

GRĂDINIȚA P.N. DRĂGĂNEȘTI

JUDEȚ PRAHOVA

LUCRĂRILE SIMPOZIONULUI NAȚIONAL

**„TENDINȚE MODERNE
ÎN EDUCAȚIA PARENTALĂ -
ARTA DE A FI PĂRINTE”**

Ediția a VI-a, 25 mai 2022

ȘCOALA GIMNAZIALĂ COMUNA DRĂGĂNEȘTI

Localitatea Drăgănești, județul Prahova, cod SIRUES 637839, CF 29055470
Telefon/fax: 0244 465050/ 0244 465994; e-mail: scoala_draganesti@yahoo.com

UNITATE CU PERSONALITATE JURIDICĂ

PRIMĂRIA COMUNEI DRĂGĂNEȘTI
JUDEȚUL PRAHOVA

Casa Corpului
Didactic
Prahova

CENTRUL NAȚIONAL ISSN BIBLIOTECA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

Lucrările Simpozionului „Tendințe moderne în educația parentală”
ISSN 2559 - 6098, ISSN-L = 2559 - 6098

COORDONATORI ȘI REALIZATORI:

Inspector Școlar Învățământ Preșcolar ISJ Prahova - Prof. Dr. Ilie Mariana

Profesor învățământ preșcolar - Mereu Nicoleta

Prahova - Ploiești, 2022

**Fiecare autor poartă răspunderea pentru originalitate și corectitudinea materialului
trimis pentru publicare.**

CUVÂNT ÎNAINTE

METAFORA PĂDURII

“Ca să-i poți conduce pe alții, trebuie mai întâi să te poți conduce pe tine”.

Această cumpătare, dezvoltată ulterior într-o reală „etică a abținerii”, o întâlnim în timp în ideile despre disciplină, înțeleasă ca prevedere, judecată și autocontrol. Astfel, orice discuție despre rolul și rostul școlii susțin că, dincolo de aspectele instruirii, ale dobândirii de competențe tehnice într-un domeniu sau altul, se accentuează necesitatea formării deprinderilor, comportamentelor și valorilor utile și necesare comunității.

Pentru a observa și a înțelege cum un sistem poate să susțină succesul copiilor în activitatea școlară sau a elevilor, utilizăm *metafora ecosistemului*. Copacii tineri vor crește sănătoși când se dezvoltă într-un mediu caracterizat de diversitatea plantelor și animalelor, sol și hrană sănătoase de la soare, aer și precipitații curate. Fiecare parte a ecosistemului are un rol vital și fiecare este dependentă una de cealaltă pentru sănătatea lui. Similar este și pentru tineri: sănătatea școlilor, familiilor și comunității ajută la asigurarea succesului copilului în activitatea școlară.

De asemenea, orice slăbiciune reieșită din orice parte a sistemului pune copilul în situație de risc. Pentru a obține eficiență, fiecare parte cere suportul și colaborarea celorlalte.

În Grădinița Drăgănești, metafora pădurii ne ajută să înțelegem importanța și susținerea sufletului de copil de către familie. Astfel, ideal ar fi să cultivăm o ecologie a succesului copilului. Este vitală intervenția familiei, școlii și a comunității.

Ca modalități de realizare, evidențiem: gândirea, imaginarea, provocarea și trăirea situațiilor de comunicare socială. Este mai mult decât ceea ce preconizau curentele pedagogice de a duce școala înspre viață, realitate, ci a aduce viața, cu problematica ei, în școală.

Un rol deosebit de important în comunicarea interumană îl are cuvântul “noi”. El sugerează faptul că suntem împreună, că împărțim aceleași gânduri, idealuri, preocupări.

În acest sens, **GRĂDINIȚA P.N. DRĂGĂNEȘTI**, sub îndrumarea doamnei Inspector Școlar Mariana Ilie, au venit în întâmpinarea cadrelor didactice cu invitația de a participa on-line, prin intermediul platformei GOOGLE MEET la **Simpozionul on-line ”TENDINȚE MODERNE ÎN EDUCAȚIA PARENTALĂ - ARTA DE A FI PĂRINTE”**, ediția a VI-a, desfășurat la data de 25 mai 2022.

*Prof. Mereu Nicoleta
Grădinița Drăgănești*

EVENIMENT SUSȚINUT DE:

1. MINISTERUL EDUCAȚIEI - Inspector General Viorica Preda

2. INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN PRAHOVA:

- Inspector Școlar General Ilona Cornelia Rizea
- Inspector Școlar General Adjunct Lorelli Elena Urlețeanu
- Inspector Școlar General Adjunct Magdalena Maria Georgescu
- Inspector Școlar Educație Timpurie Mariana Ilie - *Coordonator Proiect*
- Inspector Școlar Educație Timpurie Liliana Mara Grigore

3. CASA CORPULUI DIDACTIC - Director Mariana Cazacu

4. COFONDATOR ȘI CEO ASOCIAȚIA OVIDIURO - Maria Gheorghiu

5. POVESTITOARE INTERNAȚIONALĂ ȘI FORMATOR ATELIER DE CUVINTE - Prof. Giorgiana Popan

6. PSIHOLOG - Jeni Chiriac

7. UNIVERSITATEA PETROL-GAZE DIN PLOIEȘTI - Conf. Univ. Dr. Simona Eftimie

8. PRIMĂRIA DRĂGĂNEȘTI:

- Viceprimar Cristian Goidan
- Consilier Alina Manea

9. CADRE DIDACTICE PARTICIPANTE ON-LINE: 101, LA NIVEL NAȚIONAL

10. ȘCOALA GIMNAZIALĂ DRĂGĂNEȘTI - Director Laura Neagu, Prof. Florica Ene

11. GRĂDINIȚA DRĂGĂNEȘTI - Prof. Nicoleta Mereu - *Coordonator Proiect*

2022
Ediția a VI-a
Participanți: 155

2021
Ediția a V-a
Participanți: 139

2020
Ediția a IV-a
Participanți: 88

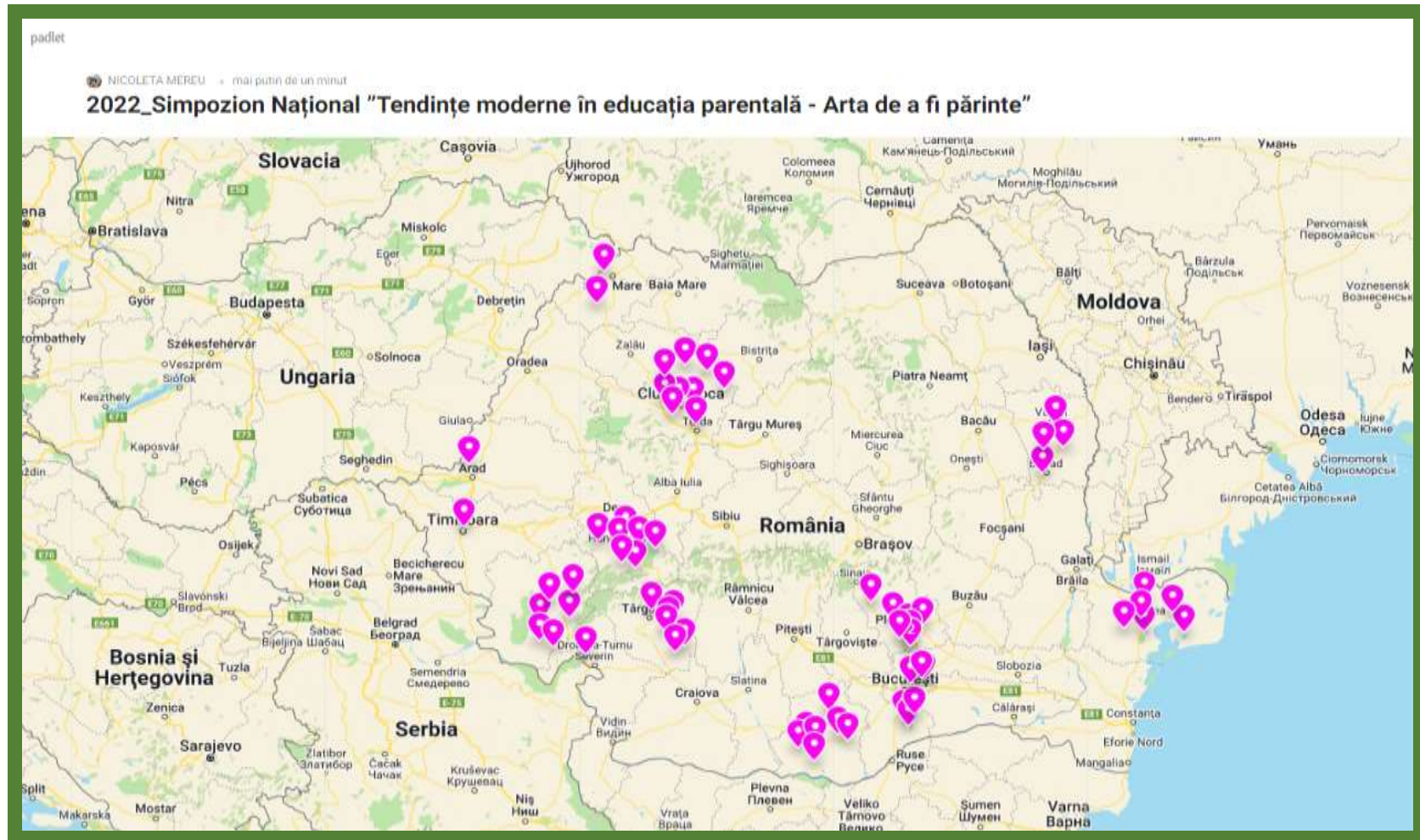
2019
Ediția a III-a
Participanți: 64

2018
Ediția a II-a
Participanți: 46

2017
Ediția I
Participanți: 42

DISTRIBUȚIE LA NIVEL NAȚIONAL - 2022

<https://padlet.com/mereu1nicoleta/mph9nayba22q3wrđ>

CUPRINS

1	<i>Inspector General Ministerul Educației, prof. dr. PEDA VIORICA</i>	16
2	<i>Inspector Școlar General ISJ Prahova, prof. RIZEA ILONA CORNELIA</i>	19
3	<i>Inspector Școlar General Adjunct ISJ Prahova, prof. URLEȚEANU LORELLI ELENA</i>	21
4	<i>Inspector Școlar General Adjunct ISJ Prahova, prof. GEORGESCU MAGDALENA MARIA</i>	24
5	<i>Inspector Școlar Învățământ Preșcolar ISJ Prahova, prof. dr. ILIE MARIANA</i>	27
6	<i>Inspector Școlar Învățământ Preșcolar ISJ Prahova, prof. GRIGORE LILIANA MARA</i>	31
7	<i>Director Școala Gimnazială Drăganești, prof. NEAGU LAURA</i>	34
8	Albu Iuliana-Ana Grădinița cu P.P. nr. 21 Ploiești, Prahova	36
9 10	Aliman Sabina Moldovan Mariana Grădinița cu P.P. „Căsuța Fermecată” - Gherla, Cluj	40
11 12	Androne Mădălina Deca Andreea Grădinița cu P.P. nr. 1 Roșiori de Vede, Teleorman	43
13	Avram Rodica Flavia Lic. T.T.F. „Anghel Aaligny” Gr. P.P. Simeria, Hunedoara	46
14 15	Badea Dana Elena Ion Maria Gabriela Grădinița cu P.N. Crivina Școala Gimnazială ”Al. I. Cuza” Potigrafu, Gorgota, Prahova	48
16	Barbu Aurica Grădinița cu P.P. „Clopoțica”Urlați, Prahova	50
17	Barbu Mariana Sonia Grădinița cu P.P. nr.1 Structură a Șc. Gimnaziale „Dan Berindei,, Roșiorii de Vede, Teleorman	54
18	Bălănoiu Georgiana-Maria Școala Gimnazială Novaci, Gorj	56
19	Băloiu Amalia Cătălina Grădinița cu P.P. și P.N. „Castelul Fermecat”, structură a Liceului Teoretic „Aurel Vlaicu” Breaza, Prahova	59
20 21	Bătrînache Ionela Bucur Ștefania Grădinița cu P.P. “Dumbrava minunată” Giurgiu	61
22 23	Belean Delia Ioana Beldean Monica Grădinița cu P.P. „Căsuța Fermecată” Gherla, Cluj	64

24	Cazan Andreea Maria Liceul Teoretic "Aurel Vlaicu" Orașul Breaza, Prahova	67
25	Cepoiu Ionela Grădinița cu P.P. nr. 3 Măneciu, Prahova	70
26 27	Chesa Roxana Vladu Mihaela Grădinița cu P.P. nr. 20 Dr. Tr. Severin, Mehedinți	71
28	Chiriță Ecaterina-Cristina Grădinița cu P.N. și P.P. "Frunza de stejar" Plopeni, Prahova	74
29 30	Cicioan Ionela Molnar Florina Grădinița cu P.P. Junior Dej, Cluj	77
31	Ciocîrlie Valentina Grădinița cu P.N. și P.P. "Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil" Ploiești, Prahova	79
32	Ciulei Florentina Grădinița cu P.N. „CĂSUȚA CU POVEȘTI,, Ploiești, Prahova	80
33	Cojocar Mariana Grădinița cu P.P. nr. 47 Ploiești, Prahova	84
34	Constantin Irina Liceul Tehnologic "Profesor Ilie Gavrilă" Cioranii de jos, Ciorani, Prahova	87
35	Constantin Paula Școala Primară Drăgănești, Prahova	89
36	Constantinescu Andreea Grădinița cu P.N. Seciu, Boldești Scăeni, Prahova	91
37	Costache Lăpăduța L.T.Turceni, Gorj	93
38	Coșer Iulia-Alexandra Grădinița cu P.P. „Căsuța Fermecată” Gherla, Cluj	95
39	Cupșa Anuca Grădinița cu P.P. "14 Mai" Satu Mare	97
40	Cursaru Elena Daniela Grădinița cu P.N. nr. 1 Măneciu, Prahova	100
41	Dașoneanu Anca Mariana Școala Gimnazială „Dimitrie Grecescu” Drobeta Turnu Severin, Mehedinți	102
42	Demeter Carmen-Monica Grădinița cu P.P. "Căsuța fermecată" Gherla, Cluj	104
43	Dinu Veronica-Georgiana Grădinița „Căsuța Copilăriei” Buftea, Ilfov	107

44	Dinu Violeta Andreea Grădinița cu P.P. și P.N. „Crai Nou”, Ploiești, Prahova	110
45	Dragomir Valentina Grădinița cu P.P. și P.N. „Crai Nou” Ploiești, Prahova	112
46	Duțuleasa Eugenia Liceul Tehnologic Turceni, Gorj	114
47	Erofei Claudia Aurelia Grădinița cu P.P. nr. 3 Tulcea	116
48	Gabor Adriana Grădinița cu P.P. și P.N. „Crai Nou” Ploiești, Prahova	118
49 50	Georgescu Alexandra Popa Roxana Grădinița Step by Step cu P.N. și P.P. ”Rază de Soare” Ploiești, Prahova	120
51	Ghiță Marinela Grădinița Step by Step cu P.P. și P.N. „Rază de Soare”, Ploiești, Prahova	122
52	Grigore Elena Oana Grădinița cu P.P. nr. 28 Ploiești, Prahova	124
53	Grigore Mădălina Gabriela Grădinița cu P.P. nr. 5 Mizil, Prahova	127
54	Groparu Ioana Alexandra Grădinița cu P.P. nr. 5 Mizil, Prahova	129
55	Iancu Adela Roxana – Gabriela Grădinița cu P.N. Brazi, Prahova	131
56	Iancu Alexandra Grădinița cu P.N. Belciug, Prahova	135
57	Iancu Liana Irina Grădinița cu P.P. ”Ion Creangă” Alexandria, Teleorman	138
58	Igna Crina Cornelia Grădinița cu P.P. Căsuța Poveștilor Cluj-Napoca, Cluj	141
59	Ion Gabriela Sanda Grădinița cu P.P. nr. 3, Tulcea	144
60	Ion Georgiana Școala Primară Drăgănești, Prahova	146
61	Irimia Vasilica Mădălina Grădinița cu P.P. și P.N. Step by step „Rază de soare” Ploiești, Prahova	149
62 63	Istrate Andreea Enache Larisa Grădinița cu P.P. nr. 28 Ploiești, Prahova	152

64	Labanov Adriana Narcisa Școala Gimnazială "Constantin Negreanu" Drobeta Turnu Severin, Mehedinți	155
65 66	Lazăr Viorica - Octavia Vegh Roxana - Lorena Liceul Tehnologic de Transport Feroviar „Anghel Saligny” Grădinița cu P.P. Simeria, Hunedoara	157
67 68	Loncea Monica Mihăilescu Nicoleta Școala Gimnazială Dan Berindei Structură Grădinița cu P.P. nr 1, Roșiorii de Vede, Teleorman	159
69 70	Lupu Nicoleta Andrei Mihaela Grădinița cu P.N. Balta Doamnei, Prahova	163
71	Marin Mariana-Madalina Grădinița cu P.P. „Iani's Club” Buftea, Ilfov	166
72	Marinescu Dana-Ioana Școala Gimnazială „Gheorghe Lazăr” Bărcănești, Prahova	169
73 74	Melinte Violeta Beșcu Monica Grădinița cu P.P. "Ion Creangă", structură Grădinița cu P.P. nr. 10 Alexandria, Teleorman	172
75	Mereu Nicoleta Grădinița cu P.N. Drăgănești, Prahova	174
76	Mezinger Ildiko-Eva Grădinița cu P.P. „14 Mai,, Satu Mare	178
77	Mihai Alina-Maria Grădinița cu P.P. și P.N. „Crai Nou” Ploiești, Prahova	179
78	Mihai Iulia-Raluca Grădinița cu P.P. Iani's Club Buftea, Ilfov	182
79	Mihalca Ioana Florica Grădinița cu P.P. „14 Mai,, Satu Mare	184
80	Mihăilescu Irina-Florența Grădinița cu P.P. nr. 40 Ploiești, Prahova	186
81 82	Militaru Daniela-Ana Pintilie Lăcrămioara Grădinița „Voinicel” Chitila, Ilfov	189
83	Miloș Luminița Loredana Grădinița cu P.P. Bocșa, Caraș-Severin	191
84 85	Mircea Ramona Saulea Ana Grădinița cu P.P. nr. 9 Bârlad, Vaslui	194

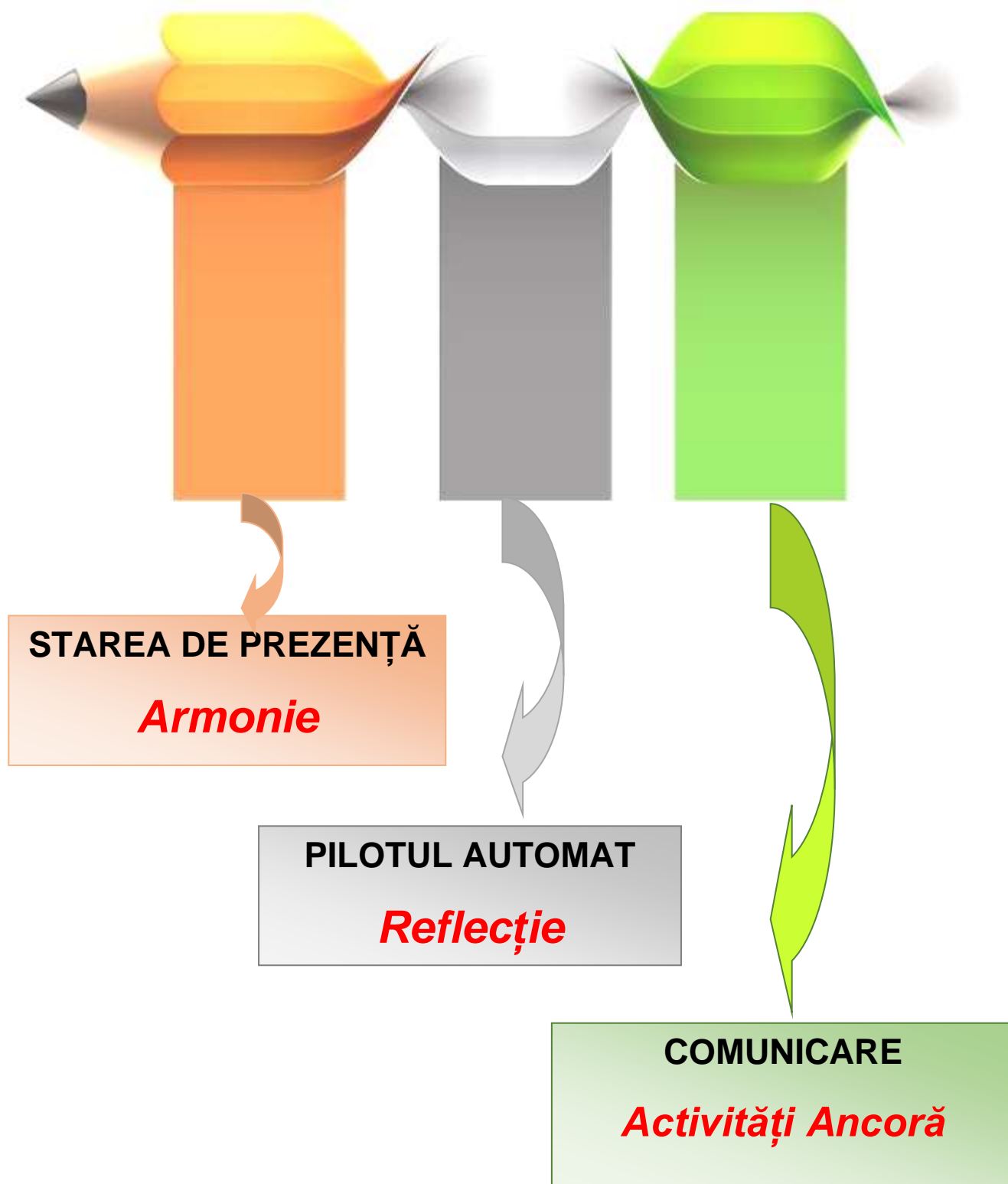
86 87	Mistreanu Gabriela - C.J.R.A.E. Prahova Călărașu Flavia - Grădinița "Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil" Ploiești	197
88	Mișcorici Alina Lucia Grădinița cu P.P. și P.N. "Crai Nou" Ploiești, Prahova	200
89	Mitrofan Margareta Grădinița cu P. P. nr. 12 Huși, Vaslui	202
90	Mitroi Florentina-Nicoleta Școala Gimnazială „Dimitrie Grecescu” Dr. Tr. Severin, Mehedinți	206
91	Mocanu Georgiana Grădinița cu P.N. ȘI P.P. Step by Step „Rază de soare” Ploiești, Prahova	208
92 93	Moldovan Ana Maria Moș Lucia Grădinița "Dr.I.Rațiu" Turda, Cluj	210
94	Moldoveanu Andreea Claudia-Claudia Grădinița cu P.P. și P. N. "Crai Nou" Ploiești, Prahova	213
95	Molnar Ana Carmen Grădinița cu P.P. „14 MAI” Satu Mare	216
96	Moloea Viorica Colegiul Tehnic „Constantin Brâncuși” Petrila, Hunedoara	219
97 98	Monea Eugenia Groza Larisa Grădinița cu P.P. nr. 9 Satu Mare	223
99	Nistor Cristina Grădinița cu P.P. nr. 23 Ploiești, Prahova	226
100	Olah Ionela Cosmina Școala Gimnazială "I.D.Sîrbu" Petrila, Hunedoara	228
101 102	Olteanu Mariana Costache Elena Cătălina Grădinița Step by Step cu P.P. și P.N. „Licurici” Ploiești, Prahova	230
103 104	Oțel Georgiana – Mihaela Mariș Ioana Anca Grădinița cu P.P. "Dr. I. Rațiu" Turda, Cluj	233
105	Oțel Ileana Cristina Școala Gimnazială „Andrei Șaguna” Turda, Cluj	235
106	Pantazi Carmen Oana Grădinița cu P.P. nr. 40 Ploiești, Prahova	237
107	Pau Anișoara Violeta Colegiul Tehnic „Constantin Brâncuși” Petrila, Hunedoara	239

108	Pârvu Eugenia Dana Grădinița cu P.P. nr. 47 Ploiești, Prahova	242
109	Perju Daniela - Administrator financiar (contabil) Școala Gimnazială Comuna Drăgănești, Prahova	245
110	Petre Florentina Grădinița Step by Step cu P.P. și P.N. "Rază de Soare" Ploiești, Prahova	247
111 112	Petruț Mădălina Petcu Aurelia Școala Primară Drăgănești, Prahova	250
113	Pintilie Maria-Magdalena Grădinița cu P.P. „Iani’s Club” Buftea, Ilfov	252
114	Popa Loredana Școala Gimnazială „Dimitrie Grecescu” Structura Grădinița P.P. nr. 29 Drobeta Turnu Severin, Mehedinți	254
115	Popan Giordiana Elena Drd. actor, povestitor și pedagog cu specializare în arta povestirii, Arad	256
116	Popescu Cristina Grădinița cu P.N. Românești, Prahova	259
117 118	Popescu Florentina Tîmplaru Andreea Grădinița Step by Step cu P.P. <i>Dumbrava Minunată</i> , Ploiești, Prahova	261
119 120	Potoceanu Tamara-Nicoleta Todor-Ana Zorița Grădinița cu P.P. „Palatul Fermecat” Reșița, Caraș-Severin	263
121 122	Predea Mihaela Rosenauer Petronela Grădinița cu P.P. și P.N. „Iulia Hașdeu” Câmpina, Prahova	265
123 124	Pulbere Ioana Buriceanu Alina Grădinița cu P.P. "14 Mai" Satu Mare	267
125	Purice Florentina Alina Grădinița cu P.P. și P.N. „Crai Nou” Ploiești, Prahova	269
126	Radu Cristina Mihaela Liceul Teoretic „Aurel Vlaicu” Breaza, Prahova	272
127 128	Rotaru Iuliana-Ștefania Dinu Raluca Mădălina Școala Gimnazială Filipeștii de Târg, Prahova	276
129	Rotaru Ștefania-Andreea Grădinița cu P.N. nr. 1 Vedea, Teleorman	279

130	Sandu Anca Grădinița cu P.P. nr. 3 Tulcea	282
131	Savu-Neda Ioana Florentina Grădinița Step by Step cu P.P. și P.N. “Rază de Soare” Ploiești, Prahova	285
132	Secuiu Luminița Grădinița cu P.N. nr.1 Măneciu, Prahova	288
133	Simidreanu Ionela Mariana Grădinița „Lumea Copiilor,, Lupeni, Hunedoara	291
134	Sîrcă Raluca Grădinița cu P.N. și P.P. Băicoi, Structura Liliești, Prahova	295
135 136	Șorecău Ioana-Maria Budean Alina Grădinița cu P.P. „Albă ca Zăpada”, Cluj-Napoca	299
137	Stan Florentina Ramona Grădinița cu P.P. și P.N. “Crai Nou” Ploiești, Prahova	301
138	Stan Mihaela Grădinița cu P.N. Drăgănești, Prahova	304
139	Stana Daniel Liceul Tehnologic Turceni, Gorj	306
140	Stana Georgeta-Andreea Liceul Tehnologic Motru, Gorj	308
141	Ștefănescu Andra Adelina Grădinița cu P.P. și P.N. „Crai nou” Ploiești, Prahova	310
142	Strujac Corina Grădinița cu P.P. nr. 4 Alexandria, Teleorman	312
143	Szabó Ildikó Mária Grădinița cu P.P.. „Căsuța Fermecată” Gherla, Cluj	314
144	Tanasă Monica-Liuța Grădinița cu P.P. “CĂSUȚA FERMECATĂ” Gherla, Cluj	316
145	Teodorescu Monica Grădinița cu P.P. nr. 5 Mizil, Prahova	318
146 147	Toma Anca Gabriela Dascălu Maria Roxana Grădinița cu P.P. nr. 28 Ploiești, Prahova	320
148	Trușculoiu Mihaela Alina Școala Gimnazială „Dimitrie Grecescu” Drobeta Turnu Severin, Mehedinți	323
149	Trușescu Gabriela Grădinița cu P.P. nr. 3 Tulcea	326

150	Tudorache Cornelia Grădinița nr. 1 Voluntari, Ilfov	329
151	Vîlcea Mihaela Școala Primară Drăgănești, Prahova	331
152	Voicu Marina Emilia Grădinița nr. 2 Măgurele, Ilfov	333
153	Voinic Florica Grădinița cu P.P. nr. 3 Tulcea	335
154	Vuia Ionela Grădinița cu P.P. Bocșa, Caraș-Severin	338
155	Zaharia Nicoleta Grădinița cu P.P. nr. 28 Ploiești, Prahova	340

Cu TINE... învăț și zâmbesc!

DEMERSURI PRIVIND EDUCAȚIA PARENTALĂ ÎN ROMÂNIA

Prof. dr. VIORICA PREDA
Inspector General Ministerul Educației

În România, până în anul 1989, implicarea părinților a fost relativ limitată. Prin politica sa, statul comunist a încurajat transferarea responsabilității pentru educația și dezvoltarea copilului către profesioniști din domeniul educației și protecției copilului, aceștia având competențe multiple și responsabilități cu privire la dezvoltarea și educarea copilului.

După 1989, Ministerul Învățământului și Ministerul Sănătății (la acea dată) au recunoscut necesitatea sprijinirii activității tuturor categoriilor de personal implicat în creșterea și educația copilului de la naștere la 7 ani (infirmiere, asistente medicale, educatoare), cât și a părinților. S-a pus tot mai mult accentul pe promovarea, conceptului de „dezvoltare timpurie a copilului” (care cuprinde în sfera sa o viziune holistică asupra: sănătății, igienei, nutriției, educației, protecției sociale. Ca și profesioniștii, părinții au nevoie să dețină abilități pentru toate aceste componente între care există o interdependență constantă și permanentă, precum și pe aprofundarea căilor de realizare și stimulare a acestei dezvoltări.

Astfel, o **scurtă prezentare a istoricului educației părinților în România**, care a început să se dezvolte la sfârșitul anilor 90, considerăm că este deosebit de utilă în contextul dat de problemele cu care se confruntă lumea contemporană și, implicit, educația:

1. În anul 1992, cu sprijinul UNICEF, a fost inițiat un program pilot de educație timpurie - PETAS (Program de Educație Timpurie pe Arii de Stimulare) care a inclus și o componentă de educație a părinților, în cadrul căreia au fost înființate Centrele de Resurse pentru Părinți (CRP). Programul s-a derulat cu rezultate relevante pentru sistemul de educație preșcolară și, până la finalizarea lui în anul 1998, a fost extins la nivel național cu ajutorul Inspectoratelor Școlare Județene și al autorităților publice locale care, în majoritatea cazurilor, au susținut înființarea și dotarea unor noi Centre de Resurse și dotarea sălilor de grupă în acord cu principiile educației timpurii.
2. În cadrul alternativei educaționale Step by Step, în perioada de după 1994, odată cu înființarea grupelor Step by Step în grădinițe din sistemul de stat, au fost derulate activități de individualizare a procesului de educație și, implicit de educație a părinților, asemănătoare celor din programul PETAS.
3. În anul 2000, Holt România, în parteneriat cu ANPDC și cu sprijinul UNICEF a derulat programul de întărire a capacității DJASPC de a oferi educație parentală pentru părinții cu copii de la naștere la 3 ani, după modelul *Birth to Three din SUA*, în fapt, un „pionierat” în domeniul educației parentale și, implicit, în domeniul educației timpurii. După aproximativ zece ani de adaptare, a fost extins la categoria părinților cu copii mai mari, inclusiv cu copii școlari și se derulează cu succes și în prezent.
4. Începând din anul 2000, Ministerul Educației, în parteneriat cu Fundația Copiii Noștri (FCN) cu asistență din partea UNICEF România, derulează Programul național de educație a părinților, pe baza metodei „Educați Așa”, elaborată și experimentată de Institutul Olandez pentru Îngrijiri și Bunăstare de pe lângă Universitatea din Utrecht (Netherlands Institute for Care and Welfare). Programul s-a dezvoltat treptat la nivel național și, ca urmare a rezultatelor foarte bune, a fost preluat în 2004 de

către Ministerul Educației, baza de date și monitorizarea rămânând în continuare în responsabilitatea Fundației Copiii Noștri.

5. În intervalul 2004-2008, un alt parteneriat educațional, între Asociația Română pentru Educație și Dezvoltare (ARED) din Târgoviște, Institutul de Științe ale Educației - ISE și ISJ din 17 județe ale țării a făcut posibilă derularea, cu sprijinul UNICEF, a proiectului-pilot „Educația viitorilor părinți”. În cadrul acestuia au fost elaborate programa și suportul de curs pentru activitatea opțională „Educația viitorilor părinți”, pentru clasele IX-XII și au fost elaborate și tipărite Ghidul Profesorului și Ghidul Elevului, instrumente care se găsesc la dispoziția elevilor și a profesorilor care doresc să se întâlnească într-un opțional de acest tip și în acest moment.

6. Începând cu anul școlar 2006-2007, Centrul Parteneriat pentru Egalitate a încheiat o convenție de parteneriat cu Ministerul Educației, în baza căreia a inițiat, cu sprijinul UNICEF România, formări cu instructorii de părinți din programul „Educăm așa”, în vederea abordării educației de gen în cadrul întâlnirilor cu părinții.

7. În 2010, în cadrul Centrelor pentru consilierea părinților ale Salvați Copiii, a fost pus la dispoziția părinților programul *Triple P* (Positive Parenting Program). *Triple P* este un program de intervenție la nivelul familiilor cu copii cu un risc crescut de a dezvolta probleme de comportament sau de sănătate mentală. *Triple P* a fost dezvoltat de Universitatea din Queensland – Australia. Acesta se aplică în 5 centre pentru consilierea părinților din București, Iași, Suceava, Târgu-Mureș și Timișoara și asigură evaluare, intervenție timpurie, tratament, psihoeducație, terapie de grup, intervenție directă în familie și școală, pentru părinți și copii în situație de risc.

8. Componente ale educației parentale au fost incluse în diferite programe derulate cu fonduri externe, după anul 2000, respectiv:

- programe suport, tip „Școala părinților”, în cadrul proiectelor PHARE „Accesul la educație pentru grupurile dezavantajate”, derulate de Ministerul Educației, la nivel național, până în mai 2010;
- înființarea de centre de resurse și de asistență pentru copii și părinți (*inițiative ale Ministerului Educației, Salvați copiii, Fundația Copiii Noștri etc.*);
- module de formare continuă pentru cadrele didactice/alte categorii de personal implicat în dezvoltarea și protecția copilului, acreditate, în care se pune un accent deosebit și pe elementele de educație a părinților, derulate în cadrul unor proiecte care vizează educația incluzivă, educația socio-emoțională sau educația antepreșcolară (*inițiative ale Ministerului Educației, UNICEF, RENINCO, Fundația Copiii Noștri, Centrul pentru Dezvoltare Profesională Step by Step etc.*).

9. Studii relevante privind competențele parentale și nevoia de educație parentală în România au fost elaborate în ultimii zece ani, respectiv:

- *Centrele de Resurse pentru părinți în învățământul preșcolar* (UNICEF, 2004);

Studiul realizează o diagnoză a stării de la acel moment a Centrelor de resurse pentru părinți, înființate cu ajutorul UNICEF România, în perioada 2002 – 2004, în baza căreia se preconiza elaborarea unui statut al acestor centre, văzute ca o platformă a unor relații instituționale de parteneriat în beneficiul copilului.

- *Cunoștințe, abilități și practici parentale în România* (UNICEF, 2007);

Este pentru prima dată în România când se realizează, pe un eșantion reprezentativ la nivel național, un studiu care explorează într-o manieră integrată competențele parentale și care include cunoștințe, practici și atitudini despre creșterea, îngrijirea și educarea copiilor de la naștere până la vârsta de 7 ani.

- *Educația Parentală în România* (UNICEF, 2011);

Studiul creează un inventar al programelor de educație parentală, oferite de organizații nonguvernamentale active în domeniul protecției copilului și oferă o imagine a caracteristicilor acestor programe, care să poată ghida politicile de sprijinire a familiei și parentalității în România; totodată, cercetarea întreprinsă urmărește și analiza curriculară a principalelor programe naționale de educație parentală care au imprimat anumite sensuri și semnificații procesului de sprijinire în exercitarea parentalității.

Cunoștințe, atitudini și practici parentale ale familiilor și persoanelor care îngrijesc copii cu vârsta între 0-6 ani (UNICEF România, 2014)

Finalitatea acestui studiu a vizat extinderea, la nivel național, a serviciilor de dezvoltare timpurie și educație parentală, într-o manieră accesibilă și sustenabilă, adresate cu prioritate părinților și copiilor din comunitățile marginalizate, inclusiv comunitățile de romi.

Programele și proiectele derulate de Ministerul Educației în calitate de beneficiar sau de partener, alături de terți, în sistemul de educație, precum și studiile realizate în domeniu scot în evidență trei aspecte importante:

- nevoia de intervenție în vederea reducerii repetenței, în special la nivelul învățământului primar, și a părăsirii timpurii a școlii, precum și de reducere a inegalităților sociale.
- atragerea și educarea familiei începând din perioada timpurie a dezvoltării copilului, asigurându-se, astfel, intervenția corespunzătoare, alături de instituțiile statului, în domenii deficitare precum: mortalitate infantilă, separarea copiilor de familie, abandon familial și abandon școlar, informare privind creșterea și îngrijirea copilului, drepturile copilului.
- necesitatea unui sistem de educație parentală, centrat nu numai pe educația copilului, ci și pe îngrijirea și protecția acestuia, pe stimularea interesului pentru o nouă cultură familială și pe ideea de incluziune socială, deschis tuturor, inclusiv tinerilor, ca viitori potențiali părinți.

Practica și cercetarea au dezvăluit faptul că oamenii și problemele lor sunt diferite ca structură și că doar o înțelegere diferențiată, individualizată poate să aducă în discuție mai multe căi de abordare a acestora. Creșterea copiilor este, în orice caz, o necesitate fundamentală și cum anume ne creștem copiii este o responsabilitate uriașă.

DEZIDERAT PENTRU ROMÂNIA EDUCATĂ

Prof. ILONA CORNELIA RIZEA
Inspector Școlar General ISJ Prahova

România Centenară trebuie să facă față provocărilor lumii moderne - o lume globală, competitivă și tehnologizată, în care inovarea și evoluția tehnologică au loc într-un ritm din ce în ce mai alert – o lume în care capacitatea indivizilor, dar și a societății în ansamblu, de a se adapta rapid este cea care face diferența.

Educația începe cât mai devreme în viața unui copil și continuă pe tot parcursul vieții sale.

În contextul declinului demografic, concomitent cu îmbătrânirea populației, avem încrederea să motivăm și să ajutăm fiecare copil în demersul de a-și maximiza potențialul.

Investiția în *educația timpurie* este esențială pentru dezvoltarea armonioasă a personalității fiecărui om, pentru succesul său educațional, împlinirea și integrarea sa socială. Ea devine cu atât mai importantă pentru copiii care provin din medii dezavantajate sau comunități sărace, cărora le lipsesc alternativele de dezvoltare personală.

De aceea, oportunitățile de înscriere a copiilor într-o formă de educație timpurie, atât pentru nivelul ante-preșcolar, cât și cel preșcolar, sunt esențiale în dezvoltarea sustenabilă pe termen lung a comunităților. În același timp, copiii și tinerii trebuie sprijiniți pentru a putea finaliza învățământul secundar superior, fie pentru a urma un traseu de învățământ terțiar, fie pentru a obține o calificare pentru integrarea lor ulterioară pe piața muncii și în societate. O abordare incluzivă, de calitate, a întregului parcurs educațional este esențială și poate fi facilitată de eliminarea barierelor de acces și participare pentru copiii din categorii dezavantajate.

Pentru a reduce părăsirea timpurie a școlii este nevoie de măsuri care să permită identificarea, din timp, a situațiilor de risc, dar și de instrumente flexibile pentru corectarea acestora. În scopul atingerii acestor deziderate, se asigură o infrastructură adecvată și suficientă, care să respecte cel puțin un set minimal de standarde (care includ nu doar caracteristicile spațiului interior, ci și ale spațiului exterior, dotările, personalul etc). Se adoptă un curriculum gândit în succesiune logică de la nivelul ante-preșcolar până la cel universitar, coerent și adecvat profilului divers al copiilor și specificului etapelor de dezvoltare a acestora, pentru întreg sistemul de educație.

Este esențială asigurarea personalului didactic format astfel încât să poată aplica acest curriculum în diferite comunități și situații, pentru a răspunde adecvat unei mari diversități de elevi/studenti, cu profiluri, nevoi și aspirații proprii.

Bibliografie:

România Educată, Proiect al Președintelui României, Klaus Iohannis - Viziune și strategie 2018 - 2030.
www.romaniaeducata.eu

ÎNCURAJAREA LECTURII ÎN FAMILIE ȘI ÎN GRĂDINIȚĂ

PROIECT NAȚIONAL ”CITEȘTE-MI 100 DE POVEȘTI!” în colaborare cu OvidiuRo

Prof. URLEȚEANU LORELLI ELENA
Inspector Școlar General Adjunct ISJ Prahova

MIJLOC SECVENȚIAL DE REALIZARE:

Vizita în Grădinița Drăgănești din județul Prahova în data de 8 aprilie 2022 a **Exceleștelor** **Therese Hyden, ambasadoarea Suediei, și Marjut Akola, ambasadoarea Finlandei în România**, însoțite de reprezentanți ai Asociației OvidiuRo, Doamna **Maria Gheorghiu**, Cofondator și CEO Asociația OvidiuRo, în cadrul programului „Grădi-biblioteca europeană”.

Cele două personalități au fost întâmpinate de doamnele Lorelli Urlețeanu, inspector școlar general adjunct al Inspectoratului Școlar Județean Prahova și doamna Mariana Ilie, inspector școlar pentru învățământul preșcolar, alături de reprezentanți ai autorităților locale, domnul Primar al localității Drăgănești, Toma Ionuț Georgian.

Dimensiunea 1. Participare la experiențe de lucru cu cartea, pentru cunoașterea și aprecierea cărții

Prin Activitate de literație și Insule de lectură dedicate:

Dimensiunea 2: Comportamente prosociale, de acceptare și de respectare a diversității

Prin Confecționarea de steaguri România – Suedia și România – Finlanda:

Dimensiunea 3. Evidențiere caracteristici ale unor obiecte localizate în spațiul înconjurător

Prin Plantarea unui arbore

PRIMII PAȘI:

Programul „Citește-mi 100 de povești!” stimulează lectura în grădinițe și în familie, oferind următoarele resurse de calitate, corelate curriculum-ului național:

- cărți foarte atent selecționate pentru copiii preșcolari și educatoarelor lor;
- sesiuni de formare profesională centrate pe literație pentru educatoarele copiilor;
- resurse educaționale pentru a organiza activitatea, conform planului de lectură întocmit la nivel de grădiniță;
- ateliere de lectură pentru copii, astfel încât preșcolarii să își dezvolte vocabularul și dragostea pentru lectură.

ARGUMENT:

Acest proiect își dorește stimularea interesului pentru lectură, conștientizarea rolului cărților în dezvoltarea intelectuală și socio-emoțională a copiilor și înțelegerea importanței lecturii în viața de zi cu zi. Se urmărește crearea de oportunități prin care elevii să dobândească / să își dezvolte competențele de ascultare/citire, înțelegere și comunicare, să-și formeze rutine de lectură în vederea dezvoltării deprinderii corecte de citire, conform celor patru procese ce definesc o lectură de calitate: focalizarea și identificarea de informații explicit formulate, realizarea de deducții simple, interpretarea și integrarea ideilor și informațiilor, studierea și evaluarea conținutului, a limbajului și a elementelor textuale).

Pentru că: nu oamenii deschid cărțile, ci cărțile deschid mințile și inimile!

EDUCAȚIA PARENTALĂ – IMPORTANTĂ ȘI UTILITATE

Prof. MAGDALENA - MARIA GEORGESCU
Inspector Școlar General Adjunct ISJ Prahova
Școala Gimnazială "Sf. Vineri" Ploiești

Motto:

"Toți oamenii mari au fost mai întâi copii (dar puțini dintre ei își mai aduc aminte)."
(Antoine de Saint Exupery)

Educația parentală este utilă pentru părinți indiferent de vârsta copilului lor și/sau de statutul socio-economic al familiei, dar ea devine îndeosebi utilă atunci când părintele nu a avut acces la educația formală, când nivelul de trai este scăzut iar părintele consideră că școala nici nu este atât de importantă. Educația parentală duce la creșterea nivelului de participare școlară pentru grupurile vulnerabile. Fie că este adresată copiilor sau adulților, accesul la educație este un simbol al nivelului bunăstării unei comunități.

Atunci când vorbim de acces la educație ne referim în primul rând la existența unei instituții educaționale în comunitatea respectivă, la proximitatea acesteia și accesibilitatea la serviciile oferite de aceasta din punct de vedere fizic (drumuri accesibile, mijloace de transport, distanțe reduse).

Făcând referire la beneficiar (copil sau adult), accesul la educație devine facil atunci când nevoile de bază îi sunt îndeplinite în primul rând: dacă a mâncat în ziua respectivă, dacă a avut cu ce să se încălzească pentru a ajunge la școală, dacă nu îi este frig și este odihnit, atunci copilul își va permite "luxul" de a se bucura de educație. Rezolvarea acestei situații devine vizibilă atunci când descoperim corelația directă dintre nivelul de educație și nivelul de trai: persoanele cu o participare mai îndelungată la procesul de învățământ au și un nivel mai înalt al bunăstării – pe scurt, trăiesc mai bine. Întrebarea imediat următoare este cum anume ar trebui să se intervină pentru a crește nivelul educațional al celor cu un nivel de trai scăzut astfel încât, pe termen lung, să se faciliteze de fapt accesul la o viață mai bună pentru copiii ce provin din aceste familii.

Schema de intervenție în acest caz nu este de tip clasic, ci o include pe aceasta: astfel pe lângă furnizarea unor mijloace minime de trai pentru aceste familii pe o perioadă scurtă de timp, li se oferă acestora și câteva mijloace de a "crește".

Astfel, un părinte care primește un minim de informație va deveni mai implicat în educația copilului său pentru că el însuși va conștientiza că educația este un bun pe care îl primești și pe care nu poți să îl pierzi niciodată. Prin participarea la cursuri de educație parentală, părintele ajunge să

înțelegă rolul educației în transformarea copilului său în adult și pentru că el, adultul, se poate raporta la experiențe în care ar fi avut nevoie de cunoștințe mai ample dintr-un anumit domeniu, în care viața lui ar fi fost mai bună dacă ar fi beneficiat de o educație mai amplă, care să îi ofere informații și experiențe de plăcute de viață.

Educația parentală este benefică pentru că îl determină pe adult să accepte faptul că, indiferent de vârsta pe care o are acum copilul său, acesta va deveni la un moment dat adult și va trebui să se descurce singur pe baza cunoștințelor pe care și le-a însușit sau a abilităților pe care le-a dobândit – prin aceasta ne referim inclusiv la abilitățile sociale.

În contextul actual ”cei șapte ani de acasă” nu descriu deci doar un context spațio-temporal, ci fac evident referire la o perioadă în care copilul învață reguli noi, se adaptează la contexte diverse, dobândește abilități de comunicare și relaționare alături de persoanele care îl îndrumă pe acest traseu – fie că acestea fac parte din familie sau reprezintă o instituție educațională. Prin participarea școlară a copiilor de vârstă preșcolară se pun bazele educaționale ce le vor permite acestora o participare îndelungată la procesul educațional. Neparticiparea copiilor la educația preșcolară îi va priva de integrarea facilă la nivelul învățământului primar, va face adaptarea școlară dificilă și va facilita abandonul școlar timpuriu cu ample consecințe pe termen lung: analfabetism, nivel de trai scăzut, șomaj, creșterea numărului de asistați social, etc. În fapt, acea persoană va fi mereu o victimă pentru că nu va deține uneltele necesare pentru a-și furniza un nivel de trai mai bun. Concret, prin implicarea părinților în cursuri de educație parentală, aceștia vor fi stimulați să fie mai atenți la copiii lor și la nevoile acestora. Vor deveni mai prompti în a furniza răspunsuri adecvate la nevoile și cerințele acestora, vor cunoaște diferențele datorate vârstei sau temperamentelor diferite și vor reacționa în cunoștință de cauză. Vor învăța să acționeze pentru binele pe termen lung al copilului și vor ști să negocieze cele mai bune reguli pentru și împreună cu copiii lor. Prin intermediul cursurilor de educație parentală, părinții vor afla că timpul petrecut alături de copiii lor e la fel de important ca munca pe care o depun pentru a le furniza un trai decent și că inclusiv pentru copii lor recompensele imateriale sunt la fel de bune ca cele materiale.

Că este important în procesul de creștere al unui copil să învețe de la o vârstă mică să respecte un program orar și că furnizarea unei rutine îl va face mai disciplinat și va ușura sarcinile părintelui.

Implicarea părinților în cursuri de educație parentală ajută la consolidarea familiei, la o mai bună legătură între părinte și copil, inclusiv din punct de vedere emoțional, alături de o mai bună înțelegere a nevoilor fiecăruia și de îndeplinire a acestora. Faptul că părintele știe cum să răspundă nevoilor copilului său îl va asigura pe cel din urmă că părintele este disponibil și îl va determina pe copil să fie mai receptiv la cerințele părintelui pentru că între cei doi se va crea o legătură bazată pe colaborare, mai mult decât pe opoziție. Astfel, părintele va transmite cu ușurință regulile noi de învățare, de implicare în sarcinile școlare și/sau casnice – evident nu cele mai atractive pentru copil –

dar la care copilul va răspunde pozitiv deoarece la baza acceptării regulilor noi stă o relație bazată pe respect, negociere și colaborare spre scopul comun de a evolua împreună.

La final, am ales **20 de citate inspirate din educația parentală pozitivă care să ne facă să zâmbim și care să ne ajute să păstrăm vie bucuria de a fi părinte în timp ce clădim un caracter frumos.**

1. Iată care sunt acestea:

1. *„Educația înseamnă a înțelege copilul așa cum este, fără a-i impune să fie ceea ce credem noi că ar trebui să fie.” - Krishnamurti*
2. *„O relație armonioasă, empatică, de susținere permite creierului copilului să se dezvolte frumos.” - Catherine Gueguen*
3. *„Dacă vrei să-i vezi pe copiii tăi mai buni, dă-le ocazia să audă toate lucrurile frumoase pe care le spui altora.” - Haim Ginott*
4. *„Copilul are dreptul să simtă furie – este emoția naturală a frustrării.” – Isabelle Filliozat*
5. *„Copiii nu trebuie să fie educați, ci trebuie să fie susținuți cu empatie.” – Jesper Juul*
6. *„Părinții perfecți nu au copii.” – Jane Nelsen*
7. *„Îi ceri să se calmeze, dar această criză ESTE felul său de a se liniști.” - Isabelle Filliozat*
8. *„Copilul care are cea mai mare nevoie de iubire este adesea cel care este cel mai puțin amabil.” - Jacques Salomé*
9. *„Un cuvânt de încurajare în caz de eșec înseamnă mai mult de o oră de laudă după succes.” - André Stern*
10. *„Încurajarea este pentru copil ceea ce este apa pentru plantă.” - Rudolf Dreikurs*
11. *„Nu încercați să vă scutiți copiii de dificultățile vieții, învățați-i să le depășească.” – Louis Pasteur*
12. *„Nu marile discursuri morale transmit valorile copilului, ci ceea ce sunt și fac adulții.” – Catherine Gueguen*
13. *„Pacea lumii începe acasă.” - Maria Teresa*
14. *„A spune unui copil care suferă nu-i nimic înseamnă a-l tulbura; îi negăm trăirea tocmai atunci când ne caută confirmarea.” - Maria Montessori*
15. *„Ce s-ar întâmplă dacă creșterea copiilor în blândețe, în afecțiune, în empatie i-ar face pe oameni mai pacifiști și mai iubitori și ar transforma lumea? ” - Catherine Gueguen*
16. *„Modul în care vorbim cu copiii noștri devine mica lor voce interioară.” - Peggy O'Mara*
17. *„Nu ajuta niciodată un copil să îndeplinească o sarcină pe care simte că o poate face singur.” - Maria Montessori*
18. *„Copilul nu are nevoie de un părinte perfect, ci de părinți autentici care să-și recunoască greșelile și dorința de a se schimba.” - Arnaud Deroo*
19. *„Nu fi părinte, fii un om care este părinte.” - Haim Ginott*
20. *„Iubirea nu este o răsplată. Iubirea este combustibil.” - Isabelle Filliozat*

CLIMATUL FAMILIAL

Prof. dr. ILIE MARIANA
Inspector Școlar Învățământ Preșcolar ISJ Prahova

Un climat favorabil trebuie să conducă la dezvoltarea fizică, intelectuală și afectivă a copilului. Primul lucru care se așteaptă de la părinții copiilor este acela de a înțelege nevoile acestora și de a descoperi cum pot fi împlinite în vederea dezvoltării unei personalități armonioase.

Dintre acestea cele mai importante sunt:

- ◆ **Dragoste** - Prima și cea mai importantă nevoie a copilului este aceea de a fi iubit. Acesta are nevoie să fie alintat, mângâiat, îmbrățișat, să i se ofere căldură și confort emoțional, să se simtă dorit, înțeles.
- ◆ **Siguranță, protecție** - Copilul are nevoie de un climat familial echilibrat în care să se simtă în siguranță. Dacă părinții sunt atenți la nevoile copiilor, dacă sunt calmi și afectuoși, dacă se ocupă de educația acestora, participă la evenimente importante din viața lor, atunci copiii se simt în siguranță, li se crează o atmosferă confortabilă și plină de căldură, de mulțumire, ce le asigură echilibrul moral.
- ◆ **Lipsa de stimă și respect reciproc, viciile, agresivitatea, imoralitatea sau alte manifestări** negative ale unuia dintre părinți, reprezintă cel mai nociv exemplu pentru copii.
- ◆ Alături de iubire, siguranță și protecție, copilul are nevoie să fie **acceptat și ascultat** cu atenție deoarece, uneori, copiii nu exprimă în cuvinte ceea ce simt dar își manifestă simțămintele prin gesturi.
- ◆ **Timp** - Acordă-i timp de calitate copilului tău și nu doar când nu ai altceva de făcut ci de câte ori are nevoie de tine. Trebuie să petrecem cât mai mult timp cu copilul, să ne jucăm cu el, să-l ajutăm în rezolvarea unor sarcini la care întâmpină dificultăți, să-i citim povești, poezii, să-l ascultăm, să ne plimbăm împreună cu copilul.
- ◆ **Încredere** - În primii ani de viață dacă atenția pe care o primește este iubitoare și consecventă și dacă îi sunt satisfăcute nevoile fizice, încrederea vine de la sine. Mai târziu copilul nu va mai avea nevoie doar să poată avea încredere în mediul în care trăiește, ci să i se acorde lui o

încredere din ce în ce mai mare. Trebuie să-i acordăm copilului încredere în forțele proprii pentru a-l învăța să își abordeze singur problemele, să fie capabil să ia propriile decizii, să-și asume responsabilități.

- ◆ **Libertate** - Copiii trebuie să fie liberi să experimenteze ei înșiși viața, să se miște, să exploreze, să se joace, dar într-un mediu planificat și ținut sub control. Un vechi proverb chinezesc spune: „Când aud, uit./ Când văd, îmi aduc aminte. / Când fac, învăț.” Combinând nevoia de mișcare a copilului cu cea de cunoaștere, îl vom putea îndrepta spre cercetare, explorare, încununată de descoperiri de succes.
- ◆ **Stimulare** - Echilibrul între prea simplu și prea dificil, oferă stimulentele de care copiii au nevoie pentru a face din învățare și joacă niște ocazii generatoare de creștere. Dacă există stimulare, copiii învață doar de dragul de a învăța și nu au nevoie de recompense în plus sau de motivații artificiale. Nevoia de a fi stimulat cere un părinte care să-și îndrume copiii să dea tot ce pot mai bun.
- ◆ **Învățare** - Copiii au nevoie să fie învățați, modelați, instruiți, influențați și educați pentru a ajunge oameni cultivați și eficienți.

Oferind copilului un climat de profundă securitate în condițiile căruia se poate dezvolta armonios, grupul familial îi conferă totodată un ideal de sine, o imagine liniștitoare a propriului eu, un antidot pentru neliniștile sale interioare. Împlinirea în bune condiții a funcțiilor familiei, manifestarea plenară a acestora înseamnă îndeplinirea adecvată a procesului de socializare, fără nici un fel de perturbări. Numai o familie unită și care prezintă conduite armonioase ale membrilor săi este capabilă să asigure un climat educativ propice dezvoltării conduitelor normale și pozitive ale copilului, deoarece identificarea cu ambii părinți, imitarea comportamentului acestora și însușirea pe această bază a unor convingeri și atitudini favorabile solicită imperios un potențial funcțional, definit de integralitate și coerență, care să asigure complementaritatea rolurilor și sarcinilor familiale. Când unele funcțiuni ale familiei sunt deteriorate sau absente, apar traume sufletești pe care copilul le resimte în modul cel mai acut cu putință la nivelul conștiinței sale morale în curs de formare. Conduitele deviate, dezvoltate încă din perioada preadolescenței ca rezultat al nerealizării uneia sau mai multora din funcțiile familiei sau din lipsa de responsabilitate a părinților, constituie premisa formării unei conștiințe morale deficitare, care poate stimula ulterior adolescentul la săvârșirea unor acte cu caracter antisocial. Ocupându-se de dezvoltarea judecăților morale la copil ca parte integrantă a procesului de dezvoltare cognitivă oferită de procesul educației parentale, J. Piaget distinge trei faze:

- ❖ *realistă*, în cursul căreia regulile morale sunt văzute de copil ca externe lui și existând în sine, fiind absolute și neschimbătoare;

- ❖ *egocentristă*, în cadrul căreia copilul acceptă obligația de a se conforma regulilor, dar nu simte că a luat parte la crearea lor, motiv pentru care va încerca să le schimbe conform intereselor sale;
- ❖ *cooperării și a respectului mutual*, în care are loc internalizarea moralității (morală reciprocității) și acceptarea ei ca mod de reglementare a propriului comportament și a comportamentului altuia - faza adolescenței.

Piaget consideră cunoașterea morală ca bază a acțiunii morale, evidențiind faptul că niciun copil nu-și poate dezvolta o moralitate matură până nu a trecut printr-o „morală a constrângerii”. La fel ca și J. Piaget, L. Kohlberg consideră că, copilul progresează din punct de vedere moral trecând printr-o succesiune invariantă de stadii de dezvoltare. Susține astfel conformarea copiilor la aceste reguli nu din plăcere, ci din dorința evitării pedepsei și maximalizării recompensei.

Astfel, identificăm etapele sau nivelele parcurse de copil de la acceptarea regulilor pentru a evita pedeapsa la înrădăcinarea regulilor propriului comportament. Fiecare etapă sau nivel continuă munca depusă de copil în cadrul nivelului anterior.

Nivelul 1. Nivelul premoral

1. Pedeapsă și orientarea supunerii (supunerea la reguli pentru evitarea pedepsei).
2. Hedonism instrumental naiv (conformarea pentru a obține recompense).

Nivelul 2. Moralitatea conformității la regula convențională (specifică adolescenței).

3. Moralitatea obținerii bunelor relații ale copilului bun și aprobarea altora (conformarea pentru a evita dezaprobarea sau respingerea de către alții).
4. Moralitatea respectării regulilor de conduită (conformarea pentru a evita sancțiunile).

Nivelul 3. Moralitatea principiilor morale autoacceptate

5. Moralitatea contactului și a legii acceptate în mod democratic (conformarea pentru a obține respectul spectatorului imparțial și acordul cu comunitatea).
6. Moralitatea principiilor individuale de conștiință (conformarea pentru a evita autoacuzarea)

Această schemă evidențiază faptul că tipurile progresive ale judecării morale se schimbă odată cu vârsta, copilul trecând prin cele șase studii de dezvoltare a moralității, indiferent de conținutul valorilor ce trebuie internalizate. Maturitatea judecăților morale este direct asociată cu capacitatea de a rezista presiunilor externe (incitația prietenilor, ocaziile familiale) pentru comiterea unor acțiuni cu caracter imoral. Educația morală în familie nu se poate rezuma la un simplu proces de transmitere didacticistă a unor cunoștințe, norme sau principii abstracte. Apare necesar a avea în vedere întreg ansamblul conștiinței morale a copilului, adică constituirea unor valori morale durabile, a unor deprinderi și obișnuințe, cu alte cuvinte a pune accentul atât pe componenta cognitivă cât și pe cea de natură afectivă, evaluativă sau comportamentală.

O tendință negativă frecventă în educarea morală a adolescentului este cea a unor educatori sau părinți de a pune semnul egalității între comportamentul moral al copilului și cel al vârstnicului și de a-i pretinde o moralitate pe deplin formată și conștientă de sine.

Mulți părinți ignoră realitatea esențială că nu se poate plasa ființa morală a copilului în imperiul absolut al necesității și că nu întotdeauna morala adultului este și echitabilă pentru cel educat. Criteriul strictei moralități sau al cunoașterii și respectului necondiționat al imperativelor moralității, care acționează în cadrul adulților, este de fapt inoperațional pentru un minor care nu are capacitatea de a discerne consecințele încălcării acestor imperative. Atunci când formele educative forțază prea mult generalitatea, ignorând faptul că fiecare copil, fiecare adolescent își are individualitatea sa distinctă, este posibil ca sistemul de valori pe care adultul încearcă să i-l imprime să sufere deformări sau să intre în contradicție cu convingerile, sentimentele și experiența acestora. Educația morală nu se poate reduce numai la influențele exercitate asupra acestei componente, complexitatea ei cerând criterii și metode ferme pe care numai o experiență îndelungată le poate oferi.

A fi părinte este o calitate care presupune experiență, pricepere, răbdare, adică însușirile necesare exercitării „profesiei de părinte”, iar pentru realizarea unor oameni adevărați, este necesară existența unui climat familial favorabil și armonios.

(Kay Kuzma, „Înțelege-ți copilul”, Editura Viață și Sănătate, București 2011, pag15.)

MOTIVAREA ȘI IMPLICAREA PĂRINȚILOR ÎN COLABORAREA CU CADRUL DIDACTIC

Profesor GRIGORE LILIANA-MARA
Inspector Școlar Învățământ Preșcolar ISJ Prahova

Metodele de promovare a parteneriatelor eficiente cu părinții și modelul de consiliere comportamentală combinată sunt sugerate de Filosofia celor 8P, prin care Sandra Christenson și Susan Sheridan susțin cu tărie parteneriatele și pun la dispoziție resurse excelente pentru dezvoltarea acestor relații. De exemplu, Christenson și colegii (de exemplu, Esler și colab., 2008) schițează ceea ce ei înțeleg prin “filosofia celor 8P” pentru o colaborare eficientă familie-școală:

- Parteneriatul ca prioritate
- Planificarea efortului
- Proactivă și persistentă în comunicare
- Pozitiv
- Personalizat
- Pragmatismul sugestiilor
- Program monitorizat
- Participare la Procesul de construire a relațiilor cu familiile

Uneori adoptarea acestei perspective are loc în condiții mai puțin favorabile și ar putea să întâmpine dificultăți în încercarea de a-i implica pe părinți în intervenții bazate pe colaborare. Acest fapt nu înseamnă că intervențiile bazate pe colaborare sunt nerealizabile, ci doar că ar putea presupune mai mult timp și un efort considerabil ca să fie stabilite.

Prochaska ne propune etape de schimbare pentru aplicarea în cadrul familiilor, expunându-ne faze pe care le traversează unii părinți în colaborarea cu cadrul didactic privind educația copilului.

Precontemplarea se referă la etapa în care părintele nu ia încă în considerare o schimbare de comportament și nu conștientizează încă faptul că se confruntă cu o problemă sau că există o strânsă legătură între comportamentul său și cel al copilului său. În acest caz cadrul didactic va oferi un feedback evaluativ, de exemplu, îl va întreba cum diferă comportamentul copilului său de cel al semenilor lui (ca prognoză fără intervenție) și informații referitoare la legătura dintre comportamentul părinților și cel al copilului; în aceeași măsură cadrul didactic validează lipsa de pregătire a părintelui pentru schimbare și subliniază că decizia finală pentru schimbare este a părintelui, încurajându-l pe părinte să-și reevalueze comportamentul și să înceapă autoexplorarea (de exemplu, "Relația cu copilul tău este așa cum sperai?").

Contemplarea este o etapă de conștientizare crescută a nevoii de schimbare a comportamentului la modul abstract, dar are sentimente contradictorii legate de schimbare, iar acțiunea nu este considerată iminentă. Acum cadrul didactic validează lipsa de pregătire a părintelui și nesiguranța schimbării și subliniază că decizia îi aparține purtând o discuție obiectivă despre avantajele și dezavantajele schimbării de comportament. Se discută așteptările cu privire la rezultate (de exemplu, "Dacă iei decizia să faci o schimbare, uite cum ați putea să profitați tu și copilul tău ...").

Pregătirea este etapa prin care părintele este pregătit să facă o schimbare și se poate ca el însuși să experimenteze schimbări în propriul comportament. Cadrul didactic verifică dacă părintele are competențele necesare să întreprindă o schimbare (de exemplu, observă o interacțiune copil-părinte pentru a evalua abilitățile de implicare, de stabilire a limitelor, dând instrucțiuni eficiente, întăriri sociale). Cadrul didactic ajută la rezolvarea problemei demontând posibilele obstacole, ajută pe părinte să identifice pașii următori (de exemplu, "Dacă ești interesat, ți-aș recomanda să te uiți la acest videoclip despre stabilirea limitelor" sau "Dacă ai vrea, am putea planifica să ne întâlnim pentru două sau trei ședințe pentru a discuta despre un plan de conduită"), încurajând pe părinte să gândească la scară mică (de exemplu, "Știm că vrei să petreci constructiv mai mult timp alături de copilul tău, dar ar putea fi prea mult să încerci să mergi cu el în fiecare zi în parc. Ce-ai spune dacă ați sta împreună zilnic, câteva minute, acasă, ca să vă jucați în voie?").

Acțiunea este etapa în care părintele a făcut schimbări și a început să adopte noul comportament pentru o scurtă perioadă de timp (de exemplu, 3-6 luni) iar cadrul didactic ajută pe părinte să identifice și să se implice în suportul social care va facilita progresul continuu (de exemplu, să participe la întâlniri cu prietenii / familia sau cu grupurile de sprijin parental, să programeze o pauză / o perioadă de timp pentru sine însuși). Se colaborează cu părintele să facă față obstacolelor și încercărilor într-un mod din ce în ce mai independent (de exemplu, punând în practică abilitățile dobândite pentru a aborda noile probleme de comportament ale copilului).

Mentținerea reprezintă etapa în care părintele a integrat schimbarea comportamentală în rutina sa zilnică pentru o lungă perioadă de timp (de exemplu, > 6 luni) și dorește să continue cu noul său repertoriu de abilități și educatorul poartă o discuție despre posibilele tipuri de ajutor permanent (de exemplu, scurte întâlniri de remotivare, alte surse de informare și sprijin). Acum se evidențiază recompensele interne și autoîntărirea pentru susținerea progresului continuu, se anticipează recidivarea și se moderează exagerarea (de exemplu, "Este extraordinar că ai făcut toate aceste schimbări și că ai fost atât de receptiv față de copilul tău. Nu ar fi deloc neobișnuit ca noi probleme să apară sau să întâmpini dificultăți în a folosi aceste noi abilități parentale în anumite situații stresante. Hai să vorbim despre ceea ce ai putea face dacă ți se întâmplă asta.").

Recidivarea este o etapă evident nedorită, după o perioadă de schimbare în care părintele revine la vechiul său comportament, probabil după o perioadă anume de stress sau după ce s-a confruntat cu un nou set de probleme comportamentale ale copilului său, moment în care se discută ceea ce nu a funcționat și care au fost factorii declanșatori, reevaluând motivația și obstacolele și consolidând strategiile de coping viitoare.

În acest fel dezvoltarea relațiilor de colaborare dintre părinți și cadrul didactic se realizează printr-un parteneriat real, autentic bazat pe o încredere reciprocă și mai ales pe asigurarea confidențialității.

Bibliografie

- Agabrian, M., Parteneriate școală-familie-comunitate, București, Editura Institutul European, 2005
- Ciohodaru, E., Succesul relației între părinți și copii acasă și la școală, Editura Humanitas Educațional, București, 2004.
- Gary Chapman, Ross CampbellO- Cele cinci limbaje de iubire ale copiilor ed.5, 2022
- James O. Prochaska- Prochaska, JO, Norcross, JC & DiClemente, CC (1994). Schimbarea spre bine. Terapia transteoretică: către un model mai integrator de schimbare.
- Sandra Christenson și Susan Sheridan- Școli și familii: crearea de conexiuni esențiale pentru învățare- Guilford Publications, 2001

ÎMBUNĂTĂȚIRE CONTINUĂ LA NIVEL MANAGERIAL

Profesor NEAGU LAURA
Director Școala Gimnazială Drăganești, județ Prahova

Eforturile de îmbunătățire continuă a școlii se bazează foarte mult pe un management de calitate. Managerii unităților de învățământ sunt însărcinați cu stabilirea unei viziuni clare pentru îmbunătățirea școlii și inițierea schimbării pentru a stimula inovația, pentru a asigura învățarea elevilor și pentru a crește gradul de promovabilitate. Managerul unității de învățământ are un rol hotărâtor în ceea ce privește dimensiunea performanțelor obținute de unitatea școlară. Modalitatea în care managerii își exercită atribuțiile ce le revin în planificarea, organizarea, antrenarea și coordonarea activității din unitatea școlară se reflectă în modul în care managerul gândește și acționează.

Sarcina unui director de școală este aceea de a face o schimbare în viața elevilor. Să conduci și să predai este o provocare care necesită un nivel ridicat de înțelegere și răbdare. Ei trebuie să aibă următoarele calități vitale de lider:

1. *Viziunea.* Este ușor să respingem conceptul „viziune” ca fiind un concept vag, dar cei mai buni lideri de școală sunt vizionari în sensul clar al scopului moral.
2. *Curajul.* Managerii de școală de succes trebuie să dea dovadă de determinare, de voință și răbdarea de a vedea lucrurile așa cum sunt.
3. *Autoritatea.* Dreptul de a lua decizii și de a cere subordonaților aducerea lor la îndeplinire.
4. *Răspunderea.* Ceea ce managerul datorează organizației și recunoașterea dreptului superiorului ierarhic de a controla și de a solicita/ primi rapoarte privind activitatea depusă.
5. *Pasiunea.* Managerii de școlii, ca și cadrele didactice, sunt acolo pentru copii și nu trebuie să uite asta niciodată. Managerii de școală de succes sunt pasionați de predare și de învățare și arată un mare angajament față de copii . Ei trebuie să fie în permanență interesați de munca elevilor lor și cea a personalului lor. Managerul eficient nu renunță la copii sau la personalul lor. El este simbol de conducere și de instruire și va arăta cadrelor didactice cum să devină mai eficiente, bazându-se pe date evaluative.
6. *Responsabilitatea.* Sentimentul intern al datoriei față de organizație care induce autoimpunerea îndeplinirii sarcinilor primite sau asumate.
7. *Inteligența emoțională.* Managerii de școală construiesc echipe. Ei înțeleg importanța relațiilor, împuternicesc personalul și elevii și arată empatie. Este foarte important ca relațiile dintr-o școală să fie corecte, de încredere și totul va decurge natural. Toți vor fi motivați să urmeze un astfel de manager. Factorul uman este extrem de important. Directorii trebuie să stabilească o cultură școlară

pozitivă prin tratarea oamenilor așa cum și-ar dori ei să fie tratați. Cum ne zâmbeste, spune salut și se angajează în conversații, toți sunt factori importanți în stabilirea unui ton pozitiv.

8. *Puterea de judecată.* Cei mai buni manageri de școală dau dovada unei judecăți corecte și sunt lideri înțelepți. Însă acest lucru nu înseamnă a acționa singur. Este vorba despre implicarea întregii comunități școlare.

9. *Putere.* Munca de manager de școală este *full-time* și uneori este istovitoare. Managerii de succes sunt optimiști și rezistenți, rămân calmi într-o situație de criză și sunt energici și pozitivi în orice moment. De pe altă parte, puterea înseamnă și posibilitatea concretă a managerului de a influența și de a controla comportamentul subordonaților.

10. *Puterea de convingere.* Cei mai buni manageri de școală sunt comunicatori foarte încrezători și povestitori remarcabili gata oricând să-ți spună povestea școlii lui. Ei sunt de asemenea mari motivatori. Să facă oamenii să îndeplinească anumite sarcini și să facă și în plus, asta înseamnă management de succes.

11. *Curiozitatea.* Liderii de școală de succes sunt orientați spre exterior și curioși. Acest lucru înseamnă să arunce un ochi și în afara școlii și să vadă ce se mai întâmplă în alte părți, de unde să ia părțile bune.

Bibliografie:

<https://revistaprofesorului.ro/portretul-managerului-ideal-al-unei-institutii-de-invataman-preuniversitar/>

STRATEGII ENNEAGRAM DE GESTIONARE A STILULUI DOMINANT ȘI TIPULUI DE PERSONALITATE PENTRU ARMONIZAREA RELAȚIEI INTERPERSONALE PĂRINTE-COPIL

Prof. înv. preșc. ALBU IULIANA-ANA
Grădinița cu P.P. Nr. 21 Ploiești

De-a lungul anilor am participat la numeroase cursuri de dezvoltare personală și cursuri de perfecționare profesională în domeniul educației preșcolare. Întotdeauna am observat că unul dintre subiectele comune dezbătute în cadrul acestor cursuri era *relaționarea*. Am avut ocazia să particip de asemenea la numeroase dezbateri privind relaționarea părinte-copil, ca fundament al armoniei în familie. Așa am descoperit TEORIA ENNEAGRAM, studiată și dezvoltată de Janet Levine. A fost momentul în care eu am înțeles cel mai bine modul în care trebuie să relaționăm cu cei din jur pentru a ne crea o zonă de confort. Teoria ne vorbește despre tipurile de personalitate umană. *Enneagram* este un model de personalitate având ca punct de pornire 9 tipuri de inteligență. În limba greacă, *ennea* înseamnă „9” și *gram* înseamnă „diagramă” sau „model”. Modelul pune accent deosebit pe particularitățile individuale precum rasă, sex, vârstă, etnie, statut socio-economic, tip de inteligență. El se bazează pe 9 categorii care vizează gândurile, sentimentele, motivațiile și percepțiile. Fiecare dintre acestea are un mod aparte de a percepe lumea înconjurătoare. Niciun tip de inteligență nu este mai bun decât celelalte deoarece ele sunt egale ca importanță.

Modelul E are o valoare deosebită în devenirea interioară ca părinte a fiecărui adult. El ne propune să urmărim câteva direcții obiective și edificatoare în atingerea scopului final – cel de a deveni un bun părinte, precum:

- ✓ Stabilirea unei relații puternice cu copilul
- ✓ Renunțarea la comportamentul autodistructiv
- ✓ Intensificarea comunicării cu copilul
- ✓ Reducerea stresului
- ✓ Câștigarea unei conștiințe noi
- ✓ Identificarea talentelor personale
- ✓ Conștientizarea stilului dominant și a tipului de personalitate cărora le aparține părintele și copilul în vederea armonizării lor

Autoarea a asociat fiecărui stil dominant personal un tip de personalitate. Astfel, stilului sensibil i-a asociat personalitatea atașată, stilului introvertit i-a atașat personalitatea detașată, iar stilului instinctual i-a atașat personalitatea apărătoare. Identificarea și conștientizarea de către părinte a stilului dominant ce îl caracterizează, îl ajută să înțeleagă manifestările proprii și ale celor din jur în anumite contexte și situații. Fiecare stil dominant are anumite caracteristici observabile în relaționarea cu cei din jur. Urmărirea caracteristicilor expuse mai jos ajută părintele să își identifice propriul stil.

Tipul sensibil-atașatul acționează într-un mediu emoțional. Atașatul este în permanență preocupat de locul pe care îl ocupă în relație cu ceilalți, din punct de vedere emoțional, principala sa problemă fiind acceptarea. Atașatul se poate încadra într-una dintre aceste categorii: altruist, organizator sau visător.

Părintele altruist este cel care îi ajută mereu pe copii. Ei sunt extrem de sensibili la sentimentele copiilor. El dă dovadă de sinceritate, empatie discretă și comunică excepțional orice cu copilul său. În timpul comunicării, părintele altruist are nevoie de aprobare.

Părintele organizator relaționează cu copiii împlinind cu succes așteptările lor. El interpretează de fapt un rol , iar la final așteaptă mulțumiri. Părintele organizator creează mediul, stabilește sarcinile, direcționează acțiunile și atinge scopurile propuse. El comunică persuasiv. El are capacitatea de ași adapta vocea, vocabularul, starea emoțională și atitudinea pînă când captează întreaga atenție și cooperare a copilului. Pentru el rezultatele contează și nu acceptă eșecul. Fiind organizatori prin definiție, nu au răbdare cu oamenii care își irosesc timpul cu planificări neinspirate și ineficiente, de aceea de multe ori preiau ei inițiativa în locul lor pentru a atinge rapid rezultatele scontate. Ei nu sunt afectivi în timpul exercitării sarcinilor , de aceea sunt foarte orientați în relația cu copilul doar spre atingerea rapidă a obiectivelor propuse împreună.

Părintele visător este foarte emoțional în relația cu copilul. El are un talent creativ excepțional și multă profunzime în relația cu copilul său. Are multe resurse personale , este inventiv și afectiv cu copiii. Este foarte mândru de reușitele lui împreună cu copilul său și resimte o legătură emoțională puternică atunci când participă alături de acesta la o activitate creativă aparte. Uneori încalcă limitele altor oameni în dorința lor de a stabili legături și relații bazate pe sentimente. Activitatea de rutină zilnică este mai puțin importantă pentru el deoarece el trăiește doar pentru evenimente majore care colorează simplitatea vieții zilnice.

Tipul introvertit- detașatul este preocupat îndeosebi de activitatea mentală. Rațiunea ocupă un loc central în preocupările sale. El caută mereu informații pentru a construi legături între idei și realizează teorii noi, fiind un tip investigativ și profund analizator al detaliilor, în esență.

Ca modele de personalitate, detașatul poate fi observator, investigator sau comic.

Părintele observator are nevoie de intimitate. Nu se implică foarte mult și caută moduri radicale de a rezolva problemele în relație cu copilul său. El preferă să urmărească evenimentele și nu să se implice în pregătirea lor. El nu este expansiv emoțional și nici îndrăzneț acțional. Comunică scurt și la obiect cu copilul său. Caută liniștea din jurul său pentru a gândi profund. El preferă citirea poveștii dinaintea somnului copilului și nu comunicarea îndelung cu acesta, deoarece timpul este prețios pentru a acumula cunoștințe personale prin intermediul activităților mintale.

Părintele investigator consideră lumea esențialmente nesigură și își concentrează atenția asupra potențialelor pericole în care s-ar afla copilul. Imaginația joacă un rol important în viața lor relațională, păstrand astfel o legătură cu ceea ce este , în mod potențial sau în mod real, periculos. El creează un climat interogativ în jurul lui, devenind la extreme autoritar sau permisiv. Este un tip de părinte foarte vigilent și își folosește resursele interioare pentru afla intențiile ascunse ale copilului ceea ce poate submina baza încrederii în relația cu acesta. El pune accent pe fapte și nu pe vorbe și ia în serios responsabilitatea și angajamentele. Doar într-un climat de siguranță el poate deveni deschis și binevoitor cu copilul său.

Părintele comic este un optimist. Când apar obstacole el se detașează concentrându-se asupra unor planuri noi sau opțiuni atractive. El are o energie debordantă, îndeplinește simultant mai multe sarcini și se străduiește să le îndeplinească cât mai bine. El nu acceptă să facă de două ori același lucru. El are o capacitate mentală foarte mare ceea ce îi permite să combine ideile și să își modifice în permanență modul de a gândi. El încearcă să înțeleagă mecanismele gândirii unei alte persoane astfel clasificând oamenii după modul lor de a gândi.

Tipul instinctual- apărătorul este concentrat pe autonomia personală. El își delimitează spațiul personal. Intuiția, presentimentele și informațiile nonverbale sunt foarte importante. Uneori el devine agresiv și combativ, dar la fel de mult poate adopta și un comportament pasiv-agresiv, încăpățânat și foarte greu de manipulat. Își protejează autonomia cu o atitudine critică.

Ca modele de personalitate apărătorul poate fi protector, împăciuitor și moralizator.

Părintele protector are un simț puternic de putere și control. Pentru el confruntarea este un mod de a acționa, relaționa și rezolva probleme. Cinstea și adevărul sunt foarte importante pentru el. El controlează timpul și este foarte punctual.

Părintele împăciuitor își apără autonomia evitând conflictele. Este un foarte bun mediator și poate cuprinde punctele de vedere ale tuturor. Evită conflictul creând un climat armonios în orice împrejurare. El creează cu ușurință relații cu copilul său și o stare de confort benefic amândorura. Are o natură necompetitivă ceea ce atrage atenția și simpația celor din jur. Este foarte maleabil și crede în egalitatea șanselor. Se concentrează mai rapid pe probleme mai ușoare și mai puțin importante decât asupra celor urgente și controversate. Devine rigid atunci când cererile celor din jur sunt prea insistente. El agreează viața ordonată, previzibilă, pacea și liniștea și consideră că totul se întâmplă la momentul potrivit.

Părintele moralizator impune standarde prin aprecieri și autocritică. El caută perfecțiunea. Intuiește foarte corect ce este bine și ce este rău și știe cum să îndrepte răul, deoarece totul trebuie să iasă bine. Se concentrează asupra detaliilor și faptelor și crede în ceea ce afirmă. Comunică persuasiv și își demonstrează susținerea ca părinte. Are la îndemână mereu un plan de rezervă pentru a preîntâmpina orice obstacol. Are resentimente față de cel care nu își face treaba bine, dar nu o arată în mod evident. Pentru el nu există abateri de la program, totul este bine organizat și pus la punct.

Cunoașterea acestor caracteristici ale stilurilor dominante de părinte, ajută adultul pentru a armoniza relația cu copilul său și pentru a obține performanțe.

Corespunzător acestor tipuri de personalitate și a interacțiunii dintre ele există anumite strategii de acțiune benefice relațiilor interpersonale părinte-copil.

Pentru părinții **altruști** se impune ca strategie de relaționare armonioasă următoarele:

- ✓ Impunerea limitelor
- ✓ Afirmarea propriilor nevoi
- ✓ Construirea propriei identități
- ✓ Oferirea limitată a ajutorului.

Pentru părinții **organizatori** se impune ca strategie de relaționare armonioasă următoarele:

- ✓ Încetinirea ritmului, atenție sporită
- ✓ Concentrarea atenției pe o singură conversație
- ✓ Acceptarea modului de a acționa al copiilor
- ✓ Cultivarea respectului de sine
- ✓ Concentrarea pe scopurile copiilor și a celor personale
- ✓ Acționarea în ritmul copiilor
- ✓ Ponderarea liberului arbitru
- ✓ Observarea corectă a realității
- ✓ Iubirea necondiționată a copiilor
- ✓ Acceptarea propriei vieți și cea a copiilor

Pentru părinții **observatori** se impune ca strategie de relaționare armonioasă următoarele etape:

- ✓ Exteriorizarea emoțiilor
- ✓ Model de spontaneitate pentru copii
- ✓ Increderea în lucrul personal făcut bine
- ✓ Explicarea unui comportament în stare de conflict interpersonal cu copilul
- ✓ Managerierea corectă a propriei energii
- ✓ Controlarea gândirii de ansamblu
- ✓ Exersarea abilităților sociale

Pentru părinții **investigatori** se impune ca strategie de relaționare armonioasă următoarele:

- ✓ Conștientizarea temerilor pentru pericol nejustificat
- ✓ Ambivalența încrederii și autorității
- ✓ Încredere în loialitatea copilului
- ✓ Obiectivitate în protejarea copilului
- ✓ Scopuri pe termen scurt

Pentru părinții comici se impune ca strategie de relaționare armonioasă următoarele:

- ✓ Observarea reacțiilor celor din jur
- ✓ Alocarea timpului necesar pentru interacțiunea frumoasă cu copiii
- ✓ Identificarea corectă a sentimentelor
- ✓ Fermitate în luarea deciziilor privind copiii
- ✓ Rămânerea în prezent

Pentru părintele **protector** se impune ca strategie de relaționare armonioasă următoarele:

- ✓ Delimitarea clară dintre putere și control
- ✓ Identificarea ambiguității în acțiune
- ✓ Identificarea propriilor eșecuri
- ✓ Stăpânire de sine
- ✓ Încredere în propria intuiție și energie

Pentru părinții împăciuitori se impune ca strategie de relaționare armonioasă următoarele:

- ✓ Identificarea priorităților
- ✓ Păstrarea spațiului personal
- ✓ Controlul autonomiei personale
- ✓ Persuasiune în comunicare

Pentru părinții moralizatori se impune ca strategie de relaționare armonioasă următoarele:

- ✓ Evitarea perfecțiunii
- ✓ Simțul responsabilității
- ✓ Timp liber pentru relaxare
- ✓ Gestionarea furiei și a criticii excesive

Fiecare persoană, indiferent de vârstă, poate manifesta o combinație a stilurilor și tipurilor de personalitate, dar una dintre acestea este dominantă. Scopul părintelui este armonizarea relațiilor interpersonale cu copilul său pentru o dezvoltare personală corespunzătoare și pregătirea pentru etapele următoare din viață. De aceea este indicat să-și identifice corect propriul stil și tip de personalitate pentru a aplica corect strategia corespunzătoare detaliată anterior.

EDUCAȚIA PARENTALĂ

Prof. înv. preșc. Aliman Sabina

Prof. înv. preșc. Moldovan Mariana

Grădinița cu p.p. „Căsuța Fermecată” - Gherla, jud. Cluj

Noțiunea de „educație parentală” se referă la calitatea de a „fi părinte”, această noțiune are originea în antropologie (1930) și este corelat cu Bronislaw Malinowski, prin crearea termenului *parenthood* (*creșterea copiilor*), antropologul, etnologul și sociologul polonez (1884-1942), abordează această problematică din perspectiva funcțiilor pe care le dețin părinții în raport cu copiii lor (procreare, hrănire, educație, atribuirea unei identități, acces la statutul de adult etc.). Ulterior, în anii 1960, abordarea psihanalitică definește creșterea copiilor drept un construct de poziții parentale în relație cu procesul psihic de „a deveni părinte”.

Educația parentală reprezintă educația prin care pregătim tânăra generație în direcția preluării modelelor parentale, respectiv, construim modelele și stilurile parentale. Aceasta este o activitate de formare și include orice tip de acțiune educativă de informare, sensibilizare, învățare, antrenare, clarificare referitoare la valori, atitudini și practici parentale de educație.

Ea presupune de asemenea și crearea unor rețele de servicii de sprijin, aparținând comunității locale și care ajută părinții și familia să folosească serviciile existente și să se implice în viața comunității.

Potrivit Convenției ONU cu privire la Drepturile Copilului (CDC) familia deține principala responsabilitate pentru a asigura drepturile fundamentale ale copiilor și reprezintă cadrul de bază în care copiii sunt îngrijiți și crescuți, în care se crează primele relații importante și se pun bazele dezvoltării lui.

Toți copiii au nevoie și au dreptul de a beneficia de parenting. Parenting înseamnă să oferi permanent îngrijirea și sprijinul de care are nevoie copilul pentru a supraviețui și a se dezvolta. Aceste lucruri implică să îi asiguri copilului: stimulare/educație timpurie optimă, protecție împotriva pericolelor fizice, nutriție și îngrijiri medicale adecvate, relații interactive și afectuoase cu persoanele de referință, așteptări realiste asupra mediului înconjurător și a adulților, oportunitate de a învăța să coopereze, să împartă și să ajute, șansa de a deveni independent, de a fi responsabil și de a alege, oportunități de a lua parte la activități ce contribuie la dezvoltarea sa cognitivă, sprijin pentru dezvoltarea stimei de sine și a autocontrolului, oportunitatea de a socializa, de a face parte dintr-un grup și de a avea o identitate culturală, cu alte cuvinte – simțul apartenenței, modele pozitive de urmat în viață.

Îngrijirea și sprijinul acordat permanent de părinți joacă un rol crucial în dezvoltarea copilului la potențial maxim. Adesea, părinții nu dețin abilitățile, cunoștințele sau resursele necesare pentru a-și crește copiii astfel, încât să asigure dezvoltarea lor la potențial maxim.

Rolul de părinte implică foarte multe cunoștințe și abilități necesare zi de zi, dar aceste cunoștințe și abilități nu sunt înnăscute și nici nu apar atunci când devii părinte. De multe ori părinții au întrebări la care nu au răspunsuri sau observă comportamente ale copilului lor la care nu știu cum să reacționeze. Confrunțați cu o serie de provocări, unii părinți recunosc că, deși doresc să asigure o educație corespunzătoare copiilor, sunt lipsiți de o pregătire psihopedagogică, de experiență și își doresc să participe la formări care să le dezvolte competențele necesare.

Didier Houzel (psihiatru și psihanalist de origine franceză, specializat în psihanaliza copilului) evidențiază 3 dimensiuni ale educației parentale:

Dimensiunea responsabilității parentale: fiecare femeie care dă naștere (biologic sau nu) unui copil, devine responsabil de ființa umană căreia i-a dat viață. A fi mamă sau tată nu este ceva intermitent. Este ceva pentru toată viața, această dimensiune privește drepturile și obligațiile conform cărora orice adult devine custode atunci când are în grijă sa un copil. Această responsabilitate îi conferă obligația de a oferi grijă, supraveghere și protecție.

Dimensiunea experienței parentale: cuprinde elemente precum atitudini, credințe și valori parentale, satisfacție parentală, sentimentul eficienței parentale, stres și greutăți parentale, gânduri, deci dimensiunea cognitivă. În această dimensiune pot fi incluse nevoile, precum nevoia de a se simți ajutat, de a avea pe cineva alături (de obicei, soțul/soția), de a lucra cu cineva (de exemplu, specialiști), cu scopul de a face față sarcinilor impuse de creșterea unui copil care se dezvoltă în diferite medii de viață, precum centre de zi și școala. Această dimensiune include, de asemenea, și componenta afectivă (sentimentele care pun stăpânire pe o persoană atunci când își exercită rolul de părinte), care evocă, în mod direct, o experiență subiectivă: conexiunea părinte- copil este deseori una dintre cele mai intense legături pe care un adult le poate avea. Aceasta are puterea de a trezi emoții uitate.

Dimensiunea practicilor parentale: vizează toate faptele de ordin domestic, comportamentele relaționale și educaționale, pe care părinții le includ în viața de zi cu zi, pentru a asigura dezvoltarea copilului. Aceste numeroase fapte pot fi categorizate în următoarele 5 tipuri de activități: activități domestice (prepararea mesei, spălatul rufelor...), activități tehnice (reparațiile de zi cu zi, curățenia în casă...), activități de îngrijire a copilului (monitorizarea, timpul petrecut cu copilul, asigurarea spațiului de locuit...), activități de îngrijire (hrănire, baie, îngrijire, reconfortare...), activități educative și de socializare.

Recomandarea Comitetului de Ministere a Consiliului Europei, confirmă dimensiunile și pledează pentru crearea de condiții care să vină în sprijinul însușirii unei educații parentale pozitive. Educația parentală pozitivă este definită drept „comportament parental îndreptat spre binele copilului” și recomandă ca statele membre să-și organizeze politicile și programele astfel încât acestea să fie în favoarea implementării acțiunilor pentru combaterea situațiilor de vulnerabilitate.

Educația parentală urmărește reducerea gradului de vulnerabilitate al persoanelor și presupune un transfer de competențe eficiente, de la specialist la familie, pe termen lung. Ea se adresează tuturor categoriilor de părinți, având activarea resurselor parentale intrinseci, mărirea competențelor și abilităților educative și nu modificarea unui comportament sau a unei structuri existente.

Părintele trebuie să știe că mediul de viață și educația sunt factori esențiali în dezvoltarea copilului. În orice familie, copiii au nevoie de multă iubire, grijă și atenție. Ei se simt iubiți și în siguranță când sunt ascultați fără să fie certați. Dacă „li se tot face morală” și nu vor fi ascultați, ei vor începe să-și ascundă sentimentele, nevoia de comunicare fiind strâns legată de nevoia de dragoste.

Autoritatea părintească nu se realizează prin forță și brutalitate, ea este rezultatul firesc al unor relații echilibrate, morale și umane. O autoritate firească duce la relații de destindere și atașament, o falsă autoritate duce la o relație tensionată, la conflicte permanente. Autoritatea părintească trebuie să fie suplă, fermă și să se adapteze vârstei, într- un climat plin de afecțiune și dreptate, stăpânire de sine, înțelegere și spirit de colaborare între copil și părinte.

Schimbările de natură socio-economică din societate au consecințe negative asupra situației copiilor în familie. Părinții mult prea preocupați de satisfacerea nevoilor materiale ale vieții, nu mai oferă suficientă afectivitate și sprijin copilului-elemente atât de necesare dezvoltării armonioase. Una din modalitățile de ameliorare a acestor efecte este educarea părinților.

Prin educarea părinților se are în vedere acțiuni îndreptate spre exersarea funcției educative și spre dezvoltarea unor practici eficiente de comunicare și interacționare în familie.

Prezența celor doi părinți în viața copilului este primul indiciu de echilibru al mediului de familie. Însă nu în toate cazurile este realizabilă această cerință. Schimbările profunde din societatea modernă au produs modificări substanțiale și la nivelul vieții de familie. Din ce în ce mai mult, atât bărbații, cât și femeile participă la o viață mult mai intensă față de secolul trecut. În plus, prin natura profesiilor practice de bărbați ca: aviatori, marinari, militari, tații sunt mai puțin prezenți în viața copiilor. Dacă colaboratorii instituției de învățământ, după V. Venza (1981) tind să stabilească gradul de armonie a familiei sau de eficiență parentală, trebuie să înceapă de la analiza realizării funcțiilor acesteia, a nivelului de implicare a membrilor familiei în procesul complex de realizare a lor și de la evaluarea stabilității coeziunii și adaptabilității familiei.

După M. S Paul fiecare familie are un cod valoric, pe care îl apară din amor propriu. Copiii îl descifrează uimitor de repede, îl vor respecta ca atare, primele comportamente fiind bine consolidate, datorită fenomenului de interferență, o modificare atitudinală se va produce cu mari dificultăți.

Relațiile părinți-copii se analizează prin prisma a două atitudini esențiale ale acestora: **acceptarea**, după F. Telleri (2003) care este premisa dezvoltării unor copii liberi și implică mai frecvent un stil educativ familial carismatic, controlul și relația sunt echilibrate, și o autoritate parentală de tip persuasiv sau structurant, care mizează pe colaborare și parteneriat; **neacceptarea**, care poate avea mai multe fațete, ce poate include atât respingerea, cât și supratutelarea sau supraprotecția copilului, un stil educativ familial disciplinar, tehnica dominantă controlul, sau analogic o autoritate parientală de tip coercitiv, care mizează pe forță, frică față de adult, supunere imediată și necondiționată din partea copilului.

Educația și sprijinul pentru părinți trebuie să fie o prioritate, deoarece părinții contribuie în mod fundamental la dezvoltarea copiilor lor. Educația și sprijinul pentru părinți au ca efect nu doar părinți mai bine pregătiți și mai competenți, ci conduc la reducerea diferitelor probleme sociale, educaționale, psihologice și cele legate de sănătate. Din această perspectivă, educația și sprijinul pentru părinți constituie una dintre cele mai semnificative măsuri de ordin social și politic.

Bibliografie:

1. Anghel, T. (2004), *Psihologie prenatală și perinatală. Nașterea*, Ed. EUROBIT, Timișoara
2. Baci, A. și grupul. *Educația părinților*. București, 2006
3. Băran-Pescaru, A., *Familia azi. O perspectivă sociopedagogică*, Ed. Aramis, 2004 Cuznețov L. Educația pentru familie din perspectiva educației permanente. Cadru conceptual și metodologic, Chișinău, Editura: Primex-com SRL, 2013, ISBN 978-9975-4253-2-2

EDUCAȚIA PĂRINȚILOR. CUM SĂ FIM MAI BUNI PENTRU COPIII NOȘTRI

Prof. învă. preșcolar Androne Mădălina
Prof. învă. preșcolar Deca Andreea
Grădinița cu P.P. nr. 1 Roșiori de Vede, Teleorman

Școala are un rol foarte important în formarea copilului și, de ce nu, și a părinților, printr-o comunicare permanentă între profesori și părinți. Cele două autorități prezente în viața copilului își pun amprenta asupra felului în care acesta se dezvoltă.

Societatea actuală face eforturi să reconsidere familia ca instituție umană și să-i acorde rolul principal în rezolvarea problemelor sale. Dezvoltarea științelor socio-umane demonstrează că experiențele primilor ani din viața copiilor sunt hotărâtoare pentru devenirea personalității lor. De foarte multe ori părinții nu însă capabili să-și rezolve propriile probleme cu copiii lor. Folosesc autoritatea excesivă, violența sau sunt indiferenți, nu observă când copiii au probleme.

Când vorbim despre **educația părinților**, nu ne referim la nivelul de studii al acestora, ci la nivelul de informare și abilitare cu privire la responsabilitățile care le revin. Nu de puține ori auzim despre tineri proveniți din familii modeste, care excelează în diferite domenii pentru că părinții au fost permanent preocupați de dezvoltarea armonioasă a copilului, s-au informat și chiar și în lipsa mijloacelor financiare, au reușit să valorifice aptitudinile copilului. Întâlnim totodată și opusul acestor situații, numeroase exemple negative ale copiilor provenind din familii înstărite sau de intelectuali care și-au pierdut direcția în viață. Prin urmare, când vorbim de **educația părinților** avem în vedere asumarea misiunii de a stimula atitudinea proactivă a părinților, de continuă informare și perfecționare în această dificilă “meserie”.

Educația familiei și a părinților are în vedere acele acțiuni îndreptate spre exersarea funcției educative și spre dezvoltarea unor practici eficiente de comunicare și de interacționare în familie.

Educația părinților contribuie la emanciparea socială și spirituală a acestora. Ca **subsistem al educației permanente**, ea răspunde unor nevoi specifice, concrete și oferă modalități alternative și condiții de autoeducație.

Pentru îndeplinirea funcției fundamentale a familiei, cea de securizare a copilului, și a rolului său socializator, finalitatea definitorie a educației părinților constă în formarea conștiinței educative a acestora, conștiința necesității unui efort continuu pe măsura evoluției nevoilor, inclusiv a nevoilor de educație ale copilului.

Educația părinților este o problemă care ar trebui să preocupe mai mult autoritățile și școlile să se preocupe de organizarea și sprijinirea unor activități, de tipul cursurilor, seminariilor oferite gratuit pentru formarea părinților. Investind în părinți, investim în copii, puterea exemplului personal fiind întotdeauna cea mai mare; un părinte educat știe să abordeze și cele mai delicate situații din viața copilului și să le găsească rezolvarea cea mai potrivită. În prezent, există o serie de cursuri organizate în mare parte de ONG-uri sau asociații non-profit al căror scop este acela de a educa, forma părinții pe anumite teme legate de îngrijirea, creșterea și educarea copilului. Din păcate, aceste cursuri nu au acoperire națională și nu au caracter de permanență. Totuși, potrivit unor studii sociologice recente, în ultimii ani s-a înregistrat un interes crescând al părinților față de cursurile și activitățile educaționale care vizează educația pentru a fi un părinte bun.

“Pentru îndeplinirea funcției de bază a familiei - de securizare a copilului - și a rolului său socializator, aculturant și individualizator, finalitatea educației părinților devine formarea conștiinței

educative a acestora, conștiința necesității unui efort continuu, pe măsura evoluției nevoilor (inclusiv de educație) ale copilului.” (Bunescu, G, Alecu, G, Badea, 1997, p. 7)

La nivel mondial, deschiderile oferite părinților privind aspectele școlare, psihopedagogice, pe lângă aspectele medicale, juridice etc, se realizează prin intermediul unor asociații ale părinților (și profesorilor) care au o largă libertate de inițiativă (au apărut pentru prima oară în Statele Unite ale Americii, în secolul trecut); școli ale parintilor (inițiate în Franța în perioada interbelică) și școli ale mamelor (inițiate în Germania); consilii de administrație școlară formate (exclusiv sau în majoritate) din părinți, cu rol informațional, consultativ și decizional (fînțează în Belgia, Danemarca, Olanda și în alte țări occidentale); comitete de părinți pe clase și școli, fără rol decizional, care sprijină școala în rezolvarea unor probleme (în țările est-europene).

Practicile din alte țări dovedesc eficiența educării părinților în grup, prin cursuri sau individual, prin cărți, reviste și lectură individuală. Astfel de cursuri sunt de folos deopotrivă copiilor dar mai ales părinților, formându-le abilitatea de a stăpâni situații în care ar dori să îi domine. Cea mai mare dorință a tuturor copiilor este de a li se da atenție, de a desfășura activități împreună cu părinții. În același timp, pentru majoritatea părinților, a ajunge să-i înțeleagă pe copii, reprezintă un efort foarte greu sau niciodată fructificat, pentru că fiecare copil este diferit în modul lui unic. Informarea părinților despre efectele propriilor comportamente asupra copilului, de către specialiști în domeniul educației, poate contribui la prevenirea efectelor negative ale acțiunilor educative.

Se prevede ca în țările Comunității Europene să se treacă la o nouă etapă a colaborării școlii cu familia în care accentul este pus pe un angajament mutual clar stabilit între părinți și educatori, care să țină cont de copil ca individualitate aparte, iar relația familie-școală nu trebuie să mai fie opțională, ci trebuie să funcționeze ca un sistem de obligații reciproce. Ca o soluție la nevoia de educație a părinților, școlile au demarat tentative mai mult sau mai puțin timide de preluare a modelelor occidentale de educare a părinților. Derulează programe care vin în ajutorul părinților, oferindu-le servicii de informare, consiliere, asistența și suport pe teme legate de creștere și educația copiilor și care ar putea fi cuprinse sub titulatura generală "Școala părinților". În cadrul acestora, cuplurilor (dar și părinților singuri), li se oferă șansa de a se perfecționa în "profesia de părinte", primind informațiile și instrumentele de prevenție și de rezolvare a situațiilor indezirabile apărute în cadrul relației părinte-copil. Ambianța familiară, relaxantă, intimă, destinsă, în care părintele este întâmpinat cu blandețe (oferindu-i-se cadrul adecvat pentru a se simți confortabil, discutând deschis despre problemele, nedumeririle, întrebările sau nevoia de informație privind relația cu propriul copil, asigurarea confidențialității, ascultarea cu atenție și interes, respectul și acceptarea necondiționată, tratarea cu corectitudine, seriozitate, profesionalism și cu multă dăruire sufletească, fac ca adresabilitatea părinților spre aceste programe ale școlii să fie din ce în ce mai mare și să se înscrie din ce în ce mai mult în firesc. Din perspectiva istorică, educația părinților ca și educația în general, este o necesitate, atât pentru creșterea și educarea copiilor, cât și ca o cale de emancipare spirituală și socială, ca un vector al democratizării educației și societății.

“Accelerarea transformărilor sociale, democratice, emanciparea femeii (la preocupările materne și gospodărești adăugându-se preocupările profesionale și de studio), modificarea statutului copilului, dispersia familiei, încercarea de a restitui prestigiul educației familiale, prestigiul pe care l-a avut până la introducerea învățământului obligatoriu, progresele sociologiei și psihologiei, precum și alte cauze au dus la înțelegerea faptului că orice sistem de educație rămâne neputincios dacă se izbește de indiferența sau de opoziția părinților.” (Bunescu, G, Alecu, G, Badea, 1997, p. 16-17)

Același autor consideră ca “au existat întotdeauna educatori buni și părinți iubitori, care au educat copii ce au devenit oameni responsabili, dar care nu și-au pus atâtea probleme și totuși au reușit foarte bine. Poate că acest lucru era mai ușor într-o lume foarte statornică, în care tradiția avea ultimul cuvânt”.

Tendința actuală este aceea ca relațiile dintre părinți și copii să aibă la bază înțelegerea profundă a personalității copilului, a elementelor diferențiatorie și care sunt demne de exploatat din structura copilului.

Un sistem de educație pentru părinți trebuie să fie bine organizat, funcțional atunci când este întemeiat pe motivații și centrat pe obiective care rezolvă problemele indivizilor sau grupurilor de adulți. Nu putem stimula motivațiile lor de învățare și de participare la programe educaționale fără strategii care să se întemeieze pe cunoașterea nevoilor lor reale, specifice, de educație. Instituția care se află cel mai aproape de aceste nevoi și motivații, prin proximitatea ei față de copii, este școala. Este necesar ca elevul să fie condus și îndrumat ca ființă umană, să i se accepte caracteristicile individuale, să aibă posibilitatea de acțiune și experiență personală, să aibă asigurată o anumită arie de libertate. Toate acestea trebuie să le asigure, în mod corelat, școala și familia.

Un sistem de educație pentru adulți este bine organizat, funcțional, atunci când este întemeiat pe motivații și centrat pe obiective care rezolvă problemele indivizilor sau grupurilor de adulți. Nu putem stimula motivațiile lor de învățare și de participare la programe educaționale fără strategii care să se întemeieze pe cunoașterea nevoilor lor reale, specifice, de educație.

Informarea și formarea părinților în ceea ce privește școlaritatea copilului presupune ca fiecare părinte să cunoască obligațiile legale privind educația copilului, importanța atitudinii lui pentru reușita școlară a copilului, metodele de colaborare cu școala. În acest sens este nevoie de un dialog între educatori și părinți: educatorii trebuie să primească o pregătire în materie de relație cu părinții, iar părinții trebuie pregătiți pentru a juca rolul lor educativ în cooperare cu educatorii, școlile trebuie să ofere părinților asistența necesară.

Pentru concretizarea acestor inițiative, se consideră că punctul cheie îl constituie programele de **pregătire a formatorilor**, a celor care vor îndruma auto/educația părinților; toate persoanele care prin profesia lor sunt în relație cu copiii și familia (profesori, medici, juriști, preoți etc.) au nevoie de o pregătire pe probleme ale educării părinților și familiei. Anumite categorii de părinți pot fi folosite ca "formatori voluntari".

Bibliografie:

- www.google.ro
- Bunescu Gheorghe, Alecu Gabriela, Badea Dan, Educația părinților, Strategii și programe, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1997 ;
- Vrăsmaș Ecaterina, Intervenția socio- educațională ca sprijin pentru părinți, Ed. Aramis, 2008

STRATEGII DE COMUNICARE EFICIENTĂ ÎNTRE PĂRINȚI ȘI COPII

Prof. înv. preșc. Avram Rodica Flavia
Lic. T.T.F. „Anghel Aaligny” Gr. P.P. Simeria

Comunicarea stă la baza tuturor interacțiunilor noastre. Ea ne ajută nu numai să stabilim relații, dar și să ne rezolvăm problemele sau conflictele cu ceilalți. Strategiile eficiente de comunicare își au originea în abilitățile de gestionare a emoțiilor. Persoanele care suferă de tulburări emoționale au mult mai multe dificultăți în comunicarea gândurilor și a emoțiilor. Dar nu numai aceste persoane se confruntă cu blocaje de comunicare. Nimeni nu este perfect. Ocazional toți putem comite erori care pot să afecteze relațiile cu ceilalți și mai ales cu copiii. Scopul acestui subcapitol este de a vă ajuta să dezvoltați câteva strategii de comunicare cu copiii, care să vă permită să construiți o relație bazată pe încredere și respect. Beneficiile pe termen lung ale unei comunicări adecvate dintre dumneavoastră și copil vor fi evidente inclusiv în perioada adolescenței.

Copiii care au încredere în părinții lor pot să-și comunice gândurile și emoțiile fără teama de a fi judecați sau învinovați, sunt protejați de o serie de probleme cum fi consumul de alcool, droguri sau delinvența juvenilă.

Ascultarea activă

Relațiile armonioase cu copilul dumneavoastră au beneficii pe termen lung și pot fi dezvoltate prin ascultarea activă. Adesea considerăm în mod greșit că a fi un bun ascultător înseamnă să-l privim în ochi pe celălalt și să dăm ocazional din cap aprobator. Este important să transmitem și non-verbal faptul că ascultăm persoana, dar aceasta nu este „ascultare”, ci mai degrabă o atitudine pasivă. A-l asculta începe prin a-i oferi copilului posibilitatea de a se exprima și de a încuraja discuția cu el.

Chiar dacă ceea ce i se întâmplă vi se pare un lucru minor, nu încercați să minimalizați sau ridiculați problema „Nu este așa de grav” sau să dați sfaturi „Dacă ceilalți nu se joacă cu tine, de ce nu mergi la Dora să te joci cu ea?”.

Pași

1. Acordați atenție copilului. Acest lucru înseamnă să încetați orice altă activitate și să stabiliți contactul vizual cu copilul.
2. Încurajați-l să vă povestească cât mai multe, folosind întrebări deschise: „Spune-mi ce s-a întâmplat?”
3. Încurajați etichetarea corectă și cât mai nuanțată a emoțiilor. Este important ca un copil să învețe să identifice propriile reacții emoționale, iar acest lucru este posibil mai ales dacă dumneavoastră încurajați acest gen de exprimare. Mai întâi, urmăriți limbajul non-verbal (mimica, gesturile) al copilului pentru a obține indicii despre starea sa emoțională și încercați să identificați emoția. Important este să nu minimalizați emoția copilului sau să îl criticați.
4. Identificați soluții la problemele copilului împreună cu el. Nu încercați să dați soluții sau să vă impuneți punctul de vedere, ci să vă ajutați copilul să găsească soluția potrivită prin întrebări de tipul „Ce ți-ai dori să faci? Ce crezi că se va întâmpla după aceea?”

Manifestarea dezaprobării față de comportamentul copilului

Pentru a vă transmite nemulțumirea vizavi de comportamentele inadecvate ale copilului trebuie să țineți cont de următoarele aspecte:

Formulați mesaje în termeni de „eu” în loc de „tu”.

Diferența dintre cele două, este faptul că formulările în termeni de „tu” induc sentimentul de vinovăție și declanșează reacții defensive, în timp ce formulele în termeni de „eu” transmit nemulțumirea fără să umilească și fără să judece copilul.

Formulați clar problemele în termeni de comportament.

Gândiți-vă dacă problema la care reacționați este într-adevăr o problemă și nu doar o reacție la stres sau la alte probleme. Dacă nu, exprimați-vă clar făcând referire la comportament și nu la persoană.

Discuțiile despre emoții

Experiențele noastre zilnice presupun discuții despre gânduri, reacții comportamentale, fapte, idei sau reguli, dar accentul este pus extrem de rar pe stările emoționale pe care le trăim. Atât timp cât noi ca și adulți nu vorbim despre ele, nu putem avea asemenea pretenții de la copii.

Părinții manifestă atitudini diferite față de exprimarea emoțiilor. Băieții sunt încurajați mai ales în exprimarea agresivității și le sunt ridiculizate reacțiile de teamă: „Ce, ți-e frică? Doar n-am crescut un fraier!” sau „Băieții nu au voie să plângă!”. În schimb, fetele sunt încurajate să-și exprime mai ales emoțiile pozitive și dintre cele negative, pe acelea considerate feminine: teama, tristețea sau sentimentul de neajutorare. Reacțiile de furie sunt sancționate și considerate neacceptabile: „Ești fată! Nu-ți stă bine încruntată!”

Discuțiile despre emoții au rolul de a clarifica atitudinea dumneavoastră și de a transmite afecțiunea: „Mă bucur că ne-am distrat așa de bine împreună” sau „Înțeleg că ești tristă pentru că ți-ai pierdut păpușa.”

Cum să spuneiți „NU”

Așa cum ați putut observa și din exemplul anterior, părintele a pus accentul pe ceea ce copilul poate să facă și pe adoptarea unei atitudini adecvate față de situație. Iar dumneavoastră ar trebui să vă orientați discursul pe ceea ce puteți face și nu pe ceea ce nu puteți face. În acest fel evitați rugămințile, cererile și într-un final disputa care poate să apară pe fondul refuzurilor dumneavoastră de a ceda.

Încheiați discuția dacă simțiți că nu ajungeți la niciun rezultat

Discuțiile pe marginea anumitor probleme pot să devină extrem de „încinse” și să declanșeze reacții de furie din partea dumneavoastră. Atunci când ajungeți la concluzia că „vedeți roșu în fața ochilor”, este bine să încheiați discuția. Probabil aceasta are toate șansele să se transforme într-un câmp de bătălie. Odată ce optați pentru încheierea discuției, aveți ocazia să vă calmați și să reflectați asupra situației.

Atunci când devine clară problema și poziția dumneavoastră, găsiți o modalitate politicoasă de a rezolva problema. Nu uitați că este bine ca în cel mult 24 de ore să reinițiați discuția cu copilul. Altfel riscați ca situația rămasă nerezolvată să vă aducă situație. Sfatul nostru este să nu tergiversați, timpul nu vă ajută.

Bibliografie:

Conflicte și comunicarea. Fundația Soros, Ed. ARC București Abric, J-C. (1998)

Psihologia comunicării, teorii și metode. Iași Editura Collegium, Polirom, (2002)

J., and Fraser, S. Children's anger, Emotional Expressiveness, and empathy: relation with parents' empathy, emotional expressiveness and parenting practices, Social Development, 13(2), 229-254 (2004).

ROLUL FAMILIEI ÎN DEZVOLTAREA COMUNICĂRII AFECTIVE

Prof. înv. preșc. BADEA DANA ELENA
Prof. înv. primar ION MARIA GABRIELA
GRĂDINIȚA CU P.N. CRIVINA

Școala Gimnazială "Al. I. Cuza" Potigrafu, Gorgota, Prahova

Mediul familial este principalul contact în viața copilului. Părinții sunt într-o mare măsură responsabili de ceea ce devin copiii, deoarece pe lângă moștenirea genetică și diferitele influențe ale mediului, contează foarte mult familia cu experiențele sale de viață, obiceiurile ei, și nu în ultimul rând, educația pe care o primește fiecare copil. Modelul personal al adulților reprezintă un important factor în învățarea abilităților socio-emoționale. Copilul observă comportamentul adulților și îl imită. Ceea ce înseamnă că modul în care adulții reacționează la propriile emoții și modul în care reușesc în final să le gestioneze, felul în care rezolvă conflictele apărute în viața lor oferă celor mici contexte prielnice de învățare prin observare și imitare. Comportamentele noastre, ale adulților, se vor reflecta, mai devreme sau mai târziu, în comportamentele sociale ale copiilor.

Părinții sunt primii care contribuie la dezvoltarea abilităților emoționale ale copiilor, prin exprimarea propriilor emoții în familie, prin reacțiile și răspunsul comportamental la emoțiile copilului și prin crearea de contexte în care se vorbește despre emoții.

Specialiștii în psihologie susțin că inteligența emoțională și capacitatea copilului de a relaționa și de a stabili relații cu cei din jur stau la baza succesului la școală, dar și a succesului în viață.

Mulți părinți nu înțeleg încă faptul că performanțele școlare ale copiilor au foarte puțină legătură cu abilitatea micuțului de a citi la o vârstă fragedă sau de a rezolva ecuații înainte de vreme. Minte este esențială în dezvoltarea unui copil inteligent și descurcăreț, însă și emoțiile au un rol esențial în succesul micuțului în viață. Iar cei responsabili cu antrenarea și educarea minții și a emoțiilor copiilor sunt în principal părinții. Acest antrenament al emoțiilor și al trăirilor copiilor, precum și al minții începe încă de la nașterea bebelușului.

Modul în care bebelușul percepe emoțiile și stările mamei și este afectat de acestea și felul în care orientezi și controlezi aceste stări astfel încât să se transforme în ceva constructiv poate forma un copil de succes. Viața de familie și atmosfera din sânul ei reprezintă prima lecție la care asistă copilul în formarea inteligenței emoționale.

Altfel spus, modul în care tratezi copilul, atenția pe care i-o acorzi, răbdarea cu care îl ajuți să depășească problemele, comunicarea, modelul disciplinar pe care îl aplici, toate acestea contribuie la dezvoltarea emoțională a copilului și aceasta este foarte importantă în reușita școlară.

Kay Kuzma (2006) precizează, de asemenea, șase nevoi esențiale ale copilului mic:

1. Copiii au nevoie să fie iubiți;
2. Copiii au nevoie să li se acorde încredere;
3. Copiii au nevoie să fie liberi să trăiască experiențele vieții pentru a le stimula dorința de exprimare;

4. Copiii au nevoie să se exprime;

5. Copiii au nevoie de stimulare;

6. Copiii au nevoie să fie învățați. Autorul susține că respectarea parțială a acestora sau neglijarea a cel puțin uneia dintre aceste nevoi împiedică dezvoltarea completă a copilului (implicit socio-emoțională).

Copilul care simte iubirea părinților are o dezvoltare psihosocială armonioasă, este protejat afectiv. Ross Campbell consideră că: „o împlinire adecvată a nevoilor emoționale este piatra de temelie a unei educații eficiente” (2001, p. 16).

În acest mod, copilul se dezvoltă ca o persoană autonomă, puternică, încrezătoare în sine și în ceilalți, simțindu-i totodată, alături pe părinți, în orice fel de situație s-ar afla. „Fiindcă este un mediu mai ales afectiv, familia constituie o adevărată școală a sentimentelor; în acest fel familia modelează personalitatea în dimensiunile sale fundamentale” (Osterrieth, P., 1973, p. 51).

Este fundamental pentru copil să simtă iubirea necondiționată a părinților și nu doar pe aceea legată doar de succesele lui și de respectarea strictă a cerințelor lor. Tot în familie, copilul învață să îi iubească pe alții, să dăruiască la rândul lui iubire, să aibă conduite sociale timpurii, care să ușureze integrarea în grădiniță, școală și viață.

Indiferența afectivă a părinților față de copiii lor poate avea mai multe cauze:

- imaturitatea afectivă, nepotrivită cu rolurile parentale, suprasolicitările profesionale;
- lipsa unor cunoștințe cu privire la nevoile afective ale copilului;
- prezența unor trăsături de personalitate cum ar fi: comoditatea, nesiguranța, și scepticismul în legătură cu eficiența educației, neglijarea generală a relațiilor cu alții. R. Vincent apreciază că aceștia „...nu sunt suficient de disponibili pentru copiii lor” (1972, p. 140).

Cauzele frecvente ale indiferenței afective parentale sunt: lipsa de orientare în viață, nesiguranța comportamentelor, lipsa de încredere în oameni, contacte sociale reduse, tendința de a realiza atașamente afective față de persoane din afara familiei, fără a exista discernământ în alegeri, lipsa modelelor de conduită adecvată în situații dificile.

Prin urmare, familia este pentru copil un mediu mai mult decât necesar dezvoltării sale socio-emoționale.

Stimularea inteligenței emoționale a copilului depinde de felul în care acesta este sprijinit de părinți să își înțeleagă propriile sentimente, să își gestioneze emoțiile, să se automotiveze și să facă față cu succes eșecurilor.

Cultivarea pasiunii pentru citit, fie că citește singur sau cu sprijin, cititul poveștilor cu caracter moral ca un obicei zilnic, participarea la activități extracurriculare pot fi metode din educația copilului care îl pot ajuta să își crească nivelul de inteligență emoțională.

BIBLIOGRAFIE:

1. Kuzma, K. Înțelege-ți copilul. București: Editura Viață și Sănătate. (2006).
2. Osterrieth, P. Copilul și familia. București: Editura Didactică și Pedagogică.(1973).

GRĂDINIȚA ȘI COMUNITATEA PARTENERI ÎN EDUCAȚIE

Prof. învă. preșc. Barbu Aurica
Grădinița cu P.P. „Clopoțica”Urлаți

Grădinița are tradiție în organizarea de evenimente, are tradiție în a face și altceva pe lângă programa preșcolară și acest fapt nu poate fi contestat. Comunitatea este obișnuită ca la grădiniță să se facă tot felul de activități, se așteaptă ca preșcolarii să fie antrenați în tot felul de inițiative educaționale, pentru a se dezvolta, li se pare normal ca astfel de activități să se întâmple și, până la un punct, totul este perfect justificat. Grădinița preia preșcolarul direct din familie, îl modelează până la trecerea în ciclul primar și atunci este normal ca toți ceilalți să își îndrepte privirile spre ea, așteptând să facă ceea ce trebuie în termeni de formare a copilului. Cei mai mulți dintre părinți sunt interesați doar de rezultatele propriului copil, fără să vadă legătura dintre contextul general al grădiniței și aceste rezultate. Ei adesea au un comportament agresiv, vin la școală doar atunci când apar unele probleme. Sunt din ce în ce mai puțini părinți care se implică, mai degrabă excepții. Responsabilitatea educației unui copil este cel mai des pasată de la părinte la grădiniță și abordează o slabă preocupare pentru modul în care se întâmplă lucrurile în interiorul acesteia.

Grădinița și comunitatea a pus din nou grădinița în poziția de a le arăta celor din comunitate că ceea ce face, atât pentru cei care au parte de un nivel mediu/ridicat de trai, dar și pentru cei care sunt dezavantajați, are nevoie de atenția celor din comunitate, de contribuția lor.

Cele mai importante nevoi ale copiilor vizează dezvoltarea oportunităților de timp liber și a activităților extrașcolare, precum și îmbunătățirea condițiilor din grădiniță. Activitățile extracurriculare sunt concentrate fie în jurul unor evenimente locale / regionale / naționale fie au loc cu ocazia unor zile speciale sau concursuri care se organizează fie de cineva din localitate sau sunt organizate de alții.

Dacă în activitatea educativă din grădiniță educatoarea realizează sistematic, coerent, unitar, consecvent evaluări din punct de vedere experiențial punând în complementaritate evaluarea inițială, formativă și sumativă atunci rezultă procesul educativ care asigură caracterul intuitiv, concret – senzorial, și sugestiv al activității de învățare;

Scopul este acela de a experimenta metode și strategii educativ-formative inovatoare și interactive în desfășurarea activităților instructiv-educative din grădiniță, pentru a contribui astfel la dezvoltarea limbajului, gândirii, creativității, imaginației copiilor preșcolari.

Bazele unei gândiri clare, sistematice, a unei minți bine organizate, a capacității de a înțelege lucrurile și în mod deosebit dezvoltarea limbajului și a vocabularului sub aspect fonetic, lexical și gramatical se formează treptat.

Obiectivul principal este acela de a recunoaște rolul important pe care îl are evaluarea formativă în activitățile extrașcolare și a unor proiecte și parteneriate educaționale în care sunt implicați atât copiii cât și părinții. Aceste activități duc la formarea unor trăsături morale și de comportare necesare în pregătirea ulterioară a copilului pentru școală și pentru viața de adult.

În activitatea noastră, acest proces complex de educare a personalității și a trăsăturilor de caracter a preșcolarilor depinde în foarte mare măsură de metodele și mijloacele folosite, dar și de capacitatea noastră profesională.

Investigația științifică s-a restrâns asupra rolului activităților desfășurate în cadrul grădiniței cât și a celor extrașcolare. Prin urmare, obiectivele cercetării vor face trimiteri în mod special la această categorie de activitate din curriculum-ul preșcolar, fără a se exclude posibilitatea utilizării lor în cadrul altor categorii de activități și domenii experiențiale, cum ar fi Domeniul Om și Societate, Domeniul Științe, Activități de dezvoltare personală, Activități liber alese etc.

La începutul anului școlar 2021-2022, am propus părinților, bunicilor și nu în ultimul rând copiilor de la grupa mea activități extrașcolare, programe, proiecte educaționale, parteneriate pe care doresc să le desfășor . Având în vedere faptul că grupa la care îmi desfășor activitatea este una omogenă am folosit la întocmirea acestora un calendar al activităților pentru a-l face mai plăcut și atractiv pentru copii, în special pentru cei nou intrați în grădiniță, dar și pentru că, la grădiniță, cei mici nu știu să citească. Acesta a fost util pentru obținerea informațiilor necesare în cadrul cercetării, dar și ca punct de plecare în desfășurarea activităților ulterioare. Am încercat să surprind preocuparea copiilor pentru activitățile extracurriculare pentru mijloacele moderne de vizualizare a acestora, dar și preocuparea părinților pentru implicare în organizarea acestora.

Am observat faptul că 90% dintre copii cunosc anumite locuri din județ, o singură fetiță necunoscându-le aproape deloc, întrucât nu are posibilități financiare, iar mama o crește singură. Cel mai cunoscut loc, vizitat , în proporție de 70%, au fost împrejurimile orașului Urlați, urmat de Valea Prahovei și Bucureștiul în procente egale de 15% fiecare. Părinții dovedesc preocupare în ceea ce privește timpul petrecut alături de copii, 80% au activități în aer liber cu aceștia. Deși spun că petrec câteva ore zilnic împreună cu copiii, 54% dintre părinți spun că preferă să îi lase să vizioneze diverse emisiuni la televizor, doar 46% dintre părinți participa alături de ei . Probabil lipsa timpului, plecarea părinților sau pur și simplu faptul că este mult mai simplu să lași copilul să urmărească televizorul fără niciun efort din partea adulților, îi fac pe aceștia să înlocuiască activitățile cu televizorul sau calculatorul. Mulți dintre părinți nu știu faptul că mijloacele mass-media dăunează imaginației, creativității și chiar personalității preșcolariilor, de a căror dezvoltare optimă beneficiază doar 43 % dintre copiii cărora le place să îi aiba părinții implicați în activitățile lor .

Am constatat că 53% dintre preșcolari știu rolul acestor activități în aer liber , doar 47% neștiind ce rol au acestea. Acest fapt poate fi motivat prin faptul că, cei mai mulți dintre copii au frecventat și în anul anterior grădinița sau părinții sunt preocupați și implicați în buna creștere și în educarea lor. Cei care nu știau despre aceste activități extracurriculare, frecventau pentru prima dată grădinița și, foarte probabil nu au copii la școală.

Preșcolarii grupei mari de la Grădinița cu P.P., Clopoțica” unde sunt în prezent au fost implicați în această zi frumoasă de primăvară într-un proiect ecologic, denumiți „**Micii ecologiști**”.

Prin realizarea acestui proiect ecologic am reușit să sensibilizez copiii, să îi fac să protejeze mediul, să ajute atât cât pot ei la realizarea acestui lucru.

Am hotărât să îi educ pe copii în spiritul curățeniei și al frumosului. Am pornit, astfel, și în cadrul orelor de Cunoașterea mediului, dar și în afara orelor de curs, la demararea unor activități pentru salvarea planetei noastre, **PLANETEI ALBASTRE**. Am participat cu mic cu mare la plantarea de panseluțe, trandafiri și dălii apoi am vopsit buburuze din piatră și le-am așezat printre floricele. Părinții au fost receptivi la derularea acestei activități și s-au bucurat nespuse. Unii dintre ei și-au adus aminte de activitățile din trecut și chiar au zis ca sunt binevenite.

Fiecare ne-am organizat cu entuziasm și voie buna. Copiii au strâns crenguțele, frunzele uscate și au plantat floricelele.

Învățându-i pe copii să iubească natura nu numai că le dăm viața întregă o îndrumare nouă, veșnic senină a minții și sufletului lor, dar le oferim posibilitatea de a cunoaște că planeta e o ființă și că ceea ce pare neînsuflit, un munte, un râu, poate avea influență asupra omului.

Părinții au venit în completarea cerințelor copiilor, fiind încântați că se pot face astfel de activități la o vârstă atât de fragedă, putând să își dea seama de importanța acestora, despre posibilitățile psihice și intelectuale ale fiecăruia în parte.

În comunitatea locală, majoritatea preșcolarilor sunt supravegheați de un singur părinte sau chiar doar de rude. Din această cauză problemele de eșec și abandonul preșcolar își găsesc o motivație în supravegherea insuficientă a copiilor. Scopul principal al proiectului local este acela de a-i sprijini pe copiii aflați în situație de risc să își dezvolte abilități în plan personal și social, prin implicarea în activități care presupun interacțiunea, colaborarea cu alții.

Ca obiective în cadrul unui program de prevenire a abandonului școlar ar putea fi:

- identificarea copiilor aflați în abandon sau risc de abandon școlar în vedere menținerii acestora în sistemul învățământului guvernamental de zi.
- implicarea sistemului familial în reabilitarea școlară și socială a copilului cu risc de abandon școlar.
- creșterea gradului de implicare a comunității locale în soluționarea situațiilor de abandon sau risc de abandon școlar.

În măsura în care aceste obiective vor fi împlinite, abandonul școlar nu va mai reprezenta un pericol imediat de abandon, fiind urmărite în cadrul unui program de prevenție bine organizat.

Un alt element în combaterea abandonului școlar este participarea tuturor copiilor la programul educativ, fiecare după forța și posibilitățile sale.

Copiii sunt diferiți, capacitățile lor sunt diferite, dar în grupul de la grădiniță fiecare poate avea un loc, un rol și o valoare.

Trebuie plecat de la premisa că fiecare copil are valoare și este unic și că fiecare copil poate învăța, indiferent de nevoile lui sociale.

Pentru o mai bună prevenire a abandonului școlar trebuie cunoscute aptitudinile și nevoile fiecărui copil integrat în sistemul de educație fie el de religie sau etnie diferită față de restul copiilor.

O altă categorie de copii care absentează sunt cei care au părinții plecați la muncă în străinătate.

Mediul în care trăiesc copiii, numărul mare de copii, precaritatea mijloacelor de subzistență contribuie la o sărăcie avansată.

Cauze ale absenteismului:

- Grija față de frații mai mici îi ține departe de grădiniță.
- Lipsa condițiilor normale de trai și de studiu;
- Lipsa modelelor familiale - percepția părinților despre importanța educației;

Preluarea activităților gospodărești.

Am organizat tombole, numeroase acte de caritate, sponsorizari , voluntariat prin care am căutat să ajut împreuna cu ceilalți părinții și Consiliul Local, familiile acestora.

O altă problema cu care ne confruntăm tot mai des sunt copiii cu nevoi speciale.

În vederea ameliorării acestor deficiențe am avut în vedere numeroase discuții cu parinții și îndrumarea acestora spre cabinetul medical iar în procesul instructiv-educativ nu voi pune accentul pe asimilarea unui număr mare de cunoștințe ci pe dezvoltarea proceselor de cunoaștere, intelectuale, afective. Pe baza unui conținut bine planificat, acești copii vor fi atrași și antrenați într-o activitate interesantă, variată și stimulatorie pe măsura posibilităților lor. Acestea se axează mai mult pe joc (ca o activitate fundamentală), jocuri senzoriale pentru culori, jocuri de atenție și orientare spațială, pentru stimularea comunicării orale și corectarea pronunției prin organizarea de jocuri de exersare, pentru dobândirea unei autonomii, mai multe jocuri și dramatizări din viața socială. Preșcolarii să poată lucra mai mult pe centre de interes, dar și prin activități interdisciplinare.

Aceste recomandări generale pot fi adaptate fiecărui copil și fiecărei familii.

Bibliografie:

1. ANA, A., IVĂNUȘ, Z.(2005). Activități opționale pentru învățământul preșcolar și primar, Deva: Editura Astra.
2. Robu, Maria, „Empatia în educație”, Didactica Publishing House, București, 2008.

METODE DE REALIZARE A EDUCAȚIEI PARENTALE LA NIVELUL EDUCAȚIEI TIMPURI

Prof. înv. preșc. Barbu Mariana Sonia
Grădinița cu P.P. nr.1

Structură a Șc. Gimnaziale „Dan Berindei,, Roșiorii de Vede, Jud. Teleorman

Educația parentală reprezintă educația prin care pregătim tânără generație în direcția preluării modelelor parentale, respectiv, construim modelele și stilurile parentale.

Aceasta este o activitate de formare și include orice tip de acțiune educativă de informare, sensibilizare, învățare, antrenare, clarificare referitoare la valori, atitudini și practici parentale de educație.

Educația părinților este o formă de intervenție asupra părinților în favoarea educației copiilor lor, un set de măsuri educative și de sprijin care ajută părinții pe următoarele dimensiuni:

- *Înțelegerea propriilor lor nevoi* (fizice, sociale, emoționale, psihologice);
- *Cunoașterea și acceptarea nevoilor copiilor lor;*
- *Construiește punți de legătură între părinți și copii.*

În funcție de gradul de intervenție la nivelul educației parentale, pot fi aplicate mai multe **metode** și anume:

- **Workshop-ul** este considerat a fi “primul nivel real de educație parentală” pentru că se reduce asimetria puterii dintre specialist și participanți în condițiile unor interacțiuni intense în cadrul grupului și se poate realiza funcția de împuternicire a părinților. Este forma cea mai adecvată unei intervenții de grup specializat, dar care păstrează rolul de specialist și expert al educatorului parental.

- Grupuri de discuții sau grupuri de suport

Sunt considerate forme de organizare a educației parentale care pun accent pe latura reflexivă și pe rolul de facilitator al educatorului parental. Este o formă care potențează specificul cultural al mediului în care se desfășoară programul de educație parentală, valorifică experiența părinților și susține caracterul de empowerment al programului.

- **Evaluare sistematică și intervenție planificată** implică vizite la domiciliu și grup de lucru intensiv, specializat pentru diferite aspecte ale exercitării parentalității în condițiile existenței unei probleme specifice. Această formă de organizare a cursurilor de educație parentală a fost identificată în practica a două organizații care oferă servicii de educație parentală pentru părinții care au copii cu dizabilități.

- Intervenție clinică

Este tipul de intervenție destinat părinților care se confruntă cu diferite probleme care creează disfuncții majore în familie, ce afectează relațiile cu copiii și generează crize majore în mediul familial. În cazul programelor analizate, intervenția clinică este planificată în cadrul programelor mici (cu un număr redus de beneficiari) și care se concentrează asupra unor categorii de părinți cu probleme specifice (adolescenți delincvenți, adolescenți cu dizabilități etc.) și are nevoie de o expertiză specifică în domeniul terapeutic sau clinic (nu orice educator parental este capabil de intervenție clinică, pentru această este necesară o pregătire specializată).

*Metoda cea mai adecvată pentru educația copilului este **dialogul** care poate avea loc în orice împrejurare: plimbare, joacă, vizionare a ceva, muncă, vizite, excursii .*

Jocul este cea mai bună psihologie inversă

•Lasă copilul să aleagă

Copiii le place să poată decide ei, acest lucru le mărește sentimentul de control. Autonomia este unul dintre factorii motivatori cei mai puternici. Dacă refuză tot ce este legumă din farfurie, le poți spune că au dreptul să aleagă între mazăre și morcovi, de exemplu. Dându-i această libertate, pui de fapt puterea în mâinile lor, astfel că nu vor avea de ce să riposteze. Lăsându-l pe copil să aleagă, îi crești sentimentul de autonomie și, în același timp, îi pui în față opțiuni care sunt acceptabile și pentru tine.

•Folosește competiții și premii

Prin psihologia inversă, poți transforma o activitate neplăcută pentru copii într-un concurs. Dacă cei mici nu vor să-și strângă jucăriile din cameră, spune-le că le pot lăsa acolo, dar te gândești să dai un premiu celui care umple cel mai repede un coș cu jucării. Poți să participi și tu la competiție, spunând copilului: „Pariez că eu strâng jucăriile astea mai repede decât tine.” „Copilul meu se opune, de câte ori îi spun să pună jucăriile la loc. Dar îi plac concursurile și să fie cronometrat când face ceva, ca să arate cât este de rapid. Așa că am găsit o metodă nouă. Îl provoc să pună cât mai repede în cutie jucăriile roșii. Apoi, îl întreb dacă le poate pune mai repede pe cele albastre. Pe cele verzi. Și așa mai departe, până când toată camera este curată.“

Bibliografia:

Stern H. H., **Educarea părinților în lume**, Editura didactică și pedagogică, București, Editura didactică și pedagogică, (1972).

Simona Maria Glăveanu, **Programe de educație parentală. Training de dezvoltare a competenței parentale**, București, Ediția I. Editura universitară, (2012),

Speranța Farca, coord. **Acasă la grădiniță! / Ghid pentru părinți**. București, (2010).

FORME ALE EDUCAȚIEI DIN ZILELE NOASTRE

Prof. Bălănoiu Georgiana-Maria
Școala Gimnazială Novaci, Jud. Gorj

Dezvoltarea rapidă a sistemului de comunicații la nivel mondial au generat o digitalizare a actului educațional, apărând astfel noțiunea de educație *on-line*, fapt ce a generat numeroase schimbări privind modul de viață al oamenilor. Astfel, progresele tehnologice au influențat masiv metodele de comunicare, de învățare, de instruire, generând modificări importante în sistemul de învățământ al fiecărei țări.

A apărut astfel o adevărată industrie de învățământ *on-line* care a adus multor companii venituri financiare considerabile în defavoarea pregătirii eficiente și a desfășurării procesului instructiv-educativ în parametri normali. Instruirea a fost afectată, întrucât educația *on-line* sau e-learning este definită în general ca învățământ la distanță, promițând oricând și oriunde livrarea de instruire, care este mediată prin calculatoare, internet și mobile electronice. Metoda de livrare *on-line* necesită, de asemenea, o mai mare responsabilitate și motivație din partea cursantului. În timp ce în mod tradițional, elevul a trebuit să meargă fizic la o sală de clasă și să asculte o prelegere, în mediul *on-line*, studentul trebuie să se conecteze frecvent la curs și să participe la discuții.

Starea de bine în școală este unul din indicatorii cei mai importanți ai succesului școlar: bunăstarea psihologică și fericirea elevilor, profesorilor și părinților sunt toate strâns legate una de alta – și de performanță.

”Starea de bine” este o asociere de cuvinte pe care o întâlnim, mai nou, pe toate canalele de comunicare. Vorbim de starea de bine ca un *trend* în viața de zi cu zi și multe demersuri le facem în această direcție, pentru a obține o stare reală de bine. Evident că se vorbea de această stare și înainte, numai nu cu aceeași intensitate și implicare. Acum căutăm cauza lipsei stării de bine și găsim soluții reale pentru a o câștiga și de ce nu, pentru a o menține. În educație, în ultimii ani, starea de bine sau *wellbeing* (dacă vrem să căutăm mai multe informații în mediul online internațional), a devenit o componentă importantă cel puțin în viziunea celor responsabili de calitatea educației și a vieții beneficiarilor educației.

Printre dificultățile întâmpinate de părinți în România se regăsesc sărăcia, lipsa accesului la servicii de protecție socială și de sănătate, violența domestică, migrația și traiul în zone izolate. Mai mult de atât, adulții nu au uneori cunoștințele și abilitățile necesare sau nu au acces la resurse care să le permită să asigure copilului condiții optime de dezvoltare. Astfel de neajunsuri pot duce la abuz, neglijare, probleme de sănătate, la lipsa comunicării, a timpului petrecut alături de copil, la stimă de sine scăzută și abandon școlar. Toate acestea scad drastic șansele copiilor de a ieși din cercul vicios al sărăciei, care le afectează familiile de generații întregi.

Potrivit celor mai recente statistici ale Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție, în 2017, au fost raportate peste 15.000 de cazuri de abuz, neglijare și exploatare a copilului. Violența împotriva copiilor este larg răspândită.

Deși violența extremă este considerată inacceptabilă (de ex. bătaia, abuzul sexual), în România există un nivel ridicat de toleranță față de unele forme de violență “mai ușoare”, precum pământul, țipatul, umilirea.

Viitorul educației constă în capacitatea instituțiilor de învățământ, colegiilor și universităților de a include mass-media digitale și mediile sociale în practica educațională și pentru a ajuta noua generație de elevi, oferindu-le posibilitatea de a utiliza tehnologii cu care ei sunt deja familiarizați pentru practicile academice și educaționale.

La orele de matematică, impactul apariției educației digitale a fost unul major, întrucât elevii au fost nevoiți să se adapteze noului model de predare, fixare și sistematizare a lecțiilor și a noțiunilor matematice. Profesorii s-au folosit mai mult în această situație de instrumentele de predare adaptate sistemului de educație on-line, au folosit diverse programe de modelare și prezentare a noțiunilor specifice disciplinei lor, alături de diverse filmulețe preluate de pe internet, site-ul Youtube, respective altele.

S-au folosit de asemenea diverse platforme educaționale, precum *Google Classroom*, *Digitaliada* și altele, puse la dispoziția școlilor din România, pentru facilitarea procesului instructiv-educativ de predare, și pentru a le asigura elevilor, profesorilor, respectiv părinților cadrul legal de desfășurare a lecțiilor ținând cont de situația epidemiologică instituită la nivel național, respective european.

În România, utilizarea tehnologiei este deficitară, atât din punctul de vedere al dotării cu echipamente și resurse, cât și al proiectării manualelor cu o astfel de deschidere.

Rigurozitatea noțiunilor matematice este introdusă gradat și sub stricta supraveghere a profesorului, elevii având nevoie de multe explicații și exemplificări pentru a înțelege sensul și a face legătura logică între lucrurile deja învățate, respectiv cele noi. Spre exemplu, geometria este o ramură a matematicii care poate fi înțeleasă ușor dacă elevii sunt prezenți fizic la ora de matematică, ei având astfel un contact mai apropiat față de tot ceea ce explică profesorul, înțeleg mai bine toate indicațiile lui.

În problemele de construcții geometrice este permisă, în general, utilizarea a două instrumente: rigla și compasul. Aceste instrumente sunt considerate ca fiind ideale; ele trasează dreptele și cercurile exact, grosimea liniei de creion și orice alte aproximări nefiind luate în considerare.

Se numește *construcție geometrică* construcția efectuată cu ajutorul riglei și a compasului. Enumerăm construcțiile fundamentale corespunzătoare celei mai comune selecții de instrumente: rigla și compasul, respective perpendiculara dusă printr-un punct pe o dreaptă; paralela la o dreaptă; mijlocul unui segment; mediatoarea unui segment; punctul care împarte un segment într-un raport dat; linii importante în triunghi (mediana, mediatoarea, înălțimea, bisectoarea).

Orice profesor de matematică de gimnaziu poate spune că introducerea la clasa a VI-a a geometriei, ca ramură distinctă a matematicii, are un impact major în rândul elevilor obișnuiți cu un tipar anume de judecată matematică abia însușit din lecțiile de aritmetică. Din primele ore de geometrie se observă o diferențiere între elevi care înțeleg și le place această disciplină, și elevi care manifestă dificultăți și/sau dezinteres față de aceasta.

Aici rolul profesorului este covârșitor și, dincolo de competențe, strategii și idealuri, planificari și număr de ore alocat, succesul este asigurat de experiența, pregătirea, calmul, stilul, dăruirea și, de ce nu, de acele „șiretlicuri matematice“ pe care acesta le pune la dispoziția elevilor.

Parcurgerea tuturor lecțiilor de matematică în regim on-line este uneori îngreunată, însă profesorii sunt *ajutați* și instruiți să folosească diverse resurse și instrumente educaționale pentru transmiterea în condiții optime a informațiilor de specialitate atât audio, cât și video, folosind de exemplu aplicații precum Zoom Cloud Meetings, Meet sau altele.

Elevii, care la școală foloseau exclusiv telefoanele la orele digitale, acasă pot folosi orice dispozitive au la dispoziție, pe când profesorii pot folosi chiar și table virtuale. Atât elevii, cât și profesorii sunt instruiți frecvent pentru a comunica prin programul Zoom sau alte programe de comunicare facilă.

Educația digitală devine tot mai folosită și acceptată de multe țări ca un model eficient de a face educație la distanță, însă speranța rămâne ca, după dispariția riscurilor epidemiologice, instruirea elevilor să continue cel mai mult față-în-față.

Bibliografie:

- 1). Brânzei, Dan - *Algoritmi pentru probleme de geometrie*, Editura Paralela 45, Pitești, 2003;
- 2). Ceobanu, Ciprian, Cucos, Constantin, Istrate, Olimpius, Pânișoară, Ion-Ovidiu, *Educația digitală*, Editura Polirom, Iași, 2020.
- 3). <https://ec.europa.eu/epale/ro/blog/abilitati-pentru-o-stare-de-bine-autentica-wellness>
- 4). <https://www.unicef.org/romania/ro/educa%C8%9Bia-parental%C4%83-%C3%AEnrom%C3%A2nia>

ROLUL FAMILIEI ÎN EDUCAȚIA COPILOR PREȘCOLARI

Prof. înv. preșc. Băloiu Amalia Cătălina
Grădinița cu P.P. și P.N. „Castelul Fermecat”,
structură a Liceului Teoretic „Aurel Vlaicu” Breaza

Foarte des întâlnim expresia „Se vede că ai cei șapte ani de acasă/îți lipsesc cei șapte ani de acasă”. Pornind de la această expresie, sunt de părere că anii petrecuți în familie, alături de părinți, lasă o mare amprentă asupra caracterului viitorului adult, aceasta poate să fie pozitivă sau negativă, în funcție de educația pe care acesta o primește.

Consider că a fi părinte este o mare responsabilitate în continuă actualizare. Copiii vin pe lume cu un bagaj genetic, o moștenire genetică, un temperament, dar felul cum ei se dezvoltă se află în palmele adultului, în modul în care noi interacționăm cu ei. Educația, bunele maniere, regulile morale sunt cheia către adaptarea copilului în societate. Un copil manierat se va descurca mult mai bine în relațiile cu cei din jur decât unul căruia îi lipsesc cei 7 ani de acasă.

Ca prim factor educativ, familia oferă copilului aproximativ 90% din cunoștințele uzuale (despre plante, animale, ocupațiile oamenilor, obiectelor casnice), familia este cea care ar trebuie să dezvolte spiritul de observație, memoria și gândirea copiilor. Tot în familie se formează cele mai importante deprinderi de comportament: respectul, politețea, cinstea, sinceritatea, decența în vorbire și atitudini, ordinea, cumpătarea, grija față de unele lucruri încredințate.

În familie, copilul își face pregătirea pentru viață. Contribuția familiei este cu atât mai mare cu cât copilul este mai mic și scade pe măsură ce etapele de creștere înaintază pe treptele superioare ale ontogenezei. Familia contribuie la satisfacerea trebuințelor copilului încă din primii ani de viață, oferindu-i modele de comportament, de comunicare, contribuind pregnant la socializarea copilului, la dezvoltarea conștiinței și a conduitelor morale. Familia este cea mai în măsură să răspundă nevoilor copilului, afectiv cea mai adecvată trebuințelor lui pentru că numai aceste relații afective și sentimente de dragoste îl fac pe părinte să înțeleagă și să intuiască copilul și starea lui de copilărie. În familie își poate satisface nevoile sale primare, își poate manifesta frustrările inevitabile, temperate de dragostea părinților. În familie copilul poate să-și investească toate resursele emoționale și să învețe să și le controleze, pentru că aici ar trebui să fie în mod sigur un mediu mai ales afectiv – garanție pentru o dezvoltare armonioasă.

Fiecare moment din primii ani de viață poate fi pentru copil un prilej din care el să învețe de la cei din jurul său: părinți, bunici și chiar dascăli, cum trebuie să se comporte acasă, la grădiniță, la teatru, în vizită, la joacă sau în parc. Toate persoanele aflate în jurul copiilor le dau sfaturi zilnice acestora încă de la cea mai fragedă vârstă. Ținând cont de aceste sfaturi zilnice copilul învață să fie politicos, învață buna cuviință, bunele maniere și aplică regulile nescrise ale lumii în care trăim: își așteaptă rândul la grădiniță sau la locul de joacă, spune „mulțumesc”, „te rog” și respectă drepturile celorlalți. Acum învață că dacă este politicos și are un comportament frumos cu cei din jur, ceilalți, vor fi, la rândul lor, politicoși cu el. Sunt, de fapt, principalele elemente pe care le regăsim la un copil „bine crescut”, elemente referitoare la: salut, comportamentul în public, comportamentul cu prietenii, înțelegerea normelor sociale, manierele la masă, recunoașterea greșelilor etc.

Este adevărat că cel mai ușor copiii învață imitând, copiind gesturi, atitudini și comportamente ale adulților în jurul cărora trăiesc. Educația copiilor constă în ceea ce trăiesc copiii în familie. Părinții sunt primii educatori ai propriului copil și pentru a avea succes, trebuie să spună mereu adevărul, să aibă bune maniere atât cu adulții din jur cât și cu copiii, nu trebuie să abuzeze de copil, ci să fie alături de el emoțional. Unii părinți își focalizează atenția asupra copiilor și încearcă să le ofere cea mai bună educație, iar alții din prea multă iubire, le iartă orice greșeală și fac să fie catalogați drept copii cărora „le lipsesc cei șapte ani de acasă”.

Majoritatea părinților zilelor noastre lasă însă aceste lucruri în seama grădiniței și a școlii, considerând aceste instituții responsabile de introducerea regulilor și formarea comportamentelor, cu toate că însușirile dobândite în această perioadă ca: spiritul de competiție, altruismul, cooperarea, atitudinea pozitivă față de diverse sarcini devin stabile pentru tot restul vieții.

Educația micilor preșcolari ar fi mai ușoară dacă respectul pentru cel de lângă noi ar veni de acasă și nu am încerca să spunem și să credem că totul ni se cuvine.

Avantajele implicării familiei în educația copiilor constau în faptul că:

- Mediul familial oferă momente de predare de care cadrele didactice nu pot beneficia;
- Copiii petrec mai mult timp acasă decât la grădiniță, de aceea părinții îi cunosc cel mai bine, interacționează cu fiecare și nu se așteaptă vreo răsplată dacă își ajută copilul să reușească;
- Se observă o schimbare semnificativă, imediată a copiilor atunci când părinții își învață copilul;
- Copiii ai căror părinți se implică au rezultate mai bune, achiziții academice pe termen lung, atitudini și comportamente pozitive;
- Părinții care își ajută copiii obțin un câștig în încrederea în ei înșiși și în copii;
- Părinții care colaborează cu instituția școlară sunt colaboratori puternici pentru comunitatea din jurul școlii;

Grădinița este o a doua casă a copilului și reprezintă pentru el un spațiu în care se simte ocrotit și în siguranță, însă, în mod obligatoriu, părinții sunt partenerii educatoarei, deoarece ei își cunosc cel mai bine copiii și pot oferi cele mai multe informații despre acestia. Obiectivele educaționale pe care grădinița și le propune nu pot fi realizate în totalitate fără sprijinul susținut al familiei, de aceea educatoarea trebuie să mențină o legătură strânsă cu aceasta, pentru a asigura acea continuitate de cerințe atât de necesară în activitatea noastră. Experiențele au arătat că șansele copilului de a crește, a se dezvolta și de a obține rezultate mai bune cresc pe măsură ce părinții sunt mai implicați în educația copilului.

De ce este importantă implicarea familie în educația copilului? Pentru că familia și părinții reprezintă cea mai mare influență asupra atitudinilor, comportamentului și reușitelor copilului. Putem spune că un copil își petrece aproximativ 20% din timp la grădiniță și aproximativ 80% din timp în sânul familiei și a altor membri ai comunității, de aceea este importantă colaborarea între părinți, școală și comunitate

Având în vedere că anii copilăriei sunt și anii grădiniței, specificul muncii educative din grădiniță presupune și organizarea unor activități cu familia copiilor, nu fiindcă aceasta ar căuta să se sustragă de la îndeplinirea atribuțiilor sale educative, ci și pentru că de foarte multe ori nu știe sau nu poate să se facă acest lucru în condiții corespunzătoare. Rolul familiei nu se poate rezuma la asigurarea condițiilor de viață pentru copil, la asigurarea supravegherii acestuia, ci trebuie văzută ca primul factor în educația și instrucția copilului și un continuator al cerințelor impuse de practica educațională instituționalizată.

În zilele noastre nu ajunge să fii un părinte bun, căci criza educației ne impune să căutăm perfecțiunea. Ca să revoluționeze educația, părinții trebuie să se comporte ca niște părinți inteligenți. Părinții buni dau cadouri, părinții inteligenți își dăruiesc propria lor ființă. Această deprindere a părinților inteligenți contribuie ca în copiii lor să se dezvolte autostima, protecția emoției, capacitatea de a prelucra pierderi și frustrări, de a filtra stimuli care produc stres, de a dialoga și de a asculta. Părinții buni au grijă să satisfacă, în măsura posibilităților lor economice, dorințele copiilor lor. Fac petreceri pentru aniversări, le cumpără hainele și jucăriile cele mai frumoase, organizează excursii. Părinții inteligenți le dau copiilor ceva incomparabil mai valoros, ce nu se poate cumpăra cu toți banii din lume: ființa lor, povestea vieții lor, experiențele lor, lacrimile lor, timpul lor. Atunci când pot, părinții inteligenți le fac daruri materiale copiilor lor, dar nu ca să-i stimuleze să fie materialisti, căci știu că asta poate zdrobi stabilitatea emoțională, generează tensiune și oferă plăceri superficiale.

În concluzie, copiii sunt oglinda părinților, de aceea trebuie să îi „șlefuiim” cu mare atenție și băgare de seamă, pentru că ceea ce semănăm, aceea vom culege, căci, așa cum spunea Nelson Mandela, „educația este cea mai puternică armă pe care voi o puteți folosi pentru a schimba lumea”.

BIBLIOGRAFIE:

- Cury A., *Părinți străluciți, profesori fascinanți*, Editura For You, București, 2005
- Dumitrana, M., *Copilul, familia și grădinița*, Editura Compania, București, 2000
- Mihăilescu I., *Rolul familiei în dezvoltarea copilului*, Editura Cartea Universitară, București, 2006;

VIOLENȚA INTRAFAMILIALĂ ȘI EFECTELE EI ASUPRA COPILULUI

Prof. înv. preșc. Ionela Bătrînache
Prof. înv. preșc. Bucur Ștefania
Grădinița cu P.P. “Dumbrava minunată”, Giurgiu

Traicul în cadrul familiei reprezintă asigurarea unui climat de intimitate și protecție între membrii acesteia, a sentimentelor de afecțiune și realizarea unor lucruri împreună. Însă conviețuirea împreună poate duce la apariția unor situații conflictuale cauzate de diverși factori care pot degenera prin manifestări violente. Văzută ca fiind spațiul celor mai profunde relații afective și al refugiului din calea adversităților, familia este cel mai activ centru de agresivitate, poate și pentru că în familie fiecare își poate dezveli adevărata față a personalității sale.

Violența intrafamilială, concept nou în sociologie, a apărut în atenția domeniului de protecție socială în anii 70 atunci când mișcarea feministă a dorit să pună în discuție un model nou de abordare a acestui fenomen. Violența intrafamilială reprezintă “orice acțiune fizică sau verbală săvârșită cu intenție de către un membru de familie împotriva altui membru al aceleiași familii, care provoacă suferință fizică, psihică, sexuală sau un prejudiciu material”.(Legea nr. 217/2003, art. 2, alin. (1) pentru prevenirea și combaterea violenței în familie publicată în Monitorul Oficial Partea I, nr. 367 din 29.05.2003)

Fără îndoială că familia, primul mediu de viață al copilului, exercită o influență considerabilă asupra dezvoltării acestuia.

Dacă ne referim la anumite trăsături ale familiei care o fac mai vulnerabilă față de altele în ceea ce privește apariția în cadrul său a violenței, acestea ar fi:

- interese diverse și activități diferite ale membrilor familiei;
- implicare emoțională puternică;
- datorită intereselor individuale ale fiecăruia ce nu corespund cu interesele celorlalți, apar situații de conflict;
- diferențele dintre membrii familiei ca vârstă și sex;
- neconcordanța dintre rolul ce îi revine fiecăruia și posibilitățile și interesele personale;
- gradul crescut de intimitate;
- sentimentul de apartenență involuntară a membrilor familiei;
- apariția inerentă a stresului datorită ciclurilor vieții pe care o străbate familia;
- atitudinea tolerantă față de violență și concretizarea acesteia prin aplicarea de pedepse asupra generațiilor tinere ale familiei.

Atunci când ne referim la fenomenul violenței intrafamiliale trebuie să ne axăm pe cele două dimensiuni de analiză ale acesteia și anume la relațiile dintre membrii familiei și tipul de violență întâlnit aici.

Pe de altă parte, violența domestică se poate concretiza în cadrul familiei și prin alte comportamente violente cum ar fi: abuzarea copilului în cadrul familiei, violența manifestată între frați, violența îndreptată asupra altor membrii în vârstă din familie.

S-a constatat că dacă copiii sunt martorii violențelor domestice dintre părinții lor, aceștia ajung victime indirecte chiar dacă nu sunt abuzați direct, aceste violențe la care ei asistă afectându-i foarte mult pe plan psihic.

Asistând în propria lor familie la aceste certuri violente ce au loc între părinții lor, copiii nu au un model pozitiv de relații în cadrul familiei și astfel ei nu învață un model pașnic de rezolvare a conflictelor. Fără să conștientizeze ei își vor integra în comportament modurile antisociale de rezolvare a conflictelor pe care le văd la parinții lor. Faptul că asistă la aceste violențe duce la probleme pe care copiii le pot avea și anume: dureri de stomac, de cap, ulcer, insomnii, coșmaruri, încredere în sine scăzută, sentimente de teamă, izolare, performanțe școlare scăzute, comportament violent, plecarea de acasă, etc.

Datorită faptului că mama se confruntă zilnic cu probleme de violență în familia sa, ea nu va putea să se concentreze pe asigurarea optimă a necesităților copilului, neglijându-l.

Copiii de vârstă școlară și preșcolară, având o capacitate limitată de înțelegere a conflictului dintre părinți se pot simți vinovați de situația existentă. Adolescenții tind să ia apărarea unuia dintre părinți și să se implice în certurile acestora. Chiar dacă adolescentul simpatizează cu mama care este victima, totuși acesta tinde să o considere pe aceasta vinovată pentru situația existentă în familie și să-și piardă respectul pentru aceasta deoarece nu se opune violenței.

În ceea ce-i privește pe copiii din aceste familii în care se întâlnește violența, chiar dacă nu sunt ei loviți de către agresor, doar faptul că sunt de față atunci când aceste violențe au loc îi poate afecta din punct de vedere psihic și fizic, ei putând rămâne cu sechele care nu se mai vindecă niciodată.

În unele cazuri agresorul manifestă multă violență, ajungând chiar să-șiucidă soția, copilul sau pe altcineva din familie. Pe de altă parte copilul care asistă la aceste violențe poate rămâne cu sechele psihice, ducând chiar la sinucidere, probleme mentale sau comportamentale neașteptate.

Conflictele intrafamiliale care ating o cotă ridicată de manifestare devin un factor de producere și răspândire a agresivității, cu consecințe nocive asupra dezvoltării psihice și fizice a copilului. Atunci când copilul asistă la actele agresive, la violența fizică, la injurii, în structura sa afectiva se declanșează indirect un comportament agresiv, cu efecte fie în perioada adolescenței, fie la vârstă adultă.

Cercetările arată că trauma copiilor care nu sunt victime directe ale violenței este mai intensă, cu consecințe mai profunde și de durată decât a celor care sunt victime directe ale abuzurilor și neglijării din partea părinților. Deseori divorțul dintre părinți reprezintă un moment caracterizat de emoții negative, certuri, violență verbală și fizică, o permanentă stare de conflict. Divorțul își poate lăsa amprenta negativ pentru toată viața asupra copilului, el resimțind acut stresul și tensiunea din familie.

În urma studiilor făcute s-a ajuns la concluzia că nu divorțul îl afectează efectiv pe copil ci mai ales tensiunile și certurile dintre părinți lasă urme adânci atât în timpul conflictului dar și după divorț. În cazul în care părinții își rezolvă problemele dintre ei cu calm, prin negociere, copilul resimte mai puțin sentimentele de frică, tristețe, stres etc., fiind afectat mai puțin.

Dacă până în anul 2002 în țara noastră existau legi care să se refere la fenomenul violenței domestice, în Codul Penal din România nu existau articole care să se refere la pedepsirea violenței domestice, ci existau doar articole care se refereau la pedepsirea violenței la modul general.

Bibliografie:

Păunescu, C., *Agresivitatea și condiția umană*, București, Editura Tehnică, 1994

Iancu, S., *De ce merg unii elevii „încrunțați” la școală?*, Iasi, Ed. Polirom, 2000

Violența în familie. Teorii, particularități și intervenții specifice, Iasi, Ed. Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2009

Popescu, M., „Violența intrafamilială: tendințe actuale în politicile sociale”, *Revista de Cercetări Sociale*, 1998

„CONSILIEREA PĂRINȚILOR ÎN BENEFICIUL COPIILOR”

Prof. Belean Delia Ioana

Prof. Beldean Monica

Grădinița cu p.p. „Căsuța Fermecată”, Gherla, Jud. Cluj

Consilierea părinților reprezintă un ansamblu de acțiuni ce vin în sprijinul cunoașterii copiilor, a înțelegerii nevoilor și a comportamentului lor, a identificării factorilor de risc în integrarea familială, școlară, socială a acestora, a ameliorării relației cu proprii copii, precum și a sprijinirii grădiniței în educația copiilor. Ca reprezentanți ai copilului, părinții sunt foarte importanți, deoarece oferă date prețioase despre copil și mediul său. Informațiile lor permit: evaluarea inițială a resurselor copilului/ elevului/ părintelui; evaluarea gradului de participare la viața colectivității de tip formal în calitate de partener în educație alături de cadrele didactice; evaluarea gradului de disponibilitate pentru modificare/ schimbare a comportamentelor care se dovedesc a fi nepotrivite în raporturile cu propriul copil; evaluarea intervenției educaționale realizabilă și “costurile” pentru copil. Părinții vor fi puși în situația de a exersa comportamente noi pe baza indicațiilor și materialelor de lucru: tehnici de observare, întăriri ale comportamentelor, rezolvări de probleme generate de comportamente indesezirabile manifestate în familie. Implicarea și responsabilitatea parentală poate determina creșterea motivației pentru frecventarea grădiniței, participarea activă la desfășurarea învățării de tip preșcolar și, implicit, și dezvoltarea unei relații pozitive între educatoare și copil.

Consilierea părinților vizează constituirea unor deprinderi, atitudini, capacitate și competențe parentale și familiale. Sunt acțiuni proiectate profesional, care își propun să sprijine familia. Constituirea unui parteneriat educativ în comunitatea în care crește, se dezvoltă și este educat copilul constituie o cerință a educației de azi.

Educatorea trebuie să se bucure de încrederea copilului, dar și a familiei sale. Părinții sunt cei care îl cunosc cel mai bine, îi cunosc obiceiurile, știu ce îi place și ce nu îi place, la ce reacționează mai bine și mai repede. În același timp, profesorul poate ajuta familia să urmeze calea potrivită în raporturile cu copilul, să prevină îndepărtarea lui sufletească, să înlăture eventuale curențe educative.

Planificarea activităților de consiliere a părinților

ANUL ȘCOLAR: 2021-2022

GRUPA MICĂ „ȘTRUMFII”

Nr. crt.	DATA	TEMA ACTIVITĂȚII	MIJLOACE DE REALIZARE	OBSERVAȚII
1.	16.09.2021	„Care este specificul activităților din grădiniță?,”	-ședință de bun venit -material informațional, dezbateri.	
2.	23.09.2021	”Rețelele de socializare - mijloc de comunicare on-line pe perioada stării de alertă”	-discuții	

3.	30.09.2021	„De ce este bine să stabilim niște reguli în relația din familie cu copilul?,,	-discuții	
4.	07.10.2021	Analiza perioadei de evaluare inițială. Prezentarea proiectelor tematice ce se vor derula pe parcursul sem.I	-prezentarea rezultatelor, a planificării anuale -discuții	
5.	14.10.2021	„Cât timp petreceți zilnic cu copilul dumneavoastră?,,	-discuții	
6.	21.10.2021	„Bunele deprinderi în grădiniță și acasă,,	-discuții	
7.	04.11.2021	„Așa este copilul meu,,	-masă rotundă	
8.	11.11.2021	„Cum putem sprijini copilul să își formeze deprinderile de ordine?”	-lectorat	
9.	18.11.2021	„Efectele televizorului si calculatorului asupra copilului”	-referat	
10.	25.11.2021	“Cum să avem un copil disciplinat?”- apreciere pozitivă (lauda)	-dezbateri	
11.	02.12.2021	„Influența bunicilor în educația copilului”	-discuții	
12.	09.12.2021	„Importanța activităților extracurriculare pentru educația și formarea copiilor pentru viață”	-explicarea conceptului de activitate extracurriculară, exemple de activități. -discuții	
13.	16.12.2021	“Pedepsele si interdicțiile”- exemple din Programul „Educăm așa”	-discuții	
14.	13.01.2022	„Cine face regulile într-o familie:copilul sau adulții?,,	-dezbateri	
15.	20.01.2022	Bilanț asupra evoluției copiilor după primul semestru de grădiniță.	-prezentarea portofoliilor copiilor, analiză, discuții, chestionare pentru părinți	
16.	27.01.2022	”Violența fizică și verbală în familie”	-discuții	
17.	03.02.2022	„Cum să devii un părinte bun?,,	-lectorat	
18.	10.02.2022	„Care este diferența dintre nevoile copilului și dorințele sale?”	-masă rotundă, prezentare referat	
19.	17.02.2022	„Alimente sănătoase și alimente nerecomandate copiilor”	-referat	
20.	24.02.2022	„De ce este bine să citim povești copiilor?,,	-lectorat	

21.	03.03.2022	Consultații individuale.	-discuții	
22.	10.03.2022	„Cum înveți copilul să fie responsabil?”	-prezentarea de către părinți a mediului educațional din familie(ambient, relații copil-părinte)	
23.	17.03.2022	„De ce trebuie să îmbrățișezi copilul?,,	-discuții	
24.	24.03.2022	„Aspecte ale agresivității la copii și ce trebuie făcut în cazuri de violență?,,	-discuții	
25.	31.03.2022	Consultații individuale.	-discuții	
26.	07.04.2022	„Cum restricționăm accesul copiilor la anumite lucruri sau jucării dacă nu este ascultător?,,	-lectorat	
27.	14.04.2022	Consultații individuale.	-discuții	
28.	05.05.2022	„Cum îmbunătățești comunicarea cu copilul tău?,,	-masă rotundă	
29.	12.05.2022	„Cât timp petrece copilul în natură și cât în casă?,,	-discuții	
30.	19.05.2022	„Câteva modalități de a învăța copiii să își ceară scuze,,	-lectorat	
31.	26.05.2022	„Părinții-copiii-jocul,,	-masă rotundă, prezentare referat	
32.	02.06.2022	„Hai să învățăm câteva joculețe pe care le putem juca acasă cu copiii,,	-dezbateri, prezentare jocuri	
33.	09.06.2022	„Acceptă-ți copilul așa cum este!,,	-discuții -concluzii referitoare la aprecierea copilului.	

BIBLIOGRAFIE:

Stan, Gabriel. „Strategii de consiliere educațională”, Bacău: Editura Casei Corpului Didactic (2014).

NEVOIA DE EDUCAȚIE A PĂRINȚILOR

Prof. înv. preșcolar Cazan Andreea Maria
Liceul Teoretic "Aurel Vlaicu" Orașul Breaza

Din perspectivă istorică, educația părinților, ca și educația în general, apare necesară, atât pentru creșterea și educarea copiilor, cât și ca o cale de emancipare spirituală și socială, ca un vector al democratizării educației și societății.

Educația parentală a avut în decursul timpului diferite accepțiuni, convergente cu tipul de societate, de cultură, cu tipul de om și modelele educaționale promovate. Ea a fost realizată de cele mai multe ori bazându-se pe modele tradiționale preluate de la o generație la alta. Aceste modele și bune practici tradiționale nu mai satisfac întru totul cerințele generațiilor actuale și din acest motiv s-au încercat și alte căi de susținere a familiei, prin diferite forme de intervenție educativă. Ca domeniu de cercetare, educația parentală este relativ recentă și se caracterizează prin interdisciplinaritate.

În lucrarea "Consilierea și educația părinților", E. Vrăsmaș realizează o distincție între conceptele: educația părinților, educația parentală, educația familială.

Educația părinților se referă în general la susținerea parentalității deja manifestate.

Educația parentală este și educația prin care tânăra generație este pregătită în direcția preluării modelelor de parențialitate.

Educația familială se referă la construirea deprinderilor, valorilor și normelor vieții în comun în familie, avându-i în vedere pe toți membrii acesteia și deci o sferă mai mare decât educația parentală. (Vrăsmaș, 2002, p.66)

Educația părinților este o forță de intervenție asupra părinților în favoarea educației copiilor lor. Este un set de măsuri educative și de sprijin care ajută părinții pe următoarele dimensiuni: înțelegerea propriilor nevoi (fizice, sociale, emoționale și psihologice); cunoașterea și acceptarea nevoilor copiilor lor; construiește punți de legătură între părinți și copii. Educația părinților se adresează tuturor părinților, fără discriminări și acoperă toate răspunsurile, activitățile, competențele ce corelează cu educația. Scopul educației părinților este să sprijine părinții, să dezvolte priceperile parentale și încrederea în propriile forțe și să îmbunătățească capacitățile acestora de a-i îngriji și sprijini pe proprii copii.

Activitatea de formare în educația familială se leagă de imaginea de sine și rețeaua relațională a persoanei. Educația părinților aduce valoare relațiilor din interiorul familiei, dar și părinților ca persoane. Dacă vor ști mai bine, vor acționa mai eficient și vor avea mai mult succes în rezolvarea problemelor de familie. În plan personal, aceasta va însemna creșterea încrederii în propriile forțe și o atitudine mai flexibilă și deschisă față de urmași.

Copiii au mare nevoie de părinți, fără să-și dea seama de acest lucru. Personalitatea lor poate fi modelată discret, cu mult tact și mai ales cu argumentele cele mai raționale de care dispunem.

Pentru un copil, primul educator este familia. Cu o implicare mai mare în procesul complex de educare a copilului mic, mama îi transmite afecțiunea deplină, gingășia, tandrețea, însușiri pe care nu le posedă într-un grad atât de ridicat decât mamă iubitoare, fericită de copilul din brațele sale. Ulterior intervine școala, care își aduce aportul pentru o educație completă.

Este foarte greu să educi un copil. Comparativ cu generațiile anterioare, familia de azi petrece foarte puțin timp împreună. Părinții și copiii se confruntă cu dorința de a echilibra cererile vieții de familie cu cele impuse de locul de muncă.

Părinții se află într-o perioadă când petrec foarte puțin timp și de aceea simt o nevoie imperioasă de a se implica în educație. Pe de altă parte, școlile trebuie să răspundă nevoilor părinților și să le ofere acestora sprijinul necesar pentru a se putea implica în procesul de învățare al copilului.

M. Agabrian (2006, p.56) sugerează în lucrarea "Școala, familia, comunitatea" o serie de activități pe care părinții ar trebuie să le realizeze cu copiii lor:

- Să elaboreze un program zilnic pentru teme, care să fie verificat regulat; să existe un loc liniștit de studiu;
- Să citească împreună cu copilul. Să meargă împreună la bibliotecă, să aleagă cărțile potrivite. Când părinții citesc cu copiii sau le citesc, performanțele acestora se îmbunătățesc;
- Să folosească televizorul cu moderație. Să stabilească un anumit program și chiar să-l ajute să aleagă programele;
- Să păstreze legătura cu școala. Fiecare părinte trebuie să știe ce învață copilul, care îi sunt temele și cum le rezolvă;
- Să-i laude pe copii și să le aprecieze efortul. Să-i încurajeze să persevereze, să cultive o atmosferă caldă, dar în același timp să stabilească standarde referitoare la modul de rezolvare a temelor.

Părinții joacă un rol dominant în influențarea încrederii și motivației copilului de a deveni un om de succes.

Implicarea părinților în educație presupune o mulțime de activități sub forma unor *întâlniri colective sau a unor întâlniri interindividuale* (Stănciulescu, 1997, p. 175). Cele colective se desfășoară în cadru formal între administrația școlară și asociațiile părinților, al reuniunilor de informare a părinților cu privire la conținuturile și metodele școlare, orarelor, exigențelor cadrelor didactice, al lecțiilor deschise pentru părinți, al atelierelor de lucrări practice. În plan informal, întâlnirile colective se desfășoară în cadru unor excursii, vizite, ieșiri ale elevilor la diferite activități sportive, serbări, etc.

Famiile copiilor trebuie încurajate și sprijinite să-și exercite cu succes rolul în viața copiilor, iar acest sprijin se materializează prin acțiuni specifice care favorizează derularea optimă a realțiilor educaționale.

O astfel de intervenție poartă numele de intervenție socio-educativă. (Vrăsmaș, 2002, p.31)

Intervenția socio-educatională este un complex de măsuri care sprijină familia, intervenind benefic în mecanismele care reglează relațiile intrafamiliale, în favoarea educației familiei și a educării copiilor.

Două dintre aceste măsuri sunt: consilierea familiei și consilierea parentală. Aceasta din urmă se adresează în principal părinților și prevede întărirea rolurilor acestora în acțiuni care să favorizeze educația și păstrarea coeziunii familiei.

Ca activitate formală, organizată și planificată în urma sesizării apariției unor probleme, consilierea părinților presupune activități exercitate de profesioniști (consilieri psihopedagogici, consilieri educaționali sau psihologi educaționali).

În grădiniță, formele de sprijinire a părinților reprezintă un eveniment de dorit. Rolul educatoarei este de a facilita contactul părintelui cu anumite cunoștințe, deprinderi necesare în educația copilului, precum și asigurarea parteneriatului în acțiunea educativă.

Acțiuni derulate în grădiniță pentru părinți pot fi forme de consiliere, dacă se respectă cerințele unei comunicări eficiente pe principii de parteneriat, dacă este asigurat un cadru adecvat și se respectă empatia și se deprinde ascultarea activă a celuilalt.

Aceste acțiuni urmăresc:

- Realizarea unei bune relații părinte-copil;

- Prevenirea unor probleme grave de educație;
- Prevenirea unor atitudini și reacții negative în comportamentul părinților față de copil;
- Însușirea unor abilități de bază de care părinții au nevoie pentru a influența pozitiv comportamentul copiilor.

Lectoratele cu părinții sunt modalitatea prin care toate problemele cu care se confruntă părinții pot fi abordate eficient. În cadrul acestora se pot aborda teme care pun accentul pe educație, dar și teme care să-i învețe pe părinți cum să se comporte cu copiii lor pentru a le putea dezvolta trăsături pozitive de caracter. Părinții trebuie să promoveze dezvoltarea, încrederea în sine a copilului, reușita acestuia și construirea unui sistem de valori pozitive.

Bibliografie:

- Agabrian, M. *Școala, familia, comunitatea*. Iași: Editura Institutul European. (2006)
Stănciulescu, E. *Sociologia Educației familiale*. București: Editura Polirom, vol.I. (1997)
Sternn H.H. *Educarea părinților în lume*. București: Editura Didactică și Pedagogică. (1972)
Vrăsmaș, E. *Consilierea și educația părinților*. București: Editura Aramis. (2002)

ROLUL ȘI IMPORTANȚA COLABORĂRII CU FAMILIA ÎN EDUCAREA COPIILOR

Prof. înv. preșcolar CEPOIU IONELA
G.P.P. nr. 3 MĂNECIU

Implicarea părinților în programul educativ este foarte importantă pentru că se formează de la început deprinderi de parteneriat între grădiniță și familie.

Prin parteneriatul grădiniță-familie se construiesc relații pozitive între familiile copiilor și grădiniță (mai ales între educatoare și părinți), acestea aducând beneficii asupra copiilor atunci când aceștia văd educatoarea sfătuindu-se cu părinții.

Părinții trebuie implicați în activitățile din grădiniță prin diverse modalități cât mai eficiente:

- Serbări
- Ziua mamei, ziua mărtișorului, serbarea de Crăciun, etc;
- Activități sportive, excursii, drumeții în comun cu preșcolarii și educatoarea;
- Concursuri- cu participarea părinților;
- Reamenajarea spațiului de joc prin confecționarea materialelor didactice
- Jurnalul grupei
- Părinții pot contribui cu fotografii din diverse activități ale copiilor.

Toate aceste activități sunt deosebit de importante în educarea copiilor. Părinții au nevoie de informații referitoare la progresele copiilor, despre percepția pe care o are grădinița despre calitățile și problemele copiilor. Toți părinții trebuie implicați în luarea deciziilor.

Educatoarea este cea care sugerează părinților modul în care pot ajuta copiii acasă, cum pot oferi ajutor suplimentar în învățare. Asociațiile de părinți au un rol deosebit atât pentru colaborarea familie – grădiniță, cât și pentru educarea părinților.

Grădinița trebuie să orienteze familia pentru ca aceasta să-și sporească rolul în formarea personalității copilului. Până la vârsta preșcolară familia s-a îngrijit de condițiile de viață ale copilului, de nutriția sa, de sănătatea fizică și morală, atribuții pe care și le îndeplinește și în continuare. În familie s-a pus bazele comunicării prin limbaj, s-au creat atitudini față de realitatea înconjurătoare.

Există și un factor perturbator în relația grădiniță – familie, acela că unii părinți din cauza serviciului, a programului prea încărcat nu se implică în actul educației, copiii fiind lăsați în grija bunicilor sau a bonelor. Se impune, deci, realizarea unei comunicări eficiente cu exteriorul, realizarea de parteneriate autentice. Proiectele de parteneriat le folosește părinților pentru a cunoaște și respecta obligațiile legale privind creșterea și educarea copiilor, cadrelor didactice pentru perfecționarea muncii în echipă.

Proiectele de parteneriat cu părinții vizează dobândirea de către aceștia a unor abilități de cunoaștere a copiilor, în vederea eficientizării relației familie-grădiniță- comunitate.

Bibliografie:

Barbacariu Cristina-Maria, *Consiliere parentală în grădiniță* Pitești, ed. Diana;
Dumitrana M., *Copilul, familia, grădinița* București ed. Compania 2000.

EDUCAȚIA PARENTALĂ, O NECESITATE A LUMII CONTEMPRANE

**PROF. CHESA ROXANA
PROF. VLADU MIHAELA
GRĂDINIȚA CU P.P. NR 20 DR.TR.SEVERIN**

Respectați copilul care face o greșeală și care poate atunci sau mai târziu să se corecteze el însuși, dar opriți ferm și imediat orice utilizare nepotrivită a ambianței, prin grijă, liniște, prin cuvinte blânde ori printr-o prezență iubitoare.

(Maria Montessori)"

Educația părinților implică educația copilului, a adulților, studii asupra creșterii și dezvoltării copilului, formare de abilități și competențe etc. Această educație a evoluat rapid în ultimile decenii în sensul diversificării modelelor familiale și a apariției unor competențe parentale noi. Reușita acestei educații depinde de părinți dar și de voința instituțiilor educative de a-i susține în misiunea lor delicată. Dacă ne dorim ca educația copilului și a tinerilor să devină o acțiune coerentă, eficientă, care să ofere șanse egale tuturor copiilor, este necesară susținerea formării și dezvoltării competențelor parentale.

Până nu demult educația părinților nu a constituit o prioritate în cadrul politicilor educaționale din România. În ultimii ani se discută din ce în ce mai mult despre faptul că susținerea inițierii, formării și dezvoltării competențelor parentale devine una dintre misiunile pe care statul trebuie să și le asume, dacă dorim ca educația copilului și tinerilor să devină o acțiune coerentă, eficientă și care să ofere șanse egale tuturor.

Să fii părinte, pe lângă bucuria și mândria pe care ți le dă acest statut, înseamnă să ai cea mai mare responsabilitate pe care ai avut-o vreodată și pe care o vei avea de acum încolo. Să fii părinte reprezintă, poate, cea mai veche „meserie” din lume, însă pe cât de veche, pe atât de frumoasă și generatoare de satisfacții. Ea implică responsabilitate deosebită, corectitudine, flexibilitate, adaptare, preocupare pentru tine, copil și familie ca întreg.

Modelele educative în familie se pot califica în funcție de două axe de analiză: relația autoritate – liberalism (constrângere – permisivitate) și relația dragoste – ostilitate (atașament – respingere). Controlul și sprijinul parental se pot combina în trei categorii educative: permisiv (nivel scăzut al controlului, norme și responsabilități puține), autorizat (părinții formulează reguli și controlează respectarea lor dar nu le impun) și autoritar (părinții impun norme și reguli rigide).

Incapacitatea părinților de a se implica, indiferența sau autoritatea excesivă pot lăsa urme în circuitul emoțional al copiilor. Modul în care este calmat copilul când este supărat reprezintă o lecție esențială pentru evoluția emoțională a copilului. Cei care au fost calmați de mai multe ori reușesc să

se calmeze mai ușor decat ceilalți. Emoțiile se diminuează atunci când sunt înțelese nevoile afective ale fiecărui copil, condițiile sociale/ familiale care au generat aceste probleme. Atașamentul rămâne poate cea mai importantă legătură afectivă care ia naștere între copil și părinți constituind totodată baza pentru toate relațiile ulterioare și un puternic predictor pentru dezvoltarea sănătoasă a copilului și adultului.

Răbdare, imaginație, înțelepciune și multă, multă dragoste – ingredientele necesare în misiunea delicată de părinte, misiune ce are drept scop plămădirea unor calități precum cinstea, spiritul de organizare, crearea unui loc în care copiii pot să se autodefinească, să fie deschiși către valorile universale.

Menirea părinților în existența copilului este fundamentală, în măsura în care aceștia reușesc să asigure o stare de echilibru între rolurile pe care și le asumă permanent. Părinții nu au dreptul să se substituie copiilor, rolul lor fiind acela de a le stimula și consolida autonomia și libertatea de sine, de a-i orienta pozitiv social. Deosebit de complex, rolul părinților poate fi transpus astfel:

- să fie călăuze oferind sprijin material și moral;
- să ofere sprijin copilului transpunându-se în postura lui;
- să dovedească flexibilitate în modelarea opiniilor și deciziilor privitoare la copil;
- să se intereseze de problemele copilului, nu în sens critic ci pentru a afla ce le este util;
- să determine răspunsul cel mai apropiat de puterea de înțelegere a copilului;
- să evite conflictele și să se gândească mereu la efectele oricărei acțiuni;
- să ofere în permanență variante de gândire și acțiune..

Familia din societatea actuală are din ce în ce mai mult nevoie de un sprijin extern pentru a se adapta cerințelor, în condițiile în care părinții reclamă, fie o incapacitate de gestionare a relațiilor cu proprii copii, fie rămân atașați valorilor care s-au transmis tradițional și pe care le consideră ca fundamentând modele valide de relaționare intrafamilială (Cojocaru, 2008).

Programele de educație parentală își propun, în general, să dezvolte la părinți comportamente noi, pozitive, pe de o parte și să elimine o serie de comportamente care afectează nefavorabil dezvoltarea copilului, pe de altă parte.

Ca profesor, dar în același timp și părinte, am fost interesată să particip la cursuri de formare ca educator parental care au cuprins două segmente : pregătire teoretică care a constat în parcurgerea unui curriculum de Educație Parentală și pregătirea practică prin susținerea de către fiecare participant care a finalizat formateoretică, a unui curs de educație parentală cu minim 10 părinți/curs. Astfel, la finalul programului am obținut certificarea de educator parental. Această formare s-a realizat în cadrul în cadrul proiectului „QIE – Appreciative Parenting at National Level” - implementat de către Asociația HoltIS în parteneriat cu Reprezentanța UNICEF în România, 2020.

În general, „programele de educație parentală nu oferă soluții pentru problemele majorele ale vieții, ci reprezintă un punct de pornire- un loc în care părinții pot să învețe mai mult despre stilul lor de părinți și opțiunile pe care le au pentru îndrumarea copiilor, precum și un loc în care să câștige mai multă încredere în ei înșiși ca oameni și ca părinți”(*Cum ne antrenăm parentingul apreciativ: Manualul educatorului parental*, 2015),

Leagăn social și sprijin pe toată durata vieții copilului, familia răspunde cerințelor sociale și individuale cele mai diverse. Regulile de creștere a copiilor, cele care determină ceea ce înseamnă a fi o ființă umană, se perpetuează de-a lungul generațiilor de către familie. Viitorul omenirii depinde de viziunea părinților despre viață, de maniera în care sunt crescuți copiii și de calitatea resursei umane rezultate. In acest context, familia deține mai multe funcții pe care și le îndeplinește mai mult sau mai puțin în funcție de numeroși factori adiacenți.

- Funcția economică – rol important în asigurarea resurselor materiale
- Funcția de socializare presupune transmiterea valorilor, atitudinilor cât și a modelelor de comportament caracteristice unui anumit grup social.

Această funcție implică sentimente de afecțiune, respect, încredere, întrajutorare etc.

- Funcția sexual – reproductivă asigură împlinirea sexuală dar și aducerea pe lume a copiilor. Este dependentă de tipul de educație al familiei, de cultura, credințele religioase, caracteristicile psihologice ale partenerilor.

Familia are rolul de „vioara întâi” în dobândirea unor valori ale copiilor precum cinstea, hărnicia, demnitatea, sinceritatea, responsabilitatea. De la părinți învață copiii primul abecedar al muncii, prin antrenarea în acțiuni gospodărești de tipul: ștersul prafului, udatul florilor, aranjatul cărților și al jucărilor etc. Și tot în familie se formează trăsături care le marchează personalitatea: spiritul de inițiativă, voința, curajul, stăpânirea de sine, perseverența, conștiinciozitatea etc.

Într-o societate care evoluează extrem de repede, care solicită o adaptare foarte rapidă la contexte și situații noi, unii părinți rămân tributari metodelor tradiționale pe care le-au asimilat în perioada copilăriei. Prin urmare, provocarea care ia naștere este cum să creștem copiii de azi pentru a fi adulți adaptați contextului în care trăiesc

BIBLIOGRAFIE:

- Cojocaru, D.2008, *Copilăria și construcția parentalității*, Iași, Polirom.
- HoltIS, UNICEF, 2015, *Cum ne antrenăm parentingul apreciativ: Manualul educatorului parental*, Iași.
- Salvați Copiii, 2008, *Cu părinții la școală. Ghid pentru părinți, Preadolescența și adolescența*.
- Salvați Copiii, 2008, *Cu părinții la școală. Ghid pentru părinți, Vârsta școlară*.
- UNICEF, 2005, *Cunoștințe, atitudini și practici parentale în România*, București.
- Strategia Națională Integrată de Formare și Dezvoltare a Competențelor Parentale*, 2010.

O ABORDARE INTERDISCIPLINARĂ A EDUCAȚIEI ÎN GRĂDINIȚĂ

**Profesor Învățămint Preșcolar Chiriță Ecaterina-Cristina
Grădinița cu Program Normal și Program Prelungit ” Frunza de stejar”, Orașul Plopeni**

Interdisciplinaritatea constă în interacțiunea existentă între două sau mai multe discipline, care poate merge de la simpla comunicare de idei până la integrarea reciprocă de concepte de bază în epistemologie, de metodologie, de date, de orientări în cercetare (Culea, L., Sesovici, A., Grama, F., Pletea, M., Ionescu, D., Anghel, N., 2008, pagina 180, Activitatea integrată din grădiniță, ghid pentru cadrele didactice din învățământul preuniversitar, Didactica Publishing House, București). Jocul interdisciplinar creează situații noi și neobișnuite, facilitează transferul de informații între discipline, îmbină utilul cu plăcutul și se realizează sarcini formative ce presupun antrenarea operațiilor gândirii, dezvoltarea spiritului de observație, formează aptitudini de a lucra rapid și corect. Pus în situația de a observa, interpreta, localiza, argumenta, clasifica, transforma, compune, preșcolarul realizează conexiuni între diferitele discipline și utilizarea lor în procesul cunoașterii. Potrivit lui C. Cucos, interdisciplinaritatea este o „modalitate de organizare a conținuturilor învățării, cu implicații asupra întregii strategii de proiectare a curriculum-ului, care oferă o imagine unitară asupra fenomenelor și proceselor studiate în cadrul diferitelor discipline de învățământ și care facilitează contextualizarea și aplicarea cunoștințelor școlare, în diferite situații de viață”.

Propun astfel un joc de abordare interdisciplinară, jocul fiind cea mai accesibilă cale de abordare interdisciplinară pentru preșcolari și școlarii mici.

NUMELE JOCULUI: *INTRĂ ÎN POVESTE!*

TIPUL JOCULUI: joc de cooperare, comunicare și de creativitate.

SCOPURI: consolidarea grupului și promovarea unei comunicări eficiente între participanți; dezvoltarea imaginației și a potențialului creativ.

OBIECTIVE: să realizeze diferite conexiuni; să creeze relații de cauzalitate; să-și dezvolte încrederea în propria persoană și în ceilalți, să se simtă parte a grupului; să realizeze diferite conexiuni; să-și dezvolte simțul umorului; să-și folosească imaginația într-o manieră creativă; să manifeste respect față de sine și față de ceilalți membri ai grupului cu care interacționează; să-și dezvolte modalități de comunicare nonverbală.

GRUP ȚINTĂ: copii de vârstă preșcolară și școlară.

MATERIALE NECESARE: fire de 1-2 m lungime (cu cât numărul de participanți este mai mare, cu atât lungimea firelor este mai mare), înnodate la unul din capete (ca un mănunchi); stikere diverse.

DESCRIEREA JOCULUI:

Unul dintre participanți va sta în mijlocul unui cerc (poate fi imaginar, sau desenat pe suprafața pe care se desfășoară jocul), ținând în mână mănunchiul de fire, de capătul înnodat. Acesta va spune cine este (Poate fi orice obiect sau ființă. De exemplu: „*Eu sunt o floare!*”), va invita pe rând, pe fiecare dintre participanții care stau pe margine, folosind formula „... (nume), *intră în poveste!*”. Cel invitat va veni la jucătorul din mijloc, va primi de la acesta un stiker, va lua capătul unui fir și-l va întinde, retrăgându-se pe circumferința cercului spunând că este cineva sau ceva ce are legătură cu ceea ce a ales să fie cel din mijloc. (De exemplu: „*Eu sunt grădinarul care îngrijește floarea!*”, „*Eu sunt un fluture pe floare*”, „*Eu soarele care încălzește floarea*”, „*Eu sunt Floarea-albastră din poezie..*”, „*Eu sunt o floare din pădurea*”, *Eu stropitoarea care udă floarea*, „*Eu sunt roua care cade dimineata pe floare*”, „*Eu sunt a cincea petală a florii*”, „*Eu sunt ghiveciul în care stă floarea*”, „*Eu sunt ploaia de primăvară care mângâie floarea*”...etc).

Jocul continua în acest mod, până când sunt invitați toți participanții. Aceștia sunt legați de cel din mijloc, atât prin firul pe care îl țin în mână, cât și prin ceea ce spun că sunt, față de obiectul/ființa aleasă de cel din mijloc. Cu cât numărul participanților este mai mare, cu atât crește posibilitatea ca legăturile imaginate să fie mai spectaculoase, mai puțin obișnuite, metaforice etc., punând la încercare imaginația participanților, solicitându-i în găsirea a cât mai multor relații de cauzalitate.

PROPUNERI DE ÎMBUNĂTĂȚIRE A JOCULUI:

Deși este un joc de interacțiune în cadrul grupului, poate fi folosit și ca metodă de consolidare/recapitulare a unor cunoștințe, la diferite discipline de învățământ.

Participantul din mijloc poate fi o noțiune-cheie, iar cei de pe margine fiind solicitați să stabilească conexiuni logice cu aceasta, relații de cauzalitate, corelații, etc.

CONCLUZII ÎN URMA APLICĂRII JOCULUI:

Consider că pentru ciclul preșcolar sunt foarte potrivite abordările interdisciplinare ale predării și învățării. Educația interdisciplinară are în centrul său o serie de teme care pot fi folosite ca pretexte pentru a transmite/înșușirea unor cunoștințe specifice mai multor domenii experiențiale.

Astfel, în cadrul jocului propus, competențele vizate au provenit din cadrul a mai multor domenii experiențiale: Domeniul Limbă și Comunicare, Domeniul Științe, Domeniul Om și Societate, Domeniul Estetic și Creativ.

Prin intermediul acestui joc au fost dezvoltate capacitățile de comunicare, de ascultare și înțelegere, dar și dezvoltarea gândirii logice sau capacitatea de rezolvare de probleme. Activitățile didactice pot fi organizate atât în sala de grupă, dar și out-door. Jocul a fost primit cu entuziasm de participanți, fiecare dorind să-și exprime legătura imaginată cu participantul din mijlocu cercului. S-a creat o atmosferă de bună dispoziție. Toți au apreciat soluția imaginată de fiecare dintre tovarășii de joacă, bucurându-se de însemnele primite/stikere.

SITOGRAFIE /BIBLIOGRAFIE:

1. <https://educatie.inmures.ro/educatie-traditionala/interdisciplinaritatea-in-procesul-de-predare-invatare.html>
2. [http://performer.ispef.biz/index_htm_files/Jimborean Muntean Adina-Lucia - Disertatie.pdf](http://performer.ispef.biz/index_htm_files/Jimborean_Muntean_Adina-Lucia_-_Disertatie.pdf)
3. C. Cucos, C. (coordonator), Psihopedagogie, Polirom, Iasi, 1998
4. Basarab Nicolescu, The transdisciplinary evolution of learning

COPILUL ȘI PĂRINTELE - COECHIPIERI ÎN EDUCAȚIE

Ed. Cicioan Ionela
Ed. Molnar Florina
Grădinița cu P.P. Junior Dej

Menirea educației este aceea “*de a înălța pe culmi mai nobile de viață - omul*”.

(Gentil, G. The Reform of Education).

Învăț să-l cunoști și să-l înțelegi mai bine, fii alături de copilul tău în anii de creștere și dezvoltare. Problema educației este abordată astăzi în strânsă legătură cu problematica lumii contemporane, lume caracterizată prin importante transformări, prin cerințe și aspirații specifice, prin schimbări în toate domeniile. O astfel de relație este baza dezvoltării la copii a empatiei, stimei de sine, relațiilor bune cu adulții și copiii, a abilității de gestionare a emoțiilor, a bunătății și blândeții. Literatura de specialitate pune repetat în evidență importanța și rolul primordial pe care îl deține familia în dezvoltarea copilului, părinții având un impact direct și de durată asupra copiilor. Aceștia joacă un rol cheie în educația și formarea lor ca persoane pentru societate.

Astfel, putem spune că formarea copilului începe chiar de la naștere, sau chiar înainte de acest moment, prin felul părintelui de a vorbi cu copilul, de a se comporta cu acesta, de a se raporta la el, dar și prin modul de comportare părinții între ei înșiși, sau cu alți membrii ai familiei sau în societate. Însă, cum am amintit, foarte importantă este și relația dintre părinți, nu contează care dintre ei este cel mai important, sau care are rolul cel mai complex, ci contează foarte mult mediul ambiant, relația dintre părinți și relațiile dintre toți membrii familiei, modul de raportare al unora la ceilalți, armonia și relațiile dintre aceștia, modul în care își vorbesc, cum se ajută sau cum își împart sarcinile. În cadrul familiei, copilul are parte de primele lecții de viață, iar părinții sunt cei care îi oferă un prim model de învățare. Dar și după ce crește și copilul ajunge la grădiniță/ școală, rolul părinților nu se termină, ci continuă, și este în continuare la fel de important.

Colaborarea între actorii implicați, copil –profesor –părinte, este foarte chiar necesară și influențează viața școlară a copilului. Implicarea activă a părinților în procesul educațional, colaborarea părintelui cu cadrul didactic, duce la o implicare mai mare a copiilor în activitatea școlară, și la obținerea de rezultate mai bune. Literatura de specialitate arată că șansele de reușită ale unui copil de a se dezvolta și de a obține rezultate mai bune la învățătură cresc pe măsură ce părinții sunt implicați în educația acestuia.

Astfel, observăm că educația nu se termină acasă, și nici nu începe la școală, ci este o continuă îmbinare a celor două medii, însă să ținem cont că mediul familial are o și mai mare influență asupra dezvoltării personalității, atitudinilor, comportamentului și reușitelor copilului, având în vedere faptul că un copil preșcolar sau din clasele primare, își petrece mult mai mult timp

acasă, în compania părinților și a familiei, decât la școală. Pe parcursul înaintării în vârstă își va mai face apariția în dezvoltarea copilului încă un factor, mediul social: grupul prietenii și societatea.

Considerată în substanțialitatea efectelor pe care le produce, familia îndeplinește importante funcțiuni în procesul general al integrării copilului în mediul social, fapt ce se reflectă asupra dezvoltării sale:

- creează o dependență absolută a copilului de membrii microgrupului familial: din punct de vedere fizic, psihic, material;
- datorită profunzimii relațiilor de tip afectiv, impactul emoțional pe care îl exercită este maxim;
- familia oferă primele modele comportamentale, creează primele obișnuințe și deprinderi (nu întotdeauna bine conștientizate și nici întotdeauna pozitive în conținut);
- familia creează o anumită matrice existențială, un stil comportamental care se imprimă asupra întregii evoluții a individului și care va genera, de asemenea, rezistență la schimbările ulterioare care se impun;
- influența educativă pe care o exercită familia este implicită, face parte integrantă din viață.

Mobilizarea progresivă a efortului pentru a săvârși fapte bune, de laudă, crearea sistematică a unor condiții favorabile dezvoltării întregului potențial spiritual reprezintă însăși logica pedagogică în munca cu preșcolarii. Participarea efectivă a părinților la necazurile copiilor, la evenimentele din viața acestora, le dau liniștea și siguranța.

BIBLIOGRAFIE:

- Adele Faber, Elaine Mazlish, *Comunicarea eficientă cu copiii acasă și la școală*, București, Ed. Curtea Veche, 2002
- Aurelia Coașan, Anton Vasilescu, *Adaptarea școlară*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1988;

COMUNICAREA EFICIENTĂ CU FAMILIA

Ed. Ciocîrlie Valentina

Grădinița cu P.N. și P.P. ”Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil” Ploiești

Tema: Vorbiți cu copilul dumneavoastră despre problema lui?

Începutul comunicării

Dvs. vorbiți cu copilul despre dizabilitatea lui, despre ce simte, ce gândește?

- Dacă răspunsul este „Nu”, întrebați părintele „De ce?”

- Ce ați putea să-i spuneți copilului Dvs. ca el să nu se simtă singur, unul la unul cu problema lui?

PREZENTAREA INFORMAȚIEI UTILE PENTRU PĂRINȚI ȘI ORGANIZAREA DISCUȚIEI ÎN BAZA INFORMAȚIEI OFERITE

Uneori părinților le este teamă să vorbească despre sentimentele lor sau să își întrebe copiii cum se simt. Dacă nu vorbiți despre boală/dizabilitate/problema pe care o are, apare riscul ca micuțul vostru să se simtă și mai singur.

Iată câteva recomandări:

♣ Oferiți-i sprijin și iubire necondiționată. Mulți copii cu o problemă de sănătate emoțională simt că nu sunt iubiți sau, mai mult, cred că nu sunt demni de a fi iubiți. Spuneți-i copilului că îl iubiți, îmbrățișați-l și mângâiați-l cât mai des, de ex.: “Ești important/ă pentru mine”, “Nu mi-e indiferent felul în care te simți!”

♣ Exprimați-vă îngrijorarea. “Sunt îngrijorat/ă pentru că am observat că ai plâns mult ultima vreme”, “Sunt îngrijorat/ă pentru că zilele acestea mi s-a părut că ești furios/furioasă și nefericit/ă”, “Sunt trist/ă pentru că observ că nu mai ai energie pentru a face acele activități care îți plăceau înainte: de ex., observ că nu mai vrei să te joci cu prietenii/prietenele tăi/tale...”

♣ Încercați să înțelegeți sentimentele copilului Dvs. Puneți-i întrebări deschise, nu întrebări la care să răspundă cu un simplu Da sau Nu, de exemplu: “Uneori, când oamenii nu se simt bine, sunt triști, furioși, singuri, le vine să plîngă toată ziua. Tu cum te-ai simțit ultima vreme?”, Odată ce copilul începe să se deschidă, îl puteți provoca la o discuție, spunându-i: “Povestește-mi mai mult despre aceasta...” pentru a obține mai multe informații.

♣ Colaborați. Majoritatea copiilor cu o problemă de sănătate/dezvoltare se simt singuri. Dați-i copilului asigurări că veți fi alături de el, spunându-i: “Nu ești singur, te voi ajuta și vom rezolva împreună această problemă”, “Ne vom descurca împreună, nu te voi abandona”.

♣ Încurajați-l să se implice în activități. Gândiți-vă la activități care le fac plăcere și invitați-l să le faceți împreună. Nu îl presăți, nu-l amenințați sau șantajați dacă nu vrea.

Acceptați-i și respectați-i alegerea!

Sursa: https://mecc.gov.md/sites/default/files/ghidul_comunicam_eficient_cu_familia_final.pdf

ȘCOALA ONLINE ÎN(TRE) ALB ȘI NEGRU

Profesor învățământ preșcolar CIULEI FLORENTINA Grădinița cu program normal „CĂSUȚA CU POVEȘTI,, Ploiești

Noua abordare a educației trebuie să fie direcționată în spiritul dezvoltării autoeducației, atât a cadrelor didactice, cât și a preșcolărilor/elevilor, pentru că nimeni nu a fost pregătit pentru învățarea online în totalitate. Situația nou generată, neexperimentată și neadaptată s-a concretizat rapid într-o învățare de tip online, sincronă, care a fost inițial abordată cu scepticism de către cei mai mulți profesori și cu entuziasm și curiozitate de către cei mai mulți elevi.

Desfășurarea procesului educațional exclusiv online, pentru cadrele didactice din ciclul preșcolar a necesitat colaborarea cu familiile , sprijin din partea acestora, deoarece copiii nu posedau deprinderile necesare pentru a lucra pe platforme sau cu aplicațiile utilizate. Un alt impediment a fost acela că ei au depins de părinți deoarece nu au propriul telefon pentru a se conecta și a fost necesar stabilirea unui program ,astfel încât adulții care nu erau disponibili dimineața din cauza serviciului, să fie acasă pentru a-i ajuta.

Platformele educaționale recomandate instituțional pentru desfășurarea învățării online sunt: Google Classroom, Suite Google for Education, Edmodo, EasyClass, ClassDojo.

Aplicația **Google Classroom** este un instrument complex pentru gestionarea unei clase virtuale. Avantajele oferite pentru profesori:

- organizarea optimă a lecțiilor, eficientizarea timpului
- crearea, colectarea și notarea temelor în mediul online
- posibilitatea cadrelor didactice de a oferi feedback direct fiecărui elev, postarea unor anunțuri și întrebări de către ambele părți

Utilizarea acestei platforme în acea perioadă, după ce m-am familiarizat cu toate instrumentele oferite, și-a dovedit eficiența. Din propria experiență pot enumera următoarele oportunități:

I. Crearea activităților și transmiterea acestora preșcolărilor.

Pentru facilitarea înțelegerii cerințelor, se pot folosi ca suport fișe, link-uri pe care să le inserăm, ppt-uri, filmulețe de pe youtube. De folos a fost utilizarea acestora în realizarea activităților din „Școala Altfel” , pentru temele propuse.

Exemplu: *Sprijin pentru realizarea activităților acasă:*

A. Educație pentru sănătate și nutriție (pregătirea micului dejun acasă)- am postat filmulețe cu idei de variante a unui mic dejun sănătos

B. Jocuri în familie- filmulețe cu idei de jocuri amuzante pe care le puteam face împreună cu membrii familiei „**Emoțiile și familia mea,** „**Cu gura până la urechi,** „**Ghicește dacă poți,**

C. Jucării din materiale ecologice/reciclabile- imagini cu modele de jucării și filmulețe cu modalitatea de realizare a acestora

D. Jocuri cu umbre- filmulețe de pe youtube cu realizarea unor ființe cu ajutorul mâinilor

E. Pictură pe pietre- imagini cu diverse modele pe care le pot realiza

Acestea sunt doar câteva dintre temele la care am folosit materiale suport. Copiii au fost foarte încântați. Părinții i-au sprijinit, i-au filmat (pozat) în timp ce realizau activitățile și au postat apoi pe Google Classroom.

Pentru a-i determina să fie conștiincioși, atunci când postau activitățile făcute acasă, am stabilit termen de predare, făcându-i pe copii să fie responsabili, primind feedback, aprecieri, deoarece impactul este deosebit asupra lor.

II. Predarea conținuturilor

În procesul de predare, din aplicația Google Classroom, se poate folosi aplicația Meet, o platformă de comunicare instant prin video și chat prin care se poate partaja ecranul, se pot împărtăși link-uri. Eu am utilizat aplicația Zoom, utilizând și tabla virtuală interactivă, cu ajutorul căreia am explicat exerciții din cadrul Activităților matematice, am desenat forme și figuri geometrice, am scris cuvinte ,propoziții în cadrul domeniului Limbă și comunicare, am prezentat ppt-uri pentru activitățile de Cunoașterea mediului, Domeniul Om și societate, Abilități practice, am audiat cântece. Activitățile pot fi înregistrate și pot fi revăzute sau transmise copiilor care nu au putut participa.

III. Evaluarea cunoștințelor

Google Classroom ne oferă posibilitatea să-i evaluăm pe copii prin crearea de chestionare,. Putem insera imagini suport, iar întrebările pot fi variate: cu răspuns închis, răspuns scurt, răspunsuri multiple, variante de răspuns cu selectare de casetă. Chestionarele pot fi folosite la sfârșitul unei activități.

Pentru cadrele didactice, Google Classroom vine în ajutor prin faptul că are ca instrument de organizare a documentelor (fișe, chestionare, ppt-uri,) Drive-ul. Folosirea calendarului este utilă, deoarece oferă o imagine de ansamblu a conținuturilor pe care le-am predat, a termenelor.

Activitatea sincron, trebuie susținută și de cea asincron. Activitatea susținută acasă, este foarte importantă. Munca independentă, exercițiile cu rol de consolidare, lecturile, proiectele, au rolul de a utiliza cunoștințele asimilate, dezvoltă creativitatea, imaginația, atenția, deprinderile de lucru cu manualul și alte surse de informare.

Pentru a face mai atractiv procesul de predare-învățare-evaluare, cadrul didactic poate folosi ajutorul pe care îl oferă unele platforme și aplicații. Dintre acestea, pot aminti :

Pentru crearea de jocuri educative:

Wordwall – permite crearea de puzzle-uri, joculețe simple, quiz-uri, anagrame, rebusuri, roata aleatoare și mai multe tipuri de aplicații care susțin învățarea.

Armored Penguin- cadrul didactic poate crea rebusuri, refacerea cuvintelor amestecate, unirea de coloane, etc.

Dedicate- oferă un set de aplicații incredibile pentru generarea de cuvinte încrucișate și rebusuri, capabile să trezească interesul copiilor.

Suport pentru procesul de predare:

Genially- o platformă cu ajutorul căreia putem realiza prezentări, crea conținuturi de învățare, resurse educaționale interactive, hărți, infografice, teste, chestionare. Se poate lucra în grup la un proiect prin utilizarea unui link ce se distribuie participanților.

Pixton- se pot crea benzi desenate pentru o anumită temă, folosind personaje din diverse domenii care pot fi personalizate (sunt oferite de platformă), se pot crea avataruri, teme , povești, simularea unor situații de comunicare.

Kizoa- este un software de editare video online, un producător de filme, videoclipuri pentru activități, prezentări persuasive, antrenante, de impact. Se poate colabora în realizarea diferitelor proiecte.

Flipsnack- indicat pentru crearea de publicații digitale: reviste, cărți digitale, broșuri. Transformă documentele pdf în flipbook-uri.

Animaker- este o platformă pentru crearea videoclipurilor de animație. Aplicația oferă șabloane ce pot fi personalizate și apoi animate cu personaje, imagini. Putem crea personaje care să transmită elevilor mesaje, informații, într-un moment al lecției și aceasta să devină mai atractivă, mai captivantă.

Padlet- cadrul didactic poate crea clase pe această platformă, poate discuta, adăuga imagini, mesaje, link-uri, documente. Poate fi folosit ca instrument pentru portofolii, ce pot fi apoi distribuite părinților.

Google Expedition- este o platformă care oferă profesorilor posibilitatea să ducă elevii/preșcolarii în excursii virtuale în diverse locuri din lume, de la muzee, excursii subacvatice, explorări în spațiu, totul prin integrarea de conținut de tip VR (realitate virtuală).

JamBoard- este o aplicație care permite crearea unei table interactive. Se pot desena / încărca , imagini, pe care le expunem pe ecran în timpul întâlnirii online.

Pentru evaluarea preșcolarilor:

Socrative- o platformă prin intermediul căreia putem evalua copiii, prin obținerea unor date în mod instantaneu. Se pot crea teste cu variante de răspuns multiplu, de tipul adevărat/ fals, răspuns scurt, rezultatele fiind afișate în timp real.

Kahoot- este o platformă foarte cunoscută de cadrele didactice. Aici se pot crea teste interactive, sub formă de joc. Se poate lucra în grup de elevii unei clase.

Mentimeter- permite cadrului didactic să interacționeze cu copiii în timp real. Este o aplicație cu ajutorul căreia putem realiza feedback-ul la sfârșitul orei, folosind telefonul sau orice alt dispozitiv.

Educația digitală a reprezentat o oportunitate modernă și nouă, al cărei rol nu a fost acela de a înlocui contactul față în față ci de a fructifica posibilități alternative de învățare. Ele nu pot substitui procesul de predare- învățare-evaluare realizat la clasă în care preșcolarul utilizează caietele de activități, fișele de lucru independent, proiectele de grup, scrisul la tablă, răspunsurile orale, colaborarea, socializarea. Dar, în această epocă în care digitalizarea este inevitabilă și necesară, includerea aplicațiilor își demonstrează utilitatea.

Scopul instrumentelor digitale este de a spori procesul de învățare prin faptul că vin în sprijinul sau în completarea celor învățate la clasă, pun la dispoziția profesorilor modalități moderne de predare și evaluare. Trebuie să ne gândim la o reinterpretare a rolului cadrelor didactice și al elevilor. Noi, cadrele didactice, suntem facilitatori, care creem contextul în care poate avea loc învățarea: prin întrebări, prin instrumente, prin crearea unei etici de muncă adecvate și prin relații umane care să transmită încredere și susținere astfel încât procesul educațional să aibă rezultatele așteptate.

Bibliografie:

- Botnariuc,P.,Cucoș,C., Istrate,O.,Pânișoară,I. ,Vela,S. , „Școala online-elemente pentru inovarea educației” , București , Ed.Universității , 2020;
- [http:// www.e-scoala.ro/](http://www.e-scoala.ro/) Proiectul Școala Online

TENDINȚE MODERNE ÎN EDUCAȚIA PARENTALĂ

Prof. înv. preșc. COJOCARU MARIANA
Grădinița cu P.P. nr. 47, Municipiul Ploiești

„Copilăria este o lume aparte: pentru noi o lume ciudată, fantastică, ireală, pentru cei ce fac parte din ea dimpotrivă, una reală și plină de armonie.”

Eugen Heroveanu

Comunicarea dintre părinți și copii este foarte importantă pentru că ajută la formarea imaginii de sine. Pentru a-i putea înțelege, este nevoie ca părinții să-i ajute pe copii să-și exprime emoțiile fără teamă. În situația în care nu i se oferă atenție, copilul dă impresia că este alintat sau se închide în sine, refuzând să mai comunice considerând că ceea ce spune nu este important, că nu interesează.

Mediul familial are un rol esențial în educația copilului; este locul în care se dezvoltă experiența inițială de viață, socializare și de cultură a copilului. Toate achizițiile pe care le dobândește copilul în toate domeniile de dezvoltare sunt puternic determinate de interacțiunile pe care acesta le are cu mediul în care trăiește în primii ani de viață. După vârsta de trei ani, copilul are nevoie și de alte intervenții educative decât cele din familie, să experimenteze pe cont propriu, alături de alți copii. El trebuie să învețe să se sprijine pe propriile abilități și aptitudini în situații de rezolvări de probleme, de negociere cu un egal de vârstă, de colaborare.

Mediul care poate satisface nevoile educative ale copilului este grădinița. În grădiniță toate activitățile care se desfășoară împreună cu copiii reprezintă experiențe de învățare pentru aceștia, pornind de la activitățile integrate, până la momentele de rutină sau tranziție, care consolidează anumite deprinderi, abilități ce contribuie la autonomia copilului, conviețuirea socială, sănătatea, igiena și protecția lui, dar și care extind cunoștințele și experiențele acumulate prin activitățile integrate.

Educația copilului este un demers care presupune un schimb de experiență, de valori și competență între toți adulții care îl susțin în demersul său de dezvoltare. Spirala relaționară care se țese în jurul copilului se bazează pe încredere, pe parteneriat. Una din competențele parentale importante pentru fiecare dintre noi este aceea de a putea observa progresele copilului nostru, reacțiile sale la stimulii pe care îi oferim și deschiderea spre cunoaștere. Nu trebuie neapărat să cunoaștem toate stadiile de dezvoltare ale copilului, ci este suficient să petrecem mult timp împreună cu aceștia și să le recunoaștem unicitatea, personalitatea, nevoile pe care aceștia le au.

Pentru orice progres făcut copilul trebuie încurajat, lăudat și recompensat. Întărirea este orice stimul, acțiune sau comportament care apare imediat și are funcția de a crește probabilitatea apariției acestui comportament. Întăririle se stabilesc în funcție de copil și de comportamentul pe care vrem să îl formăm.

Cum învață copilul un comportament?

- Prin observarea adulților sau a celor din jur;
- Prin imitarea comportamentelor celorlalți;
- Prin modelul oferit de cei din jur;
- Prin consecințele pe care le are un comportament.

Pe lângă comportamentele dorite apar și cele nedorite. Acestea au diverse cauze sau motive, pot fi de atragere a atenției sau rezultatul unor stări emoționale negative, de frustrare, de iritare. Înainte de a ajunge în situația de a le corecta este bine să știm să le prevenim.

În dezvoltarea copilului un rol foarte important îl are jocul . Jocul formează , dezvoltă și restructurează întreaga viață psihică a copilului . Jucându-se cu obiecte își dezvoltă percepțiile de formă , mărime , culoare, greutate ; își dezvoltă capacitatea de observare ; își dezvoltă însușirile voinței: răbdare , perseverență , stăpânire de sine. În joc sunt modelate însușirile și trăsăturile de personalitate : respectul față de ceilalți , responsabilitatea , cinstea , curajul , corectitudinea , încrederea în sine.

Foarte importante sunt și activitățile complementare celor de la grădiniță , desfășurate cu copilul în contexte diferite de viață. Activitățile propuse copiilor țin de imaginația , inspirația și priceperea fiecărui adult , precum și de interesele și particularitățile copiilor. Adultul trebuie să pună la dispoziție materialele necesare , să le organizeze spațiul corespunzător , să le dea posibilitate să exploreze , să descopere , să se joace în diferite spații , să interacționeze cu cei din jur și , nu în ultimul rând , să ofere prin propriul lor comportament modele de urmat.

În România există un număr de legi și reglementări pentru educația și protecția drepturilor copilului, dar nici una nu stipulează nevoia sau obligativitatea educației parentale. Pe de altă parte, societatea românească încă se mai confruntă cu o serie de probleme în domeniul creșterii, îngrijirii, sănătății și educației copilului, prezentate și analizate în numeroase documente oficiale, studii și publicații de specialitate ca fiind determinate în mare parte de lipsa în totalitate sau parțială a competențelor parentale.

La nivel internațional, diferite servicii de educație parentală (ca formă specifică, specializată de dezvoltare și consolidare a competențelor parentale) sunt oferite de persoane specializate, pregătite în mod expres pentru a oferi aceste servicii. Formarea de bază a acestor specialiști este extrem de diversă (educatori, profesori, asistenți sociali, personal medical, psihologi, consilieri școlari, psihopedagogi etc.), dar mesajele transmise părinților sunt identice, conform obiectivelor și formatului programelor de educație parentală respective.

Ce poate afecta calitatea parentală?

Ține de responsabilitatea părinților pentru integritatea fizică, psihică, spirituală, etnică și culturală a copiilor în relațiile lor cu mediul înconjurător, cu persoane, grupuri și instituții. Se manifestă prin două tipuri de comportamente: cele de monitorizare parentală sau control parental (se referă la supravegherea nutriției, stării de sănătate a copilului, a comportamentelor acestuia în raport cu o serie de factori de risc și cele de transmitere a abilităților de autoprotecție.

Sprijinirea dezvoltării fizice și psihice a copiilor- țin de promovarea aspectelor legate de dezvoltarea copilului: fizice, emoționale, cognitive, sociale, morale, sexuale, spirituale, culturale și educaționale. Printre competențe parentale, ce țin de această responsabilitate, sunt: strictețea, atașamentul emoțional și controlul asupra balanței de putere în relația dintre părinți și copii.

Reprezentarea intereselor copiilor în comunitate - rolul jucat de părinte în interacțiunile dintre copii și diverse persoane, grupuri, instituții din comunitate mai ales atunci, când vârsta copilului nu îi permite să se reprezinte singur.

La această grupă de vârstă, părinții, cadrele didactice și ceilalți adulți din preajma copiilor trebuie să îi ajute pe micuți să își dezvolte aptitudinile de a se înțelege cu ceilalți după reguli clare. Trebuie să li se explice pe înțelesul lor care sunt consecințele unor fapte. Copiii trebuie încurajați și obișnuiți să își ceară iertare atunci când greșesc, chiar și neintenționat. De multe ori este benefic să li se solicite copiilor nu doar să își ceară scuze, ci și să repare, dacă este posibil, ce au stricat, cum ar fi, de exemplu, un castel din cuburi. În plus, eforturile lor de a-și schimba comportamentul în bine trebuie laudate și apreciate corespunzător.

Pe de altă parte, copiii trebuie încurajați să le mărturisească adulților dacă cineva îi amenință în vreun fel sau îi face să se simtă neplăcut, dar și dacă sunt martori la astfel de lucruri. "În cazul copiilor violenți, trebuie să înțelegem care sunt scopurile urmărite de ei și să îi ajutăm să și le îndeplinească în mod util.

Dacă vor atenție, să o primească și acasă, și în cadrul unor activități.

Dacă urmăresc să aibă putere sau să se distreze, pot fi îndrumați către un sport sau către activități în care să se simtă puternici.

De foarte multe ori, un copil agresiv este un copil foarte activ, care are foarte multă energie, oarecum impulsiv, și atunci un sport îl poate ajuta pentru că își poate consuma într-un mod pozitiv energia. Trebuie văzut și altfel: agresorul poate a fost, la rândul lui, și victima, și atunci poate are nevoie de încurajări, de o intervenție. Pe copilul-victimă îl pot ajuta în primul rând părinții. Să stea de vorbă cu el, să se obișnuiască să comunice, să îi povestească despre problemele pe care le-au avut și ei, să îi ceară părerea și abia după ce îl ascultă să îi ofere părerea lor. În felul acesta îi dau foarte multă încredere pentru că vede și el că are un cuvânt de spus. De foarte multe ori e foarte important ca victima să aibă o "voce", să poată să spună "Nu!", să poată să spună "Stop!". Și mai apoi să fie mult mai obișnuit cu relațiile sociale. Să meargă în diverse grupuri, nu neapărat la școală, să aibă alte activități de grup, în care să simtă că poate relaționa.

Bibliografie:

1. Convenția Internațională cu privire la drepturile copilului, adoptată la Adunarea Generală ONU (22 noiembrie 1989)
2. Suportul de training- Fără de palme – pentru lucrul cu familia care educă copii cu vârsta 0-6, ani , Programul Educațional Pas cu Pas
3. Suportul de curs pentru formatorii locali în domeniul lucrului cu părinții elevilor în prevenirea abuzului și violenței (Centrul de informare și documentare privind drepturile copilului, 2013)
4. Setul de broșuri informaționale- Jucați-vă cu copilul dumneavoastră, Exersați gândirea critică împreună cu copilul dumneavoastră, Comunicați cu copilul dumneavoastră, Citiți împreună cu copilul dumneavoastră, Programul Educațional Pas cu Pas
5. Proiectul „Parteneriat Global pentru Educație”, implementat de către Ministerul Educației cu sprijinul Băncii Mondiale și UNICEF (2012-2014)
6. Bower, G.H., Hilgard, E.R., (1974), Teorii ale învățării, Editura Didactică și Pedagogică, București.

PĂRINȚII - PARTENERI ÎN EDUCAȚIA COPILULUI

Prof. înv. primar Constantin Irina
LICEUL TEHNOLOGIC "PROFESOR ILIE GAVRILĂ", SAT CIORANI DE JOS,
COMUNA CIORANI

A fi părinte este cea mai dificilă „meserie”; în fapt, o meserie care nu se învață la școală. Cu toate acestea, unii consideră că nu ar avea nevoie să fie învățați „cum să-și educe” copiii, sintagma **„și mama m-a crescut fără să învețe asta la școală!”** fiind folosită din ce în ce mai puțin datorită evidentei opoziții dintre ceea ce știu actualii părinți despre „cum se educă un copil” și nevoile/reacțiile propriilor copii vis-a-vis de interacțiunea cu ei.

Schimbările în societate au determinat o redefinire a rolului școlii și cadrului didactic în educarea copiilor. Rolul profesorului de a fi doar „instructor” de scris, citit, calcule aritmetice și cunoștințe despre fizică, chimie, istorie sau geografie țin deja de un trecut îndepărtat. Creșterea socială, emoțională, fizică și cognitivă a copilului este fundamental suprapusă procesului educațional, în cadrul căruia, cadrul didactic trebuie să se focuseze pe întâmpinarea tuturor nevoilor copilului. În acest context, profesorul singur nu își mai poate asuma responsabilitatea educării copilului fără a avea un partener fundamental în afara școlii – părintele, și fără a accesa contexte de învățare proprii adultului care să îi faciliteze dezvoltarea acelor competențe necesare pentru asigurarea condițiilor de creștere socială și emoțională a copilului. Implicarea simultană în programe de educație pozitivă a profesorului și părintelui care veghează la dezvoltarea aceluiași copil devine o premisă importantă pentru asigurarea coerenței și unității de principii, valori, metode și tehnici educaționale care îi vor da copilului un sens de stabilitate, predictibilitate, siguranță și încredere în cei doi adulți care îi jalonează dezvoltarea: părinte și profesor. Este sarcina cadrului didactic să preia inițiativa și responsabilitatea dezvoltării de parteneriate eficiente școală – familie. Profesorul trebuie nu doar să motiveze părintele, ci să creeze oportunități concrete de implicare eficientă, pentru că, atunci când părintele se implică, familia și ceea ce se întâmplă acasă, facilitează învățarea deplină. Construirea și implementarea la nivelul școlii în care funcționează de programe de educație pozitivă după modelul și principiile de bună practică, oferă cadrului didactic oportunitatea perfectă de a invita părintele într-un spațiu comun și pozitiv de învățare despre nevoile copilului său și despre ce ar trebui să facă orice părinte pentru satisfacerea corectă și sănătoasă a acestor nevoi.

Ultimii ani au adus cu ei o nouă percepție în privința influenței pe care o are familia asupra formării personalității. Deși s-a știut întotdeauna că familia ne influențează, acum descoperim că această influență este mai mare decât ne-am imaginat. Înțelegem acum că familiile sunt sisteme sociale dinamice, care au legi, componente și reguli structurale.

Cele mai importante reguli ale familiei sunt cele care determină ceea ce înseamnă a fi o ființă umană. Ceea ce cred părinții despre viață și împlinirea ei va determina felul în care își vor crește copiii. Modul în care sunt crescuți contribuie la formarea concepției fundamentale a copiilor despre ei înșiși. Nimic nu este mai important. Copiii sunt cea mai mare resursă umană a oricărei culturi. Viitorul lumii depinde de concepția pe care o au copiii despre ei înșiși. Toate opțiunile lor depind de viziunea lor asupra propriilor lor persoane. Dar există o criză a familiei în ziua de azi. Aceasta ține de regulile noastre de creștere a copiilor și de procesul desfășurat de-a lungul mai multor generații prin care familiile perpetuează aceste reguli.

Educația părinților în ceea ce privește comunicarea cu copilul este un element esențial în viața de familie și în societatea românească contemporană este deosebit de necesară o asemenea intervenție. Prin informarea și educarea părinților se pot preveni multe conflicte în viața de familie, care uneori pot ajunge la situații ireversibile. Copiii pot fi dragălași, dar și obositori. Educarea copiilor poate fi o plăcere, dar poate fi și dificilă. Un părinte poate fi mai bun decât altul, dar toți părinții au nevoie de sfaturi și sprijin. Părinții consideră în general educația ca dificilă atunci când copilul prezintă un comportament care pentru ei este inacceptabil sau atunci când copilul nu îndeplinește cererile pe care părintele le adresează. În asemenea situații părinții se supără, sunt iritați sau se simt neputincioși. În unele cazuri părinții ajung chiar să-și urască copilul din cauza comportamentului său inacceptabil.

Relația cu copiii se caracterizează printr-un schimb de experiență: părinții influențează copiii și invers.

Dacă părintele își urăște propriul copil, atunci copilul se urăște pe sine.

Dacă părintele are o impresie negativă despre copilul său și spune că nu se așteaptă la “nimic bun” de la el, atunci copilul își va crea aceeași impresie negativă despre sine și într-adevăr nu va ieși nimic bun. Astfel poate lua naștere o spirală negativă. Părinții au probleme (se simt neputincioși, frustrați, dezamăgiți, incapabili să gestioneze situația), iar dezvoltarea copilului este amenințată (copilul prezintă probleme de comportament, probleme emoționale). Informațiile despre educație și sprijinul ce trebuie acordat copiilor pot duce la prevenirea problemelor ulterioare de educație și pot duce la rezultate pozitive atât pentru părinți, cât și pentru copiii respectivi în dezvoltarea lor.

În ultimul deceniu s-a dezvoltat un număr impresionant de metode și programe pentru părinți având ca scop informarea sistematică și specifică în domeniul educației copiilor.

Bibliografie:

„*Educați așa!* – Suport de curs pentru specialiștii care lucrează în domeniul educației părinților”,
Fundatia COPIII NOȘTRI, București, aprilie 2011

REGLAREA EMOȚIONALĂ ȘI IMPORTANȚA EI ÎN VIAȚA COPILULUI

Prof. înv. primar Constantin Paula
Școala Primară Drăgănești, Prahova

Cine-l vede pe copil cum crește? Nimeni! Numai cei care vin din altă parte spun: "Vai, ce a crescut!". Dar nici mama, nici tata nu l-au văzut cum crește. El a devenit în timp.

Și în fiecare clipă a fost ceea ce urma să fie."

(Antoine de Saint-Exupery)

Teoriile dezvoltării sugerează că abilitatea de a regla emoții se îmbunătățește cu vârsta. Acest lucru nu presupune neapărat că numai la vârsta bătrâneții vom ajunge în armonie cu noi înșine. Doar sugerează că oamenii în vârstă caută să compenseze pierderea de resurse interne și externe prin selectarea și optimizarea de forme alternative de reglare emoțională și construiesc o listă de strategii emoționale. Și tu poți construi o astfel de listă, înainte de a ajunge la o vârstă respectabilă.

Acum că am reușit să conștientizăm faptul că propriii copii evocă în noi emoții puternice, care ne fac să simțim că nu deținem controlul, e timpul să conștientizăm un alt aspect : de fapt, nu copiii ne fac să ne simțim altfel, ei doar ne trezesc emoțiile nerezolvate din copilărie. Noi reacționăm, ca părinți, la propria emoție. Să zicem că al nostru copil este gălăgios în mașină, tu îi faci observație și el continuă să te ignore și să facă gălăgie. Ce faci atunci când știi că nu ești ascultat? Și tu ai fost cândva copil, ai spus sau ai cerut ceva și nu ai fost ascultat. Cum te-ai simțit? Ei bine, da, ceea ce ai simțit tu atunci, în copilărie, este acum activat. Dacă este încă un punct sensibil pentru tine faptul că reacționezi urât când nu ești ascultat, probabil că nu ți s-a răspuns adecvat în copilărie acestei nevoi. Ai avut ori părinți autoritari, care și-au impus părerea în detrimentul părerii tale, fie părinți ingoranți, cărora le-a păsat prea puțin de tine. De aici și până la a crede că atunci când oamenii sau copiii noștri ne ating punctele vulnerabile viața este împotriva noastră mai puțin. Căci noi reacționăm la emoție, înainte de a o gândi.

Când erai copil, erai la fel de vulnerabil ca și copilul tău de acum, la fel de lipsit de protecție în fața furiei sau a altor reacții inadecvate ale părinților tăi, nu aveai mecanismele defensive formate (adică nu învățasei cum să te aperi și să te protejezi pentru nu a fi rănit) și atunci erai susceptibil la energia emoțională din jurul tău. Poate chiar ai adoptat stilul parental al unuia dintre părinți fără să realizezi. Dar acum ești adult, întoarce-te un pic la tine de câte ori se activează emoția aceasta când cineva nu te ascultă și analizează-ți propria reactivitate emoțională. Poți alege să reacționezi pur și simplu, sub imperiul emoției pe care copilul, prin comportamentul lui, ți-a activat-o, sau poți să dai un răspuns. Căci da, este o diferență enormă într-o *reacție* și un *răspuns*. Un om matur emoțional alege să dea un răspuns, unul imatur emoțional va reacționa.

Cu alte cuvinte, reactivitatea emoțională este un motiv să îți îndrepti atenția spre interior, concentrându-te asupra propriei dezvoltări.

Fiecare copil dispune de o reactivitate genetică la stimulii din jur, existând variații interindividuale cât privește temperamentul, ceea ce poate influența dezvoltarea abilității de autoreglare a emoțiilor. La fel de important, însă, este mediul în care copilul se dezvoltă, părinții și familia jucând un rol central în acest proces.

CUM PUTEM SUSȚINE DEZVOLTAREA REGLĂRII EMOȚIONALE A COPIILOR?

Fii conștienți de emoțiile copilului dumneavoastră.

Observați semnele activării emoționale înainte ca cel mic să manifeste comportamente negative. Îi puteți spune copilului că ați observat o schimbare (de ex., „Ai devenit puțin tăcut”) și invitați-l să vorbească despre posibila cauză, iar dacă suspectați un declanșator, îl puteți aduce în discuție cu blândețe (de ex., „poate îți este dificil să împarți jucăriile cu sora ta”). De asemenea, conștientizați și încercați să vă înțelegeți propriile emoții pe care le resimțiți în relația cu copilul.

Vedeți emoțiile copilului ca pe o oportunitate de conectare și învățare.

Conectați-vă cu copilul utilizând momentele emoționale ca oportunități de apropiere. Împărtășiți povești personale despre experiențele trăite în anumite situații (de ex., „Îmi aduc aminte că și eu m-am simțit rușinat/-ă atunci când...”). În plus, prin aceste relatări puteți modela și facilita învățarea copiilor despre strategii sănătoase de a face față unor emoții negative.

- ***Ascultați și validați sentimentele pe care copilul le trăiește.***

Este importantă conectarea la experiențele prin care trece copilul prin acceptarea și respectarea sentimentelor pe care le trăiește la un moment dat. Acest lucru nu înseamnă că acceptați comportamentele indezirabile ale copilului dvs, ci doar că îi permiteți să simtă tot ceea ce are nevoie să simtă, pentru a înțelege cu ce se confruntă. Într-o situație de conflict, puteți folosi exprimări de tipul „Văd că ești foarte supărat/-ă pe fratele tău”. Arătați că îi înțelegeți perspectiva prin exprimări empatică (de ex., „Pot să înțeleg de ce te-ai înfuriat”).

- ***Ajutați copilul să eticheteze emoțiile pe care le trăiește.***

Pe măsură ce vorbiți cu copilul dvs, îl puteți sprijini să găsească cuvinte pentru a-și eticheta emoțiile pe care le experimentează, fără însă a încerca să îi sugerați ce ar trebui să simtă.

- ***Stabiliți limite în timp ce ajutați copiii să caute strategii de rezolvare a problemelor.***

În acest sens, vorbiți cu copilul dvs. despre reguli și limite pe care e important să le respecte; transmiteți mesaje concise cu privire la comportamentele care sunt acceptate/neaacceptate.

Bibliografie:

- Dr. Claudia Vlaicu - *Și tu poți fi un părinte mai bun! Cum să-ți dezvolți abilitățile parentale fără psiholog*, Editura Semne, București, 2018.

BALETUL PĂRINȚILOR- PROVOCĂRI ȘI SATISFACȚII

Prof. Înv. Preșcolar Constantinescu Andreea
Grădinița cu Program Normal Seciu, Boldești Scăeni

***“Pentru ca un copil să devină om, trebuie ca din copilărie să educi în el omul, altfel va rămâne copil toată viața.”
(Rabindranath Tagore)***

Când vine vorba despre educarea copiilor, părinții se confruntă cu un potop de sfaturi ciudate, contradictorii sau pur și simplu imposibil de urmat, oferite de tot felul de experți. Nu-i de mirare că atâția părinți sunt confuzați, frustrați și chiar îngroziți că ar putea greși. Nu-i de mirare că își pierd încrederea în ei înșiși și, adeseori, chiar cumpătul. Prin urmare, ca părinte, de multe ori ești nevoit să faci balet pe sârmă!

De cele mai multe ori, etapele dezvoltării copiilor testează limitele părinților, dar dacă suntem înarmați cu o mai bună cunoaștere și cu o percepție mai clară asupra lumii așa cum o văd ochii copiilor noștri, această perioadă poate oferi numeroase șanse de a construi legături indestructibile de iubire, încredere și respect.

Consider că, un prim factor esențial pentru o dezvoltare armonioasă a copilului este acela ca părinții și profesorii să își unească forțele și să formeze parteneriate de lucru. Și unii, și ceilalți trebuie să știe care este diferența dintre cuvintele care demoralizează și cele care dau curaj, dintre cuvintele care incită la confruntare și cele care invită la cooperare, dintre cuvintele care îl pun pe copil în imposibilitatea de a gândi sau de a se concentra și cuvintele care descătușează dorința firească de a învăța.

Mulți părinți, din anumite motive, sunt siguri că copiii încă de la naștere înțeleg clar ce este bine și ce este rău, se pot controla și comporta foarte bine atunci când doresc. Iar dacă se comportă necorespunzător înseamnă că lor nu li s-a explicat destul de bine că așa nu se poate (atunci trebuie să li se explice mai bine) sau intenționat se comportă rău (și atunci trebuie să fie pedepsiți). Dar, în practică, această abordare nu numai că nu funcționează, dar face și rău.

Pe de altă parte, copiii fac față tot mai greu emoțiilor. Prin urmare, este important să-i învățăm încă din copilărie să vorbească despre sentimentele și nevoile lor și să înțeleagă sentimentele și nevoile celorlalți.

A-i vorbi despre sentimente, a-l învăța pe copil să înțeleagă ce îl doare ce îl doare acum, de ce se simte rău, de ce vrea să plângă, este o modalitate de a-l învăța să se înțeleagă pe sine mai bine și să se controleze. Ar fi foarte bine dacă și adulții ar învăța să vorbească despre sentimentele și nevoile lor.

Îmbinând acești factori, continuăm cu ideea conform căreia un copil trebuie să crească înainte de a merge la școală. În pregătirea pentru școală îl ajută joaca.

Joaca dezvoltă voința, concentrarea, auto-controlul, capacitatea de a adera la rolurile sociale, de a respecta regulile. Un experiment psihologic interesant a arătat că un preșcolar nu poate să stea mult timp la comanda „stai drept”. Dar, dacă îi este atribuit rolul de santinelă el poate sta mai mult

timp. Un exemplu în acest sens este povestioara „Cuvântul cinstit” de L. Pantelev. Jocul de rol i-a oferit copilului posibilitatea de a-și manifesta calitățile sale mature: precizia cuvântului, simțul datoriei, răbdarea, autocontrolul.

Copiii sunt persoane adevărate, chiar dacă sunt noi pe lume. Ei trebuie tratați mereu cu respect și înțelegere., ca orice altă ființă umană și trebuie să apreciem fiecare moment petrecut cu ei.

A fi părinte este o artă. Presupune o continuă perfecționare a materialului primit de la proprii părinți, adaptare la dinamică mediului înconjurător, multe încercări și erori, creativitate, lipsa unui tipar clar de acțiune, expunerea la hazard.

Un părinte ar fi bine să poată privi întâi către sine, cu bune și cu rele. Sunt toate ale sale, cu bagaje primite de la ai săi părinți și presiune resimțită de la cei din jur.

Curios să se informeze despre nivelul de dezvoltare al copilului său și dornic să îl susțină în tot acest proces greoi al creșterii, acesta observă, analizează și participă activ la fiecare moment al dezvoltării. Cum altfel, decât ca un părinte conștient.

Însă mediul în care copilul se dezvoltă nu este întotdeauna unul stabil, de aceea capacitatea de a se adapta la noile situații îmbinată cu creativitatea părintelui îi vor oferi copilului, nu numai o dezvoltare armonioasă, dar și posibilitatea de a-și atinge potențialul maxim.

Copilul are nevoie de timp și dragoste din partea părintelui. Degeaba îi oferim cele mai frumoase jucării dacă nu avem timp să ne jucăm cu el. Poate că unii dintre părinți petrec mult timp acasă alături de copilul lor, însă e foarte importantă calitatea timpului. Copilul are nevoie să îi acordeți atenție, dragoste, cădură. Este esențial să știe, încă de mic, că poate vorbi orice și despre oricine cu voi. Că nu îl veți certa, sau critica, sau că nu veți râde de el. În felul acesta, va avea încredere mereu în voi și va învăța să ia decizii bune în viață. Atunci când copilul vrea să vă vorbească, nimic nu ar trebui să fie mai important de atât. Chiar și atunci când este mic. Mulți părinți obișnuiesc să își mustre copiii atunci când greșesc, dar uită să îi laude când fac ceva bun. Acest lucru le va afecta stima de sine. Lauda este mult mai constructivă decât critica.

Fericirea nu este atunci când copiii merg la universități, se căsătoresc sau obțin locuri de muncă cu salariu mare. După această fericire poți alerga la nesfârșit, ca un măgăruș după un morcov care atârna deasupra capului lui.

Fericirea este astăzi. Cu acești copii, așa cum sunt ei. Fericirea este acum!

Bibliografie:

Irina Lukyanova, “Maternitate la extremă”, Editura Ecumenița, 2020
Adele Faber & Elain Mazlish, “Comunicarea eficientă cu copiii”, Editura Curtea Veche, 2013
Janet Lansbury, “Nu există copii răi”, Editura Univers, 2017
<https://www.safeforyou.ro/arta-de-a-fi-parinte/>
<https://cameliaruxandar.ro/arta-de-a-fi-parinte/>

ȘCOALA ȘI FAMILIA - ÎMPREUNĂ PENTRU EDUCAȚIE

Prof. înv. primar Lăpăduța Costache
L.T.Turceni

Noțiunea de “educație parentală” se referă la calitatea de “a fi părinte” în principal. Originea noțiunii, antropologic vorbind, se regăsește la Bronislaw Malinowski, ce a creat termenul “parenthood” (creșterea copiilor), care definește funcțiile pe care le dețin părinții în raport cu copiii lor: procreare, hrănire, educație, etc. Educația parentală este prima formă de educație pe care copilul o primește. De aici și rolul decisiv al acesteia în formarea și dezvoltarea copilului. Maniera în care părintele își educă copilul este specifică, unică, originală, reflectând nivelul de cunoștințe, atitudinile sale, concepția despre educație pe care o posedă.

Educația parentală, de asemenea, reprezintă educația prin care pregătim tânăra generație în direcția preluării modelelor parentale, respectiv, construim modelele și stilurile parentale. Aceasta este o activitate de formare și include orice tip de acțiune educativă de informare, sensibilizare, învățare, antrenare, clarificare referitoare la valori, atitudini și practici parentale de educație.

Familia și școala reprezintă principalele instanțe responsabile de educația copilului. Distribuția responsabilităților între cele două instituții este posibilă în condițiile în care ambele sunt pregătite în egală măsură pentru a-și exercita funcția educativă pe care o dețin. Parteneriatul școală–familie presupune promovarea unor relații de colaborare și a activităților comune care implică personalul instituției de învățământ, părinții și alți membri ai familiei copilului înrolat în instituție. Rațiunea colaborării între cele două părți se bazează pe importanța și rolul pe care îl are fiecare în asigurarea educației. Familia este primul educator al copilului și continuă să influențeze învățarea și dezvoltarea lui în anii de școală, dar și mult timp după aceea. Școala are o responsabilitate importantă în a contribui la educația copilului și a asigura calitatea generațiilor viitoare. Familiile au încredere în școli și consideră că acestea oferă temelia educațională pentru viitorul copiilor lor. În același timp, școlile trebuie să recunoască rolul primar al familiei în educația copiilor.

Mulți părinți consideră că vârsta de 6-7 ani, la debutul școlar, este o etapă în care rolul lor în educația copiilor scade considerabil. Dimpotrivă, acum rolul lor se dublează: acasă trebuie să creeze un mediu de încredere, echilibrat, în care copilul să se manifeste neîngrădit, iar în relația cu școala pot colabora cu alți membri ai comunității școlare pentru a crea un climat care sprijină învățarea, atât în școală cât și în afara ei. Cercetările arată că „în activitățile în care părinții sunt implicați, elevii au performanțe mai mari la școală decât aceleași activități, dar în care părinții nu sunt implicați”. Gradul de implicare a părinților în viața școlară a copiilor lor influențează și rezultatele acestora, în sens pozitiv: cu cât părinții colaborează mai bine cu școala, cu atât notele copiilor sunt mai mari. Educația nu este un proces de care este responsabilă în mod exclusiv școala, dar nici părinții; este un proces al cărui succes depinde de colaborarea dintre cele două părți implicate.

Imanuel Kant spunea că: „Părinții care au primit ei înșiși o educație sunt deja niște modele după care se îndreaptă copiii. Dar pentru a-i face pe aceștia buni, este necesar să facem din pedagogie un studiu; altfel nu este nimic de sperat de la dânsa, iar educația este încredințată unor oameni cu pregătire rea”. Pornind de la această afirmație putem spune că „familia este prima școală” a copilului deoarece aici se învață primele noțiuni despre viață: deprinderi igienice și de comportare, statornicia concepției despre demnitate, adevăr, frumos, valori, despre relațiile dintre oameni, instruire în pas cu tehnica modernă. Familia este cea care îl învață pe copil mersul, vorbitul, primele cunoștințe despre

lumea înconjurătoare îi oferă hrană, îmbrăcăminte, îi supraveghează somnul, sănătatea, jocul cu copiii etc.

Este de la sine înțeles că școala și familia urmăresc același scop și anume educația copilului, de aceea este necesară o unitate și o coordonare a măsurilor educative, o concordanță între mijloacele folosite de familie și cele ale școlii. Munca pedagogică cu părinții pentru a crea elevului condiții cât mai bune de studiu, îndrumarea acestora pentru a stabili elevului un regim de muncă și a-i supraveghea timpul liber, organizarea condițiilor de pregătire a lecțiilor la școală pentru unii elevi, înlăturarea golurilor din cunoștințele anterioare ale acestora prin muncă suplimentară cu ei, folosirea unor procedee adecvate prin care să se înlătore consecințele unor particularități individuale sunt măsuri prin care se poate asigura progresul la învățătură al elevilor prin grija învățătorilor, profesorilor sau asistenților sociali. Cu cât ajutorul este acordat mai curând, când lacunele sunt mici, cu atât el este mai eficace, oferind perspectiva aducerii elevului la nivelul celor buni din clasă. Educația părinților are în vedere acțiuni îndreptate spre exersarea funcției educative și spre dezvoltarea unor practici eficiente de comunicare și interacționare în familie.

Familia este primul mediu în care copilul experimentează relații și el va dezvolta relații în afara acestui mediu pornind de la modelele pe care le-a preluat de aici. De aceea un copil are nevoie de legături emoționale stabile, de sentimentul apartenenței necondiționate la un grup de persoane (în esență familia sa), de un mediu securizat care să-i permită experiențe normale de viață. Nimic nu este mai important deoarece copiii reprezintă cea mai mare resursă umană a unei culturi, ca atare viitorul lumii depinde de concepția pe care o au despre ei înșiși. Comunicarea cu copilul este un element esențial în viața de familie ori informarea și educarea părinților pentru o mai bună comunicare cu proprii copii duce la prevenirea multor conflicte în viața de familie care uneori pot duce la situații ireversibile.

Prin urmare este de dorit să existe o colaborare strânsă între cele două medii importante din viața unui copil. Părinții trebuie implicați permanent în activitatea școlii, nu numai atunci când se ivesc probleme. Majoritatea părinților, indiferent de nivelul lor cultural și social, pot da informații prețioase despre problemele, ritmurile de creștere, dorințele, așteptările, neîncrederile, pasiunile, etc. ale elevilor. Colaborarea și cooperarea părinților cu școala sunt eficiente și benefice ambilor factori dacă îndeplinesc condițiile unei comunicări eficiente și dacă țin seama și de dimensiunea sa umană.

„TENDINȚE MODERNE ÎN EDUCAȚIA PARENTALĂ- ARTA DE A FI PĂRINTE”

Coșer Iulia-Alexandra
Grădinița cu Program Prolungit „Căsuța Fermecată”, Gherla

Pentru copil, familia concentrează primul său univers afectiv și social. Trăsăturile și coordonatele personalității se cristalizează în raport cu modelul și natura situațională trăită în mod direct, nemijlocit de copil, în mediul familiar, iar atitudinile părinților au consecințe durabile asupra personalității în formare a acestuia. În general, cei doi părinți, deși implicați egal în procesul de educație, dețin roluri diferite. Mama are o „funcție interioară”, pe când tatăl o „funcție exterioară”, prima referindu-se la o atmosferă intrafamilială și la asigurarea securității afective, iar cea de-a doua la comunicarea socio-familială și respectarea normelor. Ambii asigură sentimentul de confort și securitate. Ambii sunt răspunzători de situația copilului în cadrul familiei, de optimizarea vieții de familie, îmbinând sau încercând să îmbine cele două aspecte: atitudinea afectuoasă a mamei cu autoritatea sau exigența rațională a tatălui.

Relația efectivă părinte-copil este direct influențată de pretențiile manifestate față de copii: acestea nu trebuie să îi plaseze pe copii într-un rol cu prea multe constrângeri și foarte puține situații de a se desfășura liber, activ, opțional, cu inițiative proprii. Atribuțiile influențează pozitiv personalitatea umană numai atunci când ele oferă individului posibilități reale de afirmare, când angajează originalitatea și personalitatea acestuia.

Termenul de „competență parentală” a fost conceptualizat în anul 2008, fiind prezentat la „Conferința internațională de la Sibiu” în cadrul unui studiu ce a fost publicat un an mai târziu la Editura Universitară din București, în volumul intitulat „Cercetarea psihologică modernă: direcții și perspective”, coordonat de M. Milcu, W. Griebel și Ana Raluca Sassu. Competența parentală reprezintă un sistem de cunoștințe, priceperi, deprinderi și abilități susținute de trăsături de personalitate specifice, ce îi permit părintelui să îndeplinească cu succes responsabilitățile parentale, să prevină și să depășească situațiile de criză în favoarea dezvoltării copilului (Glăveanu, 2009). Conceptul de competență parentală a cunoscut o largă recunoaștere în România, prin apariția în anul 2010 a „Strategiei naționale integrate de formare și dezvoltare a competențelor parentale” susținută de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului. Cercetările de specialitate atrag atenția permanent asupra nevoii de susținere a eforturilor educative ale părinților, modului de relaționare în cadrul familiei, climatului afectiv și intervenției socio-culturale.

Părinților le revine rolul esențial în creșterea copiilor, asigurându-le acestora nu numai existența materială, cât și un climat familial afectiv și moral. Sunt situații în care familia consideră că este suficient să se ocupe doar de satisfacerea nevoilor primare (hrană, îmbrăcăminte, locuință) ignorând importanța unei comunicări afective, nestimulând dezvoltarea sentimentului de apartenență. În general, comportamentul parental este inspirat din propria experiență de viață a acestora, astfel perpetuând atât aspecte pozitive, cât și negative pe tot parcursul mai multor generații.

Parentingul a devenit obiectul unei profesionalizări avansate și s-a transformat într-o activitate publică deschisă controlului profesioniștilor și părinților, supusă exigențelor generate de retoricile instituțiilor care se ocupă de dezvoltarea și educarea copiilor. Abordarea empiricistă a parentingului (modelul încercare și eroare), atât de familiară până nu demult, a început să fie evaluată ca fiind amatoricească, dacă nu chiar iresponsabilă (Golding, 2000).

Pe măsură ce părinții participă la programe de educație parentală devin mai capabili să ofere o îngrijire mai atentă a copiilor. Nu-i suficient doar să informezi oamenii și ei să înțeleagă mesajele transmise în diferite campanii de informare pentru schimba comportamentele. O serie de schimbări pot fi sesizate în cadrul cursurilor de educație parentală care presupun mai multe întâlniri succesive cu aceeași părinți, atât la nivelul limbajului, cât și la nivelul comportamentelor resemnificate în interacțiune cu ceilalți. Interacțiunile dintre părinți dezvoltate în cadrul mai multor întâlniri succesive participă la apariția unor modificări ale limbajului participanților (însușirea unor noi expresii, modelarea definițiilor unor situații, experimentarea unor noi cadre de referință care sunt activate în anumite contexte etc.).

Astăzi, copiii nu mai au nevoie să fie motivați de frica de pedeapsă. Ei au capacitatea innăscută de a ști ce este bine și ce este rău, dacă le dai posibilitatea de a-și dezvolta această capacitate. În loc să fie motivați de pedeapsă sau de intimidare, pot fi ușor determinate de recompensa și de dorința naturală și sănătoasă de a-și mulțumi părinții.

Ca să depășească încercările lui unice, fiecare copil are nevoie de un fel particular de iubire și de sprijin. Fără acestea, problemele lui vor fi amplificate și deformate, unele până la punctul de a declanșa boli psihice și un comportament delinvent. Datoria noastră de părinți este de a ne ajuta copiii în așa fel încât să ajungă puternici și sănătoși. Dacă intervenim mereu și facem ca totul să fie atât de ușor, îi slăbim din toate punctele de vedere, dar, în același timp, dacă facem ca totul să le fie deosebit de greu și nu-i ajutăm îndeajuns, îi lipsim de ceea ce au nevoie pentru o creștere sănătoasă. Copiii nu pot face totul singuri.

Fiecare copil are destinul lui personal. Acceptarea acestei realități îi liniștește și îi ajută pe părinți să se relaxeze și să nu-și asume responsabilitatea pentru fiecare problemă pe care o are copilul. Ca părinți, datoria noastră nu este de a-i proteja pe copii de încercările vieții, ci de a-i ajuta să le depășească cu succes și să crească.

Bibliografie:

1. Dr. John Gray, „Copii sunt din rai”, București, Editura Vremea, 2008
2. Lect. Univ. dr. Horațiu Catalano „Suport curs educație parentală”, anul III, sem I, curs opțional.
3. Anton Moisin, „Căluza părinților în educarea copiilor”, Editura Aramis, 2017.
4. Conf. dr. Ștefan Cojocaru, Educația parentală în România, Proiect UNICEF, București, 2011

RELAȚIA PĂRINTE – COPIL

PENTRU DEZVOLTAREA ABILITĂȚILOR EMOȚIONALE ALE COPILOR

Prof. inv. presc. Cupșa Anuca
Grădinița cu P.P. "14 Mai" Satu Mare

"Bucuria de a avea copii, este strâns legată de datoria de a-i forma oameni de nădejde..."

În perioada preșcolară, copiii parcurg câteva etape specifice în achiziționarea competențelor emoționale:

-de la 4 la 5 ani: identifică și diferențiază expresiile faciale ale mai multor emoții precum furie, tristețe, frică, bucurie, rușine, mândrie, vină. La această vârstă identifică și diferențiază emoțiile și pe baza altor indici decât expresiile faciale (ex. tonul vocii). După vârsta de 3 ani, copiii încep să se simtă din ce în ce mai confortabil când sunt separați de persoane, locuri sau lucruri familiare cauzate nu de situațiile de viață, ci de interpretarea cognitivă a situațiilor de viață. La această vârstă nu pot înțelege faptul că o persoană poate simți două emoții în același timp (de exemplu, o persoană poate fi tristă și furioasă). Între 4 și 5 ani, copiii încep să înțeleagă impactul pozitiv și/sau negativ al exprimării diverselor emoții.

-de la 5 la 7 ani: în identificarea emoțiilor, copiii de 5-7 ani pot lua în calcul și factorii situaționali, nu doar expresiile faciale pentru a descifra un „zâmbet amar”. Datorită dezvoltării intense a limbajului, în jurul vârstei de 5- 7 ani, copiii pot identifica și denumi majoritatea emoțiilor. Acestora nu le plac eșecurile și devin critici cu ei înșiși de aceea este recomandată stimularea competitivității cu ei înșiși și nu cu alți copii. Cea mai importantă achiziție în această perioadă este dezvoltarea empatiei, adică a abilității de a fi interesat și de a înțelege emoțiile celorlalți. Copiii de 5 – 7 ani încep să își formeze simțul moralității și înțeleg termeni abstracți ca: onestitate, corectitudine, moralitate. În aceasta perioadă înțeleg că emoțiile sunt cauzate nu de evenimentele externe sau de situații în sine, ci de interpretarea cognitivă a acestora, adică de ceea ce gândim noi despre ele. Copiii de 5 – 7 ani sunt capabili să își elaboreze propriile reguli de reglaj emoțional în diverse situații de joc, de interacțiuni sociale și uneori aceste reguli sunt complexe.

Ce pot face părinții și cadrele didactice?

- în faza în care copiii învață despre emoții și încă nu le știu denumirea folosiți reflectarea sentimentelor, adică în loc să întrebați copilul cum se simte, întrebare la care un răspuns firesc ar fi „nu știu”, încercați să identificați emoția copilului și apoi să o transmiteți acestuia sub formă de întrebare sau afirmație.

Exemplu, dacă un copil spune „Nu pot să îmi leg șiretul!”, puteți răspunde reflectiv astfel: „Pare să-ți fie greu!” sau „Îți este greu?”. Un răspuns de genul „Nu vorbi așa! De-abia ai început!” este un răspuns închis care blochează comunicarea și îl va face pe copil să se simtă neînțeles;

- pentru a-i ajuta pe copii să-și identifice propriile emoții, adresați-le întrebări de genul: „Cum te simți?”, „Cum te face acest lucru să te simți?”, „Cum te simți atunci când...?” Comentați împreună cu copiii emoțiile exprimate de ei în cadrul conversațiilor avute sau a unor activități, precizând ceea ce gândiți despre ceea ce simt și despre modul de exprimare a ceea ce simt;

- utilizați mesajele la persoana întâi pentru exprimarea propriilor emoții, păreri, speranțe.

Exprimarea verbală a emoțiilor - preșcolarii pot denumi expresiile faciale ale emoțiilor de bază: tristețe, fericire, furie, frică cu mare acuratețe. Etichetarea de către cineva a emoției pe care o persoană o exprimă (ex.: furie) poate fi mecanismul ce determină procesul de formare al conceptului de furie și a învățării despre el. Cercetările indică faptul că în mod surprinzător, copiii sunt mai preciși în denumirea emoțiilor cu ajutorul etichetelor verbale decât cu ajutorul expresiilor faciale, în mod special pentru frică și dezgust. Denumirea emoțiilor are mai multe funcții printre care și faptul că ea contribuie la reamintirea unor evenimente.

Ce pot face părinții și cadrele didactice?

- încurajați în permanență copiii să utilizeze cuvinte și expresii ce denumesc stări emoționale. Când observați că un copil trăiește o emoție puternică întrebați copilul cum se simte („Cum te simți când colegul te jignește?”, „Ești bucurată când te joci cu păpușile?”). Copiii vor învăța astfel că este normal să experimenteze diverse emoții și să vorbească despre ele;

- în conversațiile zilnice cu copiii nu faceți doar referiri directe la emoții, ci și interpretări ale emoțiilor apărute în interacțiunile sociale. Oferiți explicații pentru aceste interpretări ale emoțiilor, deoarece ele oferă copiilor o teorie cauzală implicită și împărtășită social;

- încurajați copiii, oferind întăriri pozitive ori de câte ori aceștia au făcut față unei situații frustrante, precizându-le exact ceea ce au făcut, în acest fel veți promova realizarea a cât mai multe comportamente pozitive de către copii;

- implicați copiii în diferite activități artistice (pictură, colorat) și întrebați-i ce fac și cum anume se simt. Dacă încep să vă descrie un eveniment, un vis sau o emoție simțită, ascultați-i cu atenție și oferiți-le feedback prin utilizarea unor cuvinte precum „da”, „înțeleg” sau „și apoi?”. Insistați pe exprimarea verbală și nonverbală a emoțiilor trăite mai ales în cazul copiilor care sunt frustrați, furioși sau iritabili.

Care este rolul părinților în înțelegerea emoțională?

În primul rând părinții trebuie să îi ajute pe copii să înțeleagă cuvintele care exprimă emoții. Cuvintele referitoare la emoții pun probleme copiilor, deoarece se referă în parte la stări emoționale neobservabile. Oricum achiziția sensului cuvintelor ce exprimă emoții nu implică doar învățarea caracteristicilor perceptuale, ci și învățarea proceselor interpretative ce presupun legarea stărilor emoționale interne de situații.

Cu alte cuvinte, în conversațiile zilnice copilul aude nu doar referirile directe la emoții, ci și interpretările acestora prin conectarea emoțiilor cu interacțiunile sociale.

Aceste interpretări apar când se utilizează propoziții explicative de către copii și sunt foarte importante deoarece prezintă teoria implicită și împărtășită social pe care o are copilul despre cauzele emoțiilor.

Oricum, se pare, ca tratamentele diferite ale părinților față de băieți și fete descresc o dată cu creșterea copiilor, ceea ce înseamnă că o mare presiune pentru socializarea genului și emoțiilor are loc în copilăria timpurie.

Nu este de ajuns doar să îngrijim copilul, cum nu este de ajuns doar să-l hrănim sau să-l învățăm lucruri noi. Copilul are nevoie simultan și de hrană sănătoasă, și de îngrijire atentă, și de atenție și căldură, și de stimulare, și de încredere, și de răbdare, și de un mediu prielnic în care să se dezvolte, fiecare la timpul potrivit. Știrbirea vreuneia dintre aceste condiții, în această perioadă de viață, are consecințe pe termen lung.

BIBLIOGRAFIE:

1. Botiș, A.,L. Mihalca, *Despre dezvoltarea abilităților emoționale și sociale ale copiilor, fete și băieți, cu vârsta până în 7 ani* – Ghid pentru cadrele didactice din învățământul preșcolar, București UNICEF, Centrul Parteneriat pentru Egalitate, (2007);
2. Ionescu, Mihaela (coordonator), Anghelescu, C., Boca, C., ..., *Repere fundamentale în învățarea și dezvoltarea timpurie a copilului de la naștere la 7 ani*, București, Editura Vanemonde, p.31-44, (2010);
3. Tomșa, Gh., Oprescu, N., *Bazele teoretice ale psihopedagogiei preșcolare*, București, Editura V&I Integral, (2007),;
4. Vrașmaș, E., Nicolae, S., Oprea, N., Vrașmaș, T., *Ghid pentru cadrele didactice de sprijin*, Ed. Vanemonde, București, (2005).

SOCIALIZAREA COPIILOR PRIN PARTENERIATE ȘI PROIECTE EDUCAȚIONALE

**Pîp. Cursaru Elena Daniela
GPN. Nr. 1 Măneciu**

Procesul de socializare este un proces social prin care individul uman, membru activ al societății, parcurge transformări succesive, un proces continuu de interacțiune, inegal ca intensitate, care dă unei ființe potențial sociale posibilitatea să-și dezvolte o identitate, un ansamblu de idei, o gamă de deprinderi. Prin socializare copilul este condus spre dobândirea regulilor vieții, a obișnuințelor, a modurilor de a gândi, a credințelor și a idealurilor conforme cu mediul social în care a crescut.

Copilul, la sosirea sa pe lume, ia contact cu societatea, care îl preia ca o parte integrantă. El primește o identitate, intră în prima formă socială – familia, căreia i se mai alătură medicul de familie, biserica, primăria, fiecare aducându-și aportul la dezvoltarea acestuia. Este necesar ca toți părinții să fie conștienți că reprezintă adevărate modele de urmat în ochii celor mici. Ei joacă un rol dominant în influențarea încrederii și motivația copilului de a deveni un viitor adult de succes.

Inițierea de către educatoare a unor parteneriate de colaborare între grădiniță / familie / comunitate are beneficiul de a crește implicarea conștientă și interesată a comunității în educația copilului. Depinde de fiecare cadru didactic, ca prin felul prin care se implică în derularea parteneriatului, să convingă că activitățile desfășurate au avut eficiență și și-au atins obiectivele propuse. Parteneriatul educațional vine în sprijinul dezvoltării personalității copiilor, asigurându-le acestora realizarea autonomiei personale, prin valorizarea socială a tuturor.

În ideea de a obișnui copiii să trăiască în relație cu cei din jur, să-și dezvolte stări afective pozitive, să manifeste interes, să-și formeze atitudini, să-și completeze aria de preocupare, este necesar să dezvoltăm sfera noastră de activități prin proiecte educaționale desfășurate la nivelul comunității locale, cât și prin implicarea în proiecte pe plan național și internațional.

Proiectul de parteneriat, formă modernă și complexă de învățare- evaluare, de bazează pe toate formele de organizare a activităților (individual, în perechi, pe grupe, frontal), așa încât grupele participante devin o comunitate de învățare, contribuind la propria formare, cât și la procesul de învățare colectivă. Copiii află soluțiile problemelor prin: formularea și rezolvarea întrebărilor; dezbateri de idei; proiectarea de planuri sau experimente; comunicarea ideilor și a rezultatelor unii altora; adresarea de noi întrebări; crearea de produse noi; extragerea concluziilor; formularea de predicții. Această abordare are o eficiență crescută în creșterea motivației copiilor și în stimularea operațiilor superioare ale gândirii. Învățarea bazată pe proiect este o acțiune de cercetare și acțiune practică în același timp.

Prin parteneriatul „Grădinița și familia – colaboratori în socializarea și modelarea personalității copilului preșcolar”, am urmărit ca obiectiv general inițierea părinților în cunoașterea comportamentului propriilor copii, aplicarea strategiilor educaționale eficiente, care să conducă la socializarea acestora.

Urmărind formarea personalității copilului se poate afirma despre procesul de socializare că are un caracter intențional, în urma căruia copilul capătă comportamente dezirabile în vederea integrării în viața socială.

BIBLIOGRAFIE:

- Adina Băran-Pescaru, „Parteneriat în educație”, Ed. Aramis Print, București, 2004, cap. 2.
- Venera Cojocariu, Liliana Sacară, „Managementul proiectelor pedagogice”, E.D.P, 2005

ȘCOALA ȘI GRĂDINIȚA – PARTENERI AI UNEI EDUCAȚII DE SUCCES

Prof. Dașoneanu Anca Mariana
Școala Gimnazială „Dimitrie Grecescu” Drobeta Turnu Severin

**„Educația este cea mai puternică armă pe care voi o puteți folosi pentru a schimba lumea.” –
Nelson Mandela**

Educația este un proces complex prin care se realizează formarea și dezvoltarea personalității umane, prin care se facilitează perpetuarea unor valori generațiilor viitoare. Fără educație, viitorul unui popor, al unei națiuni este periclitat sau cel puțin înfrânat. Cu alte cuvinte, educația nu se referă doar la nivelul individului în parte, ci va afecta dezvoltarea ulterioară a unei națiuni, prin implicațiile pozitive sau mai puțin constructive pe care le va avea.

Ca să fie încununată de un real succes, s-a constatat că educația trebuie să prindă contur încă din primele momente ale vieții și să continue pe toată traiectoria formativă a unui individ. Implicarea familiei în activitatea școlară a copiilor se desfășoară pe două repere:

- a) relație părinte-copil: controlul frecvenței, al rezultatelor școlare, al temelor, ajutor în îndeplinirea sarcinilor, suport moral și material.
- b) relația familie-școală: contactul direct cu educatorul/ învățătorul sau profesorii clasei sub forma unor consultații de informare a părinților cu privire la documentele școlare; consultarea părinților la stabilirea disciplinei opționale; alcătuirea schemelor orare ale clasei și programului extrașcolar al elevilor; asocierea părinților prin Comitetul de părinți/ Asociația de părinți.

Pentru ca această colaborare „ideală” să se realizeze trebuie să existe voința colaborării, iar factorii educaționali implicați să se considere parteneri, în adevăratul sens al cuvântului. Școlile trebuie să planifice și să implementeze programe de parteneriat educative, pentru a facilita implicarea părinților. Scopul educației este de a forma oameni cu o mentalitate liberă, oameni creativi și sociabili.

Se știe, cu siguranță, că prima ”școală” a unei persoane este familia care devine implicit și prima formă de reper și autoritate, fiind cea care stabilește valorile fundamentale ale unei societăți. Experimental, s-a constatat că achizițiile însușite de un copil în primii ani de viață, în cadrul familiei sunt primordiale pentru dezvoltarea acestuia pe mai departe. Se știe că modelele parentale sau cele oferite de membrii apropiați din familie, îmbinate cu atmosfera socio-afectivă vor constitui primul tipar social/ comportamental, având o influență majoră asupra modului în care un copil va relaționa mai târziu în societate, în comunitate.

Din acest punct de vedere, al importanței rolului familiei în viața unui preșcolar, încă de la includerea unui copil în climatul unei grădinițe, strategia didactică aplicată se raportează la o colaborare cât mai fructuoasă cu părinții preșcolarilor, pentru a face o tranziție cât mai adecvată fiecărui copil în parte.

În perioada preșcolară se realizează achiziții psiho-comportamentale fundamentale și necesare pentru dezvoltarea ulterioară a copilului, viitor școlar, viitor membru al unei societăți. În grădiniță se realizează parteneriate în care familia joacă un rol foarte important, fiind un partener activ implicat în diverse activități. Aceste proiecte de parteneriat educative pun un mare accent pe dezvoltarea personalității copiilor, pe descoperirea unor aptitudini sau încurajarea celor deja descoperite, fiind îndreptate spre a facilita socializarea, dar și, bineînțeles, pregătirea pentru școală- următorul mediu educațiv important al copilului.

Școala, spre deosebire de grădiniță, este un sistem educațional cu reguli mai stricte, clar definite, cu programe școlare cu anumite limite și, desigur, cu cerințe cognitive mai mari și complexe. Din acest motiv, acel parteneriat educativ inițial grădiniță-familie trebuie acum extins și continuat. Dezideratul acestor parteneriate va fi, se înțelege, același: succesul elevului spre o dezvoltare adecvată și integrarea sa în comunitate / societate.

Parteneriatele familie-grădiniță-școală vor avea un real succes dacă sunt îndreptate doar spre binele copilului, acesta fiind de fapt beneficiarul direct care va duce mai departe valorile sociale sănătoase, atât de necesare unei societăți dornice de progres, de evoluție. Copilul/ preșcolarul/ elevul, viitor membru al societății, va reflecta toate eforturile factorilor implicați activ în formarea sa. Astfel el va deveni un exponent al implicării familiei, factorilor educativi de-a lungul formării sale ca și individ util unei societăți.

Atât comunitatea locală, familia, grădinița și școala sunt instituțiile majore, de bază prin intermediul cărora se realizează responsabilizarea socială a unui individ, dacă sunt respectate toate etapele de achiziții cognitive. Școala și grădinița au un rol major fiind ancorate în dezvoltarea unei comunități – parte a unei societăți-, iar activitățile desfășurate prin partenerii implicați pun baza solidă a personalității elevilor.

Familia joacă un rol cheie în parteneriatul grădiniță – școală – comunitate prin toate formele și acțiunile desfășurate, cum ar fi:

- ședințe cu părinții;
- discuții între cadrele didactice și părinți;
- consultații individuale cu părinții;
- implicarea părinților în acțiunile grădiniței / școlii;
- serbări tematice la care să participe și părinții;
- acțiuni de voluntariat;
- ziua Porților deschise;
- vizite la locul de muncă al unuia dintre părinți;
- pavoazarea claselor;
- participarea părinților la diferite lecții demonstrative;
- întâlniri informative;
- acțiuni de voluntariat.

Copilul este implicat în viața socială prin apartenența sa la familie, la grupurile de joc și de învățare dar și prin relațiile specifice pe care le poate stabili cu diverse instituții și organizații din comunitatea în care trăiește. Parteneriatul grădiniță- școală- familie are rol în dezvoltarea personalității copilului și în integrarea sa ulterioară ca și adult.

Bibliografie:

Cucoș, C.(2009).Psihopedagogie, Ediția a III-a, Iași: Editura Polirom

Joița, E., 2003, Pedagogie și elemente de psihologie școlară, Editura Arves, Craiova.

Marcu, Vasile; Orțan, Florica; Deac, Adina Emilia, 2003 – Managementul activităților extracurriculare, Ed. Universității Oradea, Oradea.

Stoica, Marin (2002). Pedagogie și psihologie. Editura Gheorghe Alexandru

***Curriculum pentru învățământul preșcolar, Editura Didactica Publishing House, București, 2009.

www.copii.psihologie.ro

www.rasunetul.ro/relatia-scoala-familie-societate

PRINCIPII ALE COMUNICĂRII ÎN RELAȚIA ADULT-COPIL

Carmen-Monica Demeter
Grădinița P.P. "Căsuța fermecată" Gherla

Datorită faptului că se desfășoară de cele mai multe ori prin alte canale decât cele lingvistice (mesaje corporale, gesturi, mimică, paralimbaj), comunicarea nu este atât de facilă cum pare. Utilizarea unui mod inadecvat de comunicare duce, nu de puține ori, la obținerea efectului contrar.

Cei mai mulți dintre noi consideră că dacă au formulat corect un mesaj care transmite ceea ce doresc sunt pe deplin înțeleși. De fapt, lucrurile nu stau chiar așa deoarece, involuntar, strecurăm în vorbirea noastră și alte valențe decât cele exprimate conștient. Aceasta deoarece comunicarea înseamnă mai mult decât a vorbi.

A comunica presupune a ști să asculți

Nu numai adulții ci și copiii se confruntă cu probleme în viața de zi cu zi. Chiar dacă celorlalți li se par lipsite de importanță, ele îl preocupă pe copil și îi influențează comportamentul. O dorință neîmplinită, un conflict nerezolvat, săvârșirea unei greșeli îi creează copilului stări de tensiune, frământări, neliniște, apatie, aspecte care trebuie să constituie un semnal de alarmă pentru noi deoarece, de multe ori de frică sau teama de a nu fi înțeles, copilul recurge la izolare.

Părinții și educatorii sunt primii care trebuie să stabilească o bună comunicare cu copilul. Pentru aceasta, este nevoie să acordăm copilului atenție totală, să vadă că suntem interesați să-l ascultăm. Retragerea cu el într-un loc liniștit (care poate fi stabil, oferind copilului siguranță și încredere) și evitarea prezenței altor persoane la discuție îi pot arăta copilului că suntem cu adevărat interesați de problema lui. Nu același lucru ar fi dacă noi continuăm să privim la televizor sau să ne vedem în continuare de treabă. Încetarea oricărei activități este necesară pentru a ne demonstra disponibilitatea.

În cazul copilului mic este importantă și atitudinea pe care o avem. El nu trebuie să se simtă dominat nici măcar fizic, de aceea este bine să coborâm la nivelul lui când îi vorbim sau îl ascultăm. Este recomandabil să manifestăm la fel de mult interes pentru spusele lui ca și în cazul unei persoane adulte, să-l ascultăm cu atenție fără a-l întrerupe cu remarci acuzatoare de genul "Lasă că nici tu nu ești mai bun!"

Acest tip de ascultare reflexivă denotă faptul că înțelegem sentimentele copilului și ceea ce vrea să ne spună, iar apoi repetarea ideilor exprimate îi confirmă faptul că îl înțelegem. Sintetizarea celor spuse de el arată că am receptat nu numai înțelesul povestirii ci și sentimentele lui:

"Ești foarte supărat pe Mihai pentru că ți-a stricat construcția."

"Ești emoționat deoarece vei merge în excursie la grădina zoologică."

Și expresia noastră facială sau postura fizică pot certifica ascultarea reflexivă: ne încruntăm dacă cele povestite nu corespund comportamentului așteptat de noi, zâmbim sau susținem afectiv copilul printr-un gest. La fel, putem să ne arătăm preocuparea pentru starea lui verbalizând un comportament non-verbal manifestat de el:

"Pari supărat. Ce te frământă?"

"Zâmbetul tău îmi spune că te bucură sosirea mea."

Cum știe copilul că îl ascultăm?

Modul în care răspundem îi poate încuraja pornirea de a-și împărtăși problemele.

Există două posibilități:

- a) Un răspuns deschis care-i demonstrează că-i înțelegem sentimentele ("Nu vrei la grădiniță pentru că nu se joacă nimeni cu tine și te simți singur"), îi oferă nu numai încrederea că este ascultat, ci îl poate ajuta să găsească și soluția problemei. Întrebarea "De ce?" care-i este adresată de multe ori, îl blochează pe copil căruia îi va fi greu să găsească un răspuns sau va răspunde "Nu știu".

Dacă în schimb îl îndemnăm să povestească ce i s-a întâmplat, putem să-l sprijinim să găsească singur răspunsul sau să planifice rezolvarea problemei.

b) Un răspuns închis de genul “Toți copiii trebuie să meargă la grădiniță!” blochează comunicarea și îl face pe copil să se simtă respins. Sentimentul de frustrare îl poate determina să se comporte într-un mod nedorit, devenind agresiv cu copiii sau să perceapă această neacceptare ca un sentiment de non-valoare ce îi poate afecta stima de sine (“Nu mă place nimeni, sunt antipatic”).

O stimă de sine scăzută poate determina probleme emoționale (depresie, iritabilitate, anxietate) sau de comportament (agresivitate, randament școlar scăzut). Putem preveni aceste situații fiind atenți cu trăirile copiilor, canalizându-le emoțiile astfel încât să se simtă înțeleși, acceptați, valoroși.

A comunica presupune a ști să îți exprimi emoțiile (sentimentele)

Adoptarea limbajului responsabilității care presupune exprimarea propriilor păreri și emoții fără să ataci interlocutorul este modalitatea optimă de a deschide calea unei bune comunicări. În acest caz, nemulțumirea adultului trebuie să facă referire doar la comportamentul nedorit manifestat de copil, neincluzând și persoana acestuia. Astfel, se va evita critica, etichetarea, moralizarea interlocutorului care nu se va simți atacat. Formularea mesajului la persoana a-II-a (“tu”) implică judecarea interlocutorului, acesta simțindu-se atacat, învinovățit din start:

“Iar ți-ai rupt sândăluțele!”

În schimb, formulând mesajul la persoana I (“eu”), exprimăm ceea ce simțim noi înșine, deplasând accentul de pe persoana copilului pe a noastră. Astfel, îi putem transmite ce sentimente ne-au provocat comportamentul lui clarificându-i în același timp și ce comportament ne deranjează pentru a-l evita pe viitor. Construirea unui astfel de mesaj necesită:

descrierea comportamentului

“Când îți rupi încălțăminte...”

exprimarea propriilor sentimente și emoții ca și consecință a comportamentului copilului

“...mă întristez foarte tare...”

descrierea consecințelor asupra propriei persoane

“...pentru că nu-ți pot cumpăra mereu încălțăminte nouă.”

Exprimarea emoțiilor printr-un limbaj adecvat ajută copilul nu numai să ne înțeleagă starea emoțională care poate fi pozitivă (sunt mândru/mulțumit/emoționat/bucuros) sau negativă (sunt furios/dezamăgit/îngrijorat/nemulțumit), ci mai ales faptul că un anumit comportament al lui a generat această stare.

A comunica presupune conștientizarea nevoilor celuilalt

Oricine are nevoie la un moment dat de înțelegere, sprijin sau ajutor pentru a trece peste un moment greu sau a rezolva o situație. Oferirea de soluții (“Dacă aș fi în locul tău nu m-aș împăca cu Andrei”), amenințările (“Dacă nu mănânci tot, nu ieși afară!”), formularea de ordine (“Strânge imediat jucăriile!”), etichetarea (“Ești un obraznic!”), moralizarea (“Așa se întâmplă când nu ascuți!”), nu sunt decât modalități ineficiente de comunicare ce provoacă reacții defensive ale persoanei căreia îi adresăm mesajul. Putem în schimb utiliza o altă modalitate de comunicare, cu adevărat eficientă: explorarea alternativelor. În acest mod nu vom influența cu nimic capacitatea copilului de a lua decizii sau de a rezolva probleme, ci doar îl vom ajuta să exploreze soluțiile alternative, folosind modalități ca:

utilizarea brainstormingului

“Cum crezi că ai putea îndrepta spargerea geamului?” (să ceară ajutorul părinților, să strângă cioburile, să cumpere împreună cu ei sticla, să asiste la montare și să dea un mic ajutor)

asistare copilului în alegerea soluției optime

“Ce crezi că ai putea face prima dată?”

discutarea posibilelor rezultate ale alternativei alese

“Oare ce s-ar întâmpla dacă faci așa?”

obținerea unui angajament din partea copilului

“Ce ai hotărât?”

planificarea pentru evaluare

“Când vom avea geamul înlocuit?”

A comunica presupune cunoaștere de sine și stimă de sine

Imaginea de sine presupune conștientizarea a “Cine sunt eu?” și “Ce pot să fac eu?” Deoarece o persoană cu imagine de sine săracă sau negativă va tinde să gândească, să simtă și să se comporte negativ este foarte important ca noi să dezvoltăm copiilor o imagine de sine echilibrată încă din copilărie. Cum?

Formulând expectanțe în concordanță cu vârsta, ascultând, acordând atenție pozitivă, încurajând, laudând. Utilizând limbajul special al încurajării, putem contribui nu numai la dezvoltarea stimei de sine a copilului, ci putem influența repetarea comportamentului pozitiv manifestat de copil la un moment dat. Este evident că acesta preferă lauda pedepsei, așa că va repeta faptele ce au generat cuvintele frumoase pe care i le-am adresat:

“Sunt încântată când faci ordine în camera ta, pentru că astfel eu pot face altceva.”

Este preferabilă evitarea judecăților de genul “Nu e corect!” sau “Excelent!” și înlocuirea lor cu propoziții care pot încuraja copilul deoarece exprimă mai clar:

Încrederea în capacitățile lui:

“Am încredere că vei reuși!”

“Cu puțină răbdare, îți poți termina lucrarea.”

Contribuția copilului și aprecierea noastră:

“Mulțumesc, mi-a fost de ajutor că ai dus gunoiul!”

“Totdeauna ești săritor! Te rog, uzi tu plantele?”

Efortul și progresul:

“Ai folosit culorile mai frumos decât altă dată!”

“Ce corect decupezi acum pe contur!”

În acest fel reușim să-i dăm copilului sentimentul de acceptare necondiționată și valoare, îi stimulăm încrederea în el însuși și îi sporim stima de sine. Relaționând astfel cu copiii, vom forma personalități ce își asumă responsabilități (“Pot să fac și eu ceva pentru familia mea!”), se comportă independent (“Mă pot îmbrăca și singur!”), realizează ușor sarcini noi (“Pot face și acest lucru, sunt îndemânat”), oferă ajutor și sprijin colegilor (“Te leg eu la șireturi!”) fiind, altfel spus, personalități armonioase.

Bibliografie:

Adina Botiș, Anca Tărașu. “Disciplinarea pozitivă sau cum să disciplinezi fără să rănești”.

Ed. ASCR Cluj-Napoca, 2004

Adriana Băban.”Consiliere educațională.Ghid metodologic pentru orele de dirigenție și consiliere”.

Psinet, Cluj-Napoca, 2001

COLABORAREA GRĂDINIȚĂ – FAMILIE ÎN VEDEREA DEZVOLTĂRII PERSONALITĂȚII COPILULUI

Prof. Înv. Preșcolar DINU VERONICA-GEORGIANA
Grădinița „Căsuța Copilăriei” Buftea, Ilfov

În primele etape ale vieții, responsabilitatea educării copilului revine familiei. În mod firesc, părinții sunt primii educatori ai copilului. Copiii sunt apoi înscriși în grădiniță, instituție care le asigură condițiile necesare pentru dezvoltarea în concordanță cu nevoile individuale. Vine apoi rândul profesioniștilor din grădinițe și școli să se ocupe de educarea și formarea copiilor printr-o metodologie și un curriculum specific vârstei acestora.

Grădinița este un important mediu de socializare, îi ajută pe copii să interacționeze cu alți copii, dar și cu adulți și le oferă acestora un mediu primitiv, adecvat învățării. Totodată, grădinița oferă suport pentru valorificarea potențialului fizic și psihic al fiecărui copil, pentru dezvoltarea capacității de a intra în relație cu ceilalți copii și cu adulții. De asemenea, grădinița sprijină copilul în interacțiunea cu mediul, favorizează descoperirea de către fiecare copil a propriei identități și îi formează o imagine de sine pozitivă. Dar educația copiilor, priviți ca cei mai tineri membri ai unei comunități, este responsabilitatea întregii comunități. Ea este leagănul creșterii și devenirii copiilor ca viitori adulți responsabili de menirea lor în folosul întregii comunități, motiv pentru care cel mai important parteneriat care este necesar a fi implementat este cel dintre grădiniță și familie.

Parteneriatul dintre grădiniță și familie, organizat corect, duce la o educație solidă, fără pericolul de eșec școlar mai târziu. Preșcolăritatea reprezintă piatra de temelie a personalității în formare a copilului, iar prezența familiei în cadrul grădiniței va fi liantul între copil și mediul necunoscut inițial. Parteneriatul școală – familie - comunitate poate fi privit nu doar pe un caz individual – ca cel mai sus prezentat – ci pe cazul unei grupe de preșcolari, a unei clase de elevi sau chiar pe o grădiniță/școală întreagă, exemplificat pe modelul ce urmează: o grupă de preșcolari foarte bună la nivelul grădiniței.

Parteneriatul grădiniță – familie - comunitate se referă la construirea unor relații pozitive între familie, grădiniță și comunitate, la o unificare a sistemului de valori care poate avea un efect benefic asupra copiilor atunci când aceștia văd educatoarea sfătuindu-se cu părinții și membrii comunității. Activitatea cu părinții ca parteneri, pentru a asigura dezvoltarea copiilor în programul educativ din grădiniță, poate deveni un start bun pentru a crea părinților respectul de sine, încredere în competențele lor, făcându-i mai buni. Copiii caută modele în părinții lor și în membrii societății (actori, sportivi, etc), iar aceștia, la rândul lor, vor să crească mici genii. Părintele îl vede pe copilul său ca și un bulgăre de aur: frumos, deștept, bun, pentru că l-a urmărit cum a crescut, cunoaște detalii din perioadele copilăriei mici și știe prin câte momente dificile a trecut împreună cu acesta.

Activitățile desfășurate în parteneriat cu părinții sunt modalități propice pentru atingerea unor obiective comune în ceea ce privește educația preșcolărilor, la acestea adăugându-se plăcerea de a fi alături de colegi, activitățile desfășurându-se într-o atmosferă de voie bună, având, pe lângă valoarea social-educativă și un efect reconfortant.

Din acest motiv, recomandăm părinților:

- să le prezinte copiilor grădinița ca un loc în care ei se pot juca împreună cu alți copii, în care pot învăța lucruri noi și interesante;
- să cunoască programul grădiniței și pe educatorii copilului lor;
- să vorbească cu educatorii, să stabilească o relație adecvată cu aceștia;

- să ofere informații suficiente educatorilor și să ceară sfatul acestora;
- să participe la evenimentele din grădiniță (Ziua copiilor, Ziua grădiniței, serbări, șezători);
- să se ofere voluntari prin implicarea în activități și să ceară și membrilor comunității lucrul acesta;
- să dorească să participe la luarea unor decizii cât mai bune pentru grădiniță;
- să discute permanent cu copilul despre ce se întâmplă în grădiniță;
- să creeze acasă un mediu bun de joc și educație.

Din această perspectivă, la grupa mare pe care o conduc am organizat o serie de activități în parteneriat cu părinții, care s-au bucurat de un real succes, atât în rândul preșcolărilor, cât și al părinților. Am desfășurat serbări cu ocazia zilei mamei, am organizat un atelier de creație cu tematica sărbătorilor Pascale, unde copiii, împreună cu părinții, au confecționat felicitări și diverse decorațiuni pentru masa de Paște.

Copilul simte nevoia să-i aibă pe părinți alături de el. Participarea afectivă a părinților la evenimentele din viața acestora le oferă liniște și siguranță. Aceste activități au menirea să se cunoască mai bine, să-și petreacă timpul unul cu celălalt, mai ales acum, când viața cotidiană nu le mai permite părinților să acorde suficient timp copiilor. Atât copiii, dar și părinții sunt încântați să participe la astfel de activități educative.

Părinții oferind timpul necesar să stea de vorbă cu copilul despre: „cum a fost azi la grădiniță?”, „cum a fost la joacă?”, „ce ți-a plăcut mai mult din ce vi s-a povestit?”, apreciind alături de copil faptele, situațiile ivite în cursul zilei, vor avea întotdeauna „evidența” copilului, iar acesta, la rândul lui, va căpăta încredere și va ține seama de sfaturile ce i se dau.

După familie, grădinița constituie prima experiență de viață a copilului în societate, aici copilul ia cunoștință cu activități și obiecte, descoperă o mulțime de lucruri din jurul lui: culorile, formele geometrice, desenul și muzica, lumea viețuitoarelor, învață să danseze, să se joace, să comunice. Comunicarea este foarte importantă la această vârstă, un rol important avându-l și părinții care trebuie să vorbească cu copilul permanent, să răsfoiască /să citească cu acesta o carte cu imagini frumoase, chiar și să se joace împreună.

Copilul preșcolar începe să-și definească treptat începutul personalității sale. În cadrul grupei el trăiește prima experiență a vieții în colectivitate, a vieții sociale, alta decât familia. De la intrarea în grădiniță copilul realizează o adaptare la un anumit ritm, este vorba de încadrarea și respectarea unui anumit program, în urma căruia dobândesc deprinderi sociale: să împartă jucăriile cu alți copii; să-și aștepte rândul; să aibă răbdare; să aibă compasiune/empatie pentru cei din jur.

Investită cu această nobilă și plină de răspundere sarcină, educatoarea grupei cunoaște specificul fiecărui stadiu de dezvoltare a copilului, disponibilitățile intelectuale, precum și particularitățile lui temperamentale și caracteriale, de aceea va ști întotdeauna cum să-l modeleze pe preșcolar.

Dezvoltarea psihică și fizică a copilului la această vârstă depinde în mare măsură și de cadrele didactice, dar și de părinți și de aceea e nevoie stringentă de un parteneriat educațional în favoarea creșterii adecvate a copiilor

BIBLIOGRAFIE:

1. Dima Silvia - Copilăria - Fundament al personalității, cunoaștere-explorare-educare, Revista Învățământul Preșcolar, București, 1997.
2. Revista învățământului preșcolar, nr 3/2007

EDUCAȚIA ÎN FAMILIE, EDUCAȚIA ÎN GRĂDINIȚĂ

PROFESOR ÎNVĂȚĂMÂNT PREȘCOLAR: DINU VIOLETA ANDREEA Grădinița cu Program Prelungit și Program Normal „Crai Nou”, Ploiești

Finalitatea educației este să formăm o persoană autonomă și deopotrivă responsabilă, în așa fel încât să aleagă informat, asumat, în cunoștință de cauză între mai multe variante oarecum indeterminate în prezent; să fie capabilă să se orienteze într-un orizont de viitori posibili. Autonomia nu presupune doar o libertate fără margini, ci este una supravegheată, construită, redimensionată de persoana în sine, în așa fel încât răspunsurile pe care le dă, în raport cu diverse solicitări, să se încadreze în spectrul valorilor pozitive. În ceea ce privește factorii formării spre această direcție, primul factor ce intră în arenă este familia. Ea este creuzetul formării de primă instanță, care contribuie hotărâtor, la conturarea viitoarei persoane, la desenarea liniilor ei de evoluție. Aici se așează primele cărămizi și întregul edificiu al personalității va depinde de calitatea acestor prime influențe.

Familia vine cu „cei șapte ani de acasă”, cu o infuzarea a copilului în valorile de referință ale grupului, contribuind la formarea și delimitarea identității culturale a copilului. De asemenea, tot la nivelul familiei sunt căpătate primele norme cu caracter moral, se învață de către copil primele roluri, se forjează structuri comportamentale bazale, se primește un flux afectiv unic și inconfundabil. Dacă ar lipsi influența familiei din perspectivă educațională, orice intervenție ce ar veni mai târziu nu ar mai putea să repare această carență.

Familia reprezintă cea mai importantă curea de transmisie a valorilor și a normelor culturale din generație în generație, ea este o realitate persistentă și structurală de o mare importanță. Familia reprezintă agentul acțiunii educative care fixează în individ habitusul primar, schemele inițiale de percepție, gândire, imaginație, creativitate, acțiuni ce vor funcționa ca un mecanism de selecție și consolidare a conduitei în procesul interiorizării experienței exterioare, formând temelia viitoarei personalități. Ea a avut întotdeauna o influență decisivă asupra educației, ei i se datorează virtuțile neamului, în familie se consolidează relațiile între generații, care sunt importante pentru societatea umană. Pentru ca o familie să-și exercite eficient funcția educativă, ea trebuie să dispună de o anumită cultură cu un nivel intelectual adecvat, valori morale, etice și un cadru decent de viață.

Familia este mediul educațional cu influență decisivă asupra formării personalității umane. Potențialul educogen al familiei este condiționat de structura acesteia, de stilul de viață al membrilor, de climatul socio-afectiv existent, precum și de statutul socio-economic al adulților. Având funcții importante (economic, de socializare, educativă și de reproducere) familia ocupă un loc aparte în ansamblul mediilor educative.

În această lume în permanentă schimbare- aflată sub presiunea competițiilor de orice fel- părinții, educatorii, oamenii de afaceri, comunitățile locale, statele și guvernele naționale se străduiesc împreună să încurajeze sistemele de îmbunătățire a educației, pentru a-l ajuta pe copil să se dezvolte. Unul dintre mijloacele de îndeplinire a acestui scop-implicarea familiei în educație- a existat de generații.

Ce se întâmplă cu un copil care în grădiniță învață un lucru, iar în familie altul? În grădiniță învață să așeze jucăriile în ordine, în familie obișnuiește să le arunce peste tot; în grădiniță învață să fie politicos față de adulți și față de alți copii, pe când în familie i se tolerează lipsa bunelor maniere.

Chiar dacă influențele pozitive ale grădiniței nu sunt cu totul anihilate, efectul lor va fi diminuat prin greșeli de educație ce se comit în familie.

De aceea, este foarte important ca instituția preșcolară să realizeze o colaborare cât mai strânsă cu familia, în vederea stabilirii unui regim unitar de cerințe, a unei linii unitare în educarea copiilor.

Educația copiilor în grădiniță se realizează după un program bine stabilit, iar atingerea obiectivelor noului curriculum pentru învățământul preșcolar revine unor cadre didactice special pregătite. Sarcina educatoarei este de a familiariza părinții cu cele mai bune metode și procedee de educație. Această muncă cere din partea noastră o bună pregătire, multă răbdare, pricepere și tact. Îndrumarea pedagogică a părinților cere ca educatoarea să cunoască, în primul rând, condițiile în care trăiește copilul în familie, sub aspect economic, social, cultural. În același timp, studiind temeinic pe fiecare copil din grupă, urmărind atent toate schimbările care se produc în comportamentul lui, ea va face neconștient apel la părinți să o sprijine în munca ei educativă. Procedând în acest fel, fiind permanent în contact cu familia, educatoarea va reuși să apropie părinții de grădiniță, să-i facă colaboratori, să-i învețe cum să-și educe copiii. Pe de altă parte, din experiența succeselor obținute în munca de colaborare cu familia, la rândul său grădinița va avea de învățat. Cunoscând felul în care sunt crescuți și cum se comporta copilul în familie, educatoarea va ști să aplice cele mai potrivite procedee de tratare individuală.

Lumea mică a copilului e o părticică din univers; de aici începe el ca om. Copilul trebuie ocrotit, tratat cu dragoste, cu onestitate și înconjurat cu afecțiune, cu acea tandrețe de care simte nevoia numai el. Legat de aceste aspecte este de subliniat odată în plus, că educația copilului își pune amprenta asupra întregii vieți. În copii stă întreaga noastră speranță într-o lume mai bună, mai dreaptă, mai educată, mai curată, mai plină de înțelegere față de semenii, mai puțin violentă și egoistă.

BIBLIOGRAFIE:

- Petrovai, D., Preda, V., Petrică, S., Brănișteanu R., Pentru un copil sănătos emoțional și social, București, Ed. V&I Integral, 2012
- Verza, E., Verza F.E., Psihologia copilului, București, Ed. Trei, 2017

PARTENERIATUL GRĂDINIȚĂ - COMUNITATE

Prof. Dragomir Valentina
GPP/PN „Crai Nou” Ploiești

Într-o abordare de tip curricular flexibilă și deschisă a problemelor instructiv-educative, **parteneriatul educațional** devine un concept central.

Conceptul de parteneriat poate fi definit:

- din punct de vedere juridic: o înțelegere legală în care partenerii definesc împreună scopul general al parteneriatului;

- din punct de vedere al beneficiilor pe care le aduce: o modalitate eficientă în realizarea reformei managementului fie prin schimbarea practicilor manageriale, fie prin schimbarea modului în care sunt abordate problemele publice, astfel încât soluționarea lor să devină fezabilă prin parteneriat.

În vederea asigurării unei educații de calitate se impune, ca o necesitate, ca organizația școlară să realizeze un parteneriat autentic cu comunitatea sa. În cadrul parteneriatului educațional școala și comunitatea își oferă sprijin reciproc și își pot găsi soluții pentru problemele cu care se confruntă fiecare dintre ele, constituindu-se o complementaritate a serviciilor sociale oferite de către diverse organizații care activează în comunitate.

Legea educației naționale precizează că la baza parteneriatului școală – comunitate stau următoarele *principii*:

- *principiul echității* — în baza căruia accesul la învățare se realizează fără discriminare;
- *principiul calității* — în baza căruia activitățile de învățământ se raportează la standarde de referință și la bune practici naționale și internaționale;
- *principiul relevanței* — în baza căruia educația răspunde nevoilor de dezvoltare personală și social-economic;
- *principiul eficienței* — în baza căruia se urmărește obținerea de rezultate educaționale maxime, prin gestionarea resurselor existente;
- *principiul descentralizării* — în baza căruia deciziile principale se iau de către actorii implicați direct în proces;
- *principiul răspunderii publice* — în baza căruia unitățile și instituțiile de învățământ răspund public de performanțele lor;
- *principiul asigurării egalității de șanse*;
- *principiul transparenței* — concretizat în asigurarea vizibilității totale a deciziei și a rezultatelor, prin comunicarea periodică și adecvată a acestora;
- *principiul incluziunii sociale*;
- *principiul centrării educației pe beneficiarii acesteia*;
- *principiul participării și responsabilității părinților*;
- *principiul fundamentării deciziilor pe dialog și consultare*;
- *principiul respectării dreptului la opinie* al elevului/studentului ca beneficiar direct al sistemului de învățământ.

Ca promotor al parteneriatului cu comunitatea, școala, potrivit principiul centrării asupra elevului, urmărește cu **prioritate**:

- transformarea tuturor elevilor în agenți activi ai propriei lor dezvoltări;
- asigurarea flexibilității curriculumului, în acord cu contextul și realitatea;
- multiplicarea și diversificarea activităților extracurriculare în comunitate;
- schimbarea atitudinilor de tip conservator prezente în comunitatea școlară.

Parteneriatul educațional este forma de comunicare, cooperare și colaborare în sprijinul copilului la nivelul procesului educațional, ce presupune o unitate de cerințe, opțiuni, decizii și acțiuni educative în care sunt implicați toți factorii educaționali.

Parteneriatul educațional se realizează între:

- instituțiile educației: familie, școală și comunitate;
- agenții educaționali: copil, părinți, profesori, specialiști în rezolvarea unor probleme educaționale (psihologi, consilieri psihopedagogi, terapeuți etc.);
- membrii ai comunității cu influență asupra creșterii, educării și dezvoltării copilului (medici, factori de decizie, reprezentanții bisericii, ai poliției etc.);
- influențele educative exercitate la anumite momente asupra copilului;
- programele de creștere, îngrijire și educare a copilului;
- formele educației în anumite perioade.

Conceptul de parteneriat educațional are valoare de principiu în pedagogie și este o extensie de la principiul unității cerințelor în educație. Aceasta presupune nevoia unei comuniuni în ceea ce privește obiectivele propuse actului educativ. El se adresa în principal părinților și profesorilor și se referea la acțiunea în același sens. Ceea ce hotărăște familia trebuie să fie în acord cu măsurile școlare și ceea ce face un părinte să nu fie negat de celălalt.

Conceptul de parteneriat are în vedere o altă relație cu copilul, care este parte a deciziilor educative, după posibilitățile și dimensiunile alegerilor sale. Educația are în sarcinile ei, de la vârstele cele mai mici educarea responsabilizării sociale și luarea rapidă a deciziilor. Relația educator – copil are sensuri noi, este o relație de parteneriat, datorită aspectelor ei de conducere democratică și flexibilității în luarea deciziilor. Nu numai copilul învață și se dezvoltă sub influența educatorului, ci și acesta se formează și se transformă prin relația educativă.

Rezolvarea fiecărei probleme educative adaugă noi competențe educatorului.

Fiecare generație este altfel. Numai un educator de tip reflexiv, flexiv, creator și dinamic, care acceptă schimbarea, va găsi răspuns la noile întrebări.

Sistemul managerial al școlii trebuie să asigure funcționarea și dezvoltare organizației ca un sistem deschis, aflat în relație permanentă cu mediul său exterior, cu comunitatea în care funcționează și nu numai. Acesta influențează în mod semnificativ tipul și calitatea relațiilor parteneriale cu comunitatea. Managerul trebuie să acționeze în vederea extinderii managementului participativ la nivelul organizației școlare formând membrii comunității școlare în domeniul dialogului și parteneriatului. Familiile elevilor au un rol important în calitate de parteneri principali ai școlii. Este necesară identificarea nevoilor specifice de educație din comunitatea locală și încurajarea cooperării cu toți factorii comunitari interesați în dezvoltarea educației urmărindu-se stabilirea unui echilibru între oferta educațională și cererea de educație din comunitate. Școala trebuie să adopte ca obiective dezvoltarea spiritului comunitar, formarea unor buni locuitori ai comunității, cărora să le pese de comunitatea în care trăiesc și de cei din jur, contribuind astfel la creșterea calității vieții din comunitate.

BIBLIOGRAFIE:

Iurea, Corina, Parteneriatul grădiniță – familie pentru un învățământ de calitate, Ploiești, Editura Universității Petrol-Gaze din Ploiești, 2016.

EDUCAȚIA PARENTALĂ

**Prof. înv. primar DUȚULEASA EUGENIA
LICEUL TEHNOLOGIC TURCENI, GORJ**

Toți părinții își iubesc copiii. Cu toate acestea, uneori se întâmplă să nu-i înțelegem, să nu știm ce vor sau care sunt nevoile lor reale, să ne întrebăm unde greșim, de ce copilul nu ne ascultă, de ce ne sfidează, de ce face totul invers decât ne dorim noi, de ce se îndepărtează de noi. Uneori se întâmplă să fim cunfundați în propriile noastre greutăți și probleme și uităm că nevoile cele mai mari ale copiilor noștri sunt de siguranță, de dragoste, de comunicare, de satisfacerea propriilor lor dorințe, de bucurie, mai mult poate decât de îngrijirea materială, igiena alimentară și corporală.

Meseria de părinte este în același timp cea mai dificilă și cea mai ușoară meserie din lume. Este deosebit de greu să rezisti tot timpul ritmului antrenant impus de copilul tău, să ai răbdare să răspunzi adecvat la întrebările adresate de copil, să reușești să vezi lumea prin ochii lui.

Responsabilitatea ce apasă pe umerii noștri, ca părinți, este una imensă. Noi suntem modelul pe care copilul îl urmează, noi îi oferim acestuia condițiile optime de viață, securitatea afectivă, educația de bază, etc. Practic, de modul în care noi, ca părinți, ne îndeplinim rolul depinde viitorul copilului.

Educația parentală nu prezintă modele specifice de rezolvare a anumitor probleme și nici soluții pentru diferite situații dificile în care se află părinții. Educația parentală ne ajută să conștientizăm anumite lucruri și să începem un proces care ne va ajuta să facem față problemelor ce apar în fiecare etapă a dezvoltării copilului.

Fiecare copil este unic. De aceea, este ridicol să credem că există o soluție universal-valabilă pentru fiecare problemă care poate apărea în creșterea și educarea unui copil.

Educația parentală este prima formă de educație pe care copilul o primește. De aici și rolul decisiv al acesteia în formarea și dezvoltarea copilului. Maniera în care părintele își educă copilul este specifică, unică, originală, reflectând nivelul de cunoștințe pe care îl posedă, atitudinile sale, concepția despre educație pe care o posedă.

Stilul parental este probabil cea mai importantă problemă a sănătății publice pe care societatea noastră și-o pune. Este vorba de cea mai importantă variabilă care constituie o cauză a maladiilor și accidentelor petrecute în perioada copilăriei; graviditatea la adolescente și consumul de droguri la adolescenți; abandonul școlar, perturbarea cursurilor școlare și subperformanța; violența asupra copiilor, delincvența juvenilă și maladia mentală.

Acești factori sunt gravi prin ei înșiși dar sunt și mai importanți ca precursori ai problemelor la vârsta adultă și pentru generația viitoare.

Oare înainte de alegerea unui stil educativ, părintele se informează, cercetează? Sau se practică acea strategie cunoscută din experiența educației dată de proprii părinți? Poate că mulți gândesc astfel: „Nu îmi voi crește copilul așa cum m-au crescut părinții mei pe mine!”. De obicei, un părinte nu își pune problema stilului educativ pe care ar trebui să îl adopte decât în momentul în care începe să aibă probleme cu copilul său. Deodată, se constată că practica parentală educativă nu se mai potrivește, iar adultul nu știe din ce cauză. A fi un bun părinte nu este o capacitate naturală. A deveni un bun părinte nu este ușor însă există abilitați ce pot fi învățate pentru a face față provocării de a fi un bun părinte. Educația părinților nu a fost cerută însă în prezent este necesară și valabilă, cu atât mai mult cu cât societatea apreciază această calitate.

În literatura de specialitate nu există o definiție clară a acestui concept, fiind folosiți o serie de termeni, insuficient diferențiați: stil educativ, atmosferă familială, practică educativă, strategie educativă, tehnică de influență.

Strategiile educative se referă la toate interacțiunile părinți-copii, vizând nivelul atitudinilor, comportamentelor, obiectivelor de învățare/achiziție și cel al transmiterii valorilor.

Strategiile educative sunt influențate de trecutul părinților și de prezentul familiei. Însă acestea orientează, deasemenea, viitorul copilului și dinamica familială. Cu alte cuvinte, este vorba despre o spirală familială, pentru fiecare generație, cei care devin părinți educându-și copiii în aceeași manieră sau opusă felului în care, la rândul lor, au fost crescuți și învățați.

Un lucru este cert: elementul comun al spiralei este stilul parental adoptat de adulți în educația propriilor copii. Se subliniază însă că nu este același stil parental întotdeauna, ci poate fi unul opus. Desigur că există caracteristici generale ale fiecărui tip de strategie educativă, însă acesta prezintă și note specifice determinate de personalitatea celui care o practică în creșterea copilului său.

Stilul educativ adoptat de părinți în transmiterea valorilor, atitudinilor, cunoștințelor, se referă la natura și caracteristicile raporturilor familiale în cadrul cărora se realizează procesul educativ.

ACTIVITATEA PRACTICĂ DIN GRĂDINIȚĂ

Prof. înv. preșc. Erofei Claudia Aurelia
Grădinița cu PP Nr. 3 Tulcea

Valoarea educativă a activității practice se situează pe același plan cu celelalte activități instructiv-educative organizate în grădiniță, ele contribuind la dezvoltarea personalității copilului. Se știe că preșcolarul manifestă interes spre dorința de mișcare, spre manipularea obiectelor și de aceea el trebuie îndemnat spre creația constructivă și dezvoltarea capacităților de confecționare a unor obiecte, jucării, fapt ce va trezi stări afective pozitive.

Caracterul practic-aplicativ al acestor activități permite îmbinarea muncii fizice, practice, cu cea intelectuală. Rolul activității practice se concretizează în dezvoltarea psiho-motorie, intelectuală, afectivă și estetică a copilului. Prin aceste activități copilul învață să-și coordoneze mișcările, capătă pricepere și îndemânare, își formează unele deprinderi practice de a opera cu diverse materiale și instrumente, toate cunoștințele însușite în alte activități își găsesc cadrul de exprimare și se adâncesc, se educă simțul estetic, se îmbogățește sfera afectivă prin educarea în spiritul dragostei pentru muncă și a respectului pentru ceea ce a lucrat el și cei din jurul lui.

Copilul preșcolar este apt pentru desfășurarea unor activități practice și gospodărești, adaptate vârstei și intereselor sale. Pe măsura posibilităților vârstei și a celor individuale, copilul se angajează în activități de autoservire, de ordine și curățenie a mediului imediat apropiat și oferă ajutorul adulților sau colegilor. De asemenea, copilul este sprijinit să învețe să-și planifice o activitate practică, să o ducă la bun sfârșit, folosind adecvat instrumente și unelte și să evalueze rezultatele unei astfel de activități. Copilul învață și exersează deprinderi simple de ordonare a jucăriilor, de îngrijire a plantelor și animalelor mici, operații de curățenie, de aranjare, servire, strângere a mesei, pregătirea alimentelor după rețete simple etc. Acest gen de activități îi pun în valoare posibilitățile și îi dau încredere în forțele proprii și, de aici, interesul crescut pentru ele.

Capitolul cel mai important din punct de vedere formativ al activității practice este cel de dobândire a deprinderilor de mânăuire de materiale și instrumente și de aplicare a acestor deprinderi în activități utilitare.

Activitatea practică din grădiniță debutează cu familiarizarea copiilor cu diverse materiale și unelte și cu cunoașterea caracteristicilor acestora. Copiii iau contact cu ustensilele de lucru (lipici, foarfece, șabloane, etc.), le selectează adecvat în funcție de activitatea concretă și numesc scopul în care sunt folosite uneltele. De asemenea, ei observă caracteristici ale materialelor în natură, le colectează și le aleg pentru a realiza o temă și sesizează modificările materialelor în urma prelucrării lor (mototolirea, întinderea hârtiei, a unor materiale textile, udarea lor, etc.).

În cadrul acestor activități copiii învață și despre importanța reciclării materialelor în vederea

protejării mediului înconjurător. Din cutii de carton de diferite mărimi, pet-uri, resturi de fire textile și hârtie copiii pot crea diferite accesorii pe care le vor utiliza ulterior în cadrul jocului: poșetețe, mașinuțe, sticlucțe personalizate pentru apă.

După formarea deprinderilor simple de operare cu diverse materiale și unelte specifice, copiii încep să efectueze operații simple de lucru ca: ruperea hârtiei, tăierea ei cu foarfeca, lipirea hârtiei, îndoirea hârtiei și

sârmei, bobinarea, răsucirea firelor textile, șnuruirea pe contur, înșirarea unor mărgel, legarea cu nod, cu fundă a aței, urzirea și țeserea firelor textile, cusături simple, etc. Toate aceste deprinderi, copilul le învață cu scopul de a realiza diferite lucrări practice inspirate din natură și viața cotidiană (jucării, colaje, machete, etc.). Pe măsura exersării acestor deprinderi, copilului i se dezvoltă simțul practic și estetic, manifestat prin realizarea unor lucrări originale, prin găsirea utilității obiectelor realizate, prin valorificarea experienței dobândite în alte situații.

Conținutul activității practice este relativ simplu. Dacă la vârstele mici se lucrează în mai multe activități pentru formarea și consolidarea unei deprinderi, la grupele mari se pot aplica 2-3 deprinderi însușite în realizarea unei lucrări colective sau individuale. Astfel, conținutul tematic al activității practice constă în formarea și consolidarea deprinderilor: mototolire-netezire; rupere și tăiere; îndoitori (hârtie, sâră, materiale textile); bobinare, răsucire, șnuruire-festonare, înșirare; legare cu nod și cu fundă, țesut și urzit, cusut; asamblare și îmbinare.

Un rol important în realizarea activității practice îl are materialul didactic utilizat, precum și atitudinea și creativitatea educatoarei în folosirea diverselor materiale și ustensile. Acesta trebuie să corespundă particularităților de vârstă, suficient pentru toți copiii, atractiv și de calitate. În activitățile practice se lucrează cu hârtie (de mai multe tipuri), carton, lipici, foarfece, materiale textile, materiale din natură (boabe, semințe, frunze, flori etc.).

Încă de la grupa mică activitățile practice realizate în grădiniță sunt primite cu deosebită plăcere și interes de copii, aceștia fiind atrași de rezultatul muncii lor. Educatoarei îi revine rolul de a forma și a dezvolta comportamente care să stimuleze creativitatea prin activități practice, astfel încât copiii să realizeze lucrări frumoase și utile.

Activitățile artistice sunt o expresie a inspirației, a tehnicii și a măiestriei personale.

Bibliografie:

Dumitru, Gherghina, Oprescu, Nicolae, Dănilă, Ioan, Novac, Cornel, Ilie, Vali, Bunăiașu, Claudiu, Cămărașu, Gina, Păunescu, Anca, Metodica activităților instructiv-educative în învățământul preșcolar, Craiova, Ed. Didactica Nova, 2007

Lespezeanu, Monica, Tradițional și modern în învățământul preșcolar, București, Ed. Omfal Esențial, 2007

*** Crearea claselor orientate după necesitățile copilului

ROLUL PĂRINȚILOR ÎN VIAȚA SOCIALĂ A COPILULUI MIC

Prof. înv. preșc. Gabor Adriana
Grădinița cu Program Prelungit și Program Normal Crai Nou Ploiești

Educația copiilor este o etapă extrem de importantă în viața celor mai mulți dintre noi. Educația lor începe cu educația părinților primită de-a lungul anilor.

Creșterea unui copil înseamnă să îi permitem să atingă o înălțime morală, afectivă, intelectuală și socială, să îi permitem să își atingă nivelul în funcție de capacitățile, forțele și limitele lui. Sprijinindu-l, copilul se va putea individualiza și, la rândul său, el ne va putea ajuta să ne dezvoltăm, deoarece vom deveni conștienți de modul lui de a fi, de capacitățile, de limitele și mai ales de diferențele lui, putând fi chiar un model pentru noi în unele domenii.

Atunci când copilul este lăsat să acționeze cum crede el de cuviință, va fi responsabil de propriile fantezii și gusturi. Este recomandat să îl încurajăm să le satisfacă, să ascultăm ceea ce îl entuziasmează, ce îl atrage și ceea ce îl interesează. Lucrul acesta îi permite să evolueze și să se dezvolte într-un mediu propice.

În momentul când copilul este ascultat, recunoscut, el va avea o deschidere pozitivă spre o viață mai bună care îi poate oferi diverse oportunități.

Educarea unui copil înseamnă să îl învețăm legile, valorile, conceptele care conduc societatea noastră, lumea în care trăim. Copiii pot fi educați nu numai în ceea ce privește modul de a se comporta cu cei din jur, ci și în a menține ordinea, curățenia și în a menține o relație armonioasă cu ceilalți.

Prin intermediul părinților săi, trăiește primele contacte cu ceilalți, acest lucru înnoindu-se treptat. În istoricul relațiilor părinți-copii, se deosebesc trei perioade:

- în prima etapă, mama este cea care are importanța cea mai mare pentru el, deoarece aceasta ține loc de toate;
- în cea de-a doua perioadă, copilul descoperă o nouă importanță în ceea ce privește viața familiei sale;
- în cea de-a treia etapă, copilul își face remarcată personalitatea, părinții trebuind să îl lase pe acesta să exploreze mediul ce îl înconjoară.

Părinții sunt responsabili de educația copiilor și, drept urmare, ei trebuie să satisfacă nevoile acestora.

În cadrul unui climat familial propice, se poate naște o generație sănătoasă psihic și fizic. Acest climat conține câteva elemente importante precum iubirea, maturitatea emoțională, comunicarea empatică, responsabilitatea, ele reprezentând premisele dezvoltării copiilor.

Climatul familial este alcătuit din evenimente ce fac parte din viața familiei, din conduita membrilor, ce este determinată de personalitatea fiecăruia, care nu este altceva decât expresia realității morale intrafamiliale.

Copilul simte cât de mult este iubit și important pentru părinți datorită calității relației foarte bună cu aceștia. Părinților le-ar plăcea să aibă o relație mai apropiată cu ai lor copii, să se simtă uniți, complici în tot ceea ce fac. Pentru ca aceștia să fie satisfăcuți, relația trebuie mereu îmbunătățită și sprijinită ca, mai apoi, toți membri să primească o sursă de bunăstare.

În educarea copilului, trebuie să se implice ambii părinți în egală măsură, având același scop: să formeze un exemplu pentru societate.

Părinții au datoria de a veghea asupra copilului lor, deoarece acesta este dependent de ei și nu și-a dezvoltat încă abilitățile pentru a-și satisface nevoile. Trebuie să aibă grijă de el până în ziua în care va avea capacitatea să se descurce singur.

Pentru a-i permite copilului să se realizeze, părinții trebuie să îi satisfacă nevoile de bază prin câteva mijloace sigure, acestea fiind ascultarea și înțelegerea lui.

Rolul părintelui este reprezentat de un element foarte important și anume fixarea unor cadre pentru copil, oferirea unei structuri care să îi permită să se simtă protejat alături de ei, deoarece copilul nu este conștient de pericolele ce îi ies în cale.

Familia va rămâne cea dintâi școală a omului, edificiul personalității se clădește pe temelia ei, iar durata acestuia depinde de calitatea temeliei.

Pregătirea copilului pentru etapele vieții este reprezentată de funcția educativă. La formarea primelor principii de viață contribuie familia prin transmiterea principalelor Rolul părinților și a profesorilor constă nu în a înăbuși aceste forțe înnăscute, ci în a-l ajuta pe copil să le descopere, să le stăpânească și să le canalizeze.

Succesul în educație constă în echilibru, copilul cu toate că are nevoie să fie dirijat, să i se indice drumul creșterii, trebuie să meargă singur spre ceea ce îl atrage. De teamă să nu comită greșeli, părinții îl împiedică de cele mai multe ori pe copil să experimenteze.

Rolul părinților și a profesorilor constă nu în a înăbuși aceste forțe înnăscute, ci în a-l ajuta pe copil să le descopere, să le stăpânească și să le canalizeze.

Succesul în educație constă în echilibru, copilul cu toate că are nevoie să fie dirijat, să i se indice drumul creșterii, trebuie să meargă singur spre ceea ce îl atrage. De teamă să nu comită greșeli, părinții îl împiedică de cele mai multe ori pe copil să experimenteze.

Un învățământ de calitate este acela în care toți copiii, indiferent de mediul de proveniență și de nivelul dezvoltării intelectuale, sunt sprijiniți și încurajați în dezvoltarea lor. Învățământul contemporan trebuie să asigure o educație diferențiată. Lipsa diferențierii poate avea ca rezultat insuccesul, eșecul școlar, pentru că nu s-a produs acea adaptare a actului instructiv-educativ la cerințele și posibilitățile diferite ale subiecților ce alcătuiesc colectivul școlar.

Activitatea școlară presupune existența unui cadru organizat și a unui climat adecvat, pretinde adaptarea unor forme de lucru cu elevii care să asigure progresul fiecăruia. Cunoașterea psiho-pedagogică a elevului este condiția de bază în desfășurarea unei activități diferențiate și individualizate. Acesta este un lucru care nu poate fi realizat decât cu implicarea directă a părinților. Din sintagma *Cei 7 ani de acasă* reiese faptul că, un copil care este ignorat de părinți, căruia din start îi sunt refuzate și luate în râs drepturile de-a fi educat și de a socializa, nu va avea nicio urmă de progres și nu se va adapta niciodată în societate, respectiv în relația cu școala.

Bibliografie:

1. Bătrînu, Emilia, *Educația în familie*, București, Editura Politicp, 1980;
 2. Berge, André, *Profesiunea de părinte*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1977 ;
 3. Bonchiș, Elena, *Familia și rolul ei în educația copilului*, Iași, Editura Polirom, 2011;
- Caron, Gérard, *Îndrumarea copilului la școală și acasă în funcție de temperamentul său*, București, Editura Lucman, 2001;

EDUCAȚIA CU IUBIRE ȘI VALOAREA EI ÎN FAMILIE

Alexandra Georgescu

Roxana Popa

Grădinița Step by Step cu PN și PP Rază de Soare Ploiești

Tendențele, prin definiție, reprezintă direcții, orientări, năzuințe. Ele stau la baza schimbării și implicit a evoluției. În ultima perioadă se discută tot mai mult despre educația primită de copil în familie, despre acei “7 ani de acasă”.

Tendențele moderne se îndreaptă spre creșterea copiilor fericiți, înlocuirea țipetelor cu conectarea, parenting necondiționat dar și educație cu blândețe.

Plecând de la ideea că nu există părinte perfect și analizând noile tendințe, modul în care acesta își alege cu măiestrie metodele, opțiunile dar și planurile de educație transformă toate demersurile într-o artă.

Preșcolăritatea, perioadă de deprindere a autocontrolului copilului, începe cu conștientizarea unor reguli / limite care pun piatra de temelie în învățarea lecțiilor fundamentale despre comportament. Inițial, atât părintele cât și cadrul didactic se confruntă cu o respingere din partea copilului datorată curiozității vârstei, lipsei de conectare cu adultul și a faptului că are creierul încă în dezvoltare. Ceea ce ne dorim atât în mediul familial cât și în cel educațional este să îl ajutăm pe copil să își gestioneze emoțiile, să îi creștem stima de sine și să îi oferim exemple constructive.

O tendință modernă cu un impact emoțional puternic este înlocuirea / evitarea pedepselor. Atunci când ne gândim la pedepse nu ne vine în minte ceva plăcut ci mai degrabă o condiționare, o experiență neplăcută. Pedepsele cauzează furie, oferă un model de utilizare a puterii, iar cel mai important, în timp își pierde eficiența. Factorii cheie pentru înlocuirea lor îi reprezintă empatia, îndrumarea și stabilirea unor limite comportamentale.

Noile tendințe în materie de educație în familie vin în întâmpinarea părinților cu o serie de alternative care să înlocuiască pedepsele și recompensele. Prima dintre acestea este folosirea strategiei cel mai puțin autoritare: copilul trebuie lăsat să își revină cu blândețe și înțelegere din partea adultului (atunci când face o criză), fără insistențe, mărirea mizei sau altfel de tactici în general practicate. A doua alternativă este sinceritatea: atunci când copilul trebuie să facă o activitate este bine să știe, chiar înainte de a o începe, dacă va fi sau nu atractivă. Cea de-a treia este explicarea motivelor: la fel ca noi adulții, și cei mici reacționează mult mai bine atunci când știu de ce li se limitează anumite opțiuni.

Încă de la vârsta preșcolară, jocul reprezintă fundamentul educației. El vine și de aceasta dată în întâmpinarea adulților prin transformarea activităților mai puțin plăcute în joc.

Ultimele alternative propuse: propriul exemplu al părinților dar și posibilitatea de a alege a copiilor completează cu succes noile alternative.

Unicitatea copilului și modul în care părintele se raportează la ea reprezintă o altă tendință esențială și îl transformă pe adult într-un expert. În aceste vremuri în schimbare, înțelegerea propriului copil, observarea și petrecerea timpului de calitate cu acesta ajută la o bună conectare părinte - copil. Empatia întărește legătura de apropiere, vindecă, ajută la gestionarea mai ușoară a trăirilor, stă la baza inteligenței emoționale. În studiile de specialitate, empatia este comparată cu o oglindă ce ne ajută să ne privim și să ne acceptăm cu ușurință.

Iubirea necondiționată și învățarea ascultării sentimentelor copilului vin în completarea noilor tendințe. Ca model de abordare nou, s-a dovedit că atunci când părintele evită criticile (caută o altă alternativă pentru ele), nu mai amenință copilul, nu mai este iritat și nu își mai transmite proasta dispoziție, cel mic înțelege că este iubit necondiționat.

Ascultarea sentimentelor copilului și îndrumarea acestuia în gestionarea lor vor transforma brațele părinților în cel mai sigur loc pentru copil.

Un alt element important în cadrul noilor tendințe de educație parentală îl reprezintă parteneriatul părinte - cadru didactic. În momentul în care mediul de cooperare este același și acasă și în sala de grupă / clasă lucrurile reușesc să funcționeze foarte bine. O bună comunicare, obiective comune, încurajarea gândirii copiilor duc la armonie în relația grădiniță / școală - familie.

În cadrul studiilor despre noile tendințe, s-a demonstrat că atunci când copilul participă la luarea deciziilor împreună cu adultul i se oferă ocazia de a deveni mai sociabil, mai spontan, mai interesat de tot ceea ce îl înconjoară. Dezvoltarea autonomiei se realizează atunci când copiii simt că sunt stăpâni pe propriile decizii.

Dintre toate tendințele moderne, cele enumerate mai sus (evitarea pedepselor, respectarea unicității copilului, iubirea necondiționată și învățarea ascultării sentimentelor) mi se par cele mai provocatoare din punct de vedere al comportamentului copilului dar și al angajamentului părinților.

Ceea ce face din aceste tendințe o artă este iubirea și susținerea de care are nevoie copilul și capacitatea părintelui (din ce în ce mai ocupat în zilele noastre) de a înțelege că la baza oricărui comportament inadecvat al celui mic stă o nevoie neîmplinită.

Pentru a integra cu succes în educația familială noile tendințe există o serie de exerciții / trucuri atât practice cât și de reflecție pentru părinți. Primul truc este evitarea privirii celorlalți chiar prin discuții cu ei. Din cauza presiunii pe care o pun comentariile celor din jur, comportamentul nedorit al copilului sporește tensiunea adultului, deci atunci când reușim să discutăm cu cei care ne privesc schimbăm atenția privirilor.

Al doilea truc constă în a ști să spui nu, a ști să spui da. Dozarea protecției pentru siguranța propriului copil face ca limita dintre siguranță și libertate să fie foarte fină. Vârsta copilului este cheia: cu cât este mai mic, atenția se îndreaptă spre siguranța lui, iar pe măsură ce crește, pe oferirea libertății.

Al treilea truc este limbajul afecțiunii. El se manifestă ca un exercițiu de reflecție ce îi orientează pe părinți spre analiză. Există tendința unora de a utiliza “te iubesc” de prea puține sau prea multe ori pe zi, precum există tendința altora de a nu reuși să spună “nu” atunci când situația o cere (limite sănătoase). Comportamentele pe care părinții nu le pot gestiona altfel sunt înlocuite fie cu “te iubesc” fie cu “nu”.

În concluzie, arta de a fi părinte este unică, adaptabilă în funcție părinte, copil, dar și de tendințele în educație.

„O singură generație de părinți profund iubitori poate să schimbe structura cerebrală a următoarei generații, schimbând astfel, lumea.” – Charles Raison

Bibliografie:

1. Dr. Laura Markham – Părinți liniștiți, copii fericiți – București – editura Multi Media Est Publishing – 2015
2. Alfie Kohn – Parenting necondiționat – București – editura Multi Media Est Publishing – 2013
3. Isabelle Filliozat – Nu există părinte perfect – București – editura Univers – 2018

A EDUCA LA PREZENT PENTRU A REUȘI ÎN VIITOR

Profesor învățământ preșcolar Ghiță Marinela
Grădinița Step by Step cu PP și PN „Rază de Soare”, Ploiești

Mediul familial reprezintă pentru copil universul său, spațiul pe care îl cunoaște și în care se simte confortabil, acceptat. Comportamentul îi este determinat de acțiunile părinților și de atitudinea acestora față de el, dar și de setul de trăsături moștenite.

Ajungând la grădiniță, copilul descoperă un mediu nou, află că trebuie să împartă lucruri și teritorii cu alți copii, diferiți de el. Schimbarea poate fi resimțită ca o ruptură, o discontinuitate de la „normal”, iar implicarea cadrului didactic în strâns parteneriat cu familia este esențială și contribuie la acomodarea copilului în mediul școlar și dezvoltarea acestuia la potențial maxim.

Un profesor dedicat își dorește progresul și se adaptează noilor cerințe, încercând să fie mereu prezent *printre* copii și *pentru* copii. De aceea, cadrul didactic trebuie să fie permanent preocupat de inovație, să atragă și să răspundă nevoilor actuale de cunoaștere ale copilului. Acest lucru presupune o bună cunoaștere a copilului de astăzi, descifrarea universului acestuia și crearea unui mediu în care acesta să se regăsească. Altfel spus, pentru ca învățarea să fie autentică, ea trebuie să devină „spațiul de întâlnire dintre profesori, elevi și lumea reală”. (*prof. univ.dr. Lucian Ciolan*)

A aduce inovație nu înseamnă să renunțăm la tradițional, ci să completăm predarea clasică, în mod creativ, cu metode atractive, activ-participative, prin care să recunoaștem capacități și înclinații diferite și să oferim cadru propice etalării și exersării acestora. Dând sens procesului educațional, trezim motivația copilului față de învățare și îl atragem într-o lume a posibilităților, creând o școală cu mai puține ziduri și mai multe ferestre.

De-a lungul timpului, figuri marcante ale pedagogiei, dar și specialiști de renume precum: M. Montessori, J.H.Pestalozzi, J.Dewey, J.J.Rousseau sau Durkheim au subliniat încă de la început rolul esențial pe care aceasta îl are în activitatea didactică și în parcursul ulterior al elevului, trasând liniile de bază ale succesului în viață.

educația copilului reprezintă pregătirea acestuia pentru lumea de mâine, o lume a viitorului și a neprevăzutului, în care reperele tradiționale sunt adesea, depășite. Recent, întreaga planetă a fost oprită în loc de răspândirea unui virus care a modificat cursul obișnuit a ceea ce noi numeam „normal”. Școala și-a arătat acum neputința, nepregătirea și lipsa flexibilității care să îi permită adaptarea eficientă (sau rezonabilă) la situația fără precedent. Am înțeles încă o dată că, cel care se va descurca mai bine nu va fi cel mai bine pregătit, cu un bagaj mare și variat de cunoștințe, ci acela care va ști să se adapteze. Așadar, educația este despre a face față provocărilor, a te adapta și a te reinventa, spre a face față cu brio situațiilor neprevăzute. Pentru profesori, acest lucru înseamnă readaptare, învățare permanentă, deschidere către noutate și mai ales, încredere și curaj. Având astfel de modele, elevul va pași încrezător, urmându-și profesorul care-i devine mentor.

Dincolo de sensul pe care reușim sau nu să îl dăm situației și a dezbaterilor fără sfârșit pe tema culpabilității, actorii de pe scena educației trebuie să dea dovadă de control emoțional, în primul rând. Recomandările specialiștilor în domeniu se referă și la implicarea și etalarea creativității, la implicarea umorului în relațiile cu cei din jur, apelând la elemente de artă persuasivă, precum: muzică, jocuri de echipă, concursuri, desene grafice, etc.

Într-o nouă eră a educației, școala își scoate băncile afară (pentru ca fiecare copil să observe și să descopere), merge în vizite sau la teatru (ca să simtă gustul culturii și să educe prin exemple vii), își

arată iubirea față de semenii (prin spectacole, acte de caritate) și față de natură (prin acțiuni de plantare, ecologie). Introducerea elementelor moderne, a tehnologiei înseamnă recunoașterea timpului prezent și trezește interesul copilului născut la un clic distanță de informație. Totul ține de echilibru și de prezentarea a suficiente modalități de a recunoaște și a dezvolta aptitudinile copilului.

O lecție modernă face apel la emoțiile și stările pe care le trăiește copilul, nu doar la aspecte cognitive transmițând astfel, mesajul valorizării puiului de om, a importanței pe care acesta o are pentru cei din jur. Pornind de la interesele copiilor, profesorul actual trebuie să stabilească corelații cu programa școlară și să găsească alternative interesante, derulate într-un mediu prietenos. Când atmosfera este caldă, copilul se deschide și se prezintă în unicitatea lui, iar învățarea devine un fapt natural.

Viitorul are întotdeauna o doză consistentă de mister și niciodată nu vom ști cu certitudine ce profil să conturăm pentru a asigura succesul copilului și reușita acestuia pe termen lung în viață, dar cred că, o educație ce vizează inovația este calea către progres.

„Să nu-i educăm pe copiii noștri pentru lumea de azi. Această lume nu va mai exista când ei vor fi mari și nimic nu ne permite să știm cum va fi lumea lor. Atunci să-i învățăm să se adapteze.”

Maria Montessori

Bibliografie:

- Zig Ziglar, „*Putem crește copii buni într-o lume negativă*”, București, Editura Curtea Veche, 2013.
- Gabriel Albu, „*Repere pentru o concepție umanistă asupra educației*”, Editura Paralela 45, 2005.
- Elisa Medhus, „*Învăță-ți copilul să gândească singur!*”, București, Editura Aramis, 2017.

CUM SĂ NE EDUCĂM COPIII?

Grigore Elena Oana
Grădinița cu PP nr. 28 Ploiești

Marea artă de a fi părinte este chiar buna cunoaștere a propriului copil, a propriei persoane. Eu promovez parentingul personalizat, deoarece cred cu tărie că fiecare om este diferit și nu toți pot fi “tratați” după o metodă sau tehnică anume. Îmi place să plec de la practică, de la acea conștientizare a temperamentului copilului, și să ajung la teorie, la propria noastră rețetă de parenting, în funcție de caracteristicile familiei noastre și a fiecărui membru al familiei în parte.

Așadar, eu am împărțit temperamentele copiilor în trei:

- adaptabil, flexibil;
- energic, activ;
- precaut, privat.

Am făcut această clasare pentru a ne fi mai ușor să alegem elemente din fiecare, pentru o mai bună gestionare. Ideal este să preluăm însușiri din fiecare grupă și să nu-i considerăm privilegiați doar pe cei care însumează mai multe elemente din grupa “de foc”.

Copiii adaptabili, flexibili

Sunt plăcuți de toată lumea, sunt extrem de sociabili, fac față bine schimbărilor, nu-i sperie situațiile noi, activitățile sau persoanele noi. Copilul flexibil este un copil care respectă programul de somn, de masă, zâmbește mereu. Părinții îl caracterizează drept un copil înțelegător, ușor de crescut. De obicei, după ce fac această caracterizare și vreau să trec și la dezavantaje, mai toți părinții reacționează: “Wow! Se poate mai mult de atât? Cred că sunteți perfecționistă!”. Vor să mă opresc acolo, dar tocmai aceasta este capcana, mulți dintre noi ne oprim într-o zonă de confort. Ideea nu este să schimbăm ce este deja bun, ci trebuie să privim în spatele “cortinei”, în sufletul copiilor noștri. Pentru că da, și acești copiii-minune au trăiri variate. Părinții se lasă, de multe ori, prinși în această capcană. Cred că, dacă stau singuri, copiii lor se joacă singuri, stau cu oricine, nu au plâns la integrarea în colectivitate, sunt foarte norocoși. De fapt, este chiar dezavantajul acestei grupe, faptul că nu-și exprimă foarte bine emoțiile.

Acești copii își aud des părinții spunând că ei se adaptează ușor, stau cu oricine, nu plâng și vor să se ridice mereu la același nivel, să îndeplinească mereu așteptările părinților, chiar dacă nu se simt confortabil întotdeauna. Provocarea părinților cu astfel de copii ar fi să petreacă mai mult timp cu micuții, să îi îndemne spre discuții despre viața lor emoțională.

Copiii activi, cu multă energie

Ei sunt, cu adevărat, o provocare pentru părinții lor, dacă aceștia nu iau în considerare caracteristicile lor unice, care-i pot conduce către succes. Acești copii își exprimă cel mai bine sentimentele, plâng, fac crize, râd mult. Important este să profităm de posibilitatea lor reală de a-și pune trăirile pe tava înțelegerii noastre, pentru a-i ajuta. Dacă începem să-i etichetăm ca fiind neastâmpărați, obraznici, plângăcioși, aceștia se vor închide în ei și nu-și vor mai exprima verbal sentimentele, ci vor face doar crizele de plâns sau de furie, fără nicio șansă reală de a mai fi înțeleși, vindecați.

Copiii din această categorie nu obolesc ușor și atunci îi putem suprasolicita, ducându-i la odihnă sau la culcare prea târziu. Cel mai bine ar fi să le canalizăm atenția către un sport sau către activități ce le solicită forța fizică și energia, să îi ascultăm mult.

Copiii precauți, privați

Aceștia sunt de cele mai multe ori cunoscuți ca fiind “timizi”. Auzim, de multe ori, părinți spunând: “Așa e ea/el...timid/ă.” Și vedem, în spate, un copil dezolat, pentru că părintele nu îl înțelege. Acestor copii le ia mult timp să se adapteze la situații noi, la activități noi, să socializeze cu persoane noi, sunt copiii care suferă cel mai tare de anxietatea de separare, mai ales la integrarea în colectivitate. Dar, dacă noi, părinții, i-am privi ca pe niște persoane cu un temperament precaut,

privat, de fapt, am realiza ca nu este nimic în neregulă cu ei. Este firesc să fii așa, să analizezi locurile sau persoanele cu care intri în contact, pentru a preveni anumite situații neplăcute sau pentru a-ți salva viața, în unele cazuri. Dacă le dăm timp de adaptare acestor copii, vom avea surpriza să descoperim copii sociabili, activi, plini de viață.

Fiecare grupă în parte, fiecare individ în parte poate fi mai bun, dacă are parte de înțelegerea necesară, iar asta este responsabilitatea noastră, a părinților, doar noi ne putem cunoaște cu adevărat copiii, doar noi le putem crea mediul propice pentru o dezvoltare armonioasă.

Generația actuală de părinți a vrut cumva să compenseze lipsurile copilăriei lor și a încercat să dea copiilor ce aveau mai bun: cele mai frumoase jucării, haine, plimbări, școli, televizor și calculator. Alții le-au umplut timpul copiilor cu multe activități educative ca învățarea limbilor străine, informatica, muzica. Intenția este excelentă, însă părinții nu au înțeles că televizorul, jucăriile cumpărate, internetul și excesul de activități blochează copilăria, în care copilul are nevoie să inventeze, să înfrunte riscuri, să sufere decepții, să aibă timp de joacă și să se bucure de viața. Acest lucru se întâmplă pentru că inteligența lor a fost blocată, noi ne-am transformat în mașini de muncit iar pe ei îi transformăm în mașini de învățat.

Sistemul educațional actual aduce foarte multă informație, de cele mai multe ori inutilă. Copiii și tinerii învață cum să opereze cu fapte logice, dar nu știu cum să abordeze eșecurile. Învață să rezolve probleme de matematică, dar nu știu să rezolve conflictele existențiale. Sunt antrenați să facă calcule fără să greșească, dar viața este plină de contradicții și probleme care nu pot fi calculate. Acest lucru se întâmplă pentru că inteligența lor a fost blocată, noi ne-am transformat în mașini de muncit iar pe ei îi transformăm în mașini de învățat.

Dr. Augusto Cury ne spune că în ziua de azi nu ajunge să fim părinți buni, ci trebuie să devenim părinți inteligenți. Pentru aceasta ne vorbește despre șapte deprinderi ale „părinților buni” și cum trebuie transformate ele de către „părinții inteligenți”. Iată prima dintre ele:

Părinții buni dau cadouri, părinții inteligenți dăruiesc propria lor ființă

Părinții buni au grijă să satisfacă, în măsura posibilităților lor economice, dorințele copiilor lor. Fac petreceri pentru aniversări, le cumpără pantofi, haine, produse electronice, organizează excursii. Părinții inteligenți dau copiilor ceva incomparabil mai valoros. Ceva ce nu se poate cumpăra cu toți banii din lume: ființa lor, povestea vieții lor, experiențele lor, lacrimile lor, timpul lor. Părinții care le fac în permanență daruri copiilor lor sunt păstrați în amintire doar pentru un moment. Părinții care se preocupă să le daruiască copiilor exemple și povestiri din viața lor rămân de neuitat. Părinții buni alimentează corpul, părinții inteligenți alimentează personalitatea.

Astăzi, părinții buni cresc copii zbuciumați, înstrăinați, autoritari și angoasați, pentru că societatea s-a transformat într-o fabrică de stres. Părinții care nu-și învață copiii să aibă o viziune critică asupra publicității, a emisiunilor de televiziune și a discriminării sociale îi transformă într-o pradă ușoară pentru sistemul acaparator. Pentru acest sistem, copilul vostru nu este o ființă umană, ci un consumator. Pregătiți copilul pentru „a fi”, căci lumea îl va pregăti pentru „a avea”. Ajutați-vă copiii să nu fie sclavii problemelor lor. Alimentați amfiteatrul gândurilor și teritoriul emoțiilor cu curaj și îndrăzneală. Nu le acceptați timiditatea și nesiguranța. Dacă problemele se pot rezolva, vor fi rezolvate, iar dacă nu, trebuie să ne acceptăm limitele. Părinții buni corectează greșelile, părinții inteligenți își învață copiii cum să gândească. Vechile corecții și binecunoscutele predici nu mai funcționează. Când deschideți gura să repetați același lucru, declanșați un resort din subconștient care deschide anumite arhive ale memoriei, ce conțin critici mai vechi. 99% din criticile și corecțiile părinților sunt inutile în influențarea personalității tinerilor.

A-ți surprinde copilul înseamnă a spune lucruri la care ei nu se așteaptă. De exemplu: copilul a ridicat glasul la voi. Se așteaptă să țipați și să-l pedepsiți. Dar puteți începe prin a tăcea și a vă relaxa, apoi puteți spune: „Nu mă așteptam să mă superi în felul acesta. În ciuda durerii pe care mi-ai provocat-o, eu te iubesc și te respect mult”. Apoi copilul trebuie lăsat să se gândească. Părinții buni spun: „Greșești”; părinții inteligenți spun: „Ce parere ai despre comportamentul tău?” „Gândește înainte să reacționezi”. Părinții buni își pregătesc copiii pentru aplauze, părinții inteligenți își pregătesc copiii pentru eșecuri.

Părinții buni educă inteligența copiilor lor, părinții inteligenți le educă sensibilitatea.

Stimulați-i pe copii să aibă obiective, să caute succesul în studiu, în muncă, în relațiile sociale, dar nu vă opriți aici. Ajuțați-i să nu le fie teamă de insuccese. Nu există podium fără înfrângeri. Multi nu strălucesc în munca lor pentru că au renunțat în fața primelor obstacole, pentru că nu au avut răbdare să suporte un „nu”, pentru ca nu au avut îndrăzneala de a înfrunta unele critici, nici umilința de a-și recunoaște greșeala. Perseverența este la fel de importantă ca și capacitățile intelectuale. Pentru părinții inteligenți, a avea succes nu înseamnă a avea o viața fără greșeli. De aceea sunt în stare să spună copiilor lor: „Am greșit”, „Scuză-mă”, „Am nevoie de tine”. Părinții care nu-și cer scuze nu-și vor învăța copiii cum să abordeze aroganța.

Părinții buni vorbesc, părinții inteligenți dialoghează ca niște prieteni

A sta de vorbă înseamnă a vorbi despre lumea care ne înconjoară, a dialoga înseamnă a vorbi despre lumea în care suntem: a relata experiențe, a împărtăși ceea ce se află ascuns în inima fiecăruia, a pătrunde dincolo de cortina comportamentelor. Peste 50% din părinți n-au avut curajul de a dialoga cu copiii lor despre temerile, pierderile și frustrările personale. Nu trebuie să deveniți o jucărie în mâna copilului, ci un prieten foarte bun. Adevărata autoritate și respectul solid se nasc din dialog. Dialogul este o perlă ascunsă în inimă. Ea este scumpă, pentru că aurul și argintul n-o pot cumpăra.

Părinții buni dau informații, părinții inteligenți povestesc istorioare

Captați-vă copiii prin inteligența voastră, nu prin autoritate, bani sau putere. Știți care este termometrul care indică dacă sunteți agreabil? Imaginea pe care o au despre voi copiii și prietenii acestora. Dacă le face plăcere să fie în preajma voastră, ați trecut testul.

Părinții inteligenți își stimulează copiii să-și învingă temerile și să aibă atitudini blânde.

Părinții buni oferă oportunități, părinții inteligenți nu renunță niciodată.

Părinții inteligenți sunt semănători de idei și nu controlează viața copiilor lor. Ei seamănă și așteaptă ca semințele să germineze. Pe timpul așteptării poate să apară mâhnire, dar, dacă semințele sunt bune, vor încolți. Nimeni nu-și ia diploma în misiunea de a educa. Înainte, părinții erau autoritari; astăzi sunt copiii. Învațați să spuneți „nu” fără teamă. Dacă ei nu aud „nu” de la d-voastră, nu vor fi pregătiți să audă „nu” de la viață. Părinții nu trebuie să cedeze în fața santajelor și presiunii copiilor. În caz contrar, emoția copiilor va deveni un balansoar: astăzi sunt docili, mâine explozivi. Trebuie stabilite clar ce aspecte pot fi negociabile. De exemplu, a merge la culcare noaptea târziu în cursul săptămânii și a se trezi devreme pentru a învăța este inacceptabil și prin urmare ne-negociabil. Trăim vremuri grele. Părinții din toata lumea se simt pierduți.

Bibliografie:

- "Despre parinti inteligenti": A.S.C.O.R. Iasi prin grupul Yahoo - <http://groups.yahoo.com/group/ascoriasi2002/Publicat de Pr. Iulian Naroș>
- Joan Slater „Arta de a crește copiii- a fi mama cu sufletul”, Editura Univers enciclopedic junior & triade, ianuarie 2015
- Isabelle Filliozat-„Nu există părinte perfect”, Editura Univers, 2018

FAMILIA ȘI GRĂDINIȚA – UN DUO IMPORTANT ÎN EDUCAREA COPILULUI PREȘCOLAR

Prof. Grigore Mădălina Gabriela
Grădinița cu Program Prelungit nr. 5, orașul Mizil, jud. Prahova

Acțiunea de coordonare pe care o exercită grădinița în cadrul relațiilor ei cu familia se concretizează în „selecționarea” influențelor pozitive pe care preșcolarul le primește în cadrul familiei precum și al contracarării influențelor dăunătoare provenite din mediul familial.

Relația instituție preșcolară-familie nu se poate constitui categoric fără să fie respectată o condiție fundamentală: cunoașterea familiei de către educatoare, a caracteristicilor și a potențialului educativ.

Alături de asigurarea cunoașterii familiei copiilor preșcolari se înscrie o a doua condiție și anume : necesitatea stabilirii unui program comun de educație în grădiniță și în familie, fixarea unor sarcini ale educației în familie care să susțină, să întărească și să întrească munca educativă din grădiniță. Fără stabilirea unui sistem unitar de cerințe, colaborarea între cele două instituții educative va rămâne fără rezultatul scontat.

Unitatea de vederi a grădiniței și familiei trebuie să fie completă –prin activitatea educatoarei- de familiarizarea părinților cu anumite cunoștințe pedagogice. Părinții trebuie să cunoască cu claritate scopul educației preșcolare, metodele și procedeele de educație în familie, particularitățile de vârstă, dar mai ales individuale ale copilului preșcolar.

Stăpânirea de către părinți a metodelor și procedeele de educație nu este un lucru ușor. O cale eficientă de însușire a acestora este aceea de a asista la desfășurarea programului din grădiniță. Cu acest prilej, părinții reușesc să constate dificila și migăloasa muncă ce se duce cu preșcolarul pentru dezvoltarea psiho-fizică în pregătirea lui pentru școală.

Un alt mijloc, cu cele mai indicate metode și procedee educative îl constituie convorbirile zilnice, prilej de cunoaștere pentru educatoare atât a copilului cât și a părintelui. Printr-o subtilă și discretă investigație, întreprinsă la începutul fiecărui an școlar, am reușit pe lângă culegerea tuturor datelor despre copil , să cunosc și profilul moral și cultural, precum și starea sănătății părinților. Am constatat că majoritatea copiilor vin din familii oficial încheiate, dar deosebite unele de altele. Cunoscând aceste aspecte , dar păstrând toată discreția, am putut cunoaște foarte devreme motivele atitudinilor și manifestărilor copilului, ajutându-l să se integreze mai repede în colectiv , fără eforturi. Dialogul cu familia ajută la realizarea unității de măsuri și de cerințe educative dintre grădiniță și familie.

Cu prilejul vizitării grădiniței de către familie, am considerat important faptul că părinții să-și mențină permanent trează grijă pentru educația copiilor, combătând astfel ideea unora că odată copilul trimis la grădiniță, grijă aparține în întregime educatoarei. Trebuie să scoatem în evidență influența pe care o are colaborarea familiei cu grădiniță asupra dezvoltării și educării

copilului. Părinții pot observa deosebiri între comportarea copilului lor în familie și în grădiniță și pot lua măsuri de îndreptare a unor deprinderi greșite. Pot observa atmosfera și climatul sănătos din unitate, atmosfera dintre cadrele didactice și întreg personalul, atitudinea educatoarei față de părinți și de copii.

Consultațiile individuale și colective ne dau posibilitatea să discutăm cu părinții despre fiecare copil în parte, să analizăm cauzele diferitelor manifestări, să luăm măsuri educative comune.

Excursiile și plimbările comune cu părinții, copiii și educatoarea constituie o altă formă de organizare a colaborării dintre familie și grădiniță. Cu asemenea ocazii părinții văd cum se comportă copilul lor în colectivitate, felul cum participa la acțiunile comune, se conving de rezistența copilului la efort, de reacțiile la nou și la necunoscut. Cu aceste prilejuri reușim să sudăm mai bine colectivul părinților și mai ales relația familie-grădiniță.

Bibliografie:

- Cucos, C., Pedagogie, Stiintele Educatiei, 2006;
- Curriculum pentru invatamantul prescolar 3-6-7 ani, M.E.C. , 2008

„TENDINȚE MODERNE ÎN EDUCAȚIA PARENTALĂ- ARTA DE A FI PĂRINTE”

Profesor Invățământ Preșcolar Groparu Ioana Alexandra

Cunoașterea copilului este o necesitate, părintele are obligația să cunoască temperamentul copilului pentru că educația trebuie individualizată în funcție de temperamentul și reactivitatea lui.

Este important ca părintele să știe că mediul de viață și educația sunt factori esențiali în dezvoltarea copilului, în orice familie, copiii au nevoie de multă iubire, grijă și atenție. Ei se simt iubiți și în siguranță când sunt ascultați fără să fie certați.

Dacă „li se tot face morală” și nu vor fi ascultați, ei vor începe să-și ascundă sentimentele, nevoia de comunicare fiind strâns legată de nevoia de dragoste. Autoritatea părintească nu se realizează prin forță și brutalitate. Ea este rezultatul firesc al unor relații echilibrate, morale și umane. O autoritate firească duce la relații de destindere și atașament, o falsă autoritate duce la o relație tensionată, la conflicte permanente. Autoritatea părintească trebuie să fie suplă, fermă și să se adapteze vârstei. Ea presupune un climat de afecțiune și dreptate, stăpânire de sine, înțelegere și spirit de colaborare între copil și părinte.

Formarea personalității copilului implică și rezolvarea unor situații conflictuale și frustrante. Pentru copil este îngrozitor să audă vocile furioase ale părinților, când unul e contra celuilalt. Este important să-i vadă pe părinți că își soluționează diferențele de opinie în mod ponderat. Stările conflictuale în lanț dintre copil și părinți sau între părinți, îl fac pe copil să-i fie teamă, să mintă, să părăsească domiciliul, să vagabondeze, să fure.

În ceea ce privește familia, se diferențiază trei grupe de greșeli educative ale părinților: grija excesivă, severitate excesivă și indiferența.

- În familiile cu părinți hiperprotectori copiii sunt neliniștiți, fricoși, dependenți, greu adaptabili, în cazul în care avem de-a face cu părinți inconsecvenți, oscilanți, care trec de la asprime exagerată, la exces de protecție, îngăduință și răsfăț, copiii au dificultăți în comportare, tulburări de echilibru emoțional și afectiv.
- Unii părinți țin neapărat să-și vadă realizate prin copii propriile lor aspirații, dorind chiar să le impună o anumită profesie. Din această cauză școlarul intră în conflict cu posibilitățile lui de efort, fiind supus unei supraîncărcări ce poate avea repercursiuni de natură psihică.
- La fel de grav este și dezinteresul față de educația copilului. În cazul în care tatăl este prea exigent iar mama prea indulgentă nu se poate realiza educația, în subconștientul copilului născându-se opoziția tată-mamă. Atunci când ambii părinți sunt exagerat de severi climatul educativ va fi aspru, copilul va avea stări de neîncredere în forțele proprii, va fi impulsiv, gata de apărare sau dimpotrivă se va lăsa pedepsit pentru orice.

Părintele este pentru copil și un bun educator, el trebuie să-i stimuleze efortul, spontaneitatea, fantezia, inițiativa, independența, încrederea în sine.

“Pentru ca un copil să devină om, trebuie ca din copilărie să educi în el omul, altfel va rămâne copil toată viața.”(Rabindranath Tagore)

Educația este un proces complex care nu are succes deplin decât dacă cei implicați (familie, școală, societate) comunică real, eficient, în beneficiul copilului.

Prin intermediul educației, îi învățăm pe copiii noștri că nu știu NIMIC și că adulții știu TOTUL; afirmație falsă - cuvintele nu acoperă decât experiența pe care a avut-o fiecare. Totuși, ei au experiența a tot ce trăiesc și dacă le furnizăm cuvintele necesare, ei pot spune, în felul lor. Vocabularul pe care vrem să-l furnizăm, uneori nu îi interesează pentru că nu corespunde cu ceea ce simt și caută să spună.

A crește un copil nu înseamnă a-l invinovați pentru comportamentele ce nu sunt la nivelul așteptărilor noastre. Atunci când numai adultul crede că oferă varianta optimă pentru rezolvarea oricărei situații, copilul se închide înlăuntrul său de teamă să nu-l dezamăgească pe acesta.

Comunicarea este relația prin care interlocutorii se pot înțelege și influența reciproc prin intermediul schimbului continuu de informații, structurate în funcție de amprenta personală a fiecăruia, de felul său de a fi.

Pentru aceasta părinții ar trebui:

- să-și cunoască bine copilul, observându-l și antrenându-l de mic în activități, ținând cont însă de posibilitățile lui psiho-fizice;
- să asigure copilului în casă un spațiu al lui, un loc în care să se poată odihni, juca, în care să poată experimenta, citi și visa sub supravegherea părinților;
- să-i permită să se antreneze în activitățile extrașcolare pentru a-și satisface trebuințele de activitate și de cunoaștere;
- să-l sprijine în menținerea unui echilibru între efortul depus pentru pregătirea școlară și timpul afectat pentru activitățile de tip „pasiune”;
- să-i ofere modele ale unor tineri, adulți cunoscuți care s-au afirmat prin învățătură și comportare demnă;
- să continue munca educativă sprijinind concret copilul în depășirea dificultăților.

Așadar, metoda cea mai adecvată pentru educația copilului este dialogul care poate avea loc în orice împrejurare, la plimbare, la joacă, la spectacol, la muncă, etc.

Copilului îi place să i se acorde multă atenție, astfel el putându-se afirma.

Părinții trebuie conștientizați că singura investiție de valoare, niciodată falimentară pe care familia o poate face pentru copil este investiția pentru mintea și sufletul acestuia.

PARTENERIAT EDUCATIV „FAMILIA ÎN GRĂDINIȚA MEA”

EXEMPLU DE BUNE PRACTICI ÎN EFICIENTIZAREA RELAȚIEI GRĂDINIȚĂ-FAMILIE

**Profesor învățământul preșcolar Iancu Adela Roxana - Gabriela
Grădinița cu P.N. Brazi, Jud.Prahova**

Așa cum orice început de drum care are la bază „o fundație solidă” rezistă în timp, și o relație stabilă cu familia, bazată pe o implicare activă (în care părinții să se simtă responsabili, utili și valorizați), pe o comunicare eficientă și sinceră, pe stabilirea unor preocupări comune, pe încredere și respect, pe sprijinirea și pe găsirea celor mai benefice modalități de acțiune asupra dezvoltării personalității copilului. Având în vedere că atunci când suntem la început de drum luăm o nouă generație de copii, consider că tema ”Familia în grădinița mea” este o temă potrivită parteneriatul educațional . Trebuie să fim conștienți că implicându- i activ în cadrul activităților vom reuși să îi facem pe părinți să aibă încă de la început o atitudine pozitivă față de grădiniță și îi vom determina să interacționeze mai bine cu copilul, iar copiii se vor adapta mai ușor la grădiniță.În continuare, vă propun câțiva pași de urmat în elaborarea parteneriatului.

1. Înainte de conceperea parteneriatului, putem desfășura activitatea intitulată“ Să ne cunoaștem mai bine!” care are drept scop crearea unei baze cu date de identificare ale copiilor, cu date legate de familiile acestora, precum și starea de sănătate, hobby- urile copiilor, activitățile preferate, etc. în urma aplicării unor chestionare și a completării de către părinți a,, CV-ului pentru prima zi de grădiniță a copilului”.

2. După culegerea datelor, trebuie să ne facem o viziune clară a lucrurilor, să identificăm care ar fi nevoile copiilor și ale părinților precum și activitățile care să asigure o implicare activă a părinților și să stabilim câteva idei pe care să le avem în vedere atunci când vom elabora parteneriatul educațional cu familia(stabilirea unei relații bune cu părinții prin crearea unui climat favorabil, având la bază o comunicare sinceră, respect și sprijin, utilizarea unui limbaj accesibil părinților, stabilirea unor activități interesante și atractive pentru părinți, folosite pentru copii și părinți în concordanță cu particularitățile de vârstă ale copiilor din grupa pe care o conducem, de teme abordate pe parcursul anului școlar, de evenimentele importante din viața copilului și a grădiniței, de nevoile copilului, precum și de “ talentul”, hobby-urile sau interesul părinților față de anumite activități ; participarea părinților la atelierele pentru părinți, raportarea progresului copiilor în cadrul ședințelor/ întâlnirilor cu părinții sau al consilierii părinților prin elaborarea rapoartelor de evaluare , prin completarea Fișei pentru aprecierea progresului individual al copilului, înainte de înscrierea în clasa pregătitoare; stabilirea mijloacelor și modalităților eficiente de informare a părinților).

3. Elaborarea parteneriatului.

4. Propunerea și prezentarea parteneriatului în cadrul Ședinței cu părinții ; obținerea acordului părinților privind implicarea și mediatizarea activităților.

5. Implementarea parteneriatului la nivel de grupă.

6. Monitorizarea și mediatizarea activităților

Scopul parteneriatului: Implicarea familiei în cadrul activităților de parteneriat prin forme noi: “Voluntariatul profesional” și “Atelierele pentru părinți”, eficientizarea relației grădiniță- familie, printr-o colaborare pozitivă.

Obiectivele parteneriatului: stabilirea unor relații pozitive și de respect între părinți – copii – educatoare; desfășurarea unor activități comune prin implicarea părinților în calitate de voluntari profesioniști; familiarizarea părinților cu exemple de bune practici în cadrul Atelierele pentru părinți, informarea părinților asupra progresului copilului prin diferite modalități. Părți implicate: părinții, copiii, educatoarele grupei, Asociația de părinți. Îndatoririle părților: Educatoarele: să informeze părinții în legătură cu evenimentele și activitățile din cadrul parteneriatului; să participe la fiecare întâlnire pentru a direcționa dezbaterile și a stimula prezența părinților; să lucreze în echipă cu părinții copiilor care se implică în calitate de voluntari/ voluntari profesioniști recomandându-le cele mai accesibile materiale de informare și teme; să organizeze Atelierele pentru părinți; să actualizeze permanent materialele informative și anunțurile pentru părinți la Panoul părinților să elaboreze chestionare pentru părinți necesare realizării bazei de date a grupei; să informeze părinții în legătură cu progresul realizat de către copii, cu tema săptămânii prin scrisori către părinți, să implice părinții în dotarea Centrului tematic al săptămânii și în amenajarea spațiului educațional.

Familia: să participe benevol la asigurarea bunului mers al parteneriatului; să participe la Ședințele cu părinții sau alte activități organizate la grupă/ în grădiniță; să citească anunțurile de la Panoul părinților/ cele afișate la intrarea în grădiniță/ în grupă sau cele transmise prin e-mail/ telefon; să consulte panoul cu lucrările copiilor; să completeze CV-ul copilului/ alte chestionare solicitate de către educatoare; să-și exprime în scris în Jurnalul grupei experiența personală; să lucreze în echipă cu educatoarele în organizarea diferitelor activități/ evenimente speciale; să participe la activități extracurriculare/ ateliere pentru părinți, să contribuie la dotarea Centrului tematic al săptămânii și la amenajarea spațiului educațional.

Îndatoriri comune: pregătirea și asigurarea materialului de lucru (fișe, chestionare, dosarele copiilor, a prezentărilor PowerPoint etc.); implicarea directă în cadrul activităților desfășurate și găsirea unor soluții în scopul rezolvării situațiilor de natură educațională.

Durata: 6 luni

Locul de desfășurare: GPN Brazi, grupa mare

Resurse:

Umane: Educatoarea grupei în calitate de coordonatoare a parteneriatului: familiile copiilor, copiii și frații acestora, directorul, asistenta, reprezentanții diferitelor instituții

Materiale: cărți, reviste, pliante, calculator, CD-uri, ecusoane, aparat foto, video-proiector, portofoliile copiilor cu lucrări, CV-urile copiilor, chestionare, materialele pentru Atelierele pentru părinți, scrisori către părinți, Parteneriatul educațional” Familia în grădinița mea”, Fișa pentru aprecierea progresului individual al copilului, înainte de înscrierea în clasa pregătitoare, Jurnalul grupei.

Modalități de realizare: Ședințe cu părinții; Activități, la grupă/ acasă, desfășurate împreună cu părinții; Expoziții cu lucrări, având drept exponate lucrări realizate de către copii, împreună cu părinții lor, în cadrul unor activități organizate la grădiniță;

Voluntariat profesional; Ateliere pentru părinți; Chestionare aplicate părinților ; Implicarea părinților în organizarea unor evenimente speciale pentru copii – CrăciunCalendarul activităților din cadrul parteneriatului,, Familia în grădinița mea !”

1. OCTOMBRIE “ Bun venit la grădiniță! ”

2. OCTOMBRIE “ Prietenii sănătății”

3. NOIEMBRIE “ Poveștile mele dragi”

4. DECEMBRIE “ Se apropie Crăciunul”

5. IANUARIE “ Ateliere pentru părinții”

6. FEBRUARIE „ Am crescut, am învățat, iată câte am aflat!”Prezentarea activităților din cadrul parteneriatului,, Familia în grădinița mea !”

1. “Bun venit la grădiniță!” – luna octombrie

Scopul acestei activități este acela de a ne cunoaște mai bine, de a prezenta părinților raportul de evaluare inițială a copiilor și de a-i informa în legătură cu, conținuturile ce urmează a fi abordate în noul an școlar; prezentarea unei zile de grădiniță; alegerea Comitetului de Părinți al grupei și stabilirea responsabilităților; prezentarea ofertei de opțiuni și alegerea opțiunilor pentru anul școlar în curs; propunerea, prezentarea și acordul părinților în parteneriatul educațional” Familia în grădinița mea”; facilitarea interacțiunii între părinți prin discuții, decizii, propuneri pentru anul școlar în curs, Fișa pentru aprecierea progresului individual al copilului, înainte de înscrierea în clasa pregătitoare;

2. “ Prietenii sănătății“ – luna octombrie

Scopul activității este implicarea părinților în calitate de voluntari profesioniști și a asistentei grădiniței în cadrul activităților de dezvoltare personală, precum și familiarizarea copiilor cu regulile de igienă. Totodată putem implica părinții în amenajarea spațiului educațional în concordanță cu tema săptămânii.

3. „Poveștile mele dragi“- luna noiembrie

Scopul acestei activități care se poate desfășura pe perioada unei săptămâni este acela de a implica părinții în calitate de voluntari profesioniști în cadrul activităților din grădiniță. În realizarea acestei activități, se poate lucra în echipă cu tăticii copiilor sarcina lor fiind aceea de a le citi copiilor o poveste în weekend și de a trimite o fotografie pe adresa grupei pentru realizarea posterului “Tata citește pentru mine”, putem lucra în echipă cu mamele copiilor care vor confecționat costumele copiilor pentru Carnavalul poveștilor și vor pregăti bucatele din coșul Sufiței Roșii pe care copiii le vor savura la carnaval.

4. „Se apropie Crăciunul“ – luna decembrie

Scopul acestei activități este acela de a crea o atmosferă de poveste, reunind în sala de grupă părinți, frați, copii. Activitățile propuse în cadrul activității integrate(Jocuri și activități didactice alese, Activități pe domenii experiențiale, Activități de dezvoltare personală) trebuie propuse în așa fel, încât să contribuie la stimularea potențialului creator al copiilor, la crearea unei atmosfere de basm, la dezvoltarea capacității de a lucra în echipă cu alți părinți și copii pentru a împodobi bradul, de a transmite o urare celor prezenți.

5.„Ateliere pentru părinți“- luna ianuarie

Scopul acestor ateliere este acela de a-i implica pe părinți în participarea la ateliere pentru părinți, în

vederea însușirii unor exemple de bună practică în creșterea și educarea copiilor. Atelierele se pot desfășura pe perioada a 2 săptămâni (1 atelier / săptămână), într-o atmosferă relaxantă în care, prin exerciții și jocuri, prin vizionarea unor exemple de bună practică, părinții să învețe ceva nou care să-i ajute apoi în relația cu copiii.

6. „Am crescut, am învățat, iată câte am aflat !”- luna februarie

Această activitate se poate desfășura sub forma ședinței cu părinții, la sfârșitul semestrului întâi, având ca scop, comunicări din partea directorului, prezentarea raportului de evaluare al grupei pe semestrul I, prezentarea raportului privind progresul copilului la mijloc de an școlar (acest raport este confidențial și se prezintă individual părinților) prezentarea portofoliilor copiilor și al Jurnalului grupei, prezentarea fișelor progres ale copiilor, prezentarea activităților de parteneriat desfășurate în semestrul I și prezentarea celor din semestrul II.

Bibliografie:

1. Boca, C.(coord.), Dulman, A., Dumitru, G., Consilierea în grădiniță start pentru viață : Modul pentru consilieri, Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului, Unitatea de Management al Proiectelor pentru Învățământul Preuniversitar, Proiectul Pentru Reforma Educației Timpurii, București, Educația 2000+, 2008.
2. Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului, Curriculum pentru învățământul preșcolar (3- 6/ 7 ani) -2008.

RELAȚIA PĂRINTE-COPIL

Prof. înv. preșcolar Iancu Alexandra
Grădinița cu P.N. Belciug, jud. Prahova

Despre relația dintre părinți și copii s-a scris foarte mult și s-au realizat multe cercetări în ultima vreme. Se știe deja, de foarte mult timp, că părinții reprezintă primul model social de influențare a copiilor și că aceștia contribuie la formarea concepției despre viață, a modelului de comportare și de relaționare a copiilor.

Modelele educaționale aplicate de părinți în relațiile cu copii pot avea influențe negative asupra dezvoltării personalității acestora. Din acest motiv este important ca părinții să găsească un echilibru în ceea ce privește organizarea și controlul copilului și cerințele pe care le au de la aceștia.

Copilul are nevoie de un climat familial echilibrat în care să se simtă în siguranță și de o comunicare eficientă cu părinții săi. Acest lucru este posibil dacă aceștia din urmă sunt atenți la nevoile copilului, se preocupă de educația lui, dacă dau dovadă de înțelegere, sunt afectuoși și calmi și participă la evenimentele importante din viața lui. Totodată, este necesar ca părinții să fie fermi, să stabilească limite și să nu lase copilul să facă tot ceea ce vrea, aspecte care pot fi îndeplinite printr-o comunicare adecvată părinte-copil.

Ca orice altă relație, relația părinte-copil este una complexă, care începe să se construiască încă din primele zile de viață ale copilului și care impune foarte multe condiții-răbdare, dăruie, înțelegere, atenție, dragoste, comunicare și tot așa mai departe. Această relație se bazează atât pe comunicarea verbală, cât și pe cea nonverbală – gesturi, mimică, ton al vocii, postură care să întărească cele comunicate verbal de părinte.

Pentru dezvoltarea armonioasă a personalității copilului și pentru dezvoltarea unei relații adecvate și a unei comunicări eficiente între părinte și copil, pe lângă satisfacerea nevoilor de bază ale copilului, foarte importante sunt și nevoile emoționale ale acestuia și anume:

- respectul: chiar dacă este doar un copil, el are nevoie de respectul și de valorizarea celorlalți, ca orice alt individ. Respectarea copilului înseamnă oferirea de alternative, explicarea motivelor care impun un comportament sau altul, libertatea de exprimare și de a lua decizii și multe alte lucruri;
- sinceritatea: copiii au nevoie de a cunoaște oamenii și de a avea încredere în ei, cu atât mai mult în părinții lor. Minciunile sau adevărul spus pe jumătate nu fac altceva decât să-i facă să fie confuzi și să-și dezvolte un stil de comunicare bazat pe minciună și nesinceritate;
- acceptarea: copilul are nevoie să fie acceptat și valorizat de părinții săi indiferent de succesul sau insuccesul acțiunilor sale, lucru care se poate realiza atât prin încurajări verbale cât și prin încurajări nonverbale. Din acest punct de vedere, în general, părinții au mai mult tendința de a valoriza și recompensa succesul copilului și de a critica sau pedepsi eșecul acestuia. În timp, această atitudine a părinților duce la deteriorarea comunicării dintre cele două generații și nu-l fac pe copil decât să se ferească de ei și să-i mintă, pentru a nu fi criticat sau a i se aduce din nou reproșuri;
- dragostea: un copil are nevoie de dragostea părinților săi tot timpul adică atât în momentele fericite cât și în cele triste. Părintele își poate exprima dragostea față de copil atât verbal, cât și nonverbal – îmbrățișări, strângeri de mână, mângâieri etc.

Alternarea comportamentelor de manifestare a dragostei cu cele de neglijare, de indiferență sau cu cele agresive, îl pot face pe copil să nu mai aibă încredere în părinții săi, să-i evite, să-i mintă sau, mai rău, să-i respingă;

– răbdarea: unui copil nu i se poate cere ceva ”aici și acum”, ci are nevoie de timp și de explicații pentru a se putea adapta unui comportament sau altul solicitat de adult. Cei mai mulți părinți se așteaptă și doresc ca, o dată ce au cerut un anumit lucru copilului lor, acesta să-l realizeze fără a lua în considerare faptul că, mai întâi, copilul are nevoie să înțeleagă de ce este necesar acel lucru;

– timpul: copilul are nevoie de compania și atenția părinților săi. Nu se poate construi o relație între părinte și copil atâta timp cât părintele nu are timp pentru copilul său, este la serviciu mai toată ziua sau are alte priorități atunci când este acasă;

– corectitudinea: este important ca, copiii să cunoască regulile iar, o dată ce acestea au fost stabilite (în colaborare cu copiii), aplicarea lor să fie corectă și constantă;

– înțelegerea: relațiile, în general, se bazează pe înțelegere astfel că, și copilul, are nevoie să fie ascultat și înțeles de părinții săi.

Bineînțeles lista de mai sus poate continua iar motivul pentru care am adus în discuție aceste nevoi emoționale ale copiilor nu este întâmplător deoarece tot mai mulți părinți tind să le piardă din vedere și să se axeze doar pe satisfacerea nevoilor de bază ale copilului – hrană, sete, îmbrăcăminte, locuință, somn. În prezent, părinții sunt foarte interesați de aspectul financiar, muncesc mult, uneori toată ziua, motivați de gândul: ”copilului meu să nu-i lipsească nimic!” și, ca atare, nu mai au când să construiască o relație cu copilul lor, nu mai au când să discute cu el și să-l asculte, să-l cunoască și să-l facă să aibă încredere în ei . Copilul își vede din ce în ce mai puțin părintele, este singur majoritatea timpului, dacă este mai mic, sau își petrece toată ziua în compania calculatorului sau a prietenilor, dacă este mai mare.

Ca și orice altă relație, construirea unei relații pozitive între părinte și copil este una care necesită multă muncă și efort pentru a o face puternică și de succes. Dar cui îi revine sarcina de a desfășura această muncă și de a depune un astfel de efort? Cei mai mulți specialiști vorbesc de rolul deosebit de important pe care îl au părinții în cadrul acestei relații, poate doar și pentru simplul fapt că ei sunt adulți, au o experiență de viață și o personalitate deja formată.

Foarte mulți autori au formulat tot felul de sfaturi și recomandări pentru părinți, mai ales, și pentru copii, cu scopul de a-i ajuta să aibă o relație cât mai armonioasă și o comunicare cât mai eficientă. Dar, pentru că obiectivul nostru în această lucrare este acela de a evidenția și argumenta propriile noastre idei asupra acestei problematice, vom trece, în rândurile de mai jos, la enumerarea propriu-zisă a acestora.

Pentru că relația părinte-copil este deosebit de complexă și implică foarte multe aspecte, ne vom concentra atenția doar asupra unora dintre acestea, acelea care, în opinia noastră, ar fi mai importante. De exemplu: ce poate face un părinte pentru a comunica eficient cu copilul său? Iată o întrebare la care vom încerca să formulăm unele răspunsuri în continuare.

Părinții, în general, au tendința de a discuta cu copiii lor despre notele pe care le-au obținut la școală, despre temele pe care le au, despre cât, cum și la ce materii au învățat sau motivele pentru care nu au învățat, adică, cu alte cuvinte, despre temele pe care îi interesează mai ales pe ei ca părinți, comunicarea axându-se, în astfel de situații, mai ales pe emițător – de obicei părintele și mai puțin pe

receptor – copilul. Pentru ca părinții să aibă o comunicare eficientă cu copiii lor, acest lucru, din păcate, nu este suficient.

Un alt aspect care ține de comunicarea dintre părinte și copil este acela că, în discuțiile avute cu copiii lor, părinții vorbesc foarte mult despre ceea ce simt, despre modul în care s-au simțit într-o anumită situație, despre ”suferința”, ”rușinea” sau ”indispoziția” pe care le-a creat-o un anumit comportament al copiilor lor sau o anumită acțiune, pierzând din vedere faptul că și aceștia au sentimente și emoții și că, poate, și pentru ei acele acțiuni au fost dificile, rușinoase sau dureroase.

Părinții nu trebuie să uite că și copiii pot avea momente de neliniște, de îngrijorare, de nesiguranță sau de tristețe, de neîncredere în propriile puteri sau de incertitudine, în astfel de momente fiind cu atât mai important ca ei să fie lângă copiii lor, să-i sprijine, să aibă încredere în ei, să-i asculte și să-i încurajeze. Un copil care observă că părinții săi sunt alături de el doar în momentele în care are succes sau atunci când face lucrurile ”corect”, își va crea o imagine greșită despre părinții săi, încercând ca, în timp, să evite cât mai mult discuțiile cu ei. O astfel de situație duce, foarte probabil, la tensionarea și deteriorarea relațiilor dintre cele două părți și, ca urmare, și a comunicării, constituind obstacole în comunicare părinte-copil.

Toate acestea ne fac să vedem, încă o dată, faptul că nu se poate consolida o relație armonioasă între părinți și copii și, ca urmare, nu poate exista o comunicare adecvată între cele două părți, dacă părinții nu dau dovadă de **încredere** în copiii lor, adică dacă nu țin cont de opiniile și ideile lor, dacă nu îi sprijină în deciziile pe care le iau, dacă nu sunt alături de ei la ”bine” și la ”greu”.

Dar relația (comunicarea) părinte-copil nu presupune numai respectarea cerințelor mai sus prezentate ci și multor alte condiții, dintre care am dori să le mai amintim pe următoarele:

- **copilul are nevoie de intimitate**, la fel ca orice alt individ, astfel că este important ca părinții să-i respecte intimitatea, fapt care îl va face pe copil să aibă încredere în părinții săi și să comunice cu aceștia;
- **este necesar ca părinții să țină cont și de nevoile copilului** lor atunci când vor impune reguli și norme; de asemenea, pe cât posibil, acestea nu vor fi impuse în absența copilului ci împreună cu acesta deoarece în acest fel le va înțelege mai bine, va fi mai responsabil și se va angaja în respectarea lor;
- **părinții îl vor ajuta pe copil să-și dezvolte o imagine de sine pozitivă**. Pot realiza acest lucru prin încurajări și aprobări verbale și/sau nonverbale, complimente, prin asigurarea copilului că arată bine și că este capabil de performanțe și realizări deosebite, că este isteț și descurcăreț. Totuși, părinții nu vor exagera în această privință cunoscut fiind faptul că insistarea pe aceste aspecte îl pot frustra pe copil și poate avea mai mult efecte negative decât pozitive;
- **chiar dacă părinții nu sunt de acord cu prietenii copilului sau cu participarea lui la activitățile de grup**, vor încerca să accepte acest lucru sau, acolo unde este cazul, vor discuta cu acesta despre eventualele riscuri și pericole, dar pe un ton calm și liniștit, cu o voce caldă și înțelegătoare;

Toate ideile de mai sus nu au cum să nu te facă să vezi și să înțelegi că în cadrul relației părinte-copil este foarte importantă comunicarea. Pentru o comunicare eficientă părinte-copil sunt necesare mai multe lucruri din partea părinților, mai ales: efort, răbdare, mesaje clare și concise, atenție, afecțiune, timp, respect și încredere. Toate acestea pot asigura evitarea obstacolelor în comunicare, feedback și alterarea rolurilor de emițător și receptor la cei doi parteneri ai comunicării.

COMUNICAREA - ARTA DE A FI PARINTE

Profesor învățământ preșcolar Iancu Liana Irina
Gradinița cu Program Prelungit "Ion Creangă" Alexandria, Teleorman

“Pentru ca un copil să devină om, trebuie ca din copilărie să educi în el omul, altfel va rămâne copil toată viața.”(Rabindranath Tagore)

Comunicarea este un proces de schimbarea informațiilor în care cel puțin două persoane se află în contact. Comunicarea este, în definiție, actul transferului de informații dintr-o parte în alta (vocal, scris, vizual, non-verbal). Cât de bine sunt aceste informații transmise sunt o măsură a cât de bun comunicator ești.

Educația este un proces complex care nu are succes deplin decât dacă cei implicați (familie, școală, societate) comunică real, eficient, în beneficiul copilului. Prin intermediul educației, îi învățăm pe copiii noștri că nu știu NIMIC și că adulții știu TOTUL; afirmație falsă - cuvintele nu acoperă decât experiența pe care a avut-o fiecare. Totuși, ei au experiența tot ce trăiesc și dacă le furnizăm cuvintele necesare, ei pot spune, în felul lor. Vocabularul pe care vrem să-l furnizăm, uneori nu îi interesează pentru că nu corespunde cu ceea ce simt și caută să spună.

A crește un copil nu înseamnă a-l învinovați pentru comportamentele ce nu sunt la nivelul așteptărilor noastre. Atunci când numai adultul crede că oferă varianta optimă pentru rezolvarea oricărei situații, copilul se închide în lăuntru de teamă să nu-l dezamăgească pe acesta.

Meseria de părinte aduce cele mai multe satisfacții, dar este și una dintre cele mai dificile. Bebelușul care nu vrea să doarmă devine un țănc care nu vrea să mănânce și ajunge mai apoi un adolescent care nu vrea să comunice. Nu sunt chiar toate zilele rele, dar toți părinții au nevoie de o mână de ajutor și de îmbărbătare pe parcurs.

Este posibil să vă creșteți copiii fără prea mult stres și sporind armonia din căminul dumneavoastră. Artă de a fi părinte se bazează pe învățăminte strănse în zeci de ani de Dennis și Barbara Rainey și pe sfaturile altor consilieri de seamă din domeniu .

Comunicarea este relația prin care interlocutorii se pot înțelege și influență reciproc prin intermediul schimbului continuu de informații, structurate în funcție de amprenta personală a fiecăruia, de felul său de a fi.

Mijlocul de comunicare cel mai des folosit este limbajul vorbit sau scris.

Există o necesitate a oamenilor de a comunica, necesitate alimentată de dorința de informare, de contact, de legătură cu semenii. Prin comunicarea umană se dezvoltă capacitatea de a folosi cunoștințele, experiența de viață, se transmit informații, idei, sentimente, atitudini.

Ne vom referi la comunicarea dintre părinți - profesori, părinți - copii și nu în ultimul rând la comunicarea dintre copii.

Comunicarea părinți - profesori

Regulile cunoscute și acceptate, privind relația cu colectivul de părinți, sunt cele clasice, însă, multe dintre ele nu mai răspund problematicei reale, ajung să reprezinte doar niște sloganuri fără a putea fi corelate în practică.

Obstacole în calea comunicării cu părinții

- ✓ problemele de ascultare;
- ✓ lipsa conexiunii inverse;
- ✓ falsa conexiune inversă;

- ✓ rezistența la critică;
- ✓ subiectivitatea;
- ✓ inadvertențele de limbaj;
- ✓ barierele culturale, etc.

Comunicarea părinți - copii

Se poate spune că ”meseria” de părinte este una dintre cele mai grele meserii, dar **totul** se învață și pentru **orice** există o soluție! Unii părinți greșesc atunci când cred că pot lua o decizie corectă privitoare la copilul lor fără a-l implica și pe acesta în a hotărâ, a decide ceea ce ține și de viața sa școlară sau de altă factura. Eșecul sau nereușita înseamnă o încercare greșită, nu reprezintă ireversibilul. Putem vorbi de părinți excesiv de protectori (încearcă să-și păstreze copilul într-un “turn de fildes”, ferindu-l de tot ce e greu) și de opusul acestora, părinți foarte severi (cred că dificultățile pentru copil sunt benefice, îl călesc), ideală ar fi ipostaza echilibrată, când parinții își înțeleg copiii, sunt alături de ei în orice situație. În realitate, ne confruntăm și cu familii dezorganizate prin divorț, prin decesul unuia dintre părinți, familii nelegitime, familii sărace, cu mulți copii, cu probleme nu numai economice, ci și de sănătate; parinți fără slujbe, fără studii, consumatori de alcool, droguri; cu copii cu nevoi speciale. Unii părinți nu știu cum să reacționeze când copilul lor este «altfel» decât ceilalți, atunci au nevoie de ajutorul specialiștilor, mai ales de o mână întinsă, de o încurajare. O familie care are un copil cu CES învață în timp cum să-și ajute copilul, cum să-l aducă spre normalitate, totul se învață, la orice vârstă. Mulți părinți se culpabilizează pentru deficiența copilului lor, o consideră o barieră în dezvoltarea acestuia, au nevoie de sprijin de specialitate pentru a-și accepta propriul copil și a-l ajuta. Un rol deosebit îl au și părinții copiilor normali, pot reprezenta un suport real pentru cei care au copii cu nevoi speciale. Un părinte trebuie să fie alături de copilul său în orice moment al vieții, să existe o relație bazată pe respect și încredere. În cazul celor mai grave diagnostice, afecțiunea părinților are un rol vital, poate determina progrese ce nu pot fi explicate științific, ci doar prin prisma sufletului, a sensibilizației, a comunicării.

Comunicarea dintre copii

Ce se întâmplă atunci când avem un copil ce frecventează învățământul de masă și celălalt are o anumită deficiență? De obicei copiii sunt foarte prietenoși și mult mai deschiși, mai empatici decât adulții. Unii părinți nu acceptă ideea ca un copil cu dizabilități are nevoie de o altfel de abordare și-l supun pe acesta la o activitate care pentru un copil normal reprezintă doar normalitatea, pentru celălalt nefiind decât o sumă de erori. Un copil reprezintă o individualitate, însă viața are compensațiile ei, trebuie să descoperim în acel copil tot ce are el mai bun. Eliminați din vocabular expresii precum: **”Nu ești bun de nimic !”, ”Uite ce note bune ia fratele tău !”, “Nu faci nimic așa cum îți spun eu !”, ”Nu te străduiești destul de mult !”** etc. Varianta ideală este cea a părinților care nu fac diferențe între copii, mediază conflictele dintre aceștia, îi ajută să se cunoască, să se

înțeleagă și să se susțină reciproc. Unii părinți cred că duc o povară, alții, o comoară, depinde prin ce prismă privesc realitatea. Este vinovat un copil că s-a născut surd, mut, retardat, orb sau nu poate alerga la fel ca ceilalți. Acceptarea se poate învăța, prioritatea o reprezintă familia (părinți, copii etc), urmează societatea (școala, grupul de prieteni, etc.). Avem senzația uneori, că luptăm cu morile de vânt, nu suntem receptați, înțelegi așa cum am dori, dar numai noi deținem argumentul forte, știm cum este de fapt copilul nostru: este **special**. Copiii trebuie învățați că sunt egali, deși au calități atât de diferite, fiecare poate face un lucru pe care celălalt nu poate să-l facă și astfel este apreciat.

Sfaturi pentru părinți:

- ✚ *Învățați-vă copiii să fie prietenoși !*
- ✚ *Învățați-vă copiii să fie buni !*
- ✚ *Învățați-vă copiii să fie sinceri!*
- ✚ *Învățați-vă copiii să fie empatici, să înțeleagă neputința, slăbiciunea altor copii !*
- ✚ *Învățați-vă copiii ce înseamnă: "prietenie", "respect" și "încredere" !*

Pentru cei care nu înțeleg de ce trebuie să fim mai înțelegători cu copiii care sunt altfel decât ai lor, le propunem următorul exercițiu: Fiți pentru un minut părintele unui copil cu dizabilități. Descrieți ceea ce simțiți !

În concluzie, copiii sunt copii și atât !

Bibliografie:

- ✚ <https://www.rasfoiesc.com/educatie/psihologie/Comunicarea-arta-de-a-fi-parin67.php>;
- ✚ Liliana, Ezechil, Mihaela Păiși Lăzărescu, „Laborator preșcolar,” București 2001;
- ✚ Viorica Preda, Mariana Ilie, Lili Soare, Cornelia Dragomir, Auxiliar Educațional pentru Învățământul Preșcolar „Meseria de părinte”, Ed. Crepuscul

INFLUENȚA ȘI ROLUL COMPETENȚELOR EMOȚIONALE ȘI SOCIALE LA PREȘCOLARI

**Profesor în învățământul preșcolar Igna Crina Cornelia
Grădinița cu program prelungit Căsuța Poveștilor, Cluj-Napoca, jud. Cluj**

Într-o lume dominată de căutarea succesului profesional și personal, în care banii și eficiența au devenit cuvinte cheie, oamenii caută să își găsească echilibrul mental și emoțional. Viața însă presupune nu numai evenimente pozitive, ci și situații negative cu încărcătură emoțională puternică. Persoanele care au abilități emoționale bine dezvoltate au mai multe șanse să fie mulțumite în viață, să fie eficiente în mai multe domenii (profesional, personal), să își gestioneze stilul de gândire care stă la baza propriei productivități, să reușească să comunice eficient cu ceilalți, să stabilească și să mențină relații adecvate. În schimb, persoanele care trăiesc deseori sentimente de frustrare, nu își pot controla viața emoțională și se frământă, se îngrijorează, se deprimă, etc., nu reușesc să comunice eficient, să recunoască și să interpreteze corect emoțiile proprii și ale celorlalți și ajung să își saboteze propria adaptare.

Inteligența emoțională din viața adultă își are originea în dezvoltarea competențelor emoționale și sociale în perioada preșcolară, aceasta fiind o perioadă de achiziții fundamentale în plan emoțional, social și cognitiv. Ca urmare, aceasta este perioada cea mai indicată pentru dezvoltarea și optimizarea competențelor emoționale și sociale esențiale pentru funcționarea și adaptarea la viața adultă. Efectele negative ale dezvoltării inadecvate ale acestor competențe afectează sănătatea mentală atât pe termen scurt, cât și pe termen lung.

Competența emoțională reprezintă abilitatea indivizilor de a se adapta atât la propriile emoții cât și la emoțiile celorlalți, pe când competența socială se referă la abilitatea copiilor de a forma relații sociale funcționale cu ceilalți copii și cu adulții din viața lor. Copiii care prezintă deficiențe la nivelul competențelor emoționale și sociale riscă să dezvolte probleme serioase, atât în timpul copilăriei, al adolescenței, cât și al vieții adulte, într-o serie de domenii cum ar fi sănătatea mentală, dezvoltarea cognitivă, pregătirea pentru școală, etc.

Competențele emoționale precare expun copiii riscului de a dezvolta diferite forme de psihopatologie, precum crize de furie necontrolată, agresivitate, anxietate, depresie, etc. Probabilitatea ca acești copii să renunțe la școală, să dezvolte comportamente antisociale, dependență de droguri, este mult mai mare decât în cazul colegilor care au competențe emoționale bine dezvoltate.

De asemenea, competențele emoționale influențează dezvoltarea cognitivă a copiilor, pregătirea și adaptarea la mediul și cerințele școlare. De exemplu un copil cu reacții frecvente de teamă în situații de evaluare își orientează o mare parte din resursele sale atenționale spre gestionarea fricii resimțite, în detrimentul utilizării acestor resurse pentru realizarea sarcinilor școlare. Competențele emoționale slab dezvoltate pot determina atitudini negative față de școală și lipsa încrederii în abilitatea de a rezolva sarcinile școlare.

Competențele emoționale sunt strâns legate și de competențele sociale, deoarece gestionarea propriilor emoții și ale celorlalți este deosebit de importantă pentru inițierea și menținerea relațiilor sociale. Relația dintre cele două competențe este și mai evidentă în perioada preșcolară când popularitatea și formarea prieteniiilor depind în mare măsură de abilitatea copilului de a recunoaște și de a reacționa adecvat la emoțiile proprii și ale celorlalți.

Copiii ale căror competențe sociale sunt insuficient dezvoltate întâmpină dificultăți în formarea și menținerea relațiilor sociale. Ei pot fi marginalizați și respinși de colegii lor, petrecând mai mult timp jucându-se singuri, ceea ce contribuie la izolare și interacțiuni limitate cu copiii de

aceeași vârstă. Aceste neajunsuri sunt la rândul lor responsabile de limitarea contextelor în care copiii pot învăța competențele sociale specifice vârstei, generând un cerc vicios care poate duce la cronicizarea problemelor de relaționare.

S-a constatat că acei copii care au abilități sociale slab dezvoltate prezintă dificultăți în urmărirea instrucțiunilor educatoarei, nu se pot concentra în cadrul activităților și în consecință nu își îndeplinesc în mod corespunzător sarcinile de la grupă. Pe termen lung, aceste deficite au consecințe negative asupra adaptării la cerințele școlare care pot conduce ulterior la probleme cum ar fi absentismul și abandonul școlar. Insuficienta dezvoltare a competențelor emoționale are impact asupra celor sociale, care la rândul lor le influențează pe cele emoționale, motiv pentru care cele două tipuri de competențe contribuie în egală măsură la dezvoltarea optimă a copiilor. De exemplu, un copil cu dificultăți în recunoașterea și adaptarea la emoțiile celorlalți va întâmpina probleme de relaționare, va fi respins de copiii de aceeași vârstă, ceea ce va contribui la menținerea și/sau agravarea deficitelor în dezvoltarea competențelor emoționale.

Conștientizarea propriilor emoții reprezintă componenta esențială pentru achiziționarea tuturor celorlalte abilități emoționale, respectiv sursa adaptării sociale. Dacă o persoană nu își conștientizează emoțiile, nu le va putea recunoaște și nici exprima adecvat, ceea ce poate duce la reglare emoțională deficitară. Aceasta poate genera în timp strategii de relaționare socială dezadaptativă și adaptare socială precară. De exemplu, nu putem vorbi de reglare emoțională dacă un copil nu este capabil să conștientizeze și să recunoască sentimentul de furie, deoarece acesta este primul pas în învățarea strategiilor de gestionare a emoțiilor negative. Copiii de 3 ani sunt capabili să exprime trăiri emoționale de tipul bucuriei, furiei, tristeții, fricii sau dezgustului, chiar dacă nu reușesc întotdeauna să eticheteze verbal aceste emoții. Începând cu vârsta de 3, 4 ani copiii încep să manifeste mândria. Mândria, la fel ca și vina sau rușinea sunt considerate emoții sociale, care apar în urma dezvoltării morale a copiilor și sunt în mare măsură influențate de modul în care părinții ghidează copilul în vederea respectării normelor de comportament specifice culturii în care se dezvoltă. Emoțiile sociale sunt exprimate și în mare măsură conștientizate de marea majoritate a copiilor la vârsta de 5, 6 ani.

Înțelegerea și recunoașterea emoțiilor presupune în afara etichetării lor verbale (este fericit / este trist) și o componentă non verbală (mimică, gesturi, tonalitatea vocii, etc). Emoțiile celorlalți pot fi „citite” prin intermediul reacțiilor non-verbale ale acestora. De exemplu știm că atunci când o persoană este încruntată și folosește un ton amenințător, aceasta trăiește sentimentul de furie. Mai ales în perioada preșcolară, atunci când copiii au achiziționat și utilizează din ce în ce mai frecvent limbajul, se dezvoltă și capacitatea lor de a denumi corect propriile emoții și ale celor din jur. Pe parcursul primilor ani de viață, copiii achiziționează treptat etichetele verbale ale emoțiilor.

În acest sens am desfășurat la grupă diferite jocuri. „Harta emoțiilor” ne-a permis să identificăm corect emoțiile și să le etichetăm corespunzător, pornind de la povești și folosind jetoane cu expresii faciale ale emoțiilor (bucurie, furie, tristețe, teamă). Apoi ne-am jucat „Cutii fermecate cu emoții”, în care fiecare copil a ales câte un jeton reprezentând o emoție pozitivă, și alt jeton, reprezentând o emoție negativă. Astfel copiii au identificat emoții, le-au denumit, și au povestit câte o întâmplare pentru fiecare emoție. Prin jocul „Cum mă simt azi...” copiii învață despre emoții prin intermediul desenului, o activitate specifică vârstei, să identifice corect emoțiile proprii și etichetele verbale corespunzătoare. „Ce mi se întâmplă când mă simt....” ajută copiii să conștientizeze reacțiile care însoțesc anumite stări emoționale și să identifice etichetele verbale ale emoțiilor. „Cum te-ai simți dacă...”, „Să ne gândim la emoțiile celorlalți”, „Detectivul de emoții”, „Ce-ar fi dacă”, „Oglinda fermecata”, sunt alte activități care îi ajută pe copii să identifice trăirile emoționale ale celorlalți, să înțeleagă faptul că două persoane pot avea reacții diferite față de aceeași situație, să identifice consecințele reacțiilor emoționale, să mimeze emoții. „Bruno și Bruni ne învață despre cum

să ne exprimăm emoțiile” este un joc, în cadrul căruia pe baza unor scenarii copii au fost solicitați să identifice reacțiile emoționale ale personajelor, iar pe baza diferențierii reacțiilor emoționale să identifice reacțiile emoționale adecvate. Acest joc îi ajută să-și diversifice repertoriul de strategii de reglare emoțională.

S-a constatat faptul că o bună relație educator-copil are multiple implicații. În primul rând, educatorii care au relații bazate pe respect și încredere cu copiii au mai puține dificultăți în menținerea disciplinei și reușesc să atragă cu ușurință copiii în activitățile de la grupă. Pe de altă parte o relație de atașament securizantă are influențe pozitive asupra copiilor proveniți din medii familiale cu probleme. În acest sens este important să adunăm cât mai multe informații legate de copiii din grupă (care sunt activitățile și jocurile preferate, care sunt abilitățile bine dezvoltate, la ce activități extrașcolare participă, informații legate de familia din care provine, valorile promovate de către aceasta), să-i provocăm la discuții în care să se exprime legat de preocupările lor, gândurile și emoțiile lor.

Mediul în care exprimarea emoțională este încurajată și în care se modelează manifestarea adecvată a acestora, favorizează dezvoltarea unor competențe cum ar fi conștientizarea emoțiilor, recunoașterea și interpretarea lor corectă în funcție de context. Putem încuraja dezvoltarea acestor competențe vorbind copiilor despre propriile emoții și despre modul în care putem face față acestor emoții, încurajând copiii să vorbească despre emoțiile lor și învățându-i să manifeste comportamente adecvate față de reacțiile emoționale.

Poveștile reprezintă contexte potrivite pentru învățarea rezolvării de probleme de către copii. Ele sunt o sursă de situații problemă care pot fi soluționate împreună cu copiii. Putem folosi poveștile, de asemenea, pentru a învăța copiii să anticipeze acțiunile personajelor din povești, acesta este un bun exercițiu pentru identificarea consecințelor anumitor comportamente. Prin intermediul poveștilor putem dezvolta capacitatea copiilor de a privi o problemă din mai multe perspective și putem identifica situații problemă tipice în care se pot afla copiii, confruntarea cu astfel de situații într-un context perceput ca neamenințător îi pregătește să gestioneze adecvat aceste probleme și în realitate.

Educatorii joacă un rol cheie în procesul de învățare a rezolvării de probleme. Multe dintre problemele de comportament pot fi prevenite în cazul în care copiii sunt învățați cum să abordeze o situație conflictuală și să o rezolve fără să recurgă la agresivitate. Studii privind implementarea rezolvării de probleme au demonstrat faptul că acei copii proveniți din medii educaționale care promovează atitudini constructive față de conflict, dezvoltă abilități de relaționare mult mai bune. Totuși generalizarea acestor comportamente și transferul în alte situații se produc cu mai multă ușurință dacă antrenamentul copiilor este realizat constant și dacă mesajele transmise de părinți și educatori sunt similare. Astfel, rolul educatorilor în dezvoltarea competențelor emoționale și sociale ale copiilor este cu atât mai important cu cât începând cu vârsta preșcolară timpul pe care îl petrec copiii la grădiniță este în multe cazuri mai mare decât cel petrecut cu părinții.

BIBLIOGRAFIE:

- Benga, O. (coord.) (2002). *Jocuri terapeutice*. Ed. ASCR, Cluj-Napoca
- Goleman, D. (2001). *Inteligența emoțională*. Ed. Curtea veche, București.
- Stefan, C., & Eva, K. (2010). *Dezvoltarea competențelor emoționale și sociale la preșcolari - ghid practic pentru educatori*. Ed. ASCR, Cluj-Napoca.
- Scheffer, R. H. (2005). Dezvoltarea emoțională. În *Introducere în psihologia dezvoltării*. Ed. ASCR, Cluj-Napoca
- Vernon, A. (2004). *Consilierea în școală. Dezvoltarea inteligenței emoționale prin educație rațional-emoțională și comportamentală*. Ed. ASCR, Cluj-Napoca.
- Watters, V. (2003). *Povești raționale pentru copii*. Ed. ASCR, Cluj-Napoca.

COPILUL, PĂRINȚII ȘI CEI 7 ANI DE ACASĂ

**Prof. înv. preșcolar Ion Gabriela Sanda
Grădinița cu P.P. Nr. 3, Tulcea**

„Tot ceea ce n-avem de la naștere și de care avem nevoie când suntem mari, ne este dat prin educație. Această educație ne vine de la natură, de la oameni sau de la lucruri.”
– Jean Jacques Rousseau

Când vorbim despre cei 7 ani de acasă ne gândim la educația pe care copilul o primește de la părinți, la formarea personalității și comportamentului copilului până merge la școală. Când spunem că un copil are cei 7 ani de acasă ne gândim la un copil bine crescut, care știe să salute, să spună mulțumesc, te rog, care se comportă cuviincios cu cei de vârsta lui și cu adulții.

Educația, bunele maniere, regulile morale sunt cheia către adaptarea copilului în societate. Un copil manierat se va descurca mult mai bine în relațiile cu cei din jur decât unul căruia îi lipsesc cei 7 ani de acasă.

Copilăria reprezintă cea mai bună perioadă a vieții pentru educație, pentru formarea și instruirea caracterului psiho-social. Familia este cea care răspunde de trebuințele elementare ale copilului și de protecția acestuia, exercitând o influență atât de adâncă, încât urmele ei rămân uneori, întipărite pentru toată viața în profilul moral-spiritual al acestuia.

Dacă unui copil familia nu-i satisface nevoia de confort fizic și afectiv, atunci pe viitor va apărea acel sentiment de neîncredere în mediu, teama de viitor sau îndoieli de sine, o lipsă a încrederii în propriile sale forțe, dar va apărea și acel sentiment de rușine. Tot timpul familia trebuie să încurajeze copilul, să îl îndrume și să îi arate ce e bine și ce e rău. Familia este cea care oferă copilului primele informații despre lumea ce-l înconjoară, primele norme și reguli de conduită, dar și climatul socio-afectiv necesar trebuințelor și dorințelor sale.

Influențele educative pe care familia le exercită asupra copiilor se pot manifesta atât direct, prin acțiuni mai mult sau mai puțin dirijate cât și indirect, prin modele de conduită oferite de membrii familiei. Modelele de conduită oferite de părinți, pe care copiii le preiau prin imitație și învățare, și climatul socio-afectiv, în care se exercită influențele educaționale, reprezintă primul model social cu o influență hotărâtoare asupra copiilor privind formarea concepției lor despre viață, a modului de comportare și relaționare în raport cu diferite norme și valori sociale.

Procesul educativ al copilului trebuie condus cu grijă și caldă afecțiune în concordanță cu etapa de dezvoltare în care se află el, fără a-l solicita prea de timpuriu cu lucruri ce nu sunt pe măsura forțelor lui, oferindu-i și cerându-i numai ce nu-i depășește capacitatea de înțelegere.

În familie se dezvoltă sprijinul de afirmare a idealurilor tânărului, dorința sa de participare la viața socială, culturală și politică a țării sale. În familie se formează primele deprinderi de viață sănătoasă ale copilului, de conduită igienică individuală și colectivă și de altruism, componente

majore ale moralei elementare a indivizilor societății, constituind bagajul educativ al „**celor 7 ani de acasă**”. Viața copilului acasă, alături de părinții săi, toate activitățile care se desfășoară împreună consolidează anumite deprinderi, abilități ce contribuie la autonomia copilului, conviețuirea socială, sănătatea, igiena și protecția lui. În familie copilul începe să se cunoască pe sine, să se definească prin jocul imitațiilor, comparațiilor și își însușește modele la care se poate referi în mod constant în devenirea sa ca adult.

După ce ajunge la vârsta preșcolară educația copilului se împarte între familie și dascălii și pedagogii din școală; cei din urmă vor fi chemați să șlefuiască ceea ce a realizat familia, să completeze golurile din procesul instructiv-educativ care au scăpat până la această vârstă și să-l ajute pe copil în înțelegerea și lămurirea unor probleme.

„Cei 7 ani de acasă” își pun accentul cel mai mult în ceea ce devine un copil mai târziu și anume – OM. Aceasta este perioada cea mai importantă, fiind temelia pe care se clădește o ființă cu diverse aptitudini și preferințe, cu un comportament normal sau deviant. Așa cum ne creștem și ne educăm copiii, așa cum ne comportăm noi, așa vor trăi și se vor manifesta pe viitor. Copii cresc și se formează în viață într-un univers pe care-l creează părinții.

BIBLIOGRAFIE:

- Golu, M., *Fundamentele psihologiei*, Editura Fundației România de Mâine, București. (2000)
Negovan, V., *Introducere în psihologia educației*, Editura Curtea Veche, București. (2003).
Sălăvăstru, D. *Psihologia educației*, Editura Polirom, Iași, (2004).

FAMILIA - PRIMUL EDUCATOR

ROLUL FAMILIEI ÎN ACTIVITATEA DE ÎNVĂȚARE

Prof. înv. primar Ion Georgiana
Școala Primară Drăgănești, Prahova

Familia este matricea de viață fundamentală pentru existența și formarea personalității elevului, ca mediu educativ determinant, dar și ca sursă de dezadaptare școlară și de comportament deviant al elevului, prin factori psiho-pedagogici, cu efect cauzal negativ.

Familia exercită o influență deosebit de adâncă asupra copiilor. O mare parte dintre cunoștințele despre natură, societate, deprinderile igienice, obișnuințele de comportament, elevul le datorează educației primite în familie. Familia se preocupă și de dezvoltarea proceselor intelectuale ale copiilor. Ea le dezvoltă spiritul de observație, memoria și gândirea.

Strategiile educative la care se face apel în familie, mai mult sau mai puțin conștientizate, determină în mare măsură dezvoltarea personalității, precum și rezultatele școlare ale copiilor, comportamentul lor sociomoral. Familia este partenerul tradițional al școlii deoarece influențează atitudinea copilului față de învățatură, motiv pentru care școlarizarea nu se poate realiza fără participarea activă a părinților.

Prin definiție, familia este nucleul elementar realizat prin căsătorie, care unește soții și pe descendenții acestora(copiii) prin raporturi strânse de ordin biologic, economic și spiritual. De-a lungul timpului viața în familie s-a schimbat, dar continuă să exercite o mare influență asupra vieții private a copiilor și tinerilor. Familiile asigură sentimentul siguranței și îi ajută să depășească obstacolele, inerente vieții, este punctul lor de sprijin, educându-i să devină persoane responsabile, adaptate timpului în care trăiesc. Acest nucleu este determinat, în primul rând prin condițiile economice, materiale, de hrană, îmbrăcăminte, locuință, de organizarea unui ritm al vieții, de nivel cultural și comportamental, de integrarea socială care își pune desigur amprenta pe existența și dezvoltarea copilului, a elevului, în mod hotărâtor.

Educația în familie, „cei șapte ani de-acasă”, influențează puternic întreaga existență a individului, indiferent dacă el recunoaște sau nu. Părinții sunt modele pe care copiii, conștient sau inconștient, le văd cu ochii minții și le urmează.

Familia înseamnă înțelegere, bucuria de a sta împreună, de a fi cu toții în diferite ocazii, de a pleca în vacanțe. Ea este cea care mediază comunicarea cu celelalte componente sociale, în special cu școala. Școala este un factor care ajută copilul în desăvârșirea propriei personalități. Factorii determinanți în dezvoltarea personalității copilului sunt școala și familia.

Climatul educațional familial cuprinde ansamblul de stări psihice, modurile de relaționare interpersonală, atitudini ce caracterizează grupul familial o perioadă mare de timp. Acest climat poate fi pozitiv sau negativ. Școlarul are nevoie acasă de un mediu de viață în care să se simtă în siguranță. Într-un climat educativ bun părinții sunt calmi în raporturile cu copiii, fără a le satisface orice capriciu. Copilul simte că părinții se ocupă de el, că sunt interesați de necazurile și problemele lui, ca și de rezultatele școlare. Familia este un cadru ferm de disciplină, în care și copiii și părinții împărtășesc același nivel de exigență.

Climatul familial negativ este caracterizat prin lipsa de autoritate uneori, rolul de părinte nu este îndeplinit cu calm și consecvență, părinții ajung deseori la divergențe în legătură cu disciplinarea copilului, copilului i se aplică pedepse corporale, este amenințat și admonestat.

Cauzele nerealizării școlare (eșecul școlar sau insuccesul școlar) sau a subrealizării determinate de condițiile de mediu familial sunt:

- atitudinea de neacceptare a dorințelor copilului de către părinți - include respingerea, supraprotecția acestuia și întreruperea sistematică a copilului în timpul jocului/vorbirii. Copilul respins este brutal, singuratic, necomunicativ, certăreț, etc.;
- așteptările exagerate și presiunile către învățare, fără a-i acorda încurajare și suport afectiv;
- atitudine severă față de copil (climat hiperautoritar) - copilul devine apatic, indiferent, protestează, se revoltă. Se conturează trei tipuri de copii: *copilul-pitic* - considerat ființă lipsită de valoare, care trebuie să fie mereu certată, *copilul-marionetă* - care trebuie să fie foarte cuminte, să corespundă exigențelor părinților și *copilul-sălbatic* - care are porniri neapărat urâte și de aceea trebuie "dresat";
- atitudini negative față de profesori, școală.

Rolul familiei este foarte important în dezvoltarea copilului, din următoarele puncte de vedere: fizic, intelectual, moral și estetic.

Dezvoltarea intelectuală este cea mai importantă. În cadrul familiei copilul își însușește limbajul. Volumul, precizia vocabularului și corectitudinea exprimării copilului depind de munca depusă de părinți în această direcție.

Ca prim factor educativ, familia oferă copilului aproximativ 90% din cunoștințele uzuale (ex: despre plante, animale, ocupațiile oamenilor, obiecte casnice etc.). Familia se preocupă și de dezvoltarea proceselor intelectuale ale copiilor. Ea le dezvoltă spiritul de observație, memoria și gândirea. Părinții încearcă să explice copiilor sensul unor fenomene și obiecte pentru a le putea înțelege. Copilul obține rezultatele școlare în funcție de modul în care părinții se implică în procesul de învățare. Părinții trebuie să-și ajute copiii la învățatură dar ajutorul trebuie limitat la o îndrumare sau sprijin, nefiind indicat să efectueze temele copiilor. Cu timpul, părinții se vor limita la controlarea temelor de casă și a carnetului de note. Deci, atitudinea părinților trebuie să fie una de mijloc: să nu-l ajute prea mult pe copil, dar nici să nu se intereseze deloc de rezultatele acestuia.

În ceea ce privește **educația morală a copiilor**, în familie se formează cele mai importante deprinderi de comportament: respectul, politețea, cinstea, sinceritatea, decența în vorbire și atitudini, ordinea, cumpătarea, grija față de lucrurile încredințate. În realizarea acestor sarcini, modelul parental ajută cel mai mult, părintele este un exemplu pentru copil. Părinții le spun copiilor ce e bine și ce e rău, ce e drept și ce e nedrept, ce e frumos și ce e urât în comportamente. Aceste noțiuni îl ajută pe copil să se orienteze în evaluarea comportamentului său și a celor din jur. Tot în sens moral, familia îl îndrumă să fie sociabil, să fie un bun coleg și prieten.

Ca o concluzie, modelele de conduită oferite de părinți, pe care copiii le preiau prin imitație și învățare, precum și climatul socioafectiv în care se exercită influențele educaționale constituie primul model social cu o influență hotărâtoare asupra copiilor privind formarea concepției despre viață, a modului de comportare și relaționare în raport cu diferite norme și valori sociale.

Mijloacele negative de educație precum: bătaia, luarea dreptului la hrană sau insultele, care jignesc fizic și moral, lasă amintiri neplăcute în mintea copiilor. Indiferența (abandonul educativ), ca și „cicalirea" educativă, trebuie să fie evitate de către părinți. O educație părintească bazată pe convingere este mai eficientă și de lungă durată, mai fiabilă, mai plină de satisfacții pe termen lung, atât pentru părinți, cât și pentru copii.

Părinții sunt primii dascăli, care au o mare responsabilitate socio-umană și a căror educație lasă amprente, uneori pentru toată viața deoarece copiii îi imită în tot și în toate. *Motivul?* Iubirea sinceră pe care le-o poartă! Admirația lor pentru părinți este mare, idolatrizându-i chiar, așa că, micuțul este oglinda fiecărui părinte.

Astăzi, relația familie-școală este o prioritate. Însă este nevoie de timp și de efort, întrucât problemele comportamentale și de educație ale elevilor nu dispar după o singură intervenție. Uneori, atât familia, cât și școala vor fi nevoite să lucreze împreună ani întregi pentru soluționarea problemelor comune și pentru a-și oferi ajutor reciproc în vederea accelerării progresului școlar al copiilor. În același timp, este nevoie de acceptarea necondiționată a celuilalt. Relațiile de colaborare sunt mult mai îmbunătățite atunci când educatorii îi abordează pe părinți la nivelul la care se află aceștia, nu la nivelul la care ei (educatorii) cred ca ar trebui sau ar putea să fie. Astfel, sensibilitatea la diferențele dintre părinți în ceea ce privește timpul, aptitudinile și cunoștințele lor va împiedica emiterea de judecăți nefondate.

Privind parteneriatul familie-școală cu deschidere și interes, într-o manieră dinamică și flexibilă, suntem în măsură să evităm o anumită rutinizare a relaționării și să depășim modalitățile tradiționale, clasice, de lucru cu părinții. În cadrul unor coordonate definite de respect mutual, permisivitate, acceptare necondiționată, căldură, empatie și absența oricărei exploatare, parteneriatul are șansa de a fi constructiv. Numai astfel vom reuși să găsim în psihologia educațională un loc adecvat parteneriatului, astfel încât perspectiva din care sunt privite locul și rolul copilului să permită o conexiune eficientă a școlii cu viața reală, elevul învățând în cele din urmă să fie bine ancorat în realitate și, în același timp, un model pentru alții.

Bibliografie:

- Bonchiș, E., *Familia și rolul ei în educarea copilului*, Iași, Editura Polirom, 2011;
Ciohodaru, E. - *Succesul relației între părinți și copii, acasă și la școală*, București, Ed. Humanitas Educațional, 2004;
Dolean, I., Dolean, D., *Meseria de părinte*, București, Editura Aramis, 2002.

CUM SĂ CREȘTI UN COPIL FERICIT

Irimia Vasilica Mădălina
Grădinița cu PP. si PN. Step by step „Rază de soare” Ploiești

Educația copilului mic este un concept multidimensional ce înglobează o serie de termeni și condiții cum ar fi dezvoltarea timpurie a copilului, educație și îngrijire timpurie care la rândul ei cuprinde educația parentală, protecție și formarea profesională.

Educația părinților implică educația copilului, a adulților, studii asupra creșterii și dezvoltării copilului, formare de abilități și competențe. Această educație a evoluat rapid în ultimile decenii în sensul diversificării modelelor familiale și a apariției unor competențe parentale noi. Reușita acestei educații depinde de părinți dar și de voința instituțiilor educative de a-i susține în misiunea lor delicată. Dacă ne dorim ca educația copilului și a tinerilor să devină o acțiune coerentă, eficientă, care să ofere șanse egale tuturor copiilor, este necesară susținerea formării și dezvoltării competențelor parentale.

Fără a impune modele familiale și educaționale unice (considerate ideale), politicile care vizează formarea și dezvoltarea competențelor parentale trebuie să pornească de la respectarea modelelor existente și încurajarea părinților de a transforma aceste modele potrivit nevoilor copilului.

Competențele parentale vizează preponderent satisfacerea nevoilor de bază și superioare ale copiilor, oferirea de experiențe pozitive (care să-l stimuleze cognitiv și afectiv), stabilirea unor reguli și norme în comun cu copilul. Educația parentală poate fi privită din perspectiva unor dimensiuni care mobilizează competențele parentale:

1. O primă dimensiune poate fi grija față de copil, care permite asigurarea nevoilor elementare ale acestuia: hrană, igienă, atașament, somn;
2. Echilibrarea nevoilor individuale ale copilului cu cele de autonomizare și de socializare într-un climat familial afectiv;
3. Participarea părinților la organizarea vieții copilului în alte medii: creșă, grădiniță, școală, zone de agrement, prin colaborarea la diverse proiecte educative, exprimarea opiniei etc.;
4. Alegerea unor căi potrivite pentru dezvoltarea corespunzătoare a copilului în circumstanțele vieții, utilizând strategii judicioase, familiale și sociale;
5. Negocierea în alegerea soluțiilor astfel încât să se realizeze un echilibru între necesitatea de autoritate a adultului și dreptul copilului la participare și la luarea deciziilor.

Aceste dimensiuni antrenează funcția parentală într-un sistem complex care include și alți factori educaționali: protecția copilului, sănătate, educație, dezvoltarea abilităților tinerilor, educația permanentă, inserția socială, activități extracurriculare etc.

În decorul unei lumi moderne, în continuă schimbare avem nevoie de părinți cu însușiri pozitive: respectarea calităților, identificarea nevoilor, predictibilitate, stabilirea limitelor, încredere.

Menirea părinților în existența copilului este fundamentală, în măsura în care aceștia reușesc să asigure o stare de echilibru între rolurile pe care și le asumă permanent. Părinții nu au dreptul să se substituie copiilor, rolul lor fiind acela de a le stimula și consolida autonomia și libertatea de sine, de a-i orienta pozitiv social.

Familia are un rol important în dobândirea unor valori ale copiilor precum cinstea, hărnicia, demnitatea, sinceritatea, responsabilitatea. De la părinți învață copiii primul abecedar al muncii, prin antrenarea în acțiuni gospodărești de tipul: ștersul prafului, udatul florilor, aranjatul cărților și al jucărilor etc. Și tot în familie se formează trăsături care le marchează personalitatea: spiritul de inițiativă, voința, curajul, stăpânirea de sine, perseverența, conștiinciozitatea etc.

Climatul afectiv poate fi analizat din perspectiva mai multor dimensiuni care se constituie în criterii eligibile pentru stabilirea stilurilor parentale: acceptare – respingere; căldură afectivă – indiferență; permisivitate – restricțivitate. Acceptarea copilului de către părinți facilitează interacțiunile lui pozitive, încrederea în sine, integrarea facilă în grupuri, o bună comunicare în toate împrejurările. Copiii care simt respingerea părinților devin instabili afectiv, dovedesc lipsă de interes pentru școală, iritabilitate, manifestă comportamente agresive și ostilitate. Dimensiunea căldură afectivă – indiferență are importante consecințe în planul dezvoltării psihice a copilului. Având efecte importante în formarea atitudinilor și comportamentelor copiilor, dimensiunea permisivitate – restricțivitate se referă la posibilitatea dată copilului de a acționa fără teama de pedeapsă din partea părinților (ceea ce conduce la dezvoltarea curajului, a inițiativei, a încrederii în sine) și limitarea interacțiunii copilului cu mediul prin impunerea restricțiilor. Protecția exagerată față de lumea din afara familiei, considerată ca având influențe negative, va stimula pasivitatea, dezvoltarea neîncrederii în sine, construirea unei imagini false asupra societății și dependența de ceilalți. Calitatea și natura relațiilor din familie contează mult pentru dezvoltarea copilului. Dacă se folosește agresivitatea, copilul va învăța că aceasta este permisă oricând, iar comportamentul lui va genera o altă violență.

Afectivitatea, grija, securitatea, atitudinea fermă și clară reprezintă în general apanajul părinților. Posibilele eșecuri din plan afectiv se vor reflecta, însă, în comportamente de genul: agresivitate, timiditate, anxietate, furie etc. Deseori, aspectele vieții cotidiene, lipsa educației, frustrările care-i urmăresc de-a lungul anilor datorate nesatisfacerii unor trebuințe de statut și stimă îi determină să se proiecteze prin împlinirile copilului. Nu mai țin cont de nevoile acestuia, de posibilitățile reale,

specifice vârstei și îl forțează să atingă o poziție pe care ei nu au reușit s-o atingă. Cei mai mulți părinți recurg la ceartă și pedepse când se confruntă cu anumite probleme care generează la rândul lor probleme emoționale copiilor. Comunicarea cu copilul, cu ceilalți factori educaționali este imperios necesară.

Incapacitatea părinților de a se implica, indiferența sau autoritatea excesivă pot lăsa urme în circuitul emoțional al copiilor. Modul în care este calmat copilul când este supărat reprezintă o lecție esențială pentru evoluția emoțională a copilului. Cei care au fost calmați de mai multe ori reușesc să se calmeze mai ușor decât ceilalți. Emoțiile se diminuează atunci când sunt înțelese nevoile afective ale fiecărui copil, condițiile sociale/ familiale care au generat aceste probleme. Atașamentul rămâne poate cea mai importantă legătură afectivă care ia naștere între copil și părinți constituind totodată baza pentru toate relațiile ulterioare și un puternic predictor pentru dezvoltarea sănătoasă a copilului și adultului.

Răbdare, imaginație, înțelepciune și multă, multă dragoste – ingredientele necesare în misiunea delicată de părinte, misiune ce are drept scop plămădirea unor calități precum cinstea, spiritul de organizare, crearea unui loc în care copiii pot să se autodefinească, să fie deschiși către valorile universale.

Copiii – la fel ca adulții – au cele mai bune rezultate atunci când se simt bine în propria piele. Iar ei se simt bine când li se spune că au făcut ceva bine, că sunt simpatici, că sunt o companie plăcută. Un copil își va dezvolta respectul de sine și va deveni o persoană încrezătoare, independentă și fericită numai dacă este ferm convins de dragostea și aprecierea părinților lui.

Odată ce vei înțelege că a face ce e mai bine pentru copilul tău și a-l ajuta să fie relaxat, fericit și deschis se rezumă, în esență, la dezvoltarea respectului de sine, a încrederii în sine și a independenței, opțiunile în ceea ce privește creșterea copilului devin mult mai clare. Și este surprinzător de ușor să îți ajuți copilul să dezvolte aceste calități care țin de „sine“.

BIBLIOGRAFIE:

1. Michael Thompson, Teresa Barker -Educație fără constrângeri, București, Editura Herald;
2. Georgeta Pânișoară -Parenting de la A la Z, București, Editura Polirom, 2022;
3. Mușata Bocoș, Ion Albulescu, Horațiu Catalano, Rodica Brănișteanu - Perspective operaționale în educația preuniversitară din România, Cluj-Napoca, Editura Grinta, 2012.

INFLUENȚE BENEFICE ALE PARTENERIATULUI EDUCAȚIONAL ASUPRA CLIMATULUI EDUCATIV DIN GRĂDINIȚĂ

Profesor învățământ preșcolar Andreea Istrate Grădinița cu P.P nr. 28, Ploiești

Profesor învățământ preșcolar Enache Larisa Grădinița cu P.P nr. 28, Ploiești

Pornind de la definiția parteneriatului educațional putem spune că toate activitățile derulate în cadrul acestuia au influențe benefice asupra climatului educativ, respectiv asupra copilului: „Parteneriatul este modalitatea prin care două sau mai multe părți decid să acționeze împreună pentru atingerea unui scop comun sau pentru rezolvarea unei probleme” (P.R. E.T, 2008, p. 17).

Familia este partenerul tradițional al grădiniței iar colaborarea dintre grădiniță și familie constituie un factor decisiv în educarea și formarea preșcolarului.

Societatea în care trăim ridică probleme din ce în ce mai complexe și mai diverse astfel încât oricât s-ar strădui grădinița nu poate substitui rolul tuturor factorilor care pot veni în ajutorul procesului instructiv-educativ din grădiniță. În acest sens se impune o colaborare strânsă și coerentă cu părinții sau cu susținătorii legali ai preșcolarilor, cu reprezentanții bisericii, agenți economici sau organizații non-guvernamentale, școala și comunitatea locală.

Relația cu familia este cea mai importantă dintre toți factorii menționați deoarece aceasta exercită influențele cele mai puternice asupra dezvoltării și formării personalității copilului.

Activitățile desfășurate în cadrul proiectelor de parteneriat cu familia au o importantă valoare atât pentru grădiniță și procesul de învățământ cât și pentru persoanele implicate (educatoare, părinți, copii). Foarte importantă este relația cu familia copiilor tipici, dar mai ales cu familiile copiilor cu CES integrați în grădinițele de masă.

Cadrele didactice trebuie să recunoască rolul primordial al familiei ca prim-educator al copilului. Familia este primul spațiu fizic, socioemoțional și cultural cu care copilul intră în contact, iar influența lui asupra copilului este una foarte importantă. Părinții sunt primii adulți de care copiii se atașează și în care au totală încrederea.

Relația dintre cadrul didactic și familie are ca scop bunăstarea copilului, respectarea tuturor drepturilor pe care acesta le are.

Succesul intervențiilor educaționale se bazează pe coerență, consecvență și continuitate. Cu cât influențele și deciziile educaționale sunt caracterizate de aceleași repere în educația copilului, cu atât dezvoltarea și învățarea copilului va cunoaște un mai mare progres. De aceea, colaborarea cadrului didactic cu familia este esențială.

Un parteneriat eficient se bazează pe respect reciproc și încredere. Ambele părți contribuie cu ceva în acest parteneriat.

Cadrul didactic:

- oferă informații despre specificul dezvoltării copilului și educației timpurii;
- observă modul în care copilul interacționează cu ceilalți copii, cu adulții și mediul în timpul în care acesta este la grădiniță;
- oferă oportunități specifice de învățare;
- pot evalua dezvoltarea copilului în raport cu specificul vârstei lui;

Părinții:

- oferă informații despre sănătatea și dezvoltarea copilului în mediul familial, experiențe trăite împreună cu acesta;
- împărtășesc așteptările lor privind copilul ce trebuie respectate;

Pentru ca parteneriatul dintre grădiniță și familie să funcționeze optim este necesar ca de la început:

- să cunoaștem bine familiile copiilor: care sunt valorile importante, cum văd copilul și copilăria, ce mod de a relaționa cu copilul au, ce așteptări au pentru copil, ce așteptări au în privința grădiniței, care sunt caracteristicile lor culturale, religioase, ce stil de viață au, ce norme morale sunt împărtășite în familie etc. Toate aceste informații ne sunt de mare folos pentru a identifica contextul îndeosebi cultural și social în care crește și se dezvoltă.
- să ne asigurăm că furnizăm părinților informații necesare asigurării condițiilor celor mai potrivite pentru dezvoltarea corespunzătoare a copiilor în familie: amenajarea spațiului în care stă copilul, tipuri de jucării, de jocuri, de materiale benefice dezvoltării copilului, de activități, de interacțiuni, programul zilnic al copilului, alimentația, controlul medical periodic etc.
- să comunicăm deschis cu familiile pentru a le ajuta să depășească problemele pe care le întâmpină în creșterea și educarea copilului lor: noi suntem primii care putem să-i ajutăm cu adevărat, cunoscând copiii dintr-o altă perspectivă;
- să creăm din grădiniță un spațiu deschis în care părinții sunt bineveniți și pot participa la activități alături de copiii lor. (Ghidul cadrelor didactice pentru educația timpurie și preșcolară, pp. 154-161)

Abordarea integrată a copilului atrage după sine un parteneriat mai larg decât cel dintre cadrul didactic și părinte. Familia și grădinița reprezintă primele cercuri social-culturale cu care copilul intră în contact și care le marchează dezvoltarea. Însă un rol important îl are și vecinătatea, cartierul, localitatea unde locuiește copilul, locurile pe care le vizitează în comunitate și persoanele pe care le vede și cu care interacționează.

Având părinții ca parteneri, cadrele didactice pot contribui la atragerea atenției comunității asupra importanței acestei perioade din viața copilului și a nevoilor speciale pe care le reclamă copilul la această vîrstă. Ei pot: organiza, împreună cu părinții, campanii de conștientizare a necesității asigurării tuturor condițiilor pentru dezvoltarea sănătoasă și armonioasă a copilului.

Acestea pot fi tematice: „Copilul învață din exemple”, „Eu am încredere că reușești”, „ Un mediu sănătos, pentru o sănătate bună”, „ Învățăm să dăruim” etc., teme punând aspecte importante ale perioadei timpurii, insuficient valorizate în comunitate. Campanii de ajutorare a familiilor care întâmpină probleme economice și nu pot asigura condițiile necesare îngrijirii și creșterii sănătoase a copiilor, evenimente ale grădiniței prin care comunitatea să cunoască mai bine activitatea copiilor și atenția care trebuie să le fie acordată. Campanii de sponsorizare prin care se solicită sprijinul în anumite direcții: procurarea de materiale, cărți, jucării, echipamente, amenajarea unui spațiu de joacă etc.

La toate aceste tipuri de acțiuni sunt invitați:

- reprezentanți ai autorităților locale;
- specialiști în educație, sănătate, protecție (cadre didactice, medici, asistenți medicali, asistenți sociali, psihologi, logopezi etc.);
- părinți și bunici;
- reprezentanți ai organizațiilor nonguvernamentale și private care pot sprijini activitățile grădiniței;
- reprezentanți ai presei locale care pot populariza evenimentul și pot aduce la cunoștință nevoile instituțiilor de educație a copilului.

Părinții trebuie să fie partenerii cadrelor didactice în organizarea acestor evenimente care au ca unic scop îmbunătățirea calității serviciilor destinate copiilor mici.

Educația preșcolară, are un efect pozitiv și asupra integrării sociale a copilului, care devine adolescent și adult. Acesta se va integra mai ușor în societate pentru că are deja formate anumite abilități de comunicare și socializare pe care le-a dobândit încă de timpuriu. De asemenea, este demonstrat de către specialiști faptul că cei care provin din medii defavorizate au o rată mai scăzută de abandon școlar și de delincvență dacă au frecventat de timpuriu o formă de învățământ, așadar, au o posibilitate mai mare de integrare în muncă și sunt mai dornici de reuși în viață;

Familia trebuie să se implice activ și să fie implicată în educație. Nu este suficientă cunoașterea unor aspecte din viața de familie a copilului, ci chiar atragerea părinților care provin din medii defavorizate sau care au copii cu cerințe educaționale speciale și sprijinirea lor. Prin numeroasele proiecte și parteneriate pe care instituțiile de învățământ preșcolar le pun la dispoziția părinților se urmărește stabilirea unei relații emoționale strânse între părinte și copil.

BIBLIOGRAFIE:

1. Agabrian, Mircea; Milea, Vlad (2005). *Parteneriate școală – familie-comunitate. Studiu de caz*. Institutul European, Iași.
2. Băran-Pescaru, Adina (2004). *Parteneriat în educație. Familie-școală-comunitate*. Editura Aramis Print, București.
3. Dumitrana, Magdalena(2000). *Copilul, familia și grădinița*, Editura Compania, București.

Webografie:

1. http://www.aopd.md/attachments/article/62/Ghidul_profesorului.%20Educatie%20Incluziva.pdf
2. http://www.isj.sv.edu.ro/images/Docs/Discipline/invatamnat_preprimar/2017/proiecte_si_program_e/proiecte_si_prog_nationale/PRET_modulul_2.pdf

ROLUL FAMILIEI ÎN CREȘTEREA ȘI EDUCAȚIA COPILULUI

PROF. ÎNV. PREȘCOLAR LABANOV ADRIANA NARCISA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ CONSTANTIN NEGREANU
DROBETA TURNU SEVERIN/ MEHEDIŢI

Dezvoltarea echilibrată a copilului depinde de implicarea ambilor părinți în toate aspectele ce țin de viața copilului. De la ce mănâncă zi de zi copilul, cu ce se îmbracă, la ce tip de informații este expus, prin ce stări emoționale trece, în ce activități este implicat, la ce grădiniță merge. Rolul mamei și al tatălui sunt diferite în dezvoltarea copilului și în modelarea personalității sale. Mama are rolul de a-l proteja pe copil, în timp ce tatăl are rolul de a-l pregăti pe acesta pentru confruntarea de mai târziu cu lumea, cu viața. Ambii părinți sunt un model pentru copil, și această diferență aduce beneficii însemnate pentru copil, oferindu-i experiențe variate.

- „Cei șapte ani de acasă” sunt opera părinților și a mediului familial în care cresc copiii. Copilul învață în familie limbajul culturii în care trăiește, deprinde normele, atitudinile, valorile și comportamentele necesare pentru a se integra în societate.

- Cercetările au demonstrat, că părinții au stiluri diferite de educație a copilului: mamele tind mai mult spre precauție, ele încurajează securitatea, echitatea; simplifică mesajele și vorbesc la nivelul copilului; pun accent pe îngrijirea copilului, pe simpatie, grijă și ajutor bazat pe relații și percep lumea din jur în raport cu copiii lor. Tații se exprimă mai sumar, direct și la obiect; adeseori încurajează copiii să încerce, să testeze lucrurile; încurajează independența, concurența, pun accent pe dreptate și îndatoriri bazate pe reguli; tind să se joace cu copiii și să perceapă copiii lor în raport cu lumea din jur. Un lucru este cert, că ambele abordări sunt necesare pentru maturizarea copilului.

Reușita în viață este garantată de modul în care sunt educați și îngrijiți copiii mici, mai ales a celor care provin din familii cu situații sociale dificile. Membrii acestora rămân baza dezvoltării sănătoase, micuții având nevoie de mai multe „ingrediente” pentru a duce o existență fericită și pentru a atinge succesul în viață.

Educarea copilului începe încă de la naștere. Acest lucru ajută la modelarea personalității omului. Așadar, familia exercită o influență adâncă asupra celor mici, care acumulează din acest mediu o mulțime de cunoștințe, atitudini, deprinderi, modele și obișnuințe de comportament

Ce este educația? Se poate spune că reprezintă un ansamblu de acțiuni și de influențe pe baza cărora o persoană progresează pe toate planurile în drumul ei spre a deveni un cetățean responsabil și integrat social.

Platon era cel care definea educația ca fiind o ”artă de a forma bune deprinderi sau de a forma aptitudinile native pentru virtute ale aceluia care dispun de ele”. Cea contemporană urmărește, însă, următoarele direcții:

- se pune un accent tot mai mare pe om;
- se dorește dezvoltarea calităților umane;
- se îndreaptă către pregătirea pentru viață;
- are în vedere întrebări asupra existenței etc.

Importanța educației în viața copiilor

Cei mici trebuie să fie bine educați, iar acest lucru se poate realiza doar dacă părinții își iau în serios rolul.

De ce este importantă educația?

- copilul va avea o viață fericită și stabilă;
- educația îl va ajuta să-și îndeplinească toate visele;
- o persoană educată își va îmbunătăți constant starea de sănătate, va trăi mai mult și mai bine;
- îi va oferi accesul la tehnologie;
- ajută la relaționarea socială.

Educația corectă a copilului preșcolar reprezintă cheia succesului în viață, fiind utilă în cadrul procesului de maturizare

Rolul educației este unul colosal în viața omului. Părinții sunt cei care iau tot felul de decizii ce influențează într-o măsură sau alta viitorul celor mici. Din acest motiv, uneori, se poate întâmpla ca, din cauza stresului, nerăbdării, oboselii, a lipsei de timp, adulții să recurgă la diferite strategii mai puțin ortodoxe pentru a rezolva problemele celor mici. Cu timpul, acestea vor duce la apariția unor comportamente nedorite, ca, de exemplu, faptul că vor crede că li se cuvine totul

Rolul familiei în educația copilului

Părinții trebuie să fie parteneri de încredere în educarea celor mici și sunt obligați să creeze un mediu familial echilibrat, prielnic dezvoltării și educării copiilor. În acest sens, este indicat să urmărească cele patru direcții de mai jos:

- să identifice obiectivele parentale pe termen lung;
- să interacționeze corect și plin de căldură cu micuții;
- să înțeleagă gândurile și sentimentele acestora în diferite situații;
- să caute mereu o soluție la toate problemele care
- se ivesc și să renunțe la abordarea punitivă a unui conflict

Controlul asupra copilului este văzut de unii părinți prin prisma recompenselor și pedepselor. Specialiștii consideră că este o abordare greșită în educație, pentru că funcționează pentru o perioadă scurtă de timp. Ceea ce învață micuții este faptul că nu trebuie să se comporte într-un anumit fel atunci când sunt adulții de față, dar, în absența lor, o pot face lejer.

Meseria de părinte nu este deloc una ușoară. Responsabilitatea adultului va fi uriașă, pentru că de el depinde, în mare măsură, modul în care copilul se va forma ca adult mai târziu. Despre educația preșcolară s-a scris foarte mult, specialiștii întrecându-se care mai de care în a oferi numeroase exemple de metode eficiente, cu ajutorul cărora o familie poate să furnizeze societății adulți responsabili, cu o gândire critică, intenții bune și cu dorința de a reuși în viață.

BIBLIOGRAFIE:

Revista Invntamantului Prescolar, Nr. 1-2/2001, Bucuresti, 2001
MAKARENKO A.S., “Cartea pentru parinti”, Bucuresti , E.D.P, 1951
NESTOR GEORGE, “ Bunici, parinti, copii”, Bucuresti, E.D.P, 1977
I. MITROFAN, N. MITROFAIN, “ Familia de la A la Z, Mic dictionar al vietii de familie”, Editura Stiintifica, Bucuresti, 1991
SILVIA DIMA, “ Cei sapte ani de acasa”, E.D.P., Bucuresti

IMPORTANȚA PROGRAMELOR DE EDUCAȚIE PARENTALĂ

Prof. Lazăr Viorica - Octavia

Prof. Vegh Roxana - Lorena

Liceul Tehnologic de Transport Feroviar „Anghel Saligny”

Grădinița cu Program Prelungit, Simeria

Educația parentală se impune ca o strategie optimă în ajutorul părinților. În acest sens, în scopul familiarizării părinților cu noile metode educaționale parentale au fost create Programe de Educație parentală.

Programa de Educație parentală reprezintă instrumente de prevenire/ intervenție utilizate tocmai pentru a-i sprijini pe părinți să-și dezvolte practici parentale sănătoase, atât în prezența condițiilor nefavorabile de viață, cât și în absența acestora. Chiar dacă școala reprezintă principalul centru cultural educațional în comunitate, iar societatea are o influență considerabilă asupra creșterii și dezvoltării copilului, familia este cel mai apropiat context social al copilului. Tocmai de aceea, Programele de Educație parentală propun modalități pozitive de interacțiune a părinților în viața copilului, fapt ce va asigura o bună creștere, îngrijire și dezvoltare a copilului.

Pentru asigurarea idealului educațional, școala, de comun acord cu familia copilului vor crea diverse posibilități pentru a ajuta copilul să învețe, să se afirme, să-i asigure un climat psihologic favorabil. Pedagogii vor selecta din arsenalul didactic strategii centrate pe nevoile și interesele copilului, iar părinții vor încuraja pasiunile și vocația acestuia. Întâlnirile sistematice dintre cadrele didactice și părinți, prin diverse forme de acivitate (seminare, traininguri, lectorate, conferințe, ore publice, acivități extracurriculare, excursii etc.) vor spori încrederea copilului atât în comunitatea școlară, cât vor îmbunătăți și relațiile dintre părinți și copii. Așadar, Programele de Educație parentală ajută să anicipeze manifestările crizei de vârstă ale copilului, să prevină devianțele comportamentale, în mod special – insuccesul și abandonul școlar.

În condițiile în care vrem să dezvoltăm o personalitate puternică, vom depune eforturi considerabile pentru a acorda tot sprijinul educațional necesar. Pentru un copil, nu sunt atât de importante acele valori materiale (deși își au rolul și necesitatea lor aparte), cât buna atitudine față de el, afecțiunea, consolarea, încrederea și dăruirea – catalizatori ai unei educații bazate pe afecțiune. Experiențele pozitive trăite alături de ei, deseori pe parcursul copilăriei sale, vor fi cele mai bune lecții de succes, iar experiențele de eșec – amprentă negativă asupra sănătății lor psihice, fapt ce le vor schimba radical valorile și atitudinea față de sine și de lume, față de viață, precum și posibilitatea de a se inhiba sau a se refugia totalmente de societate.

Formarea interesului pentru sine, formarea motivației de a frecventa școala, impulsionarea elevului de a se implica activ în viața școlară/extracurriculară și de voluntariat comunitar, precum și alte obiective, vor spori creșterea intelectuală a copilului/ elevului, totodată vor determina pregătirea

emoțională pentru anticiparea/ depășirea conflictelor sau a dificultăților eșecurilor periodice ale vieții. Respingerea sentimentelor copilului, precum și a intereselor sale pentru cunoaștere și autocunoaștere, poate duce la apariția unor dereglări emoționale, precum: regret, neîncredere, disperare, anxietate, singurătate, vină, dor – trăiri emoționale ce pot duce la sentimentul lipsei unui sens în viață. Acestea pot cauza niște consecințe amenințătoare, până la schimbarea totală a atitudinii față de viață și a comportamentului față de cei din jur. Atragerea părinților ca parteneri în actul educațional; cunoașterea de către părinți a particularităților individuale de vârstă ale copilului, sunt obiectivele școlii, pentru a evita riscul unei prestații educative ineficiente.

Educația parentală ajută părinții în a nu pierde încrederea copilului. Elevul, chiar de la o vârstă destul de fragedă, este judecătorul care pune în discuție (atât în sine, cât și între colegi) întreaga perspectivă a pedagogilor: limbaj, competențe, nivel de informare, metode de predare, exigență, înțelegere, obiectivitate în apreciere, vestimentație și prestață fizică, privire, mimică și modulație a vocii, dar și dragostea pe care i-o oferă. Îmbinarea blândeții cu competența profesională, cu informarea curentă, cu autoritatea și prestigiul de bun specialist face procesul de învățare mai atractiv. Deci, pentru un pedagog, cât și pentru un părinte, este foarte important să aibă o poziție specială în viața copilului. Pentru pedagog este important să mențină în permanență echilibrul emoțional, în căutarea și soluționarea conflictelor, să nu discrediteze imaginea nimănui, în condițiile în care se implică la elucidarea situațiilor problemă. Amenințarea și mustrarea aspră nu reprezintă metode de aplanare a conflictelor sau de pedepsire a făptașilor.

Deseori părinții acționează într-o manieră mai puțin sănătoasă pentru propriul copil, nu pentru că nu sunt părinți buni, ci pentru că nu cunosc metodele corecte de educare a copilului. În aceasta și va consta misiunea programelor de Educație parentală, iar misiunea școlii – în a continua și a extinde procesul de pedagogizare a părinților. Schimbarea nu poate fi impusă ca o dogmă de rigurozitate, pentru că ea nu va avea un efect scontat de durabilitate; schimbarea trebuie să rezulte drept o necesitate, o metodă alternativă devenită peste ani o practică de succes.

Bibliografie:

1. Callo T., Paniș A., Andrițchi V. et al. *Educația centrată pe elev*. Ghid metodologic. Chișinău, 2010.
2. Chirilenco S., Tăutu A., Cutasevici A. *Educație familială. Strategii de informare/pregătire a părinților pentru funcția lor educaivă*. Chișinău: Bons Oices, 2005.
3. Clemmer J. *Manual de dezvoltare personală coninuuă*. București: Editura Buciness Tech Internaional Press, 2006.
4. Cojocaru Ș., Cojocaru D., Clicinschi C. et al. *Ce este educația parentală*. Iași: HoltIS, UNICEF, 2015.
5. Joița E. *Educația cogniivă. Fundamente. Metodologie*. Iași: Editura Polirom, 2002;
6. Lee C. *Coaching pentru lideri*. București: Codex, 2007.
7. Turchină T. *Dezvoltarea psihologică a copiilor din familiile dezintegrate*. Chișinău, 2004.

EDUCAȚIE PARENTALĂ

Prof. Loncea Monica

Școala Gimnazială Dan Berindei -Structură Grădinița cu P.P. nr 1, Roșiorii de Vede

Prof. Mihăilescu Nicoleta

Școala Gimnazială Dan Berindei - Structură Grădinița cu P.P. nr 1, Roșiorii de Vede

În sens larg, noțiunea de „educație parentală” se referă la calitatea de a „fi părinte”. Această noțiune pare să-și aibă originea, în primul rând, în antropologie (1930), fiind corelat cu Bronislaw Malinowski. Prin crearea termenului parenthood (creșterea copiilor), antropologul, etnologul și sociologul polonez (1884 - 1942), abordează această problemă din perspectiva funcțiilor pe care le dețin părinții în raport cu copiii lor (procreare, hrănire, educație, atribuirea unei identități, acces la statutul de adult etc.). Ulterior, în anii 1960, abordarea psihanalitică definește creșterea copiilor drept un construct de poziții parentale în relație cu procesul psihic de „a deveni părinte”.

De vreme ce asistăm la recente evoluții din ultimii 30 de ani, care afectează familia, acest consorțiu își propune, practic, să abordeze educația parentală prin luarea în considerare a faptului că, în prezent, aceasta se practică sub noi forme familiale, care a modificat profund „figurile parentale”: familia monoparentală, homosexuală, familia separată sau recompusă; transnațională, extinsă, creșterea artificială sau precoce a copiilor etc. În realitate, literatura recurge adesea la expresia „figură parentală” pentru a descrie orice adult care își exercită funcția parentală în relație cu un copil, de vreme ce a fi părinte se întâlnește sub diverse și multiple forme astăzi

Dimensiuni ale educației parentale:

- Dimensiunea responsabilității parentale: fiecare barbat și fiecare femeie care dă naștere (biologic sau nu) unui copil, devine responsabil de ființa umană căreia i-a dat viață. A fi mamă sau tată nu este ceva intermitent. Este ceva pentru toată viața. Această dimensiune privește drepturile și obligațiile conform cărora orice adult devine custode atunci când are în grijă sa un copil. Această responsabilitate îi conferă obligația de a oferi grijă, supraveghere și protecție.
- Dimensiune experienței parentale care „cuprinde elemente precum atitudini, credințe și valori parentale, satisfacție parentală, sentimentul eficienței parentale, stres și greutăți parentale, gânduri, deci dimensiunea cognitivă. În această dimensiune pot fi incluse nevoile, precum nevoia de a se simți ajutat, de a avea pe cineva alături (de obicei, soțul/soția), de a lucra cu cineva (de exemplu, specialiști), cu scopul de a face față sarcinilor impuse de creșterea unui copil care se dezvoltă în diferite medii de viață, precum centre de zi și școala” (Lacharité, 2015, 4). Această dimensiune include, de asemenea, și componenta afectivă (sentimentele care pun stăpânire pe o persoană atunci când își exercită rolul de părinte), care evocă, în mod direct, o experiență subiectivă: conexiunea părinte-copil este, deseori, una dintre cele mai intense legături pe care un adult le poate avea. Aceasta are puterea de a trezi emoții uitate. Dimensiunea experienței subiective vizează domeniile psihologic și emoțional, conștient și inconștient, acela al relației intime pe care îl au părinții între ei și cu ei înșiși. Este un domeniu caracterizat de impulsuri, fantezii, vise, dorințe, speranță, așteptări și respingeri pe care părintele pe proiectează asupra copilului. Părinții pot suferi de anumite infecțiuni care îi împiedică să stabilească relații „destul de bune” cu copilul lor. Restabilirea unei legături care să aducă satisfacție poate necesita o muncă coroborată de elaborare și reflecție.

- Dimensiunea practicilor parentale: vizează toate faptele de ordin domestic, comportamentele relaționale și educaționale, pe care părinții le includ în viața de zi cu zi, pentru a asigura dezvoltarea copilului. Aceste numeroase fapte pot fi categorizate în următoarele 5 tipuri de activități: - activități domestice (prepararea mesei, spălatul rufelor ...), - activități tehnice (reparațiile de zi cu zi, curățenia în casă...), - activități de îngrijire a copilului (monitorizarea, timpul petrecut cu copilul, asigurarea spațiului de locuit...), - activități de îngrijire (hrănire, baie, îngrijire, reconfortare...), - activități educative și de socializare (dobândirea unor comportamente sociale, stimularea învățării...) (Doumont and Renard, 2004).

„Când naștem un copil, ne închipuim că îi vom putea oferi tot ceea ce are nevoie. Pe măsură ce crește descoperim că are din ce în ce mai multe nevoi și, descumpăniți, recunoaștem că avem nevoie de ajutor. Ne dorim să fim susținuți de oameni competenți, de specialiști, care nu judecă dificultatea în care suntem, ci ne devin parteneri.”

Acestea ar putea fi gândurile unui părinte, ale oricărui dintre noi aflat într-o poziție potențial fragilizantă. Educația copilului este un demers care presupune un schimb de experiență, de valori și competență între toți adulții care îl susțin în demersul său de dezvoltare integrată. Spirala relaționară care se țese în jurul copilului (dar care trebuie să respecte nevoile sale de dezvoltare integrată) se bazează pe parteneriat.

Copiii sunt unici, cu particularități diferite determinate de caracteristicile lor subiective-individuale și de apartenența lor la un spațiu și o identitate socio-culturală. Fiecare este purtătorul unor particularități, răspunsuri personale la solicitările mediului.

- Intervenția educativă pentru vârsta mică a copilului are câteva particularități în raport cu intervenția educativă instituționalizată de tip grădiniță/ școală. Ne referim la diferitele tipuri de servicii care vin să susțină familia în îngrijirea, creșterea și educarea copilului, servicii pe care le regăsim sub diferite forme instituționale: Serviciile de tip „Școala Părinților”, care derulează activități de informare, formare și consiliere pentru părinți și copii în vederea creșterii abilităților parentale;
- Servicii de tip „Centru de Consiliere”, care sunt investite ca spații terapeutice de fluidizare, (re/construcția relației dintre părinte și copil);
- Serviciile de tip „Club pentru Părinți și Copii”, spații cu destinație ludică, de învățare timpurie pentru copii, de facilitare a separării treptate în vederea înscrierii la creșă a copilului;
- Serviciile de zi, de tipul „Centrelor de zi” sau „Creșă” care acompaniază copilul aflat în separarea de părinții săi pe durata zilei;

După tipurile de servicii, proiectele de intervenții educativă diferă în mod considerabil:

- Beneficiarul direct poate să fie viitorul părinte, părintele și/sau copilul, bunicii copilului;
- Timpul de intervenție este divers (de la intervenții periodice de câte 40-50 min până la activități zilnice de lungă durată);
- Tehnicile utilizate rezonează cu diverse metodologii specifice intervențiilor sociale, terapeutice sau educative.

Și totuși, chiar dacă obiectivele generale ale intervenției diferă, există obiective care ating în mod direct latura îngrijirii, creșterii și educării copilului.

Părinții au nevoie să cunoască cine și cum îi poate sprijini în eforturile sale de îngrijire, creștere și educare a copilului. Indiferent de tipul de servicii care răspunde nevoilor familiei și copilului, este foarte important pentru dezvoltarea copilului relația partenerială dintre educatori, ca profesioniști care își derulează activitatea în acel serviciu, și părintele copilului.

Statutul familiei ca prim educator al copilului reprezintă un factor important în stabilirea parteneriatului între serviciile de educație timpurie și familie. Familia reprezintă primul spațiu formativ pentru copil, reprezintă mediul socio-cultural în care copilul s-a născut, în care crește și de aceea este foarte important respectul pentru moștenirea culturală a fiecărei familii și valorificarea acesteia în spațiul în care se află copilul separat de părinții săi. Eforturile depuse de părinți și educatori trebuie să se bazeze pe un schimb bogat de informații, pe experiențe și pe colaborare în asigurarea celor mai bune condiții de creștere și dezvoltare ale copiilor. Părinții trebuie să regăsească un sprijin în serviciul de educație timpurie, să se simtă responsabili și responsabilizați pentru a colabora cu educatorii și a participa la orice activități realizate împreună cu și pentru copii. Părintele trebuie să se simtă respectat și recunoscut de educator în interacțiunea cu acesta pentru a putea permite transferul afectiv fără a se deresponsabiliza în raport cu îngrijirea, creșterea și educarea copilului. Această responsabilitate durează chiar și în momentele de separare, când copilul se află în grija noastră, iar părinții trebuie să știe că sunt și vor rămâne cele mai importante persoane în relație cu al lor copil.

Chiar de la prima vizită, părinții trebuie să se simtă confortabil în cadrul relației cu educatorii!

Un spațiu de primire confortabil, care să asigure un grad de confidențialitate, poate deveni un pion principal în relația care se construiește între noi. Spațiul trebuie să fie larg, cu un loc de joacă alăturat locului în care vor sta adulții pentru a-i permite copilului să se simtă atras de acesta. Trebuie să îi acordăm timpul necesar pentru a se lămuri și să ne acordăm timpul necesar pentru a asculta. Ascultând putem afla despre cultura și valorile familiei.

Dincolo de toate acestea, ascultând părintele îi conferim sentimentul de respect pentru el și istoria sa și va căpăta încredere în noi.

Sugestii utile:

– Poate ar fi bine ca prima întâlnire să nu-i confere părintelui o senzație de test. Trebuie să avem mare grijă cum punem întrebările care ne-ar aduce răspunsurile pe care le căutăm. Incontestabil, toate aceste răspunsuri ne sunt necesare pentru determinarea celei mai adecvate forme de îngrijire, creștere și educare a copilului. Putem, la prima întâlnire să discutăm, această întâlnire având un scop de informare reciprocă. Să nu uităm că decizia de a înscrie copilul la grădiniță este o decizie importantă pentru părinte. Deci, această primă întâlnire va fi foarte încărcată de afecte, emoții. Pentru a-i da timpul necesar să integreze toată informația, este bine să îi dăm, la plecare, materiale informative despre îngrijirea, creșterea și educarea copilului. Cu această ocazie, îi putem da un chestionar cu întrebări care vizează zonele noastre de interes în ceea ce privește familia și copilului. Acest chestionar poate fi completat acasă, împreună cu soțul sau soția, într-un spațiu care le este familiar.

Întâlniri individuale periodice, în cadrul cărora vom analiza evoluția dezvoltării copilului, vom identifica domeniile de dezvoltare care necesită o diversificare a activităților, activitățile care sunt realizate cu ușurință acasă, modul în care copilul reacționează la diverse activități propuse.

Participarea părinților la activitățile copilului ne conferă un dublu câștig, pe de o parte, copilul se va simți securizat de prezența părinților, pe de altă parte, se va face un transfer de abilități practice și cunoștințe de la educator spre părinte.

Vizite la domiciliu unde important este ca părintele să vadă aceste acțiuni ca pe niște modalități de colaborare partenerială între noi și familie.

Organizarea unor întâlniri de grup cu părinții.

Este important pentru părinte să aibă încredere în noi, educatorii, să aibă convingerea că mediul de creștere și îngrijire îi aduce copilului toate premisele de dezvoltare integrată, că va continua să fie părintele copilului și cea mai importantă persoană pentru el și după momentul plecării sale din acel spațiu și că noi îl respectăm și că îl recunoaștem ca autoritate pentru copil.

Bibliografie:

1. Păun Emil, „Educația timpurie în grădinițele de copii în România într-un deceniu de tranziție”, UNICEF, Vanemmonde, 2000
2. Păun Emil, Romița Iucu- Colectiv de autori, „Educația Preșcolară în România”, Polirom, 2002
3. „Educația timpurie în România”, Step by step-IOMC-UNICEF, Vanemmonde, 2004.

STILURI PARENTALE

Prof. înv. preșcolar Lupu Nicoleta
Prof. înv. preșcolar Andrei Mihaela

„Dragostea este cea mai subtilă putere din lume”- Gandhi.

A fi părinte este o artă în adevăratul sens al cuvântului deoarece presupune implicare totală, asumare, conștientizarea mesajului pe care vrei să-l transmiți copilului. Este esențial să știi de ce ai ales să dai viață, să conștientizezi acea motivație intrinsecă care te-a determinat să alegi să devii părinte. Copiii cresc și de la sine că acesta este mersul lucrurilor, dar nu vor strălucii niciodată ca o operă de artă deoarece nu au existat artiștii care să îmbine culorile cu acea sensibilitatea și dăruire care aparține artistului care este conștient de ceea ce face. Copiii reprezintă cel mai de preț dar al vieții, dar consider că este important să știi ce vrei să faci cu el.

Nu poți fi părinte cu jumătate de normă dacă dorești să modelezi un adult întreg care să știe să iubească, să-și asume, să se adapteze, să se implice, să se conștientizeze. A fi părinte înseamnă să fi artist, să știi să îmbini toate elementele pentru a transmite și construi ceea ce ți-ai dorit – un copil iubit, cu experiențe diverse, ce a primit atenție și a crescut într-un mediu echilibrat, un copil ce se adaptează vremurilor și cerințelor cu „rezervorul emoțional plin”, un copil ce știe să spună ce are de spus fără să se simtă rușinat sau vinovat, un copil căruia nu-i este teamă să întrebe sau să se manifeste, un copil care știe să facă alegeri pentru el și nu să acționeze doar în funcție de ce-i dictează mediul.

Așadar, m-am axat pe 4 stiluri parentale diferite pe care le-am regăsit în parcursul meu profesional și în viața de zi cu zi: stilul sever, permisiv, nepăsător și antrenor. Niciun părinte nu este 100% într-un stil și străin total de alt stil, dar dacă analizați cu atenție veți vedea care stil vă este mai caracteristic.

Stilul sever:

Este stilul cunoscut bine de noi, pentru că mulți am fost crescuți de părinți care:

- impun reguli fără a exista explicații și nici posibilitatea de a fi negociate („așa zic eu”, „eu decid, tu doar faci”);
- nu permit să fie întrebați „de ce” și cu atât mai puțin să le fie puse la îndoială deciziile;
- aplică pedepse, de multe ori și corporale și asta fără prea multe explicații (pe principiul: nu e bine să umbli la priză – ai umblat – ți-a dat o palmă și o pedeapsă – atât);
- critică, jignesc, acuză, insultă, reproșează;
- amenință cu retragerea iubirii
- nu manifestă afecțiune, fiindcă văd afecțiunea ca pe un semn de slăbiciune (principiul „pup copilul în somn să nu i se urce la cap”)

– sunt furioși, irascibili, închiși, triști, fără poftă de viață.

Cum sunt copiii crescuți de părinți severi?

– au o mare lipsă de încredere în propria persoană venită din lipsa exercițiului de a decide și din experiența de a li se impune absolut tot ce fac și din lipsa afecțiunii;

– sunt incapabili de autodisciplină și predispuși să intre în relația de adulți cu persoane care le vor domina și le vor trasa parcursul;

– au abilități sociale slabe, își fac cu greutate relații de prietenie sincere și profunde.

Stilul permisiv:

Este stilul pe care sunt expuși să îl adopte mare parte dintre adulți de azi, crescuți de părinții severi de ”ieri”. Sunt părinți care:

– impun foarte puține reguli, când nu lipsesc deloc, și oricum nu sunt foarte stricte;

– oferă libertate foarte mare copiilor de a lua propriile decizii, uneori fără un ghidaj;

– au un nivel de toleranță foarte ridicat, vor răspunde la întrebarea ”de ce” chiar dacă este pusă a 29 oară și părintele mai are puțin și leșină;

– ignoră comportamentele nedorite ale copiilor, preferă să nu vadă că scuipe pe jos, în loc să îi învețe să nu o mai facă;

– se tem de copiii lor, sunt intimidați de ei;

– au așteptări mici de la copii în ceea ce privesc comportamentele și realizările;

– sunt salvatorii copiilor când apar situațiile de criză, rar îi lasă să se descurce singuri;

– sunt instabili (foarte calmi și permisivi, dar explodează dacă li se ating limitele);

Cum sunt copiii crescuți de părinți permisivi?

– au încredere în propria persoană și își formează un mod propriu de a gândi pentru că au fost lăsați să gândească;

– sunt lipsiți de autodisciplină;

– au abilități sociale slabe, sunt nesiguri și neascultători, se adaptează cu greutate regulilor societății;

Stilul nepăsător:

– nu impun limite pentru că sunt pasivi;

– sunt nepăsători și neglijează nevoile copiilor (uneori se ajunge chiar la abuz când nu satisfac nici nevoile de bază);

– pasează autoritatea tutelară către altcineva (bunica, mătușa, vecina, fratele/sora mai mare etc);

– au foarte puține cerințe și așteptări de la copil;

– nu recunosc realizările și performanțele copilului; nu îl văd;

– sunt instabili și extrem de preocupați de propria persoană.

Cum sunt copiii crescuți de părinți nepăsători?

– au o mare lipsă de încredere în propria persoană, emotivi, retrași, nu se văd nici ei cum nici părinții nu i-au văzut;

- au dificultăți în a se implica și adapta în orice domeniu;
- se implică în situații periculoase și sunt predispuși spre un comportament delicvent la maturitate.

Stilul antrenor:

- stabilesc limite și reguli clare; negociază acolo unde se poate cu copilul;
- explică clar și detaliat și oricând este nevoie care sunt motivele pentru care s-au stabilit aceste reguli;
- când apar comportamentele nedorite la copii, folosesc aceste ocazii ca pe o oportunitate de învățare;
- nu se tem de copiii lor sau de exprimarea emoțiilor dureroase;
- sunt pozitivi în relația cu copilul, relație pe care o formează pe o bază solidă de respect reciproc;
- oferă iubire necondiționată și pun accent pe dezvoltarea emoțională a copilului lor;
- sunt calmi, deschiși, blânzi și optimiști.

Cum sunt copiii crescuți de părinți antrenori?

- au foarte multă încredere în propria persoană, se valorizează și se prețuiesc așa cum a făcut-o și părintele;
- au abilități sociale foarte dezvoltate și capacitatea de autodisciplină;
- se adaptează foarte bine la orice mediu și învață cu rapiditate lucruri noi.

Meseria de părinte aduce cele mai multe satisfacții, dar este și una dintre cele mai dificile.

Bibliografie:

- Pânișoară, I., O., Ghidul profesorului. Iași: Polirom, 2007.
Pânișoară, O., I., -Comunicare eficientă, Iași, Editura Polirom, 2004.
Andrei Cosmovici, Luminița Iacob, Psihologie școlară, ed Polirom, Iași;
Constantin Cucoș, Pedagogie, Iași, ed. Polirom , 2006.

METODE MODERNE DE PREDARE-INVATARE-EVALUARE

**Prof. înv. primar si prescolar Marin Mariana-Madalina
Grădinița cu program prelungit „Iani’s Club”, Buftea**

Modalitățile moderne sunt metodele interactive de grup ,de stimulare a învățării experiențiale, de exersare a capacităților de analiză, de dezvoltare a creativității copiilor. Specific acestor metode este faptul că ele promovează interacțiunea dintre preșcolari, schimbul de idei, de cunoștințe, asigurând un demers interactiv al actului de predare-învățare-evaluare. Prin folosirea acestor metode, preșcolarii depun un efort intelectual, de exersare a proceselor psihice, de abordare a altor demersuri interdisciplinare prin studiul mediului concret și prin corelațiile elaborate interactiv, în care își asumă responsabilități, formulează și verifică soluții. De asemenea, aceste metode activează toți copiii și le dezvoltă comunicarea, creativitatea, independența în gândire și acțiune, îi ajută să ia decizii corecte și să argumenteze deciziile luate. Aceste metode presupun respectarea particularităților de vârstă, îmbinarea diferitelor forme de activitate, îmbinarea muncii individuale cu munca pe grupuri și activitatea frontală, evaluarea corectă a rezultatelor obținute și reconstituirea relației educatoare-copil. Metodele de învățare activă implică copiii în procesul de învățare în sensul formării lor ca participanți activi la procesul de educare, astfel fiind ajutați să înțeleagă lumea în care trăiesc și să aplice în diferite situații de învățare ceea ce au învățat. Aceste metode sunt folosite din ce în ce mai mult în practica educațională alături de cele tradiționale ori în combinație cu acestea.

Bula dublă – este o metoda de predare-învățare, ușor de aplicat, care grupează asemănările și deosebirile dintre doua obiecte, fenomene, idei, concepte etc.. Ea este reprezentată grafic din două cercuri mari în care se așează câte o imagine care denumește subiectul abordat. De cele două cercuri mari se află relaționate prin linii alte cercuri mici situate între cercurile mari în care se specifică asemănările iar în cercurile exterioare se specifică caracteristicile fiecărui termen, particularitățile sau deosebirile.

Exemplu. La activitatea DLC-convorbire „Ce știm despre anotimpuri?” în cercurile mari am așezat imagini reprezentative despre anotimpurile toamna și iarna. Copiii au completat două caracteristici ale anotimpului toamna(cad frunzele, pleacă păsările călătoare), două caracteristici ale anotimpului iarna(ninge, îngheață apa)în cercurile exterioare și două asemănări(anotimp, 3 luni) în cercurile mici din mijloc. O altă activitate la care am folosit metoda Bula dublă a fost o activitate DLC-joc didactic „În curând voi fi școlar”. În acest joc în cele două cercuri mari am așezat imagini cu preșcolari și școlari iar copiii au completat cercurile mici din mijloc cu asemănările existente între preșcolari și școlari(sunt copii, se hrănesc și cresc) iar în cercurile exterioare au completat cu caracteristicile acestora (preșcolarii se joacă, merg la grădiniță, școlarii merg la școală, învață).

Schimbă perechea este o altă metodă interactivă pe care am folosit-o în activitățile cu preșcolarii. Această metodă are ca obiectiv stimularea comunicării și rezolvarea de probleme prin lucru în pereche. Metoda „Schimbă perechea” am folosit-o în activități de observare, activități de convorbire, activități practice, etc..

Exemplu. La activitatea de observare cu tema „Fructe de toamnă”, am urmărit ca prin lucru în pereche, copiii să descopere cât mai multe caracteristici ale fructelor care se coc în anotimpul toamna. Am organizat copiii în două cercuri concentrice după ecusoanele pe care le aveau în piept, în interior copiii cu frunze galbene, în exterior copiii cu frunze verzi.

La îndemnul educatoarei copiii au luat din coș un fruct la alegere pe care l-au observat, l-au analizat, pentru a spune totul despre el. Perechea a analizat fructul timp de 3-5 minute, iar la comanda educatoarei „Schimbă perechea” copiii din interior s-au deplasat și au format o nouă pereche. Copiii din cercul exterior au făcut o sinteză a observațiilor anterioare și au continuat analiza cu noua pereche pentru descoperirea caracteristicilor fructului prin câți mai mulți analizatori. Perechile s-au schimbat atunci când s-au epuizat toate ideile copiilor și când fiecare copil a făcut pereche cu toți membrii grupei.

Brainstormingul, în traducere directă „furtună în creier, sau „asalt de idei” este o metodă pe care am folosit-o pentru a ajuta copiii să emită, cât mai multe idei pentru soluționarea unor probleme, fără a critica soluțiile găsite. Această metodă am utilizat-o frecvent în activitățile de dezvoltare a limbajului pentru a da frâu liber imaginației copiilor și a le dezvolta capacitățile creatoare. Cu rezultate bune am folosit brainstormingul în cadrul povestirilor create după un tablou, sau un șir de ilustrații, în lecturile după imagini, convorbiri și jocuri didactice.

Exemplu. În activitatea DLC-convorbire cu tema „De ce îmi place anotimpul vara?” la începutul activității copiii au stabilit împreună caracteristicile anotimpului vara pornind de la întrebarea „Ce știți despre anotimpul vara?” Fiecare copil a răspuns printr-un enunț scurt în ordinea stabilită fără a repeta ideile colegilor. Ideile emise sunt direct proporționale cu numărul membrilor grupului. După enunțarea ideilor, copiii au fost rugați să reflecteze asupra lor și să se pronunțe care sunt cele mai aproape de adevăr.

Au fost subliniate ideile care se încadrau în sarcina didactică și care conturau ideea finală. Aceste caracteristici sunt împărțite în 3 categorii: 1. Caracteristici care țin de evoluția naturii 2. Caracteristici care țin de relația omului cu mediul în anotimpul vara 3. Caracteristici care nu se încadrează în nici o categorie și care vor fi eliminate

Explozia stelară este o altă metodă pe care am folosit-o în procesul instructiv educativ. Este o metodă de stimulare a creativității și o modalitate de relaxare a copiilor. Ea se bazează pe formularea

de întrebări pentru rezolvarea de probleme. Am folosit această metodă cu bune rezultate în activitățile de lecturi după imagini, convorbiri, memorizări, povestiri. Ca material didactic am folosit o stea mare, cinci stele mici de culoare galbenă, cinci săgeți roșii și jetoane. Pe steluța mare am așezat o imagine legată de tema abordată iar pe cele cinci steluțe mici am scris câte o întrebare de tipul CE?, CINE?, UNDE?, DE CE?, CAND?

Prin folosirea acestei metode, am urmărit dezvoltarea potențialului creativ al preșcolarilor, familiarizarea lor cu strategia elaborării de întrebări de tipul prezentat mai sus, exersarea capacității acestora de a alcătui propoziții interogative pe baza conținutului unor imagini și nu în ultimul rând rezolvarea problemelor prin găsirea răspunsurilor la întrebările adresate.

Diagrama Venn este o metodă interactivă, de fixare, consolidare și evaluare a cunoștințelor. Această metodă are o largă aplicabilitate și am folosit-o cu succes în activitățile de observare, povestiri, convorbiri, jocuri didactice, etc. Diagrama Venn este formată din 2 cercuri care se suprapun parțial. În spațiul care intersectează cele două cercuri am așezat, desenate sau scrise asemănările dintre două obiecte, idei, concepte iar în cele două cercuri am așezat aspectele specifice ale acestora. Pentru fixarea și evaluarea cunoștințelor copiilor, am folosit aceasta metodă în activitățile de povestire, observare, convorbire, etc..

Exemplu, în activitatea DLC-convorbire „Totul despre păsări”, preșcolarii au realizat o diagramă în care au evidențiat asemănările și deosebirile existente între păsările de curte și păsările sălbatice. De asemenea, am folosit această metodă în jocul didactic „În lumea poveștilor” cu scopul de a verifica cunoștințele copiilor privind poveștile învățate. În cadrul acestui joc, copiii au realizat o diagramă Venn în care au așezat în cele două cercuri personajele specifice fiecărei povești iar în arealul în care se suprapun cele două cercuri au așezat personajele comune.

Din multitudinea de metode interactive, am prezentat pe scurt doar câteva pe care le-am aplicat la grupa, metode prin care noul, căutarea de idei conferă activității „un mister didactic” în care copilul e participant activ la propria formare. Pe lângă metodele interactive prezentate mai sus, cu rezultate bune am mai folosit și alte metode cum sunt: metoda cubului, turul galeriei, ciorchinele, tehnica blazonului, pălăriuțele gânditoare, studiu de caz etc..

Bibliografie:

Gluiga, L., Spiro, J. (2001), *Învățarea activă, Ghid pentru formatori și cadre didactice*, MEC, București.
Brebun, S., Puiu, G., Gongea, E., Fulga, M. (2002), *Metode interactive de grupghid metodic*, Editura Arves.

ROLURILE MANAGERIALE ALE CADRULUI DIDACTIC

**Profesor învățământ primar Marinescu Dana-Ioana
Școala Gimnazială „Gheorghe Lazăr”, comuna Bărcănești**

MOTTO: “Suntem ceea ce facem în mod repetat. De aceea maiestria nu este un act, ci o deprindere”

ARISTOTEL

Conceptul de Management Educațional : poate fi privit ca o acțiune, ce include un întreg ansamblu de norme, funcții și metode de conducere orientate spre obținerea succesului în Educație.

Managementul Educațional = arta, știința de a pregăti resursele umane, de a forma personalități, potrivit unor finalități solicitate de societate și acceptate de individ (N Stan, 2010).

După spusele lui Henry Adams: „Un profesor își pune amprenta asupra eternității; el nu poate ști niciodată până unde ajunge influența lui.”. Managementul clasei de elevi este un domeniu de cercetare în științele educației care studiază perspectivele de abordare a clasei de elevi și structurile dimensionale ale acesteia, în scopul asigurării conduitelor corespunzătoare pentru desfășurarea procesului de predare-învățare-evaluare.

- ❖ **Planifica** : activitățile, determină sarcinile și obiectivele pe variate niveluri structurând conținuturile esențiale și alcătuind orarul clasei ;
- ❖ **Organizează activitățile clasei** ;
- ❖ **Comunică** : informațiile științifice și stabilește canalele de comunicare și repertoriile comune ;
- ❖ **Conduce** activitatea desfășurată în clasa, direcționând procesul asimilării dar și al formării elevilor prin apelul la normativitatea educațională, DURHEIM –definește conduita psihopedagogică a educatorului prin intermediul noțiunii de « dirijare » care facilitează construcția sentimentelor și a ideilor comune ;
- ❖ **Coordonează** toate activitățile instructiv-educative ale clasei ;
- ❖ **Indrumă** elevii pe drumul cunoașterii prin intervenții punctuale, prin sfaturi și recomandări care să susțină comportamentele și reacțiile elevilor ;
- ❖ **Motivează** activitatea elevilor prin formele de întărire pozitive și negative ;
- ❖ **Conciliază** elevii, atât în activitățile școlare, dar și în cele extrașcolare, prin ajutoare, prin sfaturi, prin orientare culturală și axiologică a acestora ;
- ❖ **Controlează** elevii în scopul cunoașterii stadiului în care se află activitatea de realizare a obiectivelor precum și a nivelurilor de performanță ale acestora ;
- ❖ **Evaluează** măsura în care scopurile și obiectivele dintr-o etapă au fost atinse prin instrumente de evaluare sumativă, prin prelucrări statistice ale datelor recoltate și prin elaborarea sintezei aprecierilor finale. Judecățile valorice emise vor constitui o temeinică bază a procesului de caracterizare a elevilor.

**MAIESTRIA UNUI CADRU DIDACTIC se poate evalua și după modul de luare a deciziilor educaționale !
MANAGEMENTUL SITUATIILOR EDUCATIONALE CONCRETE CUPRINDE :**

- Orientarea generala a scolii si cultura organizationala ;
- Sistemul de reguli si norme care reglementeaza viata scolara ;
- Proiecte cu influenta educationala realizate de catre profesori ;
- Amenajarea spatiului, procurarea si accesul la resurse ;
- Organizarea colectivului de elevi frontal, pe grupe, individual si posibilitatile schimbarii acestuia pe parcurs, in functiile de nevoile educationale concrete ;
- Comportamentul profesorului si al elevilor, metodologia educationala utilizata, rolurile asumate, starile eului activate ;
- Disciplina ;
- Respectarea de sine si a celorlalti ;
- Evaluarea.

SITUATII EDUCATIONALE CONCRETE CE POT FI URMARITE SI DIRECTIONATE DE CATRE MANAGER

1. INDRUMAREA ELEVILOR

Atmosfera pozitiva pentru ca un curriculum sa fie transmis se creeaza prin:

- ❖ profesori buni ;
- ❖ activitatea de invatare de buna calitate ;
- ❖ planificarea adecvata pe termen lung(un an), mediu(6 saptamani), termen scurt (o saptamana/o zi/ o lectie) ;
- ❖ activitati echilibrate (timp suficient ca sa fie asimilate) ;
- ❖ de stabilit un cod comportamental al activitatii in clasa ;
- ❖ negociati regulile de comportament ;
- ❖ acceptati un comportament adecvat ;
- ❖ nu acceptati incalcarea codului sau impolitetea-respingeti comportamentul inadecvat ;rasplatiti comportamentul bun ;

2. UTILIZAREA TIMPULUI

Timpul este cea mai buna resursa pentru educator . Fiecare educator poate folosi timpul util prin :

- ❖ Delegarea de activitati si responsabilitatea elevilor;
- ❖ Limitarea numarului de intreruperi sau perturbari ;
- ❖ Sa petreaca mai putin timp cu elevii care pot rezolva singuri sarcinile ;
- ❖ Sa evalueze permanent volumul de munca si timpul afectat ;
- ❖ Sa constientizeze mereu factorii perturbatori ;

3. DIRIGINTELE SI MANAGEMENTUL CLASEI

Ce asteapta dirigintele de la elevii sai ?

- ❖ Sa fire respectat in calitatea pe care o are ;
- ❖ Asteapta colaborarea activa cu elevii;
- ❖ Asteapta sa obtina din partea elevilor un feed-back pozitiv;

Ce asteapta de la colegii profesori?

- ❖ Sa colaboreze permanent ;
- ❖ Sa i se primeasca sugestiile privind viata clasei ;
- ❖ Sa primeasca ajutor ;
- ❖ Sa i se recunoasca meritele.

Ce asteapta de la managerii scolii ?

- ❖ Sa fie indrumat si sprijinit la nevoie ;
- ❖ Sa fie obiectiv (corect) evaluat in baza unui control corect instrumentat si a unor criterii clare aplicabile tuturor .

Ce asteapta elevii de la diriginte ?

- ❖ Sa fie un « adevarat » parinte si prieten caruia sa i se poata adresa cu incredere ;
- ❖ Asteapta o evaluare nepartinitoare, degrevata de subiectivisme ;
- ❖ Asteapta sprijin permanent in toate problemele cu care se confrunta ;
- ❖ Asteapta deschidere spre problemele varstei lor.

Ce asteapta managerul de la diriginte?

- ❖ Sa-si indeplineasca integral sarcinile ;
- ❖ Clasa sa nu creeze probleme scolii ;
- ❖ Un parteneriat cu familia, avantajos scolii ;
- ❖ Sa gaseasca unele resurse extrabugetare ;
- ❖ Sa contribuie la cresterea eficientei muncii educative ;
- ❖ Sa fie competent ca manager educational.

BIBLIOGRAFIE:

1. IOSIFESCU S., 1993-Abordarea manageriala in educatie-revista de pedagogie Nr.8-12.
2. IOSIFESCU S., 1995- Curs prin corespondenta pentru directorii de unitati scolare- Bucuresti I.S.E.
3. MONTEIL J.,1997-Educatie si formare, Iasi , Polirom
4. MONTEIL J.,1997-Educatie si formare, Iasi , Polirom
5. PAUN EMIL- Managementul organizatiilor educationale, note de curs, Univ. Bucuresti, 1994.

ARTA DE A FI PĂRINTE

Prof. MELINTE VIOLETA

Dr. prof. BEȘCU MONICA

Grădinița cu P.P. "Ion Creangă", structură Grădinița cu P.P. nr. 10, Alexandria, Teleorman

„Pentru a putea recunoaște spiritul universal și ominiprezent al adevărului, trebuie să fi capabil să iubești cea mai neînsemnată creatură – pe tine însuși.” – Gandhi

În momentul în care creezi o operă de artă, îți mobilizezi întreaga ființă în realizarea ei. Spre exemplu, nu este suficient să arunci niște culori pe o pânză și apoi să afirmi că ai făcut o operă de artă. O pictură, indiferent de conținutul ei, are un subiect, transmite un mesaj – mesajul pe care dorește pictorul să-l materializeze prin acea lucrare – el este cel ce transmite prin intermediul formelor, culorilor ceea ce simte în acel moment. Oricine poate încerca să picteze, spre exemplu, o pădure de mesteceni, dar cu siguranță nu va putea surprinde cu vârful pensulei acel mesaj subtil pe care ți-l transmite pictorul care admiră pădurea cu toată ființa lui iar apoi o transpune pe pânză.

Consider că a fi părinte este o artă în adevăratul sens al cuvântului deoarece presupune implicare totală, asumare, conștientizarea mesajului pe care vrei să-l transmiți copilului. Este esențial să știi de ce ai ales să dai viață, să conștientizezi acea motivație intrinsecă care te-a determinat să alegi să devii părinte. Un copil nu poate fi o greșeală, dar din păcate mulți sunt greșeli înfăptuite de oameni care cred că pot fi „pictori ai vieții”, fără să știe ce înseamnă asta, fără nici o dorință de asumare a propriilor acțiuni, fără să conștientizeze că vor juca rolul de creatori și modelatori ai unei vieți. Câteodată asști neputincios la dramele ce le trăiesc copiii deoarece, au avut neșansa sau poate așa le-a fost sortit deoarece consider că nimic nu este întâmplător, să apară în familii care nu au cum să creeze o operă de artă deoarece le lipsesc toate cele necesare – nici măcar acea dorință intrinsecă de a porni pe această cale a creației.

Sunt organizate o serie de cursuri de parenting în care se oferă informație prețioasă tuturor doritorilor de a învăța și de a face ce este mai bine pentru copii, dar oare i-a întrebat cineva vreodată pe acei părinți dornici de creație cum a fost copilăria lor, care au fost traumele lor.

Oare conștientizează propria lor experiență de copii pentru a putea oferi mai departe ceva valoros? Este extraordinar să poți avea acces la informație și dorința de a te dezvolta și evolua, dar primul pas ar fi să privim adânc în noi și să descoperim ce fel de copilărie am avut, ce relație am avut cu părinții și așa mai departe.

Cum poate un părinte să fie un exemplu pozitiv și constructiv pentru copilul său dacă nu i-a spus nimeni „te iubesc”, dacă nu a avut nimeni o vorbă bună pentru el, dacă a fost continuu rușinat, criticat, judecat, împiedicat și lista poate continua. Cum poate deveni un bărbat, un bun tată pentru fata lui când în familie a văzut că femeile sunt umilite iar rolul lor este să îngrijească de copii, să facă curățenie, mâncare și atât. Ce va învăța acea fetiță, viitoare femeie ce va ajunge la un moment dat în punctul de a-și construi o familie.

La un moment dat, o tânără a fost întrebată, ce consideră că oferă o femeie într-o relație? Răspunsul a fost pe măsura experienței trăite „mâncare, curățenie și cam atât.” Sau ce fel de bărbat va deveni un băiețel care abia de-și vede părinții și scrie pe o hârtie „mami, tati când o să vă pot vedea mai mult...” Ce scuze mai au părinții pentru acest băiat sau pentru orice alt copil care tânjește după acea relație totală cu părinții?

Zilnic întâlnim copii ce trăiesc această situație și adulți care în prezent joacă rolul de părinți iar când încep să vorbească despre copilăria lor încep să plângă pentru că copilul din ei încă suferă,

dar a îngropat atât de adânc toate acele traume sau neîmpliniri încât aproape devin o umbă, dar comportamentul pe care-l au față de copil spune totul.

Pânza pe care încep să pună culorile vorbește de la sine.

Ce poți oferi propriului copil sau copii, dacă copilul din tine suferă? Toată suferința copilului ce coexistă alături de adultul ce a devenit este mascată sau ascunsă cu dibăcie în goana materială „muncesc ca să te bucuri tu de tot ce ai...”, „e vorba despre cariera mea – eu asta doresc...”, „nu știu ce să fac cu el/ea...nu pot să stau acasă”, „este îngrozitor...nu mai suport, îi dau orice numai să tacă din gură...”, „nu pot merge cu el nicăieri că mă face de rușine...urlă și face.....”, „sunt îngrozită când plecăm împreună că se uită toți la mine.” Replicile sunt fără număr, dar pentru mine nasc o primă întrebare „care este motivul pentru care ați dat viață, dacă nu vreți să vă asumați nimic din ce are legătură cu ea?”. Următoarea întrebare este legată de copilăria fiecăruia – ce ți-au oferit ție părinții ca să poți oferi mai departe deoarece știm că propria experiență este „manualul pentru a ne descurca în viață”.

Copiii cresc și de la sine că această este mersul lucrurilor, dar nu vor strălucii niciodată ca o operă de artă deoarece nu au existat artiștii care să îmbine culorile cu acea sensibilitatea și dăruire care aparține artistului care este conștient de ceea ce face. O mângâleală nu poate deveni o operă oricare ar fi dorința realizatorului.

Copiii reprezintă cel mai de preț dar al vieții, dar consider că este important să știi ce vrei să faci cu el.

Nu poți fi părinte cu jumătate de normă dacă dorești să modelezi un adult întreg care să știe să iubească, să-și asume, să se adapteze, să se implice, să se conștientizeze. A fi părinte înseamnă să fi artist, să știi să îmbini toate elementele pentru a transmite și construi ceea ce ți-ai dorit – un copil iubit, cu experiențe diverse, ce a primit atenție și a crescut într-un mediu echilibrat, un copil ce se adaptează vremurilor și cerințelor cu „rezervorul emoțional plin”, un copil ce știe să spună ce are de spus fără să se simtă rușinat sau vinovat, un copil căruia nu-i este teamă să întrebe sau să se manifeste, un copil care știe să facă alegeri pentru el și nu să acționeze doar în funcție de ce-i dictează mediul.

Nimeni nu spune că este ușor sau că totul decurge conform unui plan bine stabilit, dar în momentul în care adultul ia decizia de a da viață, ar fi extraordinar dacă ar conștientiza decizia și consecințele ce se nasc în urma materializării ei.

Degeaba stăm și ne întrebăm de ce a crescut numărul depresiilor în rândul copiilor, de ce sunt atât de agresivi, de ce se izolează de restul lumii, de ce nu se adaptează ritmului și cerințelor școlii și a vieții în general când consider că ar fi extrem de util ca cei ce intră pe această cale să conștientizeze nu numai decizia ci și implicațiile care se nasc, responsabilitățile și bagajul pe care-l cară fiecare în spate datorită propriilor experiențe.

Este nevoie de multă dragoste de sine pentru a putea oferi puilor noștrii puterea ei.

„Dragostea este cea mai subtilă putere din lume”- Gandhi.

BIBLIOGRAFIE:

Silvia Souca, A fi părinte. Artă și provocare , Editura Creator, 2017

DANIEL SIEGEL, Puterea de a fi prezent. Cum influenteaza parintii viitorul copiilor , Editura: Litera, 2020

"PUNGUȚA CU DOUĂ CĂRȚI_2022"

<https://www.ovid.ro/contul-meu/>

Prof. Mereu Nicoleta
Grădinița cu P.N. Drăgănești, Prahova

La nivel de comunitate, am implementat și în acest an școlar, 2021-2022, **Proiectul OvidiuRo "Punguța cu două cărți"**, dedicat copiilor de 0-3 ani din comunități defavorizate, prin care mi-am propus să-i încurajez pe părinți să le citească celor mici încă de la naștere și să ofer copiilor experiențe plăcute cu cărțile. Prin aceste experiențe memorabile, copiii sunt încurajați să descopere lumea dintre copertele cărților, le stimulez curiozitatea și dorința de cunoaștere.

The screenshot shows the OvidiuRo user interface. At the top, there is a navigation menu with links: "18 de parole", "Calendar", "Cum suntem", "Ce facem", "Impact", "Comunicare", "Partenerii", "Sponsorii", "Contact", and a "Donații" button. The main heading is "CONTUL MEU". Below it, the user's name "NICOLETA MEREU" is displayed, along with the email address "mereu_nicoleta@yahoo.com" and buttons for "EDITARE CONT" and "SII DIN CONT". The next section is "UNITATEA TA DE ÎNVĂȚĂMÂNT", showing "ȘCOALA GIMNAZIALĂ, COMUNA DRĂGĂNEȘTI" with details like "Clasa 508 (EJL 296 1101707)", "5 GRUPE", "5 ÎNVĂȚĂTORI", and "101 ÎNSUȘIȚORI". Below this is the "PARTICIPĂ LA PROIECTELE OVIDIURO" section, which includes four project cards: "CITEȘTE-MI 100 DE POVEȘTE", "PUNGUȚA CU DOUĂ CĂRȚI", "ROMÂNIA DE POVEȘTE", and "ATELIERELE DE VARĂ ȘOTRON".

Obiectiv, la nivel de UNITATE ȘCOLARĂ - GRĂDINIȚĂ DRĂGĂNEȘTI:

Selectarea unui număr de 5-10 copii cu care am organizat sesiuni de literație, astfel încât cei mici participanți s-au bucurat de Magia Lecturii.

În cadrul acestui proiect am citit cu cei mici și am oferit părinților din comunitățile defavorizate cărți ilustrate pentru acasă. Micșorarea decalajului educațional produs de stimulii de învățare insuficienți la care sunt expuși copiii din familii sărace în primii ani de viață (de la nivel conversațional până la lipsa cărților) este esențial pentru a scădea **riscul de abandon școlar timpuriu de mai târziu**. În proiect sunt cuprinși copiii din familii defavorizate din comunitate care au vârste de 1-2 ani.

Provocare: Împărtășirea plăcerii lecturii părinte-copil.

O activitate de citire cu voce tare este susținută de un adult care nu trebuie să își asume responsabilități educaționale formale ci devine un cititor care își exprimă imaginația, visele, gândurile, reflecțiile asupra vieții și a lumii și se implică în citire cu întreaga sa personalitate.

Într-adevăr, ca și în cazul operelor de artă în general, o carte citită de diferiți oameni va da naștere la emoții diferite. Adulții împărtășesc propriile emoții în aceste momente de interacțiune cu copilul în jurul unei cărți ilustrate. Citirea este legată de propriile experiențe cu cartea, dar și de capacitatea lor de citire. În fiecare caz, cititorul este cel care construiește sensul, care acordă importanță unui obiect, unui loc sau unui eveniment.

Responsabilitate și implicare:

Plăcerea întâlnirii. Citirea cu voce tare reunește un adult și un copil în jurul unui obiect: cartea cu povestea sa. În primul rând, întâlnirea cu copilul începe cu observarea și ascultarea sa. Aceasta presupune capacitatea adultului de a se lăsa surprins și de a rezista tentației de a transfera reprezentările pe care le-ar putea avea despre copii, în general, asupra copilului cu care se întâlnește. Obiectivul acestei întâlniri este de a oferi o experiență memorabilă și plăcută copilului mic. Este o întâlnire a simțurilor, a emoțiilor, a personalităților adunate într-un anumit loc la un moment dat.

Angajamentul față de scopul de a oferi o experiență plăcută de citire înseamnă asumarea responsabilității și luarea unor decizii profesionale în cursul acestei interacțiuni. Profesioniștii trebuie să fie capabili să definească motivele și scopurile care ghidează acțiunile lor.

Încă din prima zi de viață, este important să citim **cu** bebelușii și nu **pentru/către** bebeluși deoarece aceștia sunt părți active atât în întâlnire, cât și la citire.

Potrivit lui Cunningham & Ziblusky (2011), **citirea cu voce tare împreună cu un copil** este o strategie de lectură care include un cititor priceput și un copil sau un grup de copii care citesc împreună. În această strategie, adultul încurajează copilul să joace un rol activ și să citească **împreună cu** adultul, care ghidează experiența de lectură și se concentrează asupra unor caracteristici specifice ale textului sau pe anumite întrebări. La celălalt capăt, **citirea cu voce tare pentru un copil** este o strategie de lectură în care adultul direcționează experiența de lectură. Această a doua modalitate de citire este strategia cel mai des utilizată de adulți: un moment în care un copil stă liniștit și ascultă, în timp ce adultul citește textul cuvânt cu cuvânt fără a se opri.

În citirea împreună a unui adult și a unui copil, nu ne referim la adultul care citește unui copil, ci la două individualități la niveluri diferite de dezvoltare care citesc împreună și împărtășesc interesul față de această lectură. Copilul nu este pasiv; dimpotrivă, el este actorul principal, deoarece organizarea activității va depinde în primul rând de el. Pentru a continua această idee, este esențial să nu considerăm copilul drept o ființă umană „în construcție”, ci mai degrabă ca pe un actor al acestei construcții. În această abordare a dezvoltării copilului, noțiunile de respect și considerație reprezintă punctul focal al interacțiunii.

Mulțumim, OvidiuRo pentru oportunitatea de a participa la sesiuni de formare centrate pe literație cu misiunea de a organiza sesiuni de lectură pentru copii și pentru părinți, precum și de a le transmite acestora din urmă mesaje despre importanța educației timpurii, astfel încât TOȚI copiii să aibă șansa unei dezvoltări cognitive și socio-emoționale corecte, încă din primii ani de viață!

ÎMPREUNĂ PENTRU COPII NOȘTRI

PROIECT DE PARTENERIAT EDUCAȚIONAL CU PĂRINȚII

**Prof. învă. preșcolar Mezinger Ildiko-Eva
G.P.P. „14 Mai,, Satu Mare**

Într-o societate care evoluează sub imperiul schimbărilor permanente, care solicită individului abilități de adaptare rapidă la situații noi, educația trebuie să răspundă, în primul rând nevoilor individuale ale copiilor. Una din pârghiile care susține acest deziderat este dezvoltarea unei relații parteneriale între grădiniță și familie, definită printr-o comunicare reală, constructivă în interesul copilului.

În anul școlar 2020-2021 grupa noastră a desfășurat un proiect de parteneriat educațional cu părinții, intitulat „Împreună pentru copiii noștri,,. Dacă nu se intervine printr-un program de consiliere a părinților, de informare, referitor la modalitățile de a participa la educația copilului preșcolar, sarcina formării și educării acestuia cade numai în responsabilitatea grădiniței.

Scopul proiectului nostru a fost sprijinirea părinților pentru conștientizarea și asumarea rolului educațional, precum și educarea copiilor preșcolari prin influența pozitivă atât a grădiniței, cât și a familiei prin eficientizarea relației grădiniță- familie.

În acest sens ne-am propus câte o activitate cu părinții pentru fiecare lună. În luna octombrie am început proiectul printr-un schimb de informații privind comportamentul copiilor în familie și la grădiniță. Apoi am continuat cu sugestii pentru părinți pentru eliminarea comportamentelor problematice la copii sub titlul „Ce nu ne place la copilul nostru?,,. În luna decembrie ne-am ocupat de implicarea părinților în atragerea și găsirea unor resurse financiare și materiale necesare derulării serbării de Crăciun.

În luna februarie ne-am axat pe familie și copil, având în vedere relațiile ce trebuie să existe între copii și membri familiei. Apoi i-am informat pe părinți asupra Drepturilor copiilor conform Convenției Națiunilor Unite. Luna mai a cuprins prezentarea unor cazuri concrete și a soluțiilor ce se impun cu privire la modul „Cum reacționăm când ne supără copilul?,,. Părinții au completat în acest sens niște chestionare referitoare la relația părinte- copil.

De ziua copilului i-am implicat pe părinți în sărbătorirea Zilei Copiilor, având ocazia să participe alături de copii la activitățile desfășurate cu această ocazie. (desene pe asfalt, ștafetă, concurs de biciclete, servirea tortului de Ziua Copilului).

La sfârșitul programului am realizat o analiză a activităților desfășurate și gradul de implicare a părinților în activitățile propuse.

Reușita privind devenirea umană a copilului depinde de o colaborare productivă dintre factorii educaționali. De aceea, în cadrul acestui proiect de parteneriat am descoperit cheia unității de acțiune.

EDUCAȚIA PENTRU VALORI PRIN PARTENERIATUL CU FAMILIA

Prof. Mihai Alina-Maria
Grădinița cu P.P. și P.N. „Crai Nou”, Mun.Ploiești

„În spatele fiecărui copil care crede în el însuși se află un părinte care a crezut mai întâi.”

(Matthew Jacobson)

Familia este mediul de viață în care copilul se naște, trăiește, se dezvoltă și se formează pentru viață. Familia rămâne grupul social vital în asigurarea îngrijirii protecției și educației copilului. Este principalul instrument de reglare a interacțiunilor dintre copil și mediul social. Familia reprezintă elementul constitutiv primar al societății, îndeplinind în acest context funcții multiple: biologice, sociale, culturale, educative. Între factorii educației, familia a fost și este considerată un factor principal în formarea personalității copilului..

În familie copilul se bucură de un climat afectiv sporit care-i conferă mai multă siguranță. Climatul de căldură în familie, preocuparea părinților de a le oferi copiilor condiții cât mai bune de viață constituie un factor important al educației. Relațiile care se stabilesc între părinți și copii sunt de atașament, de încredere reciprocă, ceea ce face posibilă o bună comunicare între ei. Părinții trebuie să comunice permanent cu copiii și nu doar prin vorbe ci și prin comportamente neverbale, afectiv-emoționale, gesturi vizibile.

Este greu să crești un copil. Dar și mai dificil să-l educi.

Realitatea de zi cu zi a familiei este diferită azi de cea a generațiilor anterioare. Părinții și copiii își petrec mult mai puțin timp împreună și aproape toți adulții se confruntă cu o permanentă dorință de a echilibra cererile vieții de familie, cu cele ale slujbei. Într-o vreme în care părinții se află sub presiuni fantastice, care-i fac mai puțin capabili să participe la viața copiilor lor, există și o mai mare nevoie de a se implica în educație. Grădinița oferă sprijin necesar implicării familiei în procesul de educație. În același timp, părinții trebuie să încetinească ritmul vieții cotidiene acordând mai multă importanță deținerii de către urmașii lor a unei bune educații.

Familia trebuie să fie deschisă noului, să-l facă pe copil să pătrundă în noua civilizație înarmat cu multe cunoștințe, iar ca mediul de familie să exercite o influență pozitivă asupra copilului, familia ar trebui să ofere copilului:

- ✓ *Dragoste și protecție.* Să i se asigure necesitățile de bază (hrană, îmbrăcăminte, igienă, somn). Să i se arate dragoste necondiționată (care nu presupune recompense). Să nu fie criticat sau certat în mod sistematic. Să nu fie favorizat în mod sistematic.
- ✓ *Disciplină.* Să i se fixeze limite și reguli de comportament. Să învețe comportamentul acceptabil pentru cei din jur. Să respecte proprietatea privată și colectivă. Să i se pretindă lucrul bine făcut.
- ✓ *Stimulare.* Să fie încurajat să exploreze, să experimenteze, să descopere. Să i se dezvolte talentele (încălțările) individuale, creativitatea, perseverența, încrederea în sine. Să fie lăsat să aibă inițiativă mai degrabă decât să i se sugereze sau impună.
- ✓ *Recompensare.* Să i se adreseze cuvinte de încurajare. Să fie lăudat pentru lucrurile bune pe care le face.
- ✓ *Exemplul personal pozitiv al adulților* prin cărțile alese pentru lectură, programele tv preferate, comportamentul față de copil, față de ceilalți membri ai familiei, față de persoanele din afara căminului.
- ✓ *Jocuri utile:* jocuri care să stimuleze utilizarea mâinilor, a gândirii logice, a imaginației, jocuri care să ajute la înțelegerea „de ce”-ului lucrurilor.
- ✓ *Morala întâmplărilor.* Să i se accepte greșelile. Să învețe din greșeli. Să i se dezvolte responsabilitatea pentru deciziile, acțiunile, greșelile sale.

- ✓ *Cititul*. Să i se citească textele la nivelul lui de înțelegere începând de la vârste foarte mici.
- ✓ *Mediul de familie democratic*. Să i se permită copilului să argumenteze, să pună întrebări, să afle cauzele, să evalueze, să afle diferențele și asemănările, să caute adevărul, să respecte opiniile altora. Să tolereze non-conformismul. Să cultive optimismul.
- ✓ *Experiențe în afara căminului*. Să participe la excursii în natură, la vizite, la muzee.
- ✓ *Dezvoltarea vorbirii și a bagajului de cuvinte*. Să i se vorbească clar și corect. Să i se explice definiții și concepte folosind cuvinte potrivite posibilităților lui de înțelegere.

Ce înseamnă de fapt „implicarea familiei în educație”? Răspunsul la întrebare poate fi: elaborarea unui program zilnic care să fie respectat, citirea de basme, povești, folosirea televizorului cu înțelepciune, lauda copiilor, încurajarea, aprecierea efortului. Părinții joacă un rol dominant în influențarea încrederii și motivației copiilor. Copiii și părinții pot învăța multe unii despre alții doar printr-o simplă acțiune de comunicare.

Parteneriatul grădiniță-familie se referă la construirea unor relații pozitive între familie și grădiniță, la o unificare a sistemului de valori care poate avea efect benefic asupra copiilor când aceștia văd educatoarea sfătuindu-se cu părinții. Grădiniței îi revine rolul de promotor, de catalizator și intermediar, prin reprezentanții săi. Având trăsături caracteristice ce o deosebește de celelalte organizații care funcționează în cadrul comunității, unitatea (grădinița) poate transforma coordonatele sale specifice în atuuri care să îi permită inițierea și dezvoltarea parteneriatului educațional. Pentru a-și asuma un asemenea rol, grădinița trebuie să admită o serie de principii fundamentale; lărgirea caracterului participativ, al managementului școlar, atragerea familiei ca principal partener, sensibilizarea tuturor categoriilor care pot avea o relativă disponibilitate în raport cu problemele grădiniței și cu susținerea sa.

De ce împreună pentru copiii noștri? Pentru că împreună am pășit în Mileniul Trei care prevede schimbări, înnoiri, modificări în toate domeniile de activitate. Mileniul Trei este timpul care încă ne așteaptă!. O schimbare a suferit și actualul curriculum: se plasează familia, părintele, în rolul de partener activ în educația copilului. S-a crezut multă vreme că instituțiile de învățământ poartă întreaga responsabilitate a educării copilului, familia fiind doar beneficiarul acestei acțiuni. Familia nu poate fi separată în acest context, rolul părinților nu încetează odată cu intrarea copilului în instituția de învățământ, se schimbă doar modalitatea de abordare a copilului, în raport cu noul său statut și în deplină concordanță cu ceea ce se întâmplă în mediul educațional. Activitatea cu părinții ca parteneri, pentru a asigura dezvoltarea copilului în programul educativ din grădiniță, poate deveni un start bun pentru a crea părinților respect de sine, încredere în competențele lor, făcându-i mai buni. Copiii caută modele în părinți lor, iar aceștia la rândul lor vor să crească mici genii. Pentru fiecare părinte copilul său este un **bulgăre de aur**. El îl vede frumos, bun, deștept, pentru că l-a urmărit cum a crescut, cunoaște detalii referitoare la perioadele copilăriei mici și știe câte momente dificile a trecut împreună cu acesta.

În sânul familiei, copilul își începe educația și se pregătește pentru viață. Aici își formează cei 7 ani de acasă. Pe măsură ce înaintează în vârstă intervin ceilalți factori educativi asigurați de grădiniță, care desfășoară un amplu proces instructiv-educativ și are cadre cu pregătire profesională corespunzătoare. Grădinița va deveni școala copiilor, dar și a părinților. Ea va avea rolul de a te învăța să gândești cât mai departe, cu o deschidere cât mai flexibilă și să acționezi cu pași mărunți și siguri. Colaborând cu grădinița, nesiguranța părinților se va transforma în siguranță.

Pentru colaborarea între familie și grădiniță, trebuie să se stabilească avantajele acestei colaborări. Colaborarea și cooperarea părinților sunt eficiente și benefice ambilor factori, în condițiile în care comunicarea este reală, în funcție de dimensiunea umană. Implicarea părinților în problemele grădiniței nu înseamnă numai atenționarea în legătură cu problemele copiilor lor.

Ea se referă la construirea unor relații pozitive între familie și grădiniță și la o unificare a sistemului de valori și cerințe relative la copil.

În cadrul parteneriatului cu părinții, educatoarea este cea care trebuie să inițieze parteneriatul, iar scopul este cunoașterea familiei, a trăsăturilor și a potențialului educativ al acesteia pentru atingerea potențialului maxim. Educatoarea trebuie să ofere familiei ocazia de a se implica în programul educativ prin:

- ✓ Informații zilnice în legătură cu progresele copiilor pe care educatoarea le face îndeosebi la sfârșitul, dar și la începutul programului, când părinții aduc sau își iau copii de la grădiniță;
- ✓ Cu prilejul diferitelor evenimente care se organizează la deschiderea anului școlar, lecturate tematice cu teme precum: „Jocul pe calculator”, „Efectele micului ecran supra copilului”;
- ✓ Stabilirea și alegerea activităților opționale la nivelul grupei din oferta grădiniței (dans modern, calculator, limbă străină, karate,...);
- ✓ Implicarea părinților în cadrul altor programe educaționale, precum „Săptămâna Școala Altfel”;
- ✓ Activități cu părinții de familiarizare cu programul și activitățile din grădiniță: „O zi la grădiniță” (lecție deschisă), „Ziua grădiniței” (prezentarea desfășurării activității copilului pe parcursul unei zile);

Parteneriatul cu familia se poate desfășura sub diferite titlaturi cum ar fi: „Împreună pentru copiii noștri”, „Împreună învățăm, împreună educăm”, „Educativi și părinți, uniți pentru o educație de calitate a copiilor!”, „Părinți mai buni, copii mai buni!”, „Doi parteneri, același scop”.

Pentru realizarea obiectivelor mai sus enumerate se pot desfășura activități precum : întâlniri dintre copii-educatoare -părinți în cadrul zilei de naștere a unui coleg unde se vor valorifica și întări valori morale precum: prietenia, armonia, toleranța. O altă activitate de punere în valoare a simțului estetic și practic poate fi realizată prin înfrumusețarea grădiniței și a spațiului grădiniței prin activități de plantare de flori, desene și picturi pe pereți acesteia. Legat de valorile naționale simbol (steag, stemă, limbă), costume populare, dansuri populare pot avea loc activități dedicate Zilei României, serbările dedicate iernii. Respectul față de valorile zonei, cultură și tradiții poate fi nuanțat prin vizite la muzeele din localitate, întâlniri comune cu membrii comunității: poliție, pompieri, medici. Munca artiștilor plastici și dragostea față de artă poate fi omagiată prin ateliere de măștișoare, Paște. Credința și dragostea față de Dumnezeu poate fi insuflată copiilor prin întâlniri cu preotul, vizita la biserică. Astfel prin activități împreună părinți-copii-educatoare, prin implicarea părinților în confecționarea de costume sau alte materiale diverse pentru grădiniță, serbări, prin întâlniri cu reprezentanții comunității locale, prin voluntariat, prin vizite la biserică, școală, poliție, pompieri, brutărie, prin excursii, plimbări în parc, concursuri, prin asociații de părinți se respectă condițiile de realizare a unui parteneriat: **comunicare, coordonare, cooperare** și în final, **parteneriat**.

Părinte, educator, primar, preot, polițist, avem cu toți o îndatorire: să facem din copiii noștri, oameni de mâine...să încercăm să lăsăm deoparte grijile vieții, tumultul întâmplărilor din ziua de azi și să răspundem cu „Da” invitațiilor copiilor noștri în grădinițe, la activitățile ce se desfășoară, la spectacolul vieții oferit de ei la acest moment.

Bibliografie:

Revista cadrelor didactice din învățământul preșcolar-„Cuvântul educatoarelor”, Ploiești, Editura Lumea Cărilor, 2020

”TENDINȚE MODERNE ÎN EDUCAȚIA PARENTALĂ, ARTĂ DE A FI PĂRINTE”

Educator **Mihai Iulia-Raluca**
Grădiniță cu program prelungit **Iani's Club, Buftea**

„Copilul nu datorează părinților viața ci creșterea. Cum să nu fie dator omul la orice jertfă pentru copiii săi când altor specii natură le cere jertfă ființei lor, în clipă în care se întrupează în urmași?”

D. Gusti

Educația părinților implică educația copilului, a adulților, studii asupra creșterii și dezvoltării copilului, formare de abilități și competențe etc. Această educație a evoluat rapid în ultimile decenii în sensul diversificării modelelor familiale și a apariției unor competențe parentale noi. Reușita acestei educații depinde de părinți dar și de voința instituțiilor educative de a-i susține în misiunea lor delicată.

În decorul unei lumi moderne, în continuă schimbare avem nevoie de părinți cu însușiri pozitive: respectarea calităților, identificarea nevoilor, predictibilitate, stabilirea limitelor, încredere. Printre calitățile necesare unui părinte se desprind câteva imperios necesare:

- ♥ Empatia și dragostea față de copil;
- ♥ Angajarea pozitivă în relația cu copilul și petrecerea timpului împreună cu acesta;
- ♥ Valorizarea necondiționată a copilului însoțită de încredere;
- ♥ Modelarea comportamentală;
- ♥ Fermitatea – pentru îndepărtarea pericolelor;
- ♥ Înțelegerea, comunicativitatea, nonviolența;
- ♥ Răbdarea și calmul – dat fiind faptul că, prin natură să copilul este o sursă de curiozitate și dorință;
- ♥ Recompensarea – indispensabilă de altfel în educație;
- ♥ Sinceritatea, simțul umorului;
- ♥ Capacitatea de a avea așteptări realiste;

Menirea părinților în existența copilului este fundamentală, în măsura în care aceștia reușesc să asigure o stare de echilibru între rolurile pe care și le asumă permanent.

Incepând cu secolul al XVII-lea, doi filosofi au scris în mod independent lucrări care au avut o influență largă în creșterea copiilor. John Locke, în cartea lui din 1693 ”*Câteva gânduri referitoare la educație*” este o bine-cunoscută fundație pentru pedagogia educațională. Locke subliniază importanța experiențelor pentru dezvoltarea unui copil și recomandă mai întâi dezvoltarea obiceiurilor lor fizice. În 1762, filosoful francez Jean-Jacques Rousseau, a publicat un volum despre educație, *Emile sau, Despre educație*. El a propus că educația timpurie să fie derivată mai puțin din cărți și mai mult din interacțiunile unui copil cu lumea. Prin urmare, Rousseau este mai consecvent cu parenting lent, iar Locke este mai mult pentru cultivarea concertată.

Multe dintre teoriile stilurilor parentale se bazează aproape în totalitate pe dovezi din țările cu venituri ridicate, în special din SUA. Cu toate acestea, există multe diferențe fundamentale în dezvoltarea copilului între țările cu venituri mari și mici, datorită diferențelor în stilurile și practicile parentale. De exemplu, în Africa subsahariană este probabil că copiii să aibă mai mult de un îngrijitor principal, să dobândească limbă într-un mediu bilingv și să se joace în grupuri mixte de vârstă. Cu toate acestea, atunci când se compară îngrijirea afro-americană între familiile socio-economice inferioare, medii și superioare, numărul îngrijitorilor non-părinți scade odată cu creșterea resurselor economice. În plus, studiile internaționale au descoperit că părinții chinezi sunt mai preocupați de

controlul impulsurilor, ceea ce ar putea explica utilizarea mai mare a stilului autoritar în comparație cu părinții americani. Astfel, valorile și normele sociale din cadrul unei culturi influențează alegerea stilului de creștere a copilului care îl va ajuta pe copil să se conformeze așteptărilor culturale.

Există dovezi care sugerează diferențe culturale în modul în care copiii răspund la practicile parentale. În special, există o dezbatere continuă privind disciplină fizică și pedepsirea corporală a copiilor. Cu unii autori care sugerează că este mai puțin dăunător în grupurile etnice sau în țările în care este normativ din punct de vedere cultural, precum mai multe țări cu venituri mici, unde rata de prevalență rămâne ridicată. Lansford și colab (2004) au raportat că părinții duri au fost asociați cu comportamente mai externalizante la europenii americani comparativ cu adolescenții afro-americani. Rezolvarea acestor probleme este importantă în evaluarea transferabilității intervențiilor parentale între culturi și din țările cu venituri mari la cele cu venituri mici, pentru a îmbunătăți dezvoltarea copilului și rezultatele în materie de sănătate.

Unele stiluri parentale se corelează cu rezultate pozitive între culturi, în timp ce alte stiluri parentale se corelează cu rezultate specifice unei culturi. De exemplu, părinții autorizați sunt legați de stimă de sine pozitivă și de rezultatele academice atât pentru adolescenții chinezi, cât și pentru cei europeni americani, dar efectele pozitive ale stilului de parenting „minoritate etnică” sunt specifice adolescenților chinezi. Există, de asemenea, dovezi care sugerează că nu există doar variații culturale, ci variații între setările unei culturi. De exemplu, așteptările părinților mexicano-americani și afro-americani de ascultare și autonomie diferă în școală și în alte medii sociale față de casă. Un studiu care compară părinții indieni care au rămas în India și părinții indieni care au imigrat într-o țară diferită arată că influența tradițiilor culturale asupra schimbărilor parentale se modifică în funcție de contextul social / geografic, concluzionând că părinții imigranți pun un accent mai mare pe cultură tradițională indiană pentru a păstra practici tradiționale în nouă lor țară. Astfel, în familiile de imigranți, stilurile parentale în funcție de cultură pot fi rezultatul consolidării conștiente, spre deosebire de tradiția inconștientă.

Incapacitatea părinților de a se implica, indiferența sau autoritatea excesivă pot lăsa urme în circuitul emoțional al copiilor. Modul în care este calmat copilul când este supărat reprezintă o lecție esențială pentru evoluția emoțională a copilului. Cei care au fost calmați de mai multe ori reușesc să se calmeze mai ușor decât ceilalți. Emoțiile se diminuează atunci când sunt înțelese nevoile afective ale fiecărui copil, condițiile sociale/ familiale care au generat aceste probleme. Ațșamentul rămâne poate cea mai importantă legătură afectivă care ia naștere între copil și părinți constituind totodată baza pentru toate relațiile ulterioare și un puternic predictor pentru dezvoltarea sănătoasă a copilului și adultului.

Răbdare, imaginație, înțelepciune și multă, multă dragoste – ingredientele necesare în misiunea delicată de părinte, misiune ce are drept scop plămădirea unor calități precum cinstea, spiritul de organizare, crearea unui loc în care copiii pot să se autodefinească, să fie deschiși către valorile universale.

Bibliografie:

Daniela-Maria Musteața”Competențe parentale: Repere și tendințe actuale” – Filipești, 2020.

ACTIVITĂȚI CARE DEZVOLTĂ ABILITĂȚILE DE VIAȚĂ ALE COPILOR

Prof. înv. preșcolar MIHALCA IOANA FLORICA
G. P. P. „14 MAI” - SATU MARE

S-a observat că deși generația actuală de copii sunt mai mult decât pregătiți pentru era digitală în care ne găsim totuși, ceea ce le lipsește acestor nativi digitali sunt abilitățile pentru viață. Abilitățile pentru viață reprezintă un set de competențe psihologice și abilități personale care ne ajută să comunicăm eficient, să rezolvăm probleme și să luăm decizii eficiente, să ne dezvoltăm abilități de a face față stresului și incertitudinii, și de a ne auto-direcționa spre progres și succes. De asemenea, studiile arată că există o relație inversă între aceste abilități pentru viață și anxietate. Astfel, **cu cât copiii știu să fac practic mai multe lucruri, cu atât nivelul lor de insecuritate și anxietate scade.**

Abilitățile pentru viață îi ajută pe copii să acționeze și în situații în care părintele, profesorul sau un alt adult nu este prezent pentru a-l îndruma. Printre abilitățile de viață pe care un copil trebuie să și le dezvolte de timpuriu enumerăm: auto-conștientizare, empatia și simpatia, rezolvarea de probleme, luarea de decizii, gândirea (analitică, divergență, critică, creativă), comunicare eficientă, abilități interpersonale, acceptarea criticii, managementul timpului și a stresului.

În continuare, m-am gândit să vă ofer idei de activități care dezvoltă abilitățile de viață ale copiilor. Le puteți adapta pentru vârstă copilului și alege pe acelea care v-ar face și dumneavoastră mai multă plăcere. Nu trebuie să îi scutim de aceste activități folosind pretextul că “au prea multe teme și de învățat” deoarece o pauză în care ajută și se implică în sarcinile de bine comun ale familiei va fi binevenită și pentru activitatea de învățare, copilul având timp să-și limpezească mintea și să-și încarce “bateria mentală”. Astfel, pentru a se descurca bine în viață, copiii trebuie să știe:

- să pună și să strângă masa; să spele farfuriile (**activitate:** faceți un picnic în sufragerie închipuindu-va că este în natură; realizați o lista cu toate lucrurile de care veți avea nevoie, puneți-le într-un coș și desfășurați picnicul lăsându-l pe copil să preia inițiativa; va fi un moment plăcut, plin de noutate, prin care va puteți conecta emoțional și discuta lucruri care îl preocupă, lucruri care îi aduc bucurie, etc.);
- să facă o prăjitură care nu necesită coacere; să urmeze pașii unei rețete (**activitate:** facem prăjituri, gustați pe rând, legați la ochi diferite alimente și încercați să ghiciți ce ați gustat);
- să facă un sandwich pentru el și pentru dumneavoastră;
- să ducă gunoiul;
- să-și facă patul și să-și pună în ordine camera (**activitate:** hai să punem cronometrul și să vedem câte îmbunătățiri putem aduce acestei camere în doar 10 minute);
- să pună haine la spălat; să le scuture, să le întindă la uscat; să le culegă de la uscat, să le împătore și să le pună în dulap (**activitate:** eu o să culeg hainele de culoare neagră iar tu pe cele în culori vesele; eu adun pantalonii și tu bluzele);
- să spele geamurile; gresia și faianța;
- să știe să coase un nasture sau gaura unui ciorap;
- să ștergă praful și să dea cu aspiratorul;
- să ude plantele de apartament sau pe cele din curte;
- să strângă frunzele, să măture, să planteze și să smulgă buruieni;

- să scrie o scrisoare de modă veche către prieteni sau familie, să-i pună un timbru și să o trimită prin poștă.
- să scrie un mesaj de mulțumire (**activitate:** ce mesaj de mulțumire i-ai scrie doamnei învățătoare/educatoare/doctor?);
- să împacheteze un cadou;
- să citească corect o hartă și un compas (**activitate:** desenați o harta a cartierului și trasați drumul până la școală, la bunici sau la un parc/loc de joacă);
- să știe abilități de bază de prim ajutor (**activitate:** luați o păpușă sau un pluș mai mare și demonstrați și exersați pe ea aceste abilități; dumevoastră, părintele, puteți să vizionați pe youtube pentru a vedea pașii);
- să știe ce să facă în cazuri de urgență;
- să știe să-și folosească eficient timpul (**activitate:** realizați un program zilnic în care să apară și pauze și momente de relaxare și joacă și nu doar perioadele de studiu);
- să realizeze că orice acțiune are o reacțiune (**activitate:** vizionați pe youtube experimente de știință și replicați-le împreună);
- să-și identifice propria stare emoțională și a celorlalți (**activitate:** ascultați teatru radiofonic și discutați la final acțiunile personajelor punându-va pe rând în locul lor; schimbați rolurile – părinții devin copii și copiii părinți pentru o ora de joc specială).

De fiecare dată când copilul reușește să facă un lucru, cât de mic, își clădește încrederea în sine, se vede capabil și competent iar sentimentul de neajutorare scade. Scade și anxietatea, motiv în plus pentru a-i antrena pe copii în sarcini care v-ar diminua și dumneavoastră stresul resimțit de încărcătura de sarcini. Activitățile propuse mai sus, pe lângă faptul că dezvoltă abilitățile de viață ale copilului, vor determina și o conectare emoțională mai profundă între dumneavoastră și copil, iar beneficiile se vor resimți pe toate planurile atât la dumneavoastră cât și la el.

Referințe bibliografice:

- ✓ Mantilla, L (1999). Abilități pentru viață: o propunere educațională pentru a trăi mai bine. Bogota
- ✓ Melero, J (2010). Abilități de viață: un model pentru a educa cu sens Zaragoza
- ✓ Organizatia Mondiala a Sanatatii. (1999). Instrucțiuni: Curricula de educație a abilităților de viață pentru școli. Geneva, Elvetia.
- ✓ Cuartero, N. (2014). De la conștientizarea de sine la dexteritatea socială. Caiete de pedagogie (442), p. 65.

PROIECT ACTIVITATE PREVENIRE ȘI COMBATERE A VIOLENȚEI ÎN MEDIUL ȘCOLAR ”VIOLENȚA NU ESTE SOLUȚIA”

Prof. MIHĂILESCU IRINA-FLORENȚA
GRĂDINIȚA CU P.P. NR. 40 PLOIEȘTI

MOTIVAȚIE

Copilăria timpurie reprezintă cea mai importantă perioadă din viața unui individ prin consecințele durabile pe care le are asupra dezvoltării ulterioare a acestuia. Ultimele cercetări au demonstrat și argumentat modul în care trebuie abordată această perioadă de vârstă insistând pe practicile adecvate de îngrijire și educare a copilului mic.

Agresivitatea - definită ca fiind orice comportament ostil, distructiv al unui individ, poate fi îndreptată împotriva altor persoane, obiecte sau animale, precum și împotriva ființei proprii, ca autoagresivitate. Agresivitatea poate fi verbală și fizică, aplicată direct sau indirect asupra victimei, manifestă sau pasivă. De exemplu, încapățănarea, târăgănarea lucrurilor, opoziția tăcută, stilul „spune ca el, dar fac ca mine” sunt forme de agresivitate pasivă.

Întâlnită în mod frecvent la copiii mici, agresivitatea este un comportament care reprezintă, în anumite limite, un mod de manifestare normal al emoțiilor și frustrărilor. Când trebuie să împartă să împartă dragostea și atenția părinților, jucăriile, obiectele personale etc. cu alți copii sau frați, toți copiii au din când în când unele ” ieșiri” agresive.

Uneori agresivitatea copilului devine atât de mare încât devine o provocare pentru sine și întreaga familie, necesitând ajutor specializat, psihologic, chiar psihiatric. Încă de la primele manifestări agresive, fizice sau verbale, părinții trebuie să acționeze imediat pentru a evita ca acest tip de comportament să se transforme în obicei. De aceea este necesar să înțeleagă corect de ce se comportă copilul astfel, identificând:

- De ce apelează copilul la agresivitate ca mod de manifestare?
- Când apelează copilul la comportamente de tip agresiv?
- Cum se manifestă copilul în astfel de momente?
- Ce metode de disciplinare au fost folosite în trecut?

Pentru a putea preveni și gestiona în mod corect un comportament agresiv al copilului încă de la apariție este necesară identificarea acestuia, dar și a cauzelor care au dus la o astfel de manifestare. Activitățile desfășurate cu părinții care să-i ajute să recunoască și să rezolve corect astfel de ” situații” sunt binevenite pentru o dezvoltare firească și frumoasă a copilului, pentru consolidarea relației părinte-copil, copil-copil, părinte- cadru didactic. Identificarea unor posibile cauze interne sau externe, ce acțiuni pot întreprinde părinții pentru a putea rezolva aceste probleme, conștientizarea de fapt a problemelor sunt abordate mult mai ușor într-un mediu prietenos, de colaborare în cadrul grădiniței.

SCOP

Optimizarea relațiilor între copiii preșcolari prin activități de consiliere a părinților privind comportamentul agresiv al copilului

GRUP ȚINTĂ

Părinții copiilor din cadrul grupei mijlocii, Grădinița cu P.P. nr. 40 Ploiești

PARTENERI:

Prof. Consilier Mistreanu Gabriela din cadrul CJRAE Prahova

OBIECTIVE

-Informarea/ identificarea cauzelor comportamentului agresiv

-Dezvoltarea abilităților de rezolvare a unor situații cu potențial de dezvoltare a comportamentului agresiv sau de stopare a acestuia.

COMPETENȚE VIZATE

-Socio-relaționale și de comunicare între părinți –copii, părinți –educatori

FORME DE ACTIVITATE

-Lucru frontal - Lucru în echipă -Lucrul pe grupuri mici

- Individual

METODE DE LUCRU

- Discuții de grup
- Brainstorming
- Exerciții-joc
- Studii de caz
- Joc de rol
- Elaborarea de afișe

MIJLOACE / MATERIALE UTILIZATE

- Laptop
- videoproiector
- flipchart și coli, markere
- pliante
- filme educative

SPAȚIU

Sala de grupă din cadrul grădiniței

DURATA

Februarie – mai /1 activitate pe lună

FACTORI IMPLICAȚI

- Părinți
- Profesorul consilier

Nr crt	Activitatea	Resursele necesare	Parteneri/ Responsabili	Termen	Activități de evaluare
1.	Cauze ale comportamentului agresiv- nevoile copilului- identificarea acestora	-sala de grupă -laptop, videoproiector -prezentare ppt	- prof. Consilier -educatoare	Februarie	-fotografii -nr. Participanților -feed-back
2.	Analiza funcțională a comportamentului agresiv	-studii de caz -sala de grupă -laptop, videoproiector -flipchart	-educatoare	Martie	Fotografii -analiza cazurilor Feed-back

3.	Cum se educă un copil agresiv?- tehnici de gestionare a situațiilor	-sala de grupă -laptop, videoproiector Flipchart -filmulete educative	educatoare	Aprilie	-minighid de bune practici -fotografii
4.	Conflictele- aspecte pozitive- abordarea conflictului ca sursa de autoreglare și dezvoltare personală	sala de grupă -laptop, videoproiector -flipchart -poveste tematică	educatoare	Mai	-fotografii din cadrul activității -” caietul cu impresii”- feed-back asupra proiectului

EVALUAREA PROIECTULUI

Evaluarea se va realiza cu ajutorul analizei produselor activității:

- minighid de bune practici, album de fotografii, caiet de impresii
- cu ajutorul chestionarului de feed-back final, prezentări ppt privind comportamentul agresiv.

IMPACTUL

Ne dorim să observăm cât mai puține comportamente agresive, indezirabile în activitatea zilnică cu copiii, părinții să poată preveni și gestiona cu succes situațiile conflictuale.

”Educația va avea întotdeauna provocările ei, dar, dacă vă bazați pe o dragoste plină de înțelegere și dacă sunteți dispuși să împliniți nevoile esențiale ale copiilor voștri puteți avea satisfacția de a crește un copil care va fi, în cele din urmă, dispus să vă asculte.” (Kay Kuzma, ”Ascultarea de bunăvoie”, 2007)

BIBLIOGRAFIE:

1. Kuzma, Kay, ” Ascultarea de bunăvoie”, Casa de Editură Viață și sănătate, 2007
2. Curs ” Violența în școală”
3. www.centruldeparenting.ro
4. www.kidspot.ro

DIN DRAGOSTE PENTRU COPILUL MEU

**Militaru Daniela–Ana
Pintilie Lăcrămioara
Grădinița Voinicel
Oraș Chitila, Județ Ilfov**

Totii parintii au proiecte pentru copilul lor, dar e nevoie de rabdare si de incredere in progresele pe care le face copilul in ritmul lui. Chiar daca acesta nu se potriveste cu asteptarile parintelui. De multe ori se asteapta multe lucruri de la copii, pe care acestia nu le pot face deoarece nu au varsta necesara. Iar dezamagirea parintelui si sentimentul de neputinta al copilului il fac pe acesta sa devina temator, retras, sa ii fie teama sa mai incerce. Copiii ar dori sa faca placere parintelui dar nu se simt la inaltime, sentiment care va trai mult de-a lungul vietii acestuia. Copilul este fericit atunci cand simte ca parintii sai sunt mandri de el si de ce a facut.

Dragoste – fermitate

Sloganul *este interzis sa interzici* s-a dovedit a fi periculos si din pacate inutil. Cuvantul cheie este respectul. Interzic copilului ceea ce l-ar putea pune in pozitia de a-si face rau siesi sau celorlalti pentru ca il invat respectul fata de oameni si fata de propria persoana. Copilul are nevoie in primul rand de dragoste si apoi de fermitate , pentru ca lumea pe care o descopera sa fie una sigura si de incredere. Reperul este legat de modul in care il privim pe copil, cu incredere, respect si iubire dar in acelasi timp ca pe un copil care nu are inca suficienta experienta pentru a va deveni egal. Este la fel de nociva si tratarea copilului ca pe un inferior si tratarea lui ca pe un adult. Copilul este o fiinta demna de a fi tratata cu respect dar nu are nici intelegerea si nici indatoririle unui adult.

Adesea cand spunem nu unui copil il nemultumim si el isi va manifesta nemultumirea prin furie si plans, fapt care este dificil de tolerat pentru un parinte. Aceste interdictii trebuiesc adaptate varstei si capacitatilor copilului. Interdictiile de la 3 ani nu sunt aceleasi cu interdictiile de la 12 ani, la fel cum asteptarile fata de un copil de 3 ani nu sunt aceleasi ca si asteptarile fata de un adolescent.

Cand protejam copilul prea mult ii oferim imaginea unei lumi periculoase in care este incapabil sa se descurce singur. Cand insa refuzam sa luam in serios fricile copilului se simte singur si neputincios in fata unei lumi mari si angoasante. Este la fel de nociv si sa supraprotejam copilul si sa il ignoram.

Teama

Anxietatea parintilor este de asemenea o sursa permanenta de probleme pentru copil. A te teme mereu ca se va intampla ceva, a te teme mereu de boli, de microbi, de accidente, de esecuri, de intamplari rusinoase va duce la o relatie parinte-copil dominata de nevoie parintelui de a controla copilul “spre binele sau” si de nevoia copilului de a scapa poate prin boala si de ce nu prin esec. Copilul nu va putea evolua liber, nu se va dezvolta si va urma de fapt exact traseul de care parintele se teme. Copilul reactioneaza la nelinistea parintelui sau printr-o neliniste si mai mare pe care insa nu stie nici cum sa o exprime si nici cum sa o controleze. Este dezarmat sau nu a avut niciodata vreo arma. Este incapabil sa se distanteze de ce traieste si coplezit de nelinistea parintilor sai.

Atmosfera de acasa este importanta. Unele familii sunt sufocate de tensiuni, altele sunt coplesite de nelinisti si griji, altele sunt depresive si dezarmate. Doar atunci cand acasa este un loc comod, linistitor, continator, copilul va invata sa isi cladeasca increderea in sine si seninatatea.

Copiii privesc adultii si recunosc cum reactioneaza acestia in fata fricii, a dificultatilor, a frustrarii, a esecului, vor intelege ca aveti prea multa nevoie de aprobarea celorlalti sau ca voi insiva nu respectati regulile, va vor cunoaste fricile si vor sti cand mintiti si bineinteles ca va vor imita. Chiar daca aparent incercati sa ii invatati alte reguli, le va fi mult mai usor sa va imite decat sa accepte o regula "straina". Pentru a creste copiii fericiți și increzatori este nevoie ca noi adultii sa fim fericiți și increzatori. Pentru a creste un copil care iubeste viata trebuie sa ii aratam zi de zi ca noi insine o pretuim si avem incredere in ea.

Datorită faptului că societatea în care trăim este într-o permanentă schimbare, atât părinții cât și educatoarele, trebuie să aibă în vedere o adevărată luptă cu mediul, să fie foarte atente la metodele și mijloacele didactice pe care le folosesc deoarece copiii sunt vulnerabili la această vârstă, iar influențele negative sunt la tot pasul. Pentru a avea o relație activă și pozitivă cu preșcolarii trebuie să știm să le descoperim trebuințele și nevoile, pentru ca legăturile ce se stabilesc între preșcolari și adulți să se bazeze pe încredere și pe respectul reciproc.

Familia este factorul primordial în educarea unui copil și educația începe în familie, de aceea, legătura dintre grădiniță și mediul familial va trebui să se întrepătrundă, iar educatorul să cunoască foarte bine mediul de viață al copilului, pentru a putea colabora.

Bibliografie:

- Bakker, I., Janssen, H., „Educați așa!”, Netherland Institute for Care & Welfare, Fundația Copiii Noștri, București, 1998;
- Dumitrana, M., - „Familia, copilul și grădinița”, Editura Compania, București, 2000.

PROIECT DE EDUCAȚIE ȘI CONSILIERE A PĂRINȚILOR

SĂ DESCOPERIM ÎMPREUNĂ TAINELE „MESERIEI DE PĂRINTE!”

Prof. înv. preșc. MILOȘ LUMINIȚA LOREDANA
Grădinița cu P.P. Bocșa, Caraș-Severin

Cu cât se complică mai mult viața socială, și provocările lumii moderne formulează întrebări și cer răspunsuri la care nu ne-am fi gândit acum douăzeci de ani.

Astfel, devine tot mai clar că este nevoie de un parteneriat educațional în favoarea și pentru asigurarea viitorului lumii, pentru creșterea adecvată a copiilor.

Prin educație, părinții pot cunoaște ce înseamnă de fapt disciplinarea copilului (învățarea, însușirea de comportamente adecvate) și care sunt metodele de disciplinare adecvate ce favorizează cooperarea copilului și dezvoltarea unei cât mai bune relații între părinte și copil, pe de o parte și între părinții copilului, pe de altă parte.

Prin programele de consiliere se transmit părinților informații relevante privind educația, formarea, sănătatea, îngrijirea copiilor, petrecerea timpului liber, orientarea școlară și profesională, legislația familiei, cunoașterea copilului etc. Activitățile se realizează de regulă cu grupuri numeroase de părinți, adesea sunt însoțite de materiale informative distribuite participanților, sunt susținute de specialiști în domeniul respectiv sau de echipe pluridisciplinare.

Scopul educației părinților este să sprijine părinții să-și dezvolte priceperile parentale și încrederea în propriile forțe și să îmbunătățească capacitățile lor de a îngriji și sprijini propriii copii.

În acest scop, am derulat cu părinții grupei pe care o conduc, un proiect de consiliere, pe care îl voi prezenta detaliat în continuare:

1. Definirea problemei:

Consilierea părinților pentru disciplinarea pozitivă a copiilor.

2. Descrierea problemei:

La întâlnirile zilnice și la ședințele cu părinții, unii dintre aceștia au ridicat problema disciplinării copiilor, motivând că au observat schimbări de comportament ale acestora.- „E foarte alintat!”, „Plânge mereu, fără motiv!”, „Nu face decât ce vrea și cum vrea el!”, „Se trânteste pe jos și plânge!”, „Bate din picioare și țipă!”, „Nu strânge jucăriile!”, „Vorbește urât și îi lovește pe cei din jur când nu obține ce vrea!” etc. – sunt doar câteva dintre afirmațiile părinților preșcolarilor din grupa pe care o conduc. Ei sunt ușor descumpăniți, iar relațiile cu copiii devin tensionate. Majoritatea părinților afirmă faptul că le sunt cunoscute metodele, comportamentele și atitudinile care funcționează mai bine în educarea copiilor lor, dar cu toate acestea, constată deseori că aceste metode nu funcționează întotdeauna așa cum s-ar fi așteptat. De aceea, ei consideră că au nevoie de ajutor pentru abordarea din noi perspective a disciplinării copiilor.

Astfel, pentru identificarea nevoilor de consiliere ale părinților se poate aplica un chestionar adaptat particularităților grădiniței. Se face analiza acestor chestionare din care reiese nevoia consilierii părinților pe problema educării comportamentului copiilor.

3. Identificarea posibililor factori de formare și dezvoltare a problemei

Factorii care contribuie la formarea și dezvoltarea problemelor comportamentale ale copiilor pot fi:

- părinți prea permisivi;
- părinți care neglijează copilul (petrec foarte puțin timp cu acesta);
- severitatea excesivă a unui părinte sau a ambilor părinți;
- dezvoltare nepotrivită vârstei;
- probleme de sănătate;
- lipsa afecțiunii părinților;

- părinții nu înțeleg nevoile copilului, nu au suficientă răbdare cu el, nu îi acordă respect;
- educație greșită datorată altor persoane care îngrijesc copilul (bunici, bone etc.);
- stiluri parentale diferite;
- răsfățul copilului de către unul dintre părinți;
- apariția unui alt membru în familie (soră/frate);
- stresul familial;
- neînțelegerile în cuplu.

4. Identificarea factorilor de menținere și de activare a problemei:

Factorii ce pot menține și activa problemele de comportament ale copiilor sunt:

- părinții agitați din cauza stresului;
- lipsa de timp a părinților;
- problemele și grijile cotidiene;
- certurile dese dintre părinți;
- „cicăleala” bunicilor;
- certarea și agresarea verbală/fizică frecventă a copilului;
- etichetarea („Ești cel mai neascultător copil!”, „Ești obraznic!” etc.);
- critica excesivă a adulților față de copil;
- cerințele/așteptările părinților nu sunt adaptate vârstei copiilor.

5. *Planul de intervenție:*

a. Obiectiv de lungă durată:

- Dezvoltarea unor practici parentale în vederea disciplinării pozitive a copiilor

b. Obiective specifice:

Părinții trebuie:

- Să-și orienteze în mod conștient atenția asupra evenimentelor pozitive din activitatea copilului;
- Să cunoască/elimine factorii ce formează/dezvoltă/mențin/activează problemele comportamentale ale copiilor;
- Să identifice/aplice tehnici de comunicare eficientă părinte-copil;
- Să identifice aspectele pozitive în relația lor cu copilul;
- Să formuleze cerințe adaptate la vârsta copiilor, astfel încât acestea să poată fi respectate de copil;
- Să-și dezvolte abilitatea de a înțelege/interacționa/colabora cu copilul.

c. Strategii de intervenție:

Întâlniri cu părinții:

1. „EU ȘI COPILUL MEU”

Scop: Descrierea concretă a problemei comportamentale a copilului.

Se transmite părinților faptul că se va discuta despre problemele comportamentale ale copiilor în familie și se vor stabili obiectivele consilierii ce vizează aceste probleme, după cum chiar dâșii au solicitat.

2. „DE CE?”

Scop: Identificarea cauzelor care determină comportamentul copiilor.

Pornind de la părerile părinților cu privire la comportamentele pe care ei le consideră problematice, vor fi analizate caracteristicile copiilor, ale părinților și se încearcă depistarea cauzelor care contribuie la modificarea comportamentului unui copil. Această etapă poate fi foarte vastă mai ales în cazul familiilor cu o problemă multiplă.

3. CUM?

Scop: Stimularea interacțiunilor și a relațiilor pozitive părinți-copii, după metoda „Educați așa!”

Conform metodei „Educați așa!” vor fi abordate în cadrul întâlnirii diverse aspecte. Ideile sunt extrase din manualul „Educați așa!”. Părinții primesc pliante cu toate subiectele dezbătute:

-“Acordarea atenției”, “Aprecierea”, “Stabilirea limitelor”, “A spune NU și a interzice”, “Ignorarea”, “Izolarea”, “Pedepsirea”.

4. „COPILUL MEU, PRIETENUL MEU!”

Scop: Creșterea numărului de interacțiuni pozitive între copil și părinți.

Părinții sunt îndrumați să se orienteze cât mai mult spre interesele și înclinațiile copilului, în special **jocului**. Jocul împreună cu copilul va diminua tensiune dintre părinți și copii și de aceea reprezintă un pas important.

5. Evaluarea intervenției – poate fi făcută într-o ultimă întâlnire cu părinții, denumită sugestiv **„AM ÎNVĂȚAT SĂ...”**

Părinții sunt solicitați să-și exprime impresiile despre activitățile desfășurate împreună și despre ceea ce au învățat la curs, să ofere feed-back, să propună noi tematici.

Completare chestionar.

ANEXA – Fișă de evaluare pentru părinți Vă rugăm sa răspundeți cu sinceritate la următoarele întrebări:

1. Consilierea a fost utilă, v-a ajutat? Motivați răspunsul.

.....

2. Cum v-ați simțit pe parcursul ședințelor de consiliere?

.....

3. Ce ați aflat nou / ați învățat - ca părinte prin participarea la ședințele de consiliere?

Dar pentru copilul dvs.?

.....

4.Cum intenționați să continuați sprijinirea copilului dvs.?

.....

Bibliografie:

- Cartea „Disciplinarea pozitivă sau cum să disciplinezi fără să rănești”, autori: Adina Botiș și Anca Tărău, Cluj-Napoca, 2004
- Strategii educaționale și intervenții de consiliere pentru părinții copiilor și adolescenților cu dificultăți; bune practici - „Educația și consilierea părinților”- ghid - Proiectul Socrates – Grundtvig 2, 2006

EDUCAȚIA PARENTALĂ ȘI INTERACȚIUNEA PARINTE - COPIL – GRĂDINIȚĂ

PROF. ÎNV. PREȘC. MIRCEA RAMONA

Prof. SAULEA ANA

GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR. 9 BÂRLAD

Educația parentală este aceea care oferă părinților, familiilor, comunităților indicații, recomandări și sfaturi practice despre cum trebuie educați copiii, despre cum trebuie să se răspundă nevoilor și așteptărilor copiilor, despre modul în care se pot menține deschise liniile de comunicare, pe tot parcursul vieții, între părinți și copii.

Scopul educației parentale, așa cum este el precizat în lucrările de specialitate, nu vizează schimbarea de comportament particular sau schimbarea unei structuri definite, ci ea încearcă să formeze, la toți membrii comunității, competențele și abilitățile educative. Scopul ei este de a sprijini părinții să dezvolte priceperile parentale și încrederea în propriile forțe și să îmbunătățească capacitățile acestora de a-i îngriji și sprijini pe propriii copii.

Părinții trebuie să învețe prudența în cerințe și dorințe – căci ele s-ar putea împlini, dar cu un preț prea mare pentru copil. Prin iubirea părintească, părintele învață să se limiteze narcisic la sine și să vadă copilul ca pe o persoană demnă de încredere, capabilă de afecte profunde, de gândire proprie și aptă pentru viață, așa cum este ea, cu bune și cu rele.

Părintele trebuie să fie învățat că nu este responsabil de tot ceea ce se întâmplă cu copilul său. Copilul vede și învață năz-drăvăanii, trăiește inevitabil și evenimente traumatizante, se mai îmbolnăvește și se mai accidentează, uneori. Părinții nu con-trolează totul în jurul copilului și nu-l pot feri de tot ce i s-ar putea întâmpla rău.

Ceea ce îi poate oferi părintele copilului său, este iubirea necondiționată, acceptare, înțelegere, un mediu sigur, cald și cu deschidere socială. Oferindu-i acestea, copilul poate face față el însuși, vieții cu tot ce îi aduce ea.

Educația parentală își propune să învețe părinții faptul că nu doar adultul este formator pentru copil, ci și copilul îl formează pe adult. Adultul, așteptând venirea pe lume a copilului său, începe prin a se schimba pe sine pentru a deveni părinte. Adultul operează la sine schimbări, iar copilul profită de acestea și doar în raport cu ele se va putea schimba pe sine. Oricum ar fi, părintele nu mai devine nepărinte și nici nu mai dorește asta. El poate beneficia de avantajele schimbărilor fundamentale ce se produc în sine. Abia după ce transformarea are loc la nivelul părintelui, el poate deveni formator pentru copil. Aceasta explică de ce copilul nu ascultă dacă nu este ascultat, nu înțelege dacă nu e înțeles, nu respectă dacă nu este respectat, nu are grijă de sine dacă nu e îngrijit, nu poate iubi dacă nu e iubit.

Munca cu părinții nu este ușoară, mai ales atunci când ei trebuie să înțeleagă și să exerseze că nu pot pretinde, înainte de a oferi, și că a educa copilul nu înseamnă a schimba, ci a se schimba. Educația părinților este o formă de intervenție asupra părinților în favoarea educației copiilor lor. Educația parentală se poate constitui ca un set de măsuri educative și de sprijin care ajută părinții în înțelegerea propriilor lor nevoi, în cunoașterea și acceptarea nevoilor copiilor lor; dar își propune și să construiască punți de legătură între părinți și copii.

Educația părinților este o educație cu caracter preventiv, este o educație a educației copilului; un studiu al creșterii și dezvoltării copilului; o formare a abilității de comunicare și de analiză a comportamentelor adultului, dar și ale copiilor.

Educația parentală aduce valoare relațiilor din interiorul familiei, dar și părinților ca persoane.

Dacă vor ști mai bine, vor acționa mai eficient și vor avea mai mult succes în rezolvarea problemelor de familie. În planul personal, aceasta va însemna creșterea încrederii în propriile forțe și o atitudine mai flexibilă și deschisă față de urmași.

Meseria de părinte este una dintre cele mai dificile pe care adulții o aleg pentru a o aplica în practică și de aceea se cere o instruire aparte, pentru ea. Nevoia de informație privitoare la educarea copii lor de către părinți este reală, și exprimată la nivelul tuturor dimensiunilor: cognitiv, comportamental, emoțional. Un număr tot mai mare de părinți eșuează în cea mai elementară relație stabilită între indivizi, aceea de comunicare. Comunicarea cu copiii lor păstrează un model educational perimat; au existat întotdeauna părinți iubitori care nu i-au pus probabil atâtea probleme și care au reușit foarte bine, dar acest lucru era mult mai ușor într-o lume foarte statornică, în care tradiția avea ultimul cuvânt.

Unii părinți au tendința de a nivela raporturile lor cu copiii și asta se manifestă mai ales acolo unde separarea atrage după sine pierderea unui părinte, de obicei a tatălui. În familiile în care grija pentru copil revine în totalitate unuia dintre părinți, se observă tendința de a trata copilul de la egal la egal și de a căuta să se compenseze absența celuilalt părinte, făcând totul pentru a evita conflictele. Se neagă astfel, raportul de autoritate, normal, sănătos și asigurător pentru copil, pentru că acest raport stabilește așteptările și limitele. O anumită autoritate este nevoie între părinți și copil, și limitele fiind necesare și asigurătoare pentru cel care învață. Autoritate nu înseamnă abuz de putere, ci mai mult reguli clare, coerente și constante. Pentru unii, acest tip de raporturi neegale este dificil de instituit în cadrul familiei. Copilul privat de raportul de autoritate devine prietenul părintelui, însă cu riscul de a suferi o creștere rapidă printr-o pseudo maturizare.

Iată și câteva sfaturi utile pentru părinți care se găsesc în situațiile descrise mai sus:

1. *Dacă lipsiți mult din viața copilului, oferiți atunci când puteți, momente de calitate care să răspundă nevoilor copilului, în detrimentul momentelor generatoare de tensiuni și supărări.*
2. *“Reparați” legătura cu propriul copil, aducând în viața lui un “substitut” al dumneavoastră care să constituie o autoritate.*
3. *Străduiți-vă să finalizați ziua într-un mod pozitiv, indiferent de momentele neplăcute care au avut loc pe durata întregii zile.*
4. *Căutați să înțelegeți comportamentul negativ al copilului. Ce scop sau ce recompensă urmărește?*
5. *Tratați-l pe copil cu respect, indiferent cât de nerescușt este comportamentul lui.*
6. *Încurajați-vă copilul! Faceți tot ce puteți pentru a-i susține respectul de sine.*
- 7.

Toate acestea se pot transforma în principii fundamentale de educație pentru părinți.

Este bine știut faptul că atunci când copilul are de îndeplinit un rol social, cum ar fi acela de a intra la școală sau la grădiniță, de exemplu, toată familia participă afectiv la adresarea de recomandări privind noua situație. În funcție de nivelul de instrucție și de educație al membrilor familiei, precum și al altor persoane care intră în contact direct cu copilul (prieteni de familie, vecini etc.) aceste îndrumări sau recomandări se transformă “în glumă”, în adevărate amenințări pentru copil. Expresiile de genul *lasă că vezi tu ce vei păți cu doamna educatoare*, sau *mai faci tu acum obrăznicii, apoi n-o să-ți mai mergă cu doamna educatoare*, nu sunt deloc potrivite, ci mai degrabă conduc la un stres suplimentar pe care copilul nu și-l poate explica și nici accepta.

Înainte de toate, trebuie lămurită situația în care părinții refuză să trimită copilul la grădiniță. Părinții trebuie învățați să înscrie copilul la grădiniță.

Grădinița este mult prea importantă pentru copil, pentru ca ea să fie eliminată din viața lui sau substituită cu bunica sau bona, care nu își propun obiective educaționale formale, ci doar supravegheare și grija pentru nevoile imediate ale copilului.

În grădiniță, copilul beneficiază de un cadru social unde învață simultan să aibă mai multe relații, după modelul educatoarei. Facem trimitere aici la grupul de copii cu care se stabilesc relații personale, fără medierea părinților. La grădiniță, copilul găsește un mediu exterior familiei în care se poate manifesta personal. Aici poate observa comportamente noi, își poate adapta propriile manifestări. În nenumărate rânduri, educatoarele sunt puse în gardă cu mofturile copiilor, dar nu pentru ca acestea să fie corectate, dacă e cazul, sau modelate în funcție de situațiile concrete ivite, ci pentru ca ele să fie acceptate odată cu intrarea copilului în grupul nou format.

Copilul meu nu spune poezii. Copilul meu nu are răbdare când desenează. Mă rog ca el să mănânce la masă. Ora de masă este un calvar pentru toți. Vă rog să acordați o mai mare atenție copilului meu când e ora de masă. Aceste formule nu reprezintă o noutate pentru părinți. De altfel, fiecare familie, părinte poate continua, cu ușurință, lista de *mofturi*.

Mediul din grădiniță este unul sigur în ce privește dezvoltarea copilului, el disciplinează, învață reguli noi de conduit și de adaptare la noi cerințe. Pentru acea sta copilul are nevoie de constanță și de continuitate, condiții pe care grădinița le oferă necondiționat.

Pedagogia vorbește despre criza de adaptare a copilului la noul program impus de grădiniță. Acesta este momentul cel mai dificil de acceptat de către părinți, care conduce, de cele mai multe ori, la retragerea copilului din grădiniță și reintrarea lui în mediul supraprotector al familiei, pe motiv că *este prea mic*. Perioada de acomodare este variabilă, deoarece ține de individualitatea copilului. Intrarea în grădiniță oferă copilului o experiență nouă și confruntarea cu un mediu străin. Este firesc să trezească angoasă și anxietate. Acomodarea treptată securizează copilul, diminuându-i zona de necunoscut.

Copilul are nevoie de timp pentru pregătire și acomodare la mediul nou apărut în viața lui. Pregătirea pentru grădiniță poate începe prin modificarea treptată a programului copilului, astfel încât să fie apropiat de cel al grădiniței (ora de trezire dimineța, ora de masă, ora de somn de prânz).

Extrem de importantă este și acomodarea părinților. Doar ei pleacă dimineța și copilul îi așteaptă cu dor acasă. Acum este momentul în care și copilul pleacă la grădiniță, unde dobândește, pe lângă familie, un mediu personal de manifestare individuală. Copilul face primul pas către independență, iar părinții trebuie învățați să accepte aceasta.

Concluzii:

Scopul principal al educației parentale este acela de a încuraja părinții să-și analizeze mai în profunzime viața și modul în care relaționează cu copiii lor. Părinții sunt învățați să descopere o gamă mai largă de alternative eficiente pentru interacțiunea cu aceștia, să aleagă ce e mai potrivit pentru familie și pentru copiii lor. Părinții sunt învățați să se cunoască ca părinți, pentru a se simți confortabil cu acest statut. A fi un bun părinte înseamnă a dăruia mult copilului tău, dar în aceeași măsură înseamnă a fi bun cu tine însuși, a avea o aleasă prețuire de sine.

Bibliografie:

1. Faber, A., Mazlish, E., Nyberg, L., Anstine Templeton, R., 2008, *Comunicarea eficientă cu copiii acasă și la școală*. Editura Curtea Veche, București.
2. Holt-România, 2002, *Cum să devenim părinți mai buni*. Manualul educatorului parental, Editura Lumen.
3. Shapiro, S., Skinulis, K., 2003, *Cum devenim părinți mai buni*. Editura Humanitas, București.
4. Vrăsmas, E. A., 2002, *Consilierea și educația părinților*. Editura Aramis, București.

PROIECTUL E-TWINNING MY FAVOURITE

MODALITATE DE COLABORARE COPII – PĂRINȚI-CADRE DIDACTICE

Prof. consilier școlar Gabriela Mistreanu CJRAE Prahova
Prof. învă. preșcolar Flavia Călărășu Grădinița Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil Ploiești

Colaborarea dintre părinți și cadrele didactice poate lua diferite forme: clasicele ședințe, activități comune realizate prin prezența părinților la grădiniță, participarea la excursii sau plimbări, dar și prin participarea la activități inedite, prilejuate de proiecte internaționale. În acest articol dorim să prezentăm unul dintre proiectele derulate alături de copiii și părinții din cadrul grupei mari *Piticii cumiți*, de la Grădinița Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil Ploiești, proiect coordonat de prof.consilier școlar Gabriela Mistreanu și prof.înv.preșcolar Flavia Călărășu. Proiectele e-Twinning sunt o modalitate specială de colaborare între școli din diferite țări, iar beneficiarii nu sunt doar cei direcți – cadrele didactice și preșcolarii, ci și cei indirecți – părinții.

Conform site ului de promovare, „*e-Twinning oferă personalului didactic (profesori, directori, bibliotecari etc.) ce activează în școlile din țările europene participante o platformă de comunicare, colaborare, demarare proiecte și schimb de informații, pe scurt, un spațiu în care să simți că fac parte din cea mai palpitantă comunitate educațională din Europa.*” Această platformă oferă posibilitatea cadrelor didactice de a participa la variate modalități de schimb de informații și bune practici:

- Participarea la proiecte internaționale e-Twinning pe grupe de vârstă, cu teme extrem de variate;
- Participare la parteneriate Erasmus;
- Participare la programe de formare, webinarii, seminarii online.

Proiectul **My Favourite**, la care au participat cadre didactice, preșcolari și părinți din Turcia, Spania, Grecia, România, a avut ca scop dezvoltarea atitudinii de acceptare a diversității și de valorizare a fiecărui membru al unui grup. Copiii au învățat, pe parcursul proiectului (desfășurat între nov. 2021 și mai 2022) că fiecare dintre ei este unic și valoros, au descoperit noi preferințe și interese și au participat cu implicare și plăcere la activitățile desfășurate. Prin intermediul jocului, al picturii, al desenului, al activităților practice, copiii, alături de cadrele didactice dar și de părinți, au fost ajutați să împărtășească celorlalți din experiențele lor, să se manifeste liber și original, să descopere unicitatea celuilalt. Activitățile realizate au avut ca teme principale preferințele copiilor: culoarea, jocul, mâncarea, activitatea de timp liber, cartea și desenele animate preferate, prietenii alături de care se joacă. De asemenea, au fost organizate și activități online, în cadrul cărora copiii participanți din diferite țări au învățat jocuri noi și s-au distrat de minune!

Părinții au fost integrați în special în realizarea activităților practice, copiii fiind extrem de încântați să pregătească alături de aceștia felul de mâncare preferat sau desertul favorit. Încă o dată, dacă mai era cazul, se confirmă importanța implicării părinților în activitatea copiilor, aceștia din urmă așteptând sprijin, suport emoțional, timp efectiv petrecut împreună. Beneficul – de ambele părți este major – o mai bună cunoaștere a propriului copil, de către părinte, dar și a părintelui de către copil, o relație bazată pe încredere, implicare și căldură emoțională, toate prilejuate de acest proiect special.

FAMILIA, UN PARTENER DE SUCCES ÎN PROMOVAREA UNEI ALIMENTAȚII SĂNĂTOASE

**PROF. ÎNV. PREȘCOLAR MIȘCORICI ALINA LUCIA
GRĂDINIȚA CU P.P SI P.N “CRAI NOU” PLOIEȘTI**

Educația preșcolară privește atât obiceiurile familiei din care provine, dar și informațiile primite în mediul educațional frecventat de către copiii mici, respectiv, grădinița. Și această educație se răsfrânge asupra tuturor componentelor vieții copiilor. Aceștia învață să se comporte în societate, să respecte regulile și normele acesteia, să –și însușească informații din diverse domenii cognitive, să-și formeze deprinderi și priceperi, și nu în ultimul rând să –și însușească un regim alimentar sănătos.

Din fericire tot mai mulți părinți sunt preocupați de alimentația copiilor lor și fac tot posibilul să-i hrănească cât mai sănătos. Totuși, tentațiile sunt mari. Copiii sunt inconjurați de reclame ce promovează mâncarea de tip fast-food, produsele ce conțin substanțe nocive organismului sunt omniprezente pe piața de desfacere și oferta de alimente nesănătoase este mult mai mare decât cea de alimente bogate în nutrienți. Nu e ușor să-I învățăm pe cei mici să mănânce sănătos. În efortul merită din plin, deoarece o alimentație sănătoasă încă din copilărie scade riscurile multor boli la vârsta maturității, cum ar fi osteoporoza, cariile sau diabetul. În plus, cifrele arată că în prezent, numărul copiilor supraponderali cu vârsta cuprinsă între 3-17 ani este în creștere alarmantă, o treime dintre aceștia fiind chiar obezi.

Cauzele reprezintă o combinație de alimentație nesănătoasă, bogată în calorii și o scădere a activității fizice zilnice, o bună parte din timp fiind petrecută în fața calculatorului sau a televizorului.

Cel mai problematic aspect este acela că, de regulă, această supraponderabilitate se menține și în anii maturității, crescând astfel riscul apariției bolilor asociate cum ar fi hipertensiunea și afecțiunile sistemului circulator. Motivul creșterii în greutate este simplu: multe dintre obiceiurile alimentare, fie că sunt sănătoase sau nu, se mențin și odată ce ajungem adulți, deseori pe întreaga perioadă a vieții.

Copiii trebuie să se hidrateze suficient, să consume multe legume și fructe iar cea mai mare proporție de conținut caloric să rezulte din alimente bogate în carbohidrați. Printre acestea se numără pâinea, pastele făinoase, orezul și cartofii. O soluție bună în acest sens ar fi produsele integrale, deoarece în mod similar fructelor și legumelor, acestea asigură o porțiune suplimentară de vitamine și minerale. Un alt avantaj al versiunilor integrale constă în conținutul de fibre care mențin senzația de sațietate pentru mai mult timp și în același timp ușurează digestia.

Carnea, ouale și produsele lactate fac și ele parte din meniul regulat. Acestea au un conținut bogat în proteine, vitamine și minerale. Produsele lactate asigură o cantitate suplimentară de calciu, care este absolut necesar dezvoltării sistemului osos. preferabil de două-trei ori pe săptămână.

Poate fi de un real ajutor să fie implicați copiii atât la cumpărături cât și în pregătirea meselor și mai ales să li se permit să ia decizii. Împreună, acasă sau la grădiniță, copiii pot completa, ajutați de adulți lista de cumpărături, pot face împreună curat în frigider, pot așeza masa- majoritatea copiilor participă cu plăcere la toate aceste activități. Și vor fi mult mai deschiși să încerce lucruri noi atunci când participă activ la pregătirea mesei.

Mulți părinți li se pare că propriii copii refuză din start legumele. Însă anumite soiuri ușor dulci, cum ar fi morcovii, mazărea sau varza roșie sunt chiar populare în rândul copiilor. Pentru a lărgi paleta de gusturi, încercarea de noi alimente poate deveni un obicei. Nu toate alimentele sunt acceptate din prima. De aceea, nu se impun anumite alimente, în schimb se pot include în ofertă din când în când. Forma este și ea importantă. Dacă le sunt oferite mere, gulii sau morcovi tăiați fâșii, le vor alege mai degrabă decât pe cele netăiate.

Să nu uităm de apă! Hidratarea suficientă este importantă. Copiii nu pot stoca lichidele pentru o perioadă la fel de lungă precum adulții. Capacitatea de concentrare și performanța scad imediat ce se instalează deficitul de apă.

De aceea, copiii trebuie să consume minim un litru de lichide zilnic. În zilele fierbinți sau atunci când fac foarte multă mișcare, consumul de apă se poate dubla.

AUTORITATE ȘI PRIETENIE ÎN RELAȚIA PĂRINTE – COPIL

Educ. Mitrofan Margareta
Grădinița cu P. P. nr. 12 Huși, Vaslui

A fi autoritar nu înseamnă a te impune prin forță fizică sau pedeapsă, nu presupune a instaura teama, ci a reuși să te impui prin respect și admirație.

Dorim ca cei mici să ne asculte, să respecte anumite reguli, dar oare câți dintre noi ținem cont de faptul că disciplina nu este totul și că, în egală măsură, o relație caldă cu copiii contează pentru dezvoltarea lor ulterioară?

Cuvântul “*autoritate*” provine din latinescul “*autoritas*” și înseamnă putere, dreptul de a da dispoziții, de a impune cuiva ascultare în virtutea unei calități sau a unei împuterniciri. De asemenea, înseamnă însă și ascendent, influență care rezultă din stimă și admirație.

Autoritatea față de copil este o calitate care se câștigă și care poate fi menținută, slăbită, întărită sau chiar pierdută, dar nu impusă; ea decurge din calitatea de părinte, dar nu se realizează în mod automat.

M-am oprit asupra acestui subiect deoarece în activitatea de educatoare pe care o exercit de peste 40 ani, dar ca și părinte, nu de puține ori m-am confruntat cu situații în care am fost nevoită să aplanez conflicte dintre copii, să impun anumite reguli, să restabilesc ordinea, să mă fac ascultată, să îmi impun autoritatea ca educator și părinte.

Primul impuls, ca adult, atunci când vezi că cei mici „depășesc măsura” este să ridici tonul, iar gândurile fug către copilărie și te auzi spunând: „Dacă eu făceam așa când eram mic, mă puneam eu la punct!”, amintindu-ți instantaneu că „bătaia e ruptă din Rai” și că „unde dă părintele crește”. Dar oare asta înseamnă cu adevărat a fi autoritar? Este aceasta modalitatea de a construi o relație solidă între tine ca părinte și copilul tău care în timp va deveni adolescent, apoi tânăr și la un moment dat, părinte la rândul său?

Cu siguranță ne amintim cu mult mai multă plăcere de clipele în care mama sau tata ne strângeau la piept și cu răbdare ne explicau că ceea ce am făcut este greșit „pentru că...”, decât clipele în care „ești pedepsit pentru că așa vreau eu”, făcându-te să îți dorești să crești și tu odată mare ca să faci ce vrei.

Specialiștii spun că „părinții care au o relație bună cu copiii nu simt nevoia de a fi severi, pentru că nu este necesar să-și impună autoritatea prin forță”. Din păcate, mulți dintre părinți recurg la „împuternicirea” dată de statutul de adult atunci când relația devine problematică și nu găsesc altă modalitate de a se impune decât afirmându-și puterea.

Consecințele acestui lucru sunt regulile rigide pe care ei le consideră bune, însă fără a explica și copilului de ce acestea sunt necesare, severitatea părintelui conducând copilul la frustrări. Prea multă severitate în educația celor mici le poate fura încrederea în sine și îi poate transforma în copii inhibați, complexați sau cu tulburări de comportament. Se ajunge la astfel de probleme din nevoia de siguranță afectivă care, în astfel de cazuri, nu este pe deplin satisfăcută.

Dacă sunt criticați des, dacă sunt corecți mereu și dacă sunt pedepsiți în mod constant chiar și pentru greșeli minore, copiii încep să pună la îndoială afecțiunea părinților și nu au certitudinea că, la nevoie, vor primi din partea acestora simpatie, înțelegere și ajutor.

Încet, încet, copiii „ținți prea din scurt” ajung să perceapă severitatea ca pe o presiune constantă de care nu se pot elibera.

Specialiștii spun că, pentru a supraviețui acestui tip de presiune, adesea cei mici ajung să-și elibereze frustrările prin izbucniri necontrolate, prin reacții violente și agresivitate față de colegi. Cel mai des, aceste izbucniri violente sunt, la rândul lor, pedepsite și criticate de părinții severi, ajungându-se astfel la un cerc vicios în care tensiunea devine din ce în ce mai mare, iar actele de violență pe care copiii le săvârșesc se înmulțesc, în ciuda pedepselor.

În mod normal, spun specialiștii, agresivitatea acestor copii ar putea fi soluționată dacă părinții le-ar reda confortul afectiv, iar aceștia s-ar simți înțeleși, iertați și apreciați de familie.

La polul opus copiilor care își eliberează din frustrarea acumulată prin comportament agresiv sunt cei care interiorizează tensiunea, devenind anxioși și triști.

Psihologii spun că depresia la copil, care constă în apatie, lipsa poftei de mâncare și tristețe nejustificată, poate avea drept sursă severitatea părinților.

Una dintre frazele des auzite în ultimul timp este: „Și-a pierdut autoritatea în fața copilului!”. Oare aceasta înseamnă că tatăl sau mama și-a pierdut dreptul de a impune copilului său ascultare în virtutea calității sale de părinte? Cred că mai aproape de adevăr este faptul că părintele nu mai dispune în fața copilului său de acel ascendent, de acea admirație și respect de care ar trebui să se bucure și care i-ar asigura autoritatea.

Educarea este o funcție specific socială și presupune influențarea continuă a copilului într-o anumită direcție, influențare care se desfășoară mai mult sau mai puțin organizat, conștient sau voit. În acțiunea educativă se întâlnesc situații diverse, apar neajunsuri din cauza comodității, neglijenței, încăpățănării copilului, situații în care acesta e pus să facă și lucruri care nu-i sunt pe plac și cu care trebuie să se obișnuiască de mic. Uneori el vrea să facă acțiuni pentru care încă nu este pregătit sau care nu se potrivesc vârstei lui. În aceste situații este necesară intervenția adulților, este deci nevoie de autoritatea părintelui pentru a-l convinge pe copil să facă *ceea ce trebuie*, chiar dacă nu-i convine și a-l opri să facă lucruri neindicate, nepotrivite sau chiar periculoase pentru el.

Astfel, autoritatea părintească se manifestă prin interzicerea unor acțiuni sau prin impunerea altora. Însă ea acționează asupra puterii de discernământ a copilului, cultivându-i voința, capacitatea de a respecta anumite principii și norme de viață.

Copilul își respectă părintele nu pentru că acesta “deține puterile”, ci pentru că îl convinge “evidența adevărurilor lui”. Cum ar putea un părinte să aibă certitudinea că întredicțiile sau îndemnurile sale vor fi respectate de copil, mai ales în situația în care acesta se va afla singur în fața cerințelor vieții?

Ce calități ar trebui să întrunească un părinte pentru a se putea bucura de autoritate în fața copiilor? Cum poate obține și păstra autoritatea necesară?

Unele cărți de specialitate spun că trebuie “să fii prietenul copilului tău, căci altfel nu vei putea pătrunde adânc în sufletul său, nu vei afla la vreme ce îl frământă, nu vei putea lua la momentul potrivit măsurile corespunzătoare”.

Bernard Shaw spunea: “Prietenul cel mai bun este și dușmanul tău cel mai vajnic, este omul care te ține treaz, fiindcă nu-ți iartă greșelile și te ajută continuu să te îndrepti”. Prietenia adevărată presupune încredere nelimitată. Cu prietenul te sfătuiești, lui îi încredințezi toate neliniștile și preocupările tale intime. Sub acest aspect prietenia dintre părinți și copii poate fi acceptată. Prieten îți poate fi doar omul pe care îl prețuiești și îl stimezi, iar între părinte și copil trebuie neapărat să existe asemenea raporturi. Și nu numai de la copii către părinți, dar și invers.

Prietenia dintre adult și copil are câteva caracteristici, diferite de cele care sunt proprii prietenilor dintre persoane de vârste apropiate, particularități impuse de însuși scopul relațiilor dintre educator și educat, dintre părinte și copil, de diferența care există între experiența de viață, preocupările și achizițiile morale și intelectuale ale acestora.

Atitudinea părintelui (educatorului), ceea ce prezintă el copilului, modul în care argumentează și justifică orice act al său trebuie să fie în concordanță cu stadiul de dezvoltare la care se află copilul, cu particularitățile vârstei și personalității sale.

Se spune că un prieten are autoritate asupra celuilalt, autoritate ce rezultă din prețuirea și stima, din încrederea pe care și-o acordă cei doi. Cam același lucru se întâmplă și când este vorba de părinți și copii.

Fiind prieten cu copilul tău, nu există pericolul să îți pierzi autoritatea în fața lui, ci dimpotrivă, ea poate să crească - dacă înțelegi cum trebuie prietenia cu copilul, limitele între care ea se poate manifesta, direcția în care poate evolua.

Încrederea joacă un rol decisiv într-o relație de prietenie. Această teorie este susținută din cele mai vechi timpuri, fiind întâlnită și în lucrarea pedagogului iluminist J. J. Rousseau - „*Emil sau despre educație*” - unde isista pe ideea ca adultul, educatorul să fie apropiat de cel asupra căruia se răsfrânge actul de educație, copilul: „...gubernatorul unui copil trebuie să fie tânăr și chiar atât de tânăr pe cât poate fi un om înțelept. Aș vrea, dacă ar fi posibil, să fie el însuși copil, să fie tovarășul elevului său și să-i dobândească încrederea”.

Ca părinte trebuie să reușești încă de la o vârstă foarte fragedă să îți apropii copilul, să îi devii prieten. Pentru aceasta este important ca să petreci mult timp împreună cu el, să nu îl pedepsești pe nedrept, ci să îi explici cu calm greșeala comisă și necesitatea pedepsei care i se cuvine. De asemenea să ai puterea de a recunoaște în fața lui atunci când tu însuți, ca adult, greșești și de a-i arăta că și asupra ta se răsfrâng anumite consecințe.

Din păcate, în practică nu întotdeauna prietenia cu copilul rămâne la sensuri care întăresc autoritatea educatorului și care asigură dezvoltarea armonioasă a personalității în formare.

Există și prietenii prost înțelese între părinte și copil. Nu puține sunt cazurile în care unul dintre părinți „dăruiește” autoritatea celuilalt, sub falsa impresie a prieteniei. Ascunzându-i partenerului „mica șotie” a copilului, ajungând uneori chiar să mintă, nu doar să omită, pentru a acoperi „prostioarele”, acesta își periclitează grav chiar propria autoritate în fața copilului pentru mai târziu.

Tot de prietenie rău înțeleasă este vorba și când părinții înțeleg să discute cu „micii lor prieteni” tot felul de probleme. Gama unor astfel de discuții este foarte largă, începând de la păreri nu tocmai corecte despre rude, vecini, colegi, șefi, continuând cu aprecieri hazardate la adresa școlii, a educatoarei, învățătorului etc.

Foarte grav este atunci când părinții degradează prietenia cu copiii prin confidențe făcute fără nici un discernământ, printr-o așa numită colegialitate împinsă uneori până la complicitatea la „ștrengării”, unele chiar deocheate, prin lipsa totală de exigență și de principialitate în judecarea unor situații. Asemenea „prietenii” îi compromit pe părinți, anulându-le orice prestigiu și autoritate.

Este bine ca părinții să reflecteze asupra relațiilor cu copiii lor. Apropierea dintre părinte și copil servește operei educative, dar numai dacă prietenia cu copilul este înțeleasă just, în toate implicațiile ei, și astfel manifestată încât să ducă la întărirea autorității educatorului și nu la anularea acesteia.

Trebuie așadar, ca adult, să încercăm a găsi un echilibru între răbdare, calm, bunăvoință, înțelegere, bunătate, stimă față de copil, dar și exigență, intoleranță și obiectivitate în aprecierea faptelor și manifestărilor lui.

„A fi prieten” cu copilul tău nu presupune să îi permiți să facă orice. Cel mai adesea, autoritatea educatorilor de acasă - părinți, bunici, mătuși - este raportată la modul de a concepe ei înșiși bunătatea, apropierea și cum și-o manifestă.

Spre exemplu, în majoritatea cazurilor, bunicii sunt buni și totuși nimeni nu-i ascultă. Ei satisfac toate gusturile nepoților, le rabdă toate mofturile și năzdrăvăniile, renunță la orice pentru cei mici, iar aceștia, în cele mai multe cazuri, nu-i ascultă, nu-i respectă, nu le sunt recunoscători. Autoritatea multor bunici dispare tocmai datorită acestei bunătăți pline de îngăduință și renunțare, dar lipsită de exigență și fermitate. Nepoții nu văd acestea și cred că așa trebuie să fie, iar când se măresc îi consideră pe bunici „depășiți” de evenimente, făcând parte din alte generații, nu le cer părerea, iar atunci când spun ceva nu sunt luați în seamă, deoarece sunt „rămași în urmă”.

Același lucru se întâmplă și cu părinții care nu știu să îmbine bunătatea cu exigența. Bunătatea părinților poate fi manifestată în diferite moduri. Spre exemplu, când copilul a comis o greșală și o recunoaște, ba chiar o regretă, părintele îl poate ierta; sau când copilul are nevoie de ajutor, iar părintele, mereu atent la ce se petrece cu el, îi acordă ajutorul fără ezitare și la timp; sau atunci când copilul are nevoie de un sfat, iar părintele își găsește timp să discute cu el, să îl îndrume.

Bunătatea poate avea și efecte negative, dacă este înțeleasă greșit, dacă părintele nu știe măsura și limitele între care și-o poate manifesta. De exemplu, unii părinți invocă „imposibilitatea” de a-l refuza pe copil când acesta insistă să fie lăsat la televizor peste o anumită oră sau îngăduie o comportare necivilizată neluând atitudine.

Manifestările izvorâte din bunătate și din dragoste pentru copii trebuie dozate cu grijă în funcție de particularitățile fiecărui copil și de situația concretă în cauză. Din comportarea părinților, copilul trebuie să înțeleagă că bunătatea nu exclude principialitatea, exigența și posibilitatea de a fi tras serios la răspundere pentru faptele sale. Numai așa bunătatea se conjugă cu autoritatea.

Este vital așadar, să manifestăm o autoritate echilibrată în relația cu copilul; să găsim acel echilibru necesar între bunătate, încredere, prietenie și exigență care să ducă la formarea unei personalități armonioase.

BIBLIOGRAFIE:

Borca, I., Ana, Cîrmu, Gh., Ion, 1975, „Autoritate și ... autoritate”, Editura Didactică și Pedagogică, București;

Rousseau, Jean, Jack, 1973, „Emil sau despre educație”, Editura Didactică și Pedagogică, București;

Vrăsmaș, Ecaterina, 1999, „Educația copilului preșcolar”, Editura Pro Humanitate, București.

XXX, 2009, „Revista Învățământul preșcolar”, nr. 1-2/2009, Ministerul Educației, Cercetării și Inovației.

EDUCAȚIA PARENTALĂ ÎN SOCIETATEA CONTEMPORANĂ

**Prof. învă. preșcolar Mitroi Florentina-Nicoleta
Școala Gimnazială „Dimitrie Grecescu” Dr. Tr. Severin, Mehedinți**

Educația parentală reprezintă ansamblul de programe, servicii și resurse destinate părinților/reprezentanților legali/persoanei în grija căreia se află copilul, cu scopul de a-i sprijini pe aceștia în creșterea și educația copiilor, în conștientizarea rolurilor pe care le au și de a le dezvolta și îmbunătăți competențele parentale.

Obiectivul principal al activităților de educație parentală este de a-i conștientiza pe aceștia cu privire la importanța rolului pe care îl au în susținerea creșterii și dezvoltării acestuia, pentru ca aceștia să-is îmbunătățească sau să-și modifice unele cunoștințe, atitudini, înțelegeri/viziuni și practici de îngrijire și educație în conformitate cu recomandările psiho-pedagogiei moderne.

În ultimii ani în România au fost dezvoltate diverse forme, prin care se realizează promovarea parentalității pozitive, având ca scop dezvoltarea abilităților (mai ales prin servicii de informare) și a competențelor parentale (prin proiecte pilot de educație a părinților). În general, acestea sunt adresate părinților cu copii de vîrstă mică și cu adolescenți (oferite de personal medical, educativ sau social). Deseori, noile ideologii promovate în special în domeniul protecției copilului întâlnesc mentalități conservatoare, un sistem de valori ale familiilor ce trebuie regândit în contextul unor informații noi cu privire la nevoile de dezvoltare ale copiilor. De aceea, familia din societatea actuală are nevoie din ce în ce mai mult de un sprijin extern pentru a se adapta acestor cerințe, în condițiile în care părinții reclamă fie o incapacitate de gestionare a relațiilor cu proprii copii, fie rămân atașați valorilor care sau transmis tradițional și pe care le consideră ca fundamentând modele valide de relaționare intrafamilială. Această din urmă atitudine, care în domeniul educației parentale reprezintă și o formă de manifestare a reticenței părinților în ceea ce privește participarea la cursuri de educație parentală, este prezentă uneori și în discursul profesioniștilor, care idealizează familia tradițională, pe care o consideră drept o formă perfectă de organizare.

Stilurile parentale dezvoltate cultural au efecte importante asupra dezvoltării potențialului copilului (asupra comportamentelor prosociale, riscurilor la care sunt expuși, rezultatelor școlare, încrederii în sine și în ceilalți, comunicării sentimentelor etc.). De exemplu, stilurile parentale bazate pe o abordare proactivă și deschidere față de nevoile copilului (parental responsiveness) și pe cerințe pozitive (parental positive demandingness) au un efect pozitiv asupra dezvoltării inteligenței emoționale la copii, iar disciplina punitivă este corelată cu un nivel scăzut al inteligenței emoționale la copii și adolescenți, acompaniată de cele mai multe ori de comportamente negative, cum ar fi: consum de alcool, stimă de sine scăzută, rezultate școlare scăzute,, comportamente deviate, depresie și anxietate etc.

Stilurile parentale nu sunt înnăscute și pot fi educate, învățate, ajustate și adaptate în funcție de nevoile sociale identificate. Un stil parental pozitiv presupune practici parentale, care pot fi învățate și exersate de către părinți, pentru supervizarea și monitorizarea copilului, creșterea autonomiei și controlul comportamentelor copilului, construirea unor așteptări realiste față de copil etc. Un comportament parental pozitiv acompaniat de un control moderat sunt asociate cu rezultate pozitive asupra dezvoltării copilului, rezultatelor școlare, stării de sănătate sau integrării sociale a copiilor.

Ținând cont de cercetările existente, este, din ce în ce mai mult, conștientizat faptul că o modalitate clară de reducere a repetenției, în special la nivelul învățământului primar, și a părăsirii timpurii a școlii este intervenția la vârstele mici și foarte mici. De asemenea, este deja formată convingerea că educația timpurie poate fi o pârgie esențială de reducere a inegalităților sociale. Și, în plus, atrăgând familia alături de școală de la vârstele timpurii ale copilului, putem „educa” și familia, respectiv, putem interveni corespunzător în domeniile deficitare anterior menționate: mortalitate infantilă, separarea copiilor de familie, abandon familial și abandon școlar, informare privind creșterea și îngrijirea copilului, drepturile copilului.

În acest context, a devenit o necesitate imediată crearea unui sistem de educație parentală, centrat nu numai pe educația copilului ci și pe îngrijirea și protecția acestuia, pe stimularea interesului pentru o nouă cultură familială și pe ideea de incluziune socială, deschis pentru tineri, ca viitori potențiali părinți și pentru părinții copiilor incluși în sistemul educațional.

BIBLIOGRAFIE:

- Cojocaru, D. 2008, Copilăria și construcția parentalității, Iași, Polirom.
HoltIS, UNICEF, 2015, Cum ne antrenăm parentingul apreciativ: Manualul educatorului parental, Iași.
Salvați Copiii, 2008, Cu părinții la școală. Ghid pentru părinți, Preadolescența și adolescența.
Salvați Copiii, 2008, Cu părinții la școală. Ghid pentru părinți, Vârsta școlară.
UNICEF, 2005, Cunoștințe, atitudini și practici parentale în România, București.
Strategia Națională Integrată de Formare și Dezvoltare a Competențelor Parentale, 2010.

ACTIVITĂȚILE EXTRAȘCOLARE - UN PLUS PENTRU PĂRINȚI, DAR ȘI PENTRU COPIII!

**PROF. ÎNV. PREȘCOLAR MOCANU GEORGIANA
GRĂDINIȚA CU P.N. ȘI P.P. STEP BY STEP „RAZĂ DE SOARE”, PLOIEȘTI**

Mereu ne dorim să petrecem cât mai mult timp cu copiii noștri, dar se mai întâmplă să se suprapună și alte activități. Fiecare dintre noi planificăm diferite ieșiri în natură sau la teatru sau o excursie pentru două trei zile, dar nimic nu se compară cu activitățile de la grădiniță. Activitățile extrașcolare sunt foarte importante pentru dezvoltarea armonioasă a copilului. Studiile de specialitate susțin că acesta ajută elevii la formarea unei atitudini pozitive față de învățare, aceștia au performanțe școlare mai ridicate, li se formează abilități practice diversificate, dar și strategii adecvate de rezolvare a problemelor. Pe lângă toate acestea, activitățile extrașcolare acționează și asupra stimei de sine, iar sentimentul de împlinire este mult mai ridicat. Cea mai importantă este legătura acestora cu partea practică. Aplicarea cunoștințelor în cadrul activităților extrașcolare are valoarea unui exercițiu de dezvoltare a aptitudinilor preșcolarilor. Important în derularea acestor activități este faptul că toți copiii, dar și părinții acestora pot fi antrenați atât în inițiere și organizare, cât și în modul de desfășurare a acestora.

Pentru că vizează de regulă, acele activități cu rol complementar orelor clasice de predare-învățare, aria de desfășurare a acestora este greu de delimitat. Pot fi excursii, drumeții, vizite la muzee, la diverse instituții publice, la alte unități de învățământ, vizionarea de spectacole de teatru, operă, muzică clasică, activități artistice, cluburi tematice, activități sportive, legate de protecția mediului și multe alte activități. O parte dintre caracteristicile de bază ale activităților extrașcolare sunt:

- activitățile organizate de școală în afara mediului școlar sau/și de către alte instituții extrașcolare specializate (cluburi sportive, cluburi și palate ale copiilor, școli de artă/ muzică pentru copii, etc.);
- ele au rol complementar celui al grădiniței;
- dezvoltarea copiilor depinde de un întreg sistem de fenomene și relații, iar activitățile extrașcolare reprezintă un element fundamental în rețeaua grădiniță-familie-comunitate.

Participarea preșcolarilor împreună cu părinții la astfel de activități îi ajută să se înțeleagă pe ei înșiși prin observarea și interpretarea propriului comportament în comparație cu al celorlalți.

Toate cer timp și dăruire, atât modelarea și formarea cât și educarea. Complexitatea finalităților educaționale impune îmbinarea activităților școlare cu cele extrașcolare. Scopul activităților extrașcolare este dezvoltarea unor aptitudini speciale, cultivarea interesului pentru acțiuni socio-culturale, facilitarea integrării în mediul școlar, valorificarea talentelor personale și corelarea aptitudinilor cu atitudinile caracteriale. Prin aceste activități li se oferă copiilor un alt mod de însușire a unor trăiri, valențe pozitive ale vieții, valori morale și nu numai.

Dintre toate activitățile extrașcolare pe care le-am organizat, a adus un aport foarte bun în relația educatoare-copil-părinte excursia organizată la Școala Agatonia, unde preșcolarii au pus mâna pe lut și au modelat diverse obiecte. Mi-a plăcut să văd copiii că se murdăresc, iar părinții se bucură și nu sar să îi ștergă sau să îi ajute. Au avut răbdare atât părinții cât și copiii să ducă activitatea la bun sfârșit, iar rezultatele au fost uimitoare.

PĂRINȚII BUNI VERSUS PĂRINȚII INTELIGENȚI

Prof. înv. preșcolar Moldovan Ana Maria
Prof. Moș Lucia
Grădinița Dr.I.Rațiu, Turda, Jud. Cluj

Generația actuală de părinți a vrut cumva să compenseze lipsurile copilăriei lor și a încercat să dea copiilor ce aveau mai bun: cele mai frumoase jucării, haine, plimbări, școli, televizor și calculator. Alții le-au umplut timpul copiilor cu multe activități educative ca: învățarea limbilor străine, informatică, muzică. Intenția este excelentă, însă părinții nu au înțeles că televizorul, jucăriile cumpărate, internetul și excesul de activități blochează copilăria, în care copilul are nevoie să inventeze, să înfrunte riscuri, să sufere decepții, să aibă timp de joacă și să se bucure de viață.

Părinții buni corectează greșelile, părinții inteligenți își învață copiii cum să gândească.

Nu fiți un specialist în a critica comportamente inadecvate, fiți un specialist în a-i face pe copiii voștri să gândească. Vechile corecții și binecunoscutele predici nu mai funcționează, ele nu fac decât să erodeze relația.

Când deschideți gura ca să repetați același lucru, declanșați un resort din subconștient care deschide anumite arhive ale memoriei, care conțin critici vechi. Copiii vor ști deja tot ceea ce urmează să spuneți și se vor înarma ca să se apere. În consecință, ceea ce veți spune nu va avea ecou în interiorul lor, nu va genera un moment educațional. Acesta este un proces inconștient .

Când greșește, copilul deja așteaptă să aveți o reacție. Dacă ceea ce veți spune, nu va avea un impact asupra sa, nu se va produce o înregistrare inteligentă – și, în consecință, nu se va produce evoluție, ci suferință. Nu insistați în a repeta aceleași lucruri pentru aceleași greșeli și pentru aceleași încăpățănări.

A educa nu înseamnă a repeta cuvinte, ci înseamnă a crea idei și a produce o stare de încântare.

La aceleași greșeli, e nevoie de atitudini noi. Dacă copiii noștri ar fi computere, am putea să repetăm aceeași reacție pentru a corecta același defect. Dar, ei au o inteligență complexă. Zilnic, cel puțin patru fenomene activează memoria și, în cadrul a milioane de opțiuni, produc mii de înlănțuiri de gânduri și nenumarate transformări ale energiei emoționale.

Personalitatea copiilor și tinerilor este în continuă fierbere pentru că niciodată nu se întrerupe construcția și reconstrucția gândurilor. Este imposibilă oprirea gândirii, până și tentativa de a întrerupe gândirea este un proces de gândire, nici când dormim nu întrerupem gândurile, de aceea visăm. A gândi e inevitabil, dar a gândi prea mult, generează un consum de energie cerebrală care afectează calitatea vieții.

Părinții buni spun copiilor: “Greșesti”. Părinții inteligenți spun: “Ce părere ai despre comportamentul tău?”

Părinții buni spun: “Ai greșit din nou”. Părinții inteligenți spun: “Gândește înainte să reacționezi”. Părinții buni pedepsesc când copiii lor dau greș; părinții inteligenți îi stimulează să facă din fiecare lacrimă o ocazie de a evolua.

Excesul de stimuli a generat o fluctuație emoțională, fără capacitate contemplativă. Până și modelele lor de viață trebuie să aibă un succes exploziv. Vor să fie personaje importante, ca de exemplu artiști sau sportivi care cuceresc, peste noapte, faima și aplauzele. Tinerii trăiesc în generația hamburgerului emoțional. Ei detestă răbdarea. Nu știu să contemple frumosul în micile aspecte ale vieții. Nu le cereți să admire florile, amurgul, conversațiile simple. Pentru ei, totul e plictiseală.

Părinții buni dau cadouri, părinții inteligenți dăruiesc propria lor ființă.

Această deprindere a părinților inteligenți contribuie ca în copiii lor să se dezvolte autostima, protecția emoției, capacitatea de a prelucra pierderi și frustrări, de a filtra stimuli care produc stres, de a dialoga și de a asculta.

Părinții buni au grijă să satisfacă, în măsura posibilităților lor economice, dorințele copiilor lor. Fac petreceri pentru aniversări, le cumpără pantofi, haine, produse electronice, organizează excursii. Părinții inteligenți dau copiilor ceva incomparabil mai valoros. Ceva ce nu se poate cumpăra cu toți banii din lume: ființa lor, povestea vieții lor, experiențele lor, lacrimile lor, timpul lor. Atunci când pot, părinții inteligenți le fac daruri materiale copiilor lor, dar nu-i stimulează să fie materialisti, căci știu că asta poate zdrobi stabilitatea emoțională, generează tensiune și oferă plăceri superficiale. Mulți părinți muncesc ca să le dea copiilor tot ce e mai bun pe lume, dar uita să deschidă pentru ei, cartea vieții lor.

Părinții buni alimentează corpul, părinții inteligenți alimentează personalitatea.

Această deprindere a părinților inteligenți face ca, în copiii lor, să se dezvolte spiritul de observație, sentimentul că sunt în siguranță, curajul, optimismul capacitatea de a fi lider, de a depăși teama și de a preveni conflictele.

Părinții buni au grijă de hrănirea fizică a copiilor lor, îi stimulează să aibă un regim alimentar bun, cu alimente proaspete și sănătoase. Părinții inteligenți merg mai departe. Ei știu că personalitatea are nevoie de o hrană psihică excelentă și se îngrijesc de alimentele care îmbogățesc inteligența și emoția.

Înainte, o familie bine structurată era o garanție că odraslele își vor dezvolta o personalitate sănătoasă. Astăzi, părinții buni cresc copiii zbuciumați, înstrăinați, autoritari și angoasați. Mulți copii de medici, judecători sau oameni de afaceri traversează conflicte grave.

Oare de ce există părinți inteligenți și sănătoși, care își văd copiii îmbolnăvindu-se? Pentru că societatea s-a transformat într-o fabrică de stres. Nu avem control asupra procesului formării personalității copiilor noștri.

Noi le dăm naștere și îi punem de foarte devreme în contact cu un sistem social care îi controlează. Zilnic ei vin în contact cu mii de stimuli atragători care se infiltrează în matricele memoriei lor. De exemplu, părinții își învață copiii să fie înțelegători și să consume numai cât le este necesar, dar sistemul îi învață individualismul și să consume fără rost. Cine câștigă această dispută? Sistemul social. Cantitatea de stimuli și presiunea emoțională pe care acesta o exercită asupra tinerilor sunt intense. Aproape că nu există libertate de alegere.

Arătați copiilor voștri că aveți forță și siguranță și încurajați-i mereu. Adevăratul optimism se construiește prin confruntarea cu problemele și nu prin negarea lor. Pesimismul este cancerul sufletului, iar mulți părinți sunt vânzători de pesimism. Pe lângă gunoiul social pe care mass-media îl depozitează pe scena minții tinerilor, mulți părinți le prevăd un viitor sumbru – totul este greu și periculos. Astfel ei își pregătesc copiii să se teamă de viață, să se închidă într-un cocon, să trăiască fără poezie. Alimentați-vă copiii cu un optimism solid! Nu trebuie să formăm „supra-oameni”. Părinții inteligenți nu formează eroi, ci ființe umane care își cunosc limitele și forțele.

Bibliografie:

- Aldort, N. Creștem împreună, Ed. Herarld, București, 2015.
- Augusto Jorge Cury, Părinți stăluțiți, profesori fascinanți, Editura For you, 2007.
- M.Elias,S.Tobias,B. Friedlander –“Inteligenta emotionala in educatia copiilor”, Editura Curtea Veche, 2011.

ARTA DE A FI PĂRINTELE UNUI COPIL CU CES

**Prof. înv. preșcolar Moldoveanu Andreea Claudia-Claudia
Grădinița cu Program Prelungit și Program Normal “Crai Nou” Ploiești**

Familia constituie mediul natural al copilului, în acest mediu, a cărui influență asupra dezvoltării copilului este esențială, diferă mult de la o familie la alta. Copilul care nu a trecut însă porțile școlii nu cunoaște alt univers decât această familie a sa. Părinții unui copil cu deficiență îndeplinesc teoretic aceeași funcție ca și părinții unui copil sănătos. Ei trebuie să rămână în primul rând părinți.

Mediul familial îl satisface în măsura în care el răspunde trebuințelor sale elementare, adică în măsura în care este un mediu afectiv și protector, dubla condiție indispensabilă pentru ca ființa tânără să învețe să construiască, ea însăși, să se situeze în raport cu ceilalți, efectuând fără pericol primele sale experiențe sociale și sentimentale. Nesiguranța din exterior nu îl afectează decât prin intermediul celor apropiați.

În primii șase ani de viață, la preșcolari, învățarea morală, în special, se produce intuitiv, prin imitație. Circulația informației în cadrul grupului familial se produce rapid, pe toate canalele, atât în plan vertical cât și în plan orizontal, chiar în familiile cu mulți membri. Între membri unei familii raportul de interdependență este foarte complex. Este tocmai elementul care asigură unitatea familiei. Un eveniment nedorit, de natură să creeze o fisură la un nivel sau altul, reverberează asupra întregului sistem creând dezechilibre ale căror efecte pot prejudicia unitatea.

Copilul cu cerințe educaționale speciale se adaptează greu la relațiile interpersonale, de aceea părinții trebuie să joace rolul de mediator între copil și persoanele străine. Uneori părinții pot dramatiza excesiv reacțiile inadecvate venite din partea unei persoane străine, identificând o falsă rea intenție într-un gest oricât de neutru. În alte situații, ei neagă tot ceea ce copilul observă în jurul său legat de propria deficiență, insistă pe răutatea și ipocrizia persoanelor din anturaj, cultivând la copil convingerea că lumea în care trăiește este rea.

Din categoria copiilor cu C.E.S (cerințe educative speciale) fac parte copiii cu deficiențe , dar și copiii fără deficiențe, care prezintă manifestări stabile de inadaptare. Din această comportamentale, copiii cu tulburări afective, emoționale, copiii cu handicap asociat, copiii cu dificultăți de cunoaștere și învățare, copiii cu deficiențe de comunicare și interacțiune. Din aceste motive expresia „cerințe educative speciale” cuprinde copiii care întâmpină greutăți la diferite activități, tulburări de conduită școlară, dificultăți de adaptare.

Un rol foarte important al școlii în context este acela de a sprijini familiile să aibă încredere în resursele proprii, pentru a face față greutăților cu care se confruntă. Implicarea familiilor în ameliorarea educației copiilor cu CES a condus la multe schimbări pozitive, adesea în modalități radicale.

Sunt multe familii în interiorul cărora se nasc și dezvoltă copii cu deficiențe, dar sunt puțini acei părinți care acceptă că fiul/fiica lor prezintă o inadaptabilitate la cunoștințele din mediul exterior, și astfel își împiedică propriul copil să se dezvolte armonios în viață.

Negarea părinților cu copii CES vine atunci când pentru ei primează ce va spune lumea dacă ar ști că al său copil are o deficiență, mai mult consideră că acceptarea acestui fapt ar reprezenta un eșec al propriilor eforturi de a-și educa copilul.

Și de aici apar acei părinți care nu doar că refuză să îi supună pe copii lor unor investigații realizate de specialiști, dar și se arată ofențați doar la gândul că cineva din exterior ar putea sugera că acesta are o problemă de dezvoltare fie ea fizică, socio-emoțională sau cognitivă. Aceștia asociază întotdeauna deficiențele cognitive sau socio-emoționale cu timiditatea copilului, cu lipsa lui de interes față de un anumit lucru sau de o activitate, găsește justificări și scuze pentru derapajele de comportament ale copiilor, pentru lipsa lor de concentrare și de atenție. Nimic nu este mai grav decât să îți privezi propriul copil de vindecare, ce nu poate veni decât atunci când așa zișii protectori primi ai copilului recunosc că se confruntă cu un copil cu cerințe speciale.

Pe lângă părinții indiferenți, se situează și părinții exagerați care sunt supraprotectori cu copilul său, în special cu un copil cu CES, care nu îl lasă să se descopere și să greșească pentru a învăța din propriile greșeli, și care intervine în fiecare etapă a învățării, ajungând să de-a chiar și lecții specialiștilor, de cum trebuie intervenit în cazul copilului lor.

Părinții prea indulgenți țin să-i acorde copilului tot ce-și dorește. Rezultatul fiind adesea catastrofal: copilul nu va putea, mai târziu, să sufere nici o frustrare, cultivând totuși un sentiment de vinovăție, ceea ce are adesea drept consecință un faliment din punct de vedere economico-social. Preșcolarul reacționează astfel la orice frustrare, exprimându-și protestul prin crize de descărcare motorie, care sunt violente și spectaculare. Copilul urlă, se lovește cu capul de pereți, manifestându-și agresivitatea față de persoane sau obiecte. El scontează pe efectul teatral al acestor crize, asupra anturajului iar rezultatele nu întârzie să apară, uneori depășindu-i așteptările.

Părinții echilibrați sunt aceia care acționează, care văd o problemă, și trec la fapte pentru a o rezolva în folosul copilului lor. Apelează la specialiști fie ei psihologi, psihiatri, terapeuți, caută să se informeze, recurg la diferite mijloace pentru a le acorda ajutorul cuvenit copiilor lor, și totodată își

înconjoară copilul cu aceeași dragoste ca și până acum pentru că iubește copilul pentru ceea ce reprezintă pentru ei, ci nu pentru ceea ce face sau nu poate face.

Cooperează cu toți participanți la educația copilului, în special cadrele didactice cu care copilul intră în contact de-al lungul vieții școlare, semnalizându-le acestora situația școlarului și oferindu-le toate informațiile necesare pentru a se realiza o integrare eficientă a copilului în procesul de învățare.

Mai mult, acești părinți își încurajează copilul permanent, îl lasă să greșească, îi cunoaște punctele slabe și vulnerabilitățile, și îi fructifică calitățile și punctele forte. În aceste cazuri, copilul este pe jumătate “vindecat”, deoarece primul pas a fost deja realizat de părinți, și anume au acceptat și au conștientizat că au în față un copil cu CES care poate evolua doar dacă se intervine prompt prin planuri eficiente de intervenție și integrare, prin terapie și ședințe de recuperare.

De părinți echilibrați are nevoie un copil cu CES, pentru a se dezvolta în raport cu propriile necesități, de părinți care să pună pe primul loc sănătatea fizică, cognitivă, morală și socio-emoțională a copilului, care să respecte regulile impuse de cei care se ocupă de astfel de cazuri, care să comunice permanent cu copilul oferindu-i sprijin necondiționat, care să țină cont de nevoile sale și să i le satisfacă, fără a cădea în derapajul satisfacerii dorințelor exagerate ale copiilor. Totodată, arta de a fi părinte se remarcă și în buna colaborare grădiniță-școală-familie, în care toți membrii angrenați în a-i oferi copilului cu CES cea mai bună oportunitate la viața școlară și socială, existând o strânsă comunicare a tuturor aspectelor ce țin de dezvoltarea și evoluția copilului.

Iar pentru a ajunge la acest echilibru și părinții au nevoie de un consilier, de un psiholog care să-î ajute să se îngrijească pe ei înșine, să îi învețe să comunice cu copiii lor într-un mod pozitiv, și să îi îndrume pe aceștia să își verbalizeze stările prin care trec. Astfel, ei transmit și copiilor ceea ce au învățat de la consilieri, și anume de aș exprima sentimentele, de a găsi propriile lor soluții la problemele cu care se confruntă, de a deveni independenți și de a-și stăpâni propriul comportament.

Bibliografie:

1. Gorgan Adriana Maria, Rolul familiei și al grădiniței în dezvoltarea personalității preșcolarului cu C.E.S., Zalău
2. Muntean, A., (2001). Familii și copii în dificultate. Note de curs. Timișoara:Editura Mirton
3. Oșvat, C., (2010). Impactul dizabilității copilului asupra familiei în contextul actual. volumul Conferinței naționale „Educație și Schimbare Socială”, Oradea :Editura Universității din Oradea
4. http://cjrae-cs.ro/assets/documente/mat_CES/Plan_consiliere_parinti_CES.pdf

EDUCAȚIA PARENTALĂ

MOLNAR ANA CARMEN
G.P.P. „14 MAI” SATU MARE

MOTTO:

„Șapte lucruri pe care fiecare copil trebuie să le audă: te iubesc; sunt mândră de tine; îmi pare rău; te iert; ascult; e responsabilitatea ta; ai ceea ce este nevoie.” – Josh Shipp

Educația parentală vine ca răspunsul la întrebarea : „Cum îmi voi educa propriul copil?” este adesea „Nu știu!”

În timp,relațiile tineri-adulți, copii-părinți s-au modificat. Tot mai mulți copii provin din familii destrămate.În aceste medii nu există comunicare între adult și copil.Este datoria părintelui de a oferi copilului său,sentimentul de siguranță.

Puncte de reper în educarea adulților: educarea viitorilor părinți, educarea părinților cu copii mici, relația grădiniță-familie, rolul mass-media în educația părinților, programe de formare a formatorilor pentru educația părinților. Există motive pentru care grădinița și familia trebuie să stabilească legături: parinții sunt juridic responsabili de educarea copiilor lor, învățământul nu este decât o parte din educația copilului, o bună parte a educației se petrece în afara grădiniței. Cercetările pun în evidență influența atitudinii parentale asupra rezultatelor școlare ale copiilor,în special asupra motivațiilor învățării, a startului în viață, a dezvoltării și acomodării sale cu viața socială.

Educația copiilor e îndatorirea primordială a părinților. În familie se formează cele mai importante deprinderi de comportament (respect, politețe, cinste, sinceritate, decență în vorbire și atitudini, ordine, cumpătate, grijă față de lucrurile încredințate).

Având în vedere schimbările rapide care se petrec astăzi în lume, diversitatea mediului în care trăim ,necesitatea ca orice părinte să fie activ ,bine informat și în relații bune cu copiii,se impune realizarea unui nou model de educație pentru a fi un părinte responsabil. Este un fapt demonstrat că lipsa timpului alocat comunicării cu copiii, maturizarea precoce a acestora, diferențele de mentalități, de opinii, duc la o distanțare față de copii și la apariția unor conflicte ce impun găsirea unor soluții practice.Educația pentru părinți trebuie să fie o dimensiune atât a educației formale, cât și a educației informale, iar în societatea în care trăim se impune ca fiecare părinte să aibă dreptul la o astfel de educație, pentru a-i ușura comunicarea cu copilul și educarea lui.

Modelul parental ajută cel mai mult, părintele este un exemplu pentru copil. Familia îl îndrumă să fie sociabil, să fie bun coleg și prieten, să ajute la nevoie, să se implice în tot ceea ce este solicitat și benefic pentru el sau cei din jurul său.

Fiecare părinte pornește de la modelul de educație primit de el de la părinții săi, fără a mai ține cont de schimbările survenite în mediul în care trăim, de tentațiile care apar la tot pasul și care nu fac întotdeauna bine copiilor. Părinții trebuie să țină pasul cu aceste schimbări, să se adapteze pentru a înțelege nevoile propriilor copii din ziua de azi. Dacă luăm în calcul și faptul că unii părinți nu cunosc preocupările copiilor, modelele lor,idealurile lor, prăpastia dintre ei se adâncește în timp, iar relația părinte -copil devine una rigidă, protocolară și nu una de prietenie cum ar fi normal și cum doresc copiii.Pentru ei , părintele ar trebui să fie un prieten căruia să i se confeseze, care să le asculte problemele și care să vina cu soluții, cu sprijin moral și nu numai material, cum consideră unii părinți că e suficient.

Părinții trebuie să controleze atât timpul pe care copilul îl petrece în fața televizorului, cât și emisiunile pe care le urmărește. În unele familii, preocuparea pentru cultura estetică a copilului lipsește cu desăvârșire, iar în altele aceasta este exagerată. Familia trebuie să fie „un colectiv sănătos”, părinții trebuie să fie un bun exemplu.

În relațiile dintre părinți și copii se impune necesitatea unui simț al măsurii ce presupune cunoașterea temeinică de către părinți a structurii de personalitate a copilului pentru a-și adecva atitudinea și comportamentul acestei structuri. Așadar, ca părinți vom fi mai exigenți cu copilul comod și cu cel îndrăzneț și mai puțin indulgenți cu copilul harnic, timid și cu cel mai puțin dotat. De la aceste așteptări neîmpărtășite sau neînțelese se ajunge la conflicte din care au de suferit ambele părți, dar mai ales copiii al căror psihic este mai fragil. Noul model de părinte veșnic ocupat cu munca și responsabil doar cu întreținerea financiară a copilului a caștigat teren în defavoarea modelului tradițional care are răbdare și timp pentru copilul său.

Rolul educației parentale parentală este acela de a aduce părinții și familiile mai aproape de viața grădiniței; de a optimiza relația părinte – copil în vederea prevenirii unor probleme de educație; de a conștientiza faptul că părinții în colaborare cu educatoarea pot influența și conduce mai bine comportamentul și progresul copilului. Prin acest stadiu de formare, adulții vor fi familiarizați cu noile forme de comunicare cu copilul, stimularea dialogului în organizarea activităților de cunoaștere de sine sau a copilului, capacitățile și aptitudinile lui, pentru a avea o relație bazată pe respect reciproc, pe adevăratele valori ale familiei, pentru ai da un start bun în viață.

Scopul parteneriatelor este de a acomoda copiii pentru sansa de acomodare în o nouă o nouă etapă a vieții, educarea trăsăturilor de voință și caracter, a disciplinei colective, a simțului de ordine, comportamente care să dezvolte respectul de sine; familiarizarea cu programul grădiniței și activitățile extracurriculare în care vor fi implicate și părinții; menținerea stării de sănătate prin învățarea unor norme de igienă personală; manifestarea atitudinii de cooperare și acceptare a vieții sociale în timpul activităților,

Prin parteneriat se realizează conștientizarea de către părinți a rolului și importanța lor în educația propriilor copii din perspectiva acomodării la viața de preșcolar și la viața cotidiană; implicarea părinților în jocul copiilor și toate activitățile curriculare sau extracurriculare, prin diverse forme de educație la nivel informal sau nonformal.

Educația timpurie se bazează pe ideea ca la vârstele mici se pune baza dezvoltării personalității copiilor de azi, adulților de mâine, iar pentru a reuși educația necesară copilului trebuie să se implice toți membri familiei care acționează asupra copilului din toate punctele de vedere.

Raportându-se regulilor societății, familia creează temelia adaptării copilului în vederea integrării corespunzătoare în câmpul psiho-social. Integrarea rezultă din formarea unei unități și totalități psihice. Prin concurența mediului intern al copilului și mediul extern se ajunge la o dezvoltare deplină și unitară a însușirilor lui, la o construcție proprie care îl definește ca individualitate, la un comportament tipic și unic, specific personalității optim echilibrate. Nerespectând ansamblul de norme și valori elaborate social părinții îi vor forma și copilului un sistem deficitar de personalitate, cauză a unui echilibru precar, sursă a unor impedimente de adaptare. Deși rolul familiei se schimbă pe măsură ce copilul se dezvoltă, portretul de responsabilitate socială al acesteia nu scade în intensitate pentru că ceilalți agenți de socializare îi subliniază permanent importanța. Chiar dacă atitudinea față de părinți trece de la apropierea afectiv-simbolică la alte forme de relații, copilul va resimți întotdeauna nevoia de familie, care își va manifesta neîncetat suportul în vederea depășirii următoarelor “episoade dramatice” din anii pubertății și ai adolescenței.

Pentru copii, părinții sunt cei mai puternici și importanți educatori deoarece influențează copilul de la vârsta cea mai fragedă.

Un copil aparținând speciei umane nu poate supraviețui neajutat, cel puțin pe parcursul primilor patru sau cinci ani de viață, când trebuie să-i fie satisfăcute nevoile fundamentale: iubire, vorbire și ascultare, joc, crearea unei imagini despre lume, sentimentul apartenenței la o familie, încercarea puterii, mișcare, hrănire corespunzătoare, nevoi a căror împlinire nu se poate realiza decât într-un spațiu comun- nu doar spațiu fizic- unde ei să se cunoască, să comunice, să se interinfluențeze. Ființa neajutorată va deveni treptat o persoană conștientă de sine, inteligentă și integrată în tipul de cultură în care s-a născut.

“Familia este un mediu afectiv prin excelență, o școală a sentimentelor”, mediu ce modelează personalitatea în dinamismele sale și permite copilului să se dezvolte ca individualitate echilibrată, cu o afectivitate bogată și bine adaptată cerințelor vieții. Conform aceluiași autor “atitudinile părinților au adesea o consecință mai îndepărtată decât se crede: se pare că acceptarea socială a individului este pe măsura acceptării familiale pe care a cunoscut-o.”

Ceea ce este comun mamei și tatălui în afecțiunea lor pentru copil și esențial pentru securitatea lui în fața împrejurărilor neprevăzute ale vieții este disponibilitatea părinților de a fi mereu receptivi, mereu interesați, mereu prezenți și capacitatea lor de a fi îndrumătorii copilului. Într-o familie în care domnește o atmosferă de stimă reciprocă, care manifestă stabilitate, în care mama este centrată asupra nevoilor copilului, atentă la manifestările lui și preocupată de bunăstarea lui fizică și emoțională iar tatăl oferă un model de identificare, copilul va avea o dezvoltare generală nebulversată, afectuoasă- gratificându-și părinții cu încredere și afecțiune, nefiind marcat de probleme psihologice și relaționale.

Rolurile parentale se prezintă sub trei aspecte : aspectul reglării directe a comportamentelor copilului, în sensul încurajării și supravegherii acestora ; aspectul comunicării- schimb de informații, dialog și sub aspectul cooperării, al participării la activități comune. Rolul tatălui se prezintă astfel ca având un caracter instrumental, resursele pe care le oferă el fiind cooperarea, fermitatea și informația, care se completează, reciproc, cu resursele expresive, de protecție și înțelegere ale mamei.

Astfel, meseria de părinte este o artă care presupune o implicare totală de asumare și conștientizare a mesajelor pe care le transmite copilului, ceea ce aduce multe satisfacții atât pe plan psihologic cât și sufletec. Familia este cel mai important agent de socializare, locul în care copiii învață să devină umani și în care se formează conduitele sociale de bază și de început.

Bibliografie:

M. Debesse, *Psihologia copilului de la naștere la adolescență*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1981

P. Osterrieth, *Copilul și familia*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1973.

EDUCAȚIA ȘI NEVOILE COPIILOR

**Profesor învățământ primar Molocea Viorica
Colegiul Tehnic „Constantin Brâncuși” Petrla**

Copiii au mare nevoie de părinți, fără să-și dea seama de acest lucru. Personalitatea lor poate fi modelată discret, cu mult tact și mai ales cu argumentele cele mai raționale de care dispunem. Orice amestec brutal în sufletul copilului îi creează resentimente și-l îndepărtează de părinți sau de profesor. Noi, cadrele didactice, nu putem rămâne indiferenți la dramele copiilor cu părinți excentrici sau conservatori, părinți „de duminică”, părinți „de concediu” sau, dimpotrivă, părinți care trudesc, se luptă cu greutățile vieții să-și educe copiii, părinți educați sau părinți care încearcă să se autoeduce.

Cunoașterea copilului este o necesitate, părintele are obligația să cunoască temperamentul copilului pentru că educația trebuie individualizată în funcție de temperamentul și reactivitatea lui. În perioada copilăriei, temperamentul se află în forma lui nativă, dar treptat se modelează, pe măsură ce educația din familie și școală își spun cuvântul. Este important ca părintele să știe că mediul de viață și educația sunt factori esențiali în dezvoltarea copilului. În orice familie, copii au nevoie de multă iubire, grijă și atenție. Ei se simt iubiți și în siguranță când sunt ascultați fără să fie certati.

Nevoile copiilor sunt mult mai mari și mai diverse! Copiii au nevoie de dragoste, de încredere, implicare, de comunicare, de joc împreună cu părinții lor, de libertate! Copiii au nevoie de alți copii cu care să se joace, să comunice!

Cum comunicăm?

- Copilul mic are un bagaj de cuvinte redus, astfel încât pentru a înțelege mesajul transmis o importanță deosebită o are felul cum rostim cuvintele, intonația folosită. O relație pozitivă cu micuțul tău este esențială pentru creșterea unui copil fericit și capabil de succes în viitor. Comunicarea pozitivă îl ajută să identifice mai ușor ce dorește în viață și să găsească soluțiile pentru a reuși. Folosește cuvinte de încurajare în tot ceea ce încearcă sau reușește să facă: "bravo"; "ai făcut o treaba bună"; "sunt foarte mândră de tine"; "îmi place să mă joc cu tine"; "ce frumos e desenul tău"; "ce idee minunată"; "ai reușit".
- Acordă atenție copilului În primul rând, ascultă-ți întotdeauna copilul cu atenție, dacă vrei că acesta să te asculte. Nu discuta niciodată cu el în timp ce faci mâncare, lucrezi sau faci alte lucruri. Oprește-te din ceea ce faci, stai în față lui, uită-te în ochii lui și acordă-i toată atenția. În momentul în care cel mic simte că este ascultat cu atenție, simte totodată că este și îndrăgit, iubit și respectat, vei primi, la rândul tău, același tratament din partea lui.
- Utilizarea de cuvinte simple, clare, ușor de înțeles. Copilul are de asimilat o mulțime de informații, într-un timp relativ scurt. Nu îl încurca prin folosirea unor cuvinte complicate. Folosește cel mult trei instrucțiuni o dată, deoarece atât poate înțelege. De exemplu, spune-i: "Andrei, ia te rog cămașa de aici, du-o la ține în cameră și așează-o în șifonier". Este mai mult decât suficient, altfel micuțul va uita ce trebuie să facă.
- Limbajul corpului. De cele mai multe ori, acțiunile și gesturile vorbesc mai mult decât cuvintele. Când vorbești cu copilul, așază-te la nivelul lui, astfel încât să vă puteți uita cu ușurință unul la celălalt! Zâmbește! Evită să îi vorbești atunci când stai cu spatele la el sau faci altceva (dacă nu poți amâna ce ai de făcut, spune-i că mai durează puțin, până când termini și că apoi vei fi atentă la el). Ai grijă să fie prietenos, calm! Îmbrățișează des copilul, sărută-l pe frunte sau obraz ori mângâie-l pe creștet!
- Copiii au nevoie să se exprime!

Copiii comunică, atât prin cuvinte, cât și prin acțiuni. Cu cât copilul este mai mic, cu atât comunicarea lui este mai mult nonverbală. Dar aceasta nu înseamnă că nevoia lui de a se exprima este, cumva, mai mică. Ci aceasta înseamnă că tu, ca părinte, trebuie să fii mai atent la încercările copilului tău de a comunica. Pe măsură ce încep să folosească cuvintele, copiii sunt nerăbdători să vorbească. În mod firesc, unui copil de doi sau trei ani îi este foarte greu să păstreze liniștea în locurile în care acest lucru se impune, cum este în biserică. Însă faptul că un copil păstrează liniștea atunci când se află acasă, nu înseamnă neapărat că el începe să învețe ceva, de fapt, s-ar putea să însemne exact contrariul.

• Copiii au nevoie să li se vorbească, au nevoie să fie ascultați și încurajați să comunice. Ei nu au nevoie de un părinte care să vorbească tot timpul, deoarece copiii (și adulții, de asemenea) rețin doar o parte din ceea ce aud.

Părinții trebuie să fie buni ascultători și să găsească timpul necesar pentru a comunica cu copilul. Când copilul dorește să comunice ceva, părintele trebuie să întrerupă orice activitate, acordându-i atenția cuvenită, renunțând la atitudinea dominatoare. Este important să i se ofere copilului regulile de bază ale comportării însoțite de exemple concludente. O slabă comunicare poate crea probleme emoționale, copilul pierzându-și încrederea în adulți și retrăgându-se într-o lume a sa. Poate avea loc o scădere a performanțelor școlare ca drept pedeapsă involuntară pe care copilul o aplică părintelui prea ocupat, au loc tulburări de comportament, unii copii exprimându-și suferința, supărarea în mod violent. Dacă părintele folosește forța pentru obținerea comportamentului dorit, comunicarea va avea grav de suferit, abuzul fiind o metodă devastatoare pentru copil. Aplicarea frecventă a unor pedepse neadequate va duce la întreruperea comunicării.

Observând efectele negative ale lipsei de comunicare dar și satisfacțiile pe care le au părinții care reușesc o bună comunicare cu proprii copii, s-a concluzionat că pentru a avea un copil „bun” trebuie să depui o muncă susținută și nicidecum să-ți neglijezi copilul în favoarea altor preocupări.

Ce este disciplina?

A disciplina înseamnă a învăța. Autocontrolul este una dintre cele mai importante lecții pe care trebuie să le învețe copiii mici. Și această lecție se învață doar printr-o disciplinare eficientă.

Cum corectăm comportamentul copiilor:

1. Arătându-i copilului că este acceptat, înțeles și iubit și că te bucuri să fii în preajma lui. Când copilul simte această căldură, el își dorește în mod natural să te mulțumească, să-ți facă pe plac făcând ce ceri. Părinții care păstrează distanța între ei și copii și-și exercită autoritatea într-o manieră rece și lipsită de simpatie, nu câștigă dragostea copiilor lor. În loc de aceasta, strânge-ți copiii pe lângă tine, arată interes față de activitățile lor și joacă-te cu ei. Prin aceasta, nu doar că îi vei face fericiți, dar le vei și câștiga dragostea și încrederea.

2. Nu-i cere copilului prea multe lucruri deodată. Cel mai bine este să începi cu unul singur, iar atunci când el răspunde la acesta, poți adăuga și altele pe care, de asemenea, i le poți impune în cazul neascultării. De exemplu, după ce copilul învață să-și spele mâinile atunci când i se cere acest lucru, adaugă și alte cereri, precum: „Vino la masă”, „Folosește șervețelul” etc. Toate acestea îi pot fi impuse.

3. Fii consecvent. Pentru ca un copil să se poată simți în siguranță, trebuie să-l asiguri că în lumea lui există o anumită ordine; el trebuie să aibă idee despre modul în care vor reacționa, în anumite situații, fiecare dintre adulții care sunt implicați în îngrijirea lui.

4. Părinții trebuie să lucreze împreună la menținerea limitelor și să trateze uniform problemele de comportament. Părinții – și orice alt adult care locuiește în casă sau care are grijă de copii – trebuie să se ferească să arate vreun dezacord sau vreo deosebire, în ceea ce privește metodele de disciplinare.

5. Nu-ți pierde cumpătul. Nu interveni decât atunci când este cu adevărat nevoie. Pentru a-ți da seama când este cazul să intervii, îți este de folos să împarți comportamentul copilului tău în trei categorii: (1) atitudini care îți plac, (2) atitudini care nu îți plac, dar pe care le poți tolera și (3) atitudini care nu îți plac și pe care nici nu le poți tolera. Pentru atitudinile din prima categorie, copilul trebuie să fie lăudat. Pentru cea de-a treia categorie este nevoie de disciplinare, folosind metode precum un timp de separare și izolare, adică suportarea consecințelor logice ale purtării lui sau o altă tehnică de disciplinare despre care vom discuta mai târziu, în acest capitol.

6. Câștigă încrederea copilului tău. Când copilul va înțelege că nu ești împotriva lui, ci doar îl înveți și îl disciplinezi, pentru ca el să fie mai fericit și să se înțeleagă mai bine cu ceilalți copii, vor exista mai multe șanse să răspundă pozitiv.

7. Precizează limitele. Limitele trebuie să fie precizate clar și respectate. Copilul care știe ce anume îi este îngăduit și ce nu, se simte mai în siguranță și va fi mai capabil să se autocontroleze. Mulți părinți sunt au stabilit atât de multe reguli, încât nici ei, nici copiii nu și le mai pot aminti pe toate.

CE AR TREBUI SĂ FACEM:

1. Oferă copilului de a face ceea ce îi place! Cu cât copilul va fi implicat în mai multe activități plăcute cu atât va fi mai cuminte.

2. Joacă-te cu copilul, învățându-l astfel cum să se comporte atât la joacă, cât și în situații de viață.

3. Dă-i copilului de ales! În loc să spui „NU” (nu face ceva), dă-i de ales între mai multe activități pe care are voie să le facă. Când îi spunem unui copil ce să NU facă, îi este foarte greu să aleagă în loc o altă activitate.

4. Când folosim « NU » la o cerere a copilului acesta va învăța să folosească aceeași metodă cu noi. Când îi vei cere ceva ce nu vrea să facă va spune mai ușor « NU » ! În loc de „Nu arunca jucăriile pe jos!” poți să îi spui „Poți să desenezi sau să te joci cu mașinuțele.”

5. Evită să îl întrebi pe copil « de ce se simte, nervos, furios, sau trist ? » ; este recomandat să îl ajuți pe copil să își exprime verbal, în cuvinte ceea ce simte: « sunt furios », « sunt nemulțumit » ; acest lucru îi dă sentimentul că este înțeles și acceptat de către tine .

6. Evită să îi spui copilului ce trebuie să facă, să îi dai soluții, cum să rezolve situația : « Nu te mai bate cu Matei », ci ajută-l prin întrebări de tipul « Cum crezi că poate fi rezolvată situația ? »

ȘCOALA

Începerea școlii este un moment important atât pentru copii, cât și pentru părinții lor. Înainte de începerea școlii, trebuie să te asiguri de câteva lucruri simple:

-Copilul tău se îmbracă și se schimbă de haine singur! Lasă copilul să încheie singur nasturi, fermoare, să lege șireturi, să-și îndoiaie mânecile, să-și așeze gulerul. Cu siguranță aceste lucruri îl vor ajuta!

- Copilul tău mănâncă singur un sandviș pregătit acasă, despachetează mâncarea, strânge după ce a mâncat și duce resturile la gunoi! Înainte și după servirea mesei, se spală pe mâini!

-Copilul tău strânge jucăriile, cărțile de colorat și jocurile după ce a terminat o activitate!

- Copilul tău își pune în ghiozdănel cărți, sticluta cu apă și pachetul de mâncare!

Puteți exersa aceasta atunci când mergeți în parc, la biserică sau în alte locuri. Copilul are nevoie de o gentuță în care să-și pună tot ceea ce are nevoie. Clasa pregătitoare înlătură trecerea brutală de la grădiniță la școală, asigură trecerea treptată la mediul școlar, cu program fix. Sala de clasă din școală este adaptată vârstei copiilor, în așa fel încât să permită pregătirea pentru clasa I.

Discută cu copilul tău! Cum crede că va fi la școală? Ce și-ar dori să se întâmple? Care sunt îngrijorările lui? Amenajează, împreună cu copilul, un colț din cameră, destinat rezolvării sarcinilor școlare. Vizitează școala cu copilul tău! Încurajează-l să întrebe orice este interesat să știe!

Încurajează-l pe copil să se joace ” de-a școala” cu jucăriile. Intră și tu în jocul lui! Vei afla temerile și grijile lui legate de școală și vei putea discuta despre ele. Orice copil are emoții atunci când se petrece o schimbare. Nu descrie școala ca pe un loc în care va fi mult mai greu decât până acum, sau ca pe un Bau Bau al copilăriei (“Vezi tu la școală!”, ”Gata! S-a terminat cu joaca!”). Școala este un lucru firesc, iar copilul trebuie să înțeleagă asta! Începe din vacanță exersarea rutinei școlare! Cu cel puțin trei săptămâni înainte, fii atent la ora de trezire și de culcare a copilului și obișnuiește-l să se trezească mai devreme și să adoarmă la timp! Servii gustările și masa la ore fixe, astfel încât adaptarea să fie mai ușoară!

Familia are un rol important în parcurgerea cu succes de către elevi a diferitelor trepte de învățare. Anumiți factori familiali duc la nereușita școlară, cum ar fi: dezorganizarea familiei, lipsa de supraveghere, interesul redus al părinților pentru pregătirea școlară a copiilor, lipsa legăturii părinților cu școala și starea materială precară.

Relația școală-familie trebuie privită de părinți ca fiind un factor al dezvoltării copilului. Pentru a-l ajuta să iubească învățătura, fiecare părinte să se concentreze asupra a ceea ce face copilul corect, să-l ajute să-și exprime plăcerea pentru lectură (cărți, reviste, ziare) fiindcă ele reprezintă sursa de informație. Să nu uităm căci copiii au nevoie de modele de viață, pe care și le iau de regulă din familie, din mediul școlar, din lecturi sau din filme. Familia are rol important în formarea și cultivarea deprinderilor de a alege modelul de viață. Părintele este pentru copil și un bun educator, el trebuie să-i stimuleze efortul, spontaneitatea, fantezia, inițiativa, independența, încrederea în sine. Părintele bun este încrezător în copilul său, are o atitudine pozitivă și flexibilă.

Metoda cea mai adecvată pentru educația copilului este dialogul care poate avea loc în orice împrejurare, la plimbare, la joacă, la spectacol, la muncă, etc. Copilului îi place să i se acorde multă atenție, astfel el putându-se afirma. O educație sănătoasă îl face pe copil să devină deschis la nou, creativ, adaptabil, comunicativ, cooperant și tolerant, responsabil, competent, demn, împlinit și fericit.

Bibliografie:

- Agabrian, Mircea - „Școala, familia, comunitatea”, Iași, Editura Institutul European, 2006
Florea, Nicoleta Adriana - „Școala și cosilierea părinților”, Craiova, Editura ARVES, 2006
Ionescu Mihaela, Negreanu Elisabeta - „Educația în familie - Repere și practici actuale”, Editura Cartea Universitară, București, 2006
Vrășmaș, Ecaterina - „Intervenția socioeducațională ca sprijin pentru părinți”, București, Editura Aramis, 2008.

TENDINȚE MODERNE ÎN EDUCAȚIA PARENTALĂ - COLABORARE ȘI PARTENERIAT

Monea Eugenia
Groza Larisa

Grădinița cu Program Prelungit nr. 9, Satu Mare

Perioada pandemiei și-a pus amprenta pe societate în toate aspectele vieții ei. Vă propunem să privim educația parentală din perspectiva educatorului român într-o perioadă post-pandemică.

În urmă cu cincizeci de ani, bunicii sau rudele aveau un rol important în educația copilului, aceștia fiind foarte apropiați de familia tânără. Industrializarea a determinat migrația tinerilor de la sat la oraș, încredințând statului copilul pentru a fi educat și crescut, în creșe, grădinițe, școli, comunismul schimbând optica și prioritățile părinților. Copilul „crescut” de stat era educat în doctrina acelor ani.

După anii '90 tinerii au căutat să își găsească locul în societate. Educația s-a confruntat cu provocările ei: schimbări dese la nivel de minister, schimbarea legislației, lipsa cadrelor didactice calificate etc. Occidentul a deschis tinerilor o nouă perspectivă de organizare și manifestare a comunității, au descoperit o cu totul altă abordare în educație, în timp ce în țara noastră lucrurile păreau să bată pasul pe loc. Însă, încet, lucrurile s-au schimbat și la noi în țară. Progrese importante s-au făcut în educație prin integrare, perfecționare, informatizare ș.a. Dacă în urmă cu 30 de ani părintele aștepta ca statul să îi educe copilul, în prezent părintele face parte din procesul instructiv-educativ. Primii pași au fost timizi, părintele fiind cel care pune întrebări, solicita sprijin sau ajutor cadrului didactic. Acest dialog, adesea izolat, s-a transformat în prezent în activități concrete la care participă și părinții, cum ar fi: lecții deschise, activități de tip outdoor, consiliere și dialog deschis, activități extracurriculare, proiecte, parteneriate. Încă de la începutul anilor 2000 părinții au devenit parteneri activi și avizați în educația copilului lor. În „Revista învățământului preșcolar”, educatoarele Eugenia Chiriță și Maria Canache din Ploiești ne prezintă un proiect de implicare a familiei în viața copiilor lor „cuprinzând modalități de informare și de minimă formare a competențelor lor necesare realizării unei bune și corecte educații acasă”.

În manualul cadrului didactic „Bună dimineața! Mă bucur că ești aici”, autoarea Colleen Bane prezintă o modalitate nouă de implicare a părinților în demersul didactic. Părintele este desemnat primul educator, cu rol activ în educare, dar și partenerul cadrului didactic, scopul acestui parteneriat fiind dezvoltarea socială, emoțională și a personalității copilului. Acest parteneriat asigură legătura dintre casă, școală și comunitate.

Privind rezultatele ultimilor ani, putem afirma că acest parteneriat este solid și eficient, părintele aducându-și aportul la modificările din Legea educației și implicându-se în luarea deciziilor la nivel înalt.

Există excepții, probleme, sincope? Întotdeauna vor exista, într-o mai mică sau mai mare măsură deoarece, din păcate nu toți părinții sunt interesați de educarea și creșterea copilului lor. Acest dezinteres se manifestă prin absență (spre exemplu: părintele este plecat din țară, iar copilul este lăsat în grija unei rude; munca acaparează timpul părintelui) și nu dă importanță nevoilor copilului, izolându-se intenționat de comunitate, trăind în frustrări și nemulțumiri. Toate acestea își lasă o amprentă negativă în viața și personalitatea copilului. Alți părinți dau dovadă de iresponsabilitate căutând liniștea într-un telefon, tabletă sau televizor, efectele acestora pe termen lung fiind devastatoare și conduc copilul spre o lume virtuală, ireală. Soluția în educația parentală, în aceste cazuri, este recuperarea și restabilirea legăturilor prin activități care să permită părinților și copiilor să socializeze, să se cunoască, să facă schimb de idei, să se desprindă din monotonie și să găsească

noi motivații. Este foarte important dialogul și tactul atât din partea cadrului didactic, cât și a societății.

Profesorul Daniela Hopu în cartea „Învățământul preșcolar și primar” afirmă: „consilierea părinților presupune simț diplomatic și foarte mult tact pedagogic. Adulții se dovedesc de cele mai multe ori mai dificili de îndrumat decât copiii”. Cu alte cuvinte, școala este cea care prin strategii, metode și demersuri potrivite atrag și determină colaborarea părintelui.

Dacă până nu demult educabilul era copilul – preșcolar sau școlar – în prezent, educabili suntem toți: copii, părinți, profesori, comunitate. Considerăm că viitorul este pregătit pentru continuarea acestui parteneriat printr-o comunicare mai bună și mai strânsă, rezultatul fiind dezvoltarea armonioasă a copiilor și integrarea completă a lor în societate. Familia, școala, comunitatea sunt cele care pot crea oportunități și condiții pentru dobândirea de cunoștințe, deprinderi și aptitudini. Acestea vor conduce la un comportament responsabil și sănătos.

Mai jos avem câteva exemple de activități de parteneriat, extracurriculare și de consiliere a părinților în grădiniță:

PLANIFICAREA ACTIVITĂȚILOR EXTRACURRICULARE

NR. CRT.	DENUMIREA ACTIVITĂȚII	LOCUL DE DESFĂȘURARE	PERSOANE IMPLICATE
1.	„Ziua Familiei” – activitate outdoor și jocuri	Curtea grădiniței	-copii, părinți, educatoare
2.	„Festivalul dovlecilor” – activitate practică	Curtea grădiniței	-copii, părinți, educatoare
3.	„Sportivii din Grădi 9” – lansarea proiectului educațional Kalokagathia prin jocuri folclorice specifice vârstei	Curtea grădiniței și sala de sport	-educatoarele și copiii grupelor participante la proiect
4.	„Halloween” – carnaval și activități distractive	Grădinița Sala de grupă	-copii, educatoare
5.	„E vremea colindelor” – colindarea instituțiilor colaboratoare	Poliție, Poștă, Biserică, Cabinet medical, Școală	-copii, părinți, educatoare
6.	„La picnic” – ieșire împreună cu familia	Malul Someșului	-copii, părinți, educatoare
7.	„Să plecăm în vacanță”	Curtea grădiniței	-copii, părinți, educatoare.

TEMATICA ACTIVITĂȚILOR DE CONSILIERE A PĂRINȚILOR

Nr. crt.	Tema	Modalitate de realizare
1.	„Din nou la grădiniță?”	Întrunire părinți-copii-educatoare cu redescoperirea mediului educațional și a activităților specifice din grădiniță.
2.	„De ce plânge copilul meu?”	Discuții cu familia, despre timiditate, emotivitate, schimbare și răbdare.
3.	„Care sunt regulile grădiniței?”	Discuții cu părinții și copiii despre regulile grupei și regulamentele părinților din grădiniță.
4.	„Cum ne protejăm de îmbolnăviri, de boală?”	Discuții și informare aspra controalelor medicale, vizitelor medicale, vaccinări.

5.	„Grupul de joacă - îți dau jucăria mea, iar tu mi-o dai pe a ta”	Discuții despre modul de interacțiune al copiilor la vârstă preșcolară mică.
6.	„Vreau să vorbesc frumos!”	Masă rotundă cu analizarea unor expresii și obiceiuri ale copiilor preluate de la adulți.
7.	„Fructele și legumele”	Recomandările doctorului pentru o alimentație sănătoasă.
8.	„Putem scăpa de cuvintele NU și NU VREAU?” ieșire în parcul din cartier educatoare-copii-părinți	Masă rotundă cu discuții despre refuzul de a colabora și comportamentul negativ al copiilor.

PLANIFICAREA ACTIVITĂȚILOR ÎN PARTENERIAT CU FAMILIA

Nr. crt.	Perioada	Tema	Forma de realizare	Locație
1.	SEPT.	„A venit, a venit Toamna!”	observare	parcurile din cartier
2.	OCT.	„Semaforul, prietenul meu.”	vizionare film educativ	sala de grupă
3.	NOV.	„Dacă vesel se trăiește!”	jocuri muzicale	curtea grădiniței
4.	DEC.	„Colindă, colindă”	cântece și poezii tematice, online	sala de grupă
5.	IAN.	„Carnavalul”	euritmie	sala de grupă
6.	FEBR.	„Flori din materiale reciclate”	activitate artistico-plastică	sala de grupă
7.	MARTIE	„Mărțișoare, mărțișoare”	activitate practică	sala de grupă
8.	APRILIE	„Hai la joc!”	dansuri populare	sala de grupă
9.	MAI	„Timp frumos, bine-ai venit!”	jocuri	curtea grădiniței
10.	IUNIE	„La mulți ani, copilărie!”	activitate interactivă cu Ella Bella și prietenii ei	curtea grădiniței

Bibliografie:

1. Bane Colleen, Bună dimineața! Mă bucur că ești aici, București, editura: RO Media, 2004.
2. Chiriță Eugenia, Canache Maria, Revista învățământului preșcolar 1-2. Copiii și familiile lor, în atenția educatoarelor, București, editura: Coresi, 2006.
3. Hopu Daniela, Învățământul preșcolar și primar 3-4. Strategii, metode și demersuri reușite în formarea părinților în spiritul colaborării și al parteneriatului, București, editura: Arlequin, 2018.

ROLUL FAMILIEI ÎN EDUCAREA PREȘCOLARULUI

**Prof. înv. preșcolar NISTOR CRISTINA
GRĂDINIȚA cu P.P. nr. 23 Ploiești**

Calitatea educației în familie este esențială în viața oricărui preșcolar. Ea marchează evoluția personalității copilului, șansele de reușită școlară, precum și a afirmării lui ulterioare.

Familia reprezintă mediul ideal de dezvoltare și afirmare a individului în formare. Familia este primul factor care contribuie la conturarea personalității copilului, influențele acesteia fiind diverse.

Părinții contribuie la modelarea personalității copiilor atât prin vorbe, cât și prin fapte, prin viața comună și interacțiunile din fiecare zi. Când vorbim de familie, ne referim mai ales la „cei 7 ani de acasă”. Construcția acestora este un proces de lungă durată în care părinții dețin un rol hotărâtor. Ei sunt educatorii copilului lor. Devenim părinți cu fiecare moment petrecut alături de copilul nostru, cu fiecare moment pe care îl petrecem în absența lui, dar ne gândim la el. Copilul are nevoie de sprijin pentru a crește și pentru a se dezvolta, pentru a-și cunoaște abilitățile și pentru a-și dezvolta competențele. Pe măsură ce un copil dobândește abilități, părintele trebuie să poată și să știe să se retragă din demersul său protectiv și să îl ajute pe copil să și le consolideze.

Succesul acțiunilor educative ale părinților este condiționat de climatul socio-afectiv din familie, precum și de concepția educativă după care părinții se orientează. Toți părinții își iubesc copiii, însă forma de manifestare a fiecăruia este diferită și mascată de forme personale de exprimare. Valorizarea copiilor și încrederea în forțele proprii sunt interdependente și se realizează în familie. Un părinte va ști cum să răspundă nevoilor copilului, își va dezvolta încrederea în sine și va avea o deschidere mai mare înspre copil.

Rolul familiei este extrem de important: ne naștem în familii și primele legături le avem cu membrii apropiați ai acesteia, care ne fac să înțelegem cine suntem și ce rol avem în societate. În cadrul familiei ne formăm primele idei și deprinderi, învățăm să relaționăm cu cei din jur, ne formăm și reglăm comportamente și atitudini.

Viața de familie are nevoie de sprijin permanent și de atenție constantă. Familiile din ziua de azi poartă denumiri diverse, dar fie că sunt familii “tradiționale”, “vitrege”, “monoparentale” ori “nucleare”, ceea ce contează cu adevărat este de fapt interacțiunea dintre membrii lor, modul cum se sprijină unii pe alții, dacă există un membru căruia să-i dăruiești afecțiunea, relațiile strânse existente între membrii familiei, distribuirea și asumarea responsabilităților.

Familia, prin tonalitatea și atmosfera sa afectivă, constituie un mediu educativ determinant. Orice tensiuni și dezacorduri existente în familie pot sădi în conștiința copilului îndoieli sau reacții neadaptative. Familiile pasive, indiferente transmit copilului neîncredere în forțele proprii, descurajare în lupta cu obstacolele întâlnite în activitate, sentimentul de eșec.

Numărul din ce în ce mai mare de familii în care soții se despart, mamele rămânând singure, absența temporară a unuia dintre părinți, situația de deces a unuia sau a ambilor părinți reprezintă situații cu un impact puternic asupra mediului familial și al echilibrului psihic al copilului. În familiile disociate, deseori, cei doi părinți, deși despărțiți, revendică în aceeași măsură copilul, fiecare dintre ei căutând să-l atragă de partea lui și să-l instige împotriva celuilalt. Copilul devine în acest caz o monedă de schimb, un instrument, iar preocuparea părinților pentru educația acestuia trece pe loc secund sau este chiar neglijată. În cazul copiilor abandonati, care se află în grija asistenței publice, cu toată atenția care li se acordă, le lipsește tocmai mediul afectiv familial. Cei care se află în grija asistenților maternali profesioniști, întâmpină de asemenea probleme de adaptare școlară și de respectare a regulamentului, datorită faptului că sunt trecuți de la o familie la alta, nu au sentimentul de apartenență, se așteaptă ca la orice problemă pe care o vor declanșa să fie trimiși la altă familie.

Realitatea de zi cu zi a familiei este diferită azi de cea a generațiilor anterioare. Părinții și copiii își petrec mult mai puțin timp împreună și aproape toți adulții se confruntă cu o permanentă dorință de a echilibra cererile vieții de familie cu cele ale locului de muncă.

Familia și mediul educativ reprezintă factorii cei mai importanți în dezvoltarea copiilor. Pentru ca acțiunile educaționale ale celor două instituții să aibă eficiență maximă este necesară crearea unor premise pentru o colaborare permanentă. Este imposibilă sau foarte greu de atins finalitatea pe care învățământul preșcolar o urmărește dacă unul din cei doi factori, grădiniță sau familie nu se implică.

BIBLIOGRAFIE:

1. Albu G., „În căutarea educației autentice”, Iași, Editura Polirom, 2002
2. Boca C. (coord.), „Să construim împreună cei 7 ani de acasă”, București, Editura P.R.E.T., 2008.

MANAGEMENTUL COMUNICĂRII CU PĂRINȚII

Prof. înv. preșcolar Olah Ionela Cosmina
Școala Gimnazială "I.D.Sîrbu" Petrila

Principiul elementar în vederea eficientizării comunicării cu părinții este stabilirea unei relații de grijă și preocupare între cadru didactic- elevi -părinți.

Principii călăuzitoare:

1. Stabilește relații personale de preocupare și grijă față de toți elevii și părinții.
2. Învață-i deopotrivă pe elevi și părinți principiile structurii de autoritate și fii tu însuși un model în acest sens. Acordă-le politețe și respect și vei obține politețe și respect.
3. Dezvoltă și dă dovadă empatie, altruism, confidențialitate și disponibilitate.
4. Tratează-i pe părinți ca pe niște parteneri de care ai nevoie în munca ta.

Modalități de comunicare:

1. Alege o imagine idealizată pentru clasa ta (valori expresive și norme explicite și implicite) în care să implicii și părinții.
2. Concentrează-te pe ascultarea activă.
3. Transmite-le elevilor (și părinților) ideea că ești mândru de ceea ce ei devin și de ceea ce ei realizează, fapt care asigură concentrarea ta ca manager, precum și a părinților, pe evoluție (progres), și nu pe perfecțiune.
4. Dă-ți toată silința de a nu nutri antipatie față de unii dintre elevi pentru faptele lor, precum și față de părinții acestora; aceștia nu sunt altceva decât persoane care au nevoie de ajutor în schimbarea care li/ și-o cer.
5. Fii destul de "mare" și de onest ca să admiți că ai greșit și că poți uneori să ceri chiar și scuze; nici n-ai idee ce câștig enorm de încredere și simpatie poți acumula!
6. Menține legătura cu elevii și cu părinții acestora chiar și în afara școlii, printr-o convorbire telefonică, un bilet , (caz de boală, anumite schimbări intervenite în viața elevului , de ex.) care demonstrează că le ești solidar și apropiat.
7. Transmite-le sau trimite-le părinților atât informațiile negative, cât și cele pozitive cu privire la copiii lor, prezentându-le într-o serie ce debutează cu cele pozitive.
8. În cazul în care toate metodele tale de lucru cu un elev indisciplinat eșuează nu ezita să iei legătura cu părinții (dar fii atent la metoda pe care o folosești) ori cu specialiști, care te pot ajuta să rezolvi situația problematică.
9. Nu discuta situația elevului-problemă de față și cu alți părinți, confidențialitatea este o regulă de bază a activităților de gestionare a situațiilor de criză și a unei consilieri corecte.

10. Nu uita că relațiile de grijă și preocupare pe termen lung , fiind relații de natura emoțională , trebuie transmise elevilor și părinților prin mesaje de genul "Mă bucur", "Mă îngrijorează"," Mă preocupă".

11. Dă dovadă de multă răbdare.

"Nu sunt atât de naiv încât să cred că orice metodă poate avea efect pozitiv asupra fiecărui copil" (și părinte, am adăuga noi!) (K. Leman, 1994) , dar din postura pe care ne-a rezervat-o destinul și propria vrere, merită efortul!

BIBLIOGRAFIE:

Iucu, R.,” Formarea personalului didactic - sisteme, politici, strategii”, București, Editura Humanitas, 2005

Iucu, R., “Managementul clasei- gestionarea situațiilor de criză”, Iași ,Editura Polirom, 2006

Neculau, A., “Câmpul educativ și puterea școlii”, în Revista de Pedagogie, nr.3-4, București, 1992.

Mitrofan, N., “Aptitudinea pedagogic”, București, Editura Academiei, 1988.

METODE MODERNE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE UTILIZATE ÎN ACTIVITATEA LA GRUPĂ

Prof. Olteanu Mariana
Prof. înv. preșcolar Costache Elena Cătălina
Grădinița Step by Step cu PP și PN „Licurici” Ploiești

Metodele interactive de grup reprezintă modalități moderne de stimulare a învățării experiențiale, de exersare a capacităților de analiză, de dezvoltare a creativității copiilor. Specific acestor metode este faptul că ele promovează interacțiunea dintre preșcolari, schimbul de idei, de cunoștințe, asigurând un demers interactiv al actului de predare-învățare-evaluare. Prin utilizarea acestor metode, preșcolarii depun un efort intelectual, de exersare a proceselor psihice, de abordare a altor demersuri interdisciplinare prin studiul mediului concret și prin corelațiile elaborate interactiv, în care își asumă responsabilități, formulează și verifică soluții.

De asemenea, aceste metode impulsionează toți copiii și le dezvoltă comunicarea, creativitatea, independența în gândire și acțiune, îi ajută să ia decizii corecte și să argumenteze deciziile luate. Aceste metode presupun respectarea particularităților de vârstă, îmbinarea diferitelor forme de activitate, îmbinarea muncii individuale cu munca pe grupuri și activitatea frontală, evaluarea corectă a rezultatelor obținute și reconstituirea relației cadru didactic-copil.

Metodele de învățare activă implică copiii în procesul de învățare în sensul formării lor ca participanți activi la procesul de educare, astfel fiind ajutați să înțeleagă lumea în care trăiesc și să aplice în diferite situații de învățare ceea ce au învățat. Aceste metode sunt folosite din ce în ce mai mult în practica educațională alături de cele tradiționale ori în combinație cu acestea. În continuare voi prezenta succinct câteva metode moderne pe care le-am folosit în procesul instructiv educativ în funcție de obiectivele urmărite la fiecare activitate.

Metoda Lotus - este o metodă interactivă de lucru în grup. Ea oferă posibilitatea copiilor de a stabili relații între noțiuni, între cunoștințe, pe baza unei teme principale din care derivă alte opt teme (tot atâtea câte petale are floarea de lotus). Se poate utiliza mai mult la nivelul grupei mari.

Exemplu. Metoda Lotus pornește de la o temă centrală, în cazul nostru *Poluarea, dușmanul Pământului* din care derivă 8 teme secundare concretizate în opt idei ce vor deveni teme abordate în activitatea pe grupuri mici:

1. Surse de poluare
2. Efecte ale poluării asupra elementelor de bază ale vieții pe Pământ (aer, apă, sol)
3. Efecte ale poluării asupra faunei, florei, oamenilor
4. Comportamente care respectă normele de protecție a mediului
5. Comportamente neconforme cu normele de protejarea a mediului

6. Activități de eliminare a poluării și efectelor acesteia
7. Fața Pământului dacă nu avem grijă de el
8. Fața Pământului dacă avem grijă de el

Este foarte important ca la stabilirea grupurilor de lucru să se țină cont de capacitățile copiilor, de afinitățile dintre ei, astfel încât rezultatul final să fie cel mai bun posibil de obținut. La fel de important este ca atunci când abordăm o temă complexă prin tehnica *Lotus*, copiii să fie deja familiarizați cu metoda, prin abordarea anterioară a unor teme mai ușoare.

Etaple necesare în demersul metodei *Lotus* sunt:

1. Construirea schemei/diagramei tehnicii de lucru.
2. Plasarea temei principale în mijlocul schemei grafice.
3. Grupa de copii este solicitată să se gândească și să exprime conținuturile /ideile/ cunoștințele legate de tema centrală. Acestea se trec de către educatoare în spațiile desenate de la 1 la 8 în sensul acelor de ceasornic.
4. Abordarea celor opt teme derivate din tema principală.
5. Stabilirea, în grupuri mici, de noi legături/conexiuni pentru aceste teme și trecerea lor în diagramă.
6. Prezentarea rezultatelor muncii în grup. Este momentul în care se face analiza produselor activității, respectiv a ideilor emise de către copii, precum și sublinierea ideilor noi, creativ care pot avea aplicabilitate.

Bula dublă - este o metodă de predare-învățare, ușor de aplicat, care grupează asemănările și deosebirile dintre două obiecte, fenomene, idei, concepte etc.. Ea este reprezentată grafic din două cercuri mari în care se așează câte o imagine care denumește subiectul abordat. De cele două cercuri mari se află relaționate prin linii alte cercuri mici situate între cercurile mari în care se specifică asemănările, iar în cercurile exterioare se specifică caracteristicile fiecărui termen, particularitățile sau deosebirile.

Exemplu. La activitatea DLC-convorbire „Ce știm despre anotimpuri?” în cercurile mari am așezat imagini reprezentative despre anotimpurile toamna și iarna. Copiii au completat două caracteristici ale anotimpului toamna (cad frunzele, pleacă păsările călătoare), două caracteristici ale anotimpului iarna (ninge, îngheață apa) în cercurile exterioare și două asemănări (anotimp, 3 luni) în cercurile mici din mijloc. O altă activitate la care am folosit metoda Bula dublă a fost o activitate DLC-Educarea limbajului- Joc didactic „În curând voi fi școlar!”. În acest joc în cele două cercuri mari am așezat imagini cu preșcolari și școlari, iar copiii au completat cercurile mici din mijloc cu asemănările existente între preșcolari și școlari (sunt copii, se hrănesc și cresc), iar în cercurile exterioare au completat cu caracteristicile acestora (preșcolarii se joacă, merg la grădiniță, școlarii merg la școală, învață).

Pe lângă metodele interactive prezentate anterior cu care am obținut rezultate bune am mai utilizat și alte metode precum: metoda cubului, turul galeriei, ciorchinele, tehnica blazonului, pălăriuțele gânditoare etc.

BIBLIOGRAFIE:

Faber, A., Mazlish, E., Comunicarea eficientă cu copiii – acasă și la școală, , București, Editura Curtea Veche, 2010

Hobjila, A., Elemente de didactică a activităților de educarea limbajului, București, Editura Institutul European, 2008

Law Nolte, Dorothy, Harris, Rachel, Copiii învață ceea ce trăiesc, Humanitas, București, 2008

Revistă națională de profil psihopedagogic pentru cadrele didactice din învățământul preșcolar și primar nr. 3-4, Editura Arlequin, 2015.

ÎNVĂȚAREA INVERSATĂ

Prof. învă. preșcolar Oțel Georgiana – Mihaela
Prof. învă. preșcolar Mariș Ioana Anca
Grădinița cu P.P. Dr. I. Rațiu, Turda

Când orele noastre devin prea liniare, este bine să răsturnăm situații și să facem lucrurile cu susul în jos, însă nu pe dos, ci găsind cele mai eficiente metode și modalități de învățare care să fie atractive și interesante pentru copii.

Un concept la modă, nou și, în același timp parcă vechi, a prins contur tot mai puternic în perioada în care învățământul s-a desfășurat în mediul online. Este vorba despre învățarea răsturnată sau flipped classroom, metodă de învățare care vine în beneficiul elevului.

În mod tradițional, informațiile noi sunt transmise de către dascăli, astfel încât să poată fi asimilate cu ușurință de către elevi. În învățarea răsturnată, mai ales în mediul online, un rol deosebit în joacă adultul, părintele. Acesta este cel care mijlocește actul învățării, ajutându-l pe cel mic să desprindă informațiile necesare noii teme, să realizeze cu succes sarcinile dinainte trasate de educatoare.

Știm că flipped classroom este un demers invers prin care copiii se familiarizează cu un conținut nou acasă, îl exersează și îl pun în practică în sala de grupă. Rolurile sunt inversate, mediul de învățare se schimbă, copilul devine elementul central al procesului instructiv-educativ, fiind propriul ghid în interacțiunea cu materialul nou.

Atâta timp cât activitățile se desfășoară online, exersarea și consolidarea cunoștințelor, a deprinderilor se realizează prin intermediul întâlnirilor sincron. Acestea sunt eficiente atunci când cei mici au sprijin din partea părinților, pot participa și pot intra în mod direct cu cadrul didactic.

Pentru o bună funcționare a acestui model de învățare, dascălii trebuie să se asigure că preșcolarii/elevii participă la oră cu informații de bază, pe marginea cărora vor crea situații și contexte noi de învățare. De la începutul orei are loc un schimb de întrebări și răspunsuri pentru a clarifica unele confuzii sau neclarități, pentru a identifica elevii care au nevoie de sprijin și încurajare și pentru a le oferi oportunități de exprimare fiecăruia.

Preșcolarul cu sprijinul adultului, descoperă noile informații prin tutorialele puse la dispoziție de cadrul didactic, solicită clarificări pentru înțelegerea unor noțiuni, concepte, face investigații, experimentează.

În cadrul întâlnirilor sincron sau în mod fizic, copilul împărtășește noile informații în manieră proprie și în ritmul lui, colaborează cu ceilalți, primește sprijin, pune întrebări, argumentează, participă la discuții, aplică noile cunoștințe, realizează proiecte, lucrări.

În acest model de învățare, cadrele didactice alocă un timp mai mare consolidării unor deprinderi de lucru în echipă, experimentării și investigației. Cei care aleg acest model de învățare

sunt într-o permanentă căutare de căi de optimizare a timpului, astfel încât copiii să fie implicați activ și motivați să lucreze independent.

Când elevii vin în clasă, nu este nevoie să fie constrânși de cursul efectiv și au posibilitatea să fie implicați mai activ în discuții, experimente și proiecte. În clasa răsturnată timpul este petrecut prin practică, învățarea prin colaborare și dezbateri. Cadrul didactic este acolo pentru a învăța fiecare elev individual.

În ultimii ani, mulți profesori au experimentat modelul pedagogic numit Clasa Răsturnată. Practic, a răsturna o clasă înseamnă a inversa „ordinea“, de obicei, în care se acumulează cunoștințele sau se formează deprinderile. În loc să învețe un conținut nou în clasă, elevii învață la domiciliu prin vizionarea de secvențe video, realizate de profesori. Timpul din clasă este dedicat discuțiilor, activităților practice și proiectelor. Elevii au mai mult timp pentru analiză, pentru aplicarea cunoștințelor lor și pentru interacțiunea cu alți elevi, precum și cu profesorul.

În urma aplicării unui chestionar despre învățarea răsturnată am ajuns la concluzia că acest tip de învățare vine ca o provocare pentru cadrele didactice, deoarece necesită o muncă asiduă în pregătirea activităților, atât în ceea ce privește modul de desfășurare, cât și în crearea celor mai eficiente și atractive materiale, resurse. Majoritatea respondenților cunosc ideea de învățare răsturnată, o parte au și aplicat la clasă acest concept, dar sunt și cadre didactice care nu au experimentat cu elevii acest tip de învățare, necunoscând astfel avantajele sau dezavantajele ei.

Este îmbucurător faptul că cei mai mulți se arată deschiși și în același timp curioși în a aplica la clasă metode noi de învățare, care să îi ajute pe elevi să parcurgă cu succes actul educativ.

Bibliografie:

*Ciascai, L. *Aspecte educaționale privind elaborarea materialelor de învățare bazate pe TIC și utilizarea lor în domeniul științelor inginerești*. (2012);

*Khan, S. *O singură școală pentru toată lumea, Să regândim educația*, traducere din engleză de Irina Henegar, București: Publica, (2015);

*Ghidul începătorului pentru învățarea răsturnată- flipped-learning. disponibil online la adresa: <https://creeracord.com/2020/10/20/ghidul-incepatorului-pentru-invatarea-rasturnata-flipped-learning/?fbclid=IwAR0q-TbmnSCeZyYsYrfKT8VGzM7a5RQymrYNfTp--RSn-4wZfByYgbzKIN8> (consultat în aprilie 2022).

Cum comunicăm părinților despre dificultățile și non-complianța copiilor cu ADHD sau opoziționism provocator?

Prof. învăț. primar Oțel Ileana Cristina
Școala Gimnazială „Andrei Șaguna” Turda, jud. Cluj

„Diploma celor șapte ani de-acasă ai copilului exprimă calificativul părinților.”
Valeria Mahok

Încă de la naștere, fiecare etapă din viața celui mic își pune amprenta asupra dezvoltării sale afective, motrice și intelectuale. Chiar dacă, aparent, lucrurile decurg de la sine, există factori care pot influența această dezvoltare pe toate palierele sale, iar o parte din acești factori țin strict de mediul familial și de felul în care cei ce intră în contact cu copilul se raportează la lumea din jur.

Spunem adesea că oglinda părinților sunt copiii. Din păcate, în vremurile de azi, tot mai mulți copii se plâng de faptul că părinții nu își mai fac timp pentru ei, fiind preocupați fie de carieră, fie de goana zilnică pentru asigurarea unui trai mai bun. Ei uită că singura investiție de valoare în viață, niciodată falimentară, pe care familia o poate face pentru copil, este investiția în mintea și sufletul acestuia. Uită că, involuntar și inconștient, ei transferă asupra copiilor o mare parte din problemele lor existențiale.

Celor mai mulți dintre părinți le este greu să accepte că au un copil cu probleme, deoarece copiii cu ADHD sau opoziționism provocator creează probleme. Puțini sunt cei care privesc realitatea cu ochi deschiși și manifestă îngrijorarea cea bună. Mulți pun problemele copilului pe baza răsfațului exagerat și de aceea atunci când sunt informați în legătură cu abaterile acestuia, prima reacție este aceea de a-l amenința pe copil că nu mai are voie la televizor, telefon, tabletă (pedepse la îndemână). Puțini stau să caute cauza sau motivul pentru care copilul se comporta neadecvat. Mai degrabă găsesc vinovați colegii de clasă, alți copii din școală sau managementul deficitar al dascălului.

Dificultățile provocate de ADHD nu sunt aceleași pentru fiecare familie. Acestea depind de severitatea bolii, principalele ei caracteristici țin de comportament sau de probleme de învățare și de prezența sau absența unor afecțiuni asociate, precum tulburarea de tip opoziție-sfidare.

Pe bună dreptate putem spune că o casă încărcată cu energia dezlănțuită de ADHD nu este un colțișor liniștit și relaxant. Copiii aceștia le provoacă un stres imens părinților, fraților și surorilor.

Comportamentele negative ale copilului atrag reacții dure (adesea pedepse corporale) din partea părinților. Cei mari trebuie ajutați să înțeleagă că reacțiile copilului, deși sfidătoare, nu trebuie interpretate la modul personal, ci trebuie înțelese ca o reacție la unele atitudini eronate ale părintelui. Părinții au uneori atitudini, prin care fără să-și dea seama încurajează manifestarea comportamentelor neadecvate ale copilului lor.

Abordarea comportamentelor negative ale copilului trebuie realizată cu calm și răbdare, de aceea părintele trebuie să învețe să abordeze fără furie și frustrare comportamentele mai puțin potrivite ale copilului, să mențină o atitudine pozitivă, să transmită încrederea în capacitatea de schimbare a copilului.

Stabilirea unui program de activități zilnice reprezintă pasul de bază către clarificarea așteptărilor părintelui cu privire la comportamentele copilului. Modul în care părintele comunică ceea ce așteaptă de la copil, este important pentru atragerea disponibilității acestuia de a face ce i se cere.

Un copil care acasă nu a fost obișnuit cu respectarea unor reguli, în momentul în care la intrarea în școală se bate de acest lucru, cu greu va reuși să se conformeze, și, de la sine înțeles, va avea probleme mari de adaptare.

Toate problemele ivite în școală încerc să le comunic părinților printr-o discuție deschisă și sinceră susținând ideea că, elevii cu ADHD nu au în plan să se poarte urât, pur și simplu o fac fără să gândească. De aceea, este foarte important ca părinții să dezvolte reguli și o rutină pe care s-o aplice consecvent, lucru ținut cu sfințenie la școală. Acești copii reacționează cel mai bine atunci când înțeleg regulile, știu care sunt limitele și se așteaptă la consecințe sigure, lucru ce duce la evitarea unor certuri iraționale.

Copilul trebuie învățat să-și accepte răspunderea față de propriul comportament, drept urmare părintele nu trebuie să-i permită să dea vina pe cei din jur.

E de știut faptul că, cel diagnosticat cu ADHD se poartă mai bine când e judecat după același sistem în fiecare zi. Având un plan bine stabilit, părinții au mari șanse să se alieze și mai puțin probabil să acționeze impulsiv sau irațional.

Mereu amintesc părinților să utilizeze recompensele sau pedepsele imediate, acestea trebuind să fie rapide și simple. O pedeapsă întârziată nu-și mai face efectul. La fel trebuie să echilibreze aspectele pozitive cu cele negative, știind faptul că niciun copil nu va ajunge mai bun dacă e criticat. Schimbarea va surveni, dar nu trebuie să se aștepte la prea multe în timp puțin.

E nevoie ca părintele să știe să ajute copilul să-și dezvolte punctele tari, creativitatea și abilitățile personale.

Abordarea comportamentelor negative ale copilului trebuie realizată cu calm și răbdare, de aceea părintele trebuie să învețe să abordeze fără furie și frustrare comportamentele mai puțin adecvate ale copilului, să mențină o atitudine pozitivă, să transmită încrederea în capacitatea de schimbare a copilului.

Iată câteva îndemnuri pentru părinți:

- Învăță să-ți ascuți copilul!
- Discută cât mai mult cu copilul tău!
- Fii răbdător, fii maleabil!
- Încearcă să nu te enervezi prea ușor!
- Nu țipa și nu jigni copilul!
- Exprimă-te clar și hotărât!
- Respectă-ți cuvântul dat!
- Fii model pentru copil și nu judecător!
- Fă-ți timp pentru copil și fii gata să-i oferi ajutor!
- Nu uita că meseria de părinte este una cu normă întreagă!

Prin folosirea unor ingrediente esențiale: IUBIRE, GRIJĂ, DISCIPLINĂ, IERTARE, COMUNICARE, RĂBDARE, părinții pot pregăti copii calmi, fericiți într-o lume zbuciumată și din ce în ce mai rece.

Bibliografie:

- Vincent J. Monastra, „Cum să crești un copil cu ADHD, 10 lecții pe care nu le poți învăța de la medici”, trad. Cristian Fulaș, București, Editura Trei, 2011.
- Dr. Christopher Green, Dr. Kit Chee, „Să înțelegem ADHD deficitul de atenție însoțit de tulburare hiperkinetică”, trad. Adina Aleman, București, Editura Aramis Print, 2009.

EDUCAȚIA PARENTALĂ ÎN GRĂDINIȚĂ

Prof. Pantazi Carmen Oana
Grădinița cu Program Prelungit nr. 40 Ploiești

Profesorii, alături de părinți, sunt cei care definesc principalele contexte de învățare a abilităților socioemoționale, propriul lor comportament reprezentând un model de învățare, o sursă de inspirație. În acest context, învățarea unui comportament și repetarea lui sunt dependente de comportamentele, atitudinile și valorile promovate în mediul în care trăiește copilul.

Ca urmare a rezultatelor obținute în urma aplicării unui chestionar privind dezvoltarea socioemoțională a preșcolarilor, în cadrul lucrării metodico-științifice pentru obținerea gradului didactic I, am elaborat un program de dezvoltare a abilităților socioemoționale în rândul preșcolarilor și am extins intervenția asupra părinților acestora prin derularea unui program de consiliere parentală care a vizat îmbunătățirea abilităților parentale cu scopul depășirii blocajelor socioemoționale ce pot apărea în comportamentul copiilor.

În cadrul programului adresat părinților am valorificat aspectele practice ce pot fi exersate în relația cu copilul. Am parcurs următoarea tematică: Familia, o școală a emoțiilor; Comunicarea inteligentă, reper în dezvoltarea preșcolarului; Gestionarea optimă a comportamentelor conflictuale în familie; Interacțiune pozitivă prin joc. În cadrul temelor am propus o varietate de exerciții, dintre care amintesc:

- “Mesaje pozitive/ negative”

Participanții au fost împărțiți în echipe. Fiecare participant a extras dintr-o cutiuță câte un bilețel cu un mesaj pozitiv sau negativ de tipul: “Ești minunat/ă!”, “Am încredere în tine!”, “Îmi place de tine!” “Ești dezordonat!”, “Ești obraznic!”, “Niciodată nu faci ce trebuie!”. Am propus ca fiecare participant să joace pe rând rolul copilului căruia i se transmite un mesaj cu impact negativ/ pozitiv și pe cel al adultului care adresează un mesaj pozitiv/ negativ. Unul dintre obiectivele jocului a fost acela de a promova empatia și înțelegerea în relația părinte - copil. Ulterior, în echipe s-au creionat portretele facilitatorilor comunicării și inhibitorilor comunicării, prin raportarea la ceilalți, în funcție de mesajul de pe bilet. Au fost evidențiate, astfel, barierele în comunicare, discriminările, temerile care conduc la conflicte în comunicare sau ceea ce facilitează respectul între participanți, comunicarea și înțelegere.

- “Floarea”

Fiecare părinte participant a primit o floare printată pe suport A4. Sarcina acestora a fost să noteze pe fiecare petală o calitate, un defect al copilului, o calitate și un defect personal, o calitate a relației părinte - copil, un defect, pe tulpina florii un obiectiv de atins în relația părinte copil, iar pe frunze ultima reușită a copilului și o propunere pentru copil formulată într-o manieră asertivă.

Exercițiul a avut rolul de a orienta părinții către o evaluare cât se poate de obiectivă a relației părinte copil printr-o abordare echilibrată a calităților și defectelor existente de ambele părți și evidențierea aspectelor pozitive pe care le putem folosi ca puncte de pornire în demersul inițiat.

- “Decalogul comunicării eficiente”

Exercițiul a avut ca scop formularea, în grupe de 5 părinți, a unui set de 10 reguli simple ale comunicării eficiente în relația părinte-copil. Au fost formulate reguli de tipul: “Întâi ascultăm cu atenție ce are de spus copilul, apoi îi vorbim”, “Evităm etichetarea copilului”, “Evităm amenințările”, “Încurajăm copilul să-și observe propriile emoții și pe ale altora”, „Discutăm cu

copilul despre consecințele exprimării neadecvate a emoțiilor negative”, „Ne cerem iertare atunci când greșim”, etc.

În paralel cu programul adresat părinților am desfășurat activități specifice de dezvoltare a abilităților socioemoționale ale preșcolarilor prin intermediul jocului, jocului de rol, jocului de masă, teatrului de păpuși, dintre care amintesc:

- “Cum mă simt astăzi?” - joc de masă
Materiale necesare: planșa suport cu chipul ce urmează a fi completat, jetoane reprezentative pentru diferite emoții (bucurie, tristețe, uimire, furie, rușine, regret, dezgust)..

Sarcina copiilor a fost să completeze (prin selectarea jetonului cu emoția potrivită) chipul de pe planșa suport ilustrând reacția emoțională dintr-un context dat (de exemplu: Colegul tău ți-a luat creionul de scris fără să ți-l ceară. Arată-mi, completând chipul, cum te simți în situația aceasta).

- “Cartea emoțiilor” - joc
Materiale necesare: o carte în format A3 pe filele căreia am lipit chipuri reprezentative pentru fiecare emoție în parte (bucurie, tristețe, furie, frică, uimire, durere, fericire, rușine).

Pe fiecare filă a cărții este ilustrată o emoție. Copiii au sarcina de a denumi emoțiile ilustrate pe fiecare pagină și să povestească o situație în care s-au simțit, după caz bucuroși/triști/furioși/surprinși, etc.

- “Emoții” - puzzle
Materiale necesare: carton colorat de diferite culori, imagini mari care exprimă diferite emoții.

Imaginile cu emoții se lipesc fiecare pe câte un carton colorat. Fiecare imagine este tăiată în 4 - 6 piese mari. Piesele fiecărei imagini se pun în plicuri separate. Copiii vor avea posibilitatea să facă puzzle-urile și vor da exemple de situații în care au simțit emoția respectivă.

Printre oportunitățile oferite de aplicarea acestor programe se numără:

- Oportunitatea exersării unor abilități și deprinderi în practicile parentale în scopul rezolvării cu succes a unor situații problematice;
- Valorificarea unui set comun de metode, reguli și principii (părinți - educatoare) în educația copilului.
- Responsabilizare complexă (părinți, educatoare, copii);

Bibliografie:

1. Dumitrescu Mariana, Barbacariu Cristina - Maria, Barbacariu Maria, Bărbulescu Nela, Consiliere parentală în grădiniță - 40 Sugestii de teme posibile, Editura Diana, 2016;
2. Ștefan A. Catrinel, Kállay Éva, Dezvoltarea competențelor emoționale și sociale la preșcolari, Cluj Napoca, Editura Aqua Forte, 2009.
3. Vrășmaș Ecaterina, Consilierea și educația părinților, București, Editura Aramis, 2009;

EDUCAȚIA PARENTALĂ

**Prof. înv. preșc. Pau Anișoara Violeta
Colegiul Tehnic „Constantin Brâncuși” Petrla**

„Eu sunt copilul. Tu ții în mâinile tale destinul meu. Tu determini în cea mai mare măsură, dacă, voi reuși sau voi eșua în viață! Dă-mi, te rog, acele lucruri care să mă îndrepte spre fericire. Educă-mă, te rog, ca să pot fi o binecuvântare pentru lume.”

(din Child's Appeal, Mamie Gene Cole)

Educația parentală, se adresează tuturor categoriilor de părinți, fără excepție, vizând activarea resurselor parentale intrinseci, sporirea competențelor prenatale (educația copiilor), abilităților educative și nu modificarea unui comportament sau a unei structuri existente.

Prin cursul Educația parentală nu se urmărește crearea unui mit despre părintele perfect, ci se promovează imaginea realistă despre provocarea și bucuria de a fi părinte, oferind părinților posibilitatea de a se redescoperi pe ei înșiși, de a-și îmbunătăți comunicarea și de a-și dezvolta abilitățile necesare privind îndeplinirea rolului de a fi părinte. Activitățile organizate în cadrul programelor se înscriu într-o logică a prevenirii situațiilor problematice, se focalizează, în special, pe prevenire, și apoi – pe intervenție.

Programele de educație parentală pornesc de la câteva idei fundamentale:

-Toate familiile au nevoie de sprijin și susținere în creșterea copiilor, indiferent de nivelul veniturilor, al educației sau de tipul de familie/părinte despre care este vorba în această perioadă în care conștientizarea importanței stimulării dezvoltării copilului, începând de la naștere, este din ce în ce mai răspândită. Fiecare familie este unică. În perioada pe care o trăim, familiile se definesc printr-o diversitate în compoziție, statut economic, mediu cultural, valori și credințe la care aderă sau practici pe care le urmează. Familiile sunt susținute cu cele mai bune rezultate când se arată respect și apreciere față de diferențe, iar mediul de educație în care este înscris copilul reflectă această specificitate.

-Părinții sunt recunoscuți drept primul educator al copilului, iar sistemele de educație sunt interesate, pe de o parte, să contribuie la sporirea competențelor părinților, afița timp cât în prima perioadă de viață (în cele mai multe cazuri, primii doi-trei ani de viață) ei sunt cei care interacționează cu copiii (iar prezența specialiștilor este cel mai adesea din domeniul medical și social), iar, pe de altă parte, să poată colabora consistent și adecvat la intrarea în instituția de educație timpurie.

Scopul lucrului cu familiile este acela de a extinde competențele acestora, nu de a substitui responsabilitățile acestora. Familia este cea care își asumă răspunderea față de membrii ei, pe care societatea, prin serviciile și resursele propuse, nu o poate prelua, ci doar o susține. Familiile beneficiază cel mai mult atunci, când speranțele, interesele, punctele forte, dar, mai ales, nevoile, îngrijorările sunt în atenția specialiștilor preocupați de aceste probleme.

Educația părinților este o formă de intervenție a acestora, în favoarea educației copiilor lor; este un set de măsuri educative și de sprijin care ajută părinții pe următoarele dimensiuni:

- Înțelegerea propriilor lor nevoi (fizice, sociale, emoționale, psihologice);
- Cunoașterea și acceptarea nevoilor copiilor lor;
- Construirea punții de legare între părinți și copii.

Rolurile parentale:

Rolurile parentale constituie „un ansamblu de comportamente (îngrijire, supraveghere, educație) pe care părinții le desfășoară în raport cu copiii: orice societate prescrie, printr-un sistem de norme (culturale, instituționale, juridice), conținutul rolurilor parentale...”

Responsabilitățile parentale

Acoperirea nevoilor de bază ale copiilor (asigurarea resurselor și îngrijirea mediului domestic) presupune satisfacerea condițiilor ce asigură supraviețuirea: hrană, îmbrăcăminte, locuință, accesul la servicii medicale de bază etc.

Ce poate afecta calitatea parentală?

- Protecția copiilor. Ține de responsabilitatea părinților pentru integritatea fizică, psihică, spirituală, etnică și culturală a copiilor în relațiile lor cu mediul înconjurător, cu persoane, grupuri și instituții. Printre competențe parentale, ce țin de această responsabilitate, sunt: strictețea, atașamentul emoțional și controlul asupra balanței de putere în relația dintre părinți și copii.
- Reprezentarea intereselor copiilor în comunitate - rolul jucat de părinte în interacțiunile dintre copii și diverse persoane, grupuri, instituții din comunitate mai ales atunci, când vârsta copilului nu îi permite să se reprezinte singur.

Funcțiile parentale deficitare:

- Abilitatea de a-și ține sub control durerea;
- Capacitatea de a-i trasa limite copilului, spre a-l responsabiliza.

Avantaje: stimulează formarea responsabilităților la copil, le conferă un anumit grad de independență și autonomie în luarea deciziilor, dezvoltă personalități creative, distincte și originale. Copiii deveniți adulți se vor simți importanți, speciali, cu o stimă de sine înaltă. Muncesc mult, asiduu, eficient. Au multă persuasiune (convingere), rigoare (asprime) logică, combativitate (dârzenie, perseverență), tenacitate (asiduitate, răbdare), tendință de a obține și păstra puterea, supra estimându-se.

Dezavantaje: tendințe de a deține controlul în orice situație asupra celor din jur, dificultăți în a înțelege și respecta regulile (normele, legile), nevoile, dorințele și intimitatea celorlalți, dificultăți inter relaționale.

Incapacitate de adaptare în colectivele grupurilor sociale, comportamentul fiindu-i apreciat a fi inadecvat, obraznic. Este expus la izolare. Ca rezultat, la acest copil sau adult se dezvoltă un Eu slab, invidios, gelos, suspicios, cu frici puternice de respingere, sau chiar ură, cu manifestări de tulburări majore de comportament.

Complicații: există pericolul dezvoltării unei persoane depresive, anxioase, dependență de substanță (medicamente, droguri, alcool), cu tulburări comportamentale paranoide. Pareting-ul afectuos- restrictiv se caracterizează prin atitudinea față de copil: Copilul se află pe primul plan. Lui i se permite să-și satisfacă orice dorință, fără a i se fixa anumite reguli de conduită. N-are nici un fel de îndatoriri.

Grad mult prea înalt de afectivitate, cu prea multă grijă și control exagat, generat de îngrijorările și fricile părintelui de a nu i se întâmpla copilului ceva." Stilul parental-familial supraprotectiv conține stilurile: nesigur, tendințe anxioase.

Avantajele acestui stil sunt minime.

Dezavantaje: Supra afectivitatea părinților prin "supragrijă" „jertfire”, „dăruire”,

Dimensiuni ale educației parentale

-Dimensiunea responsabilității parentale: fiecare bărbat și fiecare femeie care dă naștere (biologic sau nu) unui copil, devine responsabil de ființa umană căreia i-a dat viață. A fi mamă sau tată nu este ceva intermitent. Este ceva pentru toată viața. Această dimensiune privește drepturile și obligațiile conform cărora orice adult devine custode atunci când are în grijă sa un copil. Această responsabilitate îi conferă obligația de a oferi grijă, supraveghere și protecție.

-Dimensiunea experienței parentale care „cuprinde elemente precum atitudini, credințe și valori parentale, satisfacție parentală, sentimentul eficienței parentale, stres și greutăți parentale, gânduri, deci dimensiunea cognitivă. În această dimensiune pot fi incluse nevoile, precum nevoia de a se simți ajutat, de a avea pe cineva alături (de obicei, soțul/soția), de a lucra cu cineva (de exemplu, specialiști), cu scopul de a face față sarcinilor impuse de creșterea unui copil care se dezvoltă în diferite medii de viață, precum centre de zi și școală.

-Dimensiunea practicilor parentale:vizează toate faptele de ordin domestic, comportamentele relaționale și educaționale, pe care părinții le includ în viața de zi cu zi, pentru a asigura dezvoltarea copilului. Aceste numeroase fapte pot fi categorizate în următoarele 5 tipuri de activități: -activități domestice(prepararea mesei, spălatul rufelor...), -activități tehnice (reparațiile de zi cu zi, curățenia în casă...), -activități de îngrijire a copilului(monitorizarea, timpul petrecut cu copilul, asigurarea spațiului de locuit...), -activități de îngrijire(hrănire, baie, îngrijire, reconfortare...)

Ce trebuie sa facă parinții și educatorii

La aceasta grupă de vârstă, părinții, cadrele didactice și ceilalți adulți din preajma copiilor trebuie să îi ajute pe micuți să își dezvolte aptitudinile de a se înțelege cu ceilalți după reguli clare. Trebuie să li se explice pe înțelesul lor care sunt consecințele unor fapte. Copiii trebuie încurajați și obișnuiți să își ceară iertare atunci când greșesc, chiar și neintenționat. De multe ori este benefic să li se solicite copiilor nu doar să își ceară scuze, ci și să repare, dacă este posibil, ce au stricat, cum ar fi, de exemplu, un castel din cuburi. În plus, eforturile lor de a-și schimba comportamentul în bine trebuie laudate și apreciate corespunzător. Pe de altă parte, copiii trebuie încurajați să le mărturisească adulților dacă cineva îi amenință în vreun fel sau îi face să se simtă neplăcut, dar și dacă sunt martori la astfel de lucruri. "În cazul copiilor violenți, trebuie să înțelegem care sunt scopurile urmărite de ei și să îi ajutăm să și le îndeplinească în mod util. Dacă vor atenție, să o primească și acasă, și în cadrul unor activități. Dacă urmăresc să aibă putere sau să se distreze, pot fi îndrumați către un sport sau către activități în care să se simtă puternici.

De foarte multe ori, un copil agresiv este un copil foarte activ, care are foarte multă energie, oarecum impulsiv, și atunci un sport îl poate ajuta pentru că își poate consuma într-un mod pozitiv energia. Trebuie văzut și altfel: agresorul poate a fost, la rândul lui, și victim, și atunci poate are nevoie de încurajări, de o intervenție. Pe copilul-victimă îl pot ajuta în primul rând părinții. Să stea de vorbă cu el, să se obișnuiască să comunice, să îi povestească despre problemele pe care le-au avut și ei, să îi ceară părerea și abia după ce îl ascultă să îi ofere părerea lor. În felul acesta îi dau foarte multă încredere pentru că vede și el că are un cuvânt de spus. De foarte multe ori e foarte important ca victima să aibă o "voce", să poată să spună "Nu!", să poată să spună "Stop!". Și mai apoi să fie mult mai obișnuit cu relațiile sociale. Să meargă în diverse grupuri, nu neapărat la școală, să aibă alte activități de grup, în care să simtă că poate relaționa. Întrebata dacă este bine ca părintele să încerce să rezolve singur problema, ducându-se la părinții agresorului sau la educatoarele "Aceasta e cea mai proastă soluție și, din păcate, de cele mai multe ori, părintele asta face: când aude de o problemă devine el cel care vrea să o rezolve". "Asta nu face decât să îi scadă și mai mult puterile copilului-victimă, el e pus într-o poziție de inferioritate și, mai mult, se simte umilit. Sunt copii care nu spun părinților că au fost agresați de teama că părinții să nu reacționeze și să nu îi umilească."

Bibliografie:

1. Convenția Internațională cu privire la drepturile copilului, adoptată la Adunarea Generală ONU (22 noiembrie 1989)
2. Suportul de training- Fără de palme – pentru lucrul cu familia care educă copii cu vârsta 0-6, ani , Programul Educațional Pas cu Pas.

DIALOGUL FAMILIE - GRĂDINIȚĂ

Prof. înv. preșc. Pârvu Eugenia Dana
Grădinița cu P.P. Nr. 47, Municipiul Ploiești

Educația are un rol clar în formarea personalității și credem că începe înainte de a se naște copilul. Capitalul spiritual acumulat de părinți va avea un impact pozitiv asupra formării spirituale a copiilor. Copiii gândesc diferit decât adulții, interpretează evenimentele diferit, văd lumea dintr-o perspectivă diferită și au perspective diferite asupra originii și scopului existenței. De-a lungul timpului, mediul matern și familial oferă copiilor securitate, încredere, dependență și autonomie.

Dacă egocentrismul radical al copilului se manifestă la vârsta de trei ani, el se află în centrul lumii și este „axa lumii”. După această vârstă, spiritul copilului se întărește, setea de cunoaștere este foarte mare, dar puterea și înțelegerea lui sunt încă mici .

Mediul social și familial are o influență decisivă asupra dezvoltării și formării personalității. Educatoarele trebuie să observe cu atenție impactul mediului social asupra preșcolarilor.

Din păcate, familia — instituția care se presupune a fi implicată activ în viața unui copil — este din ce în ce mai puțin implicată în educația lui, lăsând acest aspect important în seama grădiniței.

Grădinița oferă un cadru pentru dezvoltarea, formarea și socializarea preșcolarilor, începând cu cunoașterea caracteristicilor individuale și de vârstă ale fiecărei etape de dezvoltare, prin proiectarea de strategii și implementarea unor metode de predare riguroase, bazate pe planuri, programe, scopuri și obiectivele propuse. Resurse educaționale, metode și strategii de predare.

Familia este mediul în care copilul crește încă de la naștere. Părinții sunt primii educatori ai copiilor lor. De aceea, specializarea parenting este atât de importantă încât nicio școală nu o pregătește în acest domeniu. Copiii cu nevoi speciale au aceleași nevoi de îngrijire parentală ca și alți copii.

Pe lângă aceste nevoi, ei au nevoie și de dragoste, hrană și respect. Comunicarea reciprocă între părinți și copii este importantă pentru dezvoltarea cognitivă.

Există câțiva factori care pot interveni și influența procesul de adaptare a copilului la grădiniță, precum curiozitatea copilului, dependența de familie – în special de mamă. Aceasta dependență are un rol major în atitudinea copilului față de grădiniță, care se poate confrunța cu o anxietate de separare.

Acest tip de anxietate se poate dezvolta în situația în care doar mama a stat cu copilul de la naștere în situația în care acesta nu a experimentat și alte forme de interacțiune cu persoane noi. Acesta este motivul pentru care copilul va întâmpina dificultăți în a rămâne chiar și câteva ore cu altcineva, cu atât mai mult într-un mediu necunoscut. Copilul dependent de unul dintre părinți nu va manifesta interes pentru oameni, jucării și activități noi. Singurul lucru de care este preocupat și îngrijorat este cum să evite mediul în care se simte în nesiguranță și ce să facă pentru a ajunge din nou în brațele mamei. Aici apar primele manifestări somatice, precum plâns, iritabilitate, agresivitate, dureri de burtă, lipsa poftei de mâncare, senzație de vomă, enurezis, s.a.

Atitudinea mamei și modul în care aceasta va gestiona situația are un rol esențial în asemenea cazuri. Este important și recomandat ca aceasta să înțeleagă faptul ca cel mic nu va putea sta pentru totdeauna sub aripa ei și că are nevoie de autonomie pentru a deveni un adult independent.

Asta nu înseamnă că nu va ramane copilul ei, chiar dacă acesta va crește. Părinții au rolul și obligația de a-i ajuta și a-l acompania pe copil în procesul de maturizare. Un lucru important în acest sens pe care părinții îl pot realiza este renunțarea la dormitul împreună cu cel mic și încurajarea dormitului separat, independent al copilului, întrucât prin acest fapt este întărit comportamentul dependent, chiar și atunci când nu această intenție este dorită.

Experții confirmă faptul că, copiii mici se adaptează la grădiniță în ritmul lor, iar doi copii nu sunt niciodată la fel. Indiferent de vârsta unui copil, părinții îl pot ajuta să navigheze mai ușor în separarea și adaptarea echipei de grădiniță.

Un pas important în creșterea și dezvoltarea copilului este integrarea lui în învățământul de masă și anume în prima treaptă educațională, creșa/grădinița. Iată câteva sfaturi pentru a realiza adaptarea copilului la grădiniță.

În primul rând, copiii se adaptează la situația în care își dau seama dacă părinții lor nu se simt bine atunci când îi lasă la grădiniță. Indiferent de vârsta copilului, explicați-i de ce trebuie să plecați și să rămână acolo și când vă veți întoarce (ora, pentru copiii mai mari sau momentul - după perioada de somn, gustare de după-amiază - pentru copiii mai mici) .

Mai ales în primele săptămâni de grădiniță, încercați să vă aduci copilul acasă la timp. Văzându-vă că întârziati, cei mici pot fi cu adevărat îngrijorați sau speriați, crezând că i-ați lăsat acolo. Majoritatea copiilor se adaptează în câteva săptămâni, până la o lună și jumătate, este greu de spus analizând caracterul și vârsta copiilor să spunem dacă fiecare dintre ei este obișnuit cu ritmul grădiniței, activitățile desfășurate în grădiniță.

Puțini copii nu se adaptează. Dacă au trecut două luni și micuțul tot refuză să meargă la grădiniță, ar trebui să schimbați grădinița: poate că mediul de lucru nu este potrivit pentru el, sau este un copil care are nevoie de mai multă atenție decât alți copii de vârstă lui, ceea ce înseamnă grădiniță cu un număr redus de copii la clasă (până la 7-8 copii) ar putea fi soluția lui.

Iată câteva lucruri pe care trebuie să le luați în considerare atunci când copilul trebuie să înceapă grădinița: Când vorbiți cu el despre grădiniță, faceți-o într-un mod distractiv, care să-i stârnească curiozitatea. Inventati-i povești despre grădiniță, spune-ți amintirile dumneavoastră despre grădinița la care ați fost, spune-ți că dacă nu vrea la grădiniță, că merge la un „club/loc de joacă”, un loc unde se va juca cu o mulțime de copii, învață să facă o varietate de lucruri: Desenati-i fructul sau personajul preferat din desene animate, învațați o nouă melodie/poezie etc. Mergeți împreună la grădiniță. Luați-l pentru o vizită la grădiniță înainte de începerea efectivă a anului școlar. Puneți-l pe el și pe viitorii colegi să petreacă jumătate din zi în parc, dar aproape de grădiniță. Invitați-l să se joace și să interacționeze cu copiii. În cele din urmă, la întoarcere, întrebați-l dacă îi place, dacă îi place să se joace cu prietenii noi în fiecare zi. Explicați orarul. Spune-i că va fi dus de mama sau de tata dimineața și va rămâne acolo la cină și apoi se va juca cu prietenii lui.

După ce s-a trezit, s-a jucat puțin, apoi a venit mama sau tata să-l ia acasă. Fiecare are propriul serviciu! Chiar dacă începe să plângă, nu vă strecurați pe ușă. Îi vei distruge încrederea. Oferiți-i încredere explicându-i că „mama trebuie să meargă la muncă”, sărută-l, îmbrățișează-l și apoi ieși pe ușă și lasați-o pe educatoare să-i distragă atenția cu activități noi. Nu monopolizați discuțiile zilnice cu copilul despre mersul la grădiniță. De asemenea, stați calm și relaxat în prima zi de grădiniță pentru a-ți îndruma copilul să dezvolte o atitudine de încredere și siguranță.

Copiii trec prin etape succesive, pași mici, dar importanți, pe o cale de dezvoltare și formare personală care presupune experiențe de întâlnire cu ei înșiși și cu ceilalți. Folosiți-vă pentru a răspunde la întrebarea: Cine sunt eu? Ce pot să fac? Ce vreau să fac? Ce ar trebui să fac? Dorința de autocunoaștere și autodepășire. Dar și cu ceilalți, și imaginea lui în ochii colegilor, educatoarelor, părinților și comunității în care trăiește.

Iată de ce dialogul dintre cei doi parteneri, familia și grădinița este foarte important și ajută la integrarea copilului în grădiniță. Ambii parteneri au scopuri comune, dar și medii, comportamente diferite. Nu există excluderea unui partener și cel mai important lucru este de reținut faptul că, copilul este principalul beneficiar. Există destule instrumente care să ajute copilul, dar și familia la adaptarea acestuia în grădiniță și pregătirea preșcolarului pentru următoarea treaptă a educației.

Bibliografie:

1. Site-ul mamica.ro
<https://www.mamica.ro/adaptarea-la-gradinita/>
2. Site-ul tocilar.ro
<https://www.tocilar.ro/pedagogie/rolul-scolii-in-dezvoltarea-si-formarea-personalitatii-elevului-73695>
3. Ciohodaru, E. Succesul relației între părinți și copii acasă și la școală, București, Ed. Humanitas Educațional, 2004.
4. Ionescu, M., Negreanu, E. Educația în familie. Repere și practici actuale, București, Ed. Cartea universitară, 2006.
5. Sion, G. Psihologia vârștelor, București, Ed. Fundația România de Măine, 2003

SITUATIILE FINANCIARE ALE INSTITUTIILOR PUBLICE

Administrator financiar (contabil): Perju Daniela
Școala Gimnazială Comuna Drăgănești, Prahova

Situatiile financiare ale institutiilor publice sunt documente oficiale care prezinta situatia activelor aflate in administrarea statului si a unitatilor administrativ teritoriale, precum si executia veniturilor si cheltuielilor. Situatiile financiare sunt intocmite in conformitate cu precizarile legislative ale Ministerului Finantelor Publice.

Conform prevederilor Ordinului ministrului finantelor publice nr 1917/2005 pentru aprobarea Normelor metodologice privind organizarea si conducerea contabilitatii institutiilor publice, planul de conturi pentru institutiile publice, cu modificarile si completarile ulterioare, institutiile publice ai caror conducatori au calitatea de ordonatori principali de credite, depun la Ministerul Finantelor Publice sau la directiile generale ale finantelor publice, un exemplar din situatiile financiare trimestriale si anuale, potrivit normelor legislative si la termenele stabilite.

Institutiile publice ai caror conducatori au calitatea de ordonatori secundari sau tertari de credite, depun la ordonatorul principal un exemplar din situatiile financiare trimestriale si anuale, potrivit normelor legislative elaborate de Ministerul Finantelor Publice, la termenele stabilite de acesta.

Unitatile fara personalitate juridica subordonate institutiilor publice, organizeaza si conduc contabilitatea pana la nivel de balanta de verificare, fara a intocmi situatii financiare.

Exercitiul financiar reprezinta perioada pentru care trebuie intocmite situatiile financiare anuale si incepe la 1 ianuarie se incheie la 31 decembrie, cu exceptia primului an de activitate, cand incepe la data infiintarii institutiei publice, conform legii.

Situatiile financiare se intocmesc in moneda nationala si ofera o imagine reala a activelor, datoriilor, precum si a performantei financiare si a rezultatului patrimonial.

Situatiile financiare se semneaza de conducatorul institutiei si de reprezentantul compartimentului financiar contabil, acestea fiind:

- a. Bilantul
- b. Contul de rezultat patrimonial
- c. Situatiile fluxurilor de trezorerie
- d. Situatiile modificarilor in structura activelor/capitalurilor
- e. Anexe la situatiile financiare, care includ politici contabile si note explicative
- f. Contul de executie bugetara, detalierea cheltuielilor bugetare

Modelele formularelor actualizate, valabile pentru raportarile trimestriale si lunare, sunt publicate pe site-ul Ministerului Finantelor Publice.

Rezultatul patrimonial este un rezultat economic ce exprima performanta financiara a unei institutii publice, respectiv excedentul sau deficitul patrimonial. Acesta se determina pe fiecare sursa de finantare, precum si pe total, ca diferenta intre veniturile realizate si cheltuielile efectuate in exercitiul financiar curent.

Bilantul

Bilantul este documentul contabil prin care se prezinta elementele de activ, datorii si capital propriu ale institutiei publice la sfarsitul perioadei de raportare, precum si in alte situatii prevazute de lege. Un Activ este o resursa a institutiei publice, de la care se asteapta sa genereze beneficii economice viitoare pentru institutie. O Datorie este obligatia actuala a institutiei publice care decurge din evenimente trecute si prin decontarea careia se asteapta sa rezulte o iesire de resurse. Activele si datoriile curente se prezinta in bilant distinct de activele si datoriile necurente.

BIBLIOGRAFIE:

1. ORDIN Nr. 6/2022 din 4 ianuarie 2022 privind transmiterea situațiilor financiare anuale centralizate întocmite de instituțiile publice la 31 decembrie 2021 și pentru completarea anexei nr. 2 la Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.177/2018 pentru aprobarea Normelor metodologice privind întocmirea și depunerea situațiilor financiare ale instituțiilor publice la 31 decembrie 2017 și pentru modificarea altor norme metodologice în domeniul contabilității;
2. Legea contabilitatii nr 82/1991, republicata cu modificarile si completarile ulterioare;
3. Legea nr 500/2002 privind finantele publice, cu modificarile si completarile ulterioare;
4. Ordinul ministrului finantelor publice nr 1917/2005 pentru aprobarea Normelor metodologice privind organizarea si conducerea contabilitatii institutiilor publice, planul de conturi pentru institutiile publice, cu modificarile si completarile ulterioare.

SUCESUL ȘCOLAR CA REZULTAT AL PARTENERIATULUI GRĂDINIȚĂ-FAMILIE

Prof. înv. preșcolar FLORENTINA PETRE
Grădinița Step by Step cu PP și PN "Rază de Soare", Ploiești

Motto:

„Școala încearcă să se pună de acord cu noi părinții; noi familia încercăm să ne punem de acord cu școala. Care sunt căile cele mai potrivite?”

În baza cercetărilor făcute în școlile din S.U.A. și în unele țări din Europa, a reieșit faptul că, atunci când școlile, familiile și comunitățile colaborează ca parteneri, beneficiarii acestei colaborări sunt elevii.

Scopul creării unor astfel de parteneriate este dorința comună de a ajuta elevii să obțină rezultate foarte bune în acumularea cunoștințelor la școală, ca să poată reuși să pășească pe treptele superioare ale învățării și pentru pregătirea lor de viitori adulți. Atunci când elevii, părinții, comunitatea devin și se considera parteneri în educație, în jurul elevilor se formează o comunitate de suport, care poate funcționa ca un angrenaj bine pus la punct. Parteneriatele reprezintă o componentă esențială în organizarea și desfășurarea activității în școală și în clasele de elevi. Ele nu mai sunt considerate doar o simplă activitate opțională sau o problemă de natura relațiilor publice.

Trebuie avut în vedere că școlile de toate gradele sunt organizații responsabile pentru educația formală a copiilor și a adolescenților și au obligația să se achite de această responsabilitate, ca parte a sistemului social ce include și familiile și comunitățile.

Istoria societății românești cunoaște o lungă perioadă în care familia deținea, aproape exclusiv rolul de educator social al copilului. Complexitatea sporită a societății actuale a dus la diferențierea factorului educativ, la specializarea lor. S-ar putea crede că această specializare avea drept rezultat, automat, dezvoltarea armonioasă a copilului, indiferent de intersectarea acțiunilor și măsurilor luate. Fiecare copil se deosebește de ceilalți, în primul rând prin caracterul său. După cum un tâmplar nu lucrează în același mod și bradul și stejarul, tot așa și noi trebuie să ținem cont de „lemnul” fiului sau fiicei noastre, elevului sau elevei noastre, adică de elasticitatea și rezistența „capitalului său biopsihic” pentru a ști ce putem face din el fără prea multe riscuri. În ziua de azi educația este un fenomen social de transmitere a experienței de viață a generațiilor adulte și a culturii, către generațiile de copii și tineri, în scopul pregătirii lor pentru integrarea în societate. Factorii instituționali ai educației sunt școala, familia, biserica s.a.m.d., totul educă: oamenii, lucrurile, fenomenele, dar în primul rând și în cea mai mare măsură – oamenii. Între acestia primul loc îl ocupă părinții și educatorii.

Școala este instituția socială în care se realizează educația organizată a tinerei generații.

Ea este factorul decisiv care contribuie pentru formarea unui om apt capabil să participe la dezvoltarea societății, să ia parte activă la viață, să fie pregătit pentru muncă. Menirea școlii este nu numai de a înzestra elevii cu un bagaj de cunoștințe cât mai mare, ci și de a stimula calitatea de om.

Ajungem și la un alt factor care contribuie la educarea copilului, și anume familia. Familia exercită o influență deosebit de adâncă asupra copiilor. Primele noțiuni educative pe care copilul le primește sunt cele din familie. În familie se conturează caractere. Atât părinții cât și educatorii în timpul procesului de învățământ trebuie să intervină în numeroase situații pentru a corecta comportamentul copilului. Odată copilul ajuns la vârsta preșcolară familia împarte într-o bună măsură sarcina educării lui cu dascălii și pedagogii din școală; cei din urmă vor fi chemați să șlefuiască ceea ce a realizat familia, să completeze golurile din procesul instructiv-educativ care au scăpat până la această vârstă și să-l ajute pe copil, în înțelegerea și lămurirea unor probleme așa-zis „delicate”, cum sunt cele legate de sentimentul de dragoste, de viața sexuală, etc. Îmbinarea eforturilor educative din familie și din școală este nu numai recomandabilă ci și obligatorie, pentru că de multe ori pe măsură ce copiii evoluează, părinții au de înfruntat alte și alte probleme care se ivesc la o altă categorie de vârstă și care se repetă la generațiile următoare.

Dacă cele două medii educaționale – școala și familia – se completează și se susțin, ele asigură într-o mare măsură buna integrare a copilului în activitatea școlară și pe plan general în viața socială. Binefacerile sunt numeroase, începând cu o mai bună cunoaștere reciprocă și depășirea stereotipurilor și continuând cu identificarea intereselor comune în beneficiul copiilor. Cercetările confirmă că indiferent de mediul economic sau cultural al familiei, când părinții sunt parteneri cu școala în educația copiilor lor, rezultatele determină performanța elevilor, o mai bună frecvență a școlii, reducerea ratei de abandon școlar și scăderea fenomenului delicvenței.

Iată câteva principii ale colaborării familie - școală:

- Copiii să se implice ca participanți activi în interacțiunile familie - școală, centrată pe învățare;
- Să ofere tuturor părinților oportunități de a participa activ la experiențele educaționale ale copiilor lor, chiar dacă vin sau nu la școală;
- Colaborarea familie școală să fie folosită pentru rezolvarea problemelor dificile și drept cadru de sărbătorire a realizărilor, a performanțelor deosebite;
- Relația dintre cele două instituții atât de importante să constituie fundamentul restructurării educaționale și al reînnoirii comunității;
- Eficiența profesională a cadrelor didactice, a administratorilor și a întregului personal al școlii să fie maximizată prin dezvoltarea unor abilități concrete, esențiale, conexiuni cu părinții și comunitatea.

Scopurile aferente acestor principii ar fi:

- Să ajutăm școlile să privească parteneriatele cu familia ca pe o primă resursă și nu ca pe un ultim refugiu, în promovarea învățării și dezvoltării.

- Să stabilim colaborarea școală – familie la nivel național, ca pe un standard al politicilor și practicilor educaționale.

În relația școală-familie pot apărea dificultăți de ordin comportamental, întâlnite atât la părinți, cât și la profesori și la conducerea școlii, sau de ordin material; relația respectivă cere un surplus de efort din punct de vedere material și de timp. Aceste dificultăți pot apărea din părerile divergente privind responsabilitatea statului și a familiei cu referire la educația copiilor, libertatea de alegere a școlii, de către părinți, impactul familial asupra rezultatelor școlare ale copilului, randamentul pedagogic și datoria parentală, participarea la procesul decizional din școală și la gestionarea acestuia.

În relația școală-familie, problema profesionalismului cadrului didactic reprezintă un element esențial în cadrul serviciului făcut altora, fără a se gândi la avantaje personale, cu alte cuvinte competența, servirea clienților, un cod de etică profesională. Din această perspectivă, se pune întrebarea: ce câștigă profesorul într-o cooperare cu familia? Se apreciază ca acest câștig poate fi un statut revalorizator în ochii societății; cooperarea cu familia poate fi un test profesional și poate fi considerat ca făcând parte din datoria profesională a profesorului deoarece:

- părinții sunt clienți ai școlii; eficacitatea învățământului evaluată la școală și profesori poate fi ameliorată prin cooperare între școală și familie;
- părinții sunt responsabili legali de educația copiilor lor și pot evalua cu exigență rezultatele activității școlare.

În acest context, se pune întrebarea: „De relațiile cu familiile trebuie să se ocupe profesori specializați sau toți profesorii?” Soluția cea mai potrivită ar fi ca toți profesorii să aibă relații obișnuite de colaborare cu familiile, ei cunoscând sușurile sau căderile elevilor, iar consilierii specializați - pentru cazuri dificile.

Se prevede ca în țările europene să se treacă la o nouă etapă a colaborării școlii cu familia, în care accentul să se pună pe un angajament mutual, clar stabilit între părinți și profesori, pe un „contract parental” privind copilul individual, contractul între familie și școală să nu se considere doar un „drept opțional” ci un sistem de obligații reciproce în cooperarea părinților cu profesorii.

Bibliografie:

1. Albu, Gabriel, *Comunicarea interpersonală*, Editura Institutului European, Iași, 2007.
2. *Consiliere și Orientare. Ghid*. București: CNROP România, 2000.
3. Pescaru, Băran, Adina, „*Parteneriat în educație*”, Editura Aramis Print, București, 2004
4. * *Rezultate ale unor cercetări privind educația timpurie*, Kathleen Cotton și Nancy Faire Conklin, 2001.

DE CE MINT COPIII?

Prof. înv. primar Petruc Mădălina
Prof. înv. primar Petcu Aurelia
Școala Primară Drăgănești, județ Prahova

La un moment dat, toți mințim din diferite motive: comoditate, rușine, interes, de nevoie, din milă, disperare, de apărare sau doar pentru distracție. Minciunile cresc odată cu noi și evoluează cu personalitatea noastră. Dacă minciuna persistă și perturbă viața noastră și pe a celor din jurul nostru, ea devine patologică și periculoasă.

Părinții își doresc ca ai lor copiii să nu-i mintă niciodată, să aibă încredere în ei și să le spună întotdeauna adevărul. Pentru a realiza acest lucru, trebuie să i se insufle copilului, de la o vârstă fragedă, anumite obiceiuri de comportament. Minciuna este o parte naturală din dezvoltarea mentală a copilului și unele minciuni sunt pozitive. În cazul în care copilul este foarte mic, este periculos să înțeleagă că modificând realitatea poate obține un beneficiu, pentru că așa învață să spună minciuni pentru a evita responsabilitățile.

Constatând apariția minciunii în comportamentul copiilor, automat, în mintea noastră apar întrebările:

- De ce minte copilul?
- Ce-l determină să mintă?
- Cum să reacționăm?
- Oare copilul denaturează adevărul în mod conștient sau doar „bravează”, din dorința de a fi altfel?

Între 3 și 5 ani, minciuna nu apare în mod conștient, ci ca un element constitutiv de jocuri și povești fantastice. Minciuna este un alt element al jocului și nu ar trebui să-i acordăm o importanță prea mare, cu excepția momentului când se extinde la comportamentul uzual sau atunci când devine mod de a obține ceea ce doresc. Uneori, ei mint doar pentru că imită ceea ce văd sau, în cazul în care cererea noastră este prea mare, mint pentru a evita dezamăgirea și de a elimina tensiunea ce presupune asumarea acestei responsabilități disproporționate: o minciuna poate deveni o supapă de siguranță care maschează o anxietate prea mare.

La vârsta școlară, copiii mint mai des și mult mai convingător. După vârsta de 6 ani, ei sunt capabili să înțeleagă că minciuna nu este un comportament bun. La această vârstă, minciuna se poate confunda cu tendința lui spre fabulație, care se dezvoltă din teama de a fi pedepsit. După vârsta de 7 ani, apare minciuna izvorâtă din lăudăroșenie față de colegi sau față de alți copii mai mici. După 8 ani, minciuna capătă un caracter patologic, având la bază răutatea.

Indicii care pot ajuta să decoperim dacă un copil minte:

- poziția corpului;
- gesturile;
- mimica;
- tonul vocii;
- pauzele nejustificate în vorbire;
- ezitățile.

Ce este de făcut atunci când copilul minte?

Mai întâi trebuie să încercăm să aflăm motivul pentru un astfel de comportament.

Indiferent de cât de gogonată este minciuna și indiferent de vârsta copilului, acesta trebuie tratat cu calm, înțelegere și cu o anume îngăduință. Copilul tău trebuie să se simtă în siguranță deplină față de tine, chiar și atunci când greșește, deci trebuie să-l asigurăm de tot suportul nostru, indiferent de context. Strategia împotriva minciunilor nu se rezumă la a-i repeta că nu trebuie să mintă sau că minciuna va fi descoperită. Misiunea noastră este aceea de a-l învăța să facă diferență între faptul real consumat și fantezie. Treptat, va înțelege.

Copiii trebuie educați în spiritul adevărului:

De aceea:

- ❖ ***NU MINȚIȚI!***
- ❖ Stabiliți reguli clare și precizați consecințele unei minciuni. Discutați-le cu copiii!
- ❖ Verificați dacă este adevărat ce vi se spune!
- ❖ Discutați cu copiii așteptările pe care le aveți de la ei, dar și efectele unui comportament mincinos. *Minciuna iese totdeauna la iveală!*
- ❖ Dacă ați descoperit că ați fost mințit, verificați comportamentul viitor al copilului!
- ❖ Învățați copilul să-și exprima clar dorințele! Dacă dorința nu poate fi îndeplinită, explicați-i clar cauzele!
- ❖ Felicități-l când vă spune adevărul, mai ales dacă aceasta implică și riscul de a fi pedepsit. Desigur, dacă a greșit și mărturisește fără a minți, nu înseamnă că nu trebuie să fie pedepsit, ci că separați în mod clar un comportament inadecvat din partea lui de ceea ce înseamnă copilul pentru dumneavoastră (il iubiți pentru ceea ce reprezintă el, nu pentru acțiunile lui).
- ❖ Nu reacționați în mod disproporționat atunci când minte, este de preferat ca mustrările sau comentariile asupra a ceea ce sa întâmplat să se facă în privat, nu în public.
- ❖ Păstrați proporția între comportament și consecințele sale. Este la fel de inadecvat să pedepsiți excesiv un comportament negativ, cât și să recompensați foarte mult unul pozitiv.

BIBLIOGRAFIE:

- Coordonator: Conf. Univ. Dr. Vasile Molan, Ghidul părinților pentru succesul copiilor la școală,, Editura Diana, Pitești
- <https://totuldesprename.ro/copilul-tau/psihologie-si-comportament/de-ce-mint-copiii-si-cum-tii-problema-sub-control>

ATITUDINI ȘI COMPORTAMENTE ATIPICE ÎN MEDIUL ȘCOLAR CA REZULTAT AL MEDIULUI FAMILIAL

Pintilie Maria-Magdalena
Grădinița cu program prelungit „Iani’s Club”, Buftea

Convingerile, atitudinile și reacțiile comportamentale și emoționale ale părinților influențează și determină comportamentul copilului. Înțelegerea modului în care copilul învață din mediul său, ne ajută să alegem atitudinea adecvată față de comportamentele sale. Modul în care părinții reacționează emoțional la comportamentul copilului reprezintă un context de învățare pentru copil.

Parintii reprezinta primii mentori reali în viața copilului, ei furnizându-i primele repere de orientare în lume, primele informatii și învățături despre lucrurile și fenomenele din natura și din societate, primele sfaturi, norme și reguli de conduită.

De o importanță deosebită este componenta afectivă, respectiv "caldura" sau "raceala emoțională", "răutatea" sau "bunătatea", "duritatea" sau "gingasia" care îmbracă și colorează activitatea de îngrijire, comunicarea verbală și jocul cu copilul, raportul dintre toleranță, înțelegere, blândete și intoleranță, coerciție și severitate în procesul cotidian de educație al copilului, precum și raportul dintre permisivitate și interdicție în reglarea tendințelor, trebuințelor și dorințelor copilului.

Pentru a avea valente formative pozitive, relația părinte-copil trebuie să fie cât mai bine adecvată la individualitatea copilului și la specificul situațiilor. Orice unidimensionalitate și orice exces, nu pot avea decât un efect negativ asupra desfășurării procesului de formare a personalității copilului.

Copiii învață observând comportamentul celorlalți din contextul lor de viață – părinți, bunici, frați sau surori, alți copii, educatoare. Multe din comportamentele sociale și emoționale ale copilului se învață prin imitație și modelare; adeseori adulții nu verbalizează regulile de comportament pentru copil. Astfel, copilul învață implicit acele comportamente care nu au fost verbalizate de către adulți. Această învățare implicită este uneori o învățare eronată și limitativă, care nu îi permite copilului să cunoască multe din modalitățile de comportament în diverse situații concrete. De exemplu, dacă copilul nu este învățat cum să facă față furiei sau frustrării într-un mod sănătos, el va recurge în școală la acele comportamente pe care le-a învățat implicit din interacțiunea cu ceilalți.

Copiii învață privindu-i sau observându-i pe ceilalți. Cele mai frecvente comportamente problematice ale copilului, cum ar fi țipatul, înjuratul, lovitul, sunt rezultatul acestui proces implicit de învățare: copilul nu știe cum să reacționeze în diverse situații problematice pentru el și recurge la acele comportamente pe care le-a observat la ceilalți. Comportamentele problematice ale copiilor apar și ca rezultat al modului de formulare de către părinți a instrucțiunilor comportamentale. Modul în care părintele formulează o instrucțiune influențează comportamentul copilului.

Cele mai frecvente bariere în formularea instrucțiunilor de către părinți sunt:

- instrucțiuni formulate vag: copiii au dificultăți în a urma instrucțiunile: care nu sunt clare, de felul „Larisa, fii cuminte!” sau „Mihai, nu fii obraznic!”; iar în cadrul școlii copilul va fi la fel de dezorientat și repulsiv indicațiilor profesorilor
- instrucțiuni prea dificile pentru nivelul de dezvoltare cognitivă, socială și emoțională a copilului: uneori așteptările părinților sunt nerealiste în raport cu nivelul de dezvoltare iar copiii manifestă comportamente problematice pentru că nu pot realiza comportamentul așteptat; Stima de sine, gradul de implicare în cadrul activităților de învățare, lucrul în echipă vor fi alterate, iar cadrele didactice vor trebui să stimuleze motivația acestor copii, să formuleze instrucțiunile clar și în primul rând să le capteze atenția. Dezinteresul pe care un copil îl arată poate fi rezultatul unei puternice demotivări în cadrul familiei.

- instrucțiunile sunt urmate și în funcție de modul în care sunt comunicate: modul în care părintele exprimă o instrucțiune trebuie să fie congruent cu ceea ce spune; de exemplu, dacă zâmbești atunci când îi spui copilului că a folosit un cuvând nepotrivit la masă, îi produci confuzie și poate să înțeleagă greșit mesajul. Teama copilului că nu va realiza cu succes sarcina propusă de adult creează blocaje în învățarea școlară. Elevul va resimți repulsie când i se comunică o direcție de învățare.

Mediul violent, conflictual din familie se va reflecta în comportamentul copilului în relațiile cu colegii de școală, unde el va aplica aceeași atitudine care îi este cunoscută de acasă, sau din contră se va auto-segrega prin dorința de lipsă de interacțiune, conștient pentru a nu genera un conflict. Legătura cu profesorul depinde și de particularitățile acestuia. Un profesor mai blând sau mai ferm va fi perceput de către copilul care provine din medii violente fie ca ocrotitor, fie ca tartor. Comunicarea va fi defectuoasă, rigidă deoarece copilul tinde să fie timid sau răzvrătit, refuzând dialogul.

Supraaprecierea, recompensarea nemotivată sau supraevaluată în familie va duce la o scădere a randamentului școlar deoarece elevul va crea o barieră de autosuficiență, va fi demotivat pentru că mizele sunt fie deja bifate, fie nu sunt în centrul lui de interese. Profesorul în acest caz trebuie să creeze un parteneriat cu familia pentru găsirea soluțiilor optime.

Din păcate, multe comportamente atipice în școală se înregistrează din cauza mediului familial anevoios. Familii sărace, care trăiesc în condiții precare, uneori cu părinți care nu au fost niciodată la școală dau către sistemul de învățământ copii cu comportamente lacunare. Elevul flămând, înfrigurat, murdar, fără haine și rechizite corespunzătoare se va putea adapta foarte greu situațiilor de învățare. Tot în aceste medii este frecvent abuzul emoțional, fizic iar comportamentul reflectat la clasă va fi unul deviat.

În concluzie, toate comportamente atipice ale școlarului au rădăcini în modul în care acesta este inserat în familie. Clasicii „cei șapte ani de acasă” vor amprenta modul în care elevul va privi educația, în care va deveni sau nu competitiv, va forma un nucleu împreună cu colegii și va interacționa în cadrul școlii. Copilul este oglinda familiei, de aceea parteneriatul școală-familie trebuie să fie piatra de temelie în formarea corespunzătoare a copilului.

O educație reușită pornește în familie, este cultivată în școală și se definește mai târziu în adultul competent.

Bibliografie:

- Mitrofan , I, „Cursa cu obstacole a dezvoltării umane – psihologie, psihopatologie, psihodiagnoză, psihoterapie centrată pe copil și familie”, Iași, Ed. Polirom, 2003;
- Vrășmas, Ecaterina, „Dificultățile de învățare în școală”, Editura V&I Integral, București, 2007;
- Turliuc Maria Nicoleta, Adina Karner Huțuleac, Oana Dănilă, „Violența în familie. Teorii, particularități și intervenții specifice” Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2009.

ÎNVAȚĂ SĂ FII BUN PĂRINTE!

Prof. învă. preșc. POPA LOREDANA
Școala Gimnazială „Dimitrie Grecescu”
Structura Grădinița P.P. nr. 29 Drobeta Turnu Severin

Școala/ grădinița asigură părinților suport educațional, ajutându-i să-și dezvolte abilitățile și principiile esențiale de creștere a copiilor. Tot acest demers vine în speranța că un copil crescut în echilibru are șanse să devină un om competent, onest și perseverent.

Educația este un proces complex care nu are succes deplin decât dacă cei implicați (familie, școală, societate) comunică real, eficient, în beneficiul copilului.

Educația parentală abordează o gamă variată de activități, metode și mijloace de realizare prin care este oferit un sprijin familiilor pentru dezvoltarea abilităților și cunoștințelor cu privire la îngrijirea, alimentația și protecția copilului.

Marea artă de a fi părinte este chiar buna cunoaștere a propriului copil, a propriei persoane.

Creșterea unor copii sănătoși din punct de vedere fizic și emoțional, este prioritatea, „artei de a fi părinte”. A crește un copil nu înseamnă a-l învinovăți pentru comportamentele ce nu sunt la nivelul așteptărilor noastre, rolul părintelui fiind acela de a îndruma și modela armonios personalitatea, respectând ritmul propriu de dezvoltare, nevoile de învățare și aptitudinile individuale.

Acest aspect este greu de realizat în cazul familiilor cu o stare materială precară sau care provin din medii defavorizate, educația copiilor fiind expusă riscului de abandon școlar.

Buna colaborare între familie și școală este esențială în găsirea modalităților optime de integrare a copilului în mediul educațional, cu acces la toate resursele utilizate de comun acord părinți- cadre didactice.

Există o necesitate a oamenilor de a comunica, necesitate alimentată de dorința de informare, de contact, de legătură cu semenii. Prin comunicarea umană se dezvoltă capacitatea de a folosi cunoștințele, experiența de viață, se transmit informații, idei, sentimente, atitudini.

Prin accesarea acestor cunoștințe de protecție-cheie în relația părinți-copii, asigurăm viitori cetățeni responsabili, iar comunitățile noastre devin mai sănătoase și mai sigure pentru dezvoltarea familiilor.

Se poate spune că „arta” de a fi părinte este una dintre cele mai grele meserii, dar totul se învață și pentru orice există o soluție.

Unii părinți greșesc atunci când cred că pot lua o decizie corectă privitoare la copilul lor fără a-l implica și pe acesta în a hotărî, a decide ceea ce ține și de viața sa școlară sau de altă factură.

Putem vorbi de părinți excesiv de protectori și de opusul acestora, părinți foarte severi, ideal ar fi echilibrul, când părinții își înțeleg copiii, sunt alături de ei în orice situație.

Un părinte trebuie să fie alături de copilul său în orice moment al vieții, să existe o relație bazată pe respect și încredere.

Un caz aparte este reprezentat de copiii cu probleme educaționale speciale. Aceștia sunt copii care prezintă dizabilități psihice, senzoriale, emoționale și de învățare. Acestea pot fi temporare sau permanente. Este important ca acești copii să dobândească abilitățile necesare pentru a putea trăi independent și a se putea integra în comunitate.

Părinții trebuie să-și petreacă mai mult timp cu copiii, dar discuțiile trebuie să fie bilaterale, fiecare trebuie să învețe să-l asculte pe celălalt.

Este foarte important ca un părinte să-și observe obiectiv copilul, ca exigențele sale să fie reale, stimulative pentru acesta și să aibă curajul să lupte pentru binele copilului, chiar și atunci când totul pare a fi sortit eșecului. Doar un părinte știe de ce are nevoie copilul său, trebuie să relaționeze, să participe din „umbră” la educația școlară a acestuia, fiind un reper de încredere pentru cadrul didactic.

Pentru a încuraja copiii să asculte și să comunice eficient cu adulții implicați în educația lor, atât în mediul familial cât și în cel școlar/ social, este indicat să respectăm câteva modalități de interacțiune, cum ar fi:

- Fiți atent la tot ce vă spune sau vă arată (o realizare de-a lui, desen, joc);
- Deschideți conversația astfel încât copilul să nu se simtă vizat, cel mai bine profitați de momentele de joacă, de plimbare;
- Ascultați împreună muzica lui preferată, faceți-vă timp să vizionați împreună filmul lui preferat, cu eroul preferat, aflați care este animalul favorit;
- Solicitați copilului ajutor pentru rezolvarea unor situații, tratați-l ca pe un partener, atunci acesta se va implica mai mult și va câpăta mai multă încredere în el;
- Recunoașteți-vă greșelile și defectele deschis;
- În orice situație căutați și evidențiați aspectele pozitive ale caracterului copilului;
- Dacă discutați în contradictoriu, aveți curajul de a-i respecta punctul de vedere, fără să ridicați vocea și cu grijă la limbaj.

Arta de a fi un părinte ideal reprezintă măiestria și înțelepciunea adultului care modelează armonios personalitatea copilului, asigurându-i condițiile optime de dezvoltare și integrare în mediul școlar și viața socială.

Misiunea profesorului este de a-i sprijini pe părinți, să-și educe copiii într-un mediu familial care să le garanteze respectarea tuturor drepturilor și șansa de a deveni oameni responsabili, cu valori morale și competențe specifice bunului cetățean.

Bibliografie:

- Dumitrana, M. Copilul, Familia și Grădinița, Ed.Compania, 2000;
- Speranța Farca, coord. Acasă” la grădiniță! / Ghid pentru părinți. București, 2010;
- T.Cojocaru s.a. Studiul Educația parentală în România, București, 2011.

ARTA POVESTIRII – O EDUCAȚIE PARENTALĂ MODERNĂ... SAU DE CÂND LUMEA!

Drd. Giorgiana Elena Popan
Actor, povestitor și pedagog cu specializare în arta povestirii

*”A fost odată ca niciodată... două fete foarte frumoase, pe una o chema **Poveste** și pe cealaltă **Adevăr**. Erau cele mai bune prietene, dar într-o zi au început să se certe, ca multe dintre femei, pentru că nu cădeau de acord în privința întâietății frumuseții lor. Fiecare spunea că ea e mai frumoasă decât cealaltă. Dar nu după mult timp și-au dat seama că sunt prea subiective și nu au cum să decidă ele singure. Au hotărât, deci, să meargă pe rând până în mijlocul orașului, iar cea care va întâlni mai mulți oameni, care o vor saluta și vor vorbi cu ea, este deci ”cea mai frumoasă”. Zis și făcut!*

*Prima a fost **Adevăr**. Dar nu a prea întâlnit mulți oameni pe stradă, ba unii chiar fugeau de ea. Atunci, ca să nu piardă concursul de frumusețe, si-a aruncat hainele de pe ea. Poate astfel, și-a zis ea, va atrage atenția cuiva. Dar niciun rezultat. Speriată și neîncrezătoare, după experiența prietenei sale, a pornit și **Poveste** prin oraș și, încet, încet, oamenii s-au apropiat tot mai mult, încat atunci când a ajuns în centrul orașului, toti oamenii erau în jurul ei, să o privească și să o îmbrățișeze.*

***Poveste** câștigă astfel concursul de frumusețe. Apoi își caută prietena și îi spuse: ”Draga mea, nimeni nu vrea să vadă adevărul și mai ales adevărul ...gol-goluț!” Atunci Poveste luă haina ei multicoloră și îmbracă **Adevărul**. Se spune că de atunci toți oamenii iubesc **Adevărul**îmbrăcat în haina unei **Povesti!**”*

(sursa necunoscută)

Ce este arta povestirii?

Povestirea este actul de a spune sau scrie povești sau narațiuni. De obicei, poveștile sunt spuse pentru divertisment, în scop informativ sau în scop educativ. Povestirea este universală pentru experiența umană. Într-adevăr, deși este probabil imposibil de dovedit, s-a sugerat că povestirea s-a dezvoltat nu cu mult timp după dezvoltarea limbajului în sine.

Poveștile ne pot lăsa, de asemenea, să vedem cum gândesc și simt alții. Cu alte cuvinte, ne pot permite să empatizăm cu oamenii din jurul nostru. De fapt, studiile sugerează următorul lucru, cu cât povestea este mai convingătoare, cu atât oamenii devin mai empatici în viața reală. Istorisirile ne permit, de asemenea, să împărtășim informații într-un mod memorabil, care ar fi putut ajuta strămoșii noștri să coopereze și să supraviețuiască. Spunând o poveste mai degrabă decât doar recitând fapte seci, ne amintim detaliile mai clar. Indiferent de motive, poveștile sunt peste tot. O mare parte din viața noastră este dedicată povestirii despre ceea ce am făcut, unde ne-am dus și cu cine am petrecut

timp. Spunem povești atât timp cât istoria poate vedea și probabil, vom continua să o facem și pentru restul vieții noastre.

Povestea este o artă și o formă de a comunica, prin care se creează imagini interne în imaginația ascultătorului mai degrabă, decât reprezentarea și dramatizarea vizibilă a unor imagini; această artă are loc ca un flux deschis și direct cu dus-întors de comunicare între povestitor și public, permițând totodată interacțiunea directă între paștile implicate.¹

Povestirea este o artă antică, arta primordială, baza oricărei comunicări, imaginație și creativitate. Are legături puternice cu literatura, cu cultura populară / populară, cu patrimoniul. Este un omagiu adus limbii materne, limbilor străine, dialogului intercultural.

Narațiunile sunt peste tot, în multe sectoare artistice și socio-culturale apar cuvintele povestire și narațiuni. Toți au „o poveste de spus Arta povestirii este parte integrantă a experienței umane, permițându-ne nouă, oamenilor, să înțelegem lumea din jurul nostru, să comunicăm cu ceilalți și să ne exprimăm pe noi înșine. Iar valoarea acestei arte orale și a poveștii în sine este extrem de profundă în formarea și dezvoltarea copiilor.

“Când spunem o poveste unui prieten despre ceva care ni s-a întâmplat, ne întoarcem în timp cu mintea / memoria și o reținem destul de mult. Ne predăm. Această predare este un ingredient cheie al povestirii. Fără predare vorbim pur și simplu / relatăm despre o poveste, dar odată cu predarea, ne găsim complet cufundați în lumea poveștii.”²

Activitatea creierului în timpul ascultării unei povești:

- Gândirea logică ” Ce se întâmplă apoi?” – astfel , creierul intră în acțiune , rămâne ”treaz”;
- Gândirea afectivă ” Sper că totul se va termina cu bine!”;
- Gândirea critică ” Este exact ca și în cazul meu!?”;
- Creierul ascultătorului intră pe frecvența creierului povestitorului – *se intră în lumea poveștii, contextul real dispare pe moment, timpul stă în loc;*
- Creierul începe să creeze imagini narrative despre poveste;
- Creierul învață noi forme de a rezolva o problemă/ conflict (precum eroul din poveste) , dar e o soluție pe care o descoperă liber, nu i se impune, ” *ascultătorului îi pică fisa*”;
- Noile forme de soluționare a unui conflict, precum eroul din poveste , devin căi /forme comportamentale asumate de ascultător. Se creează noi conexiuni în creier , care rămân și devin forme de reacție firească a omului, la momentul oportun;
- **ACEASTA E PUTEREA UNEI POVEȘTI BUNE!**

¹ Curricula Akershus University College of Applied Sciences, Departament de Tehnologie, Artă și Design, Oslo, Norvegia.

² <https://storyinmotion.com/>

Concluzie:

Povestea vindecă și/sau este autovindecatoare. Dacă intră în acțiune emisfera stângă și omul își pune întrebări : ”*Ce aș face eu pentru erou ca să scape? / Ce aș face eu în acea situație?*” apoi creierul găsește o soluție dar nu e stresat de situație, întrucât nu e în realitate, ci se află într-un context protejat, o convenție. Povestea oferă siguranța unui cadru, în care nu pățești nimic rău, dar unde totuși poți găsi răspunsul salvator, care te poate vindeca tine însuși fără nevoia de a trece real prin acea situație.

Povestea ajută expresivitatea, dezvoltă capacitatea publicului de a-și comunica gândurile și sentimentele într-un mod articulat, de a asculta profund, de a se concentra, de a recepta și reacționa la situații noi, în același timp reflectând asupra propriilor experiențe, iar stimularea creativității prin *storytelling* contribuie și la câștigarea încrederii în sine.

BIBLIOGRAFIE:

Read MacDonal,Margaret, MacDonald Whitman, Jennifer, Whitman Forest, Nathaniel, Teaching with Story.Classroom conection to storytelling, August House Inc.Publishing, Atlanta, 2013

Heathfield,David, Storytelling with our Students. Theniques for telling tales from around the World, Delta Publishing, Surrey,2014

Rodari, Gianni, Gramatica fanteziei, Introducere în arta de a născoci povești, Editura Art, București, 2016

IMPORTANȚA RELAȚIEI PĂRINTE - PROFESOR ÎN EDUCAȚIA COPILULUI

Prof. Popescu Cristina
Grădinița cu P.N. Românești, Prahova

Copiii învață cel mai bine atunci când adulții din viața lor - părinții, profesorii și alți membri ai familiei și comunității - lucrează împreună pentru a-i încuraja și sprijini. Școlile și grădinițele nu pot aborda singure toate nevoile de dezvoltare ale unui copil: implicarea semnificativă a părinților și sprijinul din partea comunității sunt esențiale.

Existența unui parteneriat puternic între școli și familii pentru a educa copiii este importantă. În vremuri mai simple, această relație era firească și ușor de întreținut. Profesorii și părinții au fost adesea vecini și au găsit multe ocazii pentru a discuta despre progresul unui copil. Copiii au auzit aceleași mesaje de la profesori și părinți și au înțeles că trebuie să respecte aceleași standarde acasă și la școală.

Cu toate acestea, pe măsură ce societatea a devenit mai complexă și mai solicitantă, aceste relații au căzut prea des pe margine. Nici educatorii, nici părinții nu au suficient timp pentru a se cunoaște și a stabili relații. În multe comunități, părinții sunt descurajați să petreacă timpul în sălile de clasă, iar educatorii sunt așteptați să se consulte cu membrii familiei numai atunci când copilul are probleme. Rezultatul, în prea multe cazuri, este neînțelegerea, neîncrederea și lipsa de respect, astfel încât atunci când un copil rămâne în urmă, profesorii dau vina pe părinți, iar părinții dau vina pe profesori.

În același timp, societatea noastră a creat distincții artificiale cu privire la rolurile pe care părinții și profesorii ar trebui să le joace în dezvoltarea unui copil. Tindem să credem că școlile ar trebui să rămână la predarea cunoștințelor și că acasă este locul în care ar trebui să aibă loc dezvoltarea morală și emoțională a copiilor.

Cu toate acestea, copiii nu încetează să învețe despre valori și relații atunci când intră într-o clasă și nici nu încetează să acumuleze diferite cunoștințe atunci când sunt acasă sau în altă parte a comunității lor. Ei observă în mod constant modul în care adulții din viața lor se tratează unul pe celălalt, cum sunt luate și executate deciziile și cum sunt rezolvate problemele.

Toate experiențele pe care le au copiii, atât în timpul școlii, cât și în afara ei, îi ajută să-și modeleze sentimentul că cineva se gândește la ei, la sentimentele lor.

În zilele noastre, este nevoie de eforturi extraordinare pentru a construi relații puternice între familii și profesori. Școlile și grădinițele trebuie să ajungă la familii, făcându-le să se simtă binevenite ca parteneri deplinți în procesul educațional. Familiile, la rândul lor, trebuie să își dea timp și energie pentru a-și susține copiii atât acasă, cât și la școală. Efortul implicat în restabilirea acestor conexiuni merită din plin. Din experiența noastră am observat că implicarea semnificativă a părinților este posibilă, de dorit și valoroasă în îmbunătățirea creșterii și performanței copiilor.

Părinții pot fi implicați în școli și grădinițe în mai multe modalități: să încurajeze copiii în finalizarea temelor și în realizarea activităților propuse de profesori, să participe la ședințe părinți-profesori, să fie membri activi în asociația de părinți din școala lor. Alte roluri, totuși, necesită mai mult angajament: să servească ca mentori, asistenți ai profesorilor sau să ofere asistență grădinițelor și copiilor în nenumărate alte moduri. Părinții își pot face pur și simplu timp să meargă la grădiniță și să observe, aflând astfel despre ceea ce fac copiii lor și profesorii.

Acest nivel de implicare a părinților în școli le permite atât lor, cât și personalului să lucreze împreună în moduri respectuoase și să se sprijine reciproc, creând un mediu în care înțelegerea, încrederea și respectul pot înflori. Când copiii observă că familia și grădinița sunt angajate într-un parteneriat respectuos în beneficiul lor, este probabil ca ei să dezvolte atitudini mai pozitive cu privire la școală și să obțină mai mult, în comparație cu situațiile în care școala și familia sunt văzute ca fiind lumi separate.

Indiferent de implicarea directă a familiei în activitățile școlare, este vital ca părinții și profesorii să comunice eficient între ei. Comunicarea constantă ajută la asigurarea faptului că atât școlile, cât și familiile răspund la nevoile unice ale copiilor și, prin urmare, sprijină dezvoltarea generală a copiilor. Această comunicare trebuie să fie recunoscută ca o parte critică a educației parentale, iar părinții trebuie să își asume angajamentul de a se întâlni periodic cu profesorii copiilor lor.

Tehnologia poate permite educatorilor și părinților să fie conectați într-o rețea de sprijin reciproc mai solidă decât oricând. Grădinițele și familiile pot fi conectate prin rețele de socializare care le permit să partajeze liber informații, douăzeci și patru de ore pe zi și pe tot parcursul anului.

Când intrăm într-o grădiniță și vedem părinți și profesori lucrând împreună, în tot felul de roluri, este un semn bun.

DE CE ESTE ATÂT DE IMPORTANTĂ IMPLICAREA PĂRINȚILOR ÎN EDUCAȚIA TIMPURIE

Prof. Popescu Florentina

Prof. Tîmplaru Andreea

Grădinița Step by Step cu PP *Dumbrava Minunată*, Ploiești

Părinții de astăzi sunt mai implicați decât au fost vreodată în dezvoltarea copiilor lor. Cu excepția, se pare, când vine vorba de preșcolari. Mulți părinți își lasă copiii dimineața, în timp ce educatoarele preiau conducerea, apoi îi iau la sfârșitul zilei, fără să se gândească prea mult la învățare. Pentru a obține adevăratele beneficii din educația timpurie a copilăriei, părinții trebuie să ia în considerare modul în care pot sprijini ceea ce învață copiii lor pe parcursul zilei.

Beneficiile implicării părinților

Unele dintre cele mai importante dezvoltări cognitive ale unui copil au loc în anii preșcolari. Asumându-și un rol activ în procesul de educație timpurie, părinții tot sprijinul de care copilul lor are nevoie pentru a se dezvolta la potențialul maxim.

Implicarea părinților ajută la extinderea predării în afara sălii de clasă, creează o experiență pozitivă pentru copii și îi ajută pe aceștia să aibă rezultate mai bune atunci când vor ajunge la școală. Este esențial ca părinții să susțină învățarea care se întâmplă în mediile preșcolare și acasă. Părinții care sunt în ton cu ceea ce se întâmplă în sala de clasă a copilului lor sau în instituția de îngrijire a copilului sunt mai capabili să stabilească o legătură între ceea ce se învață la grădiniță și ceea ce se petrece în casă. Această conexiune este o componentă cheie a dezvoltării copilului și a sprijinirii învățării ulterioare.

Ce rol pot juca părinții în educația timpurie?

Implicarea părinților în educația timpurie poate extinde experiențele pe care un copil le are în clasă la activitățile din lumea reală, care se petrec în casă. Un părinte care înțelege ce se lucrează la grădiniță are un simț mai bun al competențelor copilului său și asupra domeniilor pe care trebuie să le dezvolte pentru a îmbunătăți încrederea și capacitățile copilului.

Una dintre cele mai dificile provocări pentru educatorii timpurii este să descopere cum să-i implice mai bine pe părinți în învățarea copilului lor. Prin stabilirea unor linii bune de comunicare între grădiniță și părinți, precum și depunând un efort puternic pentru a implica părinții ca parteneri importanți în educația copiilor, putem avea un impact pozitiv asupra capacității de învățare a copiilor.

Sfaturi pentru încurajarea implicării părinților

- ❖ Invitați părinții să afle mai multe despre grădiniță, despre personalul grădiniței și despre modul în care funcționează aceasta.
- ❖ Întrebați părinții dacă ar fi interesați să participe la activități: au un talent special pe care ar dori să-l împărtășească cu clasa? Ar fi interesați să se ofere voluntari pentru a ajuta la un proiect de artă sau pentru a citi o poveste?
- ❖ Întrebați părinții dacă există subiecte pe care și-ar dori să le vadă încorporate în programă. Odată ce sunt conștienți că pot avea un cuvânt de spus în ceea ce este predat în clasă, părinții ar putea dori să contribuie la modelarea a ceea ce învață copilul lor pe parcursul zilei.
- ❖ Oferiți resurse utile disponibile părinților. Acestea pot fi legate de dezvoltarea abilităților motorii, dezvoltarea limbajului, managementul comportamentului și multe altele. Aceste

resurse pot oferi îndrumări suplimentare pe care părinții le pot folosi acasă pentru a cultiva abilitățile și talentele la copiii lor.

- ❖ Recomandați activități complementare pe care un părinte și un copil le pot realiza acasă. Aceste activități vă pot extinde curriculumul dincolo de mediul clasei și pot consolida ceea ce ați predat. Odată ce părinții obțin experiența directă de a preda lucruri noi copiilor lor și de a văd impactul, aceștia își vor asuma un rol activ în mod constant.
- ❖ Mulțumiți părinților pentru implicare. După ce un părinte se oferă voluntar la activități din grădiniță, scrieți-i o scrisoare de mulțumire pentru a-i spune că îi apreciați timpul și asistența.

Implicarea părinților și a familiei în educația timpurie va ajuta la îmbunătățirea rezultatelor învățării pentru copii, asigurându-se că aceștia au tot sprijinul de care au nevoie pentru a reuși. O parte a acestui proces implică o documentare detaliată, astfel încât profesorii și părinții să aibă o imagine completă a modului în care un copil progresează și pot acționa în consecință.

Exemple din activitățile noastre:

Ateliere de lucru cu tăticii/cu mămicile

*Activitate practic-gospodareasca:
Măcinici*

Zile de naștere serbate la gradiniță

Copilăria este inima tuturor vârstelor.

Lucian Blaga

EDUCAȚIA PARENTALĂ ÎN GRĂDINIȚĂ

Prof. Tamara-Nicoleta Potoceanu

Prof. Todor-Ana Zorița

Grădinița cu Program Prelungit „Palatul Fermecat” Reșița

Educația timpurie pornește de la ideea că vârstele mici constituie baza dezvoltării personalității, iar pentru reușita educațională a copilului e necesar să fie antrenați toți “actorii” cu care acesta interacționează, începând cu membrii familiei, personalul din instituțiile de educație și terminând cu comunitatea.

În grădiniță o adevărată educație a copilului trebuie dublată de o educație a părinților.

Părinții trebuie mereu provocați, stimulați, optimizați pentru ca relația dintre grădiniță și familie să se bucure de încredere și suport reciproc.

Grădinița trebuie să câștige încrederea familiei, iar familia trebuie să abordeze cu interes și seriozitate creșterea și dezvoltarea copiilor. Ea și familia trebuie să conlucreze pentru a satisface nevoile emoționale ale copiilor, pentru a-i disciplina, pentru a-i proteja.

Educația parentală are drept scop principal producerea schimbărilor la nivelul cunoștințelor, atitudinilor, abilităților și competențelor parentale, favorabile unei bune creșteri și dezvoltări ale copiilor.

Pornind de la afirmația pediatrului american Stephen Cowan „Uneori, sa fii o prezență încurajatoare în viața copilului înseamnă să te dai un pic la o parte, fiind mereu gata să-i dai o mână de ajutor atunci când circumstanțele o cer, dar având mereu încredere în abilitatea sa înăscută de a se descurca”, dar și dorind să accentuez rolul familiei în educația copiilor, împreună cu colega de la grupă am derulat, în calitate de educatori parentali, programul educațional: „Școala părinților”, pe parcursul unui an școlar.

Părinții erau preocupați în a-și clarifica, în a înțelege aspecte legate de dezvoltarea și educația copiilor în familie și grădiniță, constientizând necesitatea coerenței influențelor educative ale tuturor factorilor care acționează asupra copiilor.

Activitățile organizate în cadrul programului „Școala părinților” au fost orientate pe prevenirea și intervenția în cazul anumitor probleme (de sănătate, educație și protecție) cu care s-au confruntat părinții, ca de altfel și pe probleme legate de creșterea, îngrijirea, dezvoltarea și educarea copilului.

De modul în care familia influențează dezvoltarea copilului în primii ani de viață depinde comportamentul socio-relațional al viitorului adult, familia fiind cea dintâi școală în care copiii învață cum să se comporte în viață și societate. Intrarea în grădiniță determină o nouă extindere a câmpului interacțiunilor sociale. Îngrijirea și sprijinul acordat permanent de părinți joacă un rol crucial în dezvoltarea copilului la potențial maxim.

Apare deci, necesitatea ca părinții și cei care contribuie la educarea și formarea copilului în primii ani de viață să mediteze la responsabilitatea pe care o au în formarea personalității acestuia.

Atitudinea părinților în munca educativă este hotărâtoare pentru formarea viitoarei personalități.

Deci, e imperios ca munca depusă în grădiniță să fie continuată, susținută și întărită în familie, căci părinții alături de ceilalți factori educaționali au o mare contribuție în formarea personalității copilului preșcolar. Părinții și educatoarea constituie modele pentru copii, iar aceste modele trebuie să fie într-o permanentă armonie.

Realitatea de zi cu zi a familiei este diferită de cea a generațiilor anterioare. Părinții și copiii își petrec mult mai puțin timp împreună și aproape toți adulții se confruntă cu o permanentă dorință de a echilibra cererile vieții de familie cu cele ale locului de muncă.

Fiecare etapă de dezvoltare a copilului are comportamente normale, care pot deveni agresive în anumite circumstanțe.

Când părinții fixează limite rezonabile și sunt consecvenți cu ele, vor reuși să-i învețe pe copii să-și însușească aceste limite, adică reguli și valori. Dar dacă părinții sau alte persoane (copii sau adulți) reacționează violent față de un comportament al copilului, acesta poate să nu înțeleagă ce anume a determinat acea reacție și să se angajeze într-un comportament repetitiv.

Obiectivul principal al colaborării grădiniței cu familia a constat în conturarea unității de acțiune a celor doi factori educaționali, finalitate a cărei îndeplinire este condiționată de unitatea de concepții și exigențe, de un mod convergent de acțiune, de o cunoaștere reciprocă și de o atitudine reciprocă deschisă.

Participarea părinților la activități extrașcolare, la ateliere comune de lucru, la activități remediale, implicarea acestora în organizarea, desfășurarea de expoziții/concursuri, au favorizat o mai bună cunoaștere a particularităților propriilor copii, a dificultăților pe care aceștia le întâmpină.

De asemenea am urmărit atingerea unor obiective cum ar fi:

- lărgirea ofertei curriculare în perspectiva egalizării de șanse;
- promovarea unor metode didactice moderne;
- implicarea preșcolarilor în activități care să le dezvolte și să le valorifice la potențial maxim abilitățile, talentele, deprinderile;
- participarea părinților la ore de educație parentală, în funcție de nevoile identificate, în vederea adaptării la practicile unei școli inclusive;
- consilierea părinților privind învățarea de metode constructive pentru abordarea comportamentelor nedorite și aplicarea de metode și tehnici specifice, prin care să poată influența și direcționa pozitiv comportamentul copiilor.

În urma chestionarelor aplicate la sfârșitul proiectului am constatat ca fiind prioritare pentru părinți:

- Fii un model pozitiv pentru copil!
- Învăță-l despre efectele acțiunilor sale, asupra persoanelor din jur!
- Oferă copilului informația care să-l ajute să ia decizia bună!
- Implică copilul în stabilirea regulilor!
- Pregătește-l pentru situații dificile!
- Învăță copilul să-i trateze pe cei din jurul lui așa cum i-ar plăcea lui să fie tratat!
- Petrece mai mult timp cu el!
- Evită critica și cicăleala pentru a nu avea un copil care condamnă!
- Este normal ca un copil să-ți testeze limitele.

Fiecare copil are dreptul să i se ofere permanent îngrijirea și sprijinul de care are nevoie pentru a supraviețui și a se dezvolta. Rolul de părinte implică foarte multe cunoștințe și abilități necesare zi de zi, dar aceste cunoștințe și abilități nu sunt înnăscute și nici nu apar atunci când devii părinte.

Identificarea timpurie a nevoilor copiilor implică găsirea soluției în vederea dezvoltării unui instrument educațional de prevenire, protecție și reintegrare, cu o structură complexă, de abordare a actului educativ, ce se poate desfășura în spațiul comunității educaționale, asigurând pentru grupul țintă o participare activă, îndrumați de formatorii specializați în acest sens.

BIBLIOGRAFIE:

Cherchez, N., Mateescu, E., Elemente de management școlar, Iași, Editura Spiru Haret, 2005;
Dima, A., Pelivan, V., Curriculum de educație parentală și metodologia de organizare și realizare a educației parentale, Chișinău, 2018;

Vrânceanu, M., Pelivan, V., Zotea, N. Cum să devii un părinte mai bun pentru copilul dumneavoastră. Ghid pentru părinții care au copii cu vârsta sub 3 ani. Chișinău, 2017.

GRĂDINIȚA DE VARĂ

CURCUBEU ÎN SUFLET DE COPIL

Prof. Predea Mihaela
Prof. Rosenauer Petronela
Grădinița cu PP și PN „Iulia Hașdeu” Câmpina

Joaca este modul în care copiii relaționează cu lumea. Prin joc învață și se exprimă, se dezvoltă și cresc sănătos. Dacă joaca are loc în aer liber, atunci ea va fi deopotrivă educativă și sănătoasă. Pe măsura ce cresc, copiii sunt supuși la tot mai multe riscuri, precum îmbolnăvirile sau creșterea excesivă a greutateii și de aceea este foarte important să oferim copiilor un program echilibrat din toate punctele de vedere. De asemenea, tot mai mulți copii sunt atrași de mirajul calculatorului și al televizorului, numărul copiilor obezi crescând îngrijorător de mult în ultimii ani.

Iată câteva dintre beneficiile jocului în aer liber:

- fortificarea și imunizarea organismului
- creșterea rezistenței la efort
- dezvoltarea capacității de concentrare și coordonare
- scade riscul de obezitate sau anemie
- ajută la dezvoltarea armonioasă a trupului și a minții
- previne miopia

Psihologii sunt de părere că un copil care a avut o copilărie activă și plină de mișcare în aer liber, va deveni un adult cu șanse mai mari de reușită în viață. A face mișcare, a-ți face prieteni, a te murdări, a-ți crea propriile experiențe și amintiri, sunt cele care ne ajută mai târziu, la maturitate. Pe de altă parte, copiii ținuti în casă, foarte protejați, tind să devină anemici și să aibă adevărate probleme de acomodare sau socializare când vor deveni adulți. De asemenea un copil supraponderal va suferi toată viața din cauza frustrărilor sale devenind introvertit.

Din dorința de a le face vara frumoasă preșcolarilor s-a născut ideea proiectului „**CURCUBEU ÎN SUFLET DE COPIL**”, proiect care s-a desfășurat pe durata a 10 zile consecutiv în grădinița noastră.

Prin acest proiect „**CURCUBEU ÎN SUFLET DE COPIL**”, **ROGVAIV**- am încercat să promovăm valori ca:

R - respectul pentru semenii și natură, recunoștința pentru tot ce primesc, răbdarea de a duce lucrurile la bun sfârșit, responsabilitatea faptelor proprii;

O - onestitatea, ordinea;

G - grija pentru cei din jur;

V- voioșia, veselia, virtutea, vocația;

A - altruismul, atenția, abilitățile de comunicare;

I - integritatea, încrederea în forțele proprii, înțelepciunea, iubirea față de aproape, întrajutorarea;

V - voința, visarea cu ochii minții.

Esența proiectului – socializarea, prin adaptare la celălalt, prin respectarea regulilor de grup. Copiii învață să descopere împreună, să comunice, să se organizeze, să respecte reguli, să avanseze propuneri, să aibă încredere în sine și, mai ales, să se bucure împreună. Experiențele de grup încheagă prietenii, dărâmă barierele prejudecăților, dau naștere la solidarități și adaptări la situații sociale în miniatură.

Grup țintă:

-directi: preșcolari din grupele de grădiniță ale unităților de învățământ implicate în proiect;

-indirecti: părinți, cadre didactice, voluntari, membri ai comunității locale.

Scopul proiectului:

Stimularea implicării voluntare a copiilor în activități recreativ-instructive, cu promovarea și valorizarea potențialului individual și de grup a acestora, precum și însușirea, pe termen scurt și lung, a unor alternative real-educative de petrecere a timpului liber în mod plăcut și util.

Obiectivele proiectului:

-Dezvoltarea capacității de relaționare și comunicare principală cu alți copii, de aceeași vârstă, dar și de vârstă și nivel educațional diferit-

-Însușirea și practicarea unor activități specifice vârstei și adresate petrecerii timpului liber în mod benefic prin jocuri;

-Dezvoltarea capacității de a accepta noi provocări, care impun implicare personală în descoperirea de soluții practice și utile vieții de zi cu zi;

-Dezvoltarea imaginației și creativității, deopotrivă prin spontaneitate, dar și prin analiză și raționare individuală și de grup;

-Dezvoltarea încrederii în propriile capacități și a stimei de sine în raport cu ceilalți, dar și cu sine însuși;

-Dezvoltarea și aplicarea concretă a abilităților de comunicare prin exprimarea opiniei personale în situații decizionale;

-Manifestarea bucuriei de a fi împreună cu ceilalți prin adoptarea unor stări de acceptare, negociere, colaborare, solidaritate;

-Îmbunătățirea relațiilor preșcolarilor cu grădinița, cu cadrele didactice și alți preșcolari;

-Promovarea imaginii unității de învățământ prin diseminarea proiectului.

Bibliografie:

<https://www.didactic.ro/materiale>

<http://hailgradinita.ro/2012-08-21/jocul-in-aer-liber-la-prescolari/>

MAMA DE LA GRADINIȚĂ- EDUCATOAREA

Prof. inv. presc. Pulbere Ioana
Buriceanu Alina
Grădinița cu P.P. "14 Mai" Satu Mare

Augusto Cury spunea „*A fi educator înseamnă a fi un poet al iubirii,*”

Prima zi de grădiniță este o zi importantă pentru toți cei implicați în acest proces, educatoarea emoționată să-și cunoască preșcolarii, să ofere prin zâmbet și brațele ei căldura, iubirea și siguranța oferită copilului de mediul familial; părintele, care este plin de incertitudini și emoții privind despărțirea de copil, și copilul preșcolar, care este scos din mediul lui și lăsat într-un loc nemaivăzut de el, și cu o persoană necunoscută până în acel moment.

Pentru fiecare părinte momentul intrării copilului într-un cadru instituționalizat, când acesta predă o parte din responsabilitățile sale, unui alt adult care este direct implicat în activitățile zilnice ale copilului, este un cumul de emoții, îndoieli, frici și întrebări. Iar în momentul în care părintele își lasă copilul, în mâna educatoarei, se crează o relație de încredere între cei doi, copilul dezvoltă de foarte multe ori un atașament similar pentru educatoare cu cel pe care îl poartă pentru membrii familiei. Educatoarea va fi cea care îi va îndruma pașii pe tot parcursul zilei, iar relația dintre ei trebuie să fie bazată pe încredere și respect.

Grădinița este prima etapă din întreg procesul de învățământ, etapa în care dezvoltarea psihică, fizică și emoțională se înrădăcează în “temelia educativă a întregii vieți” așa cum spunea marele psihopedagog Pestalozzi. În grădiniță, cea care se ocupă cu coordonarea și dirijarea întregului proces educativ este educatoarea grupei.

Educatoarea este mama de la grădiniță, gata să dea o îmbrățișare în momentul în care copilul are nevoie de ea, să ștergă o lacrimă și să ofere o încurajare, să dea încrederea necesară copilului că poate să descopere, să experimenteze, să fie el înuși.

Educația copilului pornește de acasă, educatoarea vine în sprijinul părinților, ea urmărind realizarea obiectivelor educației timpurii, fiind responsabilă cu formarea și pregătirea copilului pentru mediul școlar și social.

Fiecare educatoare este unică, se face plăcută și iubită prin propriul fel de a fi, prin personalitate, prin acțiunile și comportamentul său, prin creativitate, spontaneitate, dăruire, pasiune, flexibilitatea adaptării la vârsta copilului.

Calitățile, atitudinile, aptitudinile și resursele care ajută la buna desfășurare a procesului instructiv-educativ sunt:

- Timpul și atenția, educatoarea petrece timp de calitate cu copilul, observă activ copiii, este atentă și le urmărește fiecare mișcare, comportament, spre deosebire de mama care își împarte atenția și timpul între copil și treburile casnice;

- Dragostea obiectivă: Fiecare copil este capabil să ducă o sarcină la bun sfârșit, desigur în ritmul

propriu, și este încurajat că poate să facă tot ceea ce își propune;

- Înțelegerea diferențiată a copiilor și a nevoilor acestora;
- Cunoștințele pedagogice;
- Tratarea copiilor de la egal la egal;
- Corectitudinea și optimismul de care dă dovadă pe tot parcursul zilei;
- Creativitatea, spontaneitatea în organizarea și desfășurarea activităților, precum și în conceperea acestora;

- Răbdarea față de fiecare copil în parte. Nu fiecare copil are același ritm de dezvoltare sau de adaptare la tot ce înseamnă mediul grădiniței;

- Autoperfecționare, și dorința de a se reinventa;
- Colaborarea strânsă cu specialiștii altor instituții;
- Empatia și simpatia cu care abordează fiecare copil în parte, stările, fricile, trăirile s-au

problemele cu care vine copilul de acasă;

- Respectul pe care îl are față de fiecare individ în parte;
- Cunoștințe vaste din mai multe domenii pentru asigurarea corelației între diferitele arii

curricular.

Competențele de care un cadru didactic dispune sunt:

-realizarea procesului instructiv-educativ se face în funcție de nevoile, nivelul de dezvoltare și interesele copilului;

-utilizarea unor metode moderne de predarea-învățare;

-respectarea individualității copilului, a drepturilor acestuia;

-munca în echipă: educatoare, psiholog, logoped, părinți, facilitând colaborarea între aceștea;

-urmărește sistematic evoluția copilului;

Copiii din grupă sunt reflexia educatoarei, ei vor împrumuta de la ea comportamente, atitudini, expresii, de aceea la fel ca și o mamă este foarte important modul în care se raportează mama de la grădinița preșcolarului.

Educatoarea muncește cu sârguință pentru a forma primele deprinderi de gândire corectă, fructifică dorința de cunoaștere, de a descoperii lumea, și pe el însuși.

Bibliografie:

Maria Vrânceanu, Daniela Terzi-BarbAroșie, Tatiana Turchină, Viorica Cojocaru, Viorica Pelivan, Natalia Zotea, Angela Dima, 1001 idei pentru o educație timpurie de calitate Ghid pentru educatori, Chișinău, Tipografia central, 2010.

CU PĂRINȚII DE PARTEA MEA, NIMIC NU POATE DA GREȘ

PROIECT DE PARTENERIAT EDUCAȚIONAL CU FAMILIA

Profesor învățământ prescolar Florentina Alina Purice
Grădinița cu P.P. /P.N. Crai Nou, Ploiesti

Denumirea proiectului: „Cu părinții de partea mea nimic nu poate da greș”.

Durată: zece luni

Motivația:

Responsabilitatea dezvoltării copilului în primele etape ale vieții revine în primul rând familiei sale. Intrarea copiilor în grădiniță în grupele mici este resimțită, atât de copii cât și de către părinți, ca o rupere care provoacă emoții, temeri de ambele părți. Educatoarele care îi preiau pe copii sunt zilnic „asediați” cu cereri și întrebări ale familiei, care-și exprimă astfel dorința de a avea în continuare controlul situației, iar impulsul de a verifica toți factorii care acționează asupra copiilor lor evidențiază grija și neîncrederea acestora. Orice modificare în comportamentul copiilor, cu excepția celor absolut pozitive, devin pentru unii părinți motive de îngrijorare, de suspiciune, ridică semne de întrebare, referitoare la influențele de la grădiniță.

Pe de altă parte, cadrele didactice din grădinițe au nevoie oricum de sprijinul familiei copiilor, atât pentru a prelua și dezvolta direcțiile de acțiune formativ-educative pe care le antrenează instituțional, cât și de a găsi rezolvări concrete la necesități de diverse categorii: financiare, practic-aplicative, organizaționale sau logistice.

Toate acestea conduc la necesitatea unui parteneriat real, activ, cu implicarea părinților.

Descrierea proiectului: Prin activitățile proiectului, grădinița recunoaște și acționează rolul părinților de primi educatori, încercând să-i determine să înțeleagă că aceasta face mai mult decât o instituție socială, ea educă și instruește.

Puncte tari (ale aplicării proiectului):

- se va înlesni adaptarea copiilor la viața de grup;
- părinții vor învăța mai multe despre etapele dezvoltării unui copil;
- părinții își vor împărtăși experiențele;
- părinții se vor împrieteni între ei;
- relația grădiniță-familie se va întări;
- părinții își vor putea descoperi copilul sub diferite aspecte care le implică colectivitatea;
- va spori încrederea familiei în grădiniță;
- va spori eficiența activităților instructiv-educative desfășurate în grădiniță.

Puncte slabe:

- posibil ca unii părinți să nu trateze cu același interes acest proiect;
- posibil ca unii părinți să se manifeste în mod nedorit.

Scop:

- implicarea și participarea părinților în viața grădiniței, astfel încât să devină parteneri activi și avizați în educația copiilor lor;
- informarea părinților cu privire la strategiile de cunoaștere a copilului;
- crearea de oportunități pentru valorificarea experiențelor pozitive dobândite de părinți în educarea copilului.

Obiective:

- Formarea părinților în spiritul ideii de parteneri egali și responsabili în educația copilului preșcolar;
- Informarea și minima formare a competențelor părinților, necesare realizării unei bune și corecte educații acasă;
- Conștientizarea de către părinți a rolului instructiv-educativ al grădiniței prin trăirea emoțională alături de copiii lor a satisfacției dobândirii unor priceperi și deprinderi;
- Participarea activă în cadrul parteneriatului familie-instituție preșcolară;
- Convingerea părinților pentru a investi în dezvoltarea personală a copiilor și a grupei în ansamblu.

Metode/tehnici de lucru: întâlniri cu specialiști, consiliere, dezbateri, vizionarea unui documentar, jocuri, expuneri de imagini foto, studiu individual, expoziție foto cu lucrări ale copiilor.

Grup țintă:

- părinții neîncrezători și suspicioși cu privire la rolul instructiv-educativ al grădiniței;

Etapele proiectului:

- Realizarea unui studiu în vederea identificării comportamentale la părinți;
- Investigarea cauzelor ce determină aceste comportamente;
- Organizarea întâlnirilor cu părinții în vederea analizării cauzelor;
- Distribuirea materialelor de informare a părinților (studiu individual);
- Desfășurarea calendarului de activități stabilite pentru proiect.

Rezultate așteptate:

- schimbarea premiselor relației grădiniță-familie;
- informarea despre educația propriului copil.

Echipe de lucru: educatoarea grupei, psiholog, medic, asistent.

Evaluare: chestionar, expoziție foto, expoziție cu lucrările copiilor și ale părinților, consemnările din jurnalul grupei.

CALENDARUL ACTIVITĂȚILOR

Nr. crt.	Perioada	Obiective generale	Continut	Mijloace de realizare
1.	Octombrie	Constientizarea rolului educatiei pentru viitorul lor.	„Natura ne aseamana,educatia ne deosebeste.”	Actiune tematica de ziua educatiei
2.	Noiembrie	Dezvoltarea socio-emotionala a copiilor prescolari .	Detectivii de emotii	Activitate cu parintii Lectie demonstrativa-activitate practica
3.	Decembrie	Constientizarea rolului educatiei din perspectiva educator-copil-parinte.	Desfasurarea sebarii de Craciun intitulata „Nasterea Domnului“.	Program artistic: -Educatoarea si copiii pregatesc continutul programului artistic; -Parintii pregatesc recuzita si costumele pentru copii.
4.	Ianuarie	Constientizarea rolului educatiei din perspectiva educator-copil-parinte.	Împreună sarbatorim Ziua de nastere a lui Mihai Eminescu	Concurs de poezii
5.	Februarie	Educatie sanitara	Ce ne ajuta sa crestem mari si sanatosi	Lectie demonstrativa
6.	Martie	Dezvoltarea socio-emotionala a copiilor prescolari	Surprize pentru mamici si bunici	Program artistic
7.	Aprilie	Dezvoltarea socio-emotionala a copiilor prescolari	Sa aducem lumina.	Expozitie cu lucrari ale copiilor legate de sarbatorile pascale
8.	Mai	Realizarea unui album cu fotografii ale copiilor in diferite ipostaze.	Saptamana Nationala a Voluntariatului Patrula de reciclare Move Week - jocuri si activitati de miscare	Album foto
9.	Iunie	Dezvoltarea motivatiei parintilor pentru implicarea in activitatile extacurriculare.	”Excursie tematica!”	Program literar-artistic

EDUCAȚIA TIMPURIE ÎNTRE CONCEPT ȘI REALITATE

Prof. înv. preșcolar Cristina Mihaela Radu
Liceul Teoretic „Aurel Vlaicu”, Orașul Breaza

Motto:

„Toate lucrurile pe care am cu adevărat nevoie să le știu, despre cum să fiu și cum să trăiesc, le-am învățat în grădiniță. N-am găsit înțelepciunea pe culmile învățământului universitar ci pe grămada de nisip a grădiniței. Acestea sunt regulile pe care le-am învățat: Împarte totul cu cei din jur./ Respectă regulile jocului./ Nu lovi pe nimeni./Pune lucrurile luate înapoi la locul lor./Cere-ți scuze când ai rănit pe cineva...Trăiește o viață echilibrată – învață, gândește, desenează, pictează, cântă, joacă-te și lucrează câte puțin zilnic.”

– Robert Lee Fulghum

De-a lungul întregii vieți, oriunde ar trăi, copiii din lumea de astăzi, se vor lovi de tot felul de probleme, fie de ordin social ori politic, economic, ecologic, științific, industrial, tehnologic. Pornind de la schimbările rapide din actuala societate, educarea dorinței copilului de a învăța toată viața este un coeficient necesar și nelipsit al educației, sub toate aspectele.

Prin gestionarea reală a unui tip de educație incluzivă la nivelul învățământului preșcolar, grădinița de copii pregătește oameni care vor fi capabili să învețe permanent, să poată inventa și conlucra pentru a se realiza în viitor, indivizi care să se autoeduce non stop; având ca destinație copiii în vârstă de 3 – 6 ani și familiile lor. Programa conturează diferite practici europene existente, ale educației, în prima copilărie, specifice tradițiilor și culturii fiecărei țări, urmărind: asigurarea de experiențe individuale de învățare pentru fiecare copil, accentuarea participării familiei. Doar așa, copilul va fi capabil:

- de a gândi critic;
- de a-și exprima opțiuni, păreri, idei, sentimente;
- de a rezolva probleme;
- de a fi creativ, imaginativ, inventiv;
- de a preconiza, interpreta, influența, schimbările;
- de a fi responsabil;
- de a fi preocupat de comunitatea locală, țară;
- de a descoperi, cunoaște mediul înconjurător.

Pentru a încuraja copilul să exploreze, să inițieze, să creeze, într-un ambient bine structurat, educatoarea urmărește furnizarea materialelor de învățare, evoluția copilului și organizarea activităților din curriculum, asigurând reale ocazii de învățare situațională, în real parteneriat cu familia preșcolarului. Educația diferențiată și personalizată a copiilor este segmentul de bază al educației timpurii, sugerând din ce în ce mai pregnant ideea conform căreia atât grădinița, cât și școala trebuie să se adapteze la particularitățile și necesitățile copilului, deci nu invers. Stimulând învățarea cooperantă, respectând personalitatea fiecărui copil, răspunzând intereselor și curiozităților copilului mic, educatoarea este ori participant, ori dirijor, ori moderator, ori îndrumător, alături de copil, al unei atmosfere pozitive, constructive și nu doar un furnizor de informații. Ea privește mlădița ce i-a fost încredințată spre dezvoltare ca pe un subiect competent în a-și asuma diferite responsabilități, călăuzindu-l continuu către cunoaștere, prin forțele lui proprii. În grădiniță copiii care se joacă și învață împreună, învață cum să trăiască împreună. El, preșcolarul, reprezintă o individualitate, o personalitate care trebuie să fie tratată cu respect, cu dragoste, pentru că el, copilul, este cea mai mare minune a lumii.

D'Hainout sugera că „punctul central al curriculumului trebuie să fie elevul, nu materia... și că atunci când se vorbește de conținutul curriculumului trebuie să înțelegem că nu este vorba de enunțări de materii de învățat, ci de scopuri exprimate în termeni de competențe, moduri de acțiune sau de a ști, în general, ale copilului.”

Când încep grădinița, ei pot deveni parteneri la visele de luptă, împotriva sărăciei. La vârsta de 3, 4, 5, 6 ani, li se pot explica, clar care sunt cauzele lipsurilor materiale: recesiunea economică, nedreptățile sociale, lipsa de pregătire profesională, lipsa de capital pentru o afacere pe cont propriu. Educatoarea poate identifica mult mai ușor problemele compatibile cu cerințele societății secolului XXI, pentru a furniza contexte pe care cei mici să le urmeze pentru a valorifica potențialul maxim al fiecăruia: joc, învățătură, muncă, exploatarea șanselor favorabile, economisire, atitudine, abilitate, personalitate, trăsături de caracter, personalitate, fructificarea talentelor. La vârsta preșcolară, părinții, alături de educatori, au înțeles că orice pui de om, trebuie pus să rezolve probleme de viață pe măsura inteligenței lui:

- Să recunoască banii și să facă mici cumpărături;
- Să își facă singuri ordine în cameră, așa îi descoperim cum gândesc și cum înțeleg ei să își rezolve problemele de viață;
- Să se spele, pieptene și să se îmbrace singuri;
- Să își confecționeze singuri diverse jucării, obiecte artizanale, pentru diferite evenimente;

- Să își imagineze povestiri pe o temă sugerată de un adult sau un alt copil;
- Să relateze corect și coștient, diverse întâmplări și reguli descoperite în natură sau societate;
- Să manifeste grijă pentru lucrurile sau jucăriile proprii, să nu le strice, să le întrețină și să le repare;
- Să manifeste înțelegere și toleranță, în relațiile cu alți copii și cu adulții.

Educatorea (împreună cu părinții/bunicii copiilor), de fiecare dată, trebuie să orienteze intervențiile asupra preșcolarilor, cu probleme pe care le pune concret viața, cu scop de a îi obliga să găsească răspunsuri inteligente. De exemplu, se pot formula întrebări copiilor despre anumite situații problemă, spre a se identifica diverse comportamente:

- Cum ajungi acasă, dacă te-ai rătăcit în oraș? Întrebi o persoană mai în vârstă sau un polițist? Te descurci singur? Cum recunoști cartierul tău?
- Cum procedezi când întâlnești un adult? Îl saluți respectuos? Îi răspunzi politicos la întrebări? Te prezinți și îi propui să vă jucați împreună? Îl respingi și rămâi singur?

Pentru a se stimula și exersa inteligența copiilor pentru a găsi răspunsuri, se pot formula cât mai multe întrebări. Sugestionând pozitiv răspunsurile corecte, chiar cu exclamații: „Bravo, ești un copil inteligent!”, sigur, el, puiul de om, va înțelege că este recompensat și se va strădui să fie excepțional, în toate cazurile de viață. Curajul și încrederea în sine însuși sunt trăsături/ însușiri pozitive care trebuie să fie cultivate cu tenacitate în orice copil, întrucât sunt condiții absolut necesare pentru a reuși în viață. Părinții, bunicii pot interveni în a-i învăța să fie sinceri, să spună adevărul în orice situație, chiar dacă este neplăcut pentru ei sau pentru persoanele din jur. Ori de câte ori spun adevărul, copiii, sunt sugestați pozitiv cu formule de genul „Ești un tip curajos, pentru că ai spus adevărul. Continuă să spui adevărul în orice situație!”

Pentru a încuraja opiniile, copilașii trebuie să fie ascultați cu deosebită atenție și să nu fie niciodată criticați, pentru ele. Cele greșite sunt corectate cu calm, însă, fără îi critica. Astfel, ei, micuții, au curajul să își expună ori exprime propriile opinii față de oricine, părinte sau educatoare, (persoană străină/ adult), cu argumentele lor. Emisiunile nepotrivite vârstei lor, de violență ori cu limbaj murdar, îi abrutizează. De aceea este absolut necesar, de a selecta cu deosebită atenție emisiunile, imaginile, filmele, desenele animate și jocurile la care li se acordă acces. Mult mai educative și instructive sunt filmele lui Walt Disney, ori emisiunile științifice de la Național Geographic sau Animal Planet.

A educa un copil înseamnă a ne reaminti mereu de originalitatea filozofiei antice, dezvăluite de Jung și Hilmann, în special: „Codul ascuns al destinului fiecărui copil se află în sufletul său spiritual.”

Bibliografie:

Andronic, Anca. (2012). *Psihologia Educației, curs în tehnologia IFR*. București: Editura Fundației România de Mâine.

Antonovici, Ștefania și Nicu, Gabriela. (2008). *Jocuri interdisciplinare*. București: Editura Aramis.

Bacus, Anne. (2013). *Jocuri pentru copii de la o zi la șase ani*. București: Editura Teora.

Birch, Ann. (2000). *Psihologia dezvoltării*. București: Editura Tehnica.

Brănișteanu, Rodica. (2012). *Educația socio-emoțională în grădiniță – exemple de bune practici*. Revista învățământului preșcolar și primar. nr. 3-4. pag. 116. București: Editura Arlechin.

Dima, Silvia (Coord). (1997). *Copilăria – Fundament al personalității*. București: Editura Coresi.

Dumitrana, Magdalena. (2000). *Copilul, familia și grădinița*. București: Editura Compania.

Pentru un copil sănătos emoțional și social – Ghid practic pentru educatorul care construiește încredere. București: Editura V&I Integral.

Resurse internet:

<http://www.dascal.ro/2013/05/lansare-program-de-masterat-stiintele-educatiei-ub-pedagogii-alternative-centrate-pe-elev/>

<http://www.didactic.ro/>

PROIECT ȘCOALA ALTFEL

„ÎMPREUNĂ ÎNVĂȚĂM LUCRURI MINUNATE!”

Rotaru Iuliana-Ștefania
Dinu Raluca Mădălina
Școala Gimnazială Filipeștii de Târg

Proiectul urmărește implicarea tuturor preșcolarilor, părinților și a educatoarelor în activități care să răspundă intereselor și preocupărilor diverse ale copiilor, să pună în valoare talentele și capacitățile acestora în diferite domenii, stimulându-se participarea lor în acțiuni variate, îmbunătățirea competențelor sociale, nivelul cooperării, nivelul comunicării verbale și nonverbal, nivelul capacității prin:

- ✓ Procedul de învățare prin joc;
- ✓ Participarea copilului la alegerea activităților și a jocurilor;
- ✓ Organizarea adecvată a ambientului educativ;
- ✓ Flexibilitatea strategiilor de predare-învățare;
- ✓ Stimularea și dezvoltarea stimei de sine, a comunicării interpersonale și a relaționării.

Obiectivele proiectului:

- ✓ Îmbogățirea vocabularului activ și pasiv pe baza experienței personale;
- ✓ Valorizarea abilităților artistico-plastice ale copiilor;
- ✓ Valorizarea abilităților sociale și a comportamentelor moral civice și religioase;
- ✓ Exersarea comportamentelor ecologice în contexte diferite;
- ✓ Formarea și cultivarea interesului pentru înfrumusețarea spațiului educațional;
- ✓ Educarea sentimentelor de prietenie, toleranță, armonie și bună dispoziție în relație cu preșcolarii;
- ✓ Dezvoltarea abilităților socio-emoționale.

Grup țintă:

- **Beneficiari direcți:** preșcolarii grădiniței
- **Beneficiari indirecti:** educatoarele, părinți

Resurse:

- ✓ **Umane:** preșcolarii, educatoare, părinți
- ✓ **Materiale:** laptop, xerox, coli xerox, cărți povești, poezii, cântece, planșe și alte materiale didactice
- ✓ **De timp:** zilnic între 8-12

Durata desfășurări:

- ✓ 30.03.2023 - 03.04.2023

Echipa de proiect:

- Prof. Înv. Preșc. Rotaru Iuliana Ștefania
- Prof. Înv Preșc. Dinu Raluca Mădălina

CALENDARUL ACTIVITĂȚILOR

NR. CRT.	DENUMIREA ACTIVITĂȚII	TIPUL ACTIVITĂȚII	ZIUA/DATA NR. ORE	MODLITĂȚI DE ORGANIZARE	LOCAȚIA	PARTENERI	OBSERVAȚII
1.	„Micii ecologiști” -Plantare de flori în curtea grădiniței	Activitate practic-gospodărească	LUNI 30.03.2023	-frontal -pe grupuri	În curtea grădiniței	-preșcolari - educatoare -părinți	Răsaduri de flori aduse de copii
2.	„Minte sănătoasă în corp sănătos”	Jocuri și concursuri recreative	MARȚI 31.03.2023	-frontal -pe grupuri	În grădiniță	-preșcolari - educatoare	Mingii, biciclete, triciclete, recompense
3.	„Ne distrăm, matematică învățăm!”	Joc exercițiu	MIERCURI 01.04.2023	-individual -frontal -pe grupuri	Sala de grupă	-preșcolari - educatoare	Jetoane, probleme ilustrate, fișe individuale
4.	„Miracolul Învierii”	Activitate practica	JOI 02.04.2023	-frontal -pe grupuri	Sala de grupă	-preșcolari - educatoare	Expoziție cu lucrările copiilor
5.	„În lumea poveștilor”	Vizionarea unui teatru de păpuși	VINERI 03.04.2023	-frontal	Sala de grupă din grădiniță	-trupa de teatru de păpuși pentru copii -preșcolari	Participarea unor actori de la teatrul de păpuși

Rezultate așteptate:

- Participarea activă și responsabilă la activitățile comune desfășurate;
- Formarea unor abilități de lucru în echipă;
- Cultivarea unui stil de viață sănătos prin mișcare în aer liber;
- Îmbogățirea cunoștințelor preșcolarilor prin implicarea lor în diverse activități comune;
- Crearea unei motivații optime pentru activitatea extrașcolară;
- Implicarea familiei în activități extrașcolare;
- Crearea unor activități compensatorii și recompensatorii stabilind astfel un nivel motivațional ridicat precum participarea la activitățile extrașcolare;
- Activități în dobândirea deprinderilor de viață independentă și autonomie personală.

Modalități de evaluare:

- ✓ Poze din timpul activității
- ✓ Realizarea unor expoziții cu lucrările preșcolarilor
- ✓ Întocmirea raportului final al proiectului

Bibliografie:

- ✓ Bacus A., Copilul de la 3 la 6 ani, Dezvoltarea fizică, psihică, afectivă, intelectuală și socială. București, Editura Teora, 1998.
- ✓ Curriculum pentru educație timpurie, Ministerul Educației Naționale, 2019.

MESERIA DE PĂRINTE

Rotaru Ștefania-Andreea
Grădinița cu P.N. nr. 1 Vedea, Teleorman

Comunicarea reprezintă un proces de interacțiune între persoane, grupuri, ca relație mijlocită prin cuvânt, imagine, gest, simbol sau semn. Prin intermediul ei, indivizii își împărtășesc cunoștințe, experiențe, interese, atitudini, simțăminte, opinii, idei.

Privită ca proces, comunicare consta în transmiterea și schimbul de informații (mesaje) între persoane. Comunicarea, înseamnă a spune celor din jur cine ești, ce vrei, pentru ce dorești un anumit lucru și care sunt mijloacele pe care le vei folosi pentru a-ți atinge țelurile. În acest sens, a comunica înseamnă și a tăcea, a aștepta răspunsul, reacția celui cărui ai vrut să-l anunți că ești și chiar vrei să-i spui ceva.

Pornit de la canalul prin care are loc transmiterea și interceptarea informației sau mesajului, putem evidenția următoarele forme:

- *Comunicarea verbală*. Informația este codificată și transmisă prin cuvânt și are caracter specific uman, se realizează sub formă orală sau scrisă.
- *Comunicarea para-verbală*. Informația este codificată și transmisă prin elemente prozodice și vocale, care însoțesc cuvântul și vorbirea în general.

Dintre acestea fac parte: caracteristicile și timbrul vocii, particularități de pronunție, intensitatea vocii, ritmul rostirii, pauza, intonația.

- *Comunicarea non-verbală*. Informația este codificată și transmisă printr-o diversitate de semne legate de gesturi, mimică, mișcare, poziție. Latura non-verbală a comportamentului este la fel de importantă într-o relație ca și cea verbală.
- Vorbim cu ajutorul organelor verbale, dar comunicăm cu întregul nostru corp și nu numai. Informații transmit și îmbrăcămintea, și mersul, și spațiul, și poziția pe care o are vorbitorul, și distanța la care ne plasăm față de interlocutor.

Conform datelor științifice, comunicarea copilului cu mama începe cu mult înainte de nașterea lui. Încă în perioada dezvoltării intrauterine, între mamă și copil se stabilesc relații de comunicare afectivă. Mama își îndrăgește copilul începând cu momentul când acesta dă primele semne de viață. În perioada sarcinii, mama îi dă un nume, comunică cu el așteptându-l. Această atitudine o face să fie calmă, încrezătoare în relația sa cu copilul, relație care, de fapt, urmează să se stabilească ulterior. Fătul, la rândul lui, se simte în siguranță, fapt care influențează pozitiv dezvoltarea sa.

Comunicarea ca relație începe la naștere, odată cu primul țipăt al copilului înainte ca pruncul să pronunțe primele cuvinte. Cercetările efectuate asupra evoluției copilului în perioada prenatală și postnatală au demonstrat că pruncii născuți de mame care au comunicat cu copiii în perioada prenatală, sunt mai dezvoltați și sub aspectul fizic, și sub cel intelectual. Coeficientul de inteligență este mai mare la acești copii, iar îngrijirea lor este mult mai ușoară. Ei au un somn liniștit, vocea mamei este mai ușor deslușită/recunoscută și servește drept „calmant” pentru ei. Aceleași cercetări au dovedit că și tații, care au comunicat cu copiii până la venirea acestora pe lume, sunt „recunoscuți” și „acceptați” mai ușor. În aceste cazuri, noii născuții reacționează aproape la fel atunci când aud vocea mamei sau a tatălui.

Comunicarea cu copilul este un proces complex și complicat, care se construiește în timp, cu multă răbdare și tact din partea părinților. Aceștia au la fel de multe de învățat precum copiii, când vine vorba de cele mai bune și eficiente tehnici și instrumente de comunicare prin care să discute și să se înțeleagă cu cei mici. Comunicarea sinceră și deschisă între părinți și copil va ajuta la consolidarea unei relații apropiate între aceștia și la prevenirea comportamentelor nedorite.

„Fiecare copil are un limbaj principal de iubire, o modalitate în care el înțelege cel mai bine afecțiunea părintelui”, Gary Chapman.

Fiecare copil, ca de altfel fiecare adult, își exprimă și receptează cel mai bine iubirea într-un limbaj propriu. Părintele are sarcina de a vorbi acest limbaj al copilului său. Nu este simplu deloc, deoarece există 5 limbaje de iubire ale copiilor, care îl ajută pe copil să înțeleagă că părinții săi îl iubesc:

- mângâierile fizice
- cuvintele de încurajare
- timpul acordat
- darurile
- serviciile

Oricât de mult ar fi iubiți de părinți, copiii nu știu acest lucru de la sine. De aceea este foarte important ca părinții să descopere și să învețe principalul limbaj de iubire al copiilor lor. Prin intermediul acestora îi veți putea transmite copilului în mod eficient și necondiționat sentimente de respect, afecțiune și implicare totală, care vor avea o mare rezonanță în sufletul său.

Atenție!

La vârsta adolescenței este necesar ca părintele să-și manifeste iubirea în mod pozitiv și mai ales când și unde trebuie, mama nu trebuie să-și îmbrățișeze fiul adolescent în fața colegilor, acesta se va simți stânjenit, deoarece el își dezvoltă o personalitate independentă.

De remarcat este faptul că o palmă peste față nu este bună pentru nici un copil, însă pentru cel care are drept principal limbaj al iubirii mângâierea fizică, este dezastruoasă.

Studiu de caz.

Maria avea cam 7 ani, când, încercând să taie pâine, s-a tăiat la deget. În momentul în care încerca să oprească sângerile, a intrat tatăl ei în bucătărie și, când a văzut ce s-a întâmplat a

început să o certe. Îi spusese doar să fie atentă cum umblă cu cuțitele. De ce nu era atentă? Până în acel moment Maria nu plângea, însă din acea clipă lacrimile au dat năvală. Tatăl ei, văzând-o plângând, a întrebat-o: “De ce plângi? Pentru că te doare degetul sau pentru ca te-am certat eu?” Atunci Maria și-a dat seama că degetul nu o durea deloc. Nu simțea durerea tăieturii. În schimb, durerea provocată de cearta tatălui era foarte vie și puternică. Și acum poate retrăi acea durere, cu aceeași intensitate.

De aceea este foarte important modul în care, noi, ca părinți, reacționăm la ceea ce fac copiii noștri.

Bibliografie:

- Dumitrana, M. Copilul, Familia și Grădinița – București: Compania, 2000
Dumitrana, M. Copilul, familia și grădinița – București: Compania, 2000.
Shapiro, S., Skinulis, K. Cum devenim părinți mai buni. Ghid practic – București: Humanitas, 2012
Vrajmaș, Ec., Vrânceanu, M. și grup de autori. PETI. Educație Timpurie Individualizată. Ghidul educatorului – Chișinău: Cartier, 1999

IMPORTANȚA COLABORĂRII DINTRE GRĂDINIȚĂ ȘI FAMILIE

**Prof. înv. preșc. SANDU ANCA
GRĂDINIȚA CU P.P. NR. 3, TULCEA**

În primele etape ale vieții, responsabilitatea educării copilului revine familiei. În mod firesc, părinții sunt primii educatori ai copilului. Copiii sunt apoi înscriși în grădiniță, instituție care le asigură condițiile necesare pentru dezvoltarea în concordanță cu nevoile individuale. Vine apoi rândul profesioniștilor din grădinițe și școli să se ocupe de educarea și formarea copiilor printr-o metodologie și un curriculum specific vârstei acestora. Grădinița este un important mediu de socializare, îi ajută pe copii să interacționeze cu alți copii, dar și cu adulți și le oferă acestora un mediu primitiv, adecvat învățării. Totodată, grădinița oferă suport pentru valorificarea potențialului fizic și psihic al fiecărui copil, pentru dezvoltarea capacității de a intra în relație cu ceilalți copii și cu adulții. De asemenea, grădinița sprijină copilul în interacțiunea cu mediul, favorizează descoperirea de către fiecare copil a propriei identități și îi formează o imagine de sine pozitivă. Dar educația copiilor, priviți ca cei mai tineri membri ai unei comunități, este responsabilitatea întregii comunități. Ea este leagănul creșterii și devenirii copiilor ca viitori adulți responsabili de menirea lor în folosul întregii comunități, motiv pentru care cel mai important parteneriat care este necesar a fi implementat este cel dintre grădiniță și familie.

Educația și-a multiplicat neconținut formele de organizare, odată cu evoluția societății, în care rolul său a devenit din ce în ce mai important. Factorilor educativi tradiționali, familia și școala, li s-au adăugat alții noi, precum biserica, instituțiile de cultură, mass-media, diferite centre de agrement, adică toți aceia care asigură educația non-formală. Nu este posibilă în zilele noastre o existență izolată, în afara comunității, cu binele și relele acesteia, deci o educație concepută și derulată exclusiv în cadrul familiei, fără aportul calificat al școlii. Acțiunea concentrată a factorilor educativi este un deziderat important, pe care școala și grădinița trebuie să-l conștientizeze și să-l concretizeze.

Personalul specializat al grădiniței și al școlii ar trebui să orienteze familia pentru ca aceasta să-și sporească rolul în formarea personalității copilului. Are dreptul interesul celor mai multe familii pentru confortul material și spiritual în care crește copilul, nivelul cultural la care se prezintă astăzi cele mai multe familii din țara noastră.

Educația vârstelor mici este considerată temelia personalității individului, de aceea educația trebuie să răspundă, în primul rând, nevoilor individuale și să realizeze echilibrul între acestea și dezvoltarea socială.

Când copilul este mic influențele sunt organizate și structurate de adulții ce îl înconjoară: mai întâi părinții și ceilalți adulți din familie, apoi educatoarea și ceilalți copii cu care relaționează. Responsabilitatea dezvoltării copilului, în primele etape ale vieții sale, revine familiei și nu întotdeauna influențele sunt pozitive. Chiar și atunci când grădinița oferă programe bune și eficiente, experiențele negative acumulate de copil, uneori, în familie, nu pot fi contracarate. Mai mult, ceea ce asimilează copilul de la grădiniță se poate pierde dacă familia nu întărește și nu valorifică suficient aceste achiziții. Prin urmare, pentru ca activitatea desfășurată în cadrul unui program de educație preșcolară să fie, realmente, pe termen lung, eficientă, este necesar ca specificul și obiectivele acesteia să fie prezentate familiei, pentru ca, ulterior, să se inițieze o colaborare strânsă între aceasta și grădiniță.

Relația dintre familie și grădiniță ar trebui să fie o prioritate pe lista parteneriatelor educaționale. Dacă familia va fi implicată de la început în programul educativ, ea va percepe corect importanța colaborării cu grădinița, beneficiile acestei colaborări, iar implicarea sa în activitatea grădiniței va fi conștientă, interesată și reciproc avantajoasă.

Parteneriatul educativ grădiniță-familie trebuie inițiat de instituția preșcolară, ce are autoritatea socială și legală de a se ocupa de educarea copiilor, având, în același timp, și calitatea - dată de pregătirea psiho-pedagogică a personalului didactic- de a aprecia care sunt nevoile, posibilitățile copilului, raportate la cerințele societății.

Termenul de „parteneriat” se bazează pe premisa că partenerii au un fundament comun de acțiune și un principiu al reciprocității, ceea ce le permite să-și unească eforturile spre atingerea unui țel comun. Colaborarea părinți-educatoare presupune construirea unei relații clădite pe unificarea unui sistem de valori și cerințe adresate copilului.

Parteneriatul între gradinita și familie este terenul unor relații educative din care fiecare este beneficiar: copil, părinte, educator. Fiecare poate să învețe de la celălalt și să se simtă valorizat și important. Activitatea educativă din grădiniță nu poate fi izolată, separată de alte influențe educative ce se exercită asupra copilului și mai ales, nu poate face abstracție de acestea.

Grădinița și familia sunt doi factori primordiali în educația copiilor când se fac primii pași în viață. Acum se pun bazele unei personalități care mai târziu va fi parte integrantă a unei societăți a cărei cerințe se diversifică în permanență

Educația trebuie să se manifeste permanent ca o acțiune coerentă și unitară a grădiniței și familiei. Interesul comun determină o mișcare de apropiere dublu sens, familie – grădiniță, grădiniță – familie, în vederea unei suficiente cunoașteri de ambele părți.

Relația părinți – educatoare se referă la construirea unor relații pozitive între familie și grădiniță, la o unificare a sistemului de valori și cerințe referitor la copii. Efectele asupra copilului vor fi benefice, putând contribui la rezolvarea unor probleme înainte ca acestea să devină necontrolabile. Grădinița trebuie să găsească o punte de legătură cu familia, prezentând părinților noi căi spre educație în beneficiul copiilor.

Desfășurând activitatea instructiv-educativă din grădiniță, cu participarea efectivă a familiei îi dăm acesteia posibilitatea să vadă în grădiniță nu doar o supraveghere a copilului în timpul absenței acestuia din familie, ci și desfășurarea unui proces instructiv- creativ, bine organizat.

Cadrele didactice au nevoie, oricum, de sprijinul familiei copiilor, atât pentru a prelua și dezvoltă direcțiile de acțiune formativ-educative pe care le antrenează instituțional, cât și de a găsi rezolvări concrete la necesități de diverse categorii.

Toate aceste motivații conduc către necesitatea unui parteneriat real, activ, cu implicare susținută a familiei, iar activitățile educative să fie cunoscute și înțelese de către părinți și realizate printr-o colaborare strânsă între instituția familială și cea preșcolară

Relația părinte-școală/grădiniță trebuie să se bazeze pe încredere. Încrederea înseamnă cunoaștere și prețuire reciprocă, respect și dorința de comunicare. Ascultarea părinților care povestesc mici întâmplări din familie în care e implicat copilul poate conduce la evaluarea mediului familial, pe baza căreia se ia decizia. Educatoarea trebuie să fie prietenoasă, să încurajeze, să aprecieze contribuția familiei la educația copilului. La rândul său, educatoarea prezintă întâmplări din grădiniță, dovedind familiei interesul față de evoluția copilului, faptul că nu-i este indiferent cum se prezintă acesta. Educatoarei i se cere să fie relaxată, calmă și atentă, să comunice expresiv, înțelegând prin aceasta nu numai limbajul adevărat, ci și contactul vizual, expresia feței, zâmbetul, gesturile.

Căldura raporturilor dintre părinți și educatoare, încrederea și respectul reciproc se stabilesc prin schimbul de informații - pentru care trebuie să găsim întotdeauna timpul necesar. Astfel, educatoarea poate ajuta familia în cel mai simplu și natural mod să urmeze calea justă în raporturile cu copilul său, să prevină îndepărtarea lui sufletească, să înlăture eventualele carențe educative.

Complexitatea problemelor lumii contemporane cere deschiderea și flexibilizarea raporturilor în parteneriatul educațional. Implicarea, ca agenți ai educației, a diferitelor instituții și persoane din comunitate dezvoltă în prezent o imagine complexă și dinamică a influențelor educaționale. Grădinița, fiind puntea de legătură cu familia, are și menirea de a asigura părinților asistență de specialitate, informându-i asupra etapelor de evoluție a copiilor și venind în sprijinul celor ce întâmpină dificultăți în înțelegerea rolului de părinți și în îndeplinirea cu succes a educării copiilor.

Ocaziile de a discuta cu părinții pentru a găsi împreună soluții problemelor cu care se confruntă copilul trebuie căutate chiar și atunci când ele nu se oferă cu ușurință. În general ele sunt prilejuate de acele momente în care copilul este introdus ori este extras din programul grădiniței. Altfel spus, cele mai frecvente ocazii pe care le are educatoarea de a comunica cu părinții sunt: când părinții aduc copiii la grădiniță; la sfârșitul programului, când părinții își iau copiii de la grădiniță; cu prilejul diferitelor evenimente festive ce se organizează la nivelul grădiniței: sărbători diverse, festivități de început de ciclu ori la sfârșit de ciclu preșcolar; vizite la domiciliu, lectorate cu părinții, consultații pedagogice.

Cu cât cunoaștem mai bine familiile copiilor, cu atât mai eficient va fi parteneriatul cu ele. Cu cât părinții vor cunoaște mai bine programul educațional, cu atât va fi mai coerentă influența ambilor factori educaționali și a ambelor medii educaționale. Cu cât colaborarea dintre educator și părinți este mai strânsă cu atât mai bine ambii actori vor cunoaște mai bine copilul.

Misiunea învățământului preșcolar, ca învățământ public nu poate fi realizată decât în interiorul spațiului comunitar, ca rezultat al interacțiunii grădiniței cu mediul social, cultural și economic. Se impune, deci, realizarea unei comunicări eficiente cu exteriorul, realizarea de parteneriate autentice. Proiectul de parteneriat le folosește părinților pentru a cunoaște și respecta obligațiile legale privind creșterea și educarea copiilor, cadrelor didactice pentru perfecționarea muncii în echipă, cunoașterea copiilor ce vor fi preluați în clasa I, cunoașterea cerințelor școlii.

Bibliografie:

1. **Băran, Adina**, (2004), *Parteneriat în educație: familie – școală – comunitate*, Editura Aramis Print, București
2. **Bunescu, G., Alecu, G., Badea, D.**, (1997), *Educația părinților. Strategii și programe*, Editura Didactică și Pedagogică, București
3. **Dumitrana, Magdalena**, (2000), *Copilul, familia și grădinița*, Editura Compania, București

PĂRINȚII - SPRIJINUL PREȘCOLARILOR

ÎN PERIOADA “ȘCOLII ONLINE”

Prof. înv. preșcolar Savu-Neda Ioana Florentina
Grădinița Step by Step cu P.P. și P.N. “Rază de Soare” Ploiești

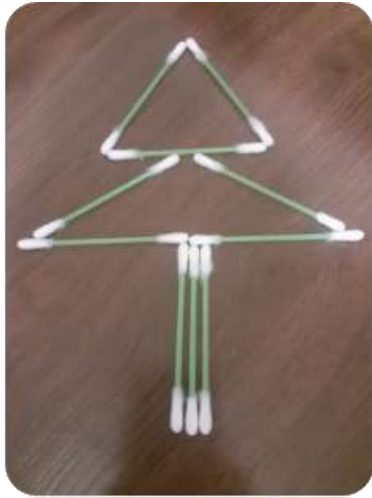
“Trebuie să îți faci timp pentru familie orice s-ar întâmpla în viața ta.” – Matthew Quick

Perioada pandemiei de Coronavirus a pus sistemul de învățământ în fața unei schimbări rapide și radicale, învățământul online. Până la acel moment (2020), sistemul de educație de stat nu luase în calcul o astfel de variantă alternativă, mai ales la nivel preșcolar, unde este foarte grea o astfel de abordare. Ce am constatat? Am constatat că nimic nu este imposibil dacă există voință de autoperfecționare din partea cadrelor didactice, dar implicare din partea celorlalți factori educaționali implicați, părinții (familia).

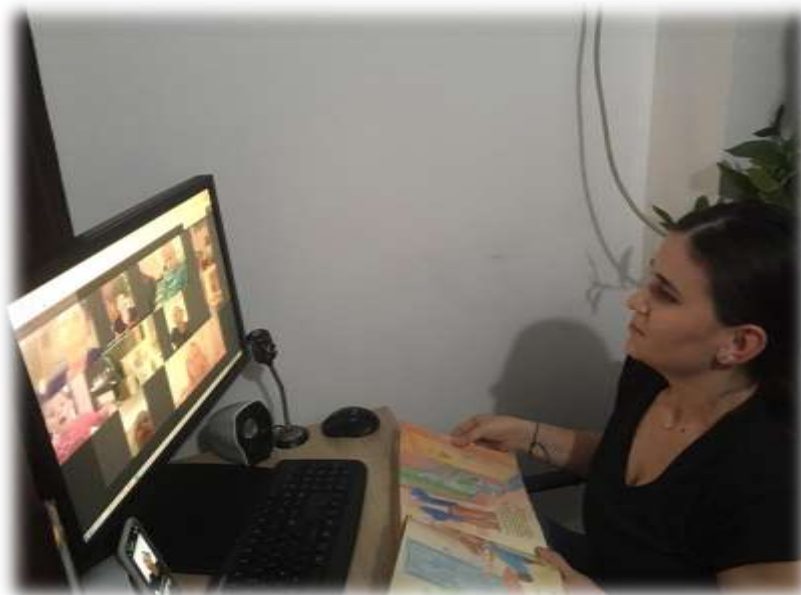
Începând de la treapta de învățământ gimnazială, activitățile școlii “de acasă” s-au putut realiza cu ușurință, având în vedere vârsta copiilor. O problemă reală a fost însă abordarea asincron și sincron a conținuturilor pentru nivelul primar și preșcolar. Reușita actului didactic a depins de această dată de implicarea părinților, cărora le mulțumim pe această cale. Părinți au fost, dacă le putem spune așa, “profesori secunzi”. Alături de cadrele didactice, părinții au fost și ei puși în situația de a învăța să folosească diverse platforme (Ex: Classroom) și aplicații (Ex. Zoom, Meet).

Preșcolarii au realizat, alături de părinți, o multitudine de activități asincron și sincron, materiale didactice fiind obiectele din mediul casei (exemplu: șosete, linguri, scobitori, farfurii, scaune, bidoane, pantofi), dar și din mediul natural (exemplu: pietre, frunze, flori).

“Școala de acasă” a fost un adevărat test pentru părinți, implicarea acestora fiind vitală pentru reușita actului educațional. Pe lângă activitățile obișnuite, părinții noștri au luat parte și la proiectul “Citește-mi 100 de povești”, realizat în parteneriat cu Asociația OvidiuRO. Am constatat astfel că lectura este posibilă și online!

Preșcolarii și părinții lor au fost foarte încântați de activitățile din online, însă tot mai “dulci” sunt activitățile de la grădiniță.

NEVOIA DE A FI PĂRINȚI MAI BUNI

Prof. învă. preșcolar Secuiu Luminița
Grădinița P.N. Nr.1 Măneciu

„A fi un părinte bun înseamnă să creezi cel mai bun mediu pentru dezvoltarea copilului tău, inclusiv educație și stimulare, începând cu primii ani de viață. Înseamnă să te asiguri că acesta primește îngrijirea și nutriția necesară, că este protejat împotriva bolilor și accidentelor și primește un tratament adecvat atunci când este bolnav.”

(Edmond Mcloughney, Reprezentant UNICEF, România)

Educația timpurie pornește de la ideea că vârstele mici constituie baza personalității, iar pentru reușita educațională a copilului e necesar să fie antrenați toți „actorii” cu care acesta interacționează, începând cu membrii familiei, personalul din instituțiile de educație și terminând cu comunitatea. Studiile recente au demonstrat că, în general, capacitățile parentale prezic în mare măsură dezvoltarea emoțională, socială și cognitivă a copilului.

Meseria de părinte este în același timp cea mai dificilă, dar și cea mai ușoară meserie din lume. Este deosebit de greu să rezisti tot timpul ritmului antrenant impus de copil, să ai răbdare să răspunzi adecvat la întrebările adresate de copil, să reușești să vezi lumea prin ochii lui.

Rolul de părinte implică foarte multe cunoștințe și abilități necesare zi de zi, dar aceste cunoștințe și abilități nu sunt înnăscute și nici nu apar atunci când devii părinte. De multe ori părinții au întrebări la care nu au răspunsuri sau observă comportamente ale copilului lor la care nu știu cum să reacționeze. Scopul lucrului cu familia este acela de a extinde competențele acestora, nu de a se substitui responsabilitățile acesteia. Familia este cea care își asumă răspunderea membrilor ei, pe care societatea, prin serviciile și resursele ei, nu o pot prelua, dar o pot susține.

Preșcolăritatea este „minutul de aur” al vieții în care se pot forma copiilor abilități importante. În educația părinților, rolul educatoarei este de a facilita contactul părintelui cu anumite cunoștințe, deprinderi necesare în educația copilului, precum și asigurarea parteneriatului în acțiunea educativă, ceea ce presupune o comunicare eficientă din partea acesteia. Educația copilului va avea succes dacă există o colaborare bună între familie și educatoare, deoarece majoritatea copiilor frecventează grădinița de la vârsta de 3 ani. Tot ceea ce învață copilul în familie se va reflecta în comportamentul lui în noul mediu al grădiniței. Aici, prin tipurile de activități și jocuri educative se vor completa sau se vor întări anumite comportamente pozitive.

Misiunea educatoarei și, în general, a cadrelor didactice este de a ajuta părinții să conștientizeze imensul impact pe care îl are atitudinea lor, comportamentul lor, modul lor de a-și trăi propria viață, în formarea și modelarea copilului. În funcție de toate acestea, copilul lor poate deveni un adult care se valorizează, care are încredere în forțele proprii, care-și asumă răspunderea deciziilor sale, care se adaptează și devine capabil să-și imagineze viitorul.

Părintele trebuie să știe că mediul de viață și educația sunt factori esențiali în dezvoltarea copilului. În orice familie, copiii au nevoie de multă iubire, grijă și atenție. Ei se simt iubiți și în siguranță atunci când sunt ascultați, când li se dă atenție. Dezvoltarea globală a personalității copilului apare atunci când el „beneficiază de dragoste și securitate, de experiențe noi, de apreciere și de stimă, de responsabilitate și autonomie”, consideră psihologul britanic Mia Kellmer Pringle. Autoarea amintită recomandă 10 comandamente legate de educarea unui copil (citată de J.P. Deschamps):

1. Oferiți copilului îngrijiri permanente, coerente, iubitoare, ceea ce este de o importanță fundamentală pentru sănătatea spiritului, la fel cum alimentația corectă este esențială pentru sănătatea copilului.
2. Oferiți copilului o „mare” din timpul și din înțelegerea dumneavoastră – jocul cu copilul, lectura cu acesta sunt mult mai importante decât un menaj bine făcut.
3. Copilul are nevoie de experiențe noi și de comunicare permanentă, ceea ce îi asigură dezvoltarea spirituală.
4. Copilul să fie stimulat să se joace, singur sau cu alți copii, ceea ce permite explorarea, imitația, construcția și creația.
5. Atunci când eforturile copilului sunt încununare de succes, el trebuie felicitat, apreciat. Copiii se hrănesc cu aprecierile și laudele părinților.
6. Părinții trebuie să-i dea copilului responsabilități, pentru a-și dezvolta imaginea de sine, simțul responsabilității dezvoltându-se doar prin activitățile practice.
7. Fiecare copil este unic! Părinții trebuie să-și adapteze comportamentul la caracteristicile acestuia.
8. Atunci când nu suntem de acord cu comportamentul copilului, manifestarea dezaprobării trebuie să țină cont de temperamentul, vârsta și capacitatea de înțelegere a copilului.
9. Niciodată copilul nu trebuie amenințat cu pierderea dragostei părintești și abandonul; părinții pot respinge comportamentul copilului, dar nu-și pot respinge propriul copil.
10. Părinții nu trebuie să aștepte recunoștința de la acesta, deoarece copilul nu și-a solicitat nașterea (Deschamps, 1981).

Pentru o educație bine realizată, părinții trebuie să conștientizeze faptul că această „meserie” nu are pauze, nu are concediu, trebuie exercitată 24 de ore din 24; cu toate acestea însă, pe cât este de solicitantă, pe atât este de frumoasă.

JOCUL este cea mai bună psihologie inversă!

- *Legumele din farfurie:* O mămică povestește cum i-a făcut pe copii să mănânce legumele din farfurie, mereu abandonate, în ciuda rugămintelor părintești: „Le-am pus la mine în farfurie și le-am spus celor mici că toate sunt ale mele și nu au nici o șansă să mi le ia, deoarece mie îmi plac foarte mult și le mănânc cu plăcere și ele mă fac sănătoasă. În timp ce încercam să împiedic pe unul din ei să se apropie de ele, celălalt se strecura și le mânca.”
- *Trezirea de dimineață:* „Când eram copil refuzam să mă trezesc devreme. Mama mi-a propus să-l păcălim pe tata, să-l facem să creadă că încă dorm când vine el să mă trezească. Mă pune să mă îmbrac și să mă ascund sub pătură, să mă prefac că dorm. Tata venea să mă trezească și rămânea mereu uimit pentru că eu eram gata îmbrăcat și pregătit de plecare. Acest joc a mers pentru mine până când s-a creat reflexul de a mă trezi devreme, însă niciodată nu m-am întrebat dacă nu cumva eu eram cel păcălit și nu tata.”
- *Lasă copilul să aleagă!* Copiilor le place să poată decide ei, acest lucru le mărește sentimentul de control. Autonomia este unul dintre factorii motivatori cei mai puternici. Dacă tot refuză tot ce este legumă din farfurie, le poți spune că au dreptul să aleagă între mazăre și morcovi, de exemplu. Dându-i această libertate, pui de fapt puterea în mâinile lor, astfel că nu vor avea de ce să riposteze.
Lăsându-l pe copil să aleagă, îi crești sentimentul de autonomie și, în același timp, îi pui în față opțiuni care sunt acceptabile și pentru tine ca părinte.

- *Folosește competiții și premii!* Prin psihologia inversă poți transforma o activitate neplăcută pentru copii într-un concurs. Dacă cei mici nu vor să-și strângă jucăriile din cameră, spune-le că le pot lăsa acolo, dar te gândești să dai un premiu celui care umple cel mai repede un coș cu jucării. Totodată poți să participi și tu la competiție, spunând copilului: „Cred că eu strâng jucăriile mai repede decât tine!” (deși nu vei face acest lucru). Sau poți cronometra activitatea pentru a-i demonstra copilului cât a fost de rapid. În final, este răsplătit cu un mic premiu și astfel o activitate neplăcută se transformă într-un joc hazliu, iar copilul se simte valorizat.

Marea artă de „a fi părinte” constă în buna cunoaștere a propriului copil și a propriei persoane. Fiecare om este diferit și fiecare trebuie „tratat” individual. Fiecare copil, în parte, poate fi mai bun dacă beneficiază de înțelegerea necesară, iar asta este responsabilitatea noastră, a educatorilor și a părinților, doar noi ne putem cunoaște cu adevărat copiii, doar noi le putem crea mediul propice pentru o dezvoltare armonioasă.

Este nevoie de multă dragoste de sine pentru a putea oferi puilor noștri puterea ei.

„Dragostea este cea mai subtilă putere din lume!” (Gandhi)

Bibliografie:

1. Albu, Gabriel - „Repere pentru o concepție umanistă a educației”, București, Editura Paralela 45, 2005
2. Bekker, Ina; Janssen, Hans - „Educați așa!”, București, 2001
3. Cosmovici, Andrei - „Psihologie școlară”, Editura Polirom, Iași, 2000
4. Ezechiel, Liliana, Păiși, Lăzărescu, Mihaela, „Laborator preșcolar”, București, 2001;
5. www.didactic.ro

CELE CINCI LIMBAJE DE IUBIRE ALE COPIILOR

SIMIDREANU IONELA MARIANA
GRĂDINIȚA „LUMEA COPIILOR”, LUPENI

Într-o societate care evoluează extrem de repede, care solicită o adaptare foarte rapidă la situațiile noi, unii părinții rămân fideli (conștient sau inconștient, dar asta deschide cu totul altă discuție psihologică) educației din perioada copilăriei lor. Cum să creștem copiii de azi pentru a fi adulții capabili, la rândul lor să se adapteze situațiilor viitoare, aceasta este provocarea cu care se confruntă societatea noastră.

Programele de educație parentală își propun, în general, să dezvolte la părinților comportamente noi, pozitive, pe de o parte și să elimine o serie de comportamente care afectează nefavorabil dezvoltarea copilului, pe de altă parte.

CELE CINCI LIMBAJE DE IUBIRE ALE COPIILOR (Gary Chapman & Ross Campbell)

„Fiecare copil are un limbaj principal de iubire, o modalitate în care el înțelege cel mai bine afecțiunea părintelui”, Gary Chapman.

Fiecare copil, ca de altfel fiecare adult, își exprimă și receptează cel mai bine iubirea într-un limbaj propriu. Părintele are sarcina de a vorbi acest limbaj al copilului său. Nu este simplu deloc, deoarece există 5 limbaje de iubire ale copiilor, care îl ajută pe copil să înțeleagă că părinții săi îl iubesc:

- mângâierile fizice, îmbrățișări, ținut de mână
- cuvintele de încurajare
- timpul acordat
- darurile
- serviciile

Oricât de mult ar fi iubiți de părinți, copiii nu știu acest lucru de la sine. De aceea este foarte important ca părinții să descopere și să învețe principalul limbaj de iubire al copiilor lor. Prin intermediul acestora îi veți putea transmite copilului în mod eficient și necondiționat sentimente de respect, afecțiune și implicare totală, care vor avea o mare rezonanță în sufletul său.

Fiecare copil are un “rezervor” pentru iubire, un loc ce este de fapt puterea sa și de unde se poate alimenta în zilele dificile ale copilăriei și ale adolescenței. Adulții trebuie să-și canalizeze eforturile pentru a umple acest “rezervor emoțional” al copiilor pentru ca ei să se manifeste așa cum se cuvine și să-și atingă întregul potențial. Când copilul se simte iubit, este mai ușor de

modelat, de disciplinat, deseori în timpul jocului, copilul își lasă jucăriile, vine, se urcă la mama pe genunchi, o cuprinde strâns, o sărută, apoi, fără a spune vreun cuvânt, revine iar la jucăriile lui, ca și cum i-ar fi fost sete și a trebuit să și-o potolească.

Comunicarea pozitivă/eficientă.

Abilitățile copilului de a controla nivelul de stres, de a avea mai multă încredere în sine și de a-și crește stima de sine depind foarte mult de experiențele din copilăria timpurie. Acestea contribuie foarte mult la crearea și dezvoltarea conceptului despre sine a copilului (cunoașterea de sine și sentimentele lui cu privire la locul pe care-l are în familie și comunitatea în care trăiește). O relație pozitivă cu micuțul dvs, intermediată de o comunicare pe măsură, motivațională, energetică, optimistă, este esențială pentru creșterea unui copil fericit și capabil de succes în viitor.

Sugestii pentru încurajarea unei imagini pozitive despre sine:

- Acceptați copilului așa cum este și iubiți-l necondiționat.
- Căutați și descoperiți și să respectați individualitatea în fiecare copil. Cunoașterea particularităților individuale vă va ajuta să-i descoperiți interesele, pasiunile și gusturile.
- Bucurați-vă de rezultatele activității copilului. Ajutați copiii să știe că activitățile lui sunt valoroase, de interes, iar rezultatele sunt nemaiapomenite.
- Evitați să criticați calitățile fizice.
- Ajutați copilul să vadă ce face el bine și, de asemenea, acceptați limitele lui.
- Sentimentele copiilor includ: teama, furia, gelozia, tristețea. Lăsați-l să știe că sentimentele lui sunt acceptate.
- Oferiți-i acele activități și materiale pe care el le poate face cu succes. Bucuria succesului obținut îi va întări încrederea în forțele proprii.
- Cu blândețe îndrumați activitățile pe care le efectuează, fără al lipsi de libertate și independență.
- Responsabilitățile copilului să fie pe măsura puterilor lui. Acestea să crească odată cu el.
- Oferiți copilului dreptul de a alege. În felul acesta va învăța să fie independent și să fie responsabil de ceea ce face.

Sugestii privind comunicarea pozitivă/eficientă cu copilul în sistemul de relații “adult-copil”

- 1.** Comunicați cu propriul dvs copil constructiv, găsind mereu soluții la probleme, învățând din greșeli și găsind metode de a se revanșa sau de a-și răscumpăra faptele nesăbuite.
- 2.** Folosiți **fraze de încurajare** în tot ceea ce încercă să facă sau reușește: „bravo”; „ai făcut o treaba bună”; „sunt foarte mandră de cum te-ai descurcat cu ...”; „imi place să mă joc cu tine”; „ce bine a ieșit ...(soarele) în desenul tău”; „ce idee grozavă”; „a fost o încercare reușită” etc.

3. **Vorbiți** cu copilul permanent, mai ales, din primele zile de viață, astfel îl învățați să deprindă limbajul mai devreme și să comunice verbal cu persoanele din jur.
4. **Fiți sincer** cu copilul dvs și el va fi sincer cu cei din jur. Oricât de greu v-ar fi să-i spuneți, de exemplu, că bunica nu mai este, părintele trebuie să-și asume responsabilitatea de a transmite și evenimentele neplăcute, aveți grijă să-i spuneți despre asta, într-o formă foarte lejeră, în cadrul unei discuții, așa ca printre altele și de la o vârstă când el va înțelege, pe la 5-6 ani, căci nu va fi așa de dureros, nici pentru el și nici pentru dumneavoastră.
5. **Repețiți-i** ori de câte ori se ivește ocazia, că violența este un comportament neplăcut/incorrect/neacceptat în societate. Nimeni nu are voie să-l bată sau să tragă de el și, la rândul lui, copilul, nu are voie să agreseze/atace pe nimeni.
6. **Găsiți** câteva minute când vă întoarceți de la serviciu, pentru a-i povesti cum v-ați simțit în ziua respectivă, dacă ați fost bucuroși, triști sau îngrijorați. Întrebați-l și pe copil același lucru: cum i-a trecut ziua, ce a fost interesant, cum s-a simțit. În scurt timp, va învăța și copilul să procedeze la fel.
7. **Acceptați sentimentele copilului** și vorbiți împreună despre ele.
8. **Dezaprobați** comportamentul copilului, atunci când nu este corect, inacceptabil și nu criticați persoana lui. *”Ce ai făcut tu, nu-mi place. Tu ești un copil bun și nu ți se potrivește un astfel de comportament..”*
9. **Tratați** copilul de pe poziția de egalitate ca pe un cel mai bun prieten al dvs, dar acesta să fie conștient de existența unor limite și a unei ierarhii.
10. **Acordați-i** atenție, când comunicați cu copilul. Când discutați cu cineva, sau faceți altceva și copilul vă adresează o întrebare, răspundeți-i la întrebare. Nu amânați. Dar mai târziu îi vorbiți că trebuie să-și ceară scuze când intervine în discuția cu maturii și apoi să-și comunice mesajul dorit.
11. **Stabiliți și mențineți** tot timpul un contact vizual cu copilul și o postură care să arate că ascultați activ, că nu mai are de ce să-i fie frica fiindcă spune ce simte și ce dorește. Să simtă că manifestați respect față de persoana sa.
12. **Folosiți NU doar în situații când vă exprimați** dorințe, bucurii, neplăceri, atunci când este cazul și asta fără a jigni sau supăra copilul. Folosiți exprimări care v-ar duce la evitarea supărărilor, conflictelor, neînțelegerilor dintre adult și copil de genul. De exemplu: *„Mi-ar face plăcere să te aud vorbind mai încet!”* în loc de *„Nu mai țipa atâta!..”*
13. **Gândiți și comunicați pozitiv.** Nu așteptați de la copilul dvs unele acțiuni, comportamente sau talente deosebite, fiind gata să-l criticați, penalizați sau să-l pedepsiți necruțător pentru orice greșeala. Sau să vedeți doar partea rea a lucrurilor (nereușitele), trecând cu vederea peste aspectele pozitive. *„Am așteptat mai mult de la tine!”*, *”Tu ești mic nu știi nimic”*, *“ Eu sunt mai mare și știu mai bine decât tine ce e corect, bine,”*, *“ Când vorbesc eu, tu să taci!”*, *“*

Desenează/fă..... cum îți spun eu!”. Gândirea și comunicarea pozitivă nu presupune că trebuie să încurajați rezultatele mai slabe ale copilului, ci să-l ascultați, să discutați cu el, chiar și atunci când copilul greșeste trebuie să comunicați pozitiv, găsind aspectele, faptele, lucrurile care merită laude. *„Uite ai murdărit hăinuța de vopsea când ai pictat, dar a ieșit un tablou frumos. Ai grijă când lucrezi cu culorile, nu uita șorțul să ți-l pui”*.

14. Ascultați și acordați atenție copilului în timpul conversațiilor, dacă vreți ca acesta să dea ascultare pe viitor la ceea ce încercați să-i transmiteți verbal. Nu discutați niciodată cu el în timp ce gătiți, lucrați sau faceți alte lucruri. Opriti-vă din ceea ce faceți, stați în fața lui, uitați-vă în ochii lui și acordați-i toată atenția.

15. Exprimați-vă simplu, clar, concis. Copilul are de asimilat o sumedenie de informații, într-un timp relativ scurt. Folosiți cuvinte și expresii simple, cunoscute pentru el, fraze scurte cu pronunțare lentă a cuvintelor. Rugămintele /instrucțiunile/ vor conține 1-2 acțiuni pentru copii mici, și până la 3/4 – pentru copiii mai mari de 5 ani, altfel nu le vor reține și executa.

Comunicarea eficientă și pozitivă cu copilul ajută adultul să se apropie mai mult de el, să-l înțeleagă și contribuie și la dezvoltarea lui cognitivă, socială sau emoțională, dar și la disciplinarea lui.

BIBLIOGRAFIE:

EDUCATIA COPILULUI, suport curs -Pachetul de Resurse -programe de educație parentală și a fost elaborat de Centrul Național pentru Educație Timpurie și Informare a Familiei (CNETIF) cu suportul UNICEF, CHIȘINĂU, 2018.

Vrânceanu Maria, psiholog, consultant

Zotea Natalia, master în psihologie, metodist, Instituția preșcolară nr. 183, Chisinau, 2018.

”CREȘTEM CITITORI DE MICI” PARTENERIAT GRĂDINIȚĂ - FAMILIE

**Profesor învățământ preșcolar Sîrcă Raluca
Grădinița cu PN și PP Băicoi, Structura Liliesți**

”Copiii vor învăța dragostea de carte în brațele părinților lor.” (Emille Buchwald)

În sens larg, conceptul de „parteneriat” reprezintă ”procesul de colaborare dintre două sau mai multe părți, care acționează împreună pentru realizarea unor interese sau scopuri comune.”

În literatura de specialitate ”parteneriatul” este definit ca “modalitatea, formală sau informală, prin care două sau mai multe părți decid să acționeze împreună pentru atingerea unui scop comun”.

Astfel, parteneriatul educațional devine o cerință a educației moderne și este încheiat între unitatea de învățământ și instituții din comunitate, familie, biserică, poliție, cabinet medical, bibliotecă sau între diferite unități de învățământ.

În pedagogia tradițională era utilizată noțiunea de “colaborare” între familie și unitatea de învățământ, termen care a fost extins la “comunicarea prin cooperare și colaborare”, ulterior fiind inclus într-un nou concept, acela de “parteneriat”.

Având în vedere schimbările prin care trece lumea modernă, parteneriatul educațional devine unul dintre conceptele cheie ale pedagogiei contemporane, fiind abordat tot mai des datorită necesității stabilirii unor relații între partenerii educaționali.

Familia este mediul în care copilul se naște, se dezvoltă, se formează, își interiorizează principiile și valori, este primul mediu educativ

Grădinița este primul mediu instituționalizat care formează și dezvoltă armonios mica personalitate, continuând ceea ce a fost început în familie.

Cele două instituții sociale își aduc contribuția în mod diferit dar, în același timp, sunt doi parteneri care acționează în beneficiul copilului. Rolul parental este unul complex, iar odată cu intrarea copilului la grădiniță se impune implicarea permanentă a părinților, scopul comun fiind dezvoltarea unor relații pozitive între familie și grădiniță, armonizarea cerințelor educative și a sistemului de valori. Intervenția educațională are nevoie de sprijinul și implicarea părinților, așa cum părinții au nevoie de colaborarea continuă cu unitatea de învățământ pentru informarea și consilierea lor, dar și pentru beneficiul copilului, pentru formarea și dezvoltarea lui optimă, pentru integrarea lui educațională și socială.

Astfel, părinții își formează și își dezvoltă competențe parentale, desăvârșindu-și “arta de a fi părinte” și se creează oportunitatea unei comunicări și colaborări planificate, permanente, concretizată prin încheierea parteneriatului grădiniță – familie.

Ca element de noutate, Curriculumul pentru educație timpurie introduce în cadrul activităților educative, Momentul poveștilor.

Mai mult decât atât, contextul pandemic a venit cu o multitudine de provocări, cu activități online, cu părinți aflați în situația de a răspunde nevoii copiilor de socializare și de a suplini rolul educatorului.

Proiectul național ”Citește-mi 100 de povești”, inițiat de Asociația OvidiuRo, a venit ca o soluție, un răspuns la provocările ivite, grădinița noastră fiind înscrisă printre primele 1000 de grădinițe și obținând ulterior certificarea de Grădiniță Bibliotecă.

Proiectul ”Citește-mi 100 de povești”, implementat în instituțiile de învățământ preșcolar, încurajează cadrele didactice dar, mai ales, părinții să citească împreună cu copiii de la o vârstă fragedă sau chiar de la naștere.

Părinții reprezintă adulții cheie în dezvoltarea abilităților de literație ale copiilor. A citi cu voce tare, acasă, ține de cultura familiei. Conștientizarea scăzută a beneficiilor cititului cu voce tare împreună cu copiii, precum și alți factori precum gradul de educație, mediul economic, implicarea, disponibilitatea, mediul social sau cultural îi pot împiedica pe părinți să citească cu copiii acasă și să creeze o rutină a cititului împreună.

Astfel, în cadrul proiectului, am organizat în sălile de grupă, insule de lectură, iar părinții au creat acasă colțul poveștilor, continuând să citească copiilor.

Părinții, bunicii, frații mai mari ai preșcolarilor au fost invitați să citească copiilor, participând cu plăcere la sesiunile de citit din grădiniță.

Au susținut acest proiect și au răspuns invitației de a citi copiilor nu doar părinții, bunicii dar și alți parteneri, cadrele didactice de la școală împreună cu elevii din învățământul primar, directorul unității de învățământ, reprezentanți ai poliției, ai primăriei, bibliotecari, consilierul școlar. Rezultatele nu au întârziat să apară: părinții au cumpărat la solicitarea copiilor cărțile citite la grădiniță pentru a fi citite și explorate ”încă o dată și... încă o dată...”.

Un alt obiectiv atins a fost implicarea taților în sesiunile de citit.

Persoanele care citesc de obicei copiilor sunt mamele, bunicii sau educatoarele, aceștia neavând un model masculin în experiențele cu cartea.

Studiile de specialitate au demonstrat că rolul tatălui în activitățile de citit cu voce tare este deosebit de benefic. Momentul în care tatăl îi citește copilului reprezintă o modalitate excelentă de consolidare a relației tată-copil. Implicarea taților în activitățile de lectură cu copiii conduce la o adevărată „experiență cognitivă” pentru cei mici.

Tatăl va motiva copilul să învețe lucruri noi, să realizeze diferite conexiuni, să își dezvolte vocabularul și să își dezvolte stima de sine. Copilul prin imitarea comportamentului tatălui își va îmbunătăți performanțele școlare iar tatăl implicat dobândește comportamente pozitive, va fi deprins să-și laude copilul, să-i observe reacțiile și să fie mai afectuos cu acesta.

Participarea la acest proiect a adus beneficii tuturor partenerilor implicați.

Proiectul a adus cursuri de formare pentru educatori, ateliere de informare pentru părinți și multe cărți și activități de lectură pentru copii. Biblioteca grădiniței și-a mărit fondul de carte prin donațiile oferite de Asociația OvidiuRo, dar și de familiile preșcolărilor.

Copiilor, cititul cu voce tare, le dezvoltă abilitățile de ascultare, susține dezvoltarea cognitivă și limbajul, îmbogățește vocabularul, dezvoltă capacitatea de atenție și concentrarea, stimulează creativitatea și imaginația, precum și dezvoltarea socială și emoțională.

Cărțile introduc copilul într-o lume fabuloasă, în care se identifică cu personajele, oferind noi experiențe de viață și învățându-i pe copii cum să gestioneze sentimentele, emoțiile sau situațiile cu o puternică încărcătură emoțională.

Părinții au aflat despre importanța cititului cu voce tare încă de la nașterea copilului, despre beneficiile lecturii, despre alegerea cărților potrivite în raport cu vârsta copilului, despre cărți cu texte educative și ilustrații de calitate, despre poziționarea cărții în timp ce citesc copilului, despre interacțiunea copilului cu cartea, despre modul în care se citește cu intonație, prin modularea vocii, prin imitarea unor personaje, schimbarea tonului și a ritmului, despre explicarea cuvintelor necunoscute, despre crearea unei rutine de citit.

Sesiunile de citit au conectat părinții și copiii, stabilindu-se o relație afectivă între cititor și ascultător. Adultul care citește devine un partener al copilului în explorarea tărâmului magic al poveștilor.

Activitățile organizate în cadrul acestui proiect au apropiat părțile implicate, au îmbunătățit comunicarea între cadrele didactice și părinți, părinții au conștientizat rolul cititului de la vârste timpurii și s-au familiarizat cu unele strategii de citit, au participat activ și au înțeles nevoile de educare și dezvoltare ale propriilor copii. Premisele creșterii, dezvoltării și obținerii unor rezultate mai bune sunt strâns legate de implicarea părinților în educația copiilor.

“O carte de citire bună, în vârstă fragedă, este poate una dintre împrejurările cele mai hotărâtoare ale vieții unui om. Multe cariere intelectuale nu se datoresc altei împrejurări decât unei cărți căzute la vreme în mâinile unui copil, tot așa precum umbra multor stejari seculari se datorește întâmplătoarei căderi a unei ghinde pe pământ prielnic.” (Ion Luca Caragiale)

Bibliografie:

- 1.***Magia lecturii cărților ilustrate. Informații de bază și idei practice pentru profesioniști din domeniul educației timpurii. (Making the Most of the Magic of Reading - 3MR)
- 2.Vrășmaș Ecaterina, Educația timpurie, București, Editura Arlequin, 2014
- 3.<https://tribunainvatamantului.ro/parteneriatul-educational-scoala-comunitate/>

A FI PĂRINTE ASTĂZI

Prof. învă. preșcolar Șorecău Ioana-Maria
Prof. învă. preșcolar Budean Alina
Grădinița cu Program Prolungit „Albă ca Zăpada”, Cluj-Napoca

Cele mai importante modele în copilăria mică au fost și vor fi părinții. Toată lumea știe că a fi părinte nu este deloc un lucru ușor, însă frumusețea sentimentelor parentale nu se poate compara cu niciun alt sentiment. Mediul familial este printre cele mai de impact, dacă nu chiar cel mai important mediu în care are loc dezvoltarea timpurie a copilului. Familia este primul loc în care copilul începe să își formeze vocabularul și modul de a se comporta cu cei din apropierea sa, aici învață acele expresii și moduri de manifestare care îi vor servi în educația de mai târziu sau dimpotrivă, acelea de care va putea scăpa cu greu sau deloc. Tot ceea ce „respiră” copilul acasă contribuie relevant cu un set de valori, cu obiceiuri, ipoteze comune și moduri de raportare la viață și la tot ceea ce este în jur. Familia influențează dezvoltarea copilului pe tot parcursul vieții.

Timpul petrecut între părinți și copiii lor joacă un rol esențial. Stima de sine este o cheie majoră a succesului în viață. Dezvoltarea unui concept pozitiv de sine contribuie la fericirea și succesul copiilor și adolescenților. O relație pozitivă părinte-copil oferă cadrul potrivit și sprijinul necesar pentru cel mic spre a dezvolta un respect sănătos pentru sine, dar și pentru oamenii din jur. De obicei, copiii își doresc timp cu părinții lor. Îi face să se simtă speciali. Părinții zilelor noastre sunt foarte ocupați, însă sunt încurajați de educatori și de toți cei care lucrează cu copiii și contribuie la educația lor, să petreacă mai mult timp cu copiii lor, în mod constant. Acest lucru scoate în evidență nu doar numeroasele influențe pozitive care contribuie la dezvoltarea normală a copilului, dar și diverși factori care ar putea genera probleme psihologice în timpul copilăriei dacă părinții nu s-ar ocupa și nu ar aloca destul timp dezvoltării și educării propriilor copii. Părinții trebuie să înțeleagă necesitatea nevoii de a investi timp în dezvoltarea copiilor de la vârste foarte fragede pentru ca evoluția lor emoțională să fie armonioasă și să conducă la adulți echilibrați, împliniți, fără derapaje emoționale majore.

Multe studii neurologice arată faptul că experiențele timpurii ale copiilor, legăturile pe care le formează cu părinții și primele lor experiențe de învățare, influențează puternic și decisiv dezvoltarea lor ulterioară. Nu doar că legătura părinte-copil este o legătură definitivă și indestructibilă, ci ea este și cea mai puternică legătură posibilă între oameni. În zilele noastre, părinții trebuie să creeze împreună cu copii lor o relație reușită și plină de înțelegere, respect și iubire. Pentru ca această relație să fie reușită este nevoie de efort și răbdare atât din partea copiilor, cât și a părinților.

Ceea ce este important să înțelegă fiecare părinte este faptul că voința copilului trebuie modelată încă din primii ani ai copilului. Cum poate un părinte să realizeze acest lucru? Cel mai de seamă procedeu este stabilirea în avans a unor limite rezonabile pentru copii. Copiii trebuie învățați de părinți care este conduita acceptabilă și potrivită și care nu. Stabilirea acestor conduite în prealabil va elimina sentimentul copleșitor al nedreptății, resimțit de copii atunci când sunt pedepsiți pentru întâmplări pe care nu le înțeleg foarte bine. Atunci când copiii se comportă într-un mod dăunător, atât pentru ceilalți cât și pentru ei înșiși, scopul lor ascuns este să verifice stabilitatea limitelor fixate împreună cu părinții. Comportamentul părinților față de copii trebuie să fie corect și exemplar, pentru că în acest mod, copiii vor cunoaște autoritatea părinților. Copiii sunt foarte receptivi la tot ceea ce văd și ce aud, familia trebuie să fie foarte atentă la felul în care se manifestă în prezența lor, deoarece aceștia au tendința, la un moment dat, de a imita comportamentul adulților.

Având în vedere că trăim în secolul vitezei, o importanță majoră pentru copii o reprezintă prezența părinților. Capacitatea părinților de a se centra pe copii, de a fi mereu prezenți în viața lor, este esențială. Cu ajutorul părinților se crează pentru copii contexte de învățare, le este format stilul de atașament și pot fi observate anumite comportamente la copii. Atunci când copilul se află în zona proximei dezvoltări, el are nevoie de prezența unui adult în viața sa, adult care să îl impulsioneze în activitățile pe care le practică. Pe lângă prezența educatorilor, părinții trebuie să își facă timp să discute cu copilul, pentru a obține informații și a-și înțelege copilul, pentru a-și cunoaște copilul.

Construirea unei relații sănătoase părinte-copil implică o comunicare constantă și autentică. Ascultând punctul de vedere al copilului, evitând amenințările și reproșurile și oferind modele pozitive de empatie și toleranță, copilul va avea curajul să se adreseze părintelui în orice împrejurare. Copiii preiau drept exemplu modul în care vorbesc adulții și orice comportament pe care îl observă direct la aceștia. Nici un lucru negativ nu este făcut voit de copil sau pentru că este obraznic, ci pentru că acesta este exemplul care i s-a oferit. Educația copilului face parte din cerințele rolului de părinte. Părinții sunt acele persoane care trebuie să-i învețe pe copii consecințele comportamentelor lor, având în vedere faptul că nimic și nimeni nu-i învață mai bine să conștientizeze responsabilitatea necesară pentru propriile acțiuni.

Așadar, este esențial pentru copii să își dezvolte curiozitatea și încrederea în sine, să exploreze tot ceea ce vede în jurul său, să își asume riscuri, să „cadă” și să „se ridice”, deoarece dezvoltarea emoțională, socială și fizică sănătoasă din timpul copilăriei influențează puternic evoluția generală ulterioară.

Bibliografie:

Ciofu Carmen, Interacțiunea părinți- copii, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 2000
Petruț Iluț, Sociopsihologia și antropologia familiei, București, Editura Polirom, 2005
Minulescu Mihaela, Relația psihologică cu copilul tău, București, Editura Psyche, 2006

MODELE PENTRU NOUA GENERAȚIE

Prof. înv.preșc. Stan Florentina Ramona
Grădinița cu P.P. și P.N. “Crai Nou” Ploiești, județul Prahova

Grădinița și familia urmăresc același scop educativ, formarea tinerilor pentru a deveni personalități multilateral dezvoltate care să poată face față dinamicii sociale, schimbărilor profunde și alese din societate. Pentru realizarea acestui scop unic este necesară unitatea de acțiune, concordața dintre mijloacele specifice de influențare folosite în aceste două instituții sociale. În cadrul acestei colaborări, rolul conducător îl are grădinița/școala. Grădinița este interesată să colaboreze cu familia, să-și facă din ea un aliat, pentru ca acțiunea ei educativă să fie mai profundă și de durată. Colaborarea grădiniței cu familia este necesară și în vederea unei informări reciproce cu privire la dezvoltarea copilului, la comportarea lui, pentru cunoașterea lui multilaterală.

Grădinița și familia sunt doi factori primordialii în educația copiilor, când se fac primii pași în viață. Familia este factorul educativ prioritar, întrucât educația începe din familie, aceasta fiind modelul pe care copilul îl imită și-l urmează. În familie copilul își face pregătirea pentru viață; părinții sunt primii educatori deoarece ei sunt primii cu care copilul interacționează constant încă din prima zi a vieții. Totodată, modul de viață al familiei este principalul reper în viața al copilului. Faptele de astăzi ale copiilor reprezintă o prefigurare certă a celor de mâine. Deprinderile și convingerile conturate acum formează baza modului de acțiune din viitor. Atitudinile și comportamentele părinților vor fi primele modele copiate cu fidelitate de copii.

Mediul familial ocupă un loc central în multitudinea factorilor determinanți ai evoluției individului. Copilul trebuie socializat și modelat, iar fundamentarea personalității sale se realizează, în mare măsură, în interiorul familiei acestuia, care concentrează primul său univers afectiv și social. Trăsăturile și coordonatele personalității se cristalizează în raport cu modelul și natura situațională trăită în mod direct, nemijlocit, de către copil în mediul său familial, iar atitudinile părinților au consecințe durabile asupra personalității, în formare, a copilului. La vârstele mici, adaptarea copilului se realizează prin imitație, acesta raportându-se permanent la persoana adulților. Meseria de părinte se învață în timp și cu sprijinul educatoarei în perioada preșcolară, iar de buna colaborare a familiei cu grădinița depinde dezvoltarea armonioasă și unitară a copilului.

Familia nu este numai primul adăpost al copilului, ci este și prima bază de lansare a lui în lume. Pentru a-și îndeplini acest rol familia trebuie să se deschidă lumii, oferind copilului posibilitatea de a pătrunde în ea. Familia este primul inițiator sociocultural al copilului. Aici se pun bazele incipiente ale dezvoltării intelectuale, morale, estetice, fizice și sociale ale copilului.

Modul de exercitare a rolului părinților, reglarea raporturilor dintre membrii familiei, grija față de bunurile comune, organizarea vieții de la micile treburi gospodărești la activitățile recreative și creative, atenția care se acordă fiecărui membru al familiei sunt percepute și trăite de copil în mod diferit, la fiecare vârstă.

Familia este pentru copil primul grup în care exersează comportamentele sociale și se descoperă pe sine, este instituția cea mai stabilă, responsabilă de păstrarea și dezvoltarea tradițiilor culturale. Vârsta preșcolară este, fără îndoială, temelia educativă a întregii vieți. Datorită vârstei mici, educația preșcolară capătă caracter specific. Această perioadă, ca îngrijire și educație, formează temelia întregii vieți de mai târziu. Activitatea cu părinții, ca parteneri, pentru a asigura dezvoltarea copilului în programul educativ din grădiniță, poate deveni un start bun pentru a crea părinților respectul de sine, încredere în competențele lor, făcându-i mai buni. Parteneriatul grădiniță-familie se referă la construirea unor relații pozitive între familie și grădiniță, la o unificare a sistemului de valori care poate avea un efect benefic asupra copiilor atunci când aceștia văd educatoarea sfătuindu-se cu părinții.

După familie, grădinița constituie prima experiență de viață a copilului în societate, aici copilul ia cunoștință cu activități și obiecte, descoperă o mulțime de lucruri din jurul lui: culorile, formele geometrice, desenul și muzica, lumea viețuitoarelor, învață să danseze, să se joace, să comunice, etc. Comunicarea este foarte importantă la această vârstă, un rol important avându-l și părinții care trebuie să vorbească cu copilul permanent, să răsfoiască /să citească cu acesta o carte cu imagini frumoase, chiar și să se joace împreună.

Parteneriatul dintre grădiniță și familie, organizat corect, duce la o educație solidă, fără pericolul de eșec școlar mai târziu. Preșcolăritatea reprezintă piatra de temelie a personalității în formare a copilului, iar prezența familiei în cadrul grădiniței va fi liantul între copil și mediul necunoscut inițial.

Grădinița este un important mediu de socializare unde copiii interacționează cu alți copii, dar și cu adulții într-un cadru plăcut adecvat nevoilor individuale ale acestora. Copilul preșcolar începe să-și definească treptat începutul personalității sale. În cadrul grupei el trăiește prima experiență a vieții în colectivitate, a vieții sociale. Astfel, educatoarei îi revine sarcina să facă cât mai plăcută integrarea micuților antrenându-i mereu în activități plăcute și distractive specifice nivelului de vârstă și ținând cont de dezvoltarea psiho-fizică a fiecăruia.

Relația grădiniță-familie nu se poate constitui fără asigurarea unei condiții de bază, fundamentală: cunoașterea familiei de către educatoare, a caracteristicilor și potențialului ei educativ.

Căldura raporturilor dintre părinți și educatoare, încrederea și respectul reciproc se stabilesc prin schimbul de informații-pentru care trebuie să găsim întotdeauna timpul necesar. Astfel, educatoarea poate ajuta familia în cel mai simplu și natural mod să urmeze calea justă în raporturile cu copilul său, să prevină îndepărtarea lui sufletească, să înlăture eventualele carențe educative.

Complexitatea problemelor lumii contemporane cere deschiderea și flexibilizarea raporturilor în parteneriatul educațional. Implicarea, ca agenți ai educației, a diferitelor instituții și persoane din comunitate dezvoltă în prezent o imagine complexă și dinamică a influențelor educaționale. Grădinița, fiind puntea de legătură cu familia, are și menirea de a asigura părinților asistență de specialitate, informându-i asupra etapelor de evoluție a copiilor și venind în sprijinul celor ce întâmpină dificultăți în înțelegerea rolului de părinți și în îndeplinirea cu succes a educării copiilor.

Factorii de modelare a personalității umane trebuie să interacționeze ca un tot unitar, sub forma unui sistem bine încheiat, pentru atingerea țelului comun: educarea copilului. Pentru aceasta, este nevoie de un schimb permanent de informații, de completare și valorificare a influențelor dirijate spre micul învățăcel. Prin toate activitățile realizate în grădiniță urmărim să-i facem pe copii să deosebească binele de rău, să știe ce se cuvine și ce nu se cuvine să facă, să fie toleranți atât cu ei cât și cu cei din jur. De la simple cunoștințe și fapte de viață să-i determinăm pe copii să aibă atitudini personale participative, să-i învățăm că nu pot să trăiască singuri, ci numai împreună cu ceilalți.

Atunci când cele două medii educaționale, grădinița și familia, se completează și se susțin, ele pot asigura într-o mare măsură o bună integrare a copilului în activitatea școlară, dar și în viața socială. Cercetările realizate în domeniul educației arată că, indiferent de mediul economic sau cultural al familiei, când părinții sunt parteneri cu grădinița/școala în educația copiilor lor, se observă o îmbunătățire a performanțelor elevilor.

Educația copilului este o provocare pentru orice părinte! Prin înțelegerea exactă a elementelor care contribuie la dezvoltarea unui copil, părintele poate să controleze modul în care acesta își formează personalitatea. Părinții trebuie să răspundă nevoilor copiilor, în special cele emoționale, care se concretizează în dorința de a fi ascultați, îngrijiți și apreciați. În funcție de vârsta și nivelul de dezvoltare al acestuia, atitudinea părinților trebuie să fie corespunzătoare.

În concluzie, pentru a putea asigura educarea copiilor în cele mai bune condiții și integrarea în viața socială, e nevoie ca toți factorii implicați în procesul educațional să formeze o echipă în care fiecare știe ce are de făcut și îi acordă partenerului respectul și încrederea cuvenită. Astfel, copiii sunt mult mai fericiți, dacă părinții le acordă atenția, le oferă dragostea necondiționată și implicarea lor. O încurajare primită din partea modelului de viață, respectiv părintele, face mai mult decât orice alte cuvinte sau fapte emise de către altă persoană.

Bibliografie:

- Moisin Anton - "Arta educării copiilor și adolescenților în familie și școală", București, Editura didactică și Pedagogică, 2001.
- Dumitrana Magdalena - "Copilul, familia și grădinița", București, Editura Compania, 2000.
- Băran Adina, "Parteneriat în educație: familie-școală-comunitate", București, Editura Aramis Print, 2004
- Dumitrana, Magdalena, "Cum crește un pui de om", Editura Compania, București, 2011
- Moisin Anton, "Arta educării copiilor și adolescenților în familie și școală", București, Editura didactică și Pedagogică, 2001.

ARTA DE A FI PĂRINTE

Educatoare Stan Mihaela
Grădinița cu P.N. Drăgănești, Prahova

”Nimeni nu se naște părinte, el devine părinte sub îndrumarea propriului copil”

A fi părinte este o artă.

Presupune o continuă perfecționare a materialului primit de la proprii părinți, adaptare la dinamica mediului înconjurător, multe încercări și erori, creativitate, lipsa unui tipar clar de acțiune, expunerea la hazard.

Este un proces continuu care nu depinde doar de abilitățile învățate ale artistului ci mai mult de obiectivitatea cu care își poate privi efortul și rezultatul. Artistul este condus de o motivație puternică, putere interioară, fiind gata oricând pentru sacrificiul suprem.

Cam așa e și actul de parentaj, poate fi tragic și minunat în același timp.

Un mit este acela al părintelui perfect. Nu există.

Compararea copiilor, compararea părinților cu partenerii lor sau cu alți părinți este un nonsens. Așadar, actul de parentaj este unul unic. Însă ceea ce poate face un părinte să devină suficient de bun pentru copilul său este abilitatea părintelui de a introspecta, observa, analiza, adaptabilitatea, flexibilitatea, curiozitatea și creativitate.

În primul rând, un părinte ar fi bine să poată privi întâi către sine, cu bune și cu rele. Sunt toate ale sale, cu bagaje primite de la ai săi părinți și presiune resimțită de la cei din jur.

Curios să se informeze despre nivelul de dezvoltare al copilului său și dornic să îl susțină în tot acest proces greoi al creșterii, acesta observă, analizează și participă activ la fiecare moment al dezvoltării. Cum altfel, decât ca un părinte conștient.

Însă mediul în care copilul se dezvoltă nu este întotdeauna unul stabil, de aceea capacitatea de a se adapta la noile situații, îmbinată cu creativitatea părintelui îi vor oferi copilului, nu numai o dezvoltare armonioasă, dar și posibilitatea de a-și atinge potențialul maxim.

În al doilea rând, un părinte ar trebui să fie bun cu sine. Nu putem turna dintr-un pahar gol. Dacă părintele nu are înțelegere față de sine atunci va duce acest lucru și în relația cu propriul copil. Exigența și critica a ucis multe suflete de copil.

Am ajuns și la **al treilea lucru important** pentru a perfecționa arta parentajului.

Armonizează relațiile cu propria persoană, cu ceilalți și cu modul în care vezi lumea. Modul în care tu te percepi, modul în care te raportezi la ceilalți și felul în care percepi lumea vor fi primele seminte relaționale ale copilului tău. Oferă-i ocazia să înceapă să descopere că ceea ce îl înconjoară îi este prielnic dezvoltării, nu îi fura ocazia să descopere lumea din cauza propriilor tale frici.

În al patrulea rând, *cultiva relația cu el.* Joacă-te cu propriul copil. Cultivă o relație sănătoasă bazată pe încredere și respect. E simplu.

Un părinte conștient este un părinte informat. Acesta știe care sunt nevoile copilului și depinde efort în a le satisface.

Ceea ce toți copiii au în comun sunt nevoile lor primare. Aceleași nevoi ca ale părinților lor, însă neinhibate și exprimate într-un mod clar și direct. Trecând de nevoile primare de hrana și siguranța, ei au și nevoie emoționale. Pe scurt, nevoile unui copil pe parcursul dezvoltării sale, conform terapiei schemelor și a etapelor de dezvoltare ale copilului, sunt:

- Atașament și securitate;
- Autonomie și identitate personală;
- Granițe și Autocontrol;
- Autoapreciere și exprimare spontană;
- Relaxare și joacă!

Iar toate acestea vor fi dezvoltate în articole viitoare.

Practic, **ceea ce copilul are nevoie** să audă de la părintele său sunt următoarele mesaje:

- Te văd;
- Este special pentru mine;
- Te respect;
- Te iubesc!
- Mă bucur că ești aici;
- Sunt aici pentru tine, oricând vei avea nevoie;
- Îți voi oferi siguranța;
- Te poți baza pe mine;
- Nevoile tale sunt importante pentru mine;
- Mă bucura să fiu cu tine;

Bibliografie:

- Arta de a fi parinte - Camelia Ruxandar

COMPETENȚA PARENTALĂ

Prof. înv. primar Stana Daniel
Liceul Tehnologic Turceni

I. Caracteristici generale

Competența parentală este reprezentată de către ansamblul abilităților fizice, intelectuale și emoționale ale adulților cu privire la modul în care interacționează cu copiii lor minori. Nivelul de competență parentală influențează dezvoltarea abilităților prosociale ale copilului de-a lungul stadiilor de dezvoltare și maturizare prin care acesta trece. Pentru o dezvoltare armonioasă copilul are nevoie de supraveghere, ghidare și disciplină. În situația în care aceste nevoi de supraveghere, ghidare și disciplină nu îi sunt asigurate de părinți, copiii își găsesc persoane semnificative pentru ei în grupul de prieteni. În cadrul relațiilor de familie copilul învață primele abilități de socializare care vor fi dezvoltate ulterior în grupul de prieteni și în societate. Rolurile parentale se dezvoltă o dată cu apariția copiilor în familie.

La baza exercitării acestor roluri parentale stau comportamentele și abilitățile părinților de a satisface în mod consistent nevoile de bază ale copiilor – siguranță, îngrijire, control și disciplină, dezvoltare cognitivă, afectivă și comportamentală. Copiii dezvoltă legături de atașament față de cei care îi îngrijesc zilnic și care de regulă sunt părinții lor.

Atunci când nu există o coerență și o consistență a acestor reguli, când rolurile din familie nu sunt clar stabilite, când nu sunt clarificate limitele dintre aceste roluri familiale și nici un sistem valid de recompense și sancțiuni pot apărea problemele emoționale și de comportament ale copiilor.

Această noțiune de competență parentală a fost introdusă pentru prima oară în literatura de specialitate de către psihologul Lykken, în anul 1998.

II. Competența parentală și dezvoltarea stimei de sine a minorului

Părinții sunt cei care dezvoltă și asigură mediul propice de creștere a copiilor într-un mod armonios de-a lungul etapelor de evoluție începând cu comportamentele de autonomizare și individualizare și finalizând cu cele de responsabilitate socială și încredere în sine. Stima de sine este încurajată de părinți atunci când aceștia își ghidează copiii oferindu-le mai multe alternative și lăsându-i pe ei să aleagă alternativa cea mai bună pentru luarea deciziei.

De asemenea, dobândirea încrederii în forțele proprii la copii este dată de abilitățile părinților de a stabili reguli clare și ferme dar în același timp și standarde consistente de disciplină în cadrul unor relații părinte-copil în care drepturile ambelor părți sunt respectate.

Învățarea copilului de a înțelege stabilirea limitelor, respectarea regulilor, respectul față de sine și față de ceilalți precum și acceptarea necondiționată a copilului de către părinte, sunt asociate pozitiv cu creșterea încrederii în sine la copii.

III. Competența parentală și disciplina

Disciplina reprezintă un aspect necesar și important în procesul de educare al copilului. Aceasta este prezentă sub diferite forme de manifestare în funcție de expectanțele sociale și culturale ale familiei.

Competența parentală în domeniul disciplinei este sugerată de stabilirea unor reguli corespunzătoare vârstei de dezvoltare a copilului, expectanțe rezonabile și în acord cu posibilitățile reale ale copilului, ghidarea, explicarea și corectarea comportamentelor inadecvate atunci când acestea apar, oferind în același timp copilului și soluții alternative.

IV. Competența parentală și accesul copilului la celălalt părinte și la alte persoane semnificative

Competența parentală este descrisă prin abilități ale părinților de a încuraja în mod activ satisfacerea nevoilor copilului, de a facilita petrecerea timpului personal și cu celălalt părinte, în cazul unei separări a părinților.

Un nivel scăzut de competență parentală duce deseori la un fenomen de alienare parentală prin care părintele custodian boicotează mai mult sau mai puțin conștient și mai mult sau mai puțin explicit relația dintre copil și părintele necustodian.

V. Competența parentală și implicarea minorilor în viața socială

Competența parentală este descrisă de asemenea prin abilitatea și interesul părintelui de a implica activ copiii în activități sociale și extrafamiliale, cu scopul de a încuraja dezvoltarea abilităților sociale și a competenței morale ale acestora și implicarea copilului în mod direct în activitățile familiei recunoscându-i astfel poziția de membru dorit și special.

VI. Competența parentală în decizia cu privire la stabilirea custodiei asupra minorului

Scopul principal care se are în vedere pentru evaluarea părinților în stabilirea custodiei copilului este acela de a identifica mediul propice dezvoltării armonioase a copilului în care îi este satisfăcut interesul său superior: acela de îngrijire, siguranță, confort, disciplină, socializare și de menținere a relațiilor personale cu ambii părinți). Potrivit ariilor de evaluare propuse de Carr (2005), există câteva dimensiuni ce trebuie acoperite într-o procedură de evaluare pentru stabilirea custodiei. Mai întâi, dorințele copilului și ale părinților trebuie analizate pentru a obține o imagine acurată a expectanțelor lor. Odată îndeplinit acest lucru, trebuie evaluată concordanța dintre aceste scopuri și gradul de acord/conflict dintre părți.

Atunci când există un conflict între părinți cu privire la custodie, în procesul de decizie intervine interesul superior al copilului definit în majoritatea legislațiilor naționale, inclusiv în România. Însă pentru a decide care este interesul superior al copilului, trebuie avuți în vedere câțiva factori:

1. Siguranța copilului. Există riscul de a fi abuzat? Un indicator al acestui lucru îl constituie un istoric de violență al unuia dintre părinți;
2. Nevoile copilului. Sunt importante abilitatea părintelui de a oferi satisfacerea nevoilor de bază (mâncare și locuință), relația de atașament părinte-copil, continuitatea și stabilitatea condițiilor de trai ale copilului;
3. Competențele parentale ale fiecărui părinte. Abilitatea de a stabili reguli clare, granițe clare precum și un sistem corect de pedepse/recompense;
4. Stimulare intelectuală. Este preferat părintele care este implicat activ în dezvoltarea abilităților înnăscute ale copilului și în dezvoltarea sa școlară și profesională;
5. Probleme fizice/psihice. Sunt cunoscute o serie de dificultăți fizice/psihice ce pot interfera cu capacitatea părintelui de a asigura nevoile copilului.

În concluzie „Familia” are rolul de „vioara întâi” în dobândirea unor valori ale copiilor precum cinstea, hărnicia, demnitatea, sinceritatea, responsabilitatea. De la părinți învață copiii primul abecedar al muncii, prin antrenarea în acțiuni gospodărești de tipul: ștersul prafului, udatul florilor, aranjatul cărților și al jucărilor etc. Și tot în familie se formează trăsături care le marchează personalitatea: spiritul de inițiativă, voința, curajul, stăpânirea de sine, perseverența, conștiinciozitatea etc.

BIBLIOGRAFIE:

1. Wikipedia, enciclopedia liberă;
2. www.didactic.ro

ARTA DE A FI PĂRINTE - COMPETENȚE ȘI ATRIBUȚIUNI PARENTALE

Profesor religie Stana Georgeta-Andreea
Liceul Tehnologic Motru

Motto: „Copilul nu datorează părinților viața ci creșterea. Cum să nu fie dator omul la orice jertfă pentru copiii săi când altor specii natura le cere jertfa ființei lor, în clipa în care se întrupează în urmași?”(D.GUSTI)

Educația părinților implică educația copilului, a adulților, studii asupra creșterii și dezvoltării copilului, formare de abilități și competențe etc. Această educație a evoluat rapid în ultimile decenii în sensul diversificării modelelor familiale și a apariției unor competențe parentale noi. Reușita acestei educații depinde de părinți dar și de voința instituțiilor educative de a-i susține în misiunea lor delicată. Dacă ne dorim ca educația copilului și a tinerilor să devină o acțiune coerentă, eficientă, care să ofere șanse egale tuturor copiilor, este necesară susținerea formării și dezvoltării competențelor parentale.

Un aspect provocator al demersului de evaluare psihologică clinică a copilului și familiei este definirea comportamentelor, atitudinilor, credințelor și valorilor care reprezintă un nivel satisfăcător sau ”suficient de bun” al competențelor parentale. Când vorbim despre competență parentală, din punct de vedere psihologic, ne referim practic la ideea de competență emoțională a părintelui. Părintele competent emoțional este capabil să mențină afecțiunea și respectul copilului, își admiră copilul și îi respectă opiniile, își ghidează copilul spre scopuri prosociale. Fără o supraveghere adecvată și autentică din partea părintelui, copilul va găsi îndrumare la alte persoane, cel mai adesea la grupul de prieteni, iar de cele mai multe ori acești prieteni sunt și ei, la rândul lor, în același tip de relație disfuncțională din punct de vedere emoțional cu părinții lor.

Mediul de dezvoltare al copilului este considerabil mai favorabil atunci când părinții exprimă și trăiesc emoții pozitive. Chiar și emoțiile negative pasagere dintre adulți cauzează distres și agresivitate la copiii mici. Nivelul de stres joacă și el un rol extrem de important.

Părinții care experiențiază un nivel ridicat de stres sau un nivel scăzut de suport social au tendința de a prezenta deficiențe importante în abilitățile parentale și să impună reguli de disciplină mult mai dure sau chiar extreme. Aceste deficiențe se datorează impactului pe care stresul, respectiv suportul, îl au asupra emoțiilor părintelui. Cercetările realizate pe această temă au arătat corelații importante pozitive între nivelul de stres și emoțiile negative, precum și între gradul de suport și emoțiile pozitive. Emoțiile negative cronice și intense la părinți sunt un semn clar de disfuncție a familiei. Studiile arată că ele sunt prezente mai ales în familiile la mamele abuzive, mamele copiilor agresivi, mamele care trăiesc în sărăcie.

Parentingul competent cuprinde comportamente care facilitează dezvoltarea sentimentului de competență la copil – acestea sunt:

1. Părintele este activ și pozitiv implicat în viața copilului;
2. Dialogul dintre părinte și copil este direct, deschis și cooperant;
3. Părinții comunică între ei cooperant;
4. Părintele modulează în mod potrivit exprimarea iubirii și intimității;
5. Părintele stabilește limite clare între copil și mediu;
6. Părintele identifică și înțelege nevoile copilului;
7. Părintele face observații corecte atât asupra comportamentului copilului, cât și asupra propriului său comportament;
8. Părintele dezvoltă și încurajează independența, dezvoltarea personală, responsabilitatea socială și încrederea în sine a copilului;
9. Părintele dezvoltă și întărește stima de sine a copilului;
10. Părintele cunoaște punctele tari și punctele slabe ale copilului;
11. Părintele este perceput de către copil ca un model de rol pozitiv;

12. Părintele aplică strategii potrivite de disciplinare;
13. Părintele sprijină relația copilului cu celălalt părinte.

Părintele încurajează comportamentele adecvate social și respectul pentru regulile care guvernează societatea. Parentingul deficitar reprezintă orice atitudine sau comportament al părintelui care expune copilul la risc. Poate fi vorba despre: comportamente adictive, abuzive sau disfuncționale din punct de vedere emoțional, comportamente sau atitudini nepotrivite din punct de vedere social. Părinții care se încadrează în acest grup pot crește copii cu probleme emoționale, psihologice, sociale sau educaționale.

Comportamentele de parenting deficitar cuprind:

1. Consumul și abuzul de substanțe;
2. Abuzul fizic;
3. Abuzul sexual;
4. Stilul de parenting caracterizat prin neglijare;
5. Stilul de parenting autoritar;
6. Consumul și abuzul de alcool;
7. Abuzul emoțional/psihologic;
8. Abuzul verbal;
9. Abuzul de putere și control în relație.

Leagăn social și sprijin pe toată durata vieții copilului, familia răspunde cerințelor sociale și individuale cele mai diverse. Regulile de creștere a copiilor, cele care determină ceea ce înseamnă a fi o ființă umană, se perpetuează de-a lungul generațiilor de către familie. Viitorul omenirii depinde de viziunea părinților despre viață, de maniera în care sunt crescuți copiii și de calitatea resursei umane rezultate. În decorul unei lumi moderne, în continuă schimbare avem nevoie de părinți cu însușiri pozitive: respectarea calităților, identificarea nevoilor, predictibilitate, stabilirea limitelor, încredere.

Printre calitățile necesare unui părinte se desprind câteva imperios necesare:

- a) Empatia și dragostea față de copil;
- b) Angajarea pozitivă în relația cu copilul și petrecerea timpului împreună cu acesta;
- c) Valorizarea necondiționată a copilului însoțită de încredere;
- d) Modelarea comportamentală;
- e) Fermitatea – pentru îndepărtarea pericolelor;
- f) Înțelegerea, comunicativitatea, nonviolența;
- g) Răbdarea și calmul – dat fiind faptul că, prin natura sa copilul este o sursă de curiozitate și dorință;
- h) Recompensarea – indispensabilă de altfel în educație;
- i) Sinceritatea, simțul umorului;
- j) Capacitatea de a avea așteptări realiste.

Deosebit de complex, rolul părinților poate fi transpus astfel:

- a) să fie călăuze oferind sprijin material și moral;
- b) să ofere sprijin copilului transpunându-se în postura lui;
- c) să dovedească flexibilitate în modelarea opiniilor și deciziilor privitoare la copil;
- d) să se intereseze de problemele copilului, nu în sens critic ci pentru a afla ce le este util;
- e) să determine răspunsul cel mai apropiat de puterea de înțelegere a copilului;
- f) să evite conflictele și să se gândească mereu la efectele oricărei acțiuni.

În concluzie menirea părinților în existența copilului este fundamentală, în măsura în care aceștia reușesc să asigure o stare de echilibru între rolurile pe care și le asumă permanent. Părinții nu au dreptul să se substituie copiilor, rolul lor fiind acela de a le stimula și consolida autonomia și libertatea de sine, de a-i orienta pozitiv social etc.

BIBLIOGRAFIE:

1. www.referate.ro
2. www.didactic.ro

PROIECT DIDACTIC - FAMILIA MEA

Ștefănescu Andra Adelina
Grădinița cu PP și PN „Crai nou” Ploiești

TEMA ANUALĂ: “CINE SUNT/SUNTEM?”

TEMA PROIECTULUI : “EU ȘI LUMEA MEA”; TEMA SĂPTĂMÂNII: “Acasă e cel mai bine”

TEMA ACTIVITĂȚII: „Familia mea”; CATEGORIA DE ACTIVITATE: A.D.E – activitate integrată - D.L.C. (educarea limbajului)+ D.E.C. (educație plastică)

NIVEL: II, grupa mare

TIPUL DE ACTIVITATE: activitate de predare – învățare;

MIJLOC DE REALIZARE: memorizare și desen

FORMA DE ORGANIZARE: frontal, individual

SCOPUL ACTIVITĂȚII: dezvoltarea limbajului prin îmbogățirea și activizarea vocabularului, exersarea capacității de a memora și reproduce un text literar, precum și exersarea unor deprinderi de lucru specifice desenului.

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

- O1 – să recite expresiv cel puțin două strofe ale poeziei „Sunt copil ca fiecare”;
- O2 – să formuleze enunțuri corecte din punct de vedere gramatical despre membrii familiei ;
- O3 - să denumească cel puțin o activitate făcută de fiecare membru al familiei;
- O4- să deseneze membrii propriei familii respectând proporțiile și utilizând culori adecvate;
- O5 – să adopte o poziție corectă a corpului în timp ce desenează.

STRATEGII DIDACTICE:

- Metode și procedee: conversația, explicația, demonstrația, exercițiul;
- Mijloace de învățământ: imagini cu familia, coli, creioane colorate

DURATA: 40-45 minute

MATERIAL BIBLIOGRAFIC:

-Viorica Preda, Miora Pletea, Marcela Călin, Aurelia Cocoș, Daniel Oprea, Filofteia Grama “Ghid pentru proiecte tematice”, București, 2007

-“Curriculum pentru educația timpurie”, MEN, 2019

Evenimentul didactic	CONȚINUTUL ACTIVITĂȚII	STRATEGII DIDACTICE	FORMA DE ORGANIZARE	EVALUARE
MOMENT ORGANIZATORIC	Asigurarea condițiilor necesare pentru desfășurarea optimă a activității. Amenajarea sălii de grupă, a materialului didactic, verificarea mijloacelor de instruire, etc.			
CAPTAREA ATENȚIEI	Captarea atenției se realizează prin prezentarea de către educatoare a unor imagini cu familia pe baza cărora se va purta o scurta discuție: Care sunt membrii unei familii?; Ce sarcini îndeplinesc aceștia în cadrul familiei? Etc.	Conversația Explicația Imagini cu familia	Frontal, individual	Capacitatea de a descrie o imagine
ANUNȚAREA TEMEI ȘI PRECIZAREA OBIECTIVELOR	Educatoarea anunță copiii că vor desfășura o activitate de educarea limbajului, în care vor învăța o poezie, care se numește „Sunt copil ca fiecare”, scrisă de Adrian Păunescu. Copiii vor trebui să formuleze enunțuri despre membrii familiei, să descrie reguli cu privire la raporturile persoanei cu ceilalți membri ai familiei, să denumescă cel puțin o activitate făcută de fiecare membru al familiei și la final să deseneze propria familie.	Conversația explicația	Frontal	
DIRIJAREA ÎNVĂȚĂRII	Recitarea model a poeziei de către educatoare: Voi recita poezia („Sunt copil ca fiecare”, de Adrian Paunescurar) rar, clar și expresiv folosind un ton și o mimică adecvată. Familiarizarea copiilor cu conținutul poeziei: Copiii vor fi rugați să descrie conținutul poeziei, să numească membrii familiei din poezie, să denumescă activitățile desfășurate de fiecare dintre aceștia. Copiilor li se cere să precizeze ce sentimente le trezește poezia, dacă le place și de ce. Învățarea propriu-zisă a poeziei de către copii: Învățarea poeziei se va face pe unități logice. Recit încă o dată poezia în întregime. Repet titlul și autorul, după care repet prima strofă. Numesc 2-3 copii să o repete după mine, după care reiau prima și a doua strofă. Câțiva copii vor repeta și fragmentul următor. Reiau poezia în întregime, apoi numesc 2-3 copii să recite cu ajutorul meu. Voi urmări respectarea pauzelor logice pentru respirație, o pronunție clară, expresivă. Ajut copiii de fiecare dată când este nevoie.	Demonstrația conversația	Frontal Frontal, individual Frontal individual	Observarea comportamentului copiilor Capacitatea copiilor de învățare a poeziei.
ASIGURAREA FEED-BACK-ULUI	După memorarea poeziei, copiii se vor așeza la măsuțe unde găsesc creioane colorate și coli decupate în formă de casuțe în interiorul cărora vor desena fiecare propria familie. Îi voi ruga să denumescă materialele de lucru. Le prezint apoi căsuța model și le voi explica modul și etapele de lucru, vom executa exerciții de încălzire a mușchilor mâinilor și vor executa lucrările.	Conversația Explicația Demonstrația Exercițiul	Frontal Individual	Observarea comportamentului copiilor Aprecieri verbale
EVALUAREA ACTIVITĂȚII	Se fac aprecieri generale asupra evoluției copiilor, sunt felicitați, și recompensați.		Frontal	Capacitatea copiilor de a face aprecieri
ÎNCHEIEREA ACTIVITĂȚII	Se va audia cântecul „Familia mea”		Frontal	

IMPLICAREA PARENTALĂ ÎN EDUCAȚIE

Prof. Strujac Corina

Grădinița cu program prelungit nr. 4 Alexandria

Rolul părinților în viața copilului este fundamental, în asigurarea securității fizice și emoționale, în însușirea primelor deprinderi de supraviețuire, ca individ, dar și ca ființă socială. Dar el este important și în formarea lui ca ființă care va învăța toată viața. Aceasta include formarea lui ca preșcolar și școlar. Cercetările științifice arată că implicarea familiei în educația copilului contribuie major la succesul școlar, indiferent de rasă, etnie sau nivelul de educație al familiei de proveniență.

Astfel, copilul va avea note mai mari, punctaje mai mari la examene, rata de abandon școlar mai scăzută, abilități sociale mai dezvoltate, comportament mai bun și adaptabilitate sporită. Cercetătorii susțin că cei mai preciși predictorii ai reușitei școlare sunt gradul în care familia se implică în educația școlară a copilului și nicidecum venitul sau statutul familiei. Suportul și implicarea parentală au efecte dincolo de succesul vârstei școlare, ele formează un viitor adult mai deschis la a-și asuma riscuri și a învăța lucruri noi, datorită faptului că primii pași în școală au fost însoțiți de încurajarea parentală

Moduri practice de implicare parentală

Implicarea parentală poate crea greșeli, excese și dileme, de aceea specialiștii recomandă câteva metode de luat în calcul:

1. Fiți prezenți în viața școlii cât de mult posibil. Este o metodă prin care copilul primește mesajul că părintelui „îi pasă” de educația lui. Aceasta nu înseamnă că părintele trebuie să-și sacrifice tot timpul liber pentru acest lucru. Părintele poate alege contribuția care se potrivește cu agenda lui. În această categorie pot intra participarea la conferințe, întâlniri cu părinții, participarea la excursii cu clasa (contribuind la supraveghere), contribuția cu diverse materiale atunci când e posibil.
2. Arătați interes pentru activitatea școlară a copiilor. Aceasta include acordarea de ajutor cu temele sau căutarea unui ajutor în exteriorul familiei, dacă se observă că un copil este depășit de sarcinile școlare primite. E un lucru care întărește conexiunea cu copilul, pentru că părintele poate împărtăși cu el bucuria succeselor sau să-l ajute să treacă peste dezamăgiri, după caz. Este important ca părinții să discute cu copiii mai în detaliu despre școală. Cititul împreună cu copilul, expunerea proiectelor sale în casă sunt moduri în care părinții comunică faptul că le pasă de ceea ce învață copiii în clasă. Acest lucru întărește ideea că educația e importantă.
3. Păstrați o atitudine pozitivă privind educația/școala. O atitudine pozitivă are efect benefic atunci când copilul întâmpină greutăți la rezolvarea sarcinilor școlare. De exemplu, dacă unui copil îi este greu să-și rezolve temele și face greșeli, este de preferat să îl ajuți și să-i explici faptul că este OK să greșească. Cel mai important este ca părintele să-l susțină mereu, indiferent de rezultat.

Implicarea negativă există și trebuie avută în vedere.

Există părinți care se implică excesiv, contactarea profesorului într-un mod exagerat, pentru orice lucru mărunț, nu este de dorit. Ea sufocă, îngreuează încrederea în sine a copilului, îi transmite ideea că nu se poate descurca singur niciodată.

De asemenea, anxietatea părintelui se va transmite copilului. Copiii trebuie să primească mesajul că școala este un loc bun și sigur. Dacă părintele este neîncrezător și anxios privind școala, așa se va simți și copilul.

Implicarea parentală este deci, esențială în formarea copiilor. Ea are avantaje și dezavantaje, de aceea este bine de procedat cu atenție și echilibru. Dezavantajele sunt, de exemplu, scăderea stimei de sine, în cazul excesului. Un copil prea dependent de părinți va deveni un adult dependent. Copilul are nevoie să petreacă timp în afara familiei, pentru a învăța comportamente sociale, adaptabilitatea la nevoile altora și la un program. Avantajele sunt că familia îi poate oferi mai mult timp și încurajare. De asemenea, părinții pot sesiza și corecta comportamentele dăunătoare.

Colaborarea permanentă cu școala, informarea privind rolul de părinte ajută la păstrarea echilibrului între avantaje și dezavantaje și are ca efect formarea unui școlar, dar și a unui viitor adult independent, cu bune abilități academice și sociale.

Bibliografie:

Rickman Eloise, Parenting extraordinar, București, Editura DPH, 2021

CUM SĂ EDUCĂM COPIII MICI CU RESPECT ȘI BLÂNDEȚE?

Prof. înv. preșc. Szabó Ildikó Mária
Grădinița cu p.p. „Căsuța Fermecată” Gherla

Motto: „Educația înseamnă a înțelege copilul așa cum este, fără a-i impune să fie ceea ce credem noi că ar trebui să fie. “- Krishnamurti

Părintele trebuie să știe că mediul de viață și educația sunt factori esențiali în dezvoltarea copilului. În orice familie, copiii au nevoie de multă iubire, grijă și atenție. Ei se simt iubiți și în siguranță când sunt ascultați fără să fie certați. Dacă „li se tot face morală” și nu vor fi ascultați, ei vor începe să-și ascundă sentimentele, nevoia de comunicare fiind strâns legată de nevoia de dragoste.

Autoritatea părintească nu se realizează prin forță și brutalitate. Ea este rezultatul firesc al unor relații echilibrate, morale și umane. O autoritate firească duce la relații de destindere și atașament, o falsă autoritate duce la o relație tensionată, la conflicte permanente. Părinții, mult prea preocupați de satisfacerea nevoilor materiale ale vieții, nu mai oferă suficientă afectivitate și sprijin copilului, elemente atât de necesare dezvoltării armonioase.

Fiecare părinte vrea să își vadă copilul fericit și în același timp respectuos în fața adulților, respectat la rândul său și înconjurat de prieteni care îl respectă.

Însă, putem vedea în jurul nostru mulți copii obraznici, răsfățați, fără reguli, fără limite și fără nici un respect pentru alți copii sau adulți. Părinților li se reproșează că sunt prea toleranți, că-și răsfăță prea mult copiii, că nu le-au interzis adesea ceea ce trebuia interzis. Neștiind ce-i acel "nu este voie, nu trebuie, etc., adică marele "NU", copiii cresc cu impresia că toată lumea e a lor și orice se poate, numai să zică "vreau". Nerefuzându-le nimic, unii părinți nu realizează ce impact va avea primul refuz din afară asupra unui copil care nu știe ce înseamnă un banal "NU". Acești copii vor avea dificultăți de integrare în societate, începând cu prima intrare în colectivitate și continuând cu viața zilnică.

A permite sau a disciplina este ceva absolut normal și poate da unui copil stabilitatea de care are atâtă nevoie, el știe la ce să se aștepte de la societate și de la părinții săi. A permite sau nu ceva nu înseamnă a-ți stresa copilul, ci doar înseamnă că el va învăța că există și lucruri care nu se pot obține și că societatea are reguli după care funcționează, că există limite în toate...la fel de importantă este o atitudine liniară în comportamentul părinților, inconsecvența nu face decât să deruteze copilul și să-l facă să-și piardă încrederea în părinți..

Modelul comportamental al părinților este decisiv pentru că de aici pornește fundamentul viitoarei comportări în societate a copilului.

Deși există diferențe majore între situațiile în care adulților și copiilor li se cere să acționeze cu răbdare, este cert că un copil va acționa precum și-a observat părintele că a procedat. Dacă părintele a fost nerăbdător sau agitat, nici copilul nu va da dovadă de răbdare când i se va cere.

Este esențial ca ceea ce i se spune copilului să facă și ceea ce vede în jurul său din partea părinților să coincidă. Contradicția dintre regula pe care părintele i-a impus-o și felul în care acesta a procedat îl poate influența să imite acțiunea celor mari sau a sfida autoritatea acestora.

Important de reținut este faptul că răbdarea la copii se învață. Cu cât este învățată și practică mai devreme, cu atât abilitățile copilului de a se descurca în situații limită cresc. Fiecare părinte își dorește, pe termen lung, un viitor strălucit pentru copilul său. Cultivarea răbdării unui copil nu este nici pe departe o practică ușoară. Este însă dovada faptului că pașii mărunți pot clădi ceea ce societatea numește o persoană responsabilă, care înțelege că realizarea unor lucruri mărețe necesită, în primul rând, răbdare.

Bibliografie:

Janet Lansbury, „Cum să educăm copiii mici cu respect și blândețe”, Editura Univers, 2020

http://dir.upsc.md:8080/xmlui/bitstream/handle/123456789/1897/Educatia_parentala_Suport_curs.pdf?sequence=1&isAllowed=y

EFICIENȚA EDUCAȚIEI PĂRINȚILOR ÎN BENEFICIUL COPIILOR

Prof. învă. preșcolar TANASĂ MONICA-LIUȚA
Grădinița cu P.P. “CĂSUȚA FERMECATĂ” Gherla, Cluj

MOTTO:

„Dacă copilul trăiește sentimentul siguranței, învață să aibă încredere în sine”

Dorothy Law Nolte

A lucra în învățământ este o mare responsabilitate.

Pentru copil, familia concentrează primul său univers afectiv și social. Trăsăturile și coordonatele personalității se cristalizează în raport cu modelul și natura situațională trăită în mod direct, nemijlocit, de copil, în mediul familial, iar atitudinile părinților au consecințe durabile asupra personalității în formare a acestuia. În familie se constituie sentimentul de apartenență socială (la grădiniță doar e pus la încercare), pentru că familia este în primul rând o instituție socială fundamentală, este un grup social în care membrii sunt legați prin anumite relații biologice, dar și psiho - morale economice și juridice, răspunzând unul pentru altul în fața societății. Viața copilului în familie sintetizează într-o manieră particulară aspecte sociale. Caracteristicile vieții în cadrul familiei sunt date atât de structura relațiilor ce se constituie la nivelul său, cât mai ales, de valorile pe care se întemeiază aceste relații și pe care le promovează.

Relația educativă părinte – copil este direct influențată de pretențiile manifestate față de copii: acestea nu trebuie să îi plaseze pe copii într-un rol cu prea multe constrângeri și foarte puține situații de a se desfășura liber, activ, opțional, cu inițiative proprii.

Consider că activitatea educativă din familie ar trebui să urmărească într-o mai mare măsură adaptarea și totodată raționalizarea exigențelor, a cerințelor familiale la posibilitățile de înțelegere a copiilor.

Părinții au înțeles că laudele nu sunt niciodată prea multe, dacă e vorba de stimularea eului emergent al copilului. Lauda generează simțul valorii și al demnității și e datoria lor de părinți să încurajeze apariția acestui sentiment. Uneori chiar e bine să perceapă noanțele subtile ale personalității unice a copiilor lor și să-i laude pentru calitățile pe care vor să le formeze. Prin intermediul laudelor, aprecierilor, se insuflă noi valori prin care se contracarează valorile orientate spre consum care îi asaltează în permanență pe copii în ziua de azi.

Deci acțiunea educativă a familiei făcută cu responsabilitate, seriozitate, exigentă și afecțiune este cea mai bună cale de urmat în formarea personalității copilului, în procesul de însușire a unui comportament pozitiv.

Am desfășurat cu copiii o serie de activități împreună cu ei, dramatizări, spectacol de colinde, sezători, etc.

Rezultate foarte bune am înregistrat și în cazul parteneriatului cu familia pe care l-am derulat pe parcursul anului școlar.

Una din abordările moderne privind instituția școlară este cea a școlii deschise, prietenoase, în care copilul se simte bine, este atras de activitățile școlare, îi sunt valorificate înclinațiile și talentele. Modelele educaționale actuale pun în centru copilul și trebuințele sale, nevoile lui de dezvoltare, și în acest scop participă numeroși factori, între care cei mai importanți sunt școala/grădinița și familia. Dar și mai importantă este colaborarea între familie și instituția educațională.

În majoritatea situațiilor familia și grădinița colaborează foarte strâns pentru a asigura prin eforturi comune o educație de bună calitate. Sunt numeroase însă și cazurile în care familia acționează uneori contrar direcțiilor conturate de grădiniță, uneori din lipsă de informare, alteori din nepricepere ori din dezinteres. În loc să întărească și să dezvolte achizițiile din grădiniță, părinții destructurează prin atitudinea lor ceea ce educatoarea construiește zi de zi. De aceea se impune o comunicare continuă și de calitate între educatoare și părinți privind progresele sau dificultățile întâmpinate de copii, aspectele asupra cărora este necesar să se insiste prin exerciții ori prin exemple pozitive și încurajări. Comunicarea și deschiderea din ambele părți pentru a sprijini dezvoltarea și buna educație a copilului, aduc beneficii pe termen lung în dezvoltarea personalității acestuia.

BIBLIOGRAFIE:

- 1) BAKKER INA; JANSSEN HANS, *Educați așa!*, Netherland Institute for Care & Welfare, București, Fundația Copiii Noștri, 2001.
- 2) DRĂGOI CĂLIN, *Oprimizarea procesului instructiv – educativ*, E.D.P., București, 1981,
- 3) DUMITRANA, MAGDALENA *Copilul, familia și grădinița*, București, Editura Compania, 2000
- 4) EZECHIL L.; PĂIȘI LĂZĂRESCU M., *Laborator preșcolar*, București, Editura & Integral, 2002.
- 5) *Psihologia copilului preșcolar*, Ed.Didactică și Pedagogică, 1972.

FAMILIA - FACTOR DECISIV ÎN FORMAREA PERSONALITĂȚII PREȘCOLARULUI

Teodorescu Monica

GPP nr. 5, Mizil

Familia reprezintă cea mai veche instituție socială creată de om de-a lungul existenței sale, fiind fundamentală pentru constituirea societăților. Aceasta este o formă de comuniune umană, constituită pe baza unui sistem de relații biologice, afective, morale sau juridice.

Cuvântul „*familie*” este de origine latină care provine de la „*famulus - sclav de casă*”, care semnifică în sens larg: supus, ascultător, iar în sens restrâns: slugă, rob, slujitor, iar înțelesul cuvântului s-a schimbat în decursul timpului.

Familia s-a dezvoltat odată cu societatea și se modifică concomitent cu aceasta, îndeplinind anumite funcții sociale, cum ar fi: procrearea, creșterea și socializarea copiilor.

Regăsirea familiei în educația copiilor joacă un rol primordial, vizibile fiind îmbunătățirea actului educațional (calificative/ note mari, un bogat bagaj de cunoștințe, promovabilitate crescută), comportamentul adecvat în relațiile colegiale și în interacțiunile directe cu profesorii și dezvoltarea abilităților sociale.

La toate vârstele și în majoritatea situațiilor, copilul are nevoie de încredere și valorizare, îi este necesară afecțiunea și sprijinul parental. Relațiile în familie sunt pentru acesta, exercițiul socializării primare prin modelul viitorului. Mai mult ca în orice alt mediu, la nivelul familiei, copilul poate avea încredere în ceilalți, dar și în sine, în propriile forțe. El poate deveni un partener la acțiunile și deciziile familiei, toate acestea rezultând în cunoașterea și respectul reciproc. Părinții trebuie să fie ajutați să găsească echilibrul între impunere și libertatea de alegere, între sprijin și presiune, protejare și independență, drepturi și responsabilități. Cerințele complexe ale lumii moderne determină regândirea modului în care copiii învață despre responsabilitate, cu seriozitate și cu rezolvarea propriilor lor probleme.

În lucrările sale, M. Montessori pune accent pe importanța majoră pe care părinții și cadrele didactice o exercită asupra dezvoltării personalității copilului și progresului fiecăruia. Indiferent de etnie, naționalitate, religie, sex, fiecare copil are drepturi egale, aceleași nevoi temeinice, trec prin aceleași stadii, „perioade senzitive”.

El dorește să învețe, fiind asemănat cu un „ burete” care absoarbe tot ceea ce este în jurul lui din noua sa lume. Cei mici trebuie observați cu atenție pentru a le putea oferi ceea ce au nevoie în timpul fiecărei perioade de dezvoltare.

„Copilul este constructorul spiritual al omenirii, iar obstacolele în calea dezvoltării sale libere sunt pietrele din zidul în care a fost închis sufletul omului. Trebuie să ajutăm copilul să acționeze singur, să voiască singur, să gândească singur; aceasta este arta celor ce aspiră să slujească spiritul” (Montessori, 1977, p.24). S-a accentuat ideea conform căreia fiecare copil trebuie privit ca un individ cu personalitate unică și potențial intelectual unic.

În opinie personală, copilul reprezintă temelia oricărei societăți ce este în continuă dezvoltare. Pentru cei care privesc din afara sferei copilăriei, lucrurile au cu totul și cu totul alt sens decât pentru cei ce se găsesc în cercul propriu-zis. Astfel, pentru cei mici, copilăria reprezintă întreg universul, o lume plină de armonie, liniște, iar pentru alții, aceasta poate semnifica o lume ireală, ciudată.

Prin structura sa ereditară, fiecare individ uman este unic. Influența familiei asupra personalității copilului se exercită pe trei căi principale:

- a. prin educație explicită, intențională;
- b. prin transmiterea unor modele de valori, de atitudini și comportamente;
- c. prin climatul familial.

Prima cale este directă, iar celelalte două sunt indirecte. Aceste lucruri se realizează diferit, de la familie la familie, în funcție de: tipul de familie, statutul socio-economic și cultural, tipul de disciplină parentală.

În familie, educația copilului mic mai poate depinde și de nivelul de instrucție al părinților, de structura familiei și de unele caracteristici psiho-patologice ale părinților. Familia este primul factor educativ, ea dezvoltând copilului spiritul de observație, memoria, gândirea.

Bibliografie:

1. Mitrofan, I, Mitrofan, N., (1997), Familia de la A...la Z. Mic dicționar al vieții de familie, Editura Științifică, București;
2. Montessori, M. (1977). *Descoperirea copilului*. București: Didactică și Pedagogică.

TEORIA INTELIGENȚELOR MULTIPLE – O NECESITATE ÎN EDUCAȚIA COPILOR

Prof. învă. preșcolar Toma Anca Gabriela, GPP Nr. 28, Mun. Ploiești
Prof. învă. preșcolar Dascălu Maria Roxana, GPP Nr. 28, Mun. Ploiești

Experiența acumulată de-a lungul anilor la catedră cât și reforma învățământului preuniversitar au confirmat că o formare autentică, eficientă și efectivă trebuie să se bazeze pe minim de vocație și trebuie completată cu experiența concretă în instruirea diferențiată a elevului.

Ne aflăm într-o lume de schimbare și trebuie să mergem în sensul schimbării. Școala trebuie să asigure dezvoltarea sistemului educațional, deoarece „*Pe copil trebuie să-l luminezi și nu să-l întuneci cu învățătura peste puterile lui.*”

Autorul *Teoriei inteligențelor multiple*, (pe care le-a definit în lucrarea *The Frames of Mind - Structurile spiritului*), **Howard Gardner**, profesor de teoria cunoașterii, educație și psihologie, la Universitatea Harvard, propune o nouă viziune asupra inteligenței. Pornește de la constatarea că unii copii cu coeficient ridicat de inteligență nu au rezultate bune la școală, fiind considerați „*deștepți numai cei care au punctaje mari la testele de inteligență.*” Conform tradiției îi considerăm *inteligenți* pe cei care sunt buni la obiectele de bază din școală, adică în educația din România, limba și literatura română, matematica, iar pe ceilalți să-i considerăm „*talentați*”. În viziunea lui Gardner, o inteligență reprezintă „*capacitatea de a rezolva probleme și de a dezvolta produse considerate ca valori de cel puțin o cultură*”, iar „*omul este o colecție de inteligențe*”. „*O inteligență este o promisiune de potențial biopsihic, un domeniu este o disciplină sau un meșteșug practicat în societate, iar domeniul/câmpul determină care inteligență este valorizată*”.

Studiind modul în care oamenii rezolvă problemele, Gardner ajunge la concluzia că există șapte tipuri de inteligență, la care în 1991 adaugă sistemului său a opta inteligență și anume, inteligența naturalistă.

1. Inteligența logico matematică
2. Inteligența spațială
3. Inteligența lingvistică
4. Inteligența muzicală
5. Inteligența corporal chinestezică
6. Inteligența interpersonală
7. Inteligența intrapersonală
8. Inteligența naturalistă

Cunoscând „*Teoria inteligențelor multiple*” și având în vedere, aplicarea acesteia la capacitatea maximă a potențialului fiecărui elev prin expunerea sa la situații variate care să-i dea ocazia de a se manifesta intens motivat în domeniul în care capacitățile sale sunt mai evidente, noi dascălii, putem să creem modele multiple, de învățare activă, individualizată, personalizată, reală, centrată pe diferite tipuri de inteligențe.

Stilurile personale de activitate ale copiilor devin specifice datorită combinației unice de inteligențe și că același copil poate fi activ, gânditor, creator pe anumite conținuturi formative și nervos, iritabil, impulsiv, inactiv, neinteresat, pasiv, neatent pe alte conținuturi și cerințe pentru care ar fi o eroare să fie catalogat neinteligent.

Este de reținut faptul că profilul de inteligență nu se stabilește prin aplicarea unui test. Sunt necesare mai multe observări ale comportamentelor copiilor pentru a ne da seama care le sunt activitățile cele mai comode, ce coduri folosesc cu precădere și care sunt acelea pe care le evită.

Teoria inteligențelor multiple oferă un număr mare de instrumente didactice care pot fi utilizate în cadrul lecțiilor, într-o școală „centrată pe elev”- „o instituție ce ia în serios această multiperspectivă asupra inteligenței” (Gardner, 2006).

H. Gardner relatează că „toți indivizii umani posedă fiecare dintre aceste aptitudini într-o oarecare măsură; indivizii diferă prin proporția de aptitudine și prin natura combinării acestora”.

Pentru stabilirea obiectivelor și proceselor educaționale trebuie să recunoaștem legăturile comune între elevi și tipurile de așteptări pe care le putem nutri rezonabil cu privire la realizările lor.

Cea mai importantă aplicare didactică a acestei teorii este promovarea înțelegerii profunde a conceptelor fundamentale din diverse discipline, acordându-se elevilor posibilitatea de a le explora, folosind o gamă largă de inteligențe. Pentru aceasta trebuie:

- să se definească de la început tipurile de concepte pe care copiii trebuie să le înțeleagă și cele de performanțe pe care trebuie să le poată dovedi la încheierea școlii;
- școlarii să fie implicați în activități variate care să-i familiarizeze cu fenomenul de evoluție și să le ofere posibilitatea de a dovedi performanțele urmărite;
- crearea cadrului pentru folosirea mai multor inteligențe pentru aplicarea și reprezentarea ideilor în forme variate.

Educația pentru înțelegere implică necesitatea unui curriculum de tip „spirală” în care ideile bogate, fertile sunt revăzute periodic în cursul carierei școlare a elevului.

Gardner spune având în vedere teoria inteligențelor multiple că putem considera elevul ca fiind într-o cameră cu șapte uși sau puncte de acces (nativ, logic, cantitativ, existențial, abordare estetică, experiențială, cooperativă).

Cunoșterea lor poate ajuta învățătorii să prezinte noi materiale în moduri care pot fi înțelese ușor de diverși elevi; pe măsură ce elevii explorează alte surse de intrare, au șansa de a-și dezvolta perspective multiple, care sunt cel mai bun antidot la o gândire stereotipă.

Un alt factor important este ca tinerii să primească de timpuriu anumite demonstrații cu privire la ceea ce înseamnă la nivel cotidian a stăpâni un subiect sau un set de aptitudini, după cum afirmă Gardner: să exerseze, să practice și să-și monitorizeze propriul progres, să reflecte asupra lui, să îl compare cu cel al colegilor care sunt implicați în același domeniu. Lipsit de această oportunitate, copilul poate fi grav dezavantajat mai târziu, când devine esențial să stăpânească măiestrie într-o zonă profesională.

Avantaje ale aplicării acestei teorii, în școala românească și nu numai:

- vine în întâmpinarea copilului așa cum este el, nu stabilește ca toți elevii să ajungă la un anumit nivel, dintr-un anumit punct de vedere, ci permite etalarea și conservarea înclinațiilor naturale ale individului uman;
- accentul este pus pe obținerea unor înțelegeri disciplinare, a conceptelor cheie;
- abordând subiecte în mai multe moduri posibile, se asigură că ele vor fi înțelese de cât mai mulți elevi;
- aceste abordări multiple ale unui subiect arată copiilor ce înseamnă să fii un dascăl, pedagog bun;
- obiectivele educaționale sunt atinse cu mijloace flexibile;
- apreciază diversitatea, artele, cooperare între profesori, disponibilitatea de a reflecta asupra activității lor și o atitudine experimentală;
- disponibilitatea de a exersa regulat, o înclinație spre precizie în lucrul cu semne pe hârtie și o dorință de a atinge standarde înalte;
- gradul în care se dezvoltă inteligențele e un produs mixt al potențialului biologic sau genetic, al accentului pus pe o cultură, pe o activitate, al excelenței procesului de instruire și al motivației individului;

- posibilitatea ca talentele elevilor să fie identificate la o vârstă fragedă și ca profilurile abilităților prezentate de preșcolari să poată fi clar distinse unele de altele;
- evaluarea are rolul nu de competiție ci „obținerea de informații despre aptitudinile și potențialul copiilor pentru a oferi un feedback util copiilor”;
- aplicarea TIM ajută un profesor să determine care modalități sunt mai eficiente.

Dacă copilul a fost expus intens la o gamă de domenii și inteligențe la vârste fragede, pare rațional ca el să înceapă să-și îngusteze aria de interes într-o aumită măsură, în anii copilăriei de mijloc. El va începe deja să dobândească experiența necesară pentru mai târziu în viață. Opțiunea trebuie să aparțină copilului.

Teoria inteligențelor multiple are un caracter formativ de valorificare a potențialului de cunoștințe și experiențe, folosind abilități de colaborare prin utilizarea unor proiecte pe grupuri mici. Pornind de la aceste premise, rolul nostru, al dascălilor este de a depista potențialul elevilor, prin identificarea punctelor tari și a celor slabe, de stabilire a direcțiilor de autoperfecționare a lor, de conservare și dezvoltare a potențialului nativ al fiecărui elev. Scopul nostru este să învățăm elevii cum să învețe, cum să relaționeze între ei, pregătindu-i pentru o lume din ce în ce mai complexă.

Profesorul talentat este cel care poate deschide un număr de ferestre diferite pentru același concept; este cel ce funcționează ca un intermediar între elev și curriculum; acela care e atent mereu la materialele ajutătoare, ce pot contribui la transmiterea unor conținuturi relevante, într-un mod cât mai plăcut și atractiv, către elevii care prezintă diferite moduri de învățare.

Bibliografie:

- Gardner, H., *Mintea disciplinată*, București, Editura Sigma, 2006;
- Gardner, H., *Inteligențele multiple. Noi orizonturi*, București, Editura Sigma, 2006;
- Oprea, C., *Strategii didactice interactive*, București, Editura Didactică Pedagogică, 2006.

PROGRAM DE CONSILIERE PSIHOPEDAGOGICĂ A PĂRINȚILOR

Prof. Trușculoiu Mihaela Alina
Școala Gimnazială „Dimitrie Grecescu” Drobeta Turnu Severin

Societatea de azi evoluează permanent în toate domeniile, ne solicită abilități de adaptare rapidă la situații noi, astfel că educația trebuie să se adapteze rapid și să răspundă nevoilor individuale, asigurând șanse de integrare și dezvoltare socială personală. Unul din punctele de intervenție la nivelul educației preșcolare care pot susține acest deziderat este dezvoltarea unei relații de comunicare reală și constructivă grădiniță-familie în interesul copilului.

Dacă nu se intervine printr-un program de consiliere a părinților, de informare privind modalitățile concrete prin care pot participa la educația copilului preșcolar, lăsând sarcina formării și educării acestuia numai în responsabilitatea grădiniței, aceasta nu își va putea atinge standardele propuse, indiferent de calitatea serviciilor oferite și în acest scop am gândit și proiectat acest program de consiliere psihopedagogică a familiei.

În urma observării comportamentului copilului față de părinți, remarcarea relației părinte-copil, discuții cu părinții, am constatat următoarele:

- sunt părinți care nu acordă copiilor săi un timp calitativ pentru a se apropia și a transmite tot ceea ce au nevoie copiii;
- nu toți părinții adoptă un model bazat pe deschiderea față de preocupările și activitățile zilnice ale copiilor;
- inexistența, de cele mai multe ori, a unei rațiuni în stabilirea, aplicarea și respectarea unor reguli;
- sunt copii cărora părinții, în funcție de vârstă și gradul lui de maturitate, nu le oferă responsabilitate în rezolvarea unor probleme personale;
- majoritatea părinților nu adoptă metode adecvate de acțiune pozitivă în relația cu copiii lor considerând că este suficientă intervenția educativă a grădiniței;

Necesitatea acestui program rezultă din cele menționate mai sus dar și datorită faptului că perioada copilăriei este unică și fiecare clipă pierdută ne trimite uneori mai departe de ei scăpând din vedere esențialul, și anume responsabilitatea de a fi părinte.

Scop: Dezvoltarea la părinți a abilităților de a interacționa și empatiza cu proprii copii

Obiectivele programului:

- Sprijinirea părinților în vederea înțelegerii și asumării responsabilităților ce le revin cu privire la creșterea, îngrijirea și educarea propriilor copii.
- Familiarizarea părinților cu privire la metodele și procedeele educative specifice nivelului de vârstă și dezvoltare a preșcolarului.
- Înțelegerea rolului pe care îl are relația grădiniță – familie, în dezvoltarea armonioasă și progresul educațional al copilului.

Durata programului: semestrul I

Activități de consiliere propuse:

Cine e copilul meu?"

Conținutul activității:

– ”Floarea mea” – joc de caracterizare a propriului copil prin evidențierea calităților acestuia. Fiecare părinte primește o floare și sarcina de a scrie numele copilului în centrul florii, iar pe petale calități

ale copiilor lor. Fiecare își prezintă "floarea" grupului.

– "Copacul grupei"- pe un carton pe care este desenat un copac, părinții sunt invitați să își lipească florile, iar cadrul didactic/consilierul lipește frunze. Apoi sunt provocați printr-un brainstorming să găsească o asociere fiecărui element: copac, flori, frunze. Concluzie: copacul este grupa/grădinița, florile sunt copiii care dau valoare clasei, frunzele sunt părinții, educatoarele, informațiile, valorile, etc. care susțin dezvoltarea copiilor, fiecare este unic și valoros, iar împreună putem face copacul să dea rod.

– "Meseria de părinte se învață"- prezentare material informațional, discuții, materiale suport cu ajutorul cărora se desprinde ideea că fiecare copil e unic, se dezvoltă în ritm propriu, are propriile talente și pasiuni, are nevoie de răbdare, apreciere și încurajare, nu de comparații și competiții, are nevoie de timp de calitate alături de părinți, să fie ascultat și "văzut".

Durata: 1 oră

Metode și procedee: conversația, brainstormingul, jocul, analiza, problematizarea, dezbateră, explicația, gândirea critică

„Comunicarea eficientă”

Conținutul activității:

– "Culorile preferate" – se explică părinților că ai dori să-i cunoști mai bine. Pentru aceasta, fiecare să se gândească la culoarea sa preferată, iar la semnal să o strige cu toții cât mai tare. Apoi se întreabă câțiva părinți dacă pot preciza culoarea preferată de vreunul din colegii/ vecinii lor. Foarte probabil că majoritatea nu va reuși s-o facă. Vor fi întrebați DE CE nu pot preciza. Acest mic joc lămurește foarte bine participanții că pentru o bună comunicare e nevoie și să vorbești, dar și să asculți. În plus, ca să se poată comunica, fiecare va vorbi doar când îi vine rândul. Aceași regulă se aplică și când vorbesc sau prezintă copiii anumite informații, nu trebuie întrerupți, ci ascultați și "văzuți".

– " Vorbim-ascultam!" – joc de rol prin care se urmărește înțelegerea rolului comunicării; perceperea efectelor contactului vizual în timpul comunicării; exersarea ascultării active. Grupul de lucru: 3 participanți (2 actori care vor discuta despre un subiect propus – eveniment, experiență personală și 1 observator). Actorul ascultător nu are voie să adreseze nici o întrebare timp de 3 minute, el doar ascultă. Observatorul notează dacă s-a respectat această condiție, mimica și gesturile celor doi. Fiecare participant își prezintă starea emoțională resimțită.

– "Comunicarea eficientă"- prezentare material informațional, discuții, materiale suport

Durata: 1 oră

Metode și procedee: conversația, jocul, jocul de rol, analiza, problematizarea, dezbateră, explicația, gândirea critică

„Puterea atenției pozitive”

Conținutul activității:

– "Puterea atenției pozitive" – prezentare material informațional, discuții

– "Cum implementăm atenția pozitivă?" – prezentare material informațional, discuții, materiale suport

– "Ce spun? Ce fac?" – joc de rol prin care se urmărește transpunerea în practică a tehnicilor prezentate. Fiecare părinte extrage un bilețel cu o situație posibilă, având drept sarcină să o rezolve folosind una din tehnicile atenției pozitive și argumentându-și alegerea.

Durata: 1 oră

Metode și procedee: conversația, jocul de rol, analiza, problematizarea, dezbateră, explicația, gândirea critică

„Cum învață copiii? ABC- ul comportamental”

Conținutul activității:

- ”Cum învață copiii?” – prezentare material informațional, discuții, dezbateri
- ”ABC-ul comportamental” – prezentare material
- ”Cum acționez?” – joc de rol în pereche prin care se urmărește transpunerea în practică a tehnicilor prezentate. Fiecare pereche de părinți își alege de pe flipchart o situație- problemă, își împart rolurile (copil-părinte) și prezintă ce ar face în mod obișnuit într-o astfel de situație și apoi etapele de rezolvare conform modelului ABC.

Evaluare – chestionar de feedback asupra programului de consiliere

Durata: 1 oră

Metode și procedee: conversația, jocul de rol, analiza, problematizarea, dezbateră, explicația, gândirea critică

Evaluarea programului:

- „Ce gândesc și ce simt despre temele abordate?” – fiecare participant va primi 2 post-it-uri de culori diferite pe care este rugat să scrie ce simte, respectiv ce gândește, la final de program de consiliere despre acesta și despre temele abordate, iar apoi să le așeze pe panoul potrivit. La sfârșit se vor citi în plen toate notițele și se va da cuvântul celor care doresc să facă precizări, să își comunice impresiile despre program.
- Chestionar de feedback asupra programului de consiliere.

Rezultate așteptate:

- petrecerea activă și calitativă a timpului liber al părinților cu copiii;
- orientarea părinților de la un model autoritar la unul bazat pe deschidere, de la unul competitiv la cel încurajator;
- conștientizarea importanței implicării lor în procesul educațional;

Dacă educatoarele și consilierii îi pot convinge pe părinți de necesitatea colaborării strânse și unității de cerințe între familie și grădiniță, cât și de adevărurile pedagogice pe care le-am prezentat cred că am întâlni tot mai rar părinți care văd în grădiniță doar asigurarea supravegherii copiilor în timpul absenței lor din familie.

Părinții trebuie să vadă în personalul școlii îndrumătorii cei mai autorizați să le ofere informații utile privind asigurarea în familie a celor mai bune condiții de continuare a muncii desfășurate în grădiniță. Colaborarea familie-grădiniță indică direcția bună pe care trebuie să o urmeze copilul. Lipsa de colaborare duce spre eșec și, din nefericire, cel învins este copilul, pentru care visăm tot ce este mai bun. Este deci necesar să fim împreună cu copilul și alături de el pentru a realiza o educație corespunzătoare.

Bucuria de a avea copii să o legăm de datoria de a-i forma ca oameni de valoare.

Bibliografie:

Botiș, A., Tărău, A., (2004). Disciplina pozitivă sau cum să disciplinezi fără să rănești. Ed. ASCR. Cluj-Napoca PRET. (2008). Consilierea în grădiniță...start pentru viață. București
Activități de educație parentală. Întărirea relațiilor în familie. Suport de curs – Terre des Hommes Călineci. M.C., Țibu. S.L., (2013). Părinții în școala mea – ghid de idei practice pentru activitățile cu părinții. Institutul de Științe ale Educației.

“PASIUNEA MEA”

PROIECT EDUCAȚIONAL ÎN PARTENERIAT CU FAMILIA

**Prof. învățământ preșcolar Truțescu Gabriela
Grădinița cu PP nr. 3 Tulcea**

Lumea în care vor trăi copiii de azi va fi diferită de lumea noastră. Cum trebuie să-i pregătim pe copii mai bine pentru a deveni membri competenți ai comunităților de mâine? Dacă noi – părinți și educatori - vrem adulți pricepuți, responsabili, cărora să le pese de cei din jur, trebuie să-i învățăm pe copii să-și dezvolte competențe sociale și emoționale, atitudini și valori. Atât părinții cât și educatorii doresc anumite calități pentru copiii lor pentru a fi cetățenii activi de mâine:

- -să gândească pe cont propriu;
- -să își exprime ideile clar;
- -să comunice eficient;
- -să își asume responsabilități pentru ei și pentru alții;
- -să se respecte unul pe celălalt;
- -să le placă să învețe;
- -să lege prietenii.

Pentru realizarea acestor deziderate pentru copiii noștri, este necesar să creăm o comunitate în cadrul grupei care să-i ajute pe copii să-și însușească deprinderile sociale de care au nevoie. Dezvoltând copiilor sentimentul apartenenței la grup îi învățăm să depășească ideile legate doar de sine, să comunice cu cei din jur, să fie suficient de încrezători pentru a împărtăși idei și experiențe importante, să fie disponibili pentru ceilalți. Crearea unității colectivului de copii, a unei comunități în cadrul grupei necesită timp, atenție, răbdare. Copiii, în timp, sunt capabili să treacă peste propriile interese în favoarea grupului, se atașează unul de altul, muncesc mai mult și mai intens în interesul grupului, cunosc punctele forte ale colegilor și pot apela la ele la nevoie, învață unul de la altul dezvoltând cunoștințele și priceperea tuturor membrilor.

Întâlnirea de dimineață în alternativa educațională Step by Step reprezintă reunirea întregii grupe – în acest moment, copiii prezintă propriile idei, experiențe și arată colegilor obiecte, jucării care au semnificație importantă în viața lor.

În cadrul acestui moment al zilei, de la începutul anului școlar am derulat o nouă activitate “PASIUNEA MEA” în care copiii își prezintă o activitate dragă, o preocupare, o experiență de viață în fața colegilor. Copiii sunt anunțați cu o zi înainte că urmează să-și prezinte hobby-ul și împreună cu părinții pregătesc subiectul preferat de copil. Rutina generată de schimbul de impresii i-a ajutat pe copii să se obișnuiască în postura în care atenția celor din jur este concentrată asupra lor. Are loc un schimb de cunoștințe și informații de pe urma cărora beneficiază întregul grup. Colegii pun întrebări sau vin cu completări, fac comentarii în legătură cu subiectul, iar copilul care prezintă răspunde la întrebările acestora. Când activitatea devine interactivă și plină de viață, responsabilitatea realizării acesteia este transferată copiilor, rolul educatoarei se concretizează în a încuraja inițiativa, a crea feedback pozitiv, a încuraja comunicarea dintre copii, a asista și a adresa cuvinte de apreciere copiilor.

Dacă la început unii copii erau mai reținuți în fața unui auditoriu, treptat prin exercițiu, copiii și-au format abilități necesare pentru a se exprima cu ușurință în fața colegilor, au devenit mai încrezători în a împărtăși o pasiune, și-au exprimat ideile mai clar. După un semestru de activitate, copiii așteaptă cu nerăbdare să-și prezinte pasiunea, se gândesc din timp la un subiect pe care vor să-l aducă în discuție, se pregătesc împreună cu părinții cu materiale, informații. Copiii care au rolul de ascultători au înțeles că au și ei anumite responsabilități – acordă atenție copilului povestitor, formulează întrebări și comentarii, acceptă ideile noi cu respect. Copiii au prezentat o sferă largă de subiecte legate de o pasiune, ei au fost înregistrați cu reportofonul și expunerile lor au luat următoarea formă:

M: Pasiunea mea este despre Troia. Am adus o carte cu Iliada, cu războiul troian și am adus și o statuie cu calul troian. În această carte este cu Ulise, iar aici Priam, regele grecilor și cu Elena...scrie titlul. Aici Paris și Menelau se luptă, iar aici Agamemnon le cere troienilor s-o înpoizeze pe Elena. Aici Ahile le poruncește grecilor să se duca la lupta și Ahile se îmbracă în armura pe care i-o face Hefaistos.

R: Pasiunea mea este despre zâne. Azi la grădiniță am adus niște fișe cu zânele Winx. Zânele sunt pe jumătate om și pe jumătate fluture.

I : Pasiunea mea este despre papagali. Am adus un desen cu un papagal și o cutie goală ca să vedeți ce mănâncă papagalul meu, Kity. El se joacă cu mine din când în când și se mai duce și la mami câteodată. Papagalii sunt niște păsărele care zboară .

C: Pasiunea mea este despre China. Capitala ei este Beijing. Și China este o țară din Asia care când e vară vremea e călduroasă și ploioasă, iar când e iarnă ninge foarte rar. China are peste 1 miliard de oameni. Zidul chinezesc l-au făcut ca să nu-i atace dușmanii și se vede de pe Lună. Chinezii se duc la temple să mediteze și să facă rugăciuni ca să fie pace în lume.

O: Pasiunea mea este despre dans. Eu merg la dansuri și îmi place foarte mult. Acolo învăț multe mișcări și este foarte frumos. Este important să facem mișcare ca să fim sănătoși și să ne menținem în formă. Eu am pregătit un dans care se numește "Pisicile de pe Broadway".

T: Pasiunea mea este despre integrale. Integramele sunt cele mai bune și trebuie să dezlegați întrebările care sunt scrise aici. Acestea sunt pentru copii. Integrama "Spargerea Gheții" este despre Titanicul care s-a scufundat.

Pasiunea mea este despre mare. Am adus două cărți, două desene și un CD. Peștii clown sunt prieteni cu anemonele, alți pești nu, pentru ca anemonele au o substanță chimică toxică pentru pești și peștele clown are și el o substanță care se apără, tot ele curăța anemonele de paraziți așa se ajută unul pe celălalt. Eu am pictat două tablouri, nu m-a ajutat nimeni, am lucrat la ele 3-4 zile. Eu știu că peștii umblă în grupuri ca să-i deruteze pe ceilalți mai mari, ca

să-i sperie și să nu-i mănânce. Stelele de mare și meduzele când își pierd un braț le crește altul la loc.

Meduzele roz sunt veninoase.

V: Pasiune mea este despre broaștele de copac. Unele sunt mici, altele sunt mai mari și ca să urce pe copaci au niște ventuze pe piciorușe și pe mâini. Ele trăiesc în copac și acolo își fac cuibul să-și apere puii de prădători. Ele coboară ca să-și ia hrana, mai întâi se uită ca să nu vina prădătorii. Ele își iau mâncare ca să trăiască în copac. Sunt verzi și ventuzele lor sunt albe, ele dacă stau mult la soare se

G: Pasiunea mea este fratele meu. Eu am adus niște poze cu el. Aici bebe își ține capul la baie, iar aici eu îl țineam în brațe singură și îl mângâiam pe burtică.

M: *Pasiunea mea este despre pietre prețioase. Am adus o carte cu nr.1, 2, 3, 4 - “Comorile pământului” și aici am harta unde se găsesc pietrele. Nr.1 este ametist, 2-ochiul tigrului, 4-pirita.*

Concluzie:

Prin intermediul acestei activități, inclusă în momentul “Întâlnirii de dimineață”, copiii și-au dezvoltat aptitudinile de comunicare, au putut face cunoscută poziția lor față de un anumit subiect, au ascultat și cântărit ideile celorlalți, au contribuit cu idei la discuția din cadrul grupului. De asemenea, această activitate ne-a dat posibilitatea de a dezvolta aptitudini sociale - copiii au devenit mai toleranți, acceptă diferențele dintre ei, manifestă grijă mai mare pentru alții, au învățat să coopereze în cadrul unor proiecte, să rezolve probleme împreună, să se joace în grup sau în echipă.

BIBLIOGRAFIE:

Crearea claselor orientate după necesitățile copilului, Kristen A. Hansen, Roxane K. Kaufmann, Kate Burke Walsh,

Sociologia drepturilor omului, Maria Voinea, Carmen Bulzan

Educație pentru drepturile omului, Simona Velea, cercetator ISE

ARTA DE A FI PĂRINTE

Prof. Tudorache Cornelia
Grădinița nr. 1 Voluntari, Jud. Ilfov

Încă din prima clipă când conștientizăm că urmează să devenim părinți, instinctul ne face să ne dorim tot ce este mai bun pentru copilul nostru. Este important însă să oferim copilului acest „tot” în limita nevoilor sale și într-un mod corect, astfel, să creștem adulți capabili mai târziu să își croiască propriul drum ghidat de etica principiile insuflăte de părinți în copilărie.

A fi părinte este într-adevăr o artă, este arta în care îți modelezi copilul, îi modelezi sufletul și te modelezi și pe tine pentru a putea ține pasul cu dezvoltarea lui. Este extrem de dificil și să spun eu chiar imposibil să fii părintele perfect, însă este îmbucurător interesul pe care mulți părinți îl acordă propriei educații pentru a ști cum să gestioneze cu blândețe, calm și înțelegere situațiile în care sunt puși de cei mici.

Trăim într-o societate ce a uitat de educație, respect, conduită, morală iar acest lucru îngreunează eforturile părinților dar și cele ale cadrelor didactice, de a educa și mai ales de a-i pregăti pe cei mici pentru viitor. Pentru o relație armonioasă cu propriul copil trebuie avută în vedere comunicarea, o comunicare sinceră, o comunicare care să câștige încrederea copilului și care să reprezinte temelia unei relații sănătoase părinte-copil. Deși mulți părinți prin această relație înțeleg o relație de prietenie cu copilul și uită să își mai manifeste atribuțiile de părinte, ea trebuie privită ca o punte de legătură care merge umăr la umăr cu respectul fără ca părintele să uite de atribuțiile ce îi revin.

Un alt aspect important în aceasta „artă” este importanța pe care părintele o acordă instituției de învățământ unde copilul își petrece mare parte din zi și de unde deprinde învățături și obiceiuri. Relația cu educatorii, învățătorii, profesorii este extrem de importantă, părintele fiind obligat prin „meseria” pe care și-a însușit-o să se intereseze de evoluția celui mic, de modul cum acesta se integrează și cum reacționează în colectivitate.

Din dorința de a-și educa altfel copiii, față de cum au fost ei educați, părinții apelează la diferite cursuri sau ședințe cu psihologi, în scopul îmbunătățirii și îmbogățirii resurselor emoționale pe care le pot oferi copiilor. Aceasta continuă încercare a părintelui de a acumula noi cunoștințe pentru a veni în sprijinul copilului se numește educație parentală.

Această educație parentală, cuprinde trei dimensiuni:

- Dimensiunea responsabilității parentale: fiecare barbat și fiecare femeie care dă naștere (biologic sau nu) unui copil, devine responsabil de ființa umană căreia i-a dat viață. A fi mamă sau tată nu este ceva intermitent. Este ceva pentru toată viața. Această dimensiune privește drepturile și obligațiile conform cărora orice adult devine custode atunci când are în grijă un copil. Această responsabilitate îi conferă obligația de a oferi grijă, supraveghere și protecție.

• Dimensiune experienței parentale care „cuprinde elemente precum atitudini, credințe și valori parentale, satisfacție parentală, sentimentul eficienței parentale, stres și greutăți parentale, gânduri, deci dimensiunea cognitivă. În această dimensiune pot fi incluse nevoile, precum nevoia de a se simți ajutat, de a avea pe cineva alături (de obicei, soțul/soția), de a lucra cu cineva (de exemplu, specialiști), cu scopul de a face față sarcinilor impuse de creșterea unui copil care se dezvoltă în diferite medii de viață, precum centre de zi și școala”. Această dimensiune include, de asemenea, și componenta afectivă (sentimentele care pun stăpânire pe o persoană atunci când își exercită rolul de părinte), care evocă, în mod direct, o experiență subiectivă: conexiunea părinte-copil este, deseori, una dintre cele mai intense legături pe care un adult le poate avea. Aceasta are puterea de a trezi emoții uitate. Dimensiunea experienței subiective vizează domeniile psihologic și emoțional, conștient și inconștient, acela al relației intime pe care îl au părinții între ei și cu ei înșiși. Este un domeniu caracterizat de impulsuri, fantezii, vise, dorințe, speranță, așteptări și respingeri pe care părintele pe proiectează asupra copilului.

Părinții pot suferi de anumite infecțiuni care îi împiedică să stabilească relații „destul de bune” cu copilul lor. Recstabilirea unei legături care să aducă satisfacție poate necesita o muncă coroborată de elaborare și reflecție.

• Dimensiunea practicilor parentale: vizează toate faptele de ordin domestic, comportamentele relaționale și educaționale, pe care părinții le includ în viața de zi cu zi, pentru a asigura dezvoltarea copilului. Aceste numeroase fapte pot fi categorizate în următoarele 5 tipuri de activități:

- activități domestice (prepararea mesei, spălatul rufelor ...),
- activități tehnice (reparațiile de zi cu zi, curățenia în casă...),
- activități de îngrijire a copilului (monitorizarea, timpul petrecut cu copilul, asigurarea spațiului de locuit...),
- activități de îngrijire (hrănire, baie, îngrijire, reconfortare...),
- activități educative și de socializare (dobândirea unor comportamente sociale, stimularea învățării...).

EDUCAȚIE SAU... PARENTING?

Prof. înv. primar Vîlcea Mihaela
Școala Primară Drăgănești, județ Prahova

Creșterea și educația copiilor, este responsabilitatea părinților dintotdeauna, însă în ultima perioadă modul în care acestea sunt realizate s-a schimbat.

Dacă aruncăm o scurtă privire în DEX, în dreptul cuvântului educație vom găsi următoarele definiții:

- 1. Fenomen social fundamental de transmitere a experienței de viață a generațiilor adulte și a culturii către generațiile de copii și tineri, abilitării pentru integrarea lor în societate și*
- 2. Cunoașterea bunelor maniere și comportarea în societate conform acestora.*

Apare întrebarea: Ce este *parentingul*?

Parenting este de fapt, un termen împrumutat din limba engleză, care înseamnă a-ți crește și a-ți educa copii.

De multe ori conceptul de parenting este asociat cu participarea la cursuri, seminarii, conferințe de parenting, citirea unor articole pe această temă, achiziționarea de cărți de parenting.

Toate acestea sunt practici bune pentru părinți, doar că, de foarte multe ori, ne fac să credem că acum știm tot ce avem de făcut și începem să punem în practică ceea ce am învățat, însă există riscul ca lucrurile să se înrăutățească și apar întrebări precum:

Unde am greșit?

Oare trebuia să procedez diferit?

Am aplicat tot ce am citit/ învățat, de ce nu funcționează?

Cred că nu am ajunge să ne punem aceste întrebări dacă nu am lua mot a mot ceea ce citim și am încerca să le adaptăm la situațiile concrete în care ne aflăm.

De fapt, să faci parenting nu înseamnă să-ți lași copilul să facă ce vrea, cum vrea, când vrea, pentru că va ajunge un adult cu probleme antisociale. Libertatea despre care se vorbește în materialele de specialitate este o libertate emoțională, ce-i permite copilului să se dezvolte pe plan emoțional.

De asemenea, parentingul nu măsoară iubirea ta pentru propriul copil. Cu toții ne iubim copiii și ne dorim tot ce este mai bun pentru ei, dar asta nu este suficient. Copilul trebuie să simtă că este iubit chiar și atunci când greșește sau când are un comportament nepotrivit, altfel va învăța că iubirea este condiționată de anumite aspecte, va începe să asocieze iubirea cu suferința.

Dacă aruncăm o privire spre materialele apărute în ultima perioadă despre creșterea și educația copilului, vom realiza că de fapt, conceptul de ”parenting” nu este despre copil, este despre noi, despre părinți, despre creșterea conștientă a copilului, în contextul dezvoltării lui psihologice, despre faptul că deciziile și comportamentul nostru influențează în mod direct creșterea și dezvoltarea acestuia.

Putem afirma că făcând parenting, ne pregătim copiii pentru viață, pentru momentul când va fi nevoie ca aceștia să se descurce pe cont propriu.

Betty Lou Bettner spunea: *„Copiii de azi trebuie să fie pregătiți pentru lumea de mâine. Schimbările rapide în tehnologie și cunoștințele avansate au afectat modul în care gândim, simțim și acționăm. Tradiția și valorile sunt deseori pierdute.*

În aceste circumstanțe, părinții au o și mai mare obligație:

Să ajute copiii să învețe să supraviețuiască și să reușească în această societate.

Să-i pregătim să-și găsească locul și rolul, în lumea de mâine”.

PARTENERIATUL CU FAMILIA

„ÎMPREUNĂ, PENTRU FORMAREA PERSONALITĂȚII COPILULUI TĂU”

Prof. Voicu Marina Emilia
Grădinița Nr. 2 Măgurele, Ilfov

MOTTO: „Eu sunt copilul. Tu ții în mâinile tale destinul meu. Tu determini, în cea mai mare măsură, dacă voi reuși sau voi eșua în viață! Dă-mi ,te rog, acele lucruri care să mă îndrepte spre fericire. Educă-mă, te rog, ca să pot fi o binecuvântare pentru lume. (Child s Appeal)

Reușita privind devenirea umană a copilului depinde de o colaborare prodigioasă dintre doi factori educaționali de bază :grădinița și familia.

Eficiența actului educativ este dată de disponibilitățile educației de adaptare și autoreglare față de sfidările tot mai numeroase ale spațiului social. „Omul devine om numai prin educație, dar educația la rândul ei trebuie să se silească să urmeze mersul naturii, oricât de departe ne-ar conduce.” – Pestalozzi

Despre educație se vorbește în zilele noastre mult și numeroși factori sunt implicați în realizarea ei. Între aceștia, familia ocupă locul de bază, fiind considerată factorul primordial în educația copiilor; în ordinea firească a lucrurilor, educația începe în familie, motiv ce l-a determinat pe Loisel să afirme că „ în familie și pe genunchi mamei se formează ceea ce este mai valoros pe lume- omul de caracter.”

De un real folos în formarea personalității copilului este jocul, mai ales cel bazat pe roluri, în care copilul, asimilându-și rolul își asimilează implicit și relațiile interioare de comportament incluse în rolul respectiv. La fel de importante pentru formarea personalității copilului sunt și stilurile comportamentale parentale. Mediul familial ocupă un loc central în multitudinea factorilor determinanți ai evoluției individului. Copilul nu este un adult în miniatură, ci el este un „candidat la maturizare”(H.Pierot), deosebit de receptiv la influențele pozitive sau negative care se exercită asupra lui. Copilul trebuie socializat și modelat, iar fundamentarea personalității sale se realizează, în mare măsură, în interiorul familiei acestuia, care concentrează primul său univers afectiv și social. Trăsăturile și coordonatele personalității se cristalizează în raport cu modelul și natura situațională trăită în mod direct, nemijlocit, de către copil în mediul său familial. La vârstele mici, adaptarea copilului se realizează prin imitație, acesta raportându-se permanent la persoana adulților.

După familie, grădinița constituie prima experiență de viață a copilului în societate. Această instituție îl așează într-un cadru nou prin dimensiunile și conținutul său.

În pedagogia tradițională această temă este tratată sub denumirea de „colaborare dintre grădiniță și familie,,.

Educația făcută de primii educatori- părinții – ca și cea a grădiniței, se răsfrâng asupra tuturor lucrurilor personalității copilului, în funcție de particularitățile de vârstă și individuale ale acestuia . Pe măsură ce copilul se dezvoltă , cresc și trebuințele și dorințele lui.

Colaborarea dintre grădiniță și familie presupune o comunicare efectivă și eficientă, o unitate de cerințe și o unitate de acțiune când este vorba de interesul copilului.

Rolul educatoarei este acela de a discuta cu părinții copiilor, de a stimula comunicarea permanentă cu aceștia, de a informa membrii familiei cu privire la nevoile psihice și motrice ale copiilor, de a-i orienta către cunoașterea activităților din grădiniță și sprijinul în desfășurarea cât mai eficientă a acestora. Fără o susținere afectivă, fără un ansamblu de activități, de achiziții și experiențe, întâlnirea copilului cu grădinița va fi cu atât mai violentă, iar procesul de instrucție și educație ar deveni inoperant. Atitudinea părinților trebuie modelată în raport de vârsta și temperamentul copiilor, de la dragoste, protecție, acceptare și îndrumare către cooperare, angajare reciprocă la viața familială cu recunoașterea unei minime independențe.

Activitatea cu părinții, ca parteneri, pentru a asigura dezvoltarea copilului în programul educativ în grădiniță, poate deveni un start bun pentru a crea părinților respect de sine, încredere în competențele lor, făcându-i mai buni. Grădinița este prima treaptă a sistemului de învățământ, de aceea susține ideea de a implica părinții în programul educativ încă de la început, căci doar așa își vor forma deprinderi de parteneriat cu grădinița și, implicit cu educatoarea.

Parteneriatul grădiniță- familie se referă la construirea unor relații pozitive între familie și grădiniță, la o unificare a sistemului de valori care poate avea un efect benefic asupra copiilor și cunoaște numeroase forme în care activitatea propusă conduce la creșterea și educarea copilului prin armonizarea celor doi factori educativi: ședințe cu părinții în care sunt prezentate principalele aspecte ale activității grădiniței; mese rotunde; consilierea părinților; propaganda vizuală- afișarea diverselor materiale pe teme de educație, în special materiale ce arată activitatea copiilor; vizitarea grădiniței de către părinți; participarea la activități, plimbări, excursii, alături de copiii lor, serbări.

În concluzie, grădinița nu poate face minuni, iar educația dată în această instituție nu va avea rezultate bune, dacă nu se va sprijini și nu va exista o colaborare prodigioasă între cei doi factori educaționali de bază: grădinița și familia aceasta ducând la o mai bună formare a celui ce urmează a se forma pentru viața de adult ce o va avea preșcolarul.

Bibliografie:

„Curriculum pentru educație timpurie”

Preda Viorica, „Copilul vremurilor noastre- Învățarea timpurie”, editura V&I Integral, București, (2003)

Linigstone Tessa, „Personalitate plus- Ghid pentru părinți”, Editura Didactică Publishing House, București (2009)

FAMILIA ȘI ȘCOALA, PARTENERI ÎN EDUCAȚIA COPILULUI

**Prof. înv. preșcolar Voinic Florica
Grădinița cu P.P. Nr. 3 Tulcea**

„Niciodată familia nu a fost mai solicitată și rolul său nu a fost niciodată atât de mare ca azi” – Boutin și Daring, 1994.

Factorii de bază care ajută copilul în desăvârșirea propriei educații sunt școala și familia. Funcția educativă a familiei constă în formarea priceperilor, deprinderilor de viață, sentimente. Rolul familiei este important în dezvoltarea copilului din punct de vedere fizic, intelectual, moral și estetic. Școala, alături de familie, influențează, prin condițiile concrete în care se desfășoară procesul de învățământ, personalitatea copilului.

Școala eficientă realizează un parteneriat cu elevul, prin valorizarea și respectarea identității sale cu familia, prin recunoașterea importanței acesteia și atragerea în procesul didactic și cu toate resursele educative ale societății pe care le identifică și le folosește activ. Este nevoie a se dezvolta un nou concept care să întărească schimbarea în relațiile școală-familie. Acest concept este parteneriatul educațional.

Parteneriatul educațional este forma de comunicare, cooperare și colaborare în sprijinul copilului la nivelul procesului educațional. Acesta presupune o unitate de cerințe, opțiuni, decizii și acțiuni educative între factorii educaționali.

Parteneriatul educațional se realizează între:

- instituțiile educației : familie, școală și comunitate ;
- agenții educaționali : copil, părinți, profesori, specialiști în rezolvarea unor probleme educaționale ;
- membrii ai comunității cu influență asupra creșterii, educării și dezvoltării copilului (medici, factori de decizie, reprezentanți ai bisericii, ai poliției) ;
- influențele educative exercitate la anumite momente asupra copilului ;
- programele de creștere, îngrijire și educare a copilului.

Părinții, copiii și comunitățile se influențează puternic unii pe alții. Mediul în care trăiesc părinții poate sprijini sau devia viețile lor, poate determina multe dintre valorile lor. De asemenea, părinții pot influența comunitatea și pot contribui la dezvoltarea valorilor comunității. Activitatea educativă ce se realizează în școală nu poate fi separată, izolată de alte influențe educative ce se exercită asupra copilului. Educația este cea care desăvârșește ființa umană, educația pe care copilul o primește în familie, în școală și de la comunitate. Implicarea părinților joacă un rol important în cadrul intervenției școlare. Acțiunile care implică părinții produc o schimbare în ambientul familiei și cresc aspirațiile, atât ale părinților pentru copiii lor, cât și ale copiilor înșiși. Ca prim factor educativ, familia oferă copilului aproximativ 90% din cunoștințele uzuale (despre plante, animale, ocupațiile oamenilor, obiecte casnice), familia este cea care ar trebui să dezvolte spiritul de observație, memoria și gândirea copiilor. Copilul obține rezultatele școlare în funcție de modul în care părinții se implică în procesul de învățare, asigurându-i copilului cele necesare studiului.

Tot în familie se formează cele mai importante deprinderi de comportament : respectul, politețea, cinstea, sinceritatea, decența în vorbire și atitudine, adică „cei șapte ani de acasă”. Uneori părinții uită că trebuie să facă front comun cu profesorii, deoarece și unii și alții nu doresc decât dezvoltarea armonioasă a elevului, educarea și îmbogățirea cunoștințelor acestuia.

Se întâmplă totuși ca ceea ce consideră părinții a fi o măsură corectă pentru copilul lor într-o anumită situație, să nu fie tocmai ceea ce are nevoie copilul în acel moment. De aici apar conflictele, rupturile dintre membrii familiei, renunțarea la intervenții din partea părinților care sunt depășiți de situație. Între familie și școală trebuie să existe o permanentă colaborare care se poate realiza prin vizite reciproce, ședințe și lectorate cu părinții.

Un parteneriat familie – școală este relația cea mai profitabilă pentru toți cei ce participă la acest demers. Parteneriatul va fi eficient dacă fiecare parte va reține că același subiect este copilul nostru și școlarul nostru. Cadrele didactice află cum este fiecare copil, în ce mod ajunge mai repede la succes, ce îl interesează și-l pasionează, iar părinții vor cunoaște în ce momente să-l susțină pe școlar, în ce fel să-l motiveze și să-l ajute. Școala este instituția socială în care se realizează educația organizată a tinerei generații. Ea este factorul decisiv și pentru formarea unui om apt să contribuie la dezvoltarea societății, să ia parte activă la viața, să fie pregătit pentru muncă. Procesul de învățământ este cel care conferă școlii rolul decisiv în formarea omului. Menirea școlii nu este numai de a înzestra elevii cu un bagaj de cunoștințe cât mai mare, ci și de a stimula calitatea de om. Parteneriatul educațional se aplică la nivelul tuturor acestor relații. Colaborarea dintre școală și familie presupune o comunicare efectivă și eficientă, o unitate de cerințe și o unitate de acțiune când este vorba de interesul copilului.

Implicarea părinților în problemele școlii se referă la construirea unor relații pozitive între familie și școală. Colaborarea și cooperarea părinților cu școala sunt eficiente ambilor factori. Dacă ne referim la optimizarea comunicării între profesori și părinți, se iau în calcul:

- calitatea celor doi poli ai colaborării (profesori și părinți);
- percepțiile fiecăruia;
- atitudinile care îi caracterizează;
- caracteristicile instituției școlare;
- caracteristicile familiei;
- modul de comunicare.

Implicarea părinților în rezolvarea problemelor școlare și în sprijinirea procesului instructiv-educativ are o serie de motivații, dintre care enumerăm: părinții își cunosc copiii și doresc să îi descopere ca elevi, părinții au nevoie de informații referitoare la îndeplinirea rolului de elev de către copilul lor. Forme de colaborare a părinților cu școala:

- prezența la ședințe și lectorate;
- participarea la activități cultural-artistice și sportive;
- organizarea unor expoziții, serbări, excursii;
- organizarea unui colț verde în unitatea școlară;
- atragerea unor fonduri pentru școală;
- susținerea bibliotecii prin donații de cărți.

O comunicare optimă învățător/ diriginte/ familie are rolul de a acționa în mod pozitiv asupra copilului și de a stopa comportamentele negative. De multe ori apar dificultăți de comunicare și de dezvoltare a relației școală- familie. De aceea trebuie cunoscuți factorii care favorizează dar și blochează o comunicare eficientă. Lipsa de comunicare din partea uneia dintre ele afectează evoluția elevului, rezultatele școlare și natura comportamentului.

Factori care favorizează comunicarea:

- transmiterea informațiilor de către învățător/ diriginte într-o formă accesibilă părinților ;
- evitarea analizării critice sau blamării părintelui ;
- mediul ambiant de discuție să fie plăcut ;
- capacitatea învățătorului de a mobiliza părinții să comunice și să le asculte problemele
- evitarea subiectelor care privesc elevii problemă, se fac discuții individuale cu aceștia;
- rezolvarea problemelor copiilor, implicarea în găsirea unor soluții;
- sprijinirea, încurajarea părinților pentru a schimba atitudinea negativă a elevului.

Există două teorii importante privind relația școală-familie: teoria profesionalismului și teoria schimbului. Teoria profesionalismului consideră ca un element esențial serviciul făcut altora, fără a se gândi la avantaje personale, având drept criterii competența, un cod de etică profesională. Teoria schimbului consideră acțiunea umană în funcție de un câștig personal, un salariu asigurat, o competiție restrânsă. Cooperarea cu familia poate fi un test profesional și poate fi considerată ca făcând parte din datoria profesională a profesorului deoarece : părinții sunt parteneri ai școlii , eficacitatea învățământului poate fi ameliorată prin cooperarea între școală și familie, părinții sunt responsabili legali de educația copiilor. Atât părinții, cât și cadrele didactice beneficiază de avantajele unei astfel de colaborări. Influențele pe care familia le exercită asupra copilului sunt directe sau indirecte, determinând în mare măsură dezvoltarea personalității acestuia. Modelul moral-civic propus de școală (comportament civilizată, demn, tolerant, bazat pe cinste , corectitudine) găsește un răspuns pozitiv în familiile unde aceste valori sunt puse la loc de cinste.

Părinții trebuie să vadă în școală un prieten, un colaborator, un om adevărat care-i poate ajuta prin atitudinea nepărtinitoare pe care trebuie să o afișăm. Așadar, este o sarcină a școlii să identifice situațiile problemă, din familiile copiilor, să dirijeze pe cât posibil strategiile educative în favoarea elevului și să conștientizeze că relația de colaborare școală-familie este determinantă în educarea copiilor.

BIBLIOGRAFIE:

1. Bunescu Ghe., Alecu G., Badea D.– Educația părinților. Strategii și programe, E.D.P., București, 1997;
2. Ecaterina Adina Vrasmas – Consilierea și educația părinților , Editura Aramis, 2002;
3. Nica I., Țopa L. – Colaborarea școlii cu familia elevilor de clasa I , E.D.P. , București, 1974;
4. Stoian M. – Abecedarul părinților, E.D.P., București, 1972.

PĂRINȚII PREZENȚI LA GRĂDINIȚĂ

Prof. înv. preșcolar VUIA IONELA
Grădinița P.P. Bocșa, Caraș-Severin

„Nu da copilului nici o lecție prin simple cuvinte, el trebuie să învețe într-un climat socio-afectiv sigur, numai prin joc și numai din experiență”. J.J. Rousseau

Răspunderea parentală este cea mai mare responsabilitate pe care ne-o putem asuma. Viitorul copiilor este în mâinile noastre, iar aceasta este o mare responsabilitate. Călătoria este grea, dar și plină de satisfacții.

Evoluția rapidă a vieții sociale de astăzi, modificarea statutului familiei, atribuțiile crescute ale femeii fac ca rolul grădiniței să fie pregnant nu numai în ceea ce privește educația copilului ci și a părinților. Grădinița, fiind puntea de legătură cu familia, are și menirea de a asigura părinților asistență de specialitate, informându-i asupra etapelor de evoluție a copiilor și venind în sprijinul celor ce întâmpină dificultăți în înțelegerea rolului de părinți și în îndeplinirea cu succes a educării copiilor.

Chiar pentru reușita actului educațional derulat la grupă, munca educatoarei trebuie continuată de familie.

Inițierea părinților în educarea și instruirea copiilor se poate concretiza în discuții libere cu părinții, consultații, participarea acestora la activități demonstrative, lectorate, etc.

Rezultate foarte bune s-au înregistrat în urma programului de consiliere parentală „Educați așa!”, program ce vine în sprijinul părinților a căror copii întâmpină dificultăți în desfășurarea procesului instructiv-educativ.

Metoda „Educați așa!” presupune organizarea sistematică, consecutivă și unitară a unor ședințe cu părinții, fiecare ședință abordând o temă de mare interes în educația copilului în familie. Prin exerciții diverse la care părinții participă se obține conștientizarea acestora asupra puternicei influențe pe care experiențele din copilărie le au asupra dezvoltării personalității viitoare a copilului. Deoarece copilul petrece cea mai mare parte a timpului în familie, părinții au influența cea mai mare asupra modelării psihicului copilului.

Cursul pentru părinți „Educați așa!” este un mod de informare educațională preventivă și de sprijin acordat părinților. Scopul educației și informației preventive are în vedere realizarea unei bune relații între părinți și copil, prevenirea unor greșeli de educație și a consecințelor manifestând comportamentul copilului, evidențierea unor procedee eficiente în educație constând în atenție pozitivă din partea părinților, aprecieri pozitive, recompense, restricționarea pedepselor fizice.

Se pot aborda următoarele teme:

- „Acordarea atenției” -conștientizarea părinților privind atenția acordată copilului precum, lipsa acesteia; atenția să fie pozitivă, dacă vor să stimuleze comportamentul pozitiv al copilului.
- „Aprecierea” –convingerea părinților că laudele îi pot stimula să se comporte într-un anumit fel; stimularea părinților să-și laude copilul pozitiv pentru faptele bune, trezindu-i acestuia încrederea în sine.
- „Stabilirea limitelor” –conștientizare părinților că în orice situație există diverse modalități de a stabili limite privind comportamentul copilului;
- „A spune NU și a interzice” -conștientizarea părinților cu privire la stabilirea limitelor verbale și, formularea cât mai clar a unei interdicții.

- „Ignorarea” –învățarea părinților cu privire la comportamentele copiilor care pot fi ignorate și ce efect are ignorarea.
- „Izolarea” – conștientizarea părinților cu privire la „regulile ce însoțesc izolarea ,cu riscurile acesteia privind situațiile problemă.
- „Pedepsirea” – înțelegerea de către părinți cu privire la modul și timpul de pedepsire a copilului care pot fi aplicate, fără să fie înspăimântat copilul.

În plus pe lângă abilitățile pe care le-a format părinților, cursul a avut și alte efecte pozitive;

- Grupul de părinți s-a sudat, stabilindu-se, relații de prietenie între aceștia;
- Părinții s-au întâlnit și și-au împărtășit problemele pe care le ridicau copiii lor;
- Aceștia s-au mobilizat privind activitățile desfășurate la grădiniță;
- Relația părinților cu copiii s-a îmbunătățit considerabil.

Iată de ce este foarte importantă colaborarea dintre grădiniță și familie, colaborare ce a urmărit scopuri convergente, iar dăruirea tuturor celor implicați;educatori, colaboratori, instructori, psihologi,părinți a reușit să aducă un rezultat ce a depășit așteptările și a deschis calea spre cunoaștere.

Bibliografie:

- Bakker Ina;Janssen Hans, Educați așa !, Fundația copiii noștri, București, 2001;
- Preda Viorica, Despre educația părinților, Revista Învățământului preșcolar, nr.1-2, 2005.

PAȘI CĂTRE O EDUCAȚIE EFICIENTĂ

**Prof. înv. preșcolar Zaharia Nicoleta
Grădinița cu Program Prelungit nr. 28 Ploiești, Prahova**

Atunci când facem referire la educație, pe lângă bagajul de cunoștințe pe care îl transmitem copilului, deprinderi și abilități pe care vrem să i le dezvoltăm, ne referim și la schimbarea unor comportamente inadecvate.

Mulți părinți, dar și cadre didactice caută neîncetat soluții pentru realizarea unei educații de calitate. Un aspect important în realizarea acestui lucru ar fi colaborarea celor două părți implicate în actul învățării. Această colaborare este necesară, întrucât educația de acasă trebuie să fie în concordanță cu cea acordată în școală. Dacă regulilor sau principiilor cu care este obișnuit de către părinți nu li se acordă aceeași importanță în școală, sau invers, copilul va fi confuz și va considera că nu este necesar să le respecte. Scopul acestei colaborări este acela de a găsi împreună căile și mijloacele corecte pentru a-i forma copilului o personalitate armonioasă.

Adultul, fie el părinte sau cadru didactic, este pus adesea în situații critice în care nu știe cum să reacționeze pentru a-l face pe copil să asculte. Totul pornește de când copilul este încă mic, iar educația care i se dă în această perioadă își va pune amprenta asupra tuturor actelor sale, nu numai acum, dar și în viitor. De aceea, părintele trebuie să acorde atenție felului în care își educă copilul încă din perioada antepreșcolară și preșcolară. Așadar, înainte de a realiza o colaborare cu școala, părintele trebuie să colaboreze cu grădinița. Chiar dacă mulți sunt de părere că această perioadă nu este atât de importantă, copilul fiind încă mic, studiile au arătat că educația timpurie este decisivă pentru dezvoltarea armonioasă a copilului, ceea ce învață în acești primi ani de viață având un impact deosebit asupra etapelor ulterioare de dezvoltare.

O bună educație presupune în primul rând o bună comunicare, construirea unei relații pozitive cu cel pe care dorim să îl educăm. În cartea „Metodica activităților instructiv-educative din învățământul preșcolar”, ne sunt prezentate principiile și cerințele educației timpurii (p. 22). Printre acestea se numără: „acordarea unei atenții egale tuturor domeniilor de dezvoltare”, „practicarea unei educații centrate pe copil”, evitarea discriminării, acceptarea și valorizarea tuturor copiilor.

Pentru a ne face ascultați, este necesar să ascultăm, să ținem cont de particularitățile de vârstă și individuale ale copilului, de părerile, sentimentele, nevoile și interesele lui, să îl înțelegem și să îi oferim un mediu plăcut și liniștit, în care să se simtă în siguranță. A-l asculta, nu presupune însă a ne lăsa manipulați și a ceda tuturor dorințelor sale. „Părinții permisivi intră în tot atâtea probleme ca părinții excesiv de stricți, deoarece copiii acestora se dovedesc a fi egoiști, problematici, necooperativi și insensibili la nevoile părinților.” („Manualul părinților eficace”, p.12).

A educa pozitiv, nu înseamnă a nu stabili reguli. Copiii trebuie să aibă libertate, dar să țină cont, totodată, de anumite limite, ei „au nevoie să primească o combinație echilibrată de iubire și limitare, iar disciplina este un ingredient necesar pentru copii, astfel încât să își poată dezvolta capacitățile esențiale: autocontrolul, controlul impulsurilor și competența socială.” („Empatia în parenting”, p. 10).

Nu este indicat nici să fim mult prea autoritari, dar nici mult prea permisivi. Trebuie să îi comunicăm cu calm copilului așteptările pe care le avem de la el, să îi explicăm motivele pentru care sunt stabilite anumite reguli și care ar putea fi urmările nerespectării lor. „Copiii învață de mici că fiecare context social are anumite reguli, [...] iar respectarea acestora facilitează adaptarea noastră socială.

Regulile se formulează în termeni de comportamente care se pot observa și care sunt clar definite, nu sub forme generale. [...] De asemenea, regulile trebuie formulate în termeni afirmativi, evitându-se formularea lor în termeni de interdicție.” („Piramida cunoșterii”, p. 25)

Pentru a educa copilul, foarte mulți adulți recurg la pedepse și recompense. Acestea au rolul lor, dar nu orice pedeapsă sau recompensă este benefică.

Atunci când copilul nu ascultă, mulți adulți au tendința să îl pedepsească sau încearcă să se impună folosind un ton ridicat. Este adevărat că după o zi grea, stresul se acumulează și de cele mai multe ori, aceasta pare a fi singura soluție pentru a-l face să se potolească. Dar oare rezolvăm cu adevărat problema? Ce ar trebui să facem în astfel de situații? În primul rând, trebuie să știm că pedeapsa este de preferat să fie folosită doar în cazuri extreme. Aplicată prea des, pedepsele îl fac pe copil să considere că nu este suficient de bun și va ajunge să nu se mai străduiască să facă lucrurile cum trebuie, va începe să mintă de teama pedepselor sau se va obișnui cu ele, fiindu-i indiferente.

Relația dintre adult și copil trebuie să fie una de înțelegere reciprocă. Copilului trebuie să i se explice faptul că așa cum adultul îi oferă sprijin și respect, tot la fel trebuie să facă și el la rândul său, iar acest lucru presupune tocmai respectarea unor norme. Pentru a nu le uita, acestea pot fi ilustrate prin desene și puse în camera copilului, sau în clasă. Cum reacționăm totuși când ele nu sunt respectate? Oricât am fi de tensionați trebuie să ne gândim la educația pe care vrem să o dăm copilului, înainte de a reacționa impulsiv, căci acesta este scopul prioritar. Deși ridicarea tonului poate părea că a rezolvat pe moment problema, trebuie să conștientizăm faptul că în realitate, nu facem altceva decât să dăm un exemplu negativ, copilul imitând comportamentul nostru în alte împrejurări. Pe de altă parte, copilul ar putea să înceapă să fie distant, să își piardă încrederea în noi, să fie tensionat, acumulând tot felul de stări negative.

Am putea pentru început, în astfel de momente, să depistăm cauza care a dus la manifestarea comportamentului neplăcut și să găsim împreună soluții pentru rezolvarea acesteia. O mare atenție trebuie acordată felului în care abordăm copilul. „A construi mesaje adecvate pentru copii, atunci când manifestă comportamente inadecvate, nu este același lucru cu a le da sfaturi, pentru că acestea din urmă îi fac dependenți de adult. De cele mai multe ori, copiii au tendința de a refuza să urmeze sfaturile, considerându-le niște ordine. [...] Un mesaj corect formulat va exprima sentimentele de nemulțumire față de ceea ce a făcut copilul, educatorul va identifica și exprima faptul că ceea ce îl deranjează este efectul acestui comportament, nu copilul însuși.” (*Piramida cunoșterii*, p. 22). Este de preferat să îi lăsăm pe copii să propună ei însuși soluții pentru soluționarea anumitor probleme.

În cazul în care comportamentul nedorit persistă, chiar și după ce s-a încercat rezolvarea pe cale amiabilă, copilul este rugat să își amintească faptul că nerespectarea regulii atrage anumite consecințe. Aceste consecințe nu trebuie să pară neapărat ca niște pedepse, ci mai degrabă urmări ale actelor sale. De exemplu, dacă copilul are un comportament agresiv față de alți copii din parc, i se vor asculta mai întâi motivele pentru care a apelat la astfel de gesturi și i se vor aminti regulile stabilite de comun acord, una dintre ele fiind aceea că trebuie să ne comportăm frumos cu cei din jur pentru a nu-i răni sau pentru a nu le răni sentimentele, să îi amintim că el ar putea rezolva problemele și în alt mod, fără a apela la un astfel de comportament. Dacă nu își recunoaște greșeala și nu le cere iertare copiilor, continuând să aibă un comportament inadecvat, i se explică faptul că va trebui să se întoarcă acasă, întrucât celorlalți copii le este teamă de el, iar înainte de următoarea ieșire va trebui să i se reamintească regula.

În astfel de cazuri de neascultare, mulți consideră că este mai potrivit să apeleze la promiterea unor recompense, dar nici acest mod de a-l face pe copil să fie receptiv nu este potrivit, fiind un fel de manipulare.

Copilul va face ce dorim, dar numai pentru a primi ceva în schimb. Mai rău, uneori promisiunea nu este respectată, iar copilul ajunge să își piardă încrederea.

La fel ca și în cazul pedepselor, nu este indicat nici ca recompensele să devină o obisnuință. Este bine să le oferim numai după ce am observat un efort crescut din partea copilului de a realiza ceva, explicându-i motivul pentru care are parte de ele, pentru a conștientiza ce acțiuni sunt bune de urmat pe viitor. Bineînțeles că este indicat să observăm fiecare lucru bun pe care cel mic îl face, dar acest lucru nu înseamnă ca de fiecare dată copilul să primească ceva în schimb, ci este suficient să fie apreciat verbal. Aprecierile trebuie însă să fie făcute pe merit, căci atunci când îi apreciem mai mult decât ar fi cazul, copiii ajung să se considere mai buni decât sunt în realitate și nu se vor mai strădui suficient în realizarea provocărilor viitoare. Cheia este comunicarea. Cel mai bine este să îi învățăm că adevăratele recompense de care ar trebui să le pese sunt cele pe termen lung. De exemplu, în loc să le promitem lucruri materiale dacă obțin note bune la școală, putem să le argumentăm de ce este bine să învețe, cum le va fi de folos acest lucru în viitor.

Dacă reușim să comunicăm eficient cu copilul, acesta va avea rezultate bune și la învățătură, întrucât orice progres va fi observat și apreciat, acesta motivându-l pentru îndeplinirea sarcinilor viitoare. Astfel, va avea formată deprinderea de a asculta și va fi ascultat și înțeles la rândul său, având grijă să nu îl încărcăm cu alte sarcini atunci când are de învățat, va reuși să își stăpânească nerăbdarea și să se controleze, nu îi va fi teamă să pună întrebări atunci când are nelămuriri, va ști care îi sunt prioritățile și își va organiza timpul în funcție de acest aspect.

În concluzie, pentru a reuși să îi dăm copilului o bună educație, trebuie în primul rând să știm cum să construim o relație pozitivă cu acesta, cum să comunicăm eficient, dându-i libertate, dar în același timp punând anumite limite, fără să abuzăm de autoritate și fără să ne lăsăm manipulați din prea multă dragoste pentru ei, ținând cont de scopurile noastre pe termen lung și nu de impulsurile de moment, oferindu-le întotdeauna un bun exemplu de urmat.

Bibliografie:

- Chiș Olga; Glava Adina; Tătaru Lolica, *Piramida cunoașterii*, Pitești, Diamant, 2014;
- Ilie Mariana; Nicolai Cristina, *Metodica activităților instructiv-educative din învățământul preșcolar*, Ploiești, Explorator, 2017;
- Gordon Thomas, *Manualul părinților eficiente*, București, Tritonic, 2008;
- Shapiro Shauna; White Chris, *Empatia în parenting*, București, Sian Books, 2016

PRIMĂRIA COMUNEI DRĂGĂNEȘTI
JUDEȚUL PRAHOVA

Casa Corpului
Didactic
Prahova

ȘCOALA GIMNAZIALĂ COMUNA DRĂGĂNEȘTI

Localitatea Drăgănești, județul Prahova, cod SIRUES 637839, CF 29055470

Telefon/fax: 0244 465050/ 0244 465994; e-mail: scoala_draganesti@yahoo.com

UNITATE CU PERSONALITATE JURIDICĂ

GRĂDINIȚA P.N. DRĂGĂNEȘTI

Județ Prahova

SIMPOZION NAȚIONAL
„TENDINȚE MODERNE ÎN EDUCAȚIA PARENTALĂ - ARTA DE A FI PĂRINTE”

Ediția a VI-a, 25 mai 2022

Vă mulțumim!